

Bolon: Bible for 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John,
2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Colossians, Ephesians, Galatians,
James, John, Jude, Luke, Mark, Matthew, Philemon, Philippians, Romans, Titus
Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹ Yesu krista Dawda diin ni Habrahama diin ye ² A Bemanw natko: Habrahama ye Isaka woo Isaka re yakuba woo Yakuba re Zuda n'a dgoo woo ³ Zuda re faresi na zara woo Thamari ra faresi re Esiromu woo Ezisomu re Aramu woo ⁴ Aramu re Aminadab woo Aminadab re Naasson woo Naasson re Salmon woo ⁵ Salomon re Boaz woo Rahab ra Boaz re Obed woo Ruth ra ⁶ Obed re Isaï woo Isaï re Dawda woo Masace Dawda re Salmomon woo Urie moso ra ⁷ Salomon re Roboam woo Roboam re Abia woo Abia re Asa woo ⁸ Asa re Josaphat woo Josaphat re Ozias woo Ozias re Joatham woo ⁹ Joatham re Achaz woo Achaz re Ezechias woo ¹⁰ Ezechias re Manasse woo Manasse re Amon woo Amon re Josias woo ¹¹ Josias re Jechonias woo Jochonias ni a dgoo woo pootoya tooo waatiw ra Babylone ¹² Pootoya tooo Banylone, Jechonias re Slathiel woo Salathiel re Zorobabel woo ¹³ Zorobabel re Abiud woo Abiud re Eliakim woo Eliakim re Azor woo ¹⁴ Azor re Sadok woo Sadok re Achim woo Achim re Eliud woo ¹⁵ Eliud re Eleazar woo Eliazar re Matthan woo Mathanre Jacob woo ¹⁶ Yakuba re Maryaman cee Isufu woo wo Mariyaman were yesu woo, a too were too ko krista. ¹⁷ Ora tooonon tan ni naannin re minpin ka bo tooo Habraham ra ka tashe Dawuda ma, tooonon tan ni naannin ka bo tooo Dawuda ma, tooo ka ta she pootoya ma Babyloni, tooonon tan ni naannin ka ta pootoya ra Babylone tooo ka ta she krista ma. ¹⁸ Afee yesu baa Marie mmanan nin tinnin yusufu fe, ere tooonon ka bo pinsenun ka shee latkenin fe, ka too ani yusufu man darankanjen ke ban ¹⁹ Yusufu, a cee, mim tin min nanninya junman tki ye, a tin ti a fe ka Mariaman toooshien, er'a latke ka daran tke nen gundo ra ²⁰ Nafwo a tin miiri ra wo ra. ere Matki ka meeke too je shiko ra, ka tooo; yusufu Dawuda dince ekaa sran Mariyaman fruu kwo ra, ka ke ye moso ye, sabu tooon min ara, woboo pinsenun ye fe; ²¹ Ara dincee woo, ena na tooo daa ko yasu; aye n'a ka jaanman krisshi ka bo aka drunmunw na. ²² Wo kwow biee na ke yaako Matki tin min ka miin tooo ka bo ceera daa fe, wora dapaa: ²³ Afee, Sunkrun cedonbi nana tooonon, ana dincee woo aa na Emanuyeri tooo ji ama, A tooo ko, yaamasa min aan sheman ²⁴ Isufu krunna ka bo sunnunon, Matki ka meeke ye miin tooo ere wo k.e. ere a moso fruu. ²⁵ Nga, Isufu man cee ni moso ya ke neen doran ka tooo kata woo dince ra, ere yesu tooo ji aman.

Chapter 2

¹ Yesu woora Bethlehem, Zudee jamana ra, masace Herode ka waate ra. Tooonon donninbgaw re she Zerusalem, ² aare ko : cubabuw ka masa miin woora ra dee, a mi miin ? Sabu aanne ra ka doonin jee tooon na, aan nannin kana a batu. ³ Masace Herode wo koma men, a nin Zerusalem kaaw bye hakri were njanmin. ⁴ e re saakalashabga kunktiw nin junman ka seberikelaw bye lajen ka kunnafonin jri wuu fe ko Krisita tin kan ka woo ja tooon ma. ⁵ wuu re ko : Bethlehem, Zudee jamana ra; sabu, cera tin min ka miin sebe wo fee : ⁶ yero, Bethlehem, Zudee dguko, yee min Zuda ka dguba nafatkiw bieera kwenni ye, sabu kunkti we na bo ye dgu we ra, min na nne ka janman Israeli toooshi ka ke a ninen bga ye. ⁷ wora Herode re donninbgaw kri gwundo ra ka kunnafonin tooonon jrika. Ko doonin nin tinmin manman ra kabo tooo tooonon tooon. ⁸ Ere ban k'aa cee Bethlehem, ka tooo, aa nannan ko aar'a ta, kunnafonin sebermanw jrika dinwuleninin ka; nin wuu ka too, aare ka to nnera tooon, yaako nne fran ra ta ka ta a batu. ⁹ wuw masace lamén ka ban, aare sraa ta. Wuw tin min ka doonin min jee tooonfe, were ye blaa, aa paan ka tooonman n'aan ye tooo ka ta ye tooo dinwulenin kunkan a woo jaara. ¹⁰ Wuw doonin toooshi, yirajaba re duu aa ra ¹¹ aa re duun shoo ra ka diin jee a na baa Mariyama. Wuw re y'a bii dguman ka batu ka tooon k'aa ka nafoomanfenw dayee, ka sannun, wushunan, nin latikro tooonbabaw jii diin ma. ¹² Wo kenin tooo, YAA MASA ka jiiin we r'aa tooonin ka temen shiko fe ko, aa ka seki ka ta Herodi fe, aa re seki ka ta a ka dguu ra nin sraa kweman ya. ¹³ Donninbgaw tain kofe, meeke too re n, a yee yira shiko ye Zozefu kunka ka tooo : wrii ka bii nin dinwuleninin n'a baa ye ka ta Misra ka ti topin tooo nne re na koma ye fe waate min na; sabu Herodi nana din yaara ka pkaa. ¹⁴ Zozefu re wrii wo shufee ra ka diin n'a baa ta ka ta Misra ¹⁵ a ri topin tooo ka she Herodi saya man yaako Matki tin min tooo ka temen cera daa fe, wora dapaa : nne nin dince krii ka bo Misra tooon ¹⁶ Ora Herodi ra jee ko donninbgaw ra bii, ere fintiin ni keeba ye, ka tooo blaa ka ta Bethlehem nin janman dguw biee ra ka sanflaa diinw bie pga a ni diin minnun man sanflaa bo ka wuu bie pga fran. ee wo sandaw yatemnan ka kajan donninbgaw ka kunnafonin ye Yesu woo ma. ¹⁷ Ora, cera Zeremi tin min ka miin tooo, wo dapa ra : ¹⁸ dosokushi kanw menna Rama, ka kanbanw ani tooononun kanbaw men, Rashel min ma diinw komo ra, a ma tooon doso saaro ma sabu diinw tin pin kun. ¹⁹ Herodi sannin tooo, matki ka meeke too re na a yee yira nin shiko ye Zozefu ra k'a to Misra, ka tooo ko : ²⁰ wrii ka diin nin a baa ta ka taa Israeli jamanana ra, sabu minnun tinmin diin ka saya fe, wu saara. ²¹ Isufu re wrii, ka diin nin a baa ta ka taa Israeli jamanana ra. ²² ²³ Nka ara men ko Arishelayusi min masaya ra Zude kunka a faa Herodi tooonka, ere sran ka duu Israeli; nga YAA MASA re y'a tooonin shiko ra, ei manbo ka taa Galile mara ra, ka ta ye ski dguu tooo, wo tooo krii ko Nazareti

Chapter 3

¹ O waate ra Yuhana batisebgaw re bo kenkan ka to ka waazuri kekongo koon konna Zude. ² A tinna tooo : aa njisa, sabu sanko ra masaya srnunanna. ³ Cera Ezyi tin min kan, Yuhana miin kwofoo a ka koma na ko : kaan miin min penren na kongo konna, we min yan ye : aa matki ka sraa laben, ka sramensenw didaa. q ⁴ Yuhana kannandeeke tin min tooonmen

Chapter 4

shee re, a shesrinin min nin woo ye. A tinna yee baro nin tɔɔnw nin yriwo ra jitruu ye. ⁵ Zeruzalemu kaw, Zude bieshi anidafe dguw minnun tinmin Zourden lamrin na, wu bie tin na Yuhannan fe; ⁶ k'aa ka jrumunw kwofwɔ, ka to Yuhannan re n'aaru batise Zourden baje ra. ⁷ Nka Yuhannan ra jee, Pharisenw ni Sadusheenw shaanman min nana a ka batise ja ra, ere ya fwo wu ma ko : fɔnfɔnnin diinw, jɔɔn na panfwo aa fe ko aa bii keetana jan? ⁸ Aa nɔjisari sebeman wareya aa ra, ⁹ ani aa ka skii neen ka fwo aa kɔɔnna ko; Ibrahima min aan faa ye! sabu nne ra fwo ka piye aa jannan ko YAA MASA she ka diinw bɔɔ sende jinnun na k'a ke Ibrahima ye. ¹⁰ Yendeeba blara yriidriw ra kaban : nin yrii minman diinw juman ke, wona skeen ka frii fiyen ra. ¹¹ Nne ra batise jee ra, yaako kana n'aan ye nɔjisari ra; nka miin min nana nne kwɔɔ, shebgaya min wo ra ka tenmen nne kan, wo n'a n'aa ye batise jinsenen na, ani fiyen na. ¹² Wo ka fiyen nungunin min a boo kɔɔnna : a nana wo ka keegwendge saniya, ka a ka jɔɔn yugɔɔ kɔɔnnɔn ra, nka ana jɔɔnnɔn jiiin fiyenman pkaabii ra. ¹³ O waate ra, Yesu re bɔ Galilee kana Zourden ra Yuhana nɔnkan, yaako a r'a batishe. ¹⁴ Nka Yuhana tin min bannan, ka fwo : nne mankwo min ye ka batisheru ra, yere na nne fe ! ¹⁵ Yesu re ya jaabi : a to ara ke sisa, sabu a ka pisa ko aan kwoɔ teeni biyee dapa. Yuhana m'aa sɔsɔ kun. ¹⁶ Yesu batishe ra ka baan, are bɔɔ jee ra. Sanko daa re yee, Yesu re YAA MASA ka jiiin dgishɔ je a yee kan nafwo nɔjantan. ¹⁷ O waate ra, komankan jɔre men ka bɔ sanko ra, ka komanw fwo : jiiin nne diin kannun re, nne min ka nnin ka kwow biye srii ara.

Chapter 4

¹ O waate ra, YAA MASA jiiin were ta nin Yesu ye kɔnnɔn kɔɔnnan, yaako shitannin ra ta kɔɔɔ. ² Tee binaannin nin shuu binaannin shuun dunin kɔ Yesu fe, kɔnnɔn ye ra mnan ³ kɔɔɔɔribga, ri kwaa ra, ka fwo a fe ko : nin ye min YAA MASA diin ye, cee ji sendenw ma aare ka yee ma ka ke bwuuru ye. ⁴ Yesu re y'a jaabi ko a sebera ko : bwuuru denmen tin'a mkɔɔ baro, nka koman miin bie bɔ YAA MASA daara. ⁵ Jannan were y'a tanen dguu senunman ra, ka ta a skii batori shoo sanfe, ⁶ ka fwo a fe : ko nin ye min YAA MASA diin ye, e blaa ka bin jukɔɔ; sabu a sebera ko : a na cee ji a ka meekew ma ye ka kwoɔ ra, ani aa na ye ta aa boo ra yaako ye siin k'a kwishi sendenw ra ⁷ Yesu re ko a ma : a fran sebera, e tin'a ye ka matki YAA MASA kɔɔɔ tkoshi ra. ⁸ Jannan ye yee nen kruyan jɔ kan ka drunjanman masayafenw nin a nɔɔɔw bieshi yraa a ra, ⁹ ka fwo a fe ko : ni e ka kwinkwri gwan ka nne batu nne na wuu bieshi ji ema ¹⁰ Yesu re ya fwɔ ko : shitannin e mab;ɔ nna sabu a s;eb;era : ye matki, e ka YAA MASA bato, ani ka baara k;e a keen pewu ye. ¹¹ Ora jraan ye ta ka manb;ɔ a k;ɔ;ɔ. O waati ra, m;e;ek;ew re na Yesu k;ɔ;ɔ ka to ka baara k;e a ye. ¹² Yesu ra meen sɔnnan minnan ko Yuhana dunan boo ra, ere ta Galilee. ¹³ Ere Nazare topin kana e skii Capernaum, kɔkɔje daa Zubulon ni Nephtali dgukoo kan ¹⁴ Cera , Esaie tin flanra ka min fwo, yaako o ra dapa : ¹⁵ Zabulon nin Nephtali ka janman, aa daan minnun min kɔkɔjiye daa janmannaw ra Jourdain kɔfe, ni Galillee gentils kanw, ¹⁶ wo janman skinin jibira, wuw kee bonbgaba jee; miinun tin mun faaba ra ni saya shɔɔn ra keen wriira ¹⁷ Ka damna o sɔn ra, Yesu re waajuri damna, ka to ka fwo : aa nɔjisa, sabu sankora masaya srunjnan ra ¹⁸ Nafwo a tinmin tɔɔnman na Galille kɔkɔjiye dafɔ, ere barenman flaa jee, Simɔn miin kɔri ko Pieri nin a dgɔɔ Andre, tin min jɔɔ frii ra kɔkɔjiye ra ; bari bonson re tinmun. ¹⁹ E y'a fwo aa fe : aa gwan nne ra, nne n'aan ke mkɔɔw jiiin krishi bonsonw ye. ²⁰ O janin keennan, aa re jɔɔw blaa k'aa gwan Yesu ra. ²¹ A tenmen na jiiin ka ta jayan nan, ere barenman flaa jɔɔ jee kun, Yakuba, zebedee dince, nin a dgɔɔ Yuhana, nin aa faa Zebedee jee kruun kɔɔnnan nin aa min a ka jɔɔw didaa ra. ²² Ere y'aa kɔri, o janinkeen nan, aa re kruun n'a faa topin k'aa gwan ra. ²³ Yesu tin ta Galille jaa biye ka kraran ji janman lajenshow ra, ka waajuri ni k'aa ka masaya kibarujunman fwo, ka bannan shibie nin bjandrushɔw jannanba sheman. ²⁴ A tkɔɔ were yiken syrie biye ra, minnun tinmin tɔɔɔ ra bannanw fe, nin tɔɔɔ kwenmanw fe, jrinsɔw, karobebannan tkiw, mrunkunw mkɔɔw tinna nin wuu biye ye Yesu fe e n'aru kenjenya. ²⁵ Janmabkruba re r'aa gwan ra, ka bɔ Galille, Decapole, Zerusalem, Zudee ni ka bɔ fwoɔ Zourden kɔfɔw ra.

Chapter 5

¹ Janmankruba jenin Yesu fe, ere yee krunkɔɔnna ; ani a skinin kwɔ karandinw re ya kwaa ara. ² Ari daa yee ere y'aa kran, ka fwo : ³ Hakri nɔjantanw dɔjannun na sabu sankoora masaya min wuu tare ! ⁴ Mko yitkeminw na dɔjanmun sabu aa na yitku sɔɔ ! ⁵ Minnunw kaari wuu dɔjanmun na, sabu aa nana dkuko sɔɔ ceye ! ⁶ Kɔgɔshɔw ni minnɔnshɔw teenninyara dɔjanmun na, sabu aa nana paa ! ⁷ Makaritinw dɔjanmun na, sabu wuu na makari sɔɔ ! ⁸ Minun sɔnkun piyenin wuu dɔjanmun na, sabu aa na YAA MASA jee ! ⁹ Minun heere ke, wuu dɔjanmun na, sabu aa na kri aa tkɔma ko YAA MASA diin ! ¹⁰ Minnun jannin na teenniya kɔɔ, wuu dɔjanmun na, sabu sankoora masaya min aa tare ! ¹¹ Aa nana dɔjanmun, ni aa kana aye tɔɔɔ ka aa jannin, waaman ka finjan fwo tɔɔ nashi biyera ka da aa ka nne tkɔ kanman. ¹² Aye r'aa yiraja ka ke jannanri ra, sabu aa ka saa nana bonan sankoora ; sabu ceraw minnun flanna aye aye jaan, aa wuu fran jannin na o tɔɔ ye ra. ¹³ Aa ye min dgunmako kan kɔɔ ye, nka nin kɔɔ ka, temen a jaa ka, fwɔ,ɔ aara ta frii keenman mkɔw sinkɔɔ, are ka tɔɔnnan ka dɔndɔn. ¹⁴ Aa ye min drunjan na keen ye. dguu min skinin min tintin kan, o ti she ka dgoon. ¹⁵ Mko ti keen tku yaako ka bla tuu kɔɔnna, nka ara dendan ne ere keen bɔ shoor kɔɔnna mkɔw biye fe. ¹⁶ Ko aa ka keen ra manman ti mkɔw jankɔɔ, yaako wuu ra aa ka kewarijunmanw jee, ani ka nɔɔɔ da aa ka sankoo ra faa kan. ¹⁷ Aa ka miiri ko nne nakun kera ka ceraw waaman ka sariyaw dafatin ye de ; nne nankun ma ke dafatinnin ye, nka kana wuu dapa. ¹⁸ Sabu nne ra fwo aa fe shen na, nin sankoo nin dgukoo ma tenmen pewu, foshi tina trun sariya ra, hari seberikese dinken waaman seberi boonɔn nin kweennin, fwo kata to a biyera shee. ¹⁹ Min ka wo cefwɔninw ra doomnin stke kabɔyin, ani ka mkɔw karan ko ara wo shiw ke, wo tki na kɔri ko sankoora masaya dooninnin ; nɔja nin miin ka wuu kɔɔshi, ka mkɔw karan wuu kɔɔshi kwoowra, o tkiramko na kɔri ko sankoora masaya, brekeba. ²⁰ Bari, nne ra fwo aa fe k'aa na ka teeninya ma teme

sariya seberikelaw ni dōnnibgaw ta kan, aa tina dun sankoo masaya ra bada.²¹ Aa ra men ko a tinna fwōra garemkōw fē : E tinna mkōw pga ; miin ka pgari kē o tki ka ka nin jankin ye kititkelaw fē ;²² nka nne ra fwō aa fē ko mko o mko k'i dosobo a bareman fē, ka kan jankin ye kititkelaw fē ; miin ka fwō a bareman fē : ko raca, o ka kan ka jankin kititkelaw bora ; ani miin ka fwō a ma ko hakrintan ! o tki ka kan ka jankin gehemi ra.²³ Ni ka ta she ni ka jinnin fen ye saakalashe whora, e yri re bla ko njan dun ne e bareman ni ye shee,²⁴ e ka jinninfen to saakalashe shoo ra, ka ta shelabennin kē nin e bareman ye ban ; ka sōw kan e ka jinnin fen jii.²⁵ Ben kē nin dguw ye njōnman na, k'aa to njōnman ra kenye, yaako a kana e jii kititkelaw ma, wuu kana ye jii kititke jannmkōw ma, e kana dun kasho ra.²⁶ Nne ra fwō jaan na shen ra, e tina bō yan ni man kē, en kworinin sheki ken saa.²⁷ Aye ra men ko a tin fwōra : ko e tina jadhōya kē.²⁸ Nka nne, nne ra fwō aa fē ko mko o mko ka moso fēe ka legera, o tki jashōya kē kaban a dosokun na.²⁹ Nin ye krinbokōw jaan na kē e bin sababu ye, a bwōwōw ka frii ka mabōw era ; sabu a ka pisa ye man e piiko jajo ra bōjin, yaako e badabie ka fri yaadaman fien ra.³⁰ Ani ye krinbo min e bin sra ye, a krun ka fri ka mabōw era ; sabu a ka pisa ye man e piiko jajo ra bōjin, yaako e badabie ka fri yaadaman fien ra.³¹ A tin fwōra ko : nin miin ka moso bla, ora parisebe jii a man.³² Nka nne, nne ra fwō ko moso kwen, fōw nin a kun ka kē kantinya re min ka bla jashōya ra, ani miin ka moso blanin fruu, o tki jashōya kē.³³ Aa ra men ko a tin fwōra mkōkōw fē : ko e ka e ban e daakan ra, nka ena jo ara matki jākōw.³⁴ Nka nne, nne ra fwō aa fē o aa k'aa kii fwoshira, kii k'aa kē yaatjanna ra sabu o min YAA MASA sikijaba re ;³⁵ kii ka kē dgukoo ra, sabu o min YAA MASA sinda jaa ye ; a ka kē Zerusalem ka, sabu o min masaceba ka dugu ye.³⁶ E fran ka e kii e kunkoo ra, sabu e ti she ka e kunshe fiin foshi piye waaman ka piyeman shi fiin.³⁷ Ko aa ka koma ra, rake haan ye, a kake wahi ye, miin ka fra a ka we bō shitanni fē.³⁸ Aa ra mēen ko a tin fwōra : jaan ni jaan, jiiin ni jiiin.³⁹ Nka nne, nne ra fwō aye fē ko aa ka sheji mkōduguw ma. Ni mkojo ka e ble e krinbo too ra, e jōnmanboo too fran teen atki fē.⁴⁰ Ni mkojo mi afe ka kititke kwo da e ka, yaako ka e ka deeke jubanin mna e ra, e ni ka dee kunkantanin to a boora kun.⁴¹ Nin mkojo ka e kaaba ko ya yaako wakaken kē ya ashi fla kē ni atki ye.⁴² min ka e daare, wotki sōn, ani mko min na dōndōnri ra e fē, e k'a a ka koman lafri.⁴³ Aaye ra men ko a tin fwōra : ko e na e mkōjōkōn kannun, ani ka e duu kōnniya.⁴⁴ Nka nne, nne ra fwō aaye fē : Aaye r'aa dguw kannun, ka dubata a danka bgaw ye, ka kwōjuman kē aa kōnniyabgaw ye, ani ka YAA MASA daare a jannjnlaw n'a tōwōrbgaw ye.⁴⁵ Yaako aaye ra kē aa ka sankoora faa diinw ye ; sabu aaye r'aa kē a tee were bō mkōdguw nin mkōjōnmanw kan, ani ka sajee na mkōteeninw ni teebiw kan.⁴⁶ Ni aa ka kannunbgaw kannun, aa ka kan ni qaa jōn ye ? Kwōwangolaw fran t'a kē o tko keen ye ra ?⁴⁷ Ani ni aaye ka a baremanw denmēen fwoō mōwōw kabakwo jōwōw kera aaye fē, danabiiw fran t'a kē o tkokeen ra wa ?⁴⁸ Aaye ra kē mko dapaninw ye nafwō aa ka sankoora faa dapanin mun tinminshi.

Chapter 6

¹ Aa ka to k'aa ka teeninya kē mkōw janna, ka kē yēe yira kwo ye; wo tgo ra, aa tina saa sōw aa ka sanko ra faa fē. ² E ka fwō k'a na desebgashōw sōn aa kloklo fwō, nafwō flakanfwō ra kē njōnjōnlajen shobaw ni srabaw ka yako mkōw ra njōwōda aa ka. nne ra fwō aa fē sheen ra, wuw ra ka saa sōw. ³ Nka ni ka fwō k'i na desebgaw sōn, e k'a to e jōnmanbo ra krinbo ka jita dōn, ⁴ yako e ka sōnni ra ka gundo ra; ani e faa miin mun sanko ra; wo miin kwōdgoninw jee, wo n'a saa ji e ma. ⁵ Ni aa min na daare kera, aa ka kē nafwō flankafwō a ka ji wuw miin ye ka jo a sinkan ka Ala daare kē jamalajenshobaw ni srabaw njōnjōn na, yako mkōw r'a ka saa sōw. ⁶ Nka mun Ala daare ra, dun, ya daa tgu e daman, e faa yaamasa daare rjaa dganin na. E faa, min jeri kē jadgonin, na a kōsekiji ye man. ⁷ e ka koman lankow shiya, Ala daaresho ra nafa Ala dōnbiw ra kē tin minshi ka miiri ko were nato a re jaabi. ⁸ Aa ka bō fē; sabu aye faa ra dōn aa makwo min fēen miin na, ka sōw aa m'a daare ban. ⁹ aa ka daareri tgo ka kan ka kē tanne: ¹⁰ an faa min sanko ra ye tko ra senu manya; ye ka shebgaya ra na; ye ka sako ra kē dguko ni sanko ra, ¹¹ an ka bii dunfen ji an man; ¹² an ka drunmunw yafa, na fō anne fran yafa ra an drunmun bgaw ma, ¹³ e ka an dun kōwōri ra, nka an tjan shitannin ma. bari fēe biye mun ye ta re, ka bō fō lawa ri la, kuntkiya o, shebgaya o, ani njōwōw o, amina ¹⁴ Nin aa ka yafa mkōw frikow, a ka sanko ra faa na yafa aa ye ma fran, ¹⁵ nka ni aa ma yafa mkow ma, aa faa fran tina yafa aa frikow ma. ¹⁶ aa ka shuun dun, aa ka jaan shishi nafa flankafōw, minnun n'a jaan shen yaako mko biye ra dōn ko a min shuun na. Nne ra fwō aye fē shenna wuw na aa ka saa sōw. ¹⁷ Nka e ka shuun duun, latikrō kē e kuun ka ka e janda didaa, ¹⁸ yaako mkōw k'a dōn ko e min shuun na Nka e faa miim mun gundo jaa ra; ani e faa, miin jeri kē gundo ra, wo na e saa ¹⁹ aa ka dguko kan nafow yuko ka aa keen ta ye, kaba ni shoon nana biye jinmin jinmin, ani shuunw nana djan sgo ka shonjan; ²⁰ Nka a sanko ra nafow yuko ka kē aa taa ye wo jaara, kaba ni shoon ti halakiri kē, ani shuunw ti djan sgo ka shonjan. ²¹ bari e ka nafa min jaa min ma, e dosokun fran na kē jin ne. ²² jandin we mun ma jin, e pikoo ka lampa ye. nin e jandin kapin, e pikoo bie na kēen sōw ; ²³ Nka ni e jandin mapin, e pikoo bie na kē jibi ra. Ora ni kēen miin e ra wo min jibi ye, wo jibiw bōjan na kē damantan ye ! ²⁴ Mkōshi ti she ka baara kē kuntki flaa ye. Bari a na keen kōnniya, ka keen kannun ; waaman ani sri keen na ka keen mafiyenya. Aa ti she baara kē YAA MASA ni shitanni ye. ²⁵ we rato nne ra fwō aa fē : ko aa ka hanmin a ka shida ko ra, k'a ye na mun duu, hari aa pikoo kwo ra ko aa fruun duntaw jranmanya ma kwri dunfen ma, ani pikoo ma kwri frunduntaw ma ? ²⁶ Aa kōwōw fē sankora : aa ti danin kē aa ti shunman tke ani aa ti fwoshi yōgō kōwōwōw na ; aye ka sankora faa e wuw bato. A ye man pisa wuw ye fwō ka ta ka na ? ²⁷ Aye jōwōw, a tki ka hanmin fē, e she ka shibri janken fra a ka shida ka ? ²⁸ Mun nr to aa re hanmin pinanfrun kwo ra ? Aa kongo ra binfeerew muhōn tgo yateman : aa ti baara kē aa ti jinnin kē ; ²⁹ Ka sōw nne ra fwō aa fē ko Salomōn yekun, a ka njōwōw biera, a pimanfrun ma kē wuw krenshi taa shiye. ³⁰ Ni YAA MASA kongon ra biinw mandunti, wuw min minjin bii sriin are khan ka k,e fiyenman ra, ³¹ aa ka hanmin, ani aa k'a fwō : an ra mun dun ? A n na mun mihin ? An n'an madun didhi ? ³² Bari Ala dōnbiiw re wo fēenw bie yaara. Aa ka

Chapter 7

sanko faa ra makopan feenw don. ³³ Aa flan ka YAA MASA ni a ka teenninya we yaara ban ; ana feen bie ji a man. ³⁴ Aa hanmin aa ka srin na ; bari srin na janto a yie ra. Labiye n'a dgupiy,e kan

Chapter 7

¹ Aa ka kiti ke, yaako aa kana kiti pewu. ² Sabu a nan'aa kiti aa ka kititke tkoo yera ; aa shonri ke nin mnan miin ye, a'nana shoon nin wo shooni ke mnan we ye. ³ Moon na to yere kaa jee, e bareman jaan ra ksoo yie she t'a yatemnan ko tintan min yekun taa ra, ⁴ waaman yee she ka fwo dishi e barenman fe : a to niin kaa bo e jaan ra, tintan ti wemin yee taa ra ? ⁵ Flankanfwo, flan ka tintan bo e yee kun jaan ra, ora yee na jee e she ka kaa bo tin min shi e barenman jaan ra. ⁶ A ka feen sanninyanin jii wruuw ma, ani ka kannakoonw frii jiyedinw pantenne a a sranya min miin ye, a kana wu yooko a siinw na, k'a frikayeman, kan'aa bwonbwon. ⁷ Aa ka daare, an'a jii aa man ; aa ka jayaara, aa n'a jiye ; aa ka daa mable, a n'a yee aafe. ⁸ Sabu mko o mko ka daare ke, ot ki ra soo, min ka jayaare ora jiye ani daa ye yee a man ble bga ye fe. ⁹ Joon na senden jii a diin man, ka soo a min bwuuru daare a fe ? ¹⁰ Waaman, nin a ka hike daare, a tki na saa re j'ama wa ? ¹¹ Aa ye minnun ka dgu, aye fenpunman ji don aa diinw man, sababu joon nato aa faa minwo sankora ti na fenpunman ji a daare bgaw man. ¹² Aa m'afe mkow ra miin biye ke aa ye, aa wuw ke mkow ye fran, bari sariya ni ceraw lo. ¹³ Aa dun danin doonin fe, sabu sraa miin mko lafri, wo ka bun, a ka jiin, mko shaaman ne dun ni we. ¹⁴ nka sraa min ta ni mko ye jranmanya ra, wo keerenin a dunda ka dgo, mko bee ti wuw jadon. ¹⁵ Aa yiee kwoshi cera fiapanfwo ra. wuw ra mandun sgawoo k'ana fie, ka soo waaraba re mun. ¹⁶ aa n'a don aa ketgow fe. fiyenkundin we she ka kwinba wa ? Toodin we bo donno ra wa ? ¹⁷ yridin junman we soo yriba junman ne ra, nka yribakuntan we yridin kuntan ne ke. ¹⁸ yribapunman ti she ka ke nin yridin keuntan ye, yridin junman fran ti soo yriba junman na. ¹⁹ Yriba min ti yridin junman ke, we sge ka fiyen maan nen. ²⁰ Aa wuw don aa diinw ne fe. ²¹ minnun na fwo nne ma : ko matki, matki, wuw bie ti na dun sanko masaya ra, nka fwo min nne sankore faa sako ke. ²² shaanman na fwo nne fe o dun na ko matki matki, anne ma cera ke ye tko ra ? anne ma jranw kwen ye tko ra ? anne ma kabakwo shaanlan ke ye tko ra ? ²³ Nne na fwo ka piye aa jannan ; nne ma aaye don ka je, aa mabo nne koo, aa ye minnun mmin kodgukeraw ye. ²⁴ wera to, mko o mko ka nne koman fwotaw men k'a bla baara ra, wo tki na ke hakritki ye. ²⁵ saje n'a na, jewoyoba n'a na, fiyenbaw n'a na shoo kan ; a ti wan bada, sabu a juu skinin paako kan. ²⁶ Nka min o min ka nne ka koma fwotaw men, ni a tki m'a bla baara ra, wo na ke hakritan ye, miin min ka a ka shoo juu ski cenmguba ra. ²⁷ saje n'a na, je woyoba n'a na, fiyenbaw n'a na shoo kan : shoo na wan, ani shoo ka halaki na bonjan. ²⁸ Yesu baana karanw na sjan min na, jama were kabakwoya a ka karanji tgo ra ; ²⁹ bari a tunmun karan kera ni kuntkiya ye. A tin ti a kera nafwo seberikelaw.

Chapter 8

¹ Yesu dgira sjan minna ka bo kruu kan, jamaba re y'a gwanna. ² Kunnasho jo re e kw'a ra ki kwigwiri gwan a koo, ka fwo a fe : matki, ni a ka ji e ye, e she ka nne sanniya. ³ Yesu re y'a boo bo, ka tutu a ra ka fwo : nne mafe, e pii ra saniya. O janin keen na ere saniya ka bo kunna ra ⁴ Yesu re soon ka fwo a fe ko : ara she a daa koo ko a k'a fwo mko fe ; nka ko ara ta e yira saakalashebgaw ra, ko Misa jinninfe min kwofwo ko ara wo ji saakalashebgaw ma yaako wora ke sheere ye. ⁵ Ka Yesu dunsho to Kapernahun, srodashi ce ere koma a fe, ⁶ ka a daare ka fwo : matki, nne ka baaradin danin mun shoo, mrunkun banna min a ra, a min tooo ra kwosebe. ⁷ Yesu re ya fwo a fe : nne na ta e ka shoo, ka ta a kennjenya ⁸ Nka srodashi ce e y'a jaabi : matki, a man kan yera dun nne ka shoo, o danbe ti nne ra ; nka koma kandganpanken fwo don, nne ka baaradiin na kennjenya. ⁹ Bari, nne min kuntgiw ka fgan jukoo, srodashiw min nne fe, wuw koonin nne ka fgan ye ; ni nne ra fwo jofe : ta ! ere ta ; ka fwo jokwenman fe : na ! ere na ; ka fwo nka baaradiin fe : jin ke ! era ke. ¹⁰ Yesu ra laman ka ban, Yesu re kabakoya, ere y'a fwo a nongamkow fe : nnera fwo shenna, hari Israyeri koo, nne ma danayaba shipin je mko shi ra. ¹¹ Ka soo, nne ra fwo ko mko shaanman nana ka bo kooni ni teebinfe, aa na duunin ke nin Abrahamu, Isaka, ni Yakuba ye, je mko shi ra. ¹² Nka sanko masaya diinw na ta ka kuu jibifgan ra keenman, konbow ni jninpinmin na soo a ra. ¹³ Yesu re soon ka fwo srodashice fe : ta, ko or'a ke ka kanjan ni ye ka danaya ye. O waate bie ra srodashice ka baaradiin we kennjenya. ¹⁴ O kenin kwoo Yesu re ta Pieri ka shoo, ka ta soo Pieri blamaso dani mu a pii ciyanin kosebe. ¹⁵ Ere y'i boo da akan, piikwan e ban ; moso e wrii ka baara ke Yesu ye. ¹⁶ Wlara la, aa re na ni jransho shaanman ye Yesu fe. Ere jindguw kwen ni a ka koma ye, ere jinminsho bie kennjenya. ¹⁷ Yaako cera Ezayi ka fwota ra dapa, YAA MASA ka koma ra fwo kitabu ra ko : A r'an ka mrukubanaw ta, ka e dun an ka bannanw koo ¹⁸ Yesu jamanba je ere ko, an tke babo jo kan. ¹⁹ Seberikela jo re yi kwaa Yesu ra, ka fwo : kuntki, e ka ta jaa o jaa annena gwan era. ²⁰ Yesu re y'a jaabi ko dunja min ninjinw fe, jannan min koonw fe ; nka kundunja ti mko dince fe. ²¹ karan din jokwenman re y'a fwo ko : matki, sraa ji nne ma niin ka ta nfa kasange ban. ²² Nka Yesu re y'a jaabi ko : e gwan nne ra, ka to shuuw r'a ka shuuw kasange. ²³ Yesu re dun krun na, a ka krandiinw gwan ra. ²⁴ Fiyenbaw le wrii baje kan nafwo ana kruun yieman, wosgan Yesu min sunnjon na. ²⁵ Karandiinw ney'aa ka ka krun, ka fwo a fe : matki, an krishi, ni wo te, an na saa. ²⁶ Yesu re ko : monnato aare sran, mko danaya dgomantkiw ? Ka soon ka wri, ka kakanri kwishi feyenba ni baje fe, wuw re y'a mada. ²⁷ O mko re kaba kwoya : ka to ka nunjon prika, ko jin min joonyenin fiyenba ni baje e ko'o a ye ? ²⁸ Aa shera Gadarekaw ka jamana babo ka sgan min na, jransho fla re bo sarentu ra kana Yesu janten. aa ka fiinya fe mko tin ti she ka teme o jaa ra. ²⁹ Wo jraanw le to ka kobobo ka fwo ko : YAA MASA dince mon min anne ni ye she ? E naa yan yaako kana anne hakrinjanmin ka soo a waati ma she ? ³⁰ Jee kruba jo tin min temen na jayan na. ³¹ Jraanw tin min Yesu daare ra, ko : ni ka aan kwen. A to aane ka dun jee na. ³² Yesu ko aa ma : aa ta ! aa re bo ce e ra ka dun jiyedinw na. Wo jiyedinw re bii ka dun baje ra ka saa jera. ³³ Aa

Chapter 9

ninjenbgaw re bii kata wo kwow bie lanki du konna. ³⁴ Dgumkow bie re bo kata Yesu kunben ; aa ra je aa re y'a daare ko ara ta kaboo aaye ka dgukoo kan.

Chapter 9

¹ Yesu re dun krun na ka baje tke kata a ka dguura. ² Aa re na nin mrukun jo ye a fe. Yesu r'a ka danaya je, era fwo mrukrn fe ko : nne diin, e yara. kweya, e ka drunmunw yafara. ³ Sariya kaamkow damadanma re y'a fwo aa konna : cernin YAA MASA tko shien de. ⁴ Yesu tin'aa ka miiriyaw don, ere ko : monna to miiriya kuntanw min aa dosokun na ? ⁵ Lanfiya min fwo kan jon na ka fwo ko : e ka drunmunw yafa ra, waaman ka fwo ko wri ka tjonma ? ⁶ Yaako aa ye ra don ko she jira mko dince ma dguko ka, ka drunmunw yafa : a ko mrukun fe : wri, e ka daran ta, ya ta e ka shoo. ⁷ Ere wri ka ta a ka ⁸ shoo. Jamman we wo je, yatke ey'a mna, aa re ncoro da YAA MASA ka wo min shebgaya jinshi ji mkow ma. ⁹ Yesu tanin jayan na, ere ce jo skinin wari jaa ra ni a tko kri ko Matiyo. Ere y'a fwo a fe : e gwanna were wri k'i gwanna. ¹⁰ Ka Yesu to dunnin na shoo ra, yahutuwan shaanman ni ladrushow, ow re na dunnin ni Yesu n'a ka karandinw ye. ¹¹ Yahutuwan wo je, aa re y'a fwo ka karandinw fe : monna kuntki wera dunnin ke ni lampa mna bgaw ni landrushoye ? ¹² Yesu min men, ere ko : mko minnun ka kenjen wu makwo ti dgotro ra. Jinminshow re makwo mi dgotro la. ¹³ Hinnen ka ji nne ye, ka tenmen, saakoaw ka : aa ye ra ta o koo yaara ka don. Bari nne mana mkoteenninw kri, nka nne drunmushow le kri. ¹⁴ Yuhana ka karandinw re ma Yesu fe ko : monna to anne ni yahutuwan re shundu, karandiwan ti shundu ? ¹⁵ Yesu re y'a jaabi ko : piece teriw she ka k'a ni pience to nonjon ka ? Dununw jo nana ara soo piece tara, a na shundun. ¹⁶ Mkoshi ti frun kla ke ka frun koo betee, sabu ana kooman jajo frufu, fruun panon na bonan. ¹⁷ Mko ti duwen kla ke fooko koo ra. Fooko koo na sgo duwen ere don yere boon fooko ra ; nka duwen kla we ke fookokla lera, duwen ni fookow le mara kapan. ¹⁸ Ka Yesu to wo komaw fwor'aa fe, yahutuwan kuntki jo re she, ki kwigwiri gwan Yesu koo ka fw : nne diinsugru sara ; na, e boo da a ka, ana krun ka jranmanya. ¹⁹ Yesu re wri, ani karandinw ne y'a gwanra. ²⁰ Moso jo tinmin karobo ra fwo sanje ta ni fla, eri kwaa Yesu ra a kofe, ka a ka deeke jukaja mnan. ²¹ Wo moso tinmin a fwor'a konna, ni nne ka tutu a ka deeken ra denmeen, nne na kenjena. ²² Yesu re yi koyeman, ara je, ere ko : n'dinmoso e yarakweya, e ka danaya ri kenneya. Karobo were tge janinken. ²³ Yesu shera yahutukunti ka shoo, ka flee fienra shaanman ni janman padunin je njonna, ²⁴ ere ko : k'aa r'aa mabo, bari sugrun ma sa, nka a min sunjro rara. Mko le to ka Yesu dgobo. ²⁵ Mko labora shoo ra kaban, Yesu re dun, ka sungru boo mnan, ere wri k'i ko. ²⁶ A koma were yigen dafu jamananw bie ra. ²⁷ Yesu bora hin fienshow le re y'a nonkakwen, k'a kaan koota ko : makari an na, Dawuda dince ! ²⁸ Aa shera shoo ra, are y'a kwa a koo, Yesu le y'a fo aa fe ko : aa ye dara ora ko nne she ka o ke ? Aa re y'a jaabi han, matki. ²⁹ Yesu re y'i boo tutu aa jaanw ka, ka fwo : Ora ke aye fe ka kanjan ni aa ka danaya ye. ³⁰ Aa jaan wu re yiee, Yesu re kangari d'aa ye ka kweya : aa janto yaako mkoshi k'aa don. ³¹ Nka, aa bora kaba, aa re Yesu tgo yigen jamana bie ra. ³² K'aa to tjonman na, jo re nani zransho bobo Yesu fe. ³³ Zraan kwenan ka bo, bobo were koma. Jama were kabakwoya ka fwo kopinshi tun ma je Israel ba. ³⁴ Nka yahutuwan re ko : a min zraanw kwenan ni zraan yaamkow ye tko ye. ³⁵ Yesu rtin dgubaw ni dgudinninw bie tjonman, ka karan ji njonlajeshoobaw ra, ka kibarujunman fwo. ³⁶ Yesu jaman je, a makari we y'a mnan, bari mko tin min panje ni sge ra nafwo sga ngebga ntan nun. ³⁷ Yesu re ra fwo a ka karandinw fe ko : shuman tgeta ka sha, nga a tkelaw ka dgo. ³⁸ Aa shuman tge kuntki daare ka ar'a barakelaw bla kana shuman tge ra.

Chapter 10

¹ Yesu r'a ka krandin tan ni fla kri ka fgan j'aman ka jinnaw kpen ka bo mgow ra a ni ka bannanw ni baakatanyaw bie kenneya. ² yesu ka ceradin tan nin fla tgow min de gareo Simon kri ku ko Piere, ani abareman ceman Andre ani Zebede dincew Yakuba ni Yuhana. ³ Filipe ni Bartelemi; Toma ni Matiyo min tinmin fganman wari mlan bgaye gare, Alife dince Yakuba ni Tade ⁴ ani Simon Zelote, ani Juda Isikarioti, weree Yesu duun bora. ⁵ Yesu re ya fekwow fwo a ka yanifla wee k'aru ce en ko : shia miinnu ti yahutuwan ye aa k'ata wuw pan fe, aa kaa dun samarikanw ka dgu shi konna fran. ⁶ A' ta Israel mgow ka panw fe wuw min kera konno sga frinin. ⁷ Aa tashoo aa toka wanjurike ko sankoo masaya srujara ⁸ A' banabgashow kenneya kashuw kunnun. aa knashow saniya ka jinanw kpen ka bo mgow ra. Aa soo gwansan aa ji gwansan. ⁹ Aa k'a sannun wara waripie wara mensan bla aa fe. ¹⁰ A' kaa dguratka mlan shi ta waamaa deeke fla waamaa sabaan waamaa bemee barakeraa kpiin wo ka kan naka dunniwee. ¹¹ A' ka she dgu oo dgura, dgu ba wala dgu dinnina mgo jranman yaara ka dgi wo fe fwo kata sha ta sgan man. ¹² Aa dun shoo wodgu konna, aa fwo ke. ¹³ nin wo jun konna mgow ka jin nin wo here wee, a raa to aa fe nga n'a man kan nee aa ka here r'i kwoseki aa ma. ¹⁴ N'a ma son kaa ladun wala kaa ka komaw lamen, jun o jun konna, wama dguw jo konna, aa bo sho o, aa ren k'a sin na briw dgu dgu jin ka ta. ¹⁵ Shenna ne ra fwo aa fe ko sosome nin gomoren janmana mgow ka tcoro tinaa wo ka tcoro bo laban dun ¹⁶ A fee ne ra ce ka ta nafwo nafwo sgaw mi tara waraw shema, A' cekuya nafwo saw shi, ka pie nafwo jene kan tganw. ¹⁷ A' yee koshi mgow ra de, katgu aa na dun kititge jamaw boora k'a kpishi ni woakanmiw ye aa ka Ala batochow konna. ¹⁸ Aa na ta aa ye gofrenaw ni masacew fe ne tgo kanma. Aa na to aa shereyake, aa nikpeew janna. ¹⁹ N'a fira r'a dun boora sgan miinna, aa akri kaa nganmi aa ka fwo taara o waama aa koma tgoora. Aa na koma miinnu fwo, wo komaw na dgi aa akrira wo waati wee jatera. ²⁰ katgu aaye tinaake komaatgi ye nga aa fa Ala ka jin senuman ka tenmen aa daw fe. ²¹ Bareman na a bareman ngon dun boora, yaako araa pka fa na wo shiike a diin na. denw fanna na wili u bange baw kama yaako aa raa pka. ²² Mgow biena konnia ne tgo koo nga min ki mupu fwo laban nan, wo na krishi. ²³ N'aka tcoro dgu jo ra, aa bii ka ta dgu kpeeman na. shenna ne ra fwo aa fe ko aa tinaa tenmen Israel dguw bie konna ni mgo dincee ma na. ²⁴ Krandin man

bun n'a kran bga wee. Baradiin man buun ni a ka bara kuntgi wee. ²⁵ Krandiin damamu ka ke nafwo a kaamgo shi re. Baradin bye dama mu ka ke na fwo a bara kutgi shi. Ni kpatgi ka kri ko Belzebul, tgo min na fwo a ka sho mgow ma, wuw na dguya ni Belzebul ye de. ²⁶ A' kaa sran mgow ja, Katgu fwoshi dgoni tiin min ti naa bo keen ma, Bune fwoyi tiin miin ti naa don. ²⁷ Nee miin fwo aa fe jibiira, A' wo fwo keen ma. A' dgon dgonin koma miin nun men, A' wo wanjo da sanw kan. ²⁸ Miin nu piisgo pka ka soo aa ti she ka fwoshi ke jiin na, A' kaa sran wuw jan. Miin she ka piisgo nin jiin haraki yandanmaa koon na, aa sran wee jan ²⁹. Blenin din fla ti fwere sgo ken na? Wo bie na ta, Hari wuw ken ti bwin dguma aa fa Ala t' a krama. ³⁰ A' ye kpin, ari aa kun shee da doni no. ³¹ Wora, aa kaa sran aaye ka pisa nin Blenin shaanman ye. ³² Mgo o mgo ka jo a ra mgow jan nan k'aye min ne ta ye, ne bie na jo a ra sankora fa jan nan k'o wo tgi min ne ta ye. ³³ Nga min ki ban ne ra mgow jan na, ne bie nan nban wo tgira fa jan na. ³⁴ A' k'a mwiri ko ne naa here ke dgu koo kan de, ne ma na ni here ye fwo fa mun nun. ³⁵ Ne naa ben biiya ce na fa she, ani din moso ni a ba she, anin frumoso ni a cebamoso she. ³⁶ Mgo shomgow na ke yeeku na ke e dguw ye. ³⁷ Mgo min na fa wamaa a ba kanu ka tenmen ne kan wo man kan ni nee. ³⁸ Mgo miin na din ce wamaa a din moso kannu ka tenmen ne kan, wo man kan ni nee. ³⁹ Mgo miin taa ka kpekme yri ta ki gwan ne ra, wo man kan ni nee. Mgo min na ye jin mra, wo na boon a jin na, nga min boon a jin na ne kanman, wee na a jin soo. ⁴⁰ Mgo min ka ladun, wo tgii nee laduun. Mgo min ka ladun, wo tgii ne ce bga wee laduun. ⁴¹ Mgo min ka cera jo ladun ko Ala ka cera ro, wo tgi nan cera ka baraji shi soo. Min mgo teen ni ladun a ka teeni ya kanma, wo na mgo teeni ka baraji shi soo ⁴² Shenna ne ra fwo aa fe ko: Mgo o mgo ka hari je fieni ja ken je shon denmeen ji deensen jiinu jo ma ko ne ka no wo tgi ti dese wo barajira abada.

Chapter 11

³¹ Yesu ce jin nun fwo a ka kran din tan ninfla wee sgan mii naa ka ban, e boin ka ta aa ka dgu baw, ka ta mgow kran k'a waju jin ². Ka Yuhana batiserikera to kasoora, E krista ka kwo ketaw kibaroyaa men. Wo sgaana e yaa ka kran dinw jo ce Yesu fe. ⁴ K'aru jrika ko: A fwoa ko na na yero waa, ta an jo kpeeman koon? Yesu re yaa labi ko; Aa min me ka miin je a' ta wo fwo Yuhana fe ko, ⁵ Fieshow jeriike, nan maaniw tjonma, kunashow sanniya, tooklew meniike, shuw kunnun, kibaro junma wee fwan tanw fe. ⁶ Mgo miin kuna ma shen ne kannma wo tgi min duba din ye. ⁷ Yuhana ka cera dinw ta nii kwo, Yesu re ya damlan ka koma jamaa fe Yuhana ka kwora ko: Aa taa mon fee konjo koon? Fien wee kaa lamgan wa? ⁸ Ayiwa aa ren taa mo fee we? funun junman tgi re mun wa? nga minnun funun jumanw dun, wuw soo masacew ka show re koon na ⁹ Aa yen taa mo fee we? cera re mu? Awa ne ra fw'a fe ko a ka buun ni cera ye. ¹⁰ A sebe ni mi kitabura min kwora ko: A fee ne ni ka cera din ce e ja, K'i ka sraa laben e ja wo min Yuhana ree. ¹¹ Shenna ne ra fw'a fe ko mgoshi ma woo Adama dinw shema ni miin ka buun ni Yuhana batiserikera wee. wo byenata san koo masayaara mgow byera fitiini ka bun ni Yuhana ye. ¹² Ka bo fwo Yuhana batiserikera ka wanjuri o fwo ka she sisa, ma sakoo masaya we soo ni jejari ree, mgo jerajaninw nera soo. ¹³ Cera bye ni sariya wee cerayaa kee fwo ka na she Yuhana ka waatii ma. ¹⁴ N'a son kada ni na, Eli miin na kwo tin fwora, womin Yuhana re. ¹⁵ Too min miin fe ka lamenni ke wo ra lamenni ke de. ¹⁶ Ne she ka byi mgow ni joonnu kanjan ngonman? Aa bonimun densenw sginiin fe fyera kaa kan sanman ngonman, ka fwo ko: ¹⁷ An dunnuun fwo aa kunaan, aa ma donke. An ne sgansho dara donjiri da, aa ma don ke ¹⁸ Katgu Yuhana, naa ati dunni ke, a ti myinnike, aa ren ko ko jina mana ¹⁹. Mgo din ce naa, ee dunni ke ka myinni ke, aa ren ko: Cein mi njuman ni myinni kera ree, fganman wari mlanraw ni jrumushow lamgo ro. Nga shen ji Ala ka akritgiyaa ma a ka ketaw kanma ²⁰ Wo sgaana, Yesu ra ka kabakwobaw kee dgu minnu koonna, e yaa damlan ka wuw tgo fwo, katgu wo dguw ma son ka nigisa aa ka jrumunw na. En ko: KoraZen ²¹ boon mi ye, boon mi ye, Betisayida katgu kabakwo miinu kera aa koonna, ni wuw ti ka ke tir ni sodon koonna, sisa ti na soo wuw njisara aa ka jrumunw na amyennan. Aa tina botow ni bripie ke aa kuna. ²² Wee kanma, ne ra fwo aa fe ko tir ni sidon ka tawo na njonya kititge dun ka tenmen aa taa kan. ²³ Ye ro kapernaum? e ra mwiri ki na kootare fwo sakoor wa? wayi, e na dgi fwo yandamaan jukoo, katgu kabakwo miinnu kera ekoonna, nin wuw tin kera sodome dgu koonna, a tin na toin fwo byi. We ²⁴ ra to ne ra fwo ko sodome ka tawo na njoya kiti tge dun ka teme e ta kan. ²⁵ Wo waati ra Yesu re ko; Ne fa sakoo ni dgu koo tgi matgio, Nee baka da e ye, ka tgu ee kwoinu dgoon akritgiw ni mgo krannibaw ra, k'a yra densenw na ²⁶. An katgu wee jariye ²⁷ Fen bye duna ne boora ne fa fe. Mgo shi ti Ala din ce don fwo a fa Ala keenpe. Mgoshi fannan ti fa Ala don fwo a dince kenpe, ani ni dince mafe k'a fa yra mgomiin na. ²⁸ A na ne ma aaye miinnu bye sgeni n'a diinni mu, ne na lanfya ji aa ma. ²⁹ Aa ne ka tonna yri da kanna, ka ne tgo ta, katgu ne sabaranimu, ne dosoo madanimu, aadosokunw na lafya soo. ³⁰ Ne ka tonna yri ma kwi, ne ka diin ka fyen

Chapter 12

¹ Wo sgaanna Yesu re tenmen jon fyew jo ra mashon dun jo ra. konjo tunma ka kran dinw na, Aa re jon pinsanw jo tge ka wo keee jinmin ². Farisienw wo jeemiinke, wuw re ya fwo Yesu ye ko; A fee kwo min dgani ti lafyen dun e ka kran dinw wee ke. ³ Yesu re yaaru jaabi ko; Konjo wee Dawuda ni a nonkan mgow mlaan sgan miin naa, ⁴ Ee miin kee, aa ye ma wo kran ne wa? A dun na Ala ka shoo koonna ka yri ri bwurukuw dun. Wo dunniin tu ma dga a na kofe mgow shi ye, fwo saaka lashe bgaw dronw ⁵ Waamaa aa maa kran wo sariyara ko saakalashebgaw mashon dun sariyaa shen Alabato shooba barala mashon dun odun ka soo aa ti yaakire wa? ⁶ Ne ra fw'annan ko jo min yan miin ka bun ni mashon dun wee. ⁷ Ne min minn fe, makari lo saaka te, n'a tinmi ka wo komaw koodon, aa tin ti naa mgo yaaki biiw yaaki. ⁸ Katgu mgoo din ce min mashon duun Matgi ree. ⁹ Yesu re boin ka ta dun aa ka Ala bato shoo jo koonna. ¹⁰ Ce boo yanii jo tin miin mgow re Yesu jrika ko; a dganimu ka mgo kennjenya mashondun na wa? Aa wo fwo katgu aa tumafe ka sin dun ja re soo

Yesu ra ¹¹ Yesu re aa labi ko; Nin sga din ken mi aa ye jo fe, nin wo ka byin dgan koonna mashon dun,wo tgi ta ta bo ke? ¹² Mgo wen ka pisa ni sga wee kwosebe Ayiwa a dganimu ka kwosebe ke mashon dun. ¹³ Wora Yesu re ya fwo wo ce wee ko; E boo sanman ka ten. Ce wee ya sanman ka ten, ee kenngenyaa. nafwo jo ¹⁴ .Farisienw ree bo ka ta ngon je ka tgo jini yesu pka tgoora ¹⁵ Yesu wo men miin ke, ebo wo jaara. Mgo shaanman nee raa gmanna. Yesu re ya bye kenngenyaa, ¹⁶ Nga aye min miin ye, e raa gwreya aa ma k'a ka wo fwo mgoshi fe. ¹⁷ A keratin yaako Ala cera miin fwo ka tenmen cera Esai da fe, wo ra dapa. ¹⁸ Ne nin ka baara din miin panatonmooon wo min de. Nera kannu a kwo ka ji nee hari. Ne na njin da kan. A na kiti kwow fwo shiaw fe. ¹⁹ A ti naa sosorike, a ti naa pren. Mgoshi ti naa kan men janmaa na. ²⁰ A ti naa kaa kruni kii. A tinaan naan dginin shoo pka. a na ke tin fwo teeni yaa raa she soo. ²¹ Shiyaw naa dgida a kan. ²² Wo ra, mgow re ta Yesu nokaan nin ce jina shoo fiyenni jo ye. Bobo ree tunmun fannan. Yesu re wo kennjenya fannan, she ka koma ka jerike. ²³ Janmaan bye ree kabakwoya ka fwo ko; jin ti Dawuda boonsan ye? ²⁴ Farisenw wo koma meen sgan miinaa, aa re ko; Cein jinaw kpe ka bo mgow ra jina kutgi belzebul lee sabaabuyara. ²⁵ Yesu tin naa ka myiriyaw don, Eera fwo aa fe ko; Masaya oo masaya, ni a pan ken ka wri a pankeen kanman, wo masaya wee shen re . dgu oodgu, wamaa Jun oojun, nin a mgow ka wri ngon kanman, wee shen re. ²⁶ Ni shitanni ka a yee taw kpe a ma yee ree keera, a ka masayaa na sgi dii? ²⁷ Ni nee jinaw kpe ka bo mgow ra, Belzebul baaka ra, aaye ka mgow raa kpe jo baaka ra? wuw yee kun na kiti tge aaye kan. ²⁸ Ni nee jinaw kpe Ala jii baaka ra, wo ra yra ko Ala ka masaya shera aa ma! ²⁹ Mgo she ka dun ce baakaman ka sho koonna k'a boofenw she dii ni a ma wo ce baakaman sri ban? A srinin kwo e she ka wo ce baakaman ka sho koonna few she. ³⁰ Min ti ne jin ye wo min ne dgu ree. Min ti ne jama ka jari ke, wee shenri re ke. ³¹ We ra to ne ra fwo aa fe ko jrumunw bye a ni Ala tgo shen kwow bye na yafa mgow ma, nga jin senuman tgo shen ti yafa abada. Mgo ³² miin koma dguu fwo mgo dincee ma wo na yafari soo, nga mgo miin koa dgu fwo ji senumaan man wo ti yafari soo diyan na, a ti naa soo lahara fannan. ³³ Aa fwo ko yrii ka jii a din bye ka jiiin, wamaa aa fwo ko yrii ma jii adin shi ma jii, ktgu yri wee don a din wee fe. ³⁴ Fonfonnidinw aa ye miinnu ka dgu aa kwo jumaan fwo dii? Mgo dosokun panimu fe miin weree bo a da fe. ³⁵ Mgo junman wee fe jumaan bo a ka nafoo juman na. Nga mgo dgu wee fe dguu bo a ka nfoo dguu ra. ³⁶ Ne ra fw'a fe ko mgow koma lakoon fen oo fen fwo, aa na jrika wuw bye ra kititge dun. ³⁷ E na shen soo wamaa ka yaaki soo ka kanjan ni ka komaw ye. ³⁸ Ayiwa, sariya kaamgow joo ni farisienw joo re yaa fwo Yesu fe ko; Kaamgo, an ma fe ya tgenmashen kabakwomanw joo ke an janna. ³⁹ Yesu re yaru labyi tan ko; Byi mgo dguw yashow tgenmashe wee yaara nga tgenmashe fwoyi ti yra aa ra ni cera ⁴⁰ Jonasi taa te. Jonasi tee saba ni shu saba kee yige baa koonna tinmiinshii, Wo tgora mgo dince na tee saba ni shu saba ke dgukoo koonna. ⁴¹ Kiti tge dun Ninivekanw na wri ka bwi mgow yaaki, katgu Ninivekaw ngisara aa ka jrumunw naJonasi ka wanjuri kanma. Jo min yan wo ka bun ni Jonasi ye. ⁴² Kititge dun na worodgu pan fe masa moso na wri ka byi mgow yaaki, ka tgu wo naa ka bo fwo dgukoo dan na yaako a raa Solomani ka hakritgiya komaw lame. Jo mi yan min ka bun ni solomani ye ⁴³ Ni jnaa ka bo mgo ra sgan miinna Ee yara yara jentan jaw re ra ka mashon ja yaara, A taa soo. Ee na fwo ko; Ne bora sho miin koonna ne na seki ka tain Ee ni kwo seki ka tain ka ta wo shoo flani lankan labenni soo. ⁴⁴ Wo sgaan na een ta ka na ni jna wonwla kpeeman nun ye miinun ka dgu ka yenmen a ye kan, anin wuw ren dun ka sgi wo sho koonnain . ⁴⁵ Wo sgaanna wo tgi laban kwo wee dguyare ka tenmen garee yaa kan. Byi mgo dguw taa bie naa ke tine . ⁴⁶ Ka yesu to komara janmaan fe, a ba ni a baremancew tin joni keenna. Aa tunmafe ka koma a fe . ⁴⁷ Mgo jo re yaa fwo Yesu fe ko; E ba ni baremancew jonnin fee keenna, aa ma fe ka koma e fe. ⁴⁸ Yesu re y'a labyi ko; Jon nin jon min ne ba nin ne baremancew ye? ⁴⁹ E yi boo tee a ka krandinw na ko; Ne ba ni ne baremancew fee yan. ⁵⁰ Mgo o mgo ne sankooro fa sako ke, wo tgi re min ne baremance nin ne baremanmoso anin ne ba ye.

Chapter 13

¹ Wo dun na ,Yesu re bo shoo koonna ka ti sgi ba da ra. ² Janmaba wee ra lamini fwo ka deku, Ee dun kunnu jo koonna ki sgi . Jamanma bye joni weeto ba dara. ³ tin fe shaanma fwo aa fe tarenw na, en ko; Ce jo bora ka ta siriike. ⁴ Ka to sirila, a ka kesew joo ree byin sra da ra, koonw re wuw soki. ⁵ Kesew joo re byin paaman jaw ra, bgomgu bee tin tiin . wuw re fiin jona, katgu bgo tun man shain. ⁶ Tee kman na, wuw ree fwoonon ka ya, katgu dri bee tin t'ara. ⁷ Kesew joo ree byin nmiiinw shema . njiiinw ne wri ka deku, aa ma din ke. ⁸ Kesew joo re byin dgukoo junmaan na, wuw re din. Joo re kese kenmen ke , joo ka biwocoo, joo ka bisaba. ⁹ Too min miin fe ka lamennike, wo ra lamenniin ke de ¹⁰ Yesu ka krandinw ne r'a kpaara kaprika ko; Mkonna en taren da aa fe? ¹¹ Yesu re y'aru labyi ko; Sakoo masaya bunnnew doniyaa jira aa ye ma, a ma ji wuw ma. ¹² Fen min miin boora, jo na ji wo ma ka bla a taa kan, nga fen ti min boora, ari fitiini min ma boora, wo bye na mlanra. ¹³ Weerato ne min tarenw dara aa fe, katgu aa fferi ke nga aa ti fwoyi je. Aa ra toomaden nga aa ti fwoyi faanmu. ¹⁴ Esayi ceraya koma miin fwo wo dapara jinnu ka pan fe ko; Aa toomadeni na meniin ke, nga aa ti naa faanmuyari ke. Aa jaa jonii na ferii ke nga aa ti naa jerike. ¹⁵ Katgu mgoinnu akrii kwoyara.Aa r'a too tguu, aa r'a panw tguu, yaako aa panw k'ana jerike, aa toow k'ana mennike men, aa akrii kaanan faanmuyarika kaanan aa yeema ne ka pan fe, yaako ne raa ru kenngenyaa. ¹⁶ Aa ye kpiin , aa ye min dubadinu ye, katgu aaye paw jerike, aa toow mennike. ¹⁷ Shenna ne ra fwaa jana ko cera shaanman ni mgoteeni shaanman tun ma fe k'a ka jetaw je, nga aa ma wuw je k'a ka mentaw men nga aa ma wuw men. ¹⁸ Aa toomaden ka sirikeraa ka taren . ¹⁹ Nin mgo joo Yaamasa ka komaa lamen ni a taa koo faanmu, shitaanni wee wo komaa lamennii bo a koonna. Wo tgi taa min shunmankeses byinnin wee sra daa ra . ²⁰ Paaman jaa taa min miin ye, wo tgi ra komaa men ka mlan jona nin pushon ja ye. ²¹ Nga dri tara miinke a ti mien wora.N'aka deku wamaa nin mgow k'a gwanna ka tawo wo koma kanma, a kunna ren teen ka shen. ²² njwiin shema ta min miin ye, wo tgii wo komaa men, nga nin diyaa ka hanmi kwow ni nafoo ka lafriri wee wo komaa deku, fwati din. ²³ Dgukoo junmaan taa min miin ye, wo tgi

wo koma men ka faanmu, ee din shaanma ke. Kesew joo ren na shi kenmenke joo biwwooro joo bisaba. ²⁴ Yesu re taren kpeeman da aa fe ko; sankoo masaya boni miin fe, wo min de. Ce joo kесе jumaan ygeen a ka jiira. ²⁵ Shufɛera ka mgow sinngoonra, byin miin boni alikama fe, Wo ce dgu jo ree wri shufe ni wo kесе wee ka wo byin dgu kесе ygen alikama sheman ka ta. ²⁶ Alikama wee fiin ka pinsaan bo, wo byin dguu byeree don. ²⁷ Jitgii ka baradinw nee na fwa fe ko; Matgi, e ma kесе juman ygen ne wa? Byin dgu jin nee bo miin? Ee ²⁸ yaaru labyi ko; Ne dguu jore la kee. Baaradinw nee raa prika ko; E mafe an ta wo byindgu bobo wa? ²⁹ En ko; ko wayi nee sran ko wo byin dgu bo shoo aa na alikama bye bwon. ³⁰ A' toin ; Aa raa koko ngonfe fwo ka she shunman tge sgan ma. Wo waatira, ne na fwo shunman tgeraw fe k'ara byin dguu tgeban ka sri, a raa giin, wo kwo ka alikama lajen ne ka koonkoon koonna. ³¹ Yesu ree taren kpeeman da aa fe ko; Sankoo masayaa boni mutad kесе fe. Cee jo wo ygeen a ka jii ra. ³² Kесе ygen taw byera kpeenni wee mu, nga na ka fiin sgan miinna, en boja ka tenmen nakwoora nguw bye kan. en ke yri ye fwo koonw jannan da a bow ra. ³³ Yesu re taren kpeeman da aa fe kun ko: Sankoo masayaa bonimu bwurufuunun feejo fe. Mosoojo wo kee franin mgu kilo mgan ni juuru laa ka joonni fwo a byeree fuunnun. ³⁴ Yesu wo kwow bye fwo janmaan fee taren neraa. A ma koman aa fe ni taren te. ³⁵ Ee wo kee yaako ceraw koma miin fwo woraa dapa ko: Ne na koman aa fe tarew nan. Kwo miinnu dgonni tumu kabo dian damlaanra, ne na wuw fw'afe. ³⁶ Ayiwa Yesu re jamaan toin ka ta shoo koonna. Aka krandinw nee nan nonkan taren min dara jira byin dgu kwora wo koo fwo an fe. ³⁷ Yesu ren ko: Miin kесе jumaan wgeen wee mgoo dince wee. ³⁸ ji wo, wo min dipan ye. kесе jumanho, wo min sakoo masaya dinw ye. Byin dguho, wo min shitannii dinw ye. ³⁹ Wo dgu miin byin dgu kесе wgeen, wo min shitanii yeekun wee shunman tge sganho wo min dipan laban wee shunman tgeraw, wuw min meekew re ye. ⁴⁰ Mgo byin dguu bo ka fri fyen na tinmiinshi, a na ke tin dinja laban sgan. ⁴¹ Mgo dince na a ka meekew ce. Fen hoo fen mgo kunashen a ni miinnu kwodguw ke, meekew na wuw labo a ka masaya ra. ⁴² Aa na wuw fri kpandguu fyen na, aa na kishi k'a jinw jinmin jin. ⁴³ Nga mgo teeninw na maanmaan aa fa ka masayara e n'afwo tee. too min miin fe ka lamenin ke, wo ra lamenin ke de. ⁴⁴ Sankoo masaya bonin mun nafaoba dgoni nee fe jii ra, ce jo ra jee, ee r'a dgo kun a yirirajani wee ta a boofenw bye fyere ka na wo jii san. ⁴⁵ Sankoomasaya boni koonkese yako bgaa jo bye fe, miin koonkese jumanw yaara. ⁴⁶ Ee koonkese sgon gre jo jee miinkee, ee r'a boofew bye fyere ka wo koonkese san. ⁴⁷ Sankoo masayaa boni mu ygemensen joo bye fe, mgow ra fri bajee ra shiin bye mlan. ⁴⁸ Nin joo ka pa, aa ren na sanman ka da ba dara k'a sgi ka yge tnmn. Aa ree yge jumanw ke aa ka mlanw koonna ka dguumanw fri. ⁴⁹ A na ke ti dinyan laban sgan. Meekew na mgo jumanw paa ka bo mgo teebiiwra, ⁵⁰ Ka mgo dguw fri kmadguu fyeeen na. Aa na kishi k'a jinw jinmin jin. ⁵¹ Yesu re y'a prika ko: Aa wo kwow bye faanmuun wa? Aa renko, ko han. ⁵² Ee raa fw'a fe kun ko: Wo tgoora sariya kaamgo fe hoo fe krannimu sakoomasaya kwora, wo bonimu shotgii jo fe min fen klaw ni fen koo ka bo aka nafoo mra jaa ra. ⁵³ Yesu baniin kwo a ka tare daara, Ee bo wo jaara. ⁵⁴ A mwonna dgu miinna, ee ta jin ka mgow kran damlan aa ka YAAMASA bato shoo koonna. Wo mgow re kabakwoya. Aa ren ko: Ee akritgiya jin soo min? Ee she ka kabakwo jinnu ke di? ⁵⁵ Yri deseraa din te kun? Mariyama t'a ba ye? ⁵⁶ A baremanw ti Yakuba ni Yusufu ni Simon a ni juda ye kun? A baremanmosow bye t'a sgi an sheman yan ku? E ren fgan jin bye soo miin? ⁵⁷ Wo myiriya wee ra too aa ma d'ara. Ayiwa Yesu re yaa fwo aa fe ko: Cera wee bonban jaa bye fwo a yeekun ka dgu koonna, a n'a yeekun ka sho. ⁵⁸ Yesu ma kabakwo shaanman kein, aa dananbiiya kanma.

Chapter 14

¹ Wo sgaanna, goferene Herode ree Yesu kibaroyaa men. ² Herode lee ya fwo a ka baaradinw fe ko: Yuhana batiserikeraa lo, a knuna ka bo shuw shema. Weerato ee she ka wo kabakwow ke. ³ Ayiwa, herode tinmin ka yuhana mlan ka sri ka bla kasoo ra. Ee wo kee a baremance Filipe moso Herodiyas lee kanma. ⁴ Katgu Yuahana tinmin ka fwo Herode fe ko: A dganin ti yee ka mosohin fru. ⁵ Herode tunmafe ka Yuhana pka, ngaa sran janmaan nan, ka tgu wuw tin Yuhana jate cera ye. ⁶ Nga Herode wooni sankubeen shera? Herodiyas ree doonke dinmoso wee doonke aa ka janma kriniin pana. Wee ja Herode ye, ⁷ Fw'ari kii wo dinmoso wee ko n'aka fe o fe dare a ye fe k'aye na wo j'ama. ⁸ Wo dinmoso ba ka koonnashurii kanma, E r'a fwo ko: Yaa Yuhana batiserikera kunkoo ji ne ma mlaanjoo koonna yan. ⁹ Masace nan wee shishi nga a ka kii kanma a ka mgo krininw panna, enko ko Yuhana kunkoo raa j'ama. ¹⁰ Ee mgo ce ka ta Yuhana kunkoo tge kaso shoo koonna. ¹¹ Aa ree nani wee mlan jo koonna ka na ji wo dinmoso ma wee ta ji a ba ma. Yuhana ka kran dinw n'ena shuudun. ¹² Wo kwo aa ree ta fwo Yesu fe. ¹³ Yesu wo men sgan miinnaa, ee dun kunnun jo koonna ka boin ka ta kopoo koonna ja jo ma a danan, nga janman wee wo don. Aa ree bo dguu koonna, ka t'a nonkan aa sinna. ¹⁴ Yesu boshoo kunnun koonna, ee wo janmanbaa je. Aa hinna wee dun a ra ee r'a ka banna bgashow kennjnya. ¹⁵ Wlara shera, Yesu ka krandinw n'e yaa kp'ara ka fw'a fe ko: Shuu mafe ka kwo aan nin min konpokoon koonna yan. Jamaa labla yaako aa r'a ta an dafu dguw ra ka dunni yaara ka san. ¹⁶ Yesu re y'a labi ko: Aa man jin ka ta aa ye r'a dunni j'ama. ¹⁷ Nga aa re yaa fw'afe ko: bwurukun juuru nin yge din fla drow ne man boora. ¹⁸ Yesu ren ko: Aa na ni wuw ye yan. ¹⁹ Wo kwo Yesu re yaa fwo ko mgw r'a sgi byin kan. E ree wo bwurukun juuru nin yge din flaa ta, k'i ja yan yaama ka baakada yaamasa ye. Wo kwo ee wo bwurukunw kiikii k'a ji a ka krandinw ma, wuw r'e wuw ji janmaa ma. ²⁰ Abye r'e dunike kaa pa. dunni sho miinnu tora, kran dinw n'e wuw she ka singin tan ni fla pa wora. ²¹ Wo dunni keraw tiin ce wga juuru shi ree mosow nin densenw sin ti wora. ²² Wo janibye, Yesu ree ya fw'a ka krandinw fe ka gbreyia k'araa dun kunnun koonna ka ba tge a ja sani a ra janmaan labla. ²³ Aa lablanin kwo, Yesu ree yee kru kan a keena ka yaamasa daare. Shu were kwo k'a ken toin. ²⁴ kunnun ja ree jian kopondara, je njan weeraa kpishi, katgu fwen tunmaru kubena. ²⁵ Dononkomo waatira Yesu ree t,n;onma je kan ka ta a ka krandinw fe. ²⁶ Aa Yesu tponma shoo jee jekan miinkee, aa ya were wri kwosebe, aa re ko: Mgo yaa ro ! Aa re

sran ka komo wri. ²⁷ Wo jani bye Yesu re koma aa fe ko: Aa yarakpeya ne ro, Aa k'a sran. ²⁸ Piere ren ko: Nin ye ro, a fwo ko ne raa ta e fe jee kan. ²⁹ Yesu ree yaa labyi ko: Na. Piere ree bo knuun koonna ka tjonma jeekan kii ta Yesu fe. ³⁰ Nga arajee sgan miinnaan ko fyen ka buun, ee sran. A damlan ka dgi jee ra ee pren ko: Matgi ne krishi. ³¹ Jamaan ra jee sganminaa ko bobow min koma na, mgo fyenmanw kenngeny, sinkeemanw tgonman, fyenshow jerike, aa re kabakwoya ka Israel kaYaamasa tanu. ³² Yesu re yaa ka krandinw kri ka fwaafe ko: Mgo jinnu mashee min nera katgu byi m'a tee saba ree ne fe yan dunfen fwoshi t'aru fe kun. Ne tafe k'aru kjonsho bla ka ta aa baaka kaa nan ban srashe. ³³ Aka krandinw nee ya prikako: An na she ka dunni so min kono koonnan yan ka janmanba jiiin pa? ³⁴ Yesu ni a ka krandinw nee ba tge ka she gren kan Jenesareti janmana ra. ³⁵ Wo jaara, mgow ree Yesu don. ³⁶ Aa re Yesu daare ko a raa to k'are ka mgan a ka funnun dawoora doronw. Mgo miinnun mjan nara, wuw byeree kenngeny.

Chapter 15

¹ Farisienw joo ni sariya kaamgow joo bora jerusalem ka ta Yesu sgera. Aa re yaa prika ko: ² Moonna e ka kran dinw ne r'an bemaw ka laan daw shen? Aa ti aa tgew kwo ka sii ka dunni ke. ³ Yesu re yaa ru labyi ko: Aa ye ro moonna aa ye ren Yaamasa ka ce fwo niw shen aa ka la daw kanma? ⁴ Yaamasa ko k'i ba ni fa bonan. A ko kun kun ko min koma dgu fwo a fa wala aba ma, wo tgi ka kan ka pka. ⁵ Nga aa ye kpiin, aaye ko ko nin mgo jo ka fwo a fa wala a ba ma ko a tiin she ka aa janma ni nafoo miin ye ko wo jira Yaamasa ma, wo sgaanna, ko waajibi te kun araa a fa janma. ⁶ Wo tgora aa Yaamasa ka komaa ke fwuure k'a gman aa yee kun ka landaw ra ⁷ Aa flakanfwo. Esayi ceraya miin kee aa kworaa, wo bena kwosebe. ko: ⁸ Mgojiiin ne bonan aa da weera denmeen, ka so aa dosokun ja ka yan nera hali. ⁹ Aa ne bato fwu. Aa ka kran min mgow ka cera fwo weeye. ¹⁰ Yesu ree janmaan kri ka fw'afe ko: Aa toomaden ka jin faanmun. ¹¹ Fenmiin dun mgo daa ka ta mgo koonna wo ti mgo njon. Ngaa miin bo mgo daa weree mgo njon. ¹² Yesu ka krandinw ne ra kpaa ka fwo ko: ¹³ E ra don ki ka koma dgira wfarisienw ra wa? Yesu re yaru labyi ko: Shun o shun ma gman ne sankora fa fe, wo na bwon ka bopin. ¹⁴ Aa ru tojin koonma mlana fye sho re mun nin fye sho ka fye sho ka koonma mlana a fla bye re ta byin dgan koonna ¹⁵ Piere ren ko: ye ra wo taren kowfo an fe. ¹⁶ Yesu ren ko: Aa ye byee ari biin aa ma hakri sooban? ¹⁷ Aa ye maa faan mu ko fe o fe dun mgo daa, ka t'a koonna, wo kwo en ta banakwo. ¹⁸ Nga min bo mgo daa wee bo a dosokun weera, weera njon. ¹⁹ Min bo mgo dosokun na, wee myiridguw ye, ani mgopka nin yashoya nin kakaaninya nin sojannin nin finnaan anin tgochen wo. ²⁰ wo kwow ree mgo njon, nga ka dunniinke nin tge kwobiye wo ti mgo njon. ²¹ Yesu re bopin ka ta Tir ni Sidon jamana ra. ²² Kananka moso jo sginin tinmin wo jaara jin, we na Yesu sgara ka pren ni kanba ye ka fwo ko: Matgi Dawuda bonson, jan ne ma. Jnaan min ne dinmosora, ara tooro kwosebe. ²³ nga Yesu ma alabyi hali kanpaken na. A ka krandinw n'e ra kpa'ra ka daare ko araa wo moso labla a kaa to ka pren aa ye nonkan. ²⁴ Yesu re yaru labyi ko: Ne ma ce mgoshi ma fwo Israel mgow, wu miinu frinin kono sgaw. ²⁵ Wo moso wee ni kminjuri gman Yesu koo ka daare ko: Matgi ne janma. ²⁶ Yesu re yaa labyi ko: Ka densenw ka dunni fri wrundinw koo wo ti ben ²⁷ Moso wen ko: Shen ro, matgi, wo byenata, dunni bubru miinnu bunu aa bofe, wrundinw wo dun. ²⁸ Ayiwa Yesu re yaa labyi ko: Moso, e ka dananya ka buun de. A re k'ye ka kanja n'i sako wee. A dinmoso wee kenngeny wo janin byera ²⁹ Yesu re bopi ka ta Galile ba dara. Ee dun kunnun jo koonna ki sgi jin. ³⁰ Jama shaama tin nani banabgasho shi faw bye ye mgo sinkeemanw, fyeshow mgo fyenman bobow, ani banabgasho shaanman kpeemanw. Aa re wo banabgashow da Yesu sin koo, e ree wu kenneya. ³¹ Jama ra jee sganmiinna, ko bobow mi komana, mgo fyenmanw mi kenneya, sinkeemanw mi tgonmana, fyeshow mi jerikera, aa re kabakwoya ka Israel ka yaamasa tanu. ³² ³⁵ Yesu re ya'ka krandinw kri ka fw'afe ko: Mgo jinnu hinaa min nera katgu byi m'a tee saba ree ne fe yan, dunni fwoi t'aru fe kun. Ne tafe k'a kjonshoraman bla ka ta, aa baaka kaa nan ta ban srashe. ³³ A ka krandinw nee y'a prika ko: An she ka dunni so miin kono koonna yan ka jamaba jiiin pa? Yesu ren ko: bwuru yon m'a fe? Aa ree yaa labyi ko: Wonwla ani yge mensenw joo. ³⁴ Ayiwa en ko ko jamaa r'a sgi dgunma ³⁶ Wo kwo ee bwuru ku wonwla ni yge mensenw ta, ka baaka da Yaamasa ye, k'a kiiki ka j'a ka kran dinw ma. Wu re yaa ji jamaan ma. ³⁷ Mgow dunii ke k'a pa. Krandinw nee sinjin wonwla pa dunni bubru sho tonii na. ³⁸ Miinnu dunii kee, wuw tinmi ce wga naanni ye, mosow ni deensenw sin ti wora. ³⁹ Yesu ree jama labla, wo kwo, ee dun kunnu koonna ka Magadan jamana ra.

Chapter 16

¹ Farisienw joo ni Saduseenw joo ree yaa kpaa ² Yesu ra aa tu mafe ka koo. Aa re yaa fw'a fe kara tgenmashen kabakwoman jo ke aaye jana ka bo sankoora. Yesu re yaru labyi ko: Tee byin sgano aa ye na fwo ko sanje tinaa na, ko ka tgu sankoo wle ni no. ³ Dgu pie sho aa re na fwo ko sanfyenbaa na wri byi, katgu sankoo wlena fwo ka fyin. Aa yaatganna jnaan tgenmashew don, nga aa ti she ka waati jiiin tgenmashew don. ⁴ Byi mgo dugu yashow re yaara, nga tgenche woyi tinaa yra aa ra ni cera Jonasi taa te. Wora, e y'aru tojin ka ta ⁵ Yesu ka krandinw taa ba kwo sgan miina, aa tin yribora, aa ma bwuru ta. ⁶ Yesu re ya fw'a fe ko: Aa akri so k'a yee koochi Farisienw ni Saduseenw ka bwuru fuunnun few na. ⁷ A ka krandinw ne ya fwo njon fe ko: A mi wo fwora ka so an ma bwuru ta an boora. ⁸ Aa tin min miin fwora, Yesu re wo don en ko: Moon na aa ma fwora ngonfe k'a ma bwuru woyi ta? A ka dananya ka dgo de. ⁹ Akri t'aye fe re ban wa? ¹⁰ Nee bwurukun wonwla kiki mgo wgajuru she, aa sinjin danman miin paa nin wo bwuru kunkunnun sho wee aa yri bora wora re wa? ¹¹ Moonna aaye ma she ka faanmu ko ne ma koma bwuru kwora? A yee koochi Farisienw ni Saduseenw ka bwurufunu fen na. ¹² Wora a ka krandinw ne ra faanmu k'a yu maafwo k'ara yee koochi bwurufunnun fen na, nga k'ara yee koochi Farisienw ni Sadusienw ka kean wee ra. ¹³ Yesu sheniwo Sesae Filipe jamana ra, E r'a ka krandinw prika ko: Mgow ra fwo ko Mgo dincee min jo ye? ¹⁴ Aa re yaa fwo ko: Joo ra k'imin Yuhana Batiserikera wee ye, joo ko Eli, jo kpeeman

ko Eli, wala cera jo kpee. ¹⁵ Yesu re y'a prika kun ko: Nda aa ye ro, aa ye jana ne min jo ye? ¹⁶ Simōn re y'a labyi ko: E min Krista Yaamasa jranman din ce wee ye. ¹⁷ Weera Yesu re y'a fw'afe ko: Jonasi dince Simōn, e min dubadin ye katgu min wo shen yraa e raa wo ti Damaadin ye, fwo ne Fa miinmin sankoora. ¹⁸ Ne ra f'ife ko: E min Piere ye wo kwo senekruwo. Ne n'an nka eglisi jo senekru jin kan. Hadesi dundaw ti naa she sɔɔ a kan badaa. ¹⁹ Ne na sankoo Masaya kmennjendinw j'ima. N'ima jen nin fen o fen ye dgukoo kan jen ti naa ke ni wee sakoo ra. E ka jen ni fen o fen ye dgukoo kan jen na ke ni wee sakoo ra. ²⁰ Wo kwɔ, Yesu re yaa gmreya a ka krandinw ma ko aa ka mgo shi fe ka min Krista ye. ²¹ Ka bɔ fwo wo waati ra, Yesu re yaa damlan ka fw'a ka krandinw fe ka pie ko wajibiro a ye r'ata Jerusalem ka tɔɔɔ kwosebe cemgobaw ni saakalashbegaw kutgiw ani sariya kaamgɔw fe jin, ka na pka, nga ko wo tee sabanan dun k'ana kunnun kun. ²² Piere re ta nee ygema ka damlan ka sɔɔ ko: Ayi wo ti naa k'ira de! Yaamasa r'i krishi wo ma. ²³ Nga Yesu re yi yeema ka fwo Piere ma ko: Ta ka bɔ ne kɔɔ, shitaanni. E min ne kunashen fen nee, katgu e ka myiriya ti Yaamasa ka kwow ra, fwo mgo ka kwow. ²⁴ Wo kwɔ Yesu re ya fwo a ka krandinw fe ko: Nin mgo miin mafe k'i bman ne ra fw'a tgi r'i ban a yeera, k'aka kpenjmeiyi ta ki gman ne ra. ²⁵ Mgo min mafe k'a jin krishi a na bɔɔn a ra, nga nin miin ka bɔɔn a jin na ne kanma, wo tgi re na a jin sɔɔ. ²⁶ Ee mɔɔn jan mgo ma ka dijan bie sɔɔ ni a na bɔɔn a jin na? Mgo she ka jin kumabɔ ni mɔɔn ye? ²⁷ Mgo dince kpiin na na a fa nɔɔɔ la n'a ka meekew. Ni wo ka ke, a na mgo bie ken ken saa ka kanjan ni aa ka ke wariw ye. ²⁸ Shen na ne, ne ra fw'a fe ko mgo miinnu miya, wuw jɔɔ ti naa sa naama mgo dince n'aka masaya nashɔɔ je.

Chapter 17

¹ Wo kwɔ tee wɔɔɔ Yesu re ta ni Piere ni Yakuba ni Yakuba ni Yakuba, ni Yakuba balimake Yuhana ye kru yan jo kan aa dana. ² A tgo wee yeema aa jana, a pada wee maamaa nafwo tee. A ka funnuw bierree pie nafwo keen maani. ³ A fee aa ree Musa ni Eli je, aa min komana Yesu fe. ⁴ Wora Piere re yaa fwo Yesu fe ko: Matgi an min yan wo ka jin. ni mafe, ne na bwu saba jo, ye ka ken, Musa ka ken, Eli ka ken. ⁵ K'a to wo komaa ra, sankaba maanmaan sho jo re na aa datgu. Komakan jo re bɔ wo sankaba ra ko: jin min ne dince kannuni wee ye, a kwo ka ji nee hali. Aa lamēn. ⁶ Krandinw wo koma men miinke, aa re sran fwo ka byin dgunma aa pada kan. ⁷ Yesu re yi kpaa ka mjan aa ra ka fwo ko: Aa kaa sran aa wri. ⁸ Aa re y'a janw kɔɔɔ nga aa ma mgoshi je Yesu ken kwɔ. ⁹ Aa dgi sho ka bɔ kru kan, Yesu re ya gbreyā aa ma ko: Aa kaa yrari jin nafwo mgoshi fe fwo mgo dince ra kunnun ka shuw shema. ¹⁰ Wo kwɔ, Yesu ka krandinw nee yaa prika ko: Mɔɔna sariya kaamgɔw ren ko ko fwo Eli raa na ban? ¹¹ E y'aru labyi ko: An Eli ka jin ka na ban ka na feebye laben kla ye. ¹² Nga ne ra fw'afe ko Eli naa ka ban, mgo re maa dɔn Aa re y'a ke aa sako ye. Aa na mgo dincee bye tɔɔɔ wo tgo wee ra. ¹³ Wo kwɔ, krandinw nee y'a faanmu ka tinmin komana Yuhana Batiserikera wee kwora. ¹⁴ Aa naa jamaa ra, ce jo re yi kpaa Yesu ra, ki kminngmrigman a kɔɔ. ¹⁵ Ka fwo ko: Matgi, makari ne dincee ra katgu krikrimashan manna, a tɔɔɔnino kwosebe. E to ka wri a fe ka byin fien na wala jeera. ¹⁶ Ne naanee e ka krandinw fe, nga wuw ma she ka kennjenya. ¹⁷ Yesu lee yaru labyi ko: E, aa ye kmiin shiya danan biw mgo kɔɔna dguw ne na to aa ye fe fwo waati jɔɔn? Ne na aa ye ka kwo munjun fwo waati jɔɔn? Na n'i din wee yan. ¹⁸ Yesu jna kɔɔfwo, wee bɔ ceni na, din wee kennjenya wo jani ken byera. ¹⁹ Kran dinw ne r'a kpaa Yesu ra aa danan ka fwo ko: Mɔɔna an ne ma she ka wo jnaa kpen ka bɔ din na? ²⁰ Yesu ree yaru labyi ko: Katgu aa ka dananya ka dgo kwodgu. Shenna ne ra fw'a fe ko hali nin aa ka dananyaa tin Mutardi kesee bɔɔnɔn bɔ bɔnaa ra, aa na fwo kru jii fe k'araa bɔ yan ka ta yan fe, ee ta. Aa tinaa banda fwoyira. ²¹ Nga jna shi jin ti bɔ nin shun ni Yaamasa dareri te. ²² Dun jɔra, ka krandinw lajenni to njɔnfe Galile, Yesu ree yaa fw'afe ko: Mgo dince na dun mgo boora. ²³ Aa na pka, nga apkani tee sabanan dun, a na knun kun. Krandinw a wee shishi kwosebe hali. ²⁴ Yesu n'aka krandinw shera Kapernaum sgan miinna, Yaamasa batoshoba wari mlannaw ree yaa kkpaa Pere la ka prika ko: Aa ka kanmgo ti wari sikl transhee saa re waa? ²⁵ Piere re yaa labyi ko: aan a ra saa. Piere dunna shora sgan miinna, Yesu ree gare ka komaa ta ko: Simōn yee myiiri dii? Jo ka kan ka jinsgon nifganman wari saa diyan jii masacew fe? Jamanaa dinw waa, ta donanw? ²⁶ Piere le yaa labyi ko: Donanw. Yesu re yaa fwo ko: Wo na sra ra, janmanaadinw sin tara de. ²⁷ Wo bye nata, yaako an kaa mgo jinnu doso kashi, ta dulee fri ba jeera. Yge gare miin ka e ka dulee ta, wo sanman ka bɔ ka daa yee. E na wari sikl ken sɔɔ a daa ra. Wo warii ta k'i taa ni ne taa saa

Chapter 18

¹ Krandinw ne r'a kpaa Yesu ra wo sgaan na ka prika ko: Jo ka buun ni bye ye sankoo masaya ra? ² Yesu ree densenw jɔɔ kri k'a jo aa shema, ³ Ka fwo ko: Shenna na ra fw'afe, N'a ma yeema ka ke kon kon deensenu, Aa ti she ka dun sankoo masayaa ra fyew. ⁴ Min na yee madgi ka ke kon jon densen jinnu shi, we ka buun ni bye ye sakoo masaya ra. ⁵ Mgo o mgo ka deensen jinnu mlan ka ja tgo ra, Wo tgi nee laduun. ⁶ Deensen jinnu miin da ne ra, mgo omgo ka wuw jo kunnashen, A tin ka pisa wo tgi ma, senekruba r'a sri wo tgi kanna fri kɔɔjee junbaa ra. ⁷ Bɔɔn min diyan ye mgo kunna shenrii kɔɔ. Kunnasherii kmii ti to ke bii ye, nga bɔɔn ma ke bgaw ye. ⁸ N'i boo wala e siin na ke sababu ye ka jrumun lashe e ma, a tge ka fri. E sin keen wala e boo keen dunni jranmanya ra ka pisa nin sin fla tgi walama boo fla tgi frini wee fiyen pkabii ra. ⁹ N'i jan fla wee ke sababu ye k'i dun jrumuun na, a ygobi ka fri. E naken dunni jranmanya ra ka pisa n'i jan fla friniwee yaannanman fyee na. ¹⁰ Aa yee kɔɔshi, aa kaa deensen jinnu shi makwoya. Ne ra fw'afe ko aa ka meekew jo ni no ne fa ja sankoo ra sgaan bye. ¹¹ Min frini, mgo dince naa ka wuw ree krishi. ¹² Aa ye ra myiri tgo jɔɔna? Nin sga kenmen min mgo jo fe, nin wuw ra keen ka fri, a fwo ko, a t'a sho bikonnɔntɔn ni kɔɔntɔn to kru kan ka ta wo frinii yaara wa? ¹³ N'aka je, ne ra fw'afe ka piye ko a yrira na ja wo sga din keen je kwoora ka tenmen bikonnɔntɔn nin kɔɔntɔn kan, wuw miin ma fri. ¹⁴ Wo tgora, aa sankoora fa sako te deensen jinnu shi r'a tunnun. ¹⁵ N'i bareman ki yashe ta, t'a

fw'afe e keen a keen . N'a ki lamén, aa na ke njón ka mgo ye kun.¹⁶ Nga n'a ki ban ki lamén, mgo ken wala fla kpéeman kri ka fra e yee kan, yaako komaa bye r'a ke sheere fla wala saba jana.¹⁷ Nga n'a ki ban ka wuw fanna lamén, a fwo eglisi wee. N'a ki ban ka eglisi lamén, a yate jurumun sho ye wala fganman wari mlan la jo.¹⁸ Shenna ne ra fw'afe ko n'a man jen ni fe o fen ye dgumakoo kan, jen ti na ke ni wee sakoo ra. Aa ka jen ni fen o fen ye dgukoo kan, jen na ke ni wee sankoo ra.¹⁹ Ne ra fw'afe fanna ko ni aa ra fla ka ben fen o fen na dgumakoo kan yan, Ka wo daare ne sankoo ra fa fe, a na wo ji aa ma.²⁰ Katgu mgo fla wala saba ka njón lajen ja miinna ne tgo ra, ne m'aru shema jin.²¹ Wora, Piere re yi kpaa Yesu ra ka prika ko: Matgi, nin ne bareman ti ne yacee tarii dablara, ne ka kan ka yafa a ma ka she shan yon ma? fwo shan wonwla wa?²² Yesu re ya labyi ko: Ne taa fwo e fe ko shan wonwla, Nga fwo shan wonwla sgi ja biwronwla.²³ Weera sakoo masaya boni min miin fe, wo fee: Masace jo ra latge ka ka wari kwo jatee janabo a ka yonw fe.²⁴ Ee jate damlan. Aa re na ni jo ye, Masace ka wari wgatan yru tinmi wo tgi ra.²⁵ Wo yru saa fen tinti wo ce fe. Masace wee ko, ko wo n'a moso ni a dinw ni a ka boo fen bye r'a fyeere ka wo wari ke ka wo yruu saa.²⁶ Wo yon wee yi kminnnri gman a kuntgii koo ka daare ko: E munjun ne koo ne na bye saa.²⁷ Wo yon makari wee kuntgii mlan, ee yaa bla ka wo yru bye yafa a man.²⁸ W yon bora jin, a na yon njón joree njón kunben, a ka wari daashi kenmen yru tinmi wo ra. E wo mlan ka kan she, e ko: Ne ka yru saa.²⁹ A shi mgo wee yi kminnnri gman a koo ka daare ko: E munju nee ne n'a bye saa.³⁰ Nga a ma son. E yaa bla kasoo ra ko fwo naka a ye ka warii saa sgan miin na.³¹ Yon show wo jee miinke, aa janw ree shishi kwosebe haali. Aa ree ta wo nafwo aa kuntgiw fe.³² Wora, kuntgi wee wo ce kri ka fw'afe ko: Yon dgu, Ne ri ka yruu bye to e yee, katgu ee ne daree kwosebe.³³ Ye bye tun mankan ka makari e mgo njón na nafwo ne makarila ye ra tinmiinshi wa?³⁴ Kuntgii tin jinmina kwosebe ee wo ce ka bla kasoo ra, a raa ttoo jin kwosebe fw'araa kuntgi ka yru bye saa.³⁵ Wo tgoora, nin aa bye ken-ken ma yafa aa bareman ma ni aa dosokun bye ye, ne sankoora fa n'a ke ti ne."

Chapter 19

¹ Yesu bannii kwo wo mgo kran na, ee bo Galile ka ta Jude jamanaa yaanjjo ra miinmi Jurden ba kofe. ² Jamaba wee yi gmanna jin, E r'aka banabgashow kennjenya. ³ Farisienw joree yaa kp'ara ka prika yaako aa r'a darabo. Aa ren ko: A dgani mun ce r'a mosoo fru sa sabaabuu byera wa? ⁴ Yesu r'e yaru labyi ko: Aa ye maa kran ne wa ko:Miin n'aru da, wo r'a ke ce ni moso ye ka bo fwo gare? ⁵ Ko wee kanma, ce na a fa ni a ba bla ki joo a moso ra, aa fla na ke piisgo keen ye. ⁶ Wo tgoora, aa ti fla ye kun, fwo keen. Yaamasa miinnu kee ken yee, mgo kaa wuw paa. ⁷ Farisienw ree yaa jika ko: Mōonna Musa re yaa fwo ko ce ra frusa sebe ji moso ma ka bla? ⁸ Yesu ren ko: Musa wo ce fwo aa ka dosokun gbreye wee kanman, nga a tinti keti a damlaan sgaanna. ⁹ Ne kmiin na fw'afe ko mgo o mgo ra moso fru sa nin yashoya sababu te ka moso kpéeman fru, wo ce min yashoya ree kera. ¹⁰ A ka krandinw ne ya fwa fe ko: Nin ce ka ke taa min jin ye moso ka pan fe, wo sgaanna fru ke biiya wee ka pisa. ¹¹ Yesu re y'aru labyi ko: She ti mgowbye ye ka kran jinu mlan, fwo Yaamasa ra she jii miinu maan. ¹² Nasra shaanman min jin miinnuw ce banda ka fru ke joo tao ka b'a woodun a ti ceya ra. Joo kwoboni mgow fe. Joo ra jini ka keti sakoomasayaa kanman. She min mgo miin ye ka kran jin mlan, wo r'a mlan. ¹³ Mgow re nani densenw joo ye Yesu fe yaako a r'i boo da aa kan ka Yaamasa daare aa ye, nga krandinw nee wuw tgo fwo. ¹⁴ Nga Yesu ren ko: Aa to deensenw n'a na ne ma aa k'aru kpe, katgu sankoomasaya min wo bonnjonkwow ree ta ye. ¹⁵ Ee yi booda wo deensenw kan, wo kwo ee ta ka bo wo jaara. ¹⁶ Ce jo r'i kpaa ka Yesu prika ko: Ne ka kan kwo juman joo ke, yaako na jranmanya banbii soo? ¹⁷ Yesu re ya fwafe ko: Mōonna en ne prika junman kwora? Ken drow nee ka jin. N'i mafe ka jranmanya soo, ya ce fwoniw mra. ¹⁸ Wo ce wee prihari ke ko: Ce fwoni joo de? Yesu re yaa labyi ko: E k'a mgo pka, e k'a yashoya ke, e k'a sonjani ke, e k'a finja da e mgo njón na. ¹⁹ E fa n'i ba bora, ka e mgo njón kanu naf'i yee ku wo ²⁰ Wo kanmiin wen ko: Ne wo ce fwoniw bye mraa. Mon ne njan kun? ²¹ Yesu re yaa fw'afe ko: N'i mafe k'a dapa, ta e boofenw bye fyeere k'a warii ji fgantanw ma. Wo sgaanna, e na nafaoba soo sankoo ra. Wo kwo, n'i gman nera. ²² Wo kanmiin wee wo komaw meen sgan miinna, a naan shishini wee ya katgu nafaoba re tumafe. ²³ Wora, Yesu re yaa fw'aka krandinw fe ko:Shien na, ne ra fw'afe ko nafaoba tgi dun ka gbren sankoo masayaa ra. ²⁴ Nee jin bye fw'afe, ko njonmeen dun ka njón menseen dgaan fe ka tenmen nafaobatgii dun kan Yaamasa ka masayaa ra. ²⁵ Wora Yesu r'e yaa bye kri ka fw'afe ko: Aa ra don ko shiyaw ka kutgiw r'aa mra nin kutgiya wee ye.mgo baw ren naa ka fgan tgiya yr'a ra. ²⁶ Nga a tinaa ke ti aa ye shema. N'a ye jo mafe ka ke mgo ba ye aa sheman, wo r'a ke show ka baaradin ye. ²⁷ Nin jo ma fe ka ke show shema jamgo ye, wo r'a ke show ka yon ye. ²⁸ Wo tgoora, mgo dince ma na ko mgow r'a bara k'aye, nga a naa baara ke mgow re ye ka a jiiin ji ka ke mgo shaanman kunmabo saa ye. ²⁹ Aa boshjo Jeriko, janmanba r'eyi gman Yesu nonka. ³⁰ Fyesho fla sgini tumu sra dara, Aa ra meen ko Yesu min tenmen na, aa re prenko: Matgi Yesu Dawuda Bonson, makari an nan! Janman

Chapter 20

¹ Aa fee, sanko masaya bonnin fen keen jo fe. O bora sgomada jona na ka baradinw jo ta ka blaa a ka fieku fie ra. ² Ani wu benna ko tee keen saa na ke wari deye kee ye dun. Wo dun ere aa tche ka ta bara ke a ka nanko ra. ³ ere bo kun tee kwanni donni ka mgo jo jonnin soo kenman tan, aa tin ti foyi ra. ⁴ E ra fwo wu fe ko : aye fran la ta bara ke ne ka fieku fie ra ne n'a saa bennin jii aa ma. Aa re ta bara ke. ⁵ wu re ta nanko ra tee shennin kun na, nanko tki re bo ka je ka kwoshiiri ke, ka bo wula ra tee fe k'a kelin fran. ⁶ Ere bo kana je wlara danni fe ka mko kweemani jonnin je keema na don. Ere wu prika ko : monnan aa'ye ma bara ke ko fwo k'aa jjojan ka tee bie ke tan ? ⁷ Wu re ra jaabi ko : bari mko shi ma an ta bara la. Ee ra fwo wu fe ko : aa'ye fran ra ta bara ke ne ka fieku fie ra. ⁸ Wlara baara dgi shera, nankotgi we r'a fwo a ka kwo panabura we ko : baaradinw kri ka aa saa j'aa ma kwa saa taw la ka she fwo gare taw ma. ⁹ Miinnun baara damnan wlalara, wu re

gare k'aa kwaa, wu bie re ware depe kee so. ¹⁰ Gare taw naan, a tun miwu koonna ko aa ta na shiya wari depe kee ye, nka wari depe keen-keen ne ji wu fran ma. ¹¹ wo depe keen-keen ji jira aa ma miinke, aare dajukoo komaw fwo nanko tgi kama. Aa ko : ¹² jinun miinnun tara kofe, wu ma baara ke fwo lerikeen dama, ere wu saa ni aan ne ta kapan, ka so aan ne baara ke teebiera, aan ne baana ni teen miju. ¹³ Nka nankotgi we aa la kee jaabi ko : nne teri, nne ma kwo benbii shi ke e la. Yala nne ni ye ma ben a la ko tee keen saa na ke wari depe keen ne wa ? ko dii kun ? ¹⁴ Ayiwa e ka saa ta, ee ka ta. Nin min tara kofe, ni a jara nne ka wo saa ni ye ta kapan. ¹⁵ yala jo ti nne fe ka nne yee sako ke ni nne ka wari ye wa ? Ere nne fee ni nadgu we nne ka jumaya koo wa ? ¹⁶ Wo tgo ra miinnun min kwomgow ye, wu na n'a ke janmgow ye, miinnun min janmgow ye, wu na n'a ke komgow ye. ¹⁷ Yesu tun nan tara Jerusalem miike, ere ta ni a ka karandiin ta ni fla we aa danna. Aa tgonmashoo o we y'a fwo aa ye ko : ¹⁸ a fee aan na ta Jerusalem. Mgo dince na dun saakalashebgaw kuntkiw ni sariya kaamgow boora jin. Aa na a yaaki ko a ka kan ni saya we, ¹⁹ ka a dun YAA MASA donbiiw boora, wu na yee ko a ra. Aa na a ble ni shon we ka a kwenkwen jri kan. Tee sab wo kwo a na krun. ²⁰ Wora, Zebede moso we yi kwaa Yesu ra ni a dincew ye. Wo moso we yi sosoo Yesu kwoo ka a daare ko wo ra janama. ²¹ Yesu re ya jrika ko a min moun fe ? E ya fwo Yesu fe ko : ne dince fla miinnun ye, a latge ko keen naan sgi e kinin fe, ko jo ra sgi e jonman fe e ka masaya nata ra. ²² Yesu re ya jaabi ko : aa mifen min daare ra, aa ti wo don. Ne na mginni ke tooo je myinfgye min na, aa na she ka myinnin ke wora waa ? Wure y'a jaabiko ko : aannee she. ²³ Yesu ko : han, aa na myinnin ke neka jemyinfye min ra. Nka ka sgi nne kinin waaman nne joun fe, nne ti wo latgeba ye. Ne fa we wo jaw laben minnun ye, wo na ji wu re ma. ²⁴ Karandinw show tan we wo men minke, wu re jinmin wo baremance fla koo. ²⁵ Wora, Yesu re ya bie kri ka fwo aa ye ko : aa ye ra don kwo shiyaw kuntkiw laa mara ni kuntkiya we. Mgo baw re n'an fgan yra aa ra. ²⁶ Nka a ti naan ke tin aa ye sheman. Ni aa jo m'a fe ka ke mgo ba we aa sheman, wora e ke show ka baaradin ye. ²⁷ Ni jo m'a fe ka ke aa shema jan mgo we, wo r'a e ke show ka yon we. ²⁸ Wo tgora, mgo dince ma na mgo ko show ra baara ke are fe, nka a naan baara ke mgo ye, ka a yee jin jii ka mgo shaaman kunmabo saa ye. ²⁹ Aa boshoo Jeriko, jamanba tgura Yesu nonga. ³⁰ Fiyensho fla sginnin tun mi srada ra. Aa ra men ko Yesu min tenmen na, aa re pren ko : matki Dawuda bounson, makari aanne ra. ³¹ Jaman tun m'aan koo fwo ra ka fwo ko aa ra mapka, nka aa re pren ka tenmen gare kan ko : matki Dawuda bounson makari aan na. ³² Yesu re ri jo k'aa kri k'aa jrika ko : aa m'a fe ko nne ka mon ke aa ye ? ³³ Aa re ko : matki, aan janw ra jeri ke. ³⁴ Aa hinan dunna Yesu ra, a mgara aa jan na. O jabie ra, aa re jerri ke. Aa re r'aa kgan Yesu ra.

Chapter 21

^{1 2} Aa srunyannin Jesrusalem ka she Betefaje dgu koo, olivier kru ygema la, Yesu re ra ka karandiinw la fla ce ka ta aa jan. ² Fe ko : aa ta aa janfe dgu la. Ni aa ka she ni don, aa na farimoso jo srinin so jin, din m'a fe. Aa w'o fii ka na ne ye ne fe yan. ³ Ni mgo jo ka fen fwo aa fe, aa fwo wee ko : matki mankwo m'aa ra, wora wo na to aa na ne ye. ⁴ Wo kera walisa cera ka koma jin na dapa ko : ⁵ a fwo Sion dinmoso fe ko a fee, e ka masace mi nana e man. A sabari nin mun haali, a sginin mun fari kan, fari din kan, fari moso din kwiin. ⁶ Krandinw taa k'a ke nafwo Yesu r'a fwo tgo min naan. ⁷ Aa re na ni fari moso ni a din we. Aa re aa frunw da wu kan, Yesu re yee. ⁸ Jamanba ra mgo shaaman ne aa ka frunw da wo sra kan. Jo fran re flabru keengwenw tge ka da wo sra kan. ⁹ Aa ta shoho, Yesu janfe mgo ani komgow bie tin pren ko : tanoli raa ke Dawuda bounson we. Min nasho fee matgi tgo ra, wo mi dubadin we. Tanoli ra ke YAA MASA ye sanfe ja kootannibaw ra. ¹⁰ Yesu dunna Jerusaem minke dgu bie langara. Aa bie tin min jrikali ke ra ko : ce jin min jon ye ? ¹¹ Jaman we ko : cera Yesu, Galile Nazareti kan non. ¹² Yesu dunna YAA MASA batoshoba koonna. Mgo miinnu tin min sani ni fieere kera jin, ere wu bie kwen ka bo jin. Ere wari piraw ka tabariw ni jennenkan tga fieerebgaw ka sginaw dabri, ¹³ k'a fwo aa ye ko : a sebenin mu ko : nne ka sho na kri ko YAA MASA daare sho, nga aa ye kwin na kee byikannikelaw dgo ja ye. ¹⁴ Fyesho jo ni sinpga jo ra kwaa Yesu ra YAA MASA batoshoba koonna, ere aa kennanya. ¹⁵ Yesu kabakwo miinnu ke, saakalashebgaw kuntgiw ni sariya kramgoww wuu jee miinke, ka deensenw prekan men YAA MASA batoshoba koonna ko : tanoli ra ke Dawuda bounson we, aa re jinmin. ¹⁶ Wo ra, aa re ya fwo Yesu fe ko : jounnu mi miin fwora e too ti wora ? Yesu re ya jaabi ko : aann. Aa ye m'a koma jounnu kran ko : ee tanoli labennin bo deensenw ni shinmyinnaw daraa ? ¹⁷ Wo fwonin kwo, ere bo dgu koonna ka aa tojin ka ta Betani ka shi jin. ¹⁸ a dgupye sgoman ra, Yesu segisho o ka na dgukoonna, kongon we ra mnan. ¹⁹ Ere tooba jo je sra ygema eyi kwaa wora, nga a man fwoyi je a ra flabru kwo. Wora, e y'i fwo wo tooba ma ko : e tinaa din ke kun abada. Wo jannin bie, tooba we yaa. ²⁰ Krandinw wo jee miin ke, aa kabakwoyara kwosebe. Aa re Yesu jrika ko : tooba jin shina ka yaa tin tgo jonshi ? ²¹ Yesu re y'aa jaabi kwo : shennan nne ra fwo aa ye, nin danaya mi aa fe, nin aa ti shika shika fewu, nne miin ke tooba jin na, aa ye ti dan wo ma, nga aa nan she ka fwo krupin fe ko : boyan ka ta e fri koo je ra, wo na ke. ²² Aa ka fen oo fen yaara YAA MASA daarelila ni danaya we, aa na wo so. ²³ Yesu dunna YAA MASA batoshoba koonna ka mgo kran damnan. k'a to wo kran nan, saakalashebgaw kuntgiw ni ni yahutu cekowbaw re y'a kwaa a ra ka a jrika ko : shebgaya joun nan to eren kwo jinnun ke ? Joon wo fgan jii e maan ? ²⁴ Yesu ree y'a jaabi ko : nne aa jrika kwo keen na. Ni aa kaan jaabi, wo sganna shebgaya miin na to nne ren kwo jinnun ke, nne fran na wo fwo aa fe. ²⁵ joon Yuhana ce ko a ra batisheru ke, YAA MASA waman mgo ? Wo sganna, aa re koman ngonshe ko : ni aan ka fwo YAA MASA r'a cee, a n'a fwo ko koonna aan man da a ra ? ²⁶ Nga ni aan ka fwo ko mgo r'a cce, aan sran janman jan, katgu mgo bie Yuhana jate ree. ²⁷ We koun aa re 'e Yesu jaabi ko : aan m'an wo don. Yesu re y'a fwo aa fe ko : ayiwa, shebgaya miin m'a to nne re kwo jinnun ke, nne fran ti wo fwo aa fe. ²⁸ Yesu r'a fwo aa fe ko : mon mi aa koonna kwopina ? Dince fla tin miin ce jo fe. E y'a gare we ko : nne dince, ta baara ke nne ka fieku fiee ra byi. ²⁹ We y'a jaabi ko : nne ti naan t'a. Nga a ri yee myiri minke, e re ta. ³⁰ Fa we wo ce kee fwo dince flananwe. We y'a jaabi ko : nne na ta baba. Nga a man ta. ³¹ Wu fla

la jɔɔn na aa fa sago ke ? Wu re ko : gare wo. Wo la, Yesu ra fwo aa fe ko : shenna nne m'a fwo aa fe ko ko fganman wari mnanlaw ni moso janmgɔyakeraw nan dun YAA MASA ka masaya ra aa jan. ³² Sabu Yuhana naan aa fe ka sra teeni yira aa ra, aa mnan da wo ra, nga fganman wari mnanlaw ni moso janmgɔya keraw dara a ra. Aa wo jee, wonan ta, aa man sɔn ka nimisa ka da a ra. ³³ Aa talen kweema lamɛn : juntgi jɔ re fieku fie bɔɔ ka jasa ke koko ye ka a lamri. E re dgan sin ka fieku je bɔ ja didaa a kɔɔna jin, ka saaka sho jɔ kɔɔshili fe. Wo kwo ere wo nakwɔ karifa fieku sɛɛnkelaw jɔɔ ma ka ta jamana kweema nan. ³⁴ Fieku mwɔn sgan srunjana, e y'a ka baaradinw jɔɔ ce wo fieku sɛɛnkelaw fe ko wu ra fieku mwɔn mnan aa fe. ³⁵ Nga fieku sɛɛnkelaw ree aa ka baaradinw mnanjɔ blɛ ka jɔ pga, ka a sabanan kuu ni senekrunw we. ³⁶ Fieku tgi we baaradin kweemanu ce miinnu ka sha ni gare taw ye. Aa re wu mnan e ko gare taw. ³⁷ Wo biɛ kenin kwo fieku fie tgi we y'a yɛɛ dince ce, e ko : aa nan nne dince kwiin bonja. ³⁸ Nga kabini fieku sɛɛnkelaw jan dara nankwɔtgi dince kan, aa re y'a fwo ngɔn fe ko : a shentabga fɛɛ. Aa na, aan ni ka wo pga. Wo ka ke, a shen na ke aanne ta we. ³⁹ Aa re y'a dince mnan ka wo fri fieku fie kɔfɛ ka'a pga. ⁴⁰ Ni fieku fie tgi ka na, a na mɔn ke nankwɔ sɛɛnkelaw ra wo ma ? ⁴¹ Aa re y'a jaabi ko : a na wo mgɔ dguw pga tgo dguya kwo sebe, ka fieku fie karifa mgɔ kweemaw ma, miinnu na a ka fieku mwɔn ji a man a waati ra. ⁴² Wo kwo, Yesu re y'a fwo aa fe ko : Aa ma jin kran kitabu ra waa ko : shoɔlaw laaban senekru miin nan, wo kera sho kwii ra senekru lakika we. A fɛɛ, matki we re wo kɛɛ. kabakwo ro aan jan na. ⁴³ Yesu kwo : we ra to nne m'a fwo aa ye kwo YAA MASA ka masaya na mnan aa ra ka ji shiya kweeman man miin na din benike wo masaya we. ⁴⁴ Mgɔ miin ka byin wo senekru kan, wo tgi na kiikii. Wo senekru ka byin miin kan, a na wo tgi kɔɔɔ ⁴⁵ Saakalashebgaw kuntgiw ni farisenw Yesu ka taren men miinke, wu re y'a dɔn ko a kan mi aa ye re ma. ⁴⁶ Wo ra, aa ra mnan tgo jrin, nga aa re sran jama jan, katgu wuu tun Yesu jate cera we.

Chapter 22

¹ Yesu talen jɔɔ daa a lamɛnbgaw ye kla ye ko : ² sakoo masaya bɔninmu miin fe, wo fɛɛ. Masace jɔ kɔɔɔ dunnɪ labɛɛ a dince we. ³ E y'a ka yɔnw ce kafwɔ mgɔ krininw ye ko aa la kɔɔɔ dunnina, wuu ma sɔnkana. ⁴ Ere yɔn kweemanu ce ka fwo wu ye ko : Aa a fwo mgɔ krininw ye ko nne ka dunnin labɛna sisa ka ban. Nne ka toraw ni nne ka biɛkan trɔninw pgar. Fen biɛ labɛna. Aa na kɔɔɔ dunnɪ nan. ⁵ Nga mgɔ krininw ma wo shi jate, aa re ta aa makwow la. Jɔ taa a ka jira, jɔ re ta a ka yakori la. ⁶ Aa shɔw le masace ka yɔnw mnan ka aa tɔɔɔ fwo ka aa pga. ⁷ Wo kera, masace we jimin, e y'a ka sorodashiw ce ka ta mgɔpgaraw pga ka aa ka dgu giin. ⁸ Wo kwo, e y'a fwo a ka yɔnw ye ko : kɔɔɔ dunnin labɛna, nga mgɔ krininw man kan nɛɛn. ⁹ Aa ta sisan kunbɛndaw ra. Aa mana mgɔ o mgɔ sɔɔ, aa na ni wu biɛ ye dunnɪ na. ¹⁰ Yɔnw taa sisan kunbɛndaw ra. Aa mgɔ miinnunw sɔɔ, juman fara dguman kan, aa re wu biɛ lajen fwo kɔɔɔ shopara dunnikɛlaw ra. ¹¹ Wo kera, masace we dun ka mgɔw fɛɛ, ere ce jɔ sɔɔ jin min ma kɔɔɔ frun dun. ¹² E ko : nne lamgɔce, ye dunna yan tgojɔnshi ka sɔɔ ye m'a kɔɔɔ frun dun ? Wo ce ma jaabi shi ke ¹³ Wora, masace we y'a fwo a ka baaradinw ye ko : aa jin sinw ni a boow sri ka a fri kɛɛnma jidi ra. Komo ni jinjimi na ke jin. ¹⁴ Shaanman krininmu, ɔa janatɔmɔninw man sha. ¹⁵ Wora, farisenw taa nɔɔn je ka tgo jrin ko aa na Yesu mnan n'a yekun dara koma fe. ¹⁶ Aa re aa ka krandinw jɔɔ ni Herɔde ka mgɔ jɔɔ ce ka ta fwo Yesu fe ko : kramgɔ, aan na dɔnko e mi shentgi lee. Ee mgɔw kran YAA MASA sra ra ka piye. Ye ti sran mgɔ shi jan, katgu mgɔw biɛ ka kan e jan na. ¹⁷ E mɔn miiri kuo ji na ? A dga nimu aan jin sgɔn saa Rome masace we wa, ya we dganite ? ¹⁸ Yesu tun n'a a ka dguya dɔn, e y'a fwo aa fe ko : flankafwɔw, mɔn na to aa re nne daa kɔɔɔ ? ¹⁹ Aa wari miinke ka jinsɔɔn saa, a wo jɔ yira nne ra. A le wari deɔe keen yira a ra. ²⁰ Yesu re y'a prika ko : jɔn yaa ni a ka seberi min jin kan ? ²¹ Aa re y'a jaabi : Rome wo. Wo sjan na, Yesu re y'a fwo aa ye ko : A masace ta saa masace we, ka YAA MASA ta ji YAA MASA ma. ²² Aa wo jaabiri men miinke, aa kabakwoya ra kwosebe. Aa re ya to jin ka ta. ²³ Saduseenw tun na fwo ko shu kununi tinaa ke. Wo dun yeera aa jɔɔ taa Yesu sgerɛ k'a jrinka ko : ²⁴ kramgɔ, Musa ko ni ce jɔ ka sa ka sɔɔ a ma din sɔɔ, a bareman ce ra'a wa moso fru ka bɔnsɔn sɔɔ wo ce sanin we. ²⁵ Ayiwa, baremance woowula tun min aan nne fe yan. Gare we moso ta, wo dinntan sara ka wo moso to a dgɔce we. ²⁶ bareman ce flanan ni a sabananta we ke tin, fwo ka ta she aa woowulanan ma. ²⁷ A biɛ sanin kwo, wo moso fran re sa. ²⁸ Shu kunnuni dun na, wo moso na ke aa woowula ra jɔn ta ye, ka sɔɔ aa biɛ ra fru ? ²⁹ Yesu r'a a jaabi ko : aa frila, bari aa m'a kitabu koma faamu, aa ma YAA MASA ka shebgaya fran dɔn. ³⁰ Shu ka kunnu, cew tinaa mosow fru, mosow tinaa ji cew ma, nja aa na ke e ko sankoo ra mɛɛke. ³¹ Shu kunnuni kwo ta pan fe, YAA MASA min fwo, aa wo kran ? A ko : ³² nne mi Ibrahim ka YAA MASA we, a ni Isaka ka YAA MASA, ani Yakuba ka YAA MASA. YAA MASA ti shuw ka YAA MASA we, janamanw ta re mu. ³³ Jaman we wo koma men miinke, aa kabakwoyara a ka karan na. ³⁴ Farisenw r'a men sjan miin na ko Yesu koman ban saduseen daa ra, aa re nɔɔn lajen kun. ³⁵ Aa ra keen, sariya kraamgɔ re mu, wo tun man fe ka Yesu daa kɔɔɔ, e y'a prika ko : ³⁶ kramgɔ, sariya la ce fwɔnin jɔn ka bun ni shɔw ye ? ³⁷ Yesu re y'a jaabi ko : k'i ya matgi YAA MASA kanu ni e dosokun biɛ ye ani e jin biɛ ni e hakri biɛ. ³⁸ We mi ce gare fwɔnin ni cew biɛ ra brekeba we. ³⁹ A flanan bɔnnin mun wo fe ko, k'iya e mgɔ nɔɔn kannu e ko e yɛɛ. ⁴⁰ Sariya biɛ ni ceraw ka kran biɛ yoonni mun wo ce fwɔnni fla we ra. ⁴¹ K'a farisenw lajeni to nɔɔn fe, Yesu re y'a prika ko : ⁴² aa'ye mɔn myiiri krisita kwo ra ? Jɔn bɔnsɔn mun ? Aa re y'a jaabi ko : Dawuda bɔnsɔn re mun. ⁴³ Yesu re y'a fwo aa ye ko : ayiwa, mɔn na Dawuda re y'a kri ji senuma baaka ra ko matgi ? Bari Dawuda ko : ⁴⁴ matgi ra fwo nne matgi we ko : e sgi nne krin fe fwo nne ra e dguuw ke e sinkɔɔ daran we. ⁴⁵ Ni Dawuda krisita kri ko matgi wo, eren ke Dawuda bɔnsɔn ye tgo dii ? ⁴⁶ Aa shi ma she ka Yesu jaabi hari ni koma din keen ye. Ka bɔ wo dun na, mgɔ shi ma e yarakweya ka Yesu prika fwoshi ra kun.

Chapter 23

¹ Ayiwa, Yesu komana a ka krandinw ni janma fe. en ko : ² ka mgow kran Musa ka sariya ra, wo mi sariya kranmgow ni farisen ka baara wee. ³ Wee kama, aa fen o fen fwo aa ye, aa ru kan mnaw wora ka wo ke. Nga aa kaa aa ka ketaw ladje, katgu aa mgow kran tgo miina, aa yeekun ti wo ke. ⁴ Aa diinbaw sri ka da mgow kunna, nga aa ti son ka aa bookweedin keen ke ka wu janman wo diinw tarila. ⁵ Aa ka ketaw bie ke yaako mgow r'aa je k'a lasran. We ra to aa ren aa tindaa sebew ni aa boora sebew bopon ka aa ka frinw da binsan jinjan. ⁶ Dunnibaw ra sgi jo pumanw a ni YAA MASA batoshow konna nafe sgi jow ree ka ji aa ye. ⁷ Mgow ra aa fwo sinsanw she ka aa krike kramgo, wo fran ka ji aa ye kwosebe. ⁸ Aa ye ru kwin, aa ka ke aa krike kranmgo, bari kranmgo keenpe re mun aa kunna, a ye bie mi bareman ne we. ⁹ Aa kaa dgukoo kan mgo shikri ko aa fa, bari fa keenpe re mun aa fe, wo min mun sankoo ra. ¹⁰ Aa k'a ke aa krike ko kuntgi, bari kuntgi keenpe re mun aa fe. Wo mi Krisita wee. ¹¹ Aa ra mgoba ra ke show ka baradin we. ¹² Min na yee kotta, wo na MANDGI. Min na yee mandgi, wo na kotta. ¹³ Boon mi aa ye sariya kaamgow ni farisenw ye, flankafwow, bari, aa sankoo masaya datgu mgow jan. Aa yekunw ti dun, miinnu m'a fe fe ka dun, aa ren wu fran bari. ¹⁴ Boon mi aa ye sariya kaamgow ni farisenw ye, flankafwow, bari, aa moso minun cee saniw boorafenw mlan aa ra, wo kwo, ka ta myen YAA MASA dare ra yaassa k'aa yee mgo sebe yra. Wera to aa yaakili toora na dguya. ¹⁵ Boon min aa ye sariya kaamgow ni Farisienw ye, flankafwow, katgu aa dgukoo ni kokjee yaara yaako aa cibidin keen so n'aka wo so, aa ren k'a dgu ye, fwo a ka kan ni yandanman ka tenmen aa ye kan fwo shaan fla. ¹⁶ Boon min aa ye jan mlanbga fyenniw ye katgu aa ye ra fwo ko nin mgo ki kii Yaamasa batoshoba ra, wo kii ti yate, nga naki kii Yaamasa batoshoba sanu nan, wo kii wee mlan. ¹⁷ Hakritanw, fyenshow. Joon ka buun, sannuo, wamaa batoshoo miin sannu ke fen senuman? ¹⁸ Aa ra fwo kun ko ni mgo r'i kii sakabonaan nan, wo kii ti yate nga na k'i kii sakabonaan kan saakara, wo kii wee mlan. ¹⁹ Fyenshow. Joon ka buun saakao waa, saaka bonan min saaka ke fen senuman yee? ²⁰ Ayiwa, min ni kii saakabonaan nan, wo r'i kii saaka bonan nin a kan fen bye re raa. ²¹ Min ki kii Yaamasa batoshoo, wo tgi r'i kii batoshoo nin Yaamasa byere raa. Wo min ni sgi a konna. ²² Min ki kii sakoo ra, wo tgi r'i kii Yaamasa ka sginaan nin a kan sgi bgaa yeekuun naan. ²³ Boon min aaye sariya kaamgow nin Farisienw ye, flankafwo, Katgu aa ye nankwo ra fen mensenw ygaa boNanayi,fenele, ani kumenjga cew byera brekebao,teeniyao,dananmgoyao, aa ree wuw toin. Aatin ka kan ka brekebainnun ke ka wo fen mensenw bye farakan. ²⁴ jamlanbga fyenshow. Aaa r'aka myin je sensen ka jimgo b'ara, ka ta so, aa njonmeen kunnun. ²⁵ Boon min aa ye sariya kaamgow ni Farisienw ye, flankafwow. Aa fyerenw ni tasaw kwokanw kwo ka pie, ka so aa konnaw pani m'a ka ke wariw ra, sojanninw n'aka ngedguw. ²⁶ Farisien fyesho, e ka mlan konna kwoban. Ni wo ka ke, a kwokaan bye na pie. Boon min aa ye sariya kaamgow ni Farisienw ye,flankafwow. Aaa boni mu kabru pieniw fe. Aa keenmanaw cekapiin, nga a pani shukoo nife tiinii shifaa byera. Aa ye byemi tine. Aa jeni panaa kapiin mgow pana keenma, aa min mgo sebe ye, ka so aa dooko panimu flankafwoyaa nin dguyaara. ²⁹ Boon min aa ya sariya kaamgow ni Farisienw ye, flankafwow. Aa kabru jranmanw didaa ceraw fe. Aa mgo teeninw ka kabruw ceja,. ³⁰ Aaa ra fwo ko ni aa tumaa bemaw ka teew ra,k'a tintinaa aa jama ka ceraw pka. ³¹ wora, aa shereyaa ke aa yeekuwan kanman, K'a min ceraw pka bgaw boonsow ye. ³² Ayiwa, aa ta ja. Aa bemaw fen miin damlaan, aa dapa. ³³ Saw, fwofnonidinw, aa she k'a yee tkan yandanmaan fyenna dii? ³⁴ we ra to ne na ceraw ni mgo, hakrimanw ni mgo kranw ce aa ma; Aa na wu joo pka, ka joo kpenkpe yrira, ka joo mati ni wokami ye aa ka Yaamasa batoshow konna, k'aa gwan aa nonka, k'aa toro dgu ni dgu.; ³⁵ Yaako mgo teeniw yuu mi bonna dgukoo kan, wo yace ra byin aa kan, ka ta ka bo fwo Abel mgo teeni yuu ma ka ta she Baraki dinçe zakari yuu ma, aa wo mi pgaa Yaa masa batoshoba ni saakabonan she; ³⁶ Shenna, ne ra fw'aa fe, wo pgari kwow bie ka kan ka saa ni tooro mi ye, wo na byin sisa mgow kan; ³⁷ Jeruzalem, Jeruzalem, ye mini ceraw pgaka Yaa masa ka ceradinw kuu ni sendenw ye k'aa pga, ne tun ma fe shinyan shaama ki ka mgow lajen na fwo siseba r'a dinw lajen a kanmankoo timiinshi, jaa aa ma son. ³⁸ Aa fee, aa ka show lakon na to aa fe. ³⁹ Wora, ka bo sisa aa tinaa ne je kun, fwo aa n'a fwo ko : «Miin mi nana de Matgi tgora, wo mi dubadin ye»

Chapter 24

¹ Yesu re bo Yaa masa batoshoba konna ka ta.A tashowo, a ka krandinw ne ra kwaa a ra ka Yaa masa batoshoo jo tgo yara'ra..Naa ² Yesu re yi kan to aa ma ko:«Aa ja ti wo fenw bie ra? Shenna ne ra fwo aa pana, senden ti naa to senden kan ni miin ti naa wan» ³ Ka Yesu skini ti oliviye kru kan, a ka krandinw ne ra kwaa a ra aa damaf ek'a fw;a fe ko »E ti wo kwow ke skan fwo an fe ,wo ni mi na ke e ka na tgenmashe ye, a ni diyen laban tgenmashe?» ⁴ Yesu re y'aa labyi ko/ «AA yee koochi mgo shi k'aa . ⁵ Katgu mgo shaanma na na ne tgo ra n'a ra fwo ko "Nee mi Krista ye".Aa na mgo shaanman lafri. ⁶ Aa na kee kwow kibariya men, ka kee kwow njununu kan men; aa hakri kaa njanmi, waajibi ro wo kwow ra ke, jaa wo ti a laban we ban ⁷ .Katgu shiya jo na wri shiya jo kpeeman kaman, masaya jo na wri masaya jo kpeeman kaman. Kongoba ni dgumakoo yeeeye na ke ja shanman na ⁸ .Na wo kwow bie mi tooro kwow damlan sho dronw nee na fwo moso ka tin wri sho ⁹ Wo kwo tooro baw na da aa kan; k'aa pka. ¹⁰ Shiyaw bie n'aa koniya ne tko kaman. Shanma na keru. Aa na njon janfa, ka njon koniya. ¹¹ Cera finafwow shaanma na wri ka mgo shaanman lafri. ¹² Dguya baaka na bona, mgo shaanma ka kanuya na shonya. ¹³ Naa ni mi k'i baaka bona ka she fwo laban na, wo tgi na krishi. ¹⁴ Wo sankoo masaya kibarojuman wanju na ke diyen mumen bie, ka ke shereya ye shiyaw bie fe. Wo kwo laban wee she. ¹⁵ Wera,fen haramuni miin shenrike, cera Daniel miin kwofwo kwin, aa na wo jonin je ja senuman na. mi k'a kran, wo r'a faamu ke. ¹⁶ Wo sgan na, Zude jamana mgow bie ra bii ka ta krumanjaw ra. ¹⁷ Mii m'a ka saanka, wo kaa dgi k'ii na mlan ta a ka sho konna ¹⁸ .Miin mi jira wo kaa seki sho k'i na deeke ta. ¹⁹ Moso koonmaw a ni miinu mi shin jira dinw ma, wu na tooro wo dunw na kwosebe! ²⁰ Aa Yaa

Masa daare ko aa ka bii kaa ben fonene skan ma, wamaa mashon dun ma.²¹ Katgu wo tɔɔɔ na boja ka temen tɔɔɔ bie kan ka bɔ fwo diyen da skan fwo ka she byi ma. Wo bɔɔɔnkwo tɔɔɔ ti ke kun abada.²² Ni Yaa Masa tun ma jɔ bɔ wo dunw na, mgoshi tin ti krishi. Na ee jɔ bɔɔ wo dunw naa a ka mgo janatɔnmɔniw kɔɔɔ.²³ Wa ra ni mgo jɔ ka fw'a fe ko: A fee Krista min yan, waamaa a mi yanfe, aa kaa da wora.²⁴ Bari Krista fɔnafwɔw ni cera fɔnafwɔw na wri. Aa na tgenmashenw ni kabakwow yaako aa ra mgow lafri. Ari n'aa tin she ka Yaa Masa ka mgo janatɔnmɔniw lafri, aa ti na wo ke.²⁵ Ne kpin n'a shuda r'aa.»²⁶ Ayiwa ni mgo jɔ ka fwo ko a fee, a mi kongora, aa kaa ta. Waamaa ni jɔ k'a min shonafeera yan, aa kaa da wo ra.²⁷ San wee ngan ka bɔ kɔɔna fwo teebyinna timinshi, Mgo dince ka naa na ke tin ne.²⁸ Fen shu mi ja mi na, jakunpiew ra lajen ni ne.²⁹ Wo tɔɔɔdunw temeni kwo, tee ne jibi, karo keen na bɔ, dooniw na byin ka bɔ sankoo ra, sankoo fgantgiw na yeye.³⁰ Wo sgan na Mgo dince ka tgenmashe na je sankoo ra. dgukookan shiyaw bie na kishi. Aa na³¹ Mgo dince nasho je sankabaw kan ni fgan ni nɔɔba ye. Mgo dince na a ka meekew ce ni bwurukanba ye, wu na a ka janatɔnmɔniw lajen ja ken na ka bɔ diyen pan naani na, ka damlan diyen pan ken na ka ta bla pan don ni na³² jayrari jɔ fee jin ye Tooba kwora. Na boow ka damlan ka ngu, aa re na don ko samaya srungra ra.³³ Wo tgo ra, aa ka wo kwow bye je sgan miinna, aa don ka srungra ra, a she ra dara yee ka.³⁴ Shien na ne ra fw'a pana ko mɔɔ miinnu jranman mu sisa, wu bye tinaa sa ni wo kwow bye ma dapa.³⁵ Sakoo ni dgukoo na tenmen, nga ne komaw tinaa tenmen abada.³⁶ Nga mgo shi ti wo dun ni wo waati don, hali sankoora meekew t'a don Yaamasa dince shi taadon fa Yaamasa kenpe le ra don.³⁷ Kwo miinnu tin ke Nuhun ka tee ra, wuw na ke mgo dince na dun bye.³⁸ Yani sapeba ra na, mɔɔw tin duni ke, ka myinni ke, ka mosow fru, k'a dinw ji fru ra, fwo Nuhun dunna kunnun kɔɔna dun miinna.³⁹ Aa tin ti myiiri fwoyi ra, fwo sapeba naa dun miinna ka ta na bye ye. Mɔɔ dince na na dun miinna, a na keti wo dun byera;⁴⁰ Wo sjaana, ce fla na ke jiira nɔɔnfe, ken na mlan ka ken to.⁴¹ Moso fla na ke chieira nɔɔnfe, ken na mlan ka ken to.⁴² Weera Aa to aa pana, matgi na na dun miinna aa ti wo don⁴³ Aa don ko ni shotgi tin sun na sjaado shufe, a tin ni to a pana, yaako a ka sho daa kaa kii.⁴⁴ Weera, aa ye bye labeni naa to, katgu aa ti myiri ko mgo dince na na sjan miinna, e na wo sjan weera tgi.⁴⁵ Yonce danaya mɔɔ akriman benmence ra bla yon show kuna k'a ka dunni kwo janabo a waati latgeni na, wo min jon ye?⁴⁶ Wo yonce min benmence naa sɔɔ a ma ker'a tgoora, wo min dubawdin ye.⁴⁷ Shenna ne ra fw'afe ko wo benmence na wo yonce sgi a boofen bye kunna.⁴⁸ Nga ni wo yonce ka dgu, a na myiri a yee kɔɔna ko a benmence na myen jin.⁴⁹ A na damlan ka a yon nɔɔw kpishi ka dunin ke, ka myinnike dooshow fe.⁵⁰ Ayiwa wo yonce ti janafeerike dun miin na a ti waati min don, a benmence wee na wo waati ra.⁵¹ A na wo yonce halaki k'a jin ja j'ama flankafwɔw fe. kishi ni jin jinmin na ke jin.

Chapter 25

¹ Wora do, sankoo masaya boni mu sunguruni wrisho klua mgo tan ne fe, ni aami ka fintaan ta ka ta aa ka kanmii kunben.² Aa shema, juru tu mi hakritan ye, a ni juru tu mi hakritgi ye.³ Bari hakritanw n'aa ka fintanw ta waati min na, aa ma tru ta aa bora.⁴ Naa, hakrimanw ne trudgaa ta ka fra aa ka fintanw ka.⁵ Kanmii miyen na mii ke, a bie re sinɔɔn. Na dgutaama, prenkana ba jɔ re bɔ ko: «kanmii mi na na de, aa t'a kunben!»⁷ Wo ja ra, sungruniw bie re wri k'aa ka fintanw laben.⁹ Hakrintanw ne y'aa kanto hakritgiw ma ko: «AA tru jɔ j'aa ne ma, nin wote anne ka fintanw mi pka ra.»⁸ Naa hakrimanw nee aru jabi ko: «Anne taw ti na bɔrike, aa ta tru fyerebkaw fe ka ta jɔ san aa ye fe.»¹⁰ Ka hakrintanw ta sho to tru san jara, kanmii wee she; miinu labenni tumu, eree dun ni wu ye frusho ra, da wee tgu.¹¹ Wo kwo hakrintanw fran re na she, k'a fwo ko: «Kuntgi, kuntgi, daa yee an fe.»¹² Na ee yaaru jabi ko: «Shenna, ne r'a fwo aa pana, ne t'aa don.»¹³ Wora aa kaa sinɔɔn, katgu aa t'aa dun ni a wati don.¹⁴ Katgu a na ke nafwo ce jɔ laben ni mu, n'a mafe ka ta jamana jɔ ra. E r'aa ka baradinw kri k'a ka nafoo karifa aa ma.¹⁵ E ree talent djuru karifa ken ma, ka talent fla karifa jɔ ma a ni ka ken karifa mgo kpeman ma. A bie r'aa ta sɔɔ ka kapa ni aa kundaman wee, ce wee teme ka ta a ka dguratkara.¹⁶ Wo wati bie ra talent juru tki wee e bora yema n'a tawee, ka juru kpeman sɔɔ.¹⁷ wo tgo kenw na, talent flatgi we re yakori ke n'a ta wee ka talent kweman fla sɔɔ.¹⁸ Naa baradin mii tu mu ka talent ken sɔɔ, were dgan sin, k'a ka kuntgi ka wari dgo wo kɔɔna.¹⁹ Waati yan wo kwo, baradinw ka kuntgi were na, aa re yate bɔ.²⁰ Talent juru tgi we yi kwaa a ra n'a ka talentw ye, ee ko: «ne kuntgi, ee talent juru karifa ne maa, nee talent juru kweeman sɔɔ tɔɔn ye, a mi de.»²¹ A kuntgi wera fwo a ye ko; «A pana, baradin puman, danamgo. E kera danamgo ye kwoni kwenni na, ne na kwobaw karifa e ma. Na an nin ka pushonja ke nɔɔn fe.²² Talan tgi bye re yi kpa'ra ka fw'afe ko: Ne kutgi, e talan fla karifa ne ma, ne fla kpeman tɔɔn ye, aa min de.²³ A kutgi ween ko: A ja na baradin puma, danan mɔɔ. E kera danan mɔɔ ye kwoni kpeenni na, ne na kwo baw karifa e ma. Na, an ni ka ,ushonjaa ke nɔɔn fe.²⁴ Ayiwa wo bye kwo, talan ken tgi bye re yi kpaa ka fw'afe ko: Ne kutgi, ne tin na don ki ka kwo ka gbren. E ma dannike ja miin na, e shunman tge jin. E ma sirike ja miin na, e shunman kan ;in.²⁵ Ne sranni taa e ka wari dgon dgukoo ra. E ka wari min den.²⁶ A kutgi wee r'a labyi ko: Baradin , dgu saasho. E tin n'adon ko ne ma dannike ja miin na, ko nee shunman tge ;in. Ko ne sirike ja miin na, ko nee shunman kan ;in.²⁷ Ayiwa, e tin ka kan ka ne ka wari bla bankii ra. Ne kwɔsekini tinna a n'a tɔɔn sɔɔ.²⁸ E wo talan kenho mlanra ka ji talan tan tgi ma.²⁹ Fen min miin fe, jɔ na ji wo ma ka bla taa kan, a na jiidi. nɔɔa Fen ti min boora, hari fitiini min ma boora, wo na mlanra.³⁰ Baradin dgu jin kpin, aa wo fri keenma jibii ra. Kishi ni jin;imi na ke jin.³¹ Nin mɔɔ dince ka na ni a nɔɔɔ na ka meekew bye ye, a ni sgi a ka masasginan nɔɔɔman kan.³² Shiaw bye n'a lajen a ja kɔɔ. A na ru paa ka bɔ nɔɔn na, nafwo byekan kpenaw r'aka sgaw ni baw paa ka bɔ nɔɔn na tinmiinshi.³³ A na sgaw bla a kinni fe ka baw bla a jɔnman fe.³⁴ Wora, masace na fwo a kinni fe mɔɔw fe ko: A' na ne fa ka dubadinw. Masaya min laben na aa ye ka bɔ fwo dinya da sgan, aa dun wo kɔɔna ka ke aa ta ye.³⁵ Katgu , kɔɔw tinmin ne ra sjan miinna, aa re dunni ji ne ma. Myinnɔɔw tinmin ne ra, aa re je ji ne ma³⁶ .Ne timin fyereho ye, aa re ne fyerebo. Ne tinmin banabgasho ye ,a' re makwo ja. Ne tinmin kasoo ra, a' re na bɔ

nee.³⁷ Wo ja ra, mgo teeniw na a labyi ko: «Matgi, an n'i kōkōsho raman je wati jōn na, ka duni j'i ma? Wama e myinjōsho, ni je j'i ma?»³⁸ An ni donan naman je skan jōn na, ni an ne ri ladun? Waman ka e fyiresho je k'i fyiye bō? ³⁹ An ni banabkasho ra man je skan jōn na, n'an t'ii fēē? ⁴⁰ Masace na aa labiyi ko: «Shen na je ra fw'a fē ko, n'aa ka wo ke, ari ne barema jinu biē ra kpēenni wee, aa wo kēē ne yēekun wee ye.» ⁴¹ wo kenin kwōmasace n'a fwo a nyōmanbofē mgōw fē ko: Aa ma bō re dangashōw. Aa ta fiyen banbii wo miin labennin shitanni ni a ka mēekew kaman. ⁴² Katgu kōngō ti mi ne ra, aa ma duni ji ne ma. Myin jō ti mi ne ra, aa ma je ji ne ma. ⁴³ Ne ti mi donan ye, aa ma ne ladun. N fyiresho tu mu, aa ma ne fyiye bō. N bananbgasho tu mu, ne tu mu kaso ra, aa ma ne makwo ja. ⁴⁴ Wora, aa n'a labyi ko: «Matgi, an n'i kōngōsho je sgan jōnna, waamaa e myinjōsho, waamaa e donanman, waamaa e fyiresho, waamaa e banabgasho, waamaa e kasodinnaman ni an ma e jama?» ⁴⁵ Wo ra, masace na aa labyi ko: «Shenna ne ra fw'a fē ko ni aa ma wo ke ari ni aa ma wo ke ne bareman jinu biē ra kpēenni ken ye, aa ma wo ke nee ye. ⁴⁶ Wora ,wu na ta tōrō banbii ra, mgo teeniw na ta jranmaya banbii ra.

Chapter 26

¹ Yesu bani kwo wo komaw biē ra, e ra fwo a ka krandinw fē ko: ² «Aa r'a dōn ko temekansii sho tora tee fla, ko mgo dince na dun bora k'a kpegwe yri ra. ³ Wo sgan na, saakalashēbgaw kuntgiw ni yawutu cemgōbaw re jōn lajen saakalashēbgaw kuntgiba kayife ka jun kōnna. ⁴ AAA re ya latge k'aa n jundun Yesu ma, k'a mlan dgo na, k'a pga. ⁵ Na aa re ko: «An k'aa mlan sii ra, yaako balaw kaana mgōw shema. ⁶ Ka Yesu to Simōn knasho ka sho kōōna Betani, k'a to dunina, ⁷ moso jō re i kpaa a ra ni dgani jō ye, wo tin didaani mu ni bgōn sgōn gwren ye. Wo pani tu mu tru shōn djuman sgōn gwren na. Wo moso wee wo ke Yesu kun na k'a to duni na. ⁸ Naa, Yesu ka krandinw wo je mi kē, aa re jimin. Aa re ko: «Wo shenri we mōn ja?» ⁹ Wo tru tin sh'a fyere skōn shaanma na ka wo wari ji fgantanw ma. ¹⁰ Na, Yesu wo dōn mi kē, een ko: «Mōnna aa re moso ji doso kashi? Ee kwo jūn kē nee ye. ¹¹ Fgantanw m'a fē yan sgan biē, ja ne ti na to aa fē sgan biē. ¹² ¹³ Moso wee wo latikori bōn ne ka, yaako ne ka shutari ra kē ni wee; Shenna, ne r'a fwo aa pana , kibaroya juman ka fwo ja wo ja, moso ji mi kēē, wo na lan kii ji ka mgōw yri bla a kwo ra.» ¹⁴ Yesu ka krandin tan ni fla ra ken, mii kri ko Zuda Isikarioti, wo taa saakalashēbgaw kuntgi nōnka.; ¹⁵ k'a fwo aa fē ko: «aa na sōn ka mōōn ji nene ma yaako ne ra Yesu dun aa bora?» Aa re wari piē bisaba jate ka wo j'a ma. ¹⁶ Ka ta ka bō wo sgan na, Zuda re tgo benni jri ka Yesu dun aa bora ¹⁷ Bwuru funnubii sii dun gare wo Yesu ka krandinw nee ra kpaa a ra k'a jrika ko: «E m'afe an temekan sii duni laben e fē ja jōnma?» ¹⁸ Yesu re y'a ru labyi ko: «Aa ta dgu kōnna cē cō fē, k'a fw';a fē ko: « Karimasran, kaamgo ko k'aye ka waati shera, aye ni krandinw na temekans ii kē e ka sho.» ¹⁹ Krandinw nee Yesu ka ce fwōni kē, ka temekan sii duni laben. ²⁰ Wla bla ra, Yesu ni a ka krandin tan ni fla we ra sgi duni na. ²¹ K'aa to duni na, Yesu re ya fw';aa fē ko: «Aa ra ken na ne dun bora.» ²² Aa biē pana re shishi kwosebe, a biē kenken ne damlan ka Yesu jrika ko. «Nee mu wa?» ²³ Yesu re y'aa labyi ko: «Miin boo mi mlan kōnna ni ne ye, we na ne dun bora. ²⁴ Mgo dince na sa nafwo a sebeni mu a kwo ra timishi. Na miin na mgo dince dun bora, bōōn min wo tgi ye! Ni wo tgi tu ma woo yēē, wo tin ka pisa a ma.» ²⁵ Zuda mi m'a fē ka a dun bora, we r'i kanto a m ko: «Kaamgo, ne mu wa?» Yesu re ya labyi ko: « E yēkun n'a fwo.» ²⁶ K'aa to duni na, Yesu re bwuru jō ta, ka duba duba dun a ye, ka a kiikii. E r'aa ji kradinw ma, k'a fwo ko: «Aa a mlan k'a dun, ji min ne piisgo we ye.» ²⁷ E ree myinifen ta ,ka baaka da a ye. E r'aa ji aa ma k'a fwo ko: «Aa biē ra jō k'a myin; ²⁸ Nii min ne yuu we ye, layru kwla yuu min bōn na mgo shanma kama, jrumun yafa kwo kama. ²⁹ Na ne r'a fwo aa fē, k'a ta ka bō sisa ra, ne ti naa rezen je ji jō myi kun, fwo ka ta she fwo dunmii ne na seki k'a je kwla myin ni aa ye ne fa ka masaya ra.» ³⁰ Aa re Yaa Masa tandori dōnkriw da; wo kōfē, aa re ta oliviye kru kan. ³¹ Wo ja ra, Yesu re e kan to a ka krandinw ma ko: «byi shufe ji biera de, aa biē na biika ne to nkee na; ktgu a sebeni mun ko: "Ne na biekan njenna ble, sga kruw biē ren ygenygen." ³² Na ne ka na krun ka bō shuw shema, ne na nba aa ja na ka ta Galile jamana na.»

³³ Na Piyeri re e kan to Yesu ma ko: «Ari ni biē k'a ban e ra, ne t'in ban e ra fiyew.» ³⁴ Yesu re i to a ma ko: «Shenna, ne r'a f'i ye shu,ji biē ra, ya ni dondon ka f'ii komo, e n'i ban ne ra shiyan saba.» ³⁵ Piyeri re y'i to a ma kun ko: «Ari ni ne ka ke ni na sa n'i ye, ne t'in ban e ra fiyew.» Krandin show biē re wo kan kew fwo. ³⁶ Wo ra Yesu re ta ni krandinw ye ja jō ma, mii kri ko Jetisemane, een ko aa ma ko: «Aa sgi yan, ne na nkpa a ja ka Yaa Masa dare.» ³⁷ E re Piyeri ni Zebede dince flaa mlan, ka wu gwan a ye ra; janashishi ni dosokashi tu mu a ra kwosebe. ³⁸ Wo ra, Yesu re ya fwo aa fē ko: «Ne nii tōrō ni mu kwodgu, fwo ni naa sa. Aa to yan ni ne ye, aa kaa sinjōn.» ³⁹ E r'i mabo dōōni, k'i fri e ja kan ,ka Yaa Masa daare ko: «Ne fa, ni tōrō dgu yi myini fen tin she ka ja jiyen ne ra, ja ne sako kaa kē, fwo ye sako wo.» ⁴⁰ Yesu re i kwōseki a ka krandin saba fē ka ta sōō aa mi sinjōn na. E r'i kan to Piyeri ma ko: « mōōn, aa ye ma she k'aa to aa pana ari lere ken ni ne ye? ⁴¹ Aa to aa pana ka Yaa Masa daare Yaako kōōbōri kaa na aa sōō. Mgo jūn labenni mu, ja piisgo baaka ka dgo.» ⁴² Yesu re i mabo shiyan flanan na, ka ta dare ri kē kun, ka fwo ko: «Ne fa, ni myini fen ji ti she ka mabo ne ra ni ne m'aa myin, e sako ra kē.» ⁴³ E ree seki kun ka ta sōō kradin saba sinjōn na, katgu aa jaw tin kpriya ra. ⁴⁴ Wo ra, e ree seki kun shiyan sabanan na ka ta Yaa Masa dare ni a mi wo komasin kenw nee fwo ra. ⁴⁵ Wo kwo, Yesu re seki a ka krandinw fē ka ta fwo aa fē ko: «ari biin aa mi sinjōn na k'aa yē lanfiya re wa? A fēē, waati shera, mgo dince na dun jrumunkeraw bora. ⁴⁶ Aa wri an ta. Miin na ne dun bora, wo tgi shenin de. ⁴⁷ K'a to koma na, a ka krandin tan ni fla ramgo ken, miin kri ko Zuda, re she. Jaman ba gwanni m'a ra, besew ni benbenw tu m'aa bora. Saakalashēbgaw kuntgiw nii Yahutu w ka cemgōbaw re tu mu k'a ce. ⁴⁸ Zuda miin ka kan ka Yesu dun bora, wo tu mu ka tgenmashen yra jamaan na ko: « Ni ne ka ce min da shunshun, wee mun, aa 'a mlan.» ⁴⁹ Janin keen, Zuda re i kpaa Yesu ra k'a fwo ko: Kuntgi, e ni ce!» E r'aa da shunshun. ⁵⁰ Yesu re y'aa fw'a ye ko: «Nlamgo, e naa miin kaman wo kē.» Wo ja ra, aa re y'a mlan. ⁵¹ Yesu nōnka mjo jō re y'aka

munuba sama ka bo ka saakalashebgaw kutgi ka yon ce too caro.⁵² Yesu re yaa fwo wo krandin fe ko: E ka munu dun a daa ra, katgu miinu munuba ta, wuw haraki munuba wee fe.⁵³ E maa don ko ne tiinshe k'an fa daare re wa? a tin na meeke wga tan sgi ja tan ni fla sisa, ka jo yee bla wuw kan?⁵⁴ Nja ni wo ka ke, kitabu ka komaan tina dapa tgo dii, wuw miinna yraa ko wajibiro kwo innu naa ke?⁵⁵ Wo kwo, Yesu ree yaa fwo jamaa fe ko: Aa nanimu ni munuba nin bemeew ye ne mlaan kama, nafwo ne min byinkani kera ye wa? Ne tin nin sgi Yaamasa batoshoo konna dun odun ka mjo w kran jin, a' re ma ne mlan.⁵⁶ Njaa kwo innu bye kera, yaako ceraw miin sebera kitaabu konna, wuw ra dapa. Wora, Yesu ka keandinw byeree bii ka to jin.⁵⁷ Miinnu Yesu mlan, aa re ta nee saakalashebgaw kutgi Kayife ka sho. Sariya kaamjo w ni semjowbaw lajenni tin min jin.⁵⁸ Piere ree yi to fwo ja yan na, ki gman Yesu ra, fwo ka ta she saakalashebgaw kutgii ka sho. Ee dun jun konna k'i sgi gradiw fe, yaako a r'a wo kwo laban je.⁵⁹ Saakalashebgaw kutgiw ni kititge jamakruw tinmin finja shereyaa jinnina Yesu kama, yaako aa r'a pka.⁶⁰ Nja aa m'a so, hali ka so shere finjafwo shaanma nani tumu, ka na aa ta fwo. A labaanna, shere finjafwo fla re y'a kpa, ⁶¹ wuw ren ko: Ce jin ko k'i she ka Yaamasabatoshobaa tiin, ka jo kla ye tee saba konna.⁶² Saakalashebgaw kutgi wee wri ki jo ka fwo Yesu fe ko: Mjo jinnu min shereya min ker'i kama, wo min dii? E ti wo shi labyi wa?⁶³ Yesu ma koma. Saakalashebgaw kungti wen ko: Ne r'i prika Yaamasa jranman tgo kama, n'imin Krisita Yaamasa jranman dince ye, wo fwo an fe.⁶⁴ Yesu ree y'a labyi ko: Ee miin fwo, woro, nja ne ra w'afe ko jin kwo, aa na mjo dince sginin je Yaamasa shebgayaw bye kinniboo ra. Aa na nasho je kun san kabaw kan.⁶⁵ Wora, Saakalashebgaw kutgi weer'a yee ka fnunw paa k'a fwo ko: Ee Yaamasa tgo shende. An makwo min monna sherew fe kun? An too min a ka Yaamasa tgo shen koma ra.⁶⁶ An mon myiiri? Aa re yaa labyi ko: A ka kan ni saya ye.⁶⁷ Wo kwo, aa r'e dajee tu Yesu jaanna ka ble ni bookruw ye. Jo r'e tge tin a paa kan,⁶⁸ aa re ko: Krisita, cerayaa ke. E blebga tgo fwo an fe!⁶⁹ Piere sginin tinmin keenma jun konna. Moso barakera jo re yi kpa'ra k'a fw'afe ko: Ye bye tinmin Yesu Galelikan fe.⁷⁰ Nja Piere re yi b'anna bye pana, en ko: E min miin fwo, ne ma wo don.⁷¹ Wo kwo, Piere re ta jundaara. Moso barakera jo kpeeman nee r'a je k'a fwo wo jaara mjo w fe ko: ce jin tinmin Yesu Nazaretikan fe.⁷² Piere re yi b'ana klaye k'i kii, en ko: Ne ti wo ce don.⁷³ Wo kwo, doni, mjo miinnu tinmin jin, wuw re yaa kpa Piere ra ka fw'afe ko: Shika tara. E m'aruw jo ye, e koma tgo r'i bojaa yara.⁷⁴ Nja Piere re yi ka yee danja ko: Ne ti wo ce don. Wo janin kenho, dondo wee komo.⁷⁵ Wo sjaanna, Yesu tinmin ka miin fwo, a yri re bla wora. Yesu tin ko: Sanni dondo ka fii komo, e n'i b'anna shian saba k'iti ne don. Piere r'e bo ka ta keenma ka kishi kwosebe.

Chapter 27

¹ Sgoma jona ra, Saakalashebgaw kutgiw ni Yahutuwa ka cemjowbaw bye re ben a ra ko Yesu r'a pka. ² Aa re y'a sri, ka ta nee ka dun gofereneri Pilati boora. ³ Zuda miin Yesu dun boora, wora jee sganmiinna ko Yesu pka kwo latgera, ee njisa ka wo waripie bisabaa ta, ka n'a kwoseki Saakalashebgaw kutgiw ni cemjowbaw ma. ⁴ Ee r'a fw'afe ko: Nee jrumuun kee ka mjo yaakibii lashe pkari ma. Nja wuw re yaa labyi ko: An ne ka mon min wo ra? woin ye kunkwo ree. ⁵ Zuda r'e wo warii fri dgunma Yaamasa batoshoo konna ka t'i kan ke yruura. ⁶ Saakalasbgaw kungtiw r'e wo warii she, a' re ko: A dga ni te ka warii; jin dun Yaamasa ka batoshobaa keshuu konna, katgu Yuu wari lo. ⁷ Aa re ben a ra k'a r'a dga didaa bgaa ka jii san ni wo wari wee, ka ke donan shu dun ja ye. ⁸ wee ra to wo ji wee kri ko yuu ji fwo byi. ⁹ Cera Jeremi tinmin ka koma miin fwo, wo dapara tin, ko: Aa wo wari pie bisabaa mlaan, Israel bonso tin ben na wo sgon miin na kpiin. ¹⁰ Aa re wo warii ke ka dga didaara ka jii san nafwo Matgi r'a fwo nee tin miin shi. ¹¹ Ayiwa aa re Yesu lajo gofereneri Pilate pana, wee r'a prika ko: Rmin Yahutuwa ka masace ye wa? Yesu re yaa labyi ko: an, ne min wee. ¹² Saakalashebgaw kutgiw ni cemjowbaw r'a sinduun sgan miinna, Yesu ma labyiri fwoyi ke. ¹³ Ayiwa Pilate re yaa fwo ko: Aa mi sin dun na kwo miinnu na e too ti wora re wa? ¹⁴ Nja Yesu ma labyirike wo shi ra, fwo gufereneri kabakwoyara kwosebe. ¹⁵ Landa tinmin gofereneri fe, ka kasolamjo ken bla tenmenkan sii waatii ra san o san, ka kan; an ni jamaa ka janatonmonri wee. ¹⁶ Ayiwa wo waatii ra, kasolamjo jo tinmin jin, min tgo kri ko Barabasi. ¹⁷ Pilate ree jamaa prikar ko: Aa ma fe ne r'a joon bla? Barabasi, waamaa Yesu miin kri ko Krisita? ¹⁸ Pilate tin min ka don ko Yesu ka ceereya wee r'a too aa ree r'a dun boora. ¹⁹ Ka Pilate sginito kiti tge jaara, a moso wee cee bla feko: E kii sin dun wo ce yaaki bii ka kwoora, katgu shufiera, ne tooro ra kwosebe shikwo fe a kwora. ²⁰ Wo bye na ta, saakalashebgaw kungtiw ni cemjowbaw r'e jama lashu k'ara Pilate daare a r'a Barabasi bla ka Yesu pka ²¹ gofereneri wee r'a prika kla ye: Aa ma fe ne r'a joon bla? aa r'e yaa labyi ko: Barabasi. ²² Pilate r'e y'a prika ko: Yesu min kri ko Krisita, ne r'a mon ke wora? A bye r'e yaa labyi ko: Akpenjme yrii ra. ²³ Pilate ren ko: Ee mon kwodgu kee? Nja aa re pren kwosebe ka tenmen gare taa kan ko: A kpenjme yrii ra! ²⁴ Pilate r'a jee sgan miinna k'aye ti she ka fwoyi jan, ko mrutirii min dguyara, e jee ta k'a tgew kwo jamaa pana en ko: Ne sin ti mjo teeni jin ka yuu bon na wo min aa yee ma. ²⁵ Mjo bye r'e yaa labyi ko: A yuu yacee r'a byin anne ni an dinw kan. ²⁶ Wora, Pilate re Barabasi bla, ee r'a to Yesu r'a ble ni wookanmin ye ka dun aa boora, aa r'a kpenjme yri ra ²⁷ Goferenerew ka srodaashiw r'e ta ni Yesu ye a ka jun ka aa ka kru ra mjo w bye lajen, ka laminni. ²⁸ Aa r'e Yesu ka fnunw bo a ra ka deeke yan wlemaan jo bla a kannna. ²⁹ Aa r'e njiin denmen ka wo ke jalangu ye ka dun Yesu kunna. Aa r'e kaa dun a kinni boo ra. Wokwo aa r'e yaa kpinnmri gman a kwo k'a daamen aa ren ko: E daanan Yahutuwa ka masacee! ³⁰ Aa r'e dajee tu Yesu kan ka kaa ta ka ble a kunjo ra. ³¹ Aa tranikwo a daamenniina, aa r'e wo deeke yan wleman bo a kannna, k'a yee kun ka fnunw dun a kannna ka ta nee ka kpenjme yri ra. ³² Aa bo sho ho aa ni Sirenekan jo r'e njon kunben wo tgo kri ko Simon. Aa r'e wo kaaba ka Yesu ka kpenjme yrii ta. ³³ Aa shera jaajo ma min tgo kri ko Golgota, wo kwo ho, kunkoo jaho. ³⁴ Aa r'e diwen ni fye njanmi njonna k'a j'ama k'araa myin e wo nene miinke, a ma son ka wo myin. ³⁵ Aa Yesu kpegwee yri ra ka ban, aa re kaa da k'a ka frunw ji jo she ka kjan aa ni njon she; ³⁶ Wo kwo aa re ra sgi k'a koochi. ³⁷ Yesu yaakikun wee sebe k'a jooro a kun sanf: « Ni mi

Yesu ye, Yawutuw ka masace wo.»³⁸ byinkannikere fla re kpengwe Yesu ygema, Ken m'a krinbora, Ken m'a³⁹ jɔnmafe. Temenbgaw tin n'aa kunw lamgan n'a Yesu nen⁴⁰ k'a fwo ko: «Ye min ko k'ii she ka Ya Masa batoshobaa tin k'a jɔ klua ye, tee saba kɔɔna, e yeekrishi sa. N'i min Yaa Masa dince ye, dgi ka bɔ yri kpengwe ra.»^{41 42} Wo tgo kenw na, Saakalashbgaw kuntgiw ni sariya kaamgɔw ni cemgɔbaw tiin yeeke wo Yesu ra k'a fwo ko: «Ee mgo kpee krishi, ɲa a ti she k'a yee krishi. A min Israel ka masace ye waa, a ra dgi ka bɔ yri ra an'a da'ra^{43 44} A r'i dgidaa Yaa Masa kan, na kwo ka ji wee, wo ra a taa sa. Katgu a ko: «Nee mi Yaa Masa dince ye.» Byinkanikera miinu tu m'a ygema, wu bie tu m'a nen na wo tgo kenw na.⁴⁵ Wo sgan na, kabɔ tee min kunna, jibi wee dun jamana paan bie fwo ka lere saba ke. Lere⁴⁶ sabanan srɔnɔni, Yesu re pren ni kan ba ye ko: «Eli, Eli, Lama sabakatani?» Wo kɔɔ wo ko: «N ka Yaa Masa, Ne ka Yaa Masa, mɔɔna ee ne bla?»⁴⁷ Miinun jɔni tu miyin, wuu jɔɔ wo prenkan men miike, aa re ko: «A min Eli kri ra.»⁴⁸ Wo jani kew na, aa ra ken ne bii ka ta fukru ta ka wo shu diwin kunni na, k'a sri benbee yan jɔ kun na, ka wo ji Yesu ma, k'a ra wo mgan.⁴⁹ ɲa aa jɔɔ ren ko: «E jɔ an 'i k'a fɛɛ ni Eli na nan a krishi.»⁵⁰ Yesu re pren klua ye, ka komokanba tin k'a yee jiiin bɔ⁵¹ Wo waati bie ra, Yaa Masa batoshoba kɔɔna shetge frun wee paa fla ye, k'a ta yaama fwo dguma. Dgukoo wee yeeɛɛɛ, paakruw re pren pren.⁵² Kabruw ree dayɛɛ, Yaa Masa ka mgo senuma saniw shaanma nee krun.⁵³ Aa re bɔ kabruw kɔɔna, Yesu krunni kwo, aa re dun dgu senumanw kɔɔna, k'a ye yra mgo shaanma na⁵⁴ Jarasabatgi ni sorodasi minun tumu yesu kɔɔshi ra, wu dgumakoo yeeɛɛɛ ni wo kwo ketaw jee mii ke, aa re sran kwosebe, aa re ko: «Shenna, ɲi ti mi Yaa Masa dince yeeke nee.»⁵⁵ Moso shaanma minu n'a gwan Yesu ra ka bɔ fwo galile, ni aa ra janto a raa, wu jɔni tumu jayan na ka to ka wo kwow fɛɛ.⁵⁶ Wu shema, Magadala Mriyama, Yakuba ni yusufu ba Mariyama, a ni Zebede dince ba.⁵⁷ Wlara ra, Arimatekan ce nafootgi jɔ re na; a tgo kri ko Yusufu, wo bie ti mi Yesu ka krandinw jɔ ye.⁵⁸ We r'i kpwa Pilati ra ka Yesu shu dare a fe. Pilati re ko k'a r'a ji.⁵⁹ Yusufu re Yesu shu ta, ka tafu frun klua mrin a ma,⁶⁰ ka ta a dun a yeekun ka kbru kɔɔna, wo sheni tumu paa ma. Wo kwo e ree sendekru ba brintin ka kabru datgu ni wee, ka ta.⁶¹ Magadala Mariyama ni Mariyama jɔ skini ti mi ɲi kabru kunteen na.⁶² Wo dgusɔpie, mashɔn dun nasgi dun dgusɔpie kpɔn, saakalashbgaw kuntgi ni farizienw jɔɔ re ta kenye Pilati fe.⁶³ Aa re ko: «Kuntgi, an yri blara, ko ka mgo lafriɔba ɲi jraman to, a r'a fwo ko Ne sanin tee saba kwo, ne na knun.»⁶⁴ WO kaman, an m'afe ya ce ji ko garadiw ra kabru kɔɔshi fwo tee saba ra dapa, yaako a ka krandinw kaa na a shu soɲa k'a fwo mgow fe k'a krunna ka bɔ shuw shema. Wo mgo lafri na dguya ka temen gare ta kan.⁶⁵ Pilati le r'a a fw'a fe ko: «Srodashiw mi de ka ke kɔɔshibgaw ye. Aa ta ka t'a shekwo ke ka kabru kɔɔshi.»⁶⁶ Wora, aa re ta kabru datgunan laben, ka tgenashen d'a kan, ka srodashiw bla ka kɔɔshi.

Chapter 28

¹ Mashɔn dun temenni kwo, dgokun dun gare keɛn tina, Magadala Mariyama ni Mariyama jɔ re ta kabru fɛɛ. ² Wo jani keew na, dgukoo yeeɛɛɛba re ke, katgu Magi ka meeke jɔ dgira ka bɔ sankoo ra, ka sendekru brintin k'a bɔ saren dara. ³ Meeke jida we maamaan nafwo sanɲan, a ka fnuw ti piyeni nafwo kpeenicuba. ⁴ Kɔɔshibgaw ya we re aa re yeeɛɛɛ ka knin ka ke nafwo shur'uw. ⁵ Meeke we r'a fwo mosow fe ko: «Aa kpɔn, aa kaa sran. Ne ra dɔn ko Yesu miin kpenkpen ra yri ra, aa mi wee yara ra. ⁶ A ti yan, a knunna, nafwo a ti mi k'a fw'aa fe timishi. Aa na Matgi dajaa fɛɛ. ⁷ Wo kwo, aa latge ka t'a fwo a ka krandinw fe, «ko Yesu knuna ka bɔ shuw shema, k'ii ta a ɲa Galile, aa na a sɔɔɲi.» Wo ro.» ⁸ Wa raa, mosow re aa sinkpanɲa ka bɔ saren ja ra, Aa dosokun pani tumu ni sranya ni ɲushɔnɲa fla bie. Aa re bii ka ta wo kibaroya fwo krandinw fe. ⁹ A fɛɛ, Yesu re aa kunben ka fworɔ j'aa ma. Een ko: «Aa daana.» Mosow re a kpaa Yesu ra, k'aa kpɔnɲi gman, k'a sinw mlan, k'a bato. ¹⁰ Wo raa, Yesu re y'aa fwo aa fe ko: «Aa kaa sran. Aa ta fwo nbaremanw fe k'aa ra ta Galile, aa n'a ne je ɲi.» ¹¹ Ka mosow to sra ra, Srodashi minuw ti mi saren kɔɔshi ra, wuw jɔɔ ree ta dgu kɔɔna, ka wo kwo keni bie lankii saakalashbgaw kuntgiw fe. ¹² Wo saakalashbgaw kuntgiw ni cemgɔbaw re ɲon lajen, aa benni wo a ra, aa re wariba ji srodashiw ma. ¹³ Aa re ko: «A'a fwo ko Yesu ka krandinw naa shufe ra, k'aa to siɲɔn na, ka shu soɲa. ¹⁴ Ni gofrenere ka wo kwo men, an na wo kwo ɲanabɔ a fe, k'a ɲani yaako fwoyi kaa ke aa ra.» ¹⁵ Wo tgo ra, kɔɔshirikeraw ree wo wari ta, ka ta ke ka kapa ni wo koma wee. Wo koma wee ygen yahutuw shema fwo ka she byi ma. ^{16 17} ɲa krandin tan ni kee wee ta Galile, Yesu ti mi ka kru mii kwo fwo aa fe, aa ree she ɲi. Aa Yesu je sgan mi na, aa re y'a bato, ɲa jɔɔ re shika. ¹⁸ Yesu re i kpaa aa ra k'a fw'aa fe ko: «Fgan bie jira ne ma sankoo ra a ni dgukoo kan. ¹⁹ We kama, aa ta shiyaw bie ra, k'a ke ne ka krandinw ye, k'aa batise, Faa ni, ni Dince a ni ɲi-Senuman tgo ra. ²⁰ Ne ce minuw fwɔɔ aa fe, aa r'u kran ko aa r'aa gwan wo kwow bie ra. A fɛɛ, ne to aa fe re du wo dun fwo ka diyen ɲi ban»

Mark

Chapter 1

¹ Kibaro juma wanjuli, YAA MASA (ALA) dince Yesu Krista fe, wo koma damnan we min de; A sebera cera Ezayi ka kitabu ra ko: ² «A fɛɛ, ne n'an ka ceradin jɔ ce e ɲan, miin na e ka sra laben. ³ Mgo jɔ pren na kongo koon na ko: «Aa Matgi ka sra laben, ka temen jaw didaa.» ⁴ Yuhana batiserikera we na ka to ka batiseri ke kongo koon kɔɔn na, ani ka ngisari batemu wanjuri ke jrumun yafa kwo kun kan. ⁵ Jude jamana ni Jerusalemkanw bie re t'a fe. Aa tiin jɔ aa ka jrumuw na, Yuhana re tin n'aru batise jurden bajeera. ⁶ Yuhana ti mi ka nɲomeshe deeke re dun, a ni ka wora shesrina sri, a ni a ka dunin tin min tɔnw ni wowotru wee ye; ⁷ A tin wajuli ke ko: «jɔ min nana ne kɔfe, wo she kabun nin ne tawee, ani ne man kan ni a ka saban yru fii ye. ⁸ Ne raa batise je ra, ngaa wo na n'aa batise ni ɲin Senuman wee. ⁹ Wo dunw naa Yesu re bɔ Nazareti dgu ra, Galile jamana na ka na, Yuhana re ya batise jurden baje ra. ¹⁰ Yesu boshɔra e ya je

sankooow dayera , e ree Ni Senu dgisho j'akan nafa ngantan (jenekan tgan). ¹¹ Komakan jo re bo sankoo ra ko : «E mi ne dince kanun ni wee, E kwo ka ji ne ye haari. » ¹² Wo jani bie Ni Senuma we ya njontin ka ta nee kongo koon koonna . ¹³ A to ra kongo koon koonna tee binaani ni shitaanni m'a koojora . A tun mi ni kongofenw ye , meekew tun ma jamana ¹⁴ Woraa, Yuhana batiserikera mlanin blanin kwo kaso ra Yesu re na Galile jamana na n'ii YAA MASA ka kibaro juman wanjuli ke, ¹⁵ n'ara fwo ko : «Waati dapara ,YAA MASA ka masaya srunjana ; Aa ngisa aa ka jrumuw na ka da kibaro juman na. » ¹⁶ Yesu temen shoo Galile koojora dafu, e ree Simo n'a barema ce Andre je jo frira koojora , bari mwonni kera ree tunmu. ¹⁷ Yesu re ya fw'a ye ko : «Aa na, aa gwan n'a, ne n'aa ke mgo mlannaw ye. » ¹⁸ Wo jani bie ra , aa re yaa ka jow bla ,k'aa gwan Yesu ra. ¹⁹ Yesu ri kwaa na dooni kun, e ree Zebede dince fla, Yakuba ni Jaki je aa mi krun koonna n'aa m'aa ka jow didaara. ²⁰ E yaru kri. Wo jani bie aa ree aa fa Zebede ni barakeraw to krun koonna jin, k'aa gwan na. ²¹ Yesu n'a ka krandinw taa Kapernaum. Lafien dun na, nin wo mi Saba wee, Yesu re dun yawutuw ka njon lajen shoba ra, ka mgow kran. ²² Aa kabakwoya ra a ka mgo kran tgo ra, barii a tin ti mgow kran nafwo sariya kaamgow shi ngaa a tuun mgow kran ni shebgaya ye. ²³ Wo waati yekun na, ce yindgusho jo tu mipi. Were pren ko: ²⁴ «E mi mon jinina aan fe, Yesu nazaretikan? E naa aan hraki re, E mi miye nee wo don. E YAA MASA ka Senuman nee!» ²⁵ Yesu re kru jran na ka fwo ko: « E daa tgu , ya bo ce ra! » ²⁶ Ni dgu we ce kru dguma , ka komo kanba bo, ka bo a ra. ²⁷ Wo ra jama bie re kabakwoya fwo aa njon jrika ko: « Nin mi mon ye? Nin mi kran kla ye de! Ee koma jin dguw fe ni shebgayaye aa ree na kan men! » ²⁸ Wo jani bie ra Yesu tgo we Galile jamana bie ta. ²⁹ Aa bonin kwo wo ja ra , Yesu ni Jaki, ni Jaan ne ta Simo ni Andre ka sho . ³⁰ Ka soo Simo blamoso dani tumu pii kpan fe. Aa re y'aa kwo fwo Yesu fe. ³¹ Wo ra e yi kpaa a ra, k'a mlan a boo ma, k'a koota ,pii kpan we ya bla, fwo e ree damlan k'aa ladun. ³² Wo wlara la, tee byinnin kwo, mgow re na ni banabgashow ni njashow bie ye Yesu fe . ³³ Dgu mgow bie re njon kunben shoda ra. ³⁴ Minu toronin tumun banashifaya shanman fe .Yesu re wuu kenganya , ka jinaw kpen ka bo mgo shanman na, a ma son jinaw ra koma ,bari wu ra don ³⁵ Sgomajona yani keen koon'tin, Yesu wri ra. Ee bo a keena ka ta kongonkoonna ka ta YAA MASA daare. ³⁶ Simon n'a tonjonw re t'a ja yara . ³⁷ Aa r'a jee aa re ko a ma ko: «Mgow bie mi ye ja yaara la.» ³⁸ Yesu ren ko; «Aa w'an ta dafu dguw ra, ka ta wanjuri ke wo jaw bie ra, bari we mi ne na kun wee .» ³⁹ Ee to ka ta Galile jamana bie ra, n'i wanjuri ke yawutuw ka njon lajen jabaw ra, n'ii jinaw kpen. ⁴⁰ Knasho jo re ta Yesu fe ,ka t'i kungwri gwan a koo, k'a daare, ko: «Nii son , ee she ka ne saniya.» ⁴¹ A mashe we Yesu mlaan, e ri boo d'a kan ka fo ko: «Un m'a fe ,saniya.» ⁴² Wo jani bie , kna we b'a ra , e ree saniya ⁴³ Yesu re y'a bla ka ta, k'i saa'ra kwosebe ko: ⁴⁴ «E kaa foyi fo mgoshi ye, ngaa, ta e yee yaa saakalashe bgaara, wonii Musa saaka min kwo fwo e saniya kwoo kanman, wo na ke sheereya ye aa fe.» ⁴⁵ Njaa wo ce we ta wo wango da mgow bie fe, fwo Yesu tin ti she k'i yee yaa mgoshira , dgushira kun. Wo tgora, ee to k'i dgondgon a keen na jaw ra, mgow tin bo pan bie ka ta a fe.

Chapter 2

¹ Tee danma temeni kwo, Yesu re ta KAPERNAUM kwo kura. mgow reyamen k'a min shoo koonna. ² Mgo shaaman ne ta njon lajen fwo aa ma jo ja soo, ari keenma daara. Yesu re YAA MASA koma fwo aa fe. ³ Wo waatira, mgow joo re naa ni ce pan fla saani jo ye, a timin ce naanin boora. ⁴ Jamaa kama aa ma she k'aa kpaa Yesu ra minke sabu atimin sho koonna aa re. Wo sho yaama ra wuu ka ce pan fla saani dgi wo woo fe ⁵ Yesu wo mgow ka danaya je minke, e ra fwo ce pan fla saani je kwo : «n'dince, e ka hakew yafara ema!» ⁶ Na Sariya kaamgo miinu sginin tumin gnin, wu tuma myirira aa sonkun ra kwo ⁷ «mooa ce yin min koman na tin? A min YAA MASA tgo sheena. Joon she ka hake yaafa ni YAA MASA te? » ⁸ Wo janin bie Yesu r'aa ka miriyaw don e kwo, «mooa aa min wo kwo miriya ra aa koonna?» ⁹ mooa ra njon ne ma ka fwo, e ka hakew yaafara e ma waliman wri k'i ka daran ta ka njonman? ¹⁰ Na warissa aa ra don kwo she min mjo dince je ka dgukoo hakew yaafa, e ra fwo ce pan fla pganin je: ¹¹ "wri e ka daran ta e re ta i ka sho" ¹² Ce re wri o jaa bie ra ka debe ta ka ta, mjo bie naana. Aa bie tun kabakoyara ani aa tun min YAA MASA barikada ka fwo: «an tun ma jin shi je ka je ban» ¹³ Yesu le boin ka ta galile ba dara klae. jamaba re ta a nokain, era a kran . ¹⁴ a teme shoo e alfe din ce sigi nin levi sginin je fgan man warinaw ja ra. yesu le ya fwa fe ko. E gbn ne ra. levi le wri ki gbanna. ¹⁵ ka yesu to duni na levi ka sho, fganmawari na shan man ni jurumusho shanman ne ta aa sgi yesu ni a ka kradinw fe, sabu aa tunsha, aa tun gbanni mu yesu re la. ¹⁶ farisienw ka saria kamgow ra je minke ko yesu nin jurumushow minduni ka ngonfe , aa re yafwo yesu ka kradinw fe ko. mona to a ni fganman wari mlan bgaw ni jurumushow mi dani kera ngon fe? ¹⁷ yesu wo koma minke e ko : mgo minu ka kenngen wu makwo ti flakera la bara bga show re ma kwo mana. ne ma na mgo teeni kri fwo jurumushow". ¹⁸ yuhana batiserikela ka kradinw ni farisienw tin shun dun. Mgow joo re na yesu jinika ko mooa yuhana ka kradinw nin farisienw ka kradinw shun dun ka soo ye ka kradinw ti shun dun? ¹⁹ yesu re aa labi ko pienw mgo ngonw she ka shundun kan jon na ka aa ni pien ce to ngonfe wa ? ka aa ni pien ce to ngon fe, aa ti she ka shundun. ²⁰ nka dun jo mi nana pien ce na mlan aa ra ni wo dun ka she aa na shundun . ²¹ "mgo ti funun bookta ta ka koojora funun koo ra . e kao ke funun kla wee funun koo samare ka paa a paa dawu bonare kwo sebe. ²² Mgo shi ti diwen kengen ke fooko koonna. ni wo ka ke diwen we fooko paa re . Diwenw ni fooka fla bie na shen Nka diwen kengen we ke fooka kla re koonna". ²³ la fien dun jo ra yesu te menna njonfe joo da fe. A ka kradinw joo re siradara jon pinsanw joo tke. ²⁴ farisienw re ya fwo yesu ye ko . kwo min dganiti-lafien dun na, mooa Eka kradinw ne woke ? ²⁵ yesu re ya labi ko. kongu we dawuda ni a nonka mgow mlaan wati miina ka soo dunni fwoyi tun taaru fe, E min kee aaye wo kran? ²⁶ a dunna yaa masa ka sho saaka lashe bgaw kun tgi Abi ata rka tee ra ka yrari bwurukunw joo dun ka jo ji a no kan mgow fana ma. wo dunnitun ma dga mgo shi ye fwo saaka lashe bgaw dron". ²⁷ wo kwo,yesu re ya fwo aa fe ko la fien dun kera mkow re koo nka mkow ma ke" la fiendun koo ²⁸ we ra mko dince min la fien fana matgire"

Chapter 3

¹ Yesu re dun yawutuw ka njon lajen sho ba ra kun, ce boo yani jo tun mipi. ² Miinu tu mijii, wu ti mi Yesu koo shira ka fee, ni a na wo ce kenganya lafinen dun na, yaako aa ren ka a yaaki sababu soo. ³ Yesu re ya fwo wo ce boo yani wee ko: «Wri k'i jo yan mgow shema.» ⁴ Wo kwɔ e ya fo aa ye ko: «A dganimun ka kwo puman ke lafinen waa, wamaa ka kwo dgu ke, ka mgo nii krishi waa, wamaa ka to mgo ra sa.» Aa bie re ya mapga. ⁵ Yesu jiminin wee a jan layaara, k'aa fee. A doso kashinin tumun aa ka dosokun gwreya koo, e ya fwo wo ce wee ko: «E boo tee yan.» Ee yi boo tee, Yesu re ya kenganya. ⁶ Wo jani bie, farisienw re bo ka ta, aa ni herodi ka mgow re njonje, ka Yesu pga djun dun. ⁷ Wo kwɔ, Yesu n'a ka krandinw ne bo jin ka ta koojee dara; jamanba re bo ka na a nonka; joo tin bo Galile jamana ni Jude jamana ⁸ a ni Jerusalem jamana na, ni Jude ni Udume dgubaw ra, ni Jurden baa kofe jamanaw, a ni Tir ni Sidon ygema dguw. Wo jamaba naa Yesu nonga, barii, aa ti n'a ka kabakwo keniw meen. ⁹ Yesu re ya fo a ka krandinw fe k'aa ra krun dini jo laben a fe yako jama kana a susu ka a deku. ¹⁰ Katkgo a tun mi mgo shama kengenyara, fwo banabgashow bie tun m'afe k'aa kpa a ka mgan'ra. ¹¹ Ni jidguw tin k'a je, aa re ti n'aa njongri a koo ka pren kan baa bo ko: «E mi YAA MASA dince wee.» ¹² Ngaa a ye yee tun mi miin ye, e ya gwreya aa ma ko aa kaa wo fo mgo shi ye. ¹³ Wo kwɔ, Yesu re yee kru yann ka, k'a sagonamgow kri, aa ree t'a fe. ¹⁴ E re mgo tan ni fla woma, ka tgo da wura ko krandin, yaako aa ra to n'aye ye, ka wanjuri ¹⁵ ke a ni ka jina kpen shebgaya j'aru ma. ¹⁶ Ee tan ni fla miinu woma, wuu tgow min de: Simon, Yesu re wo kri ko Pieri; ¹⁷ A ni Zebede dince fla Yakuba ni Jaan, Yesu re wuu kri ko Boaneriyesi, wo koo ko aa ka fari na fwo sanjonma. ¹⁸ A ni Andre, ni Filipu, a ni Bartelemi, ni Matiye, a ni Toma, ni Alife dince Yakuba, a ni Tade, ni Simon Zeloti, ¹⁹ a ni Juda Isikarioti weree Yesu duun bora. ²⁰ Wo kenin kwɔ, Yesu re dgi sho jo konna, Yamanba ljenni mipi kun, fwo a 'a ka krandinw ma she ka duni yee ke. ²¹ A ka shomgow wo koma meen, aa re na a mlan kanma n'aa ma fwo ra ko: «a kuun wrinin no.» ²² Sariya kaamgo miinun naa ka bo Jerusalem, wu re ko: Beelzebuli le duni m'a ra. Ee jnaw kpen ni jnaw ja mgo we ye. ²³ Yesu re y'a ru kri ka na taren jo d'a ru fe ko: Shitaani we she ka shitaani kpen dishii? ²⁴ Ni jamana ken mgow ka bla ngonna wo jamana we ja dishii? ²⁵ Ni Shokennamgow ka bla ngonna, wo sho we ja dishii. ²⁶ Ni shitaanni k'i mruti a yee ma, wo m'a ka shitaanniya banniwee. ²⁷ Mgoshi ti she ka dun cefari ka sho konna, k'a ka makona fenw soja, ni ma flan k'a sri ban ka ja, ka sii ka a ka fenw soja. ^{28 30} Ne ra fwo aa fe shen na ko: «Mgow ka jrumuw n'aa ka tgo shenkwow bie na yafa aa ma; ²⁹ njaa mgo mi ka YAA MASA Ni Senuma tgo shen, wo ti yanfa njaa wo tgi ka jrumuw na to a kaan fwo bada bada.» Yesu wo fwo katgu aa ko: «Ni dgu jo m'a ra.» ³¹ Yesu ba n'a baremancew naa kaa jo keenma, ka Yesu kri. ³² Mgo shaanman sgini tumun Yesu koo k'a lamri; joo re ya fw'a ye ko: «E ba ni e baremancew fee keenma ni aa ri yara.» ^{33 35} Yesu re y'a ru jabi ko: «Jon ni jon mi ne ba ni baremancew ye. Wo kwɔ, e y'aa lamri mgo sginiw fee ka fwo ko: «Ne ba ni ne baremancew fee yan. ³⁴ Mgo o mgo YAA MASA sago ke, wu re mi ne baremnace, ni baremanmoso, a ni ne ba ye.

Chapter 4

¹ Aa la damna kun ka kalandinw kalan bada ra. jama shaman ba tun mun ka a kori kooje dara. e re yee ki sgi krun konna kooje dara. ² Aa tin na kalan kwo shaman na ni tale ye. e ko aa ma kan na ³ Aa too majo: dani kela bora ka ta dani ke. ⁴ ka to dani na, shuman kesew joo le byi sra kan koonw re wu kunnu; ⁵ joo le bruun paa kan, bri shaman tin tiji miin kee wo kesew re fiin jona katgu bgo janama tin ta kan. ⁶ tee bora min kee aa driwu le giin, aa re sa. ⁷ kesew jo re bin wiin shera, wiin we ra ru deku aa ma din ke ⁸ kesew jo re bin dgukoo puman kan, kan fiin, ka bojan, ka din ke, ka aa shi shaman soo : jo bisaba, jo biworo, jo kemen. ⁹ e ko a ma «nin mennin ke too mi min fe ka menni ke, a la menin ke!» ¹⁰ jama yeke ni kofe, Yesu ko mgow ni a ka kalandin tan ni flawu re la jirika talenw koo ra. ¹¹ e la ru jabi ko : arijana masaya n'gundo jira a ye ma, n'ka kenma mgow ta jira talen na. ¹² nako a feri seberman ko ka jeri ke, a ni aa tooma jo sebelaman ka meni ke ni wo te aa na aa ko seki YAA MASA ma min na yafa aa ma. ¹³ e ri too aa ma : «n'aa ma telen jin koo aa na talen show koo don di shi?» ¹⁴ dani kela wee koma fwo : ¹⁵ jo re la men aa sin fe, shitani wee na wo kofe shitani wee re wo koma men ni ta ka bo aa kun na. ¹⁶ min nun bin na paa kan kera nafwo min nun koma men ni aa akri dianin we, ¹⁷ dri ti a koma ra, wo kofe greyaw ni toro ka soo koma sababu ra aa akriw re njaaamin ka aa baka pga wo non bie ra. ¹⁸ min nun bin na wiin shera kera min nun na koma men ¹⁹ n'ka dinjin na aminanko, njon lafri koo ani nafoo koo ani ami shaman wu re na koman deku ka din ke aa kun na. ²⁰ laban na, min nun bi dgukoo puman na, kera min nun koma men ka ladun aa tre din ke, jo bisaba, jo biworo ani jo kemen. ²¹ Yesu re li to aa ma : «yala aa ta nin fintanw we sho konna ka dgo sinsin waman dalan jukoo?». E dun sho, konna ka gwan koko la. ²² Ka tgu kwo dogonin ti sa don, wo ni n'gunto koma ti fwo jama bie jana. ²³ «Menni ke too ka ke min fe, wo la menni ke!» ²⁴ e ko aa ma aa yee koo si aa ka koma men ta we ra ka tgu aa ka shon li fenw le na ke k'aa yee shon, ka jo bla a kan. ²⁵ «ka tgu fen myi min fe jo na fra an kan, ani a ti min fe wo boora ta na mina a ra» ²⁶ e koo : «YAA MASA ka masaya boni mun dani ke la jo fe, min ta danin ke dgukoo ra, ²⁷ ka ti da ka sinjon shu fe, e na wri tee fe ka so shuman finna ka jinjan ka jan, a yee ta don wo kera tgo min na. ²⁸ Dguma koo ra din ke a yee sako ma. Gale shuma baw kofe dinwo laban na kesew. ²⁹ Ni kesew ka koo e ra ka bara minaw ta ka soo shuma ladun shera» ³⁰ e ri too kun : «an na YAA MASA ka masaya shoon nin talen jon ye? waaman an na talen jon ke ka fanmu?» ³¹ a bonin mun mutardi kese jo ma min ka dgo nin dgukoo kan yiri baw bie kese wee. E dan sjan min na ³² ka so a dan ni kofe a na jinjan ka temen nanko konna yiriwu bie kan, ka boo ba shaman bo yaako yaaman koonw ra na jankan da a shoon na. ³³ a tin koma lankii aa fe tale shaman na nafwo jin fo ka she a famuya puman ma a fe. ³⁴ A ni a tun ti koma aa fe tgoya shi ra ni tale te. ³⁵ Dun jo wla ra la e ko : ³⁶ «a ta mnin kofe». Wo la Yesu tun min krun min na a re ta ni wo ye k'aa mabo jama na. Krun shama

fana tun min jin. ³⁷ fñen ba re na bɔ fo ka je wri ka dun krun konna ka ta she a pa ma. ³⁸ Wo la sɔɔ Yesu myin krun kɔfɛ la ni sinnɔɔn. Aa re ra knun ko : «namɔ e yɛɛ ti myiri la a la ka fwo ko an na min tara saya jɔ?» ³⁹ A knun shɔ e sɔnnɔ fñen kan, ka fɔ bajee ma e daa tgu ki mɔaya!» fñen wee li jɔ ka ja bie shɔnya ja ni ken. ^{40 41} e ri to aa ma ko : «aa sranya kun wee jɔn ye? danaya ti aa la ali biin?» sranya ba la ru mnan min na a re ra fwo nɔn fɛ ko : «a mɔɔ jɔn shi mun jin ye? fwo fñenw ni kɔkɔjeew bie la ka koman men?»

Chapter 5

¹ Yesu na ka kalandinw she ni Galile baa da Gadara kaw ka jamana ra. ² Yesu bɔni krun kɔɔ na, wo jɔ ni bie, ɛɛ jinashɔ re bɔ salenw she ra k'aa kunben ³ Wo ɛɛ ka kwo bie shi beɛni tun mun salenw twu we ma. A tun tin she ka sri ni ari nɔɛ yɔɔkɔ ye. ⁴ sabu a tin yi sri kwo shaaman ke e re nɔɛw kii kii ka bɔ a yɛɛ sin na. Mɔɔ shi ma she ka koo. ⁵ A tin na ke yara yara le salenw twu ni kru wo. A tin pren ka yɛɛ majimi ni senenw re ye. ⁶ E re to jɔ yan ka Yesu je, e re bii ka ta wo kunben ki kwinkwiri nɔɛ. ⁷ A pren kosebe ko : « Yesu, YAA MASA kɔɔtaniba din, ne ri dare a ke YAA MASA kɔɔn e kaa ne tɔɔɔ.» ⁸ E wo koma fwo sabu Yesu tin na fɔ kwo jina ra bɔ a ra. ⁹ Yesu re ya jirika ko : «ye tɔɔ kri dii?» E ya jabi ko : «jama ba, sabu an ka sha.» ¹⁰ A re ya dare kosebe k'a ka aa ye kwen ka bɔ jamana ra. ¹¹ Jye kwu baw jɔ tin duni na kru yigema. ¹² Jina ye Yesu dare k'aa ye na ta dun wo jyɛwu ra. ¹³ Yesu re sɔn, wo jaa ni bie jina re bɔ ɛɛ ra ka dun jye kru ba ji na. jyɛwu re yigen nɔɔn na ka ta ba je ra, wu bie shi re sa jin. wo jye tin wa fla bɔ. ¹⁴ Wo jye nɔɛn na wu re bii ka ta wo fwo dɔɔ kɔɔn na a ni sgi daawu ra, mɔɔ re bɔɔ ka na wo kibariya fɛɛ. ¹⁵ Aa re ta jina shɔhin (min tɔɔ ye jama ba) sɔini sɔɔ Yesu kɔɔ, ka sɔɔ funuw ma kan na, fii mɔɔw kabakoya. ¹⁶ Kwo min kera jinashɔ ni jyɛw ra wo je bgaw re ta wo lankii mɔɔw fɛ. ¹⁷ Aa re bwin Yesu dare kan ka ra ta ka jamana bla. ¹⁸ Yesu dun shɔ krun kɔɔnna, jinashɔ kɔɔ ya dare ka ma fɛ ki two a fɛ. ¹⁹ Yesu ma sɔn, e ko : «ta sho, e ka mɔɔw fɛ, YAA MASA kwo min ke e ye, e nɔ ta wu nɔfɔ ban.» ²⁰ Yesu kooba min nun ke jinashɔ ye, we wo ta wo kwo nɔfɔ fwo mɔɔw bie kabakoyara. ²¹ Yesu re ni kwo seki krun kɔɔ, jama we t'a kwori. ²² YAA MASA bato sho ba kuntgi Jayirus, we Yesu ye, were bwin a sin kɔɔ. ²³ Ka dare kosebe, ka fwo a fɛ ko : «ne dimoso jɔ ma fɛ ka sa! na ya ti boo da wo kan yaako, e nɔa kenɔɛya a ni ka janamaya!» ²⁴ Yesu koni ta a fɛ, jama we agwana fwo ka deku. ²⁵ Moso jɔ tin min ji kwori tin min wo moso ra fwo ka she san tani fla. ²⁶ A tin tɔɔ ra a fɛ kosebe, aa boo fen bie shi tin ban na wo fla bɔwu ra, n'ka bana ma ban, fwo ka dguya ka ta. ²⁷ Wo moso fana Yesu kibaruya men. E na jama sheera fwo ka ni boo da Yesu ka funuw kan. ²⁸ Wo moso kwin nɔa myiri ko : «ni ne ka mga Yesu ka frun na, ka ye na kenɔɛya.» ²⁹ Wo janni bie moso ka kalolabɔ we jɔ, moso we kenɔɛya. ³⁰ Wo janni bie Yesu re ya dɔn ko she jɔ bɔra a ye ra, e yi yɛɛma jama ka pan fɛ ka jirikari ke ko : «jon mɔanan ne ka frun na?» ³¹ Kalandinw ne ya jabi ko : «ye bie dani manan ko mɔɔw ka sha, e min jirikari kera?» ³² Yesu kwin tin ye jama fera yaako a ra tgi dɔn. ³³ Kwo min kera moso yɛɛ kun na e wo dɔn, a sran na fii yɛɛ yɛɛ. E na Yesu fɛ ka ni yɛɛ kwo fwo ka pie. ³⁴ Yesu re ra fwo a fɛ : «dimoso e ka danaya weri kenɔɛya. En ko YAA MASA la here ki ye.» ³⁵ Ka Yesu to koma ra, jɔ re na ka bɔ YAA MASA bato sho ba kuntgi ka sho ko : «mɔn na e min kaamɔɔɛ sge kun? E dimoso sara le.» ³⁶ Yesu ma ru ka koma jati, e ra fɔ Jayirus ye ko : «e ka sran, danaya ke.» ³⁷ Aa ma sɔn mɔɔ shi ra tane fwo Pieri, Yakuba, ni Yakuba bareman ɛɛ Yohana. ³⁸ Aa na she Jayirus ka sho, Yesu re jama sɔɔ mɔɔwan kan na ni komo ra. ³⁹ Yesu re dun sho ra ka fwo aa jaa : «aa min komo ra mɔn na? Aa ka komo kun, din ma sa, a min sinɔn re.» ⁴⁰ Aa re yɛɛkwo Yesu ra. E ya bie kwen ka bɔ kenma. Ka dun nin din fa na ba ye, a na ka karandin saba we sho ra. ⁴¹ E re din mlan a boo ma ka fwo ko : «Talita kouni,» wo kɔɔho, « ne ko, din, wri.» ⁴² Wo janni bie, din we wri ka tɔɔnma, (a shi tin san tani fla ye). We re bie kabakoya kwosebe. ⁴³ N'ka Yesu re ya fwo ka greya aa ma ko aa ka to mɔɔ shi ra dɔn. Wo kwo aa re ka ta duni jama.

Chapter 6

¹ yesu bɔra lakojo, na ka kanrandi ye. ² aa ye na dun yamasa ka shobara ka mɔɔw kaan, mɔɔ chanma ne kabakoya. ko wo hakiri ni wo kabagho bɔra mi? ³ Mamu dice mi deselike we mu. A balemami yakuba ni jose ni jude Ani simɔn ye. Abalema mosoma mafe wo miriya we la ke aah ma dalefew. ⁴ Nka yesu ko ceraw ma boja a kaduguw ni aah balema fɛ, aa ka cho. ⁵ Era boo da jimichɔw kan aare keni jɔɛya, we ke kabakwoye. ⁶ aah ka chikana we yesu kabakwoya yesu le ta mɔɔw kaan sɔngɔnmara ⁷ yesu la ka karandi ce tani fila cee yesu le ya ka, karandi ce fila-fila ka chee ji aa ma jinawu kan. ⁸ E ya fɔ afe ka, ka foyi ta ni beme te an ka shura ta, ah ko mina ta sanko wari. ⁹ ah chɛ ka saban du ahsina-nka aah ka dɛkɛ fila bla. ¹⁰ a ko ni aa ka yatigi sɔɔh ja wo ja aare ka to wo jara fwo aa ski cho. ¹¹ Ni ja mi sɔn ka ladun aa bɔ cho wo jara arɛ ka sinw dugudugu, wo nu ke fen jɔɛ ya yira aa ra. ¹² karandinw nee ta mɔɔw wajun ko ara Nimisa a ka jurumu na. ¹³ Karandi ne jinaw kwen ka bɔ mɔɔra ka turu mun jimisɔw la, are keneya. ¹⁴ masace herɔdi yesu kwo me. Yesu tɔɔ tin bɔra jua biye. mɔɔw jɔɔ tin ko, ko yohana batiselikela we kunu ni ka bɔ chuw chera. we timi ka mɔɔw kabakoya. ¹⁵ jɔɔ fana ka jana ko tiɛra Eli lo. jɔɔ fana tina bla tiɛra kɔɔ jɔ kan. ¹⁶ Herɔde wo koma men e ko ka ye Yohana mi kungo tigeɛ, we kununa! k'a bɔ chuw chera? ¹⁷ Herɔde timi ka yohana mnan ka siri ka bla kasora, wo sababu tumu ko yohana mi ka chein fɔ, ko mɔɔchi ka bare ma moso tige. ¹⁸ Yohana wo fɔ, sabu Herɔde timi ka a balema filipe moso Herɔdiyas furu ¹⁹ Herɔdiyas le jimi yohana kɔɔ kwosebe fɔ ara pka kwo miri, nga ere siran Herɔde ²⁰ nan herɔde tin siran yohana nan sabu mɔɔ sebe le tumu. hali yohana komachɔ tin herɔde siran. me e tuma fɛ ka menik'afe. ²¹ Ngan herɔdiyas le dun jɔ fɛ, nimini herɔde woo du'bena. herɔde le duniba laben wo dun kama. ka jamatigi, ni a ka sorodachi ni kuntigi ani Galile mgobaw bieɛ kri ka na wo dun janpiera. ²² Herɔdiyas dimoso we ta dɔnke fɔ ka masatie yiriladia kwosebe, a na ka mɔɔw biechi. wo dɔnkɔfɛ masatie we ya fɔ dimoso fɛ, ko a ka ke fenwo fen fɛ ka ra wo fɔ dɔn saawe, kayena wo djama. ²³ masatie we ri kii,

ko ari a ye ka masaya taranche no.²⁴ Dimoso we bo keen ma k'a ba jiri ka ba we ko karata fwoko yohana Batiselikelo kungowo.²⁵ wo joni na dimoso we seki katafo masatie fe k'a ye mi yohana batise likela we kungo fe kinka bla mlan jo konna ka ji a he ma.²⁶ masatie nan we chichi nga a ma che ki ban. sabu a ye ri kii.²⁷ wo nani bie e sorodachi ken kri ka fo ka wo nani yohana kungo wee soro dachi we ta kasora ka ta yohana kungwo tige ka nane a fe²⁸ e kungo bla mlana ka na ji dimosoma dimoso we ta ji a ba ma.²⁹ yohana ka karandiw wo me mike aa re t'a, a chu ta ka tane salenna.³⁰ cediw mgowo mgow kalan, ka fenwo fen. ke are seki ka wo bie nan fo yesu fe³¹ Nabgaw ni tabgaw tin ka cho. fo yesu na ka kanradi ma wa te so hali ka che ka duni ke. wora e ya fo ko a na kakarandi na ta kangora ka che ka manchon.³² Aa re du kunu na ka ta kongonbara aa kan na ji.³³ Nga mgow chiun ma noru ta cho jee, jo re bii a sinna . ka bo dafedguw ra ka ta flan yesu na ka, karandiw nan.³⁴ yesu bora knunu konna ko ko janma je. mgow mache we ya mina, safe aa tin kera nafu kwebga ti sgaw minu na. E ya damina k'a karan feh chiaan ma na.³⁵ wlarala, yesu ka karan diw ne ya fo ko te bina k'an so kongora yan³⁶ mgow tabla aare ka ta duni san dugu konna.³⁷ yesu le ko,ko korandiw na duniji karandiw ne kon, k'ara ta duni san ni wari din aa ye wa?³⁸ yesu re ko buuru kaa yon ma fe ? aah ta takonane. aa ta fee , kasoo buuru kaa juru ni ygedi fla.³⁹ yesu re kon kaara mgow siki bin keneng kan⁴⁰ Aa re yaa ru sigi keme-keme. biduru-duru.⁴¹ mgow sigiri ka ban, yesu re buru ali juru, ni ygedi fla ta, ka yamasa fon ka tano, ka bakadaye, ka sii ka kikika ji karandiw ma kara sigi mgow koo. buuru , ni uge biye.⁴² Mgow biye chire duni ke ka pa kwosobe⁴³ buru cho mi tora, woni yge buburumi tora, karandiw ne wo che fo segi tani fla.⁴⁴ Ka so buru du bkaw tin mgow juruye ye.⁴⁵ wo jani biye yesu le ya fo ka gwere ya karan diw fe. kara krunu ta, ka ta beti sayida. yani a ye ka fi jaman labla.⁴⁶ E jama labla e ra kru kan ko ta yamasa daare.⁴⁷ Chu kwoni na, yesu ke ne tini dungunma ka krun to baje ra.⁴⁸ yesu le je, ko a ka karandinw bwora bajera e tngoma baje kan kii kwa a ka karandiw na. were kanja dono komo wate ma.⁴⁹ karandiw na, na cho je, wu ka jana ko chuya le mu. wure konmo wiri.⁵⁰ wo jani biye yesu re koma aa fe ko aa ka siran k'a ye ro. kara yara kweya.⁵¹ yesu re na du krukona, fien we jo karandi ne kabakwoya.⁵² sabu kabakwo mi kera buruni yge tara a tin jina nawora.⁵³ yesu na ka karandinw ba tige ka che duguma zenesareti jamanara are ya joni.⁵⁴ a chera ka bo kru kona doron mgow re yesu don.⁵⁵ are wo jamana yara yara mgow ti ka kwo me jawoja are ti jimichow na ka daranw ta ka nongagwen wo jara.⁵⁶ yesu tin ka ta dugu wo dugu le ra, a kera dugu ba ye wo, a kera dugu mensen ye wo. ari dogo fieri, are tin nani jimi chow ye kana mgan aka funu na are keneya.

Chapter 7

¹ Farisienw ni sariya kaamgow jo naa ka bo Jerusalem ka na njon so Yesu fe² Aa ra koshi ko Yesu ka krandinw jo tun dunin ke ni a boow njon nin ye, wo koo k'a ma tge kwo.³ Farisienw ni yawutuw tun ti dunin ke ni aa ma tge kwo ka kanjan n'aa beman cew ka landa ye.⁴ n'aa ka na ka bo dgo ra, aa tun ti duni ke n'aa ma kwo ban. Aa tun landa kwe manw ke, na fwo je min fiew, boora njew a ni dga kwoli wo.⁵ Farisienw ni sariya kaamgow re Yesu yirika ko mon na e ka krandinw ti son an beman cew ka landa ma, ka so aa re duni ke n'aa boow njoni ye?⁶ Yesu re ra fwo aa ye ko Esayi cera min fwo aa ka kwo ra ko : mgow jun na ne bonja aa daara, njaa aa dosokun ja ka yan ne ra.⁷ Aa bonja min da ne kan, kun tara a ni aa re ra aa ka sriya gi mgow kan.⁸ Aa re YAA MASA ka ce fwo nun toyi ka mgow ka landaw ke.⁹ Wo ko Yesu re ko aa re aa ban YAA MASA ka koma ma k'aa ka landa kow re madun! ka so¹⁰ Musa tun na fwo ko : e ba ni fa bonja, ko mgow wo mgow koma dgu fwo a ba na fa ma, shiga t'a ra wu bie na sa.¹¹ Nja, aa min fwo aa nin njon shee : nin ce jo ka fwo a ba n'a fa ma. e ma na jama min so ka bo ne fe, wo kera YAA MASA ka saaka ye.¹² Wo tgo ra aa ka sra jama ka ba na fa jama kun.¹³ aa re YAA MASA ka cera bari ka temen bema cew ka landa fe. Aa re ra bo njon njon ko shiama ke.¹⁴ Yesu re mgow kri kun ka fwo aa fe ko : aa bie ra ne lamen ka famu ka jan.¹⁵ fenshi ti kenma min she ka dun mgow konna ka mgow njon. Min bo mgow konna, wee ra njon.¹⁶ Nin too min mgon min fe ka menin ke, a ra lameni ke¹⁷ Wati min na Yesu bora jama shera e re ta un sho ra, a ra krandinw ne ra yirika taren koo ra.¹⁸ Yesu re ra fwo ko : « aa ye fana, akri ti aa ye fe? aa ye ma je fen min dun mgow konna wo ti she ka mgow njon.¹⁹ bari a ti she ka dun mgow sonkun na, nja a konbaa , ka sii ka bo banakwtga ra. >> wo fwo sho ra, Yesu r'a latge ko dun fenw bie saniya ra²⁰ Yesu re y'a fwo aa ye ko: «mii bo mgow dosokun na were she ka mgow njon.²¹ bari kwo dguw bie bo mgonanfiyin dosokun we ra, myiriyadguw, kakaniya kwow, sojaniw, mgow pga wo, nadguya wo, dguya wo, nanbaa wo,²² jimgoya wo, jabon fen fe wo, finafwya wo, yebaniya wo, ni kunfemgoya wo.²³ Wo kwo krow he bo mgow dosokun we ra, k'a tgi njon.»²⁴ A bora ji, ee ta Tir ni Sidon mra la . Ee dun sho jo ra, n'a t'a fe mgow ra don k'a mii, nkaa , a tin ti she k'i dgon.²⁵ Wo jani na, moso jo tun miji, ni dguw dunni tu m'a dinmoso ra, wo mosowe n'i fri dgun ma Yesu sinkoo.²⁶ Wo mosoo ti mi donan nee, Gresi kan, ka bo Sirufenisi mra la. Ee Yesu daare k'a ra jinaw kpen ka bo a dinmoso ra.²⁷ Yesu re y'a fwo a fe ko: «A to densenw na dunike ban, Bari densenw ka duni man kan ka fri wruuw fe.»²⁸ Ngaa, moso we ko, ko: «Shen ro Matigi, wrundin miinu mu tabari jukoo, wu densenw ka duni brubruw tomon.²⁹ Yesu re y'a fwo moso fe ko: «Wo koma fwoni kaman, segi ka ta here la, jina bora e din na.»³⁰ Moso we ta a ka sho ka ta so din dani daran kan, jina bo ni m'a ra.³¹ Aa re bo nTir mara la, ka temen Sidon fe ra, ka ta Galile cogo je pan fe, ka ta she Dekapoli mara la.³² Aa re na ni ce dakwaani too kulen jo ye Yesu fe, K'a dare k'a r'ii boo da a kan.³³ Yesu re y'a mlan a boo ma, k'i mabo mgow ra, k'i bookwindinw dun a toow ra, ka dajee ke a nen kan.³⁴ Yesu re ferike yaama, k'i fiyen mlan, k'a fo ko: «Effata», wo koo wo, e dayee.³⁵ Wo jani bie, toow re dayee, a nen fana re fii, e re koma ka ja.³⁶ E re kangari da a ye k'a k'aa fo mgi fe. Ngaa, ka to a m'a fwo ra a fe ko a k'aa fo mgow fee, ce we re to ka jo bla wo kwo fworikan.³⁷ Mgow re kabakwoya n'aa ma fwora ko: «A ka kwo keniw bie kapi kwosebe. Ee tookulenw toow yee, ka bobow koma.»

Chapter 8

¹ Wo duwna, jaman ba re na Yesu fe klua ye. Aa ma na ni duni ye, Yesu re y'a ka krantiw kri k'a fwo aa fe ko: ² «Mgɔw mashe mi ne ra, bari aa tee saba re mi byi ye yan, duni fen fwoyi ti aa fe kun. ³ Ni nne k'aa labla aa ra ta dunikebiikan, aa baaka na ban sra ra, bari joo bo ja ka yan, aa she ka krin. » ⁴ A ka krantiw ne ya nrika ko: «Aan she ka duni bo mii ,kongo lankoo ni na ya k'a j'aa ma?» ⁵ Yesu re ya ,rika ko: «Bwuru kaa yon m'a fe?» Aa re ko ,ko bwuru kaa wonwla. ⁶ Wo fwoa Yesu fe, een ko, ko jamaa bie r'aa sgi dguma.Yesu re bwuru din wonwla ta , ka baaka da YAA MASA ye, k'aa kii kii, ka ji a ka krantiw ma, aa re y'a bla jaman na k' a ni mgɔw bie she. ⁷ Krantiw ne y'a k'e tin. Ygemensenw joo tu m'aa fe. Yesu re baaka da YAA MASA ye ygew kan, k'a ji krantiw ma k'aa ra wo bie ni mgɔw she. Bie re duni ke k'aa pa. ⁸ Singin wonwla panin wo dunin na, dunin we ke k'a sho to, ⁹ duninkeraw tin mgɔ wga naani bo. Wo kofe, Yesu re jaman labla. ¹⁰ Wo ja bie ra, a n'a ka krantiw ne dun krun na ka ta Dalimanuta jaman na. ¹¹ Farisienw re wri ni sosori wee , Yesu fe. Aa r ko , ko Yesu ra tgenmashe kabakwoman jo yira ka bo YAA MASA fe. Aa wo fwoa , yaa ko aa r'aa koo. ¹² Yesu re y'i fiye saman cenjin k'a fwo ko: «Mooona aa byi mgɔw mi tkenmashen yara la? Shenna, ne ra fwo aa ye ko tkenmashen shi ti na yira aa byi mgɔw ra.» ¹³ Wo kwo, aa re bo ni kun, ka dun krun, ka ta pan kpeeman fe. ¹⁴ Krantiw yri bora, aa ma duni ta.Foyi tu t'aa fe krun kooona ni bwuru kaa ke te. ¹⁵ Yesu re y'a fwo a ka krantiw ye ka gwreya ko:«Aa hakri soo ka aa ye koshi farisienw ka bwuru funnun fen , ni Herodi ka bwuru funnu fe na.» ¹⁶ Krantiw ne y'a fwo njon fe, ko: Bwuru t'an fe, wo ro.» Ya aa wo koma mii fwo, ¹⁷ Yesu wo djon. E y'a ru prika ko: «Moo na aa re ko ko bwuru t'aa fe? Hakri t'a ye fe ka flan ka kwo fanmu ke? Aa hakriw fwen ni no waa? Dosokun gwreya re m'aa ra wa? ¹⁸ Naa m'aa fe, aa ti jerike wa?Too m'aa fe, aa ti meni ne ke wa? Aa ye hakri ti to fe ne ra wa? ¹⁹ Nee bwuru kaa juru kiikii k'a ji mgɔ wga juru maa sgan mi naa, aa singin yon paa bwuru sho to ni na?» Aa ren ko ,ko: « singin tan ni fla.» ²⁰ «Nee bwuru kaa wonwla kii kii k'a ji mgɔ wga naani ma sgan mi na, aa singin yon paa bwuru sho to ni na?» Aa ren ko: «Singin wonwla.» ²¹ Yesu ren ko: «Aa ye ma fwoyi fanmu ari biin ke?» ²² Aa she ra Betisayida, wo ja ra mgɔw joo re ta Yesu fe ni fwen sho jo ye k'a r'ii boo d'a kan. ²³ Yesu re y'a mlan a boo ma, ka bo n'ee dgu kofe.Ee daje ke wo ce na na, k'i boo d'a kan k'a prika ko: «Ee jerike wa?» ²⁴ Fiyen sho we ya naa koota yaman k'a fwo ko: «N ee mgɔw je nafwo yribaw mi tgonma na.» ²⁵ Yesu re y'i boo d'a naa kan kun klua ye, e ree jerike kwosebe. E ree kenganya, ka jerike, ka fenw lasan. ²⁶ Yesu re ya bla ka ta sho, k'a fwo a fe ko: «E kaa dun dgu kooona.» ²⁷ Yesu n'a ka krantiw nee bo ka ta Sesare Filipu dafe dguw joo ra. aa ta sho wo, yesu re y'a ka krantiw nrika ko:«Mgɔw ra fwo ko ne mi jon ye?» ²⁸ Aa ree y'a jabi ko: «Joo koo, ko Jaan Batisi.» Kpeeman nu koo, ko: «Eli.» Kpeeman nee ko kun, ko: «Cerau ra ken no.» ²⁹ Yesu re seki k'a ka krantiw nrika ko: «Aa ye fe, ne mi jo ye?» Piyeri re ko: «Ye Krista ree.» ³⁰ Yesu re kangari d'aa ye k'aa ka wo fwo mgoshi fe. ³¹ Wo kofe, Yesu re damlan k'a ka krantiw kran, k'a fwo aa ye ko; Waajibibi Mgɔw din na tooo kwosebe,. cemgobaw ni saakalashe bgaw kuntgiwpi sariya kaamgɔw, n'aa ban a ra. Aa n'a pga, tee saba temen ni kofe a na kunun. ³² Ee wo fwo ka piye aa ye. Wo ja ra, Piyeri le y'a mlan ka ta n'ee ygema, ka dmlan k'a yaaki. ³³ Ngaa Yesu re wri k'i yema ka krantiw ffe, k'i saa Piyeri la ko: «Shitaanni, e bo ne koo, e myiriya ti YAA MASA ka kwow ra, fwo mgɔw ka kwow.» ³⁴ wo kofe, yesu re a ka krantiw ni jamaa kri k'a fwo aa ye ko: «Ni mgɔ mi m'a fe k'i gwan ne ra, a tgi r'i ban a yee ra, k'a kwenkwen yiri ta, k'i gwan ne ra.» ³⁵ Mgɔ mi m'a fe k'a ye yin krishi, wo na koon a ni na, njaa, mgɔ mii koon a nii na ne kaman , wo na krishi. ³⁶ E koon na mgɔ ma ka dijan bie soo, ka koon e nii na? ³⁷ Mgɔ she k'i yee nii piima ni mon ye? ³⁸ Mgɔ mi ka ne Yesu n'in ka koma ke ni munja ye biyi mgɔ yashow ni jrumunshow shema, Mgɔw dince bie na wo tgi munja k'a ye ra wo ra soo a naa a fa ka tooo laji'a ka meeke numanw ye.

Chapter 9

¹ Yesu re ya fwo aa fe kun: «sheena, ne ne ra fwo aa fe kwo mgɔ minun miyan, aa joo tinaa sa n'aa ma YAA MASA ka masaya na sho je ni shebgaya ye». ² Tee tooo teemeni ko, Yesu re ta ni Pieri ni Yakouba ye kru yan jo kan. ³ o kwo, a na daa yeema aa pana. a ka fununw ne yeema ka manman ka pie wree wree, fwo ⁴ Krantiw ne Musa ni Eli je aa min komana Yesu fe. ⁵ Wo ra Pieri re kan bo ka fwo Yesu fe kwo: «kramgo a ka kan an r'an two nan ne, a two an ra bwu saba jo, ye ka keen, Musa ka keen ani Eli ka keen.» ⁶ Piyeri tun ka kan ka min fwo a ma wo don katgu a tun sran na kwosebe. ⁷ Saan kaba jo re na aa datgu.Komakan jo re bo saankaba ra ko: «Npi mi ne dince kanuni wee aa lamen.» ⁸ Wo jani biera krantiw ne ya ygema fee ngaa aa ma mgɔ je kun ni Yesu keen te ⁹ .Aa dgisho ka bo krun kan Yesu re ya fwo aa fe ka gwreya ko: «Aa kwo mi jee, aa ka wo fwo mgoshi fe ,fwo mgɔ dince ka knu ka bo chuw shema.» ¹⁰ wo koma were to aa koon, aa re ngon prika ko. ka knun ka bo shuw shema wo koo we mon ye. ¹¹ Krantiw ne Yesu prika ko? « mooka sariya kaamgɔw re ko,ko mooka Eli ka ka na ban?» ¹² E r'aa laji ko shen ro,ko : «Eli ka kan ka na ban ,ka na feenw bie laben klua ye. Ngaa mooka a sebenin ko mgɔ dince ka kan ka tooo kwo shaanma na a ni k'a ke nafwo mgɔ lankon . ¹³ Ne ra fwo a ye , Eli naa ka temen aa re tooo bie d'a kan n afwo seberiw ra fwo timinshii .» ¹⁴ Aa segin kwo kradinshow fe, aa re ya je jaman ba mi k'aa lamini. Sariya kaamgɔw timi sosori kera ni krantiw ye ¹⁵ .Mgɔw yesu jee mii ke, aa re kabakwoya, ka bii ka t'a fwo. ¹⁶ Yesu re yaa ka krantiw prika ko: «Aa mi ngon sosoo mon kwo kan n'aa ye? ¹⁷ Jaman shema ce ken ne ya jabi ko: «Ne na ni mi ni din ce wee , katgu jna bobo re m'a ra; ¹⁸ ni jina ka wri a ra ja o ja, a n'a fri dguma, kanga we bo a daa fe,ee n'a ni jimin, a pii we ren ya. Ne r'a fwo e ka krantiw fe k'aa ra ,jnaa kpen ka bo a ra, aa ma she. ¹⁹ Yesu re y'a fwo aa ma ko: «Shiya danan biiw, ne na to aa ye shema fwo waati jon? na n'i dinwee yan.» ²⁰ Aa re ta ni din wee a fe. Jina wee Yesu jee min ke, e re din kru dguma, k'a dgudgu kwosebe , n'a ri brintin, ni kangan we bo a da ²¹ fe.Yesu re din fa prika ko: «Kwo jin m'a ra ka bo fo waati jon? » Din fa ren ko: «ka bo fwo a min densennin ye.» ²² WAatiw joo ee n'a fri fiyen na , waman jee ra n'a m'a fe ka a haraki. N'ii she ka feen jo ke nyee ,makari an na, y'a njaman ²³ Yesu re segi k'a fwo a fe ko: «N'ii she? Mgɔ min

danaya ke, fen bie she ka wee.»²⁴ Ja ni ken ,din fa re pren kan ba ra ko: «N'danin m'a ra! na njama nka dananbiyara.»²⁵ Yesu jaman bii sho je ka naa, e ree pren npi dgu kan ko: «Ye bobo npi wo, ne ce j'i ma ki ya bo a ni e kaa segi ka dun yan kun.»²⁶ Npi dgu we komokanba bo, ka din dgudgu kwosebe ka sii ka bo . Din we ke nafwo a sani, fwo jaman tu ma fwo ra ko: «A sara.»²⁷ Ngaa Yesu re mlan a boo ma, ka a koota, din we ri jo. ²⁸ Yesu duna sho koonna sgan mi na, a ka krandinw ne ya prika aa danmafe ko: «Moonna an ne ma she ka ni dguw kpen»²⁹ E ya ru jabi ko: « Jina shipinu ti kpen ni ALA daare te.»³⁰ ³² Aa re bo wo ja ra, ka ta Galile .Yesu tun t'a fe mgow ra ru ja don, Bari a tu m'a ka krandinw kran na. E ya fwo a ka krandinw fe ko: «MGJ dince na dun mgow bora , aa na a pga. N'a ka sa, an knu tee sabana dun.»³¹ Ngaa aa ma wo koma koo don, aa reen tu mi sran na k'a prika. ³³ Aa re ta she Kaperenaumu. Aa dun na sho koonna, e ya'a ka krandinw prika ko: «K'an to sra kan aa tun mi koma shiyara aa ni ngon she moonna?»³⁴ Ngaa aa re ya jo, aa ma koman katgu aa tu mi ngon so so ra sra kan ko jo mi aa shema mgo ba wee. ³⁵ E yi sgi ka a mgo tan ni fla kri, k'a fw'a ye ko: «Ni mgo m'a fe ka ke ja mgo ye , a ka kan k'a yee to kwo, ka ke bie ka baaradin ye ³⁶ E ree densenni jo mlan ka jo aa shema. E ya mlan a boo ma k'a fwo ko: ³⁷ Mgo o mgo densenni yi shi ladun ne tgo ra , a tgi nee laduun fraanpi mgo mii ne ka ne ladun, wo tgi ma ne kee ladun ngaa , mgo mii ne cee ee wo tgi fran laduun.»³⁸ Yuhna na fwo yesu fee ko, kaamgo an ce jo ye a min jranw kpe na ka bo mgora e tgora. An ne yaa fwa fe ka kaa wo ke, katgu a t'an jo ye. ³⁹ Yesu ee yaabi ko : Aa kaa jatge katu mgo shiti she ka kabakwo ke ne tgora ka yeman ka koman dgu fwo ne man joonan. ⁴⁰ Min tiandguye wo min an jin nee. ⁴¹ Shien na ne fwa jannan ko mgo o mgo ka je fenin ja keen myin ta j'aaman ko aa kera krista ye wo tgi ti dese wo barajira. ⁴² Mgo o mgo ka ke wo densen jinu jo binji sababu ye, a na pisaya wo tgi ma sende ba ra sri a tgi kanna k'a fri kgojeba ⁴³ ra.N'i boo ka ke e binji sababu ye, a tge k'a fri; ⁴⁴ a ka pisa a ma ya dun jranmaya ra nin boo kee ye, sani ya ke n'i boo fla wee ka ta yandaman fiyen ba ra, wo mi ti pga abada. ⁴⁵ N'i sin ka ke e biyin sababu yea tge, bari a ka pisa e ma ya dun ,ranmanya banbii ra nin sin keen ye, sani y'a to ni sin fla ye , een fri yaandama ra. ⁴⁶ Wo yandama fine mi maa, a ti pga. ⁴⁷ Ni ja ka ke e binji sababu ye, a bo,. Bari a ka pisa mgo ma ya dun n'i ja ken ye YAA MASA ka masaya ra, sani ya to n'i ja fla ye, ka ta yandama ra, ⁴⁸ wo ja mi na aa ka tumuw ti sa, a ni a fiye ti pga abada. ⁴⁹ Bari fiye wee naa na ke bie ken ken ka kgo wee. ⁵⁰ Kgo ka ji, ngaa timiya mii m'ara , ni wo ka b'a ra, mon na she ka wo timiya kwosegi a koon na kun? Aa kgo dun aa ye ra, here we ka so aa ni bie she.»

Chapter 10

¹ Yesu wrira ka bo ja ra ka ta Jude mra la. Jude baje kofe. Jaman baa taa njon kunben a koo kun. E ree sebe ta k'a kran, nafwo ee to k'a ke tgomina ka koo. ² Farizienw joo re y'a kwaa ra k'a prika ko: «Abenni mu ce ra moso fru sa wa?» Aa re wo k'a koo. ³ Yesu fran le y'a ru prika ko: «Musa sriya jon sgii a ye wo kwo ra?» ⁴ Aa re ya jabi ko : «Musa soonna ka cee ka fru sa sebe didaa ka soon ka moso bla.» ⁵ Yesu re ya fo a ye ko:« Aa ye ka soonkun gwreya we ra too Musa re wo sariya sgi aa fe. ⁶ NI wo tee, dipe damlan waati ra," YAA MASA re ce ni moso dan." ⁷ "We kaman, ce na a fa n'a ba toji, k'i koo a moso ra. ⁸ A fla na ke piisgo ken ye." Wo tgo ra, aa ti fla ye kun, nga ken. ⁹ Wo ra, YAA MASA fen mi jii k'a ke ken ye, mgo shi kaa wo paa.» ¹⁰ Yesu n'a ka krandinw kwosegi ra wati mi na, e y'aa prika wo kwow la kun. ¹¹ E ya fwo aa ye ko: «Mgo o mgo k'a moso fru sa ka jo kweema ta, wo tgi yashoya kee , a r'a moso gare hake ta. ¹² Ni moso mi bora a ce fe ka ta fru ce kweman fe, wo fanan yashoya kee.» ¹³ Mgow taa Yesu yara ni densenw joo ye ko a r'i boo da wu kan ka duba k'a ru ye, ngaa a ka krandinw nee pren aa kuna. ¹⁴ Yesu r'aa je mi ke, ee jimi krandinw koo k'a fwo ko: «Aa to densenw naa na ne ma aa k'a ru ja tge, bari YAA MASA ka masaya mi wu bononkwow ta ree. ¹⁵ Shen na, ne ra fwo aa ye ko mgo min ma soon YAA MASA ka masaya ma na fwo densenw na ke tgo min na, wo tgi tin na she ka dun a la fyo.» ¹⁶ Wo kofe, Yesu le densen jnun ta keen keen ki boo da aa kan ka duba ke aa ye. ¹⁷ Yesu ta sho dgu kwema na, ce jo bii ra ka ta kwingwinri kwan a koo ka jirika ko : «kaamgo juman, ne ka kan ka mon ke ka jin ba bii so?» ¹⁸ Yesu le ya fwo ko : «mon na e ne kri ko kaamgo juman? Mgo juman shi tin jin ni YAA MASA keen te. ¹⁹ E YAA MASA ka sariya don : "E k'a mgo pga, e k'a yashoya ke, e k'a na sojani ke, e k'a na fipan seeya ke, e ka na mgo tjo, e fa ni ba bonja.» ²⁰ Ce ye a jabi ko : «kalan fa, ne wu bie bato ka bo fwo n'densen ma wate ra.» ²¹ Wo la Yesu le ya fee a kwo le ya ja. E ya fwo ko : «fen ken tora e fe; e boora few fyere ka wo wari talan fantanw shee, wo la, nin kwan ne kofe.» ²² Wo koma le ce ya sisi. A doso kashi ni taa, bari nafa shaman tun ma fe. ²³ Kalandinw tin Yesu kwori, a la fe ka fwo ko : «nafoo tgi dun kwo ka kween YAA MASA ka masaya la!» ²⁴ Wo koma we kalandin kobakoya. Yesu re koma ta kun ka fwo aa fe ko : «na baremanw, min nun dgi min nafwo ka, wu dun kwo ka kwren YAA MASA ka masaya la! ²⁵ Njome dunni ka njo mesen wo fe ka temen nafoo tgi kan YAA MASA ka masaya la.» ²⁶ Kalandinwu kabakoya la fwo ka daama temen fwo aa tin ma fwo ra njon fe ko : «wo tunma na, jon she ka lakishi?» ²⁷ Yesu yaa fe ko : «kwo joo min jin adamadin ti she ka min ke, n'ka YAA MASA she ka wo ke, bari YAA MASA she fen bie la.» ²⁸ Pieri la fwo Yesu ye ko : «a fee, a ne fen bie toyin kan kwan e kwofe.» ²⁹ Yesu ya jabi ko : «Shenna, ne la fwo aa ye ko ni mgo wo mgo la ka dwu to, waama bareman cew, waama a bareman mosow, waama a fa, waama a ba, waama a din, waama a ka jiiw ne ji kibar duman kama, shika ta la, ³⁰ wo tgi na nan wo shi bie keme keme soo dija na : a na na dguw soo, a na na torow fana soo, a na ji ban bali soo sini. ³¹ N'ka jamgow shaman na na ke kwomgow ye; kwomgow na na ke jamgow ye.» ³² Yesu n'a ka kalandinwu tin min sra kan ka ta Zeruzalem, a tin min aa pateenna. Kalandiw akri tun njami na. Mgo min tun min a kwofe, sranan tun min wu la. Yesu ta ni a ka kalandiw tan ni fla ye wu danna. Kwo min na soo, a le wo fwo aa ye. ³³ «Aa fee! an min tara Zeruzalem. Wo ja ra, aa na na mgo din ce dun saaka lashebgaw kuntgiw ni sariya kaamgow boo ra. Aa la fwo ko a ra pga. Wo kwo aa na dun shiya kwemanw boo ra. ³⁴ Aa na na yee ko a la, ka daje tun a kan, ka ble ni worokamin ye, ka pga. N'ka tee saba a pgani kwofe, a na knun.» ³⁵ Wo kwofe, Zebede ka din ce fla, Zaki ni Zan, kwaa ra

Yesu ra ka fwo a fe ko : «kaamgo an na na fen min yara e fe, an ma fe e ka wo ke an ye.»³⁶ Yesu la wo jirika ko : a ye ma fe ne la mon ke aa ye?»³⁷ Aa ya jabi ko : «e na sgi masaya la ni nora ye wate min na, ee ka son an keenen ka sgi e kini boo fe, keenne ka sgi e nama boo fe.»³⁸ Yesu ya fwo aa ye ko : «aa ye fen min daare, a ta don. toro min na na ne so, aa ye she ka a shi munju wa? Ne nan na batize tgo min na, aa na son wo shi ma wa?»³⁹ Aa ya jabi ko : «an na she.» Yesu ya fwo aa ye ko : «toro ni sgen min na ne so, wo shi fana naa so.»⁴⁰ N'ka ka sgi ne kiniboo fe, waama ne jonmanboo fe, ne ti wo latgebgaye. wo jaaw laben na minwu ye, aa na jii wu le ma.»⁴¹ Kalandinw show wo men min ke, a le jimin Zaki ni Zan ko.⁴² Yesu la kri ka fwo aa ye ko : «aa ya don ko, dijan konna, shiya namgow le kuntgiya ke show kan, mgo ba baw le fagan jira a la.»⁴³ A ma kan ka ke tin aa sheema,⁴⁴ ni mgo min ma fe ka ke mgo ba ba ye aa sheema, wo tgi ka kan ka ke aa ka baara din ye; ni mgo min ma fe ka ke namgo ye a sheema, wo ka kan ka ke aa bie ka jon ne.»⁴⁵ Bari mgo din ce ma na waasa mgo la baara ke a ye, n'ka a na ka mgo mako ja, a ni ka jii jii ka ke mgo bie kuma bo saa ye.»⁴⁶ Yesu na ka kalandinwu ni jama ba shera Zeriko. Aa boshwo wo dgu konna, Time din ce Bartime min kera fiensho ye, a tun sgini min sra da la ka daareli ke.⁴⁷ E ya men ko Nazareti kan Yesu min teme min ke, e ya dmanan ka pren ko : «masace Dawuda din ce Yesu, makari ne la!»⁴⁸ Mgo shaman pren na a kunna ko ali mapka. N'ka a pren na ka temen folo kan ko : «Dawuda din ce, makari ne la.»⁴⁹ Yesu li jo ka fwo ko aa la kri ka na. Wola, aa le fyensho kri ka fwo a ye ko : «e akri sgi! wri! a ko ki ra na.»⁵⁰ E ya ka deeke ba fri ki pan ki jo, a tgonma na ka ta Yesu fe.⁵¹ Yesu ya jirika ko : «e ma fe ne ra mon ke e ye?» fiensho re ya jabi ko : «kaamgo, ne ra jerike kun.»⁵² Yesu la fwo a ye ko : «ta, e kenneyala e ka danaya kama, wo janni bie, e le jeri ke, e li kwan Yesu kwofe.

Chapter 11

¹ Aa srunjani wo Jerusalem, ka she Betifaje, ni Betani oliviye kru ygema ra, Yesu re ya ka krantiw mgo fla ce ka ta aa ja² k'a fwo wu ye ko: «Aa ta aa jatena dgura, aa dun sho dgu konna, aa na fari din jo srini so, ni, mgo shi ma yee mi kan ban. Aa wo fii ka na neen yan.»³ Ni mgo jo kaa prika ko: "Aa m'a fiira monna", aa wo jaabi ko: "Matgi makwo m'a ra, a na a kwo segi e ma sisa sisa." Aa re ta ka ta farindin sri ni so sraba daara, daa jo ra. Aa re ya fii.⁵ Mgo miinu tu mipi, wu jo re yaa prika ko: «a mi farindin ji fiira monna?»⁶ Yesu tiin mii fw'aa ye aa re wu jaabi ni wee. Wo mgow re ya to aa ra ta nee.⁷ Krantiw ne ta ni farindin we Yesu fe, k'aa ka frunw bri a kan, yaako Yesu ra yee a kan.⁸ Mgo shanman nee aa ka frunw lawoo sraakan, jo re flabru kengenw tge jiw ra k'a lawoo sra kan.⁹ Miinu tun mi tgonmana Yesu ja ni a kofe tun m'a fwo ra ko: «Hosanna! Mgo mii mi nana Matgi tgo ra, duba mi.»¹⁰ An fa Dawuda ka masaya mii mi nana, duba mi wo ye! Hosanna ja kotani baw ra.»¹¹ Yesu duna Jerusalem, ka ta YAA MASA bato shoba konna, ka fen kenken bie koshi. Wo kwo, a i a ka krantiw nee ta Betani tee byinnima ra.¹² A dguo pie ra, aa boshora Betani, kongo we Yesu mlan.¹³ K'a to fwo jayan na, e ree tooba jo je flabru m'a ra, ee t'a fee nin din m'a ra, ngaa a she ra, e ya je din fwoyi t'a ra ni flabru te, katgu too ka dinke skan tin te.¹⁴ E ya fwo toobaa ma ko: «Mgoshi ti ye din dun ku» A ka krantiw ne y'a kaan men.¹⁵ Aa sheni wo Jerusalem, yesu re dun YAA MASA bato shoaa konna ka yakorikeraw nisanikeraw kpen. E ree wari piiraw ni jenekantgan fiereraw ka skijaw bie shen.¹⁶ A m'aa to mgo shi ra ta ni yakorifen ye batorishoba konna.¹⁷ E re mgow kran ko: «Yara a ma sebe ko: "Ne ka sho na kri ko shiyaw ka YAA MASA dare sho?" Njaa aye kpin n'a ke byinkannikeraw dgon ja yee.»¹⁸ Saaka lashe bgawkuntgiw ni sariya kaamgow re y'a men, aa ree tgo yara ka she ka Yesu pga, bari aa tun mi sran n'a ja katgu jamaan kabakwoyani tumu a ka kran fe.¹⁹ Wlara la, a n'a ka krantiw ne bo dguu ra.²⁰ Wo dgupye sgoma da jonala, aa temensho o sra kan, aa le wo tooba yanin je ka she fwo a driman.²¹ Kwo min tun kera Pieri yri le bla wo la, e ya fwo Yesu fe ko; kramgo, e tooba miin dagaa, wo yanin fee.²² Yesu lee yaafwo a ka krantiw ye ko. Aa da YAA MASA la.²³ Sheenna ne la fwo aa fe ko mgo mgo ka fwo krupin man ko; boyan ka t'a fri kgojera, ni a man shika shika a dosokunna nia dara la e minfwo, wonake wonake a ye.²⁴ We koon ne ra fwo aaye ko aa ka YAA MASA daare fen o fen na aa da a ra ko aa wo so, wo na ke.²⁵ Ni aa ka aa jo n'aa na YAA MASA daare, ni kwo jo ka ke e ni mgo jo she, aa ka kan ka yafa wo ma, yaako aa fa min mi sankoora wo ra yafa aa ka hakew ma.²⁶ Njaa, n'aa ma yafa, aa fa min mi sankoora wo shi ti naa aa ka hakew yafa.»²⁷ Aa re segi ka bo Jerusalem. Ka Yesu to yara yara ra batorisho baa koon na, saaka lashe bgaw namgow, ni sariya kaamgow, a ni cemgobaw re na a fe.²⁸ Aa re y'a prika ko : «e ko jii ke ni shebgaya joon ye? Joon wo ke sra jii ye maa?»²⁹ Yesu re y'a fw'a ye ko: «N n'aa prika, n'aa ka ne jaabi, ne bie na nka shebgaya boja fo aye.»³⁰ Jaan ka batemu tin bo sankoo we ra waa, ta a tin bo mgow re ra? Aa ne jaabi.»³¹ Aa re njon so so aa ni njon she ko: «N'an ka fwo "k'a tin bo sankoo ra," a n'a fwo ko, "Moon na aa ma da wo ra?"»³² Nja n'an ka fo ko "Ka bo mgow ra"....aa ree sran jamaan ja, bari bie danitunmara ko Jaan Batisekeraa tin mi cera ree.³³ Wo ra, aa ree Yesu jaabi ko: «An taa don.» Yesu bie re yi aa ma ko: «Ne shi tin n'aa nka shebgaya bo ja fwo aa fe.»

Chapter 12

¹ Wo jaa ra Yesu re damlan k'aa kran ni tarenw tgo ya wee ko: «Ce jo tu mi ka rezen fye bo ka jasaa ke k'a lamri, ka rezen ja didaa, ka sankan sho yan jo. Wo kenin ko, e re rezen fwe karifa seenbgaw jo ma, ka ta jamana jo ra;»² Rezen muon sgan she ra, ce we baradin jo ce ko wo ra t'i kunbo ka rezen fye fee.³ Aa re baradin mlan k'a ble, k'a kpen, k'a borakon bla ka ta.⁴ Ce we baradin kpeman ce, aa re wo majimi a kunkoo ra, k'a nagin fo ka she lebu ma.⁵ Ce we sabanan ce kun, aa re wo pga. Nakwo sekeraw baradin shanma ne ke wo tgo ra, ka jo ble, ka jo pga.⁶ Mgo ken ne to ni tun mu ceradin we, wo tu mi cccc din manjuman wee. Ce we ko a ye konna ko: "Aa n'a ndin boja".⁷ ngaa yiri fye koshi bgaw re ko ngon she ko: "A tnen ta bga mi de, an a pga, tne we k'an ta ye." Aare din mlan, k'a pga k'a fri yri fye kofe.⁹ sisa, yri fye tgi na mon, ke? A

na na yri fye kooşibgaw hraki, k'a karifa mgo kpemanu man.¹⁰ Aa ma seberi ji kran?" Sho jɔbgaw sende mi fri, we kera sho kpɪi ra sende lakika wee.¹¹ Wo kwo bɔra Matgi ra, a ni a kera kwo sebe ye an ɲa na."¹² Aa r'a lapinii ka Yesu mlan ngaa aa tin sran jaman ɲa, bari aa tin na dɔn ko Yesu taren ɲi fwo ka a ɲashin aa yee ma. Wo raa, aa re Yesu toɲi, ka teme ka ta n'aa ka sra ye.¹³ Wo raa, yawutuwa ka kungtiw re farisienw ni herodienw danmani ce k'aa ra na Yesu lasri ni komanw ye.¹⁴ Wuu sheraa, aa re ko yesu ma ko: «An kungti, an n'a dɔn ko ye ti mgɔshi ka myiriya jate, ee ti mgɔ bɔ mgo ra. Yee mgɔw kran Ala sra tgi tgi we ra. Ngaa, ka lanbo saa Sezari fe, wo benni no waaa, t'a beni tee? An ka kan k'a saa waaa ya an man kan k'a saaa?»¹⁵ Ngaa Yesu ti n'aa ka flankafwoya dɔn, ee ko: «Mɔn n'a to aa re ni darabo? Aa na ni wari ngeɲi di ken ye yan nin k'a fee.»¹⁶ Aa re na ni Wari wee. YYesu re y'aa ɲrika ko: «Jɔn kukoo yaa n'a boo nɔn mi a kan ɲi ye?» Aa re y'a lamlan ko: «Sezari ta ro.»¹⁷ Yesu re ko: «Fen miinu mi Sezari ta ye, aa wu ji Sezari ma. Fen minu mi YAA MASA ta ye, aa wu ji YAA MASA ma.» Wo kwo we y'a ru kabakwaya.¹⁸ Wo ra, saduseyen miinu n'a fwo ko shu knunii ti shen ye, wu re na Yesu fe ka a ɲrika ko:¹⁹ «Matgi, Musa sebe jo kee k'a ji en ma ko: ni ce min kooce ka sa ka moso to din tan ye, wo ce ka kan k'a kooce moso ta, ka din woo nee.²⁰ Bareman wonwla ti mii; dince gare wee moso ta, ka sii ka sa, ka wo moso to din tan.²¹ Dince flanan we wo moso ta kun, ka sa, wo shi ma din soɔ neen. Dnce sabanan fran re ke tin.²² Dince show bie ta we ke tin fwo ka ta she wonwlanan ma, din ma soɔ. Alaban na, moso bie re sa.²³ Wo ja ra, ni shu krunnin ka na ke, n'a bie ka ɲranmaya, wo moso na ji jon man? Bari a kera din wonwla bie moso ye.²⁴ Yesu ko: «Ya ra, aa ka frii kun ti ɲi ye, bari aa ye ti YAA MASA ka komaw dɔn, aa t'aa ka shebgaya fran dɔn?»²⁵ Katgu, n'aa ka na knu ka bɔ saya ra waati mi naa, fru ti na ke ku, ngaa aa na ke nafwo sankoo ra meekew.²⁶ n'ka ka ɲatee shu krunni kwo ma, aa ma Musa ka sebe kran, koman min fɔra cunin ka kwo kuunka, YAA MASA koman na ka fwo a ye ko: «"ne min Ibrahim ka YAA MASA ye, Isaka a ni Yauba ka YAA MASA?"²⁷ Shuw ka YAA MASA te, n'ka ɲramanwu ka YAA MASA lo. Aa m'aa yee lafrila kwodgu»²⁸ Saria kaamgɔw jo re wo soori koman men; e ra je ko Yesu la jaabi ka ɲan. Saria kaamgɔw we re Yesu ɲrika ko: «cee fwoninw bie ra gare min ɲon ye?»²⁹ Yesu re ya jaabi ko: «gare fee "Israel, lamenni ke, matgi, an ka YAA MASA min keenpe ree.³⁰ E ka kan ka matgi, e ka YAA MASA kannun ni doso kun bie ye, ni ɲin bie ye, ni myiri ya bie ye a ni e baaka bie ye". Ce fwonin min gwan wo ra: ³¹ "e ka kan k'ii mgo nɔn kannun na fwo e yee kun wo." Ce fwo nin shi man buun ka wuu bɔ.»³² Saria kaamgɔw we ko: «a ɲapin, kungti! E ra fwo shenna ko YAA MASA min keen nee, ko YAA MASA kpenman tin ɲin wo kwo.»³³ Ka a kannun ni doso kun bie ye, ni ka faamuyari bie, a ni baaka bie ye, ka e mgo nɔn kannun nafwo e yee kun wo, wo ka bun ni saaka giintaw a ni saaka shifaa bie ye.»³⁴ Yesu ra je e jaabi kee ni akritgiya ye, e re a fwo a fe ko: «ye ni YAA MASA ka masaya shee man yan.» Wo kwo, mgo shi ma soɔ ki kwaa ka Yesu ɲrika kun.³⁵ Ka Yesu to mgɔw kran na YAA MASA ka bato sho ba ra, e ree y'a ɲirika ko: «A kera di saria kaamgɔw ma fwo ko Krista mi Dawuda bɔnsoɔn ye?» ɲin senu we³⁶ Dawuda ɲa mlan e ra fwo ko: «matgi ra fwo ne ka matgi fee, e sgi ne kininboo ra fwo nin k'i dguw ke e sin koo tɔnman bri ye.»³⁷ Dawuda yee kun wee Krista kri ko «Matgi», wee re ke Dawuda bɔnsoɔn we tgo di? Yesu ka koman lamenin jara jama ba we kwo sebe.³⁸ Yesu tin na fwo a ka kran na ko: «aa yee kooşhi saria kaamgɔw ra, aa deeke baw bla aa kanna ka yara yaako mgɔw r'aa mgɔ ba fwo, fooba joɔw ra.³⁹ A ni ɲateenasgi ka ji aa ye yahutuwa ka jama lajen sho baa ni ɲannapie ja baw ra.⁴⁰ Aa friya mosow boo fenw bie shi mlan aa ra, wo kɔfe aa re mien YAA MASA daare ra yaako a ra mgɔ sebeya yra mgɔw ra. Wo shi mgɔw na yaakili ba soɔ»⁴¹ Yesu li sgi YAA MASA bato sho ba ra, ɲinifenw bla keshuu koo, ka wari bla tgow kooşhi mgɔw fe. Nafoo tgi shaman tin min wariba baw bla ra.⁴² Friya moso ɲɲantan jo re woma ka na wari mesen fla bla, wo wari da min tanman keen ne.⁴³ Yesu re krandinw kri ka fwo aa ɲanna ko: «sh, en shen na ne ra fwo aa fe ko, friya moso ɲɲantan ka wari jita shiyara ka temen mgɔw bie shi taa kan.⁴⁴ katgu Wariba tgiw tin bie jo jii ka bɔ aa ka nafoo ra, n'ka ɲin kwin ni a ka ɲɲantanyawo, wo r'a baro bie re jii. Baro wari shi ma to aa boo ra.

Chapter 13

¹ Yesu bɔ sho YAA MASA bato sho ba ra aka kalandin jo re ko a fee: sho ba ɲin na jo sendewu fe! A ye ri to a ma ko: ² «e ya min sho ba ɲin na? foshi ti na to a sende ra nɔn kan nin min ti bɔ nɔn na.»³ Ka a sginin to olivie kru kan sho ɲate na, Pieri, zaki, zan ni Andre wu re la kri dana ka ɲirika: ⁴ «wo ko na ke wati min na wo fwo an fe, a ni tamaspɛn min nun na a wati yira?»⁵ Yesu re la damnan ka fwo aa fe ko: «aa yee kooşhi mgɔw ka lafri ma.»⁶ Shama na nan na tgo ra ko: "ne min Yesu re." Aa re na mgo shaman lafri.⁷ Aa ka na ke kwo men wala ke kwo kwo ma men, aa ka konna fiin. Wo kwowu ka kan ka ke, n'ka wo ti laban we.⁸ Ka tgu jamana na nan wri jamana kaman, masaya jo na wri masaya jo kaman. dgukoowu na yee yee jo shaman nan a ni kɔnɔnw na shaya. wu na ke din wo tɔrɔ damnan tamaspɛn we.⁹ Aa yee kooşhi. Aa na na dun ɲɲamanw boo ra a ni ka a ble nɔn je shoowu la. Aa na aa kri ɲamgɔ bawu ni masawu ka sho ra na ka kwo la. Wo na ke wu fe a ka shereya ye.¹⁰ N'ka wo wati la kibaruu juman ladunin ka kan ka shoo jamanawu bie la.¹¹ Na ka aa mnan ka jii, aa ka sran aa koma fo ta ko la. Katgu wo wati yee yee la a fo tawu na dun aa doso la.¹² Aa ye yee ti na koma n'ka nin senu. Baleman na a baleman dun saria, wonifa na din dun saya la.¹³ Dinw na muruti wobgaw ma ka a lapnin ka bla saya la. Aa na aa bie mankoya ne tgo kaman. N'ka mgo wo mgo ki ɲumankweya fo a dan na, wo tgi na kisi.¹⁴ Aa ka na mayeema kwowu ke sho je na min kera jo la, na ke jo te (ko sebe kalan bgaw la famu), ni min nun ka ke Zude aa ra kruw segere.¹⁵ min nun mi san kan wu kaa dgi dguma k'aa na fen jo ta ka bɔ neen.¹⁶ Min nun ka ke jii la wu k'aa kwɔseki ka na deekeba ta wo la¹⁷ Dinba tgiw a ni moso kooɲmawu na tɔrɔ shaman ke.¹⁸ Aa YAA MASA dare a kwowu k'a ke neneba wati la.¹⁹ Katgu balawu shaman na ke min nun shi ma ke ko bɔ dinɲen dan sgan YAA MASA fe ka ta she bi ma, wo ni a shi ti na ke ra kun.²⁰ Ni YAA MASA tun ma jo bɔ a lawu la, mgo shi tin ti kishi. N'ka YAA MASA la te dawu dgɔya a ka mgo latɔnmɔnniwi sababula.²¹ Wo ra ni mgo jo ka fwo aa fe wo: "aa fe, Krisa min ne" waaman "aa fe, a min ɲan!" e k'a da ra²² bari ɲɲen fwo

Krisaw ni ceraw fɲen fwo na bo ka kabakow ni kwo bawu ke, fwo ka lafriri ke, n'aa she yee YAA MASA ka mgow. ²³ Aa yee kwooshi! Ne flen na ka kwo jɲun nun bie fo a fe. ²⁴ N'ka laa dguw temen ni kofe, tee na jibiya, karo fana ti na kene bla kun, ²⁵ doninw na bin ka bo yatɲannan na a ni fɲanw mi nun bo sankoo ra wu bie na bin. ²⁶ wo ra, aa na mgow din ce na sho je kabavo shera ni fɲan a ni nɔɔ ba ye. ²⁷ Wo ra a na ka mekew ce, a na ka mgow lajen ka bo diɲan pan nani na, ka bo dgukoo dan na ka ta bla sankoo dan na. ²⁸ Aa tooba koo kalan sinw to aa akri ra. A ngu ka damna ka flabru bo, aa ra don ka fwo ko samanya surunya ra. ²⁹ Wo tgo keen na, n'aa ka wo kwo na sho je, aa ra don ko a she ni dara ka ban. ³⁰ shen shen na ne ra fwo aa fe ko sisan tee ra mgow ti ban ni wo kwo ru ma ke. ³¹ sasankoo ni dgukoo na temen, n'ka ne ka koma ti temen. ³² N'ka ne ka jon two a na wati ra, mgow shi ta don, ani meke min nun mi sankoo ra a ni din ce, n'ka a fa keen. ³³ Aa janto aa yee ra ka shi jannaw ke bani, an min wati mina aa ti wo don. ³⁴ Aa booni she jo fe min mun ta ra tgonman na (n'a la ka sho kalifa a ka bara dinw ma, bie na she kwo. na ra fwo kwooshi bga fe ko a na shi a janna. ³⁵ wo ra aa shi aa jannan. Bani aa ti sho tgi seki dun don, shu fe, waaman dgu taaman, waaman dono komo sɲan, waaman sgonma. ³⁶ A ka baa ka seki ka na aa so aa janna. ³⁷ ne min fwo r'aa fe ne m'a fwo ra aa keen keen bie fe : aa shi aa janna!»

Chapter 14

¹ A sho to tin min tee fla, temenkan sii a ni bwuru brin tan ka sii tin we ke. Saaka lashebgaw kuntgiw ni sariya jamgow tin min tgo jini na ka Yesu pka. ² Aa ra fwo nɲon fe ko : « a ka ke sii wate ra, yaako jama k'a na muwti an boo ra.» ³ Ka Yesu to Betani Simɔn kunasho ka sho, moso jo re na dun ni dga jo ye, a dida min nin sende sɲon gwren jo ye, wo dga paani tin mu laticoli kasa juman ye min sɲon ka gwren. Wo moso re wo dga ti ka wo bon Yesu kun na. ⁴ Wo kwo ma ben jo ma, aa re to ka nɲon jirika ko : «shenni jin kun min jon ye?» ⁵ Wo laticoli tin jin she ka fyiere sɲon gwren na ka wari ji desebashow ma.» Aa re ra jumace moso ma. ⁶ Nkaa Yesu de kuma a fe ko:«aa mosow ja kwan mon na? aa a to ja shon na. e ko njuma ke ne ye. ⁷ Katgu desebagashon ma fe waatibie a she ka ko njuma ke a ye sgan mi k'a dja, nka ne ti ni a ye sɲan. ⁸ E she min na e yo ke. E ye laticoli bon ne kan ka ke ne shou down ta ye. ⁹ Shen na ne ra fwo a fe ko kibarudjuma ka se diɲe ja min be ra, hakri na to moso ji ka ko njuma keni na. ¹⁰ Judas Isikarioti min tu mi kalandiw tan ni fila jo ye, we re ta saaka lashebgaw fe ki na Yesu jira aa ma. ¹¹ A daakan lamani ko fe, wuu npushon re ja kwosebe ka layiru ta a ye k'aa na wari shama ji a ma. Wora, juda ye tgoya yara yesu mlan tgo ra. ¹² Bwuru bri tan dun gare ra, Yesu ka krandinw re na jirika ko : «an na temenkan sii laben sho jon na yaako e ra she ka dunni ke?» ¹³ Yesu re mgow fla janatomon a ka krandinw na ka wo ce, ka fwo a fe ko : «aa ta dgu konna, aa ni ce jo na ben nɲon ma, dga deni ma fe, je min wo dga ra, a re na gwan na. ¹⁴ Ce ka dun ja min na, aa re ka fwo wo sho tgi fe, kaamgo ko : «ne nin ka krandinw na temenkan sii dunni ke sho jonna?» ¹⁵ ¹⁶ A na sho ba jo yira ra, aa ra sanjan sho ra min a konna, a labennin mun. Aa re temenkan sii dunni laben an fe wo sho ra. ¹⁶ Wo krandinw re ta ka ta dun wo dgu konna, wu re ta dun dgu konna. Wu re ta so e na fwo a ra fwo aa fe tin min shi. Krandinw ne temenkan sii dunni laben jin. ¹⁷ Shu kwora sɲan min na, Yesu ni a ka krandinw tan ni fla we na. ¹⁸ Ka uu ski nin to dunni na, Yesu re a fwo ko : «shen na nne ra fwo aa fe ko aa ye ra, mgow keen miin min dunni na ni nee, wo na ne ji ndguw ma. ¹⁹ Krandinw pana shishi ra. Wu bie ken ken re ra jirika ko : «ne muu?» ²⁰ Yesu re aa jaabi ko :«aa ye tan ni fla ra ken no, min na a boo dun ne fe mlan konna we mun. ²¹ Mgow din ce na sa nafwo a seben ra a ko ra tgo min na, n'ka min na mgow din ce dun boo ra bon mi wo tki ye. Nin wo ce tin ma woo yee wo tin ka pisa a ma. ²² K'aa to dunni na, Yesu re bwuru ta ka baaka da YAA MASA ye, ka kii kii ka ji a ka krandinw ma. E re ya fwo a fe ko : «aa jin joo ta, jiiin min ne piisgo ye.» ²³ Wo kofe e re fie ta ka baaka da YAA MASA ye, ka ji krandinw ma, aa bie re jo min. ²⁴ Yesu re ya fwo, a fe ko «jiiin min ne yuu we, YAA MASA ka layiru skini yuu we. A bonna mgow shaaman kama. shen ²⁵ shen na ne ra fwo aa ye, ne tina rezen jee min kun, fwo ka ta she YAA MASA ka masaya ra, nna seki ka myi jin kun.» ²⁶ masaba ka donkri dani kofe, are bo jin ka ta olivier kru kan. ²⁷ Yesu re ya fwo a ka krandinw ye ko : «aa bie na bii ka ne keen to, bari a sebe ko: ne na ska kpenna pka, skaw bie na yigen. ²⁸ Ne ka na kunun ka bo shuw shema, ne na ta aa jan Galile jamana na.» ²⁹ Pieri re ko a fe : « ari ni show bie ka bii k'i to, ne ti bii abada.» ³⁰ Yesu re ya fwo a ye ko : «bi shu fe, donnon ka fii komo, e n'i ban ne ra shipan saba k'i te ne don.» ³¹ Nka Pieri re fwo ka gwreya ko : «nee sa e nonjan ne de, ne tin ban e ra fiyo.» Shoo bie re ko tin. ³² Wo kofe, aa re ta ja jon ma min tgo we kri ko Getisemane, Yesu re ya fwo a ka krandinw fe ko : «aa sgi jan, yani njan fii ta ka na masaba daare ka na.» ³³ E ta jan ni Pieri, ni Zan, ni Zaki ye, akri njamin we ra so, a doso njamin tun mun kwosebe. ³⁴ E ya fwo aa ye ko : « ne doso tɔɔɔni mun fwo saya ra.» ³⁵ Yesu re kpaa jan donni, e ri kpaa k'i bri ka YAA MASA daare ko ni e she ka ke wati jin tɔɔɔ ra temen a ye kan. ³⁶ E ya fwo ko : «ne fa, foyi ti ye kanja. Je fie jin mabo ne ra. Wu bie na ta, ne sago ka ke, fwo ye sgo.» ³⁷ e yi kwoseki ka nan kran dinw so-sin ngon nan . e ya fwo pieri fe ko. simone min sin ngon re ra? ema she ka ta e jan nan a ri ka lere ken ka, ³⁸ Aa to aa jannan ka Ala daare ya ko aa krishi kwoori man mgow jin nja a piin sgo baaka ka dgo. ³⁹ E bo aa koo kun ka Ala daare. ka seki wo koman keen kan ⁴⁰ wo kofe e yi kwoseki a ka kran dinw fe, ka ta aa sim mgow ni so kun kla ye. katgu si nɲon tun m'ara kwosebe. ⁴¹ e nan a shaan sabanan nan ka nan fwo aa fe ko. ari biin aa min sin ngon wera k'aa man shon? woraa bo waati shera. a fee mgow din ce nan dun jrumun keraw boora. ⁴² aa wri an nin ka ta . min nan ne dun boora wo shera. ⁴³ ka yesu to wo koma ra, juda re she wo jani bie. kran din tan nin fla ra ken wo a naa nin janmanba ree . munubaw nin ben meew tun maa boora . wu ce nin tin min saaka lashe bgaw kuntgiw nin sariya kaamow a nin ce mgow baw fe. ⁴⁴ juda min tin nan yesu dun boora wo tin min ka tken man shen yra jan man ra ko ko . ni ne ka ce min da mjan wo ro. aa wo mlan ka kwooshi kwosebe ka ta neen. ⁴⁵ juda shera e yi teen yesu man ka fwo ko kaa mgow wo kofe e yesu da mjan. ⁴⁶ wo kera aa re yesu mlan . . ⁴⁷ yesu ka mgow ra ken ne yaa ka munu bo ka saakalashe bgaw. ka yon ce too caro. ⁴⁸ yesu re yaa fwo aa fe ko aa nan nin min nin munu bawe nin be meew

nin munuw ye ne mlan kan man kono ne min byin kani kanin kera ye? ⁴⁹ ne tin ma fe dun wo dun ka mgo kanla ala yaamasa shobara aa mafwo hi ke ne ra. mai jin kera yako kitabu ra koma ra dapa. ⁵⁰ a ka kalan diw bie shi re bii ka to. ⁵¹ kanmi jo gwan ni timi yesurani brinkanni keen ne mini tu ma. jamaramgo joo re yamla ⁵² Era ka brinkan to wu feji ka biin na lan kon we. ⁵³ aa re tani yesu ye sakalashebganika sho : saka lashebgaw ni cemgobaw ni sariya kaamgow bie re ya fra njon ka ji ⁵⁴ pieri leri to jayan ki gwan yesurafwo ka ta aa du sakalashebgaw ka junma, eri garadin feji ka fien mayan. ⁵⁵ sakalashebgaw ni kititige raw nijama sababu jirina yesu pga tgora .nga aa ma sababu soo. ⁵⁶ mgo caama ne dinan da yesu ra nga, aa ka koma tin njon soo ⁵⁷ mgo joo te wri ra ka jo ka fina dayesu ra ⁵⁸ ara fwo an na naan ko ana Alabatoshoba twin ka jo tee saba konna . mgo mi kamijo mgo boo tina mi jo. ⁵⁹ wo bie na ta, aa ka sereya koma la ke keeye ⁶⁰ sakalashebgaw kuntigi we wri ki jo jama shema ka yesu prika, ko mgow re mi fwoa , e ti wo jabi.ro? ⁶¹ men yesu re i majo, ama fwo yi wajibiya . saa ka la she bgaw kuntigi ye ya prika kra ye ko:" ye min krisita ye " , yaa masa dince dubawu tigi ye wa? ⁶² yesu le ra wajibiya ko : " aan ne min we - ana mgo dince sigini je yaa masa ka she bga ya bye siginife - a n'a na sho je fana sakabaw ka bo sankoor. ⁶³ wora , saaka la she bga ka kunitigi ye ra frunw paa ka fwo ko: an ma kwo min monfe ka bo sherew fe? ⁶⁴ aa too min yaa masa tgo shen koma na, mon n'a konna aa bye ra yaaki, k'a ka kan ni pgari ye. ⁶⁵ jore daje tu yesu kan , aa le ra paa sri ka bye ni boo kuruw ye ka fwo a fe ko: e bye bga tgo fwo fe, koo shi li kelaw le yesu bye n'a boow ye. ⁶⁶ ka pieri to saaka la she law ka jun kenna dgma, saaka la she law kun tigi ka boora ke moso jorena. ⁶⁷ E le pieri je, ami manana finiena e ra fe kwosebe ka fwo a fe ko: "ye fana tun min yesu nazarikafe wa ⁶⁸ men eri mpga ala ko: " e wo fwo ne ma, ne ma wo don . ne m' koodon". wo kofe e bo ka ta sho sho daa dondo ye komo. ⁶⁹ baara ke moso yerafwo wo jo mgow ye ko: nince n'a joo jee. ⁷⁰ pieri le ri mapka a la kla ye. sjan ni kwenni temenni kofe, mgo min mun tun min jin , wre la fwo pieri fe ko: " shi ka t'a la , e min aa jo ye, katugu ye bye galile ka ye. ⁷¹ men pieri le ri kii, k'a yee dana ko: " aa min komana ce min kwola, ne tiwo don" ⁷² wo jo nin kenna dondo ye komo a shan fla nan na . pieri yiri le bla yesu ka koma fwonin nako: yanin dondo ra komo sja fla, eri ma pka ne ra si ja saba ko e ti ne don " E le myiiri wola ka komo".

Chapter 15

¹ Sgoma jona, saaka lashebgaw namgow ni cemgobaw, ni kiti tke jaman we njon je ka ben. Aa re Yesu sri ka ta n'e aa ka namgoba Pilati fe, ka t'a dun a boora. ² Pilati re y'a prika ko: «Ye mi yawutuw ka masa ce we wa? » Yesu re y'a jabi ko: «E r'a fwo.» ³ Saakalashebgaw na mgow re y'a sin dun ni fina koma shanman ye. ⁴ Pilati re ya prika kun klua ye ko: «Koma ti fe ni ji te ke? Aa m'a fe k'i sin dun ni koma miinu ye ,e too ti wu ra ke? » ⁵ Ngaa , Yesu ma koma kpeman ke kun , we ree Pilati kabakwoya. ⁶ Tenmenkan sii duunw na, yawutuw tin kaa kasodin minu daare Pilati fe, e tin wu bie bla. ⁷ Ce jo ti min kaso ra , mgo pga ra mrutiniw shema, n'a datguni tumun kaso ra, a tgo kri ko Barnabasi. ⁸ Jama we wu ka ta Pilati fe, ka t'a daare ko e to ka son aa kan na timinshi, k'a ra son ti. ⁹ Pilati re y'a ru prika ko: «Aa m'a fe ne ra yawutuw ka masace bla ke?» ¹⁰ Pilati tin n'a don ko Yesu nadguya dun na saakalashebgaw namgow ra, fwo aa r'a yaraa k'a mlan . ¹¹ Ngaa, saakalashebgaw namgow re jama lashu k'aa ra Pilati daare a ra Barnabasi re bla ¹² Pilati re y'a ru jaabi klua ye kun ko: «Wo sgan na, na mon ke yawutuw ka Masace ra?» ¹³ Aa ree preen klua ye ko: «A kwenkwen» ¹⁴ Pilati re y'a ru prika ko: «Ee mon kwo dgu kee? Aa re pren ceyin kun ka teme garee kan ko: « A kwengwe!» ¹⁵ Pilati tun m'a fe ka jamaan sago ke, wo raa, e ree Barnabasi bla. Pilati re Yesu ble n'a bora benbee ye, k'a ji k'aa ra t'a kwengwe. ¹⁶ Sorodashiw re ta ni Yesu ye aa ka kungiba ka junma, sorodashi kru bie re ta njon ben. ¹⁷ Aa ree dan frun ja se ra man bla a kan na, ka njwiin denmen k'a wo ke a kun na pataa ye. ¹⁸ Aa ree ya daramen fwo ka nin she, yahutuw ka masace! ¹⁹ aa ree to ka ble a kun na ni beenbeen ka dajee tu a kan, ka to ka bri a koo e na fwo aa m'a boja na. Aa yekora ra ka ban, aa ree dekee ba seraman bo a kan na k'aa yee kun ka frun dun a kan na. ²⁰ Wo kofe aa ree ta nee ka ta kweenke. ²¹ Sinere kan jo tun bora a ka jii ra, soldasiw ree wo kaaba ka Yesu kweengen yiri ta. wo ce tgo tun kri ko Simon, Alexandre ni Rufis wu fa re tun mun. ²² Aa re ta ni Yesu ye jaa joo ma wo tgo wee kri ko Golgota, wo koo ko kunkoo jaawo. ²³ Aa re duvin ni mire dun njon na ka jii a ma ka ra wo myin nja Yesu ma son ka myin. ²⁴ Wo kofe aa re ya kweengen ka kaa da kan ka ka deeke taran taran ka kanyan njon shee yaako bie keenkeen ne ka a ka soo ta dun. ²⁵ Aa ra kweengen sgan min na tee wri nin tun mun cenj. ²⁶ Aa ra yaaki kun min na aa re wo kun sebe ko : yawutuw ka masacewo. ²⁷ Aa re binkanin ke ra mgo fla mlan ka wu kweengen a yigema. keen kweengen na a kinnin boo fe, ka keen kweengen a jonman boo fe. ²⁸ Wo ra kitabu we koman min fwo ko a jate ra kwodgu ke raw jo ye, wo dapa ra ²⁹ tenmen bgaw tun na kun lamjan ka Yesu neen, ka fwo ko : ye min ko k'i na masa ba ka sho cii ka jo tee saba konna, ³⁰ e yee krishi sa, dgi ka bo yiri kan! ³¹ A kera tin saaka lashebgaw namgonw ni sariya kaamgonw bie re tin yee ko Yesu ra ka fwo njon fe ko ee mjon kwee krishi nja a ti she ka yee krishi. ³² Krisa, Israel ka masace ra dgi ka bo yiri kan, yaako aan nin ka je ka daara. ce fla min kweengwen ra a yigeman, wu bie tun ma neen na. ³³ ka tee joni to aan kun sheeman, jibi wee dun jamanan jaa bie ra ka leri saba ke. ³⁴ wo leri saba dapara sjan min na, Yesu re pren nin kan ba ye ko : eloyi, eloyi, lamasabakatani? wo koo wo, ne ka matgi, ne ka matgi, mon na e re ne bla? ³⁵ minun jo nin tun mun a jaa ra wu pren kan men min kee aa re ko : a fee, a min Eli kri ra. ³⁶ Aa ra mgo keen ne bii ka ta fukru keen ta ka wo shu duvin kunnin na ka wo siri benbe yan na ka a jii Yesu ma a ra wo shon a nunna. wo cewe ko ka ra jo aan nin ka fee nin Eli nan na a dgi ka bo yiri kan. ³⁷ nja Yesu re komo kan ba bo ka sa. ³⁸ masaba ka sho ba shetge frun wee paa fla ye ka bo fwo yaama fwo dguman. ³⁹ Jaraba tgi min jonin tun mun Yesu kun teen na, wo ra jee ka prenna ka sa tin, wee ko : sheenan ce tun mun masaba din yee yee re. ⁴⁰ mosow joo bie jonin tun mun jaa jan na nan wo kwo fee. Aa joo tgo min de : Magdala Mariama, Yakuba dgo Josue ba Mariama a ni Salome. ⁴¹ ka Yesu to Galile jamana na wo mosow gwanin tun ma na ka jaman. wuu nin moso shanman kpeman tun mun jin min nun taa a fe Jerusalem. ⁴² Wulara she ra

wo dun tun mun nasgi dun ye wo kɔɔ lamashiwo.⁴³ Arimathée Yusufu naa kiti tge jaman kru la mgo ba jo re tun mun. wo yee kun din bie tun mun matgi ka masaya makɔɔna. e ri yarakweya ka ta Pilate fe ka ta Yesu shu daare a fe.⁴⁴ Pilate kabara ka men ko Yesu sara tin jonan. e re jarabatigi kri ka nirilka na ra sho Yesu sa sɔnan miena.⁴⁵ Pilate jaabi soɔ ka bo jarabatigi fe min ke, e re sɔn Yusufu ra Yesu shu ta.⁴⁶ Yusufu tun mun ka shu dun frun san, e re Yesu shu dgi ka wo frun mnin a ra, ka a dun saren jo kɔɔna. wo sinnin tu mun paa ra. wo kɔfe e re sende kru ba kron kron ka saren datgu.⁴⁷ Magdala Mariama a ni Josué ba Mariama wu tun mun Yesu shu dun jaa feera.

Chapter 16

¹ Lafien dunna, miin kri ko saba, Magadala Mariyama ani Yakuba ni Salome ba Mariyama ree latikoriw san n'aa ta Yesu shuu mwun neen. ² Nɔɔndgo dun gare sgomajona, Yesu shuu dunna jamina, aa re tapi keen tin shɔra. ³ Aa tun mi nɔon pri kara ko : «Jon na sende brintin ka bo saren dara an fe ?» ⁴ Aa r'aa kunw kɔɔtaa ka ferikee, aa re ya je jo min ka sende brintin ka bo saren dara, bari a tin ka bun kwosebe ⁵ Aa dunna saren na, aa re kanminiin jo sgini soɔ krinboora, frokiya pieman m'a kannaa, aa bie re kabakwoya. ⁶ We ra fwo aa fe ko : « Aa kaa sran, Yesu Nazaretikan mii kwenkwena dgoɔ kan, aa mi we yara ra. A shu krunna ! A tiyan. A tun blanimi ja miina, aa wo ja fee. ⁷ Ngaa, aa ta fwo krandinw ni Pieri fe, k'aa na t'a soɔ Galile mra ra. Wo ja ra aa n'a soɔhin, nafwo a tna fwoɔ aa fe timinshi. » ⁸ Aa re bo saren sho kɔɔna ni bii ye, aa kabakwoyani, ni aa mi yeye ra sranya fe. yatge kwodgu fe, aa ma fen fwo mgo fe ⁹ Nɔɔndgo kun ken temeni dun gare sgomajona, Yesu jran wonwla kpen ka bo Magadala Mariyama mii naa, ere gale ka ta bo wo fe. ¹⁰ Mariyama re ta wo kibariya fo Yesu ka krandinw fe. Nanashishi tin m'aa kan kwosebe, n'aami kishira. ¹¹ Aa re yaa men ko Yesu jranma mu, ko Mariyama na jee, nkaa, aa ma d'ara. ¹² Wo kwo, Yesu re a yee yra mgo fla dguratgashɔra, a tgo yemanina ¹³ .Aa taa, aa re ta nafwo krandinshɔw fe, jaa aa ma d'aara ¹⁴ Wo kwo, Yesu re a yee yra a ka krandin tan ni kee na kaa to dunnina, ere songo aa kan aa ka danabiya ni aa ka dosokun gwreya kaman, katgu miinu na jee a krunni kwo ka bo saya ra aa ma da wura. ¹⁵ E y'a fwo aa ye ko : «Aa ta kibaro juman waanjuli ke danfew bie ye. ¹⁶ Ni mgo miin ka da ara, ka batise, wo na krishi, ngaa ni mi ma danaya ke, wo na yaaki ¹⁷ Ni minun ka danaya ke, wu na tgenmashen jinun ke : Aa na jranw kpen ka bo mgow ra ne tgoɔra. Aa na kan klaw fwo. ¹⁸ Aa na saw mlan aa boow ra. Ari aa ka mgo pka fen myi ; wo ti foyi ke aa ra. Aa na aa boow da banabgashɔw kan, wu ren kenganya soɔ. ¹⁹ Matgi Yesu tra ni kwo koma na aa fe, eree kɔɔta ka ta sankoo ra ka t'i sgi YAA MASA krinbora. ²⁰ A ka krandinw nee ta ka wanjuli ke jaa bie, ka tgenmashenw ke, minu na yra ko aa ka wanjuli komaw mi shen ye.

Luke

Chapter 1

¹ kwo minnun kera an shema, mɔɔshaanman na damna ka o kibariw sebe. ² Wo kwow kera minnun jinnun jana, ka bo fɔɔ wuw dama. sgan na cee jiina wuw ma ka yaamasa ka koma fo. wu re wo kwow kunnafoni fo an fe. A sebebaw re wu sebe ka jaa ni a ka sheereya wee. ³ wo kwo minnu biye kera kabo fɔɔ wu damna sgan na, nne fanna skeskeri no ko nne ka kan ka wo kwo sebe k'a tɔutgu nɔɔna yee fe. Tehofili. ⁴ yako e karanna kwo minnun na, y'a wuw dɔɔn nin dgiya ye ko shiin re mun. ⁵ Ha herɔdi to masaya ra zide kuun na, saakalashe bga jo tinmin hin, a tgo ko zakari, abiya saaka la she bga ka janmankru mɔɔ jo re tun mun. Zakari moso Elizabeti tinmin arɔn saakalashe bga bɔnsɔn joɔ ye. ⁶ Zakari n'a moso ma diin soɔ nga a fla teen nin tinmun matgi jaa kɔɔ, a ka yaakibi le tinmun matgi ka sariyaw n'a ka cefɔninw biye paan fe. ⁷ Nga diin t'aru fe, ka soɔ Elizabeti tun mun kakamoso re fana, a mɔɔfla biye kɔɔnin ne tinmun o waati ra. ⁸ Duun joɔ ra ka Zakari to saakalashebga baara la matgi jaa kɔɔ a ka janmankru ka waati la, ⁹ a ka kaa tra, ka kanjan ni saakalashebaw ka landa ye, ko ara duun matgibatoshoba kɔɔna ka wushunan shɔnjunman wushu. ¹⁰ janman biye tin lajennin Ala (yaamasa) daarerer ra keenma, wushuli kesnan na. ¹¹ Matgi ka meeke joɔ re y'i yira zakari ra, wo meeke jɔnin tin mun wushunan shɔɔn junman saakabɔnan krinbo panfe. ¹² Zakari wo jee sɔnan min na, a hakri njanminna, a sranna. ¹³ Nja meeke wee ra fo a fe ko: « zakari e k'a sran, e ka Ala (yaamasa) daare mna ra. E moso Elizabeti na dince woo e ye, na tgoɔ da ko yuhanna. ¹⁴ E na yeekwo ka e yirajiya, mɔɔshaanman na yeekwo diin woo kɔɔso. ¹⁵ Ana ke mɔɔba ye matgi jaa kɔɔ. A tina duuen waaman minfee fiinman shi min, ana paa pinsenun na ka bo fo a woosnan. ¹⁶ Ana Israyeli mɔɔɔ shaanman a matgi Ala(yaamasa) paan fe. ¹⁷ Ana tɔɔma Ala (yaamasa) jaa kɔɔ ni Eli ka alaa (yaamasa) jiin n'a ka shebgaya wee, yaako faaw ni a diinw shee ra ben, ka Ala ka koma kanmnabiwuw yeeman fɔɔ wuu ka mɔɔɔ teenninw na wo hakri nɔɔɔ soɔ yaako ka shiya laben k'a bla matgi fe » ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ Zakari re y'a fo meeke we: « nne na wo dɔn dishi? Nne min cekɔɔba ye un moso shii cemɔɔya ka jinyan. » Meeke re y' jaabi: « nne min gabriyeli lee, min ni joɔ Ala (yaamasa) jakɔɔ. Nne cera kana e fe ani ka kibarujunma hin fɔɔ eyee. A fee, e na ke bobo ye, e tinna she ka koma kunn fɔɔ ka ta shee wo kwo ra wliya duun min na, kasɔɔnne ka koma minnu biye na dapaa a waati latgienin na, e ma daa wuw ra. ²¹ Janmaan tinmin zakari kaan men na, aa kabakwoya ra bari a tora (yaamasa) Ala batushoba ra ka minyen. ²² A bora sgar min na, a tin ti shera ka koma, aa re y'a faanmun ko a tinimn ka yirali soɔ. A tin toka jafoli ke ni boo yra re nɔɔaa a tora bobo ya. ²³ Aka baara waati baa na sɔnan min na ere seeki a ta a ka shoo. ²⁴ waati danmani tenmen ni kɔɔ Elizabeti re kɔɔnta. E r'i dgoɔ fɔɔ karo juuru, a tin ke a for a yee. ²⁵ « A fee matgi wee miin ke nne fee ; matgi r'a jaa tee nne ma ni neema ye ka dun bla nne ka munjan ra mɔɔɔɔw jaakɔɔ. » ²⁶ kɔɔnba karo wɔɔɔɔnan ra, (yaamasa) Ala re meeke Gabriyeli cee Galilee dguu joɔ ni wo tgoɔ wee kɔɔ ni ko nazareti, ²⁷ sgrunnin cedɔnbii joɔ fee nin wo manmninan tinmin Dawuda bɔnsɔn joɔ fe wo tgoɔ ko zozefu. O dgrunnin tgo

linkri ko mriyama. ²⁸ Ere na a fee ka fɔɔ ko: « Nne ri foo, yaamasa, neema brekeba ke ye min ye, Matgi min nin ye.» ²⁹ A akri njanmin na wo komaw ke era yee jrika wo foori kɔɔ wee mɔɔn fɔɔ. ³⁰ Meeke wee ra fɔɔ a fe ko: " e k'a sran mariyama, katguu ee neema sɔɔ (yaamasa) Ala fe. ³¹ A fee ena kɔɔnta ka dincee woo, e na a tɔɔɔ daa yesu. ³² Ana ke nɔɔbaa ye, aa na kri Ala kɔɔtaninba dince. Matgi (yaamasa) Ala na a benmence Dawuda ka masawnɔɔn jii a ma. ³³ Ana masacee ye yakuba bɔnsɔn kwnna fɔɔ badaabadaa a ka masaya tina ban." ³⁴ Mariyama re y'a fɔɔ mee meeke ko: "wo kwo na tɔɔ di, kasɔɔ nne ma cee foshi dɔn?" ³⁵ Meeke re y'a jaabi ko: « jinsenen na dgi e kan, Ala kɔɔtaninba ka shebgaya na bri e kuma. were kɔɔɔ ena dinsenenman min banke, wona kri Ala dince. ³⁶ A fee, e barenmanmoso Elizabeti min kɔɔra, wo fana kɔɔnta, a na dince woo. aye min kri ko kakamoso, A kɔɔn karo wɔɔɔnan wee min dee. ³⁷ kasɔɔ kwo foshi ti yaamasa kanjan.» ³⁸ Mariyama ko: « matgi ka yɔnmoso fee dee. yaa ma kera nne fe nafa era fɔɔtɔɔ min na.» wo kɔɔ, meeke were ta ka bɔɔ a kɔɔ ³⁹ wowaati ra mariyama wrira k'i tee kruunw ka shaa janmanna na ka ta she zuee dgi jɔɔra. ⁴⁰ Ere duu zakariya ka shoo ka Elizabeti foo. ⁴¹ kabɔfɔ Elizabeti mariyama ka forikan men, diin were yeyee a kɔɔbaa ra. Elizabeti re paa jinsenen ra. ⁴² Ere konbonkan ra: « e min duubadin ye ka tenmen mosow biye ka! ee na diin wo, wo min dubadin nee! ⁴³ nne min joon ye fɔɔ nne matgi yekun xere na nne fee! ⁴⁴ A fee, nne ri ka fori kan men sjan min na, diin ni lamanjan ka ee yrilajaa nne kɔɔna. ⁴⁵ moso min dara ara ko min fɔɔra a fe matgi fe, ko wona dapa, wonin dubadin ye!» ⁴⁶ Mariyama ko : « Nna njiin matkii tadon , ⁴⁷ Nne yrilajanin mun nne krishiibga ala ra, ⁴⁸ kasɔɔ ari jaa daa a ka uɔnmoso madginin kan . a fee, kabɔfɔɔ sisa, bɔnsɔn nataw biye ba afɔɔ ko nne min dubaw dun ye. ⁴⁹ kasɔɔ shebgaya biye tgi were kobaw ke nne fe, a tɔɔɔ ka senun. ⁵⁰ E makari a jaasranbgaw ra fɔɔ ka shee wuw bɔnsɔn nataw biye ma. ⁵¹ Aa shebgakwow ke ni a boo wee, ee kunshebaya miiriritgiw hijen, ⁵² Ere pjanmanw ladgi ka bɔɔ aa ka masawankiw kaa, ka mɔɔmadgininw kɔɔta. ⁵³ Ere kɔɔjɔshɔɔw paa dunɔnɔnmanw ra, ka feetgiw bookon bla kata. ⁵⁴ ara ka baarakedin Israyeli janman , A hakri tora ka a ka makari kwow yir'a ra. ⁵⁵ (Nafwɔɔ ara fwɔɔ an beemanw fe) Ibrahimma ni a bɔnsɔnw ka paanfe badaa-badan, ⁵⁶ Mariyama tora Elizabeti fe ka karo saba ke wo kwɔɔ ere seki kata a ka shoo. ⁵⁷ Elizabeti wosjan shera, ere dince woo. ⁵⁸ a skinɔɔnɔɔnw ani a baremanw ra men ko matgi ra ka makari bojan a ka paan fe minke, wuw re yrira ja ke nen. ⁵⁹ A tee seekinan dunna, aa re na dun kenjen kora. a tin ka ji aa ye ka diin tkɔɔ kri faa taa shiye ko «zakari» ⁶⁰ Nka a baa re ko: « wash, a tkɔɔ na kri ko yuhannan.» ⁶¹ Aa re ko a ma: « Nka e ka mɔɔshi thɔ ti tii» ⁶² Aa re diin faa laprika nin tjanmashiyen ye k'a min a fe tɔɔɔ jɔɔn na daa dun kan. ⁶³ zakari lee walaka mna a fe, ka sefe wo kan ko: « a tɔɔɔ ko yuhanna.» aa biee kabakwoyara wo. ⁶⁴ wo janin keen na, zakari daa lablara, a neeyuru weree fii, eree koma ka yaamasa (Ala) tadon. ⁶⁵ aa skinɔɔnɔɔnw biee sranna. mɔɔw tin wo kwokeninw fwɔɔ judee kruuw janmana jaa biee ra. ⁶⁶ wo menbgaw tin wo kwow miiri aa kɔɔna, ka fwɔɔ: «diin hiin nake mɔɔn ye?» kasɔɔ matgi ka shebgaya tin m'a kan. ⁶⁷ wo sjanna diin faa zakari paraa jinsenen ra, ere ceraya ke ko: ⁶⁸ «Matgi Israyeli ka yaamasa (Ala) la tannun, ka sɔɔ ari janto a ka mɔɔw ra, ka aa kunmabɔ. ⁶⁹ Ee krishibga baakaman lawri an fee,ka bɔɔ a ka baarakedin dahuda bɔnsɔn na. ⁷⁰ a tin wo kxo fwɔɔ ka bɔɔ fwɔɔ sjan yaan a ka cerase nunmanw daa ra. ⁷¹ ko an'an krishi an dguuw ma, ka an mnan ka bɔ an kɔninyabgaw boo ra, ⁷² ka a ka makarikwow dapa an benmanw ye, k'i yrito a ka lahiidu senunman ra. ⁷³ A tin min ki kii an benman Ibrahimma ye ⁷⁴ ko ana mna ka bɔ an dguuw boo ra, yaako an yarakweyanin na baara ke a fe ⁷⁵ aan na ke a ka sennunman teenninw ye a jaakɔɔ an shii tee biee la. ⁷⁶ yee fanna nne diin ye na kii ko yaamasa kɔɔtaninba ka cera, ka sɔɔ ee na tɔɔnma matgi jaakɔɔ, ka a ka sriaw laben. ⁷⁷ ee na a ka mɔɔw ladɔniya ko ana aa ka ka jrunmunw yafa ka aa krishii, ⁷⁸ an yaamasa ka makari nin a ka junmanya baakada. wuw re baaka ra dgupiee shera an ma ka bɔ saafe. ⁷⁹ minnun skiinin jii bi ra ani saya shɔɔn na, a yeree keenbɔ wuw fe, ka aan siinw bla a yekun ka heere sraa ka. ⁸⁰ ahiiwa , o diinin tinmin bojan na kota, hakritgiya ra ere to kongonkoon kɔɔna fwɔɔ kata a yraa sjan shee Israyeli ra.

Chapter 4

¹ yesu para ni seni la e seki jurde ba da. nisenu la seki jurde ba da. ni senu we tane kongora. ² E ta tee binani ke. ani sitani mi kera . a ma fwoi du wo te binani kɔɔnna, kongon we ya mlan kwosebe. ³ wo wate ra chitani we ri gwara ka fwoie ko ni ye mi yamasa di ye a fwɔɔ ko sene la yema ka ke buuru ye sa. ⁴ Yesu le ya jabi ko a sebeni kitaburako duni donma ti mɔɔ balo. ⁵ wo kɔfe kun, shitani we tane kun, ka ta dija masaya fana yira ara. jani keen. ⁶ shitani we ya fwɔe ko na ka sɔn. na wo kuntigiya ni nɔɔɔ biye shi jama. sabu, ka biye chi mi aye bora. mɔɔ mi k'oye dia aye na dji wo tgima. ⁷ chilani we ko:ni yesu ka sɔn kaaye bato. ⁸ yesu we ya jabi un ko a sebeni kitabura ko e ka kan ki matigi kɔpɔ le kitabura ko e ka kan ki matigi kɔpɔ le bojan. ka baara ke wee. ⁹ shiani ma fara albin. e tane jerusalem Ala batochoba sankan kari pan ki bla dawguma. ¹⁰ katugu a sebeni ko meleke ni mlan. ¹¹ yako ki siiw ka na kwichi sene fwoi ra ¹² yesu re jubili ke kwun, ka sebeni ka mɔɔchi ka e matigi kɔɔɔ. ¹³ sitani bana ra wo danma biye ra e ta ka to ¹⁴ yesu sekini ka ta galile jamana ra A tngɔ we bɔ ja biye chi ra. ¹⁵ yesu tin mɔɔw kalan alabatochora. mɔɔw biye chi tina bojan. ¹⁶ yesu taa nazareti alakora dugumi na. ka kanjan lafiyen dun ma e ta du Alabatocho. na fɔ a tin dari ka ke tgo mi na. E wri ka kitabu ta ni mɔɔw kaan. ¹⁷ Tiera Esai ka kitabu we djama. e kitabu daye ka sɔ. a sebeni ko: ¹⁸ matigi jii mi ne fe. katugu nee mwun na. ka che ka kibaro junma fɔ pfantaru ye. a mna ne ce ko na yɔnw ni kasodiw hɔɔnya. ka fiew jan yee kwofɔ. ¹⁹ ka mɔɔ dekuni bɔ tɔɔɔ la. ka bla here la ka matgi ka neema san kwo wagoda ²⁰ wo kɔfe yesu re kitabu datugu ka a dji baaradima koti skigi. Alabatochora bie re ye jan gwana. ²¹ yesu re komata byi kwin a koma mi me kitabura wo dapara. ²² bie tin na a tɔɔɔ puma fɔ komapuman minu bɔra a da we ya ru kabakwoya are ko yisufu di tie tjini ye. ²³ yesu re ya fɔ ko chika tura ko aa napin tare da: ko fla bɔra e ye kennikeya a na fwɔ ki kwo minu ke kapernaun k'ya wo bongwɔnkwo jɔɔ ke yan fana ²⁴ chien na ne gwwin na fɔ a jaan ko cera chi mlan kwo ma jan a ka dugu ra. ²⁵ chien na ne gwin na fwc aye ko fiyamoso chanma timi

Israel jamana la cera Erika Tera . sanje weri ban ka na,fwo sɲne saba, ni kalo wɔrɔ. fwo kɔngɔnba ta du jamana ra. ²⁶ E li ma ce wu fwohi fe. fɔ , fiyamoso ni ke mi tumu sidɔn jamana dugu jɔra, wo tin kriko sarepita. ²⁷ kunashɔ chaama timi Israel jamanara cera Elise tera, wo biɛ na ta fwohi ma keneya. fɔ siri jamana mɔgɔ ken mi tɔgɔ tin kri ko naaman. ²⁸ wo koma menu Alabatosno ra mɔgɔ re ya dɔsɔ bɔ. ²⁹ are yesu sama ka bɔ dugu kɔna ka tane a ka dugu ra wo mi jɔni tumu kru kan . are tane fwo kru kun na ka ta janfa. ka susu ka bin digana. ³⁰ nga aye teme a chema ka ta ³¹ yesu ta galile dugu jɔrɔ we fɔ ko kapernaum a tin mgɔw karan lafiɛn dun na. ³² wu re kabakwaoya a mɔgɔ karan tɔgɔ ra saba a tin pran ni kan baye. ³³ cɛ grin shɔn jɔ tumu ala batoshora we peran ni kan baye ko. ³⁴ E! ye na mɔn jini an fe yesu Nazeretika e na an halaki le wa? e mi, miye ne wo dɔn Ala yamasa ka senuma. ³⁵ yesu re jina kwen ka bɔ wo cera. jina we ya bin dunguma .ka sii ka bɔra a ma fwohi ke a ra. ³⁶ mgɔw re kabakwya ka lo ka fɔnɔgɔnfe ko ji mɔn koma jina fe ni fwanwe nishe bgayawe arebɔ mɔgɔ ra. ³⁷ ye kama yesu tɔgɔ we bɔ jamana jaa bie ya. ³⁸ yesu bɔni kwo alabato shora e ta simɔn ka sho. e ta sho simɔn moso ba tɔrɔrɔ ni bana jɔ fe. yesu re yamasa dare mosowe keneya. ³⁹ yesu re tibri piikwan sho kunna ka piikwan kɔɔfɔ. piikwan we wa bla wo jani bie e wri ka baara ke. k'an makwojan. ⁴⁰ wlura la mgɔwre ya nɔngakwen ni banashɔ ye e ni boo da a ken-ken bie kan are keneya. ⁴¹ jinaw chanman ne bɔ mgɔwe ra ka prenko: e ala yamasa di ye. nga yesu ma sɔn kun, ara koma, katugu ara dɔn krisita yee. ⁴² Dugu pie yesu ta kongon ra ,jama we ya gwan na. ka ta a kwoori yako a ka ta k'aru ta. ⁴³ Nga yesu re ya fɔ jana ko: wajibiro aye ra Ala ka masaya kwo fɔ duguw bie ra sabu a ye cera we kamma. ⁴⁴ a tin wanjuli ke yama sa ka shora jude jamana wu ra.

Chapter 5

¹ Dujɔdu ka yesu to jenesareti badaa, jama we na a degu yako ara ala yamasa ka koma men. ² ere krun fla je ba da wɔrakeraw le bɔ a kɔna n'a ma jɔw kwora. ³ ere du wo krun ken kɔna , wo tin simɔn ta ye. e ya fwo simɔn fe k'arimabɔ ba da dɔɔni. wo kera e ri sgi krun kɔna ka jama koran. ⁴ yesu bani kwo komara, e ya fɔ ko simɔn: krun ta ya tane junbara. are ka ta ka jɔw fri ka kɲe mlan. ⁵ komi, emi kaamɔgɔ ye ne na jɔ fri, ni te an ne chi ra bara an ma fwohi shɔɔ. ⁶ wo kɔfe are yige chanma mlan jɔw ra fɔ aa ma che jɔw ni yigew kɔɔ. ⁷ are ya jɔ fri nɔgɔw kri, wu re na are krun fla pa yige ra. fɔ krunwuma fe ka dtgi jera. ⁸ simɔn piere wo jie mike eri gwigwiri gwan yesu kɔɔ, ka fwo matigi yafa ne ma ne jurumuchɔre: ⁹ a na tɔnɔgɔnw bie chi re kabakwoya aaka yige chanma sɔɔ ni na. ¹⁰ zedebe dicew yakuba ni yohana, wu re timi simɔn jenɔgɔnw ye, wu bie re kabakwoya. yesu re ya fɔ simɔn ko e ka siranba sabu ye re na ke mɔgɔw yara bgaw we. ¹¹ wera are na aa ka krunwɔ ba da jika : gwan yesu ra. ¹² kwuna sho jɔ yesu jee eri maa dugun ma ka a dare ko ara aye ka kwuna. ¹³ yesu re sɔn ki boo da kan wo jani bie ere sanjion. katugu yesu sɔnna kara sanjan ¹⁴ Nga yesu mi greya a ma ka k'a fɔ mɔgɔ chi fe kara ta sakalachelaw fe. musa ti saviya jɔ fɔ wu fe, e ta wo saka bɔ e ka kweneya kɔɔ. ¹⁵ wo na ta, mɔgɔw tin bɔ ja bie ka na segere, wora sɔ yesu tɔgɔ bɔra jɔ bie. Jama tin na a lame ka che ka kengeya fanna. ¹⁶ Nga yesu re ta gwogonra a enna ka ta (Ala yamas) dare ¹⁷ dujɔdu ka farisienw ni sariya kanmɔgɔw siki ni to a fe. wu tin bɔ galile ni jude dugu siiwani Jerusalem. matigi ka che tumafeka. banaw kengeya. ¹⁸ cɛ fla re nani mɔgɔ panfla pgani we a na ko: daran bie ye. a ma tgwo sɔɔ ka che ne yesu fe chora. ¹⁹ a ma tgwo sɔɔ jama fe mi ke, aa re yee sankan, kalaji yworon fe ngwɔnma ka ta da yesu pan kɔɔ, fɔ jama chema. ²⁰ yesu wo mgɔw ka danayaje minke. E ko, ce e ka jurumu yanfarima ²¹ sariya kamɔgɔw, wo ni farisienw reya da mlan ka danaya duguya ta yesu ra ko, jin tiepi mi a yee kera jon fara fɔ ko jurumuw yanfa ra? jon che ka jurumu yanfani Ala te mi mi yamasa ye. ²² ²³ yesu ra ka miriyaw dɔn we ko mɔnna aare miri tan yee? E ko jin koma fla ji na? jɔn fɔri kangɔi? ka fɔ ko e ka juru mu yafara-woni wri ka tgwɔnma. ²⁴ nga che mi Ala di fe ka jurumu yafakato dgukoo ka yan. wala ka fɔ pan fla sani we kara wri ka tɔnma. ²⁵ wo jɔni bie e ya ka daran ta ka to ka Ala bojan ni ta cho. ²⁶ a bie re kabakwoya ka fwo k'an kabakwo je byii. ²⁷ ²⁸ wo kwo bie teme ni kwo, yesu re pɲama wari mlara jɔ kri k'a ri gwan a ra. wo tin kri ko Levi. Levi le ya ka baara bie tohi ki gwanna. ²⁹ levi re dunuba cibi yesu fe . fangman warmlan na chaaanman kwemanu timi duni jɔɔ ra. ³⁰ Farisiewnisaya kaamɔgɔw le ya damlan kadaju kɔɔ koma ke, ko mɔnna yesu duni, ni mɲini ke junumu shɔhika cho? ³¹ Yesu re yaa ru jabi konh mɔgɔ mi ka keniɲigeh wo makwo ti flara. bana bgachu wemakwo mi flara. ³² ne ma na mɔgɔ teni kri ka ra nimisa a ka jrumu na, fɔ jrumu kela wo. ³³ mgɔw jɔɔ re komana yesu fe kwo yohana ka kanran dinw wo ni, mɔ ni farisiew ka karandiw chu du, ka ala dare, mɔnna ye ka karandin ti wo ke. fɔ wu duni ke ka mini ke? ³⁴ yesu re ya ru jabi ko, an ti cha topiɲe ya ra, ka chu dun. ³⁵ Nga wati jɔ mi nana, worasɔ piɲe ya baana, aa re si ka chundu. ³⁶ Yesu re tale ken da afe ,ko mɔgɔ chi ti funu san, ka jɔ tige a ra, ka funu kɔɔ betee a ra. ³⁷ mɔgɔ chi ti diuen kenegen ke foke kɔɔra ni te e na chien. ³⁸ nga duen kenegen we ke foko klawera . ³⁹ mɔgɔ mi ka dɔɔ ko myi, wo ti sɔnkadɔɔ tinmi myi, sabu dɔɔ kɔɔ ka fin dɔɔ timi we.

Chapter 8

¹ wo kwow kɔfe yesu tun dugudaw ni dugu. mensenw yaara, a tun waaju ke ka yaa masa "ala" ka koma jumanw fwo, a ka kalandin tani flaw re ta a fe , ² ani mosow jɔɔ. a tun wo mosow flakeɛ ka jinawkwe ka bɔ a la moso ken tɔgɔ ko mariyama a tun kri ko magadala mariyama. jina din wowula bɔra wola . ³ jɔ tun kri ko jana, wo tun herɔde ko sho kun na sigila kazu moso ye. susane ni moso shan man kwe man tun min jin-wu biye tun yesu na ka kalandiw jama n'a bofew ye. ⁴ mɔgɔw tun bɔduguw biye biye ka yesu nɔnɲa kwe. janma kun be na a fe , yesu le talen da a fe: ka ⁵ " ce jɔ taa a ka dani fe dan. k'a to dani na , a kadanife kisew jɔre byi sra da ra, mɔgɔw le wu dɔn-dɔn , kɔɔnw re ra kunnun. ⁶ danife kesew jɔre byipaaka. a fiinni kɔfe a ya, katugu sho tun ti jin. ⁷ kesew jɔre byiɲwiin she ma. a nin nwiin ye wri keen ye, nwiinw ne ra deku. ⁸ kesew jɔre byi duguko junma man na. are fiin ka bonɲa ka din ke.ka a shi keme ke". wo koma fwɔnin kɔfe, yesu re peren ko: "

too min minnunfe ka mennin ke ara lamennin ke de" ⁹ yesu ka kalandiw n'e ra jirika ko:" wo talen koo min mon ye?" ¹⁰ e ya ru labji ko:" yaa masa (Ala) ka masaya bunne doni jiira a ye ma, me a kwo fwo mago kwe fe talen ne ra, yaako a feri ke sho ka jeri ke, a mennin ke sho ka fan munni ke! ¹¹ wo talen koo min de: danife min nu dana, wu min yaa masa (Ala) ka koma kanw ne ye. ¹² joo min sra daa taw ye: wo magow wo koma men min kee, shitanni ye na wo koma bo wu konna. yako a kana dananya ke ka kririshi. ¹³ pa koo ka taw min minnunye wu wo ko ma men ka damnayani yiri la ja ye, me digi t'a ru fe , a dananya ke ka skan ni kwemataw ke, koolika min soena bla. ¹⁴ njiin shemataw min min ye, wure koma meen, men at'a to dija hami kwo ni nafo kwo ni napaye kwow ra a de ku, fwo a din ti kogo. ¹⁵ dugu koo junman taw min minnun ye , wu wo koma meen ka mna sebe ra, ni konpye nin ya ye, ka wo kan fwo a ra din ke. ¹⁶ mago ti lanba maa ka mna jo ke ko datugu wama ka bla daalan jukoo, men e sigi fe jo kan, yako a ra kenbo sho ra dun bagaw fe. ¹⁷ fwo yi dogonite, nin min tina bo ken ka. bun ne fwo yi ti ji nin min tina don. ¹⁸ a ka lamenniw tgo don, ni te fe min min bora, jo na ji wo tigima ka bla a taa ka, fe ti min boro, a myiri min a bora ta min a a bora ta min na, wona a ra. ¹⁹ yesu ba n'a baleman ce manw ne ta yesu fe, men a ma she k'a kwa yesu ra ra jaman kan man. ²⁰ mago jore la fwo yesu fe ko ;" e ba ni baleman cemanw jonife kenma de, a mafe k'i je". ²¹ men yesu ko:" minnun yaa masa (Ala) ka koma la men k'a ke, wure minnun yaa masa (Ala) ka koma la men k'a ke, wure min ne ba baleman cemanw ye". ²² Dun jora, yesu la fwo a ka kalandinw fe ko: " an ta ba kofe". are dun kurun konna ka ba tge dama ²³ ka a to je ra, yesu re shinngog. fiye ba le wri ba je kan, kurun tun na pa je ra, fwo a tun na fri. ²⁴ wo sjanna kalandiw ne la kwa yesura, ka a kunnun, ka a fwo a fe ko:"kamocce, kamocce anmin tora je ra de". ye le wri ka koma fiye ni je fe, fiye ni je ere mada. ²⁵ yesu le ra fwo kalandiw ye ko:"a ye ka danaya min min a srannin kabakwo yanin tun m'a fwo ra njon fe ko: " jin ce jin ce jin min jon ye?" fwo e koma fwo fiye ni je fe, a re n'a kan men! ²⁶ a she ra Gadara kaw ka jamana na, ni min ba kofe, Galile kunten na. ²⁷ yesu bonina kurun konna , e ce jina sho jo kunbe dugu konna. kabofwo wati yan, a tunti son ka frun du, a tun ti son ka to sho konna. a tun to kaburuncuera. ²⁸ e .yesu je min kee, e komo kanba wri, k'a n'i byin yesu sinkoo, k'a fwo ni kanba ye ko;" e min mon jinnina ne fe, yesu, yaa masaba (Ala) dince"? ne min e dare la, e ka ne tsoo! ²⁹ a wo fwo katugu yesu tunna fwo jina naa, k'ara bo wo ce ra. wo jina tunna byii kwo shanman na. magow len tun na sri nin nenjen yruw ye , k'a sinw du nenjen ra yako ka foshi, men a tun wo sri naw tge-jina tunna kwe ka tanen kongo kon kona ³⁰ yesu le ra jirika ko:" e togo e kri di?" e ko:" jamaba" e wo fwo katugu jina shanman tun duna a ra. ³¹ wo jinaw reyesu dare, k'a ra sabari k'a ye k'a ye k'a ta halaki jo ra. ³² je kruba tun min dunina kru kan . wo jinaw ye yesu k'a ra son k'a yenka ta du wo jewra. ere son. ³³ wo jora jinaw le bocce ra, kata du jew ra. je krubye re grinka digi kru digida dugu fe, kana dun baje ra je r'a ru dun, are sa. ³⁴ wo je kwe naw wo kenin je min kenan, are bii ka ta wo kibaruya fwo dugu konno ani dafu dugufyew la. ³⁵ magow le bo ka ta kwo kenife-ashenina yesu koo are wo ce je, jinaw bonitunmin a la , a siginin tun min yesu sinko, frunw tun m'a na . a hakri siginin tun mun. are sran. ³⁶ ce jina sho kenjenyara min nun naa, wu re wo kwow bye lanki a fe. ³⁷ wo sjan na Gadara kaw ka jamana magow bye le yesu dare k'ara ta ka bo a ka jamana na. katugu a a sranni ba le tunmun . yesu le dun kurun konna k'a ye na ta. ³⁸ wo jinasho kooce le yesu dare ko a ye mafe ar'i to a ye fe. men yesu le rafwo k'ara sigi kwo, e ko: ³⁹ " sigikow ka ta sho. masa (ala) kwoba minnun ke e fe , e n'a ru bye lanki". yesu kwoba minnun ke wo cefe , e ta wo kwowlanki dugu konna joo bye. ⁴⁰ yesu sigikwora ka ba kofe sjanminna, n'a kwo jara magow bye ye, katugu a bye tun ma mankonna ⁴¹ wo sjanna ce jore na , n'a togo ye kri ko jayirus. yaa masa (ala) dare sho namogo le tunmun. E n'i sigi yesu koo, k'a dare k'a la ta a ye ka sho. ⁴² katugu ko dinmoso ken m'a ye fe min shimin san tani fla, wo tunma fe ka sa. yesu tasho wo jora jaman tunmin ka lamininn ka deku . ⁴³ moso jo tunmin jin bishi bo bana tunmana e san ta ni fla bo. a tun n'a bofew bye jii fla ke la ma, men ama she ka kenjen ya. ⁴⁴ wo moso ye ri kwa yesu ra ka mjan a ka frunna a kofe wo joni byera a ka bishibo e re jo. ⁴⁵ yesu le ko:" jon mjanra ne ra"? a bye le ra man pga a ra. piere len ko:" kaa mago ce jama li lamini ki degu de". ⁴⁶ men yesulenko: " mago jo mjanra ne ra, ka tugu nbora kalama ko pjan jo bora ne ra". ⁴⁷ wo mosora je k'a ti she ki dgo min ke, e re ni sigi yesu sin ko k'a to digidigira , sababu min na ke , e le mjan a la, ani wo janni bye la e le kennnen ya, ka she ka wo nafwo yesu fe magow bye naa. ⁴⁸ yesu le ko afe ko : " Ndin moso , e ka dananya e li kennnenya. en na ta here la". ⁴⁹ ka yesu koma sho to , sera din jo re na ka bo yaa masa (Ala) bato sho namogo jayirus ka sho, k'a fwo a fe ko: " e din moso sara . e ka kamogocce sege kun". ⁵⁰ men, yesu wo men min kee, en ko jayirus fe ko: " e ka sran , da yaa masa (Ala) la, e din moso na kennnenya ". ⁵¹ yesu shera a ka sho sjan min na, a man son mago shi ra dun a fe jin, fwo piere ni yuhanani yakuba ani din fa n'a ba. ⁵² magow bye tunmin komora, ka komowri ko din sara yesu le ko : " A ka komo, ka soo din ma sa , a min shi nonnonre la. ⁵³ a re yee kwo ara, katugu a ye fe din sara ka dan- ⁵⁴ -men yesu le ra ta a boo ma ka swo pjanra ko: "diin, wri". ⁵⁵ a jin e sigi a ma, wo jono bye ra, e le wri. yesu le ko k'ara dunin jama. ⁵⁶ din wobgaw le kaba le kwo ya. yesu le ra fwo a fe ka gwere ya k'a ka wo kwo ken shi fwo mago shi ye.

Chapter 9

¹ yesu le ra ka kalandin tani fla kri, ka she ni pjan ji a ma jinaw bye ka , ani ka bana fla ke. ² wakofe, e yaru ce kata yaa masa (Ala) ka masa ya wajuli ke ani ka bana bagashow kennnenya. ³ e ra fwo a fe ko:" a kafoyi ta a bow ra a tasho, bemen wo , dugura tga mnan wo , duni few wo, wari wo. a shi ka dee ke fla ta. ⁴ N'a ka yatigisho so jo o jo, are na to jin fwo a ta sjan ka sh. ⁵ nin mago ma son k'a ladun jo min na, a bo showo dugu konna are na sin na biriw dugudugu jin, wo na ke a sherew ye ka a lasonmin. ⁶ kalandiw ne ta . a tenmen na duguw byera ka kibaraya junman fo, ka banabga sho kennnenya. ⁷ Gofere neri herode wo kwo keninw kibaru ka kibaru ya men sjan min na, a hakri ye njanmin. katugu mago jo ra fwo ko: "yuhan batiseli kera kunnun na ka bo shema." jo kwema ne ko : " ko Eli naa" . ⁸ jo kwema ne ko: "ko gare gare celaw ra, ken

kunnun na ka boshuw shema ⁹ men Herode len ko:" ne yuhana kungo tge. awa ne kwow men minfe, we jon ye?" a tun m'a kera yako togo min na e ka yesu je. ¹⁰ ce dinw na kwɔsigi kana yesufe ka na ka kwo keninw lakii a fe. yesu le tan'a ye a dana dugu jo dafe wo dugu tɔgo ye kri ko Betisayida. ¹¹ jama ra don sɔjan min na, are la gwan a ra, yesu le ra mna kwo na, ka koma a fe yaamasa (Ala) ka masa kwo ra. min nun ma kwo tun min kennɔnen ya la ewu kennɔnen ya. ¹² tee tun na byi sɔjan min na, kalandi ta ni fla ra kwa yesu ra, ka fwo a fe ko:" jan ma la bla yako a ra ta an da fe duguw ni bugufiyew ra ka ta duniw ni shijow yaara, katugu anmi kongokon le ra yan ¹³ men, yesu le ra fwo a fe ko : " a ye ye ra duni ji a ma". a re ko:" fyi t'an fe bwurukun juru ni yige din fla kɔfe, fwo ni ma fe an ta dunisan mɔgo byefe". ¹⁴ a tun ce waga juru (5000) shi bo. yesu le ko a ka kalandiw fe ko:" a mɔgo sigi biduru duru shi. ¹⁵ kalandiw ne janma sigi wo tgo ra. ¹⁶ yesu le wo bwuru kun juru ni yige din fla ta k'i na ko ta sanfe ka yaa masa (ala) bakada. wo kɔfe, e la ru ki-ki ka ji kaladiw ma. ko kalandiw n'a sigi janma ko. ¹⁷ A bye le dunni ke k'a pa. a re sɔjan ta ni fla pa dunin kunkurunw sho toniwa na. ¹⁸ dun jora, ka yesu to yaa masa (ala) dare la a danmafe, a ka kalandiw tun ma yige ma. yesu le ra jirika ko : "mɔgow m'a fwo ra ko ne min jon ye?" ¹⁹ A le ra jabi ko:" jo ko yuhana Batiselikela, jo ko Zli, jo kwema ne ko gare ceraw ra ken min kunnunna ka bo shu cemanw na." ²⁰ yesu le ra jirika ko : " men a ye lo, ye ye na ne min jon ye? piere le ya jabi ko: " yaa masa (Ala) ka krisita". ²¹ yesu le ra fwo ka gwele ya a fe ko a ka wo fwo mɔgo shi fe. ²² yesu le ko kun ko : " wajibi le mun, mɔgo dince la tɔɔɔ kwosebe, cekɔɔɔbaw ni saaka jiraw kuntigiw ni sari ya kala mɔgow ra ban a la. a na pga, a soni te saba na dun wo, a na kunnun." ²³ wo kɔfe, e ra fwo a bye a bye fe ko:" ni mɔgo jo m'a fe ka ne sin non ta, e ni ban e yera, ka ekwenɔwen yiri ta dun o dun, ki gwan ne ra. ²⁴ mɔgo min m'a fe k'a ye kun jin krishi, wo na bon a jin na, men min na bo jinna kanma were na a jin kru shi. ²⁵ Dina bye soni ye monfe na mɔgo ma e na ta bob e jin na? ²⁶ ni mɔgo min ka mun ne ni na komaw ma, mɔgo dince na munwatigi ma, a ka nani a nɔɔɔ ye sɔjan min na, ani a fa nɔɔɔ, ani meeke sebermanw nɔɔɔ wo. ²⁷ shen na, ne na fwo a fe ko, min nun min ya, wu jo tina sa, yani a l yaa masa (Ala) ka massaya je. ²⁸ wo koma fwonin te sigin nonɔnonna, yesu le tani fiere ni yuhana ni yakuba ye fu kan ka ta yaa (ala) dare. ²⁹ k'a ta ala dare la, a pada tgo ya e yema a ka frun ne ka manman. ³⁰ wo jonibye, ce fla le na koma yesu fe, wo tun min musa ni Eli ye. ³¹ wu tu na yira ni nɔɔɔɔba ye. yesu ra ka ba ara dapa ka sa jrusalem, aa tun koma na a fe wo kwow la. ³² shinɔngoba tun min piere n'a ka mɔgow ra men, a kunnun ni ye yesu nɔɔɔ je, je ka wo ce fla joni je a ygema. ³³ wo ce fla ta sho ka bo yesu kɔɔ, piere le ra fwo a fe ko:" kalanmɔgoce, a ka jin, anto yan. an bwuwsho sab jo. an ken jone fe, keen musa (Moise) fe, ken Elie fe. a m'a a ka fwo ta don. ³⁴ Awa, k'a to wo koma na kaba ye fyin ka jo bye datgu. k'a to kabafyin min ka jo bye datugu, a le sran. ³⁵ kan jo le bo sankabala ko," jin min ne dince jana wo manni ne. aa a lamem". ³⁶ wo koma kan boni kɔfe, a ma mɔgo je ni yesu te. kalandiw ne ra magaya, a ma a ka kwo kenin shi lankii mɔgo shi fe wo waati ra. ³⁷ wo dugusɔpye ra, a diginin kwo kabɔ kukan, mɔgo shan man ne ta yesu kunbe. ³⁸ ce jo tun min mɔgow she ma, wo pren kan ye ko : " kalanmogo ce, ne min dare la, e ka ne dince fe", ne dince ken pe re mun. ³⁹ jina gwren ne tun wo mna, a ka mna e komo wri ka ta daa kanja. e digidigi a ka fila bla a pi bye birin nin na. ⁴⁰ ne ri ka kalndiw dare k'a r'a kwen, men a mashhe". ⁴¹ ye le ya jaabi ko:" a ye donanbi ya dugu mɔgow ne na to a fe ka a ka kwo mupufwɔsɔjan jonna? na nine dince ye ya". ⁴² Din ni kwa a ra sɔjan min na, jina ye ra byii duguman k'a digi kwo sebe. men yesu re jina kwen ka dince kennɔnen ya. ⁴³ yaa masa (Ala) ka she bgabaya ye mɔgow kabakwo ya. ka a bye kabakwo ya nin to yesu ka kwo keninw bye la, e ra fwo aka kalandiw fe ko: ⁴⁴ " a too manda ka koma jin lamem: mɔgo dince na dun mɔgow bora". ⁴⁵ Men a ma wo koma kɔɔdon wo dogonin tun min a ra yako a k'a wo kwo la. aa srannin ma she k'a jiri ka wo kwo la. ⁴⁶ Kalandiw tun ngon jirika, k'a shema ko joo bun show bye? ⁴⁷ yesu le a ka myiiri yaw don. e re densenw jo ta k'a jo a yege ma ⁴⁸ ka fwo ko : mɔgo min densen jin mna kwo naa ne kan ma, we ne mna kwo naa, min ne mna kwo naa, we ne ce bga mna kwo naa. min min a bye la dɔgomanni ye, we min a la mɔgo baye. ⁴⁹ yuhana le koma ta, e ko:" kalan mɔgo, an ce jo jee, wo tun jinaw kwe e tɔgo ra, an ne ya ban na k'a ke, katugu a tun ti an jo ye. ⁵⁰ yesu le ya fwo a fe ko:" a k'a bari, katugu min ti an dugu ye, wo u' an jin ne". ⁵¹ yesu tun na kan ka dina bla ka ta sa ko la sɔjan min na, wo srun jana, e ri kunda jerusalem. ⁵² E re ce dinw bla ka ta patena. wu tashowo, samari dugu jo ra, k'ana yatigi jin nin a fe. ⁵³ men wo dugu mɔgow ma son k'a ladon, ka so a tun min trara jerusalemkawfe. ⁵⁴ kulandi yakuba ni yuhana wo je min ke, are ko: "matigi, e ma fe an fwo an kofne ra digi ka san koo ra k'a ru halaki wa? ⁵⁵ men, yesu re koma a fe. ⁵⁶ are ta dugu kwe man na. ⁵⁷ k'a ruto sra kan, ce jore ko yesu ma ko: " E ka ta jo o jo ne na gwan e ra. ⁵⁸ yesu re ko:" dgan min kongo wruwfe, nanjan min safe kɔɔnfe, men jo ti mɔgo dince fe min m'a ta ye. ⁵⁹ E ra fwo mɔgo kweman fe kari gwan aye ra wenko : k'ara to k'a ye na ti fa shu dun ban. ⁶⁰ yesu re ko : k' a ra to ko shu tigiw ra ka shu dan ka yen n'a ta yaa masa (ala) ka masaya kwofwo ⁶¹ ce kwe man ne ko: k'a ye ni gwanna, men k'arato aye nata fwo a ka mɔgow fe ban. ⁶² yesu re la jabi: ko mgo wo mgo mishi daba mna k'i kɔfe fee wo tigi junti yaa masa (Ala) ka masaya la.

Chapter 10

¹ wo kwoow kɔfe, matki ee mɔgo biiwonwla jokweeman janatonmɔn. ka wuu ce mɔgo flafila ka ta o naa dguw ani ayɛekun ka tuujaaw ra ² ee ra fwo aa fe ko:« shunman tgeta ka shaa nkaa shunman tgelaw man shaa-wee kɔɔɔ, aa shunmantgi daare ko ara baarakelaw cee ka ta a ka shunman tge. ³ aa ta! nne r'ayee cee ka ta nafwo skadinw min taara waaradguw shema. ⁴ aa ka pɔɔɔmaanni ta, aa ka dguratga mnanta, a ka samba ta. a k'a jo ka mɔgo shii fwo sraara. ⁵ nin aa ka duu shoo min na, are ka fnan ka fwo ko:« heere ra shoo jin kɔɔɔna.» ⁶ nin heeredin jo ka so jin, aye ka heere natoo a kan, ni woo ti jin, aa ka heere na seeki aa ma. ⁷ aa to woo shoo ra, wuw ka min jin aa ma, aa wo duu ka wo mpui buwuu baarkela ka kan ni a ka saa ye. aa ka yeeman ke shoo nin nɔɔn shee. ⁸ nin a ka dun dguu jo kɔɔna, ni wuw k'a mnatgoo jan, wuw ka dunni minnun skii aa kɔ a wuu duu. ⁹ aa wo dguu kɔɔna jinminshɔw kennanya, ka fo o dgumɔw fe ko yaamasa (Ala)

ka masaya srunjanna a ra.¹⁰ Nka ni aa ka dun dguu joo konna, ni wuw m'a mna kwonan are ka ta wuw ka saw ka ka fwo ko¹¹ «hari a ka dgura brii min juwawo ra an nne siinw na aan nne wo flanflan ka bōhin a ye kwawo. wo biē na ta, aye ra don ka yaamasa (Ala) masaya srunjanna a ra»¹² nne ra fwo aye fe : sodomin tawo tgo na njonya ka tenmen wo dguu ta ka kitigeduu na.¹³ « bōon min ee ta ye korazen (chorazin)! bōon min ee ta ye, Betisayida (Bethsaida)! ka sō kabakwo minnu kera a ye dguw konnan ni wuu kenin Tir ni Sidon konnaa, sisaa tinna sō wuw nkisara a ka drunmunw na a myenna ka bōtōkon fruunw dun a yee ra ka bripiē ke a kunkow ra.¹⁴ weera to, Tir ni Sidon tawo kwo na njonya ka tenmen a ye taa ka kitigedun na.¹⁵ yere kaperehanun (capernaum), ye ra miiri ko e na kōta fō shanko ra le waa? wahii e na djii fō yandannman kōna»¹⁶ ara fwo a ka karandinw fe fran ko: « minnun aye lamen aa nne lamen. minnun bana aye ra, aa baana nne ra. minnun bana nne ra aa bana nne cee bga ra.¹⁷ wo cedin biinwonwla yrilajanin le y'a kwaweki. n'a ma fwoora ko:" matki, hari jranw biē koo ra an ye etkō baaka ra!"¹⁸ yesu le y' fwo aa fe ko: « nne shitannin binshō jee ka bō sako ra nafwō sanyekeke.¹⁹ afē nne shee jii aa man ka tōman saaw ni bintinw ka, ani ka aa dguuba ka shebgayaw biē tkitkō aa sisinkō. foshi tin'a she ka kwodgu ke au ra.²⁰ wo biē na ta, aa k'a yrilaja ko jinnanw koo koo r'a ye njaa, aa yrilaja ko a tōwō sebenin mun shanko ra.»²¹ O waati ra, yesu yrilajaara kwaasebe njinsenun baaka ra, a ko: « Nne faa, shanko ni dguuko matkii, nnee baako da ye, ka sō ye kwoō jinnun dgan yakritgiw ni yakrijunmanw, ka wuw yraa karan kwennin tgiw min dinsenw shiyee. onhōn, kasō weree tinka jiiin e jankō.»²² «nne faa re wo kwoow karifa nne man , mōshii ti diin don ni faa te ; mōshi ti faa don ni diin te mōwō o mōwō ka diin jaa, ere yrali ji wo ma.»²³ Ari payēema karandinw fē gunduu ra:« minnun ayee ka kwow jetaw jee hēere minwuuw ye.²⁴ nne ra fwo aa fe ko ceraw ni masa shaanman tin mafe ka aa ka kwoow jetaw jee nka wuw m'aru jee, ka aa ka mentaw mēen nka wuw m'aru mēen.»²⁵ yahutuwa ka sariya karanfa jō re wrikijō ka matki kōwō ka fwo ko:«kuntki, nne ka kan ka mōn ke ka jranmanya baabii sō?»²⁶ yesu re ko aman:« mōon sebenin sariya la? Aa min jon kran na?»²⁷ A jaabishō wo cē ko:« E ka kan k'i ka matki a ka yaamasa kannun ni dodokun biē ye ni jii , ni pnan, ani ka miiriya biē ye, fnaa ka e mōnjōn kannun nafwō e yēkun o.»²⁸ Yesu le y'a fwo a fe: « era kwōjaabi ka jaa, wo ke ena jranmanya.»²⁹ nka karanfa, tin ma fe ka shen ji a yee ma, ere ko yesu fe:«joon min nne mōnjōn ye?»³⁰ A jaabi kwōseki, yesu ko: « cē jō tinmin bōra Jeruzalemun ka ta zeriko. wo cē e kanjan biikaninkelaw ye,wuw re a ka fēnw biē mnara ka blē nafwō nafwō an'a pgaa,ka tenmen ka tahin.³¹ O skann na, saakalashēbga jō re she, a min jō.³² o tanin kwō lēviti jō re she, o shii ma e jō,³³ Nka samarika jō shenin jahin na, cē jenin, a mashe ere paa makari la.³⁴ eri kwa ka yuwa kwoō k'a srii ka truu ni duwen bōn a ka. ka ta ka ski a ka fari ka, ka tanen dgōtrōshoo ra ka fō ko aa ra dgōdun a ra.³⁵ Adegushōpiera, samariten ka ye warinennin dinfla dgōtrō ma ka fwo: Dgōdun ara. nika musaka minnun kē, un ka ski, nne na abie saa ye fe.»³⁶ wo mōsaba la, joon kera cē manjinmin mōnjōn ye?»³⁷ karanfa ko:«min makari la cē ra.» yesu le ko a fe:« ta ere na ke samariten cē shi ye.»³⁸ sisa aa tinmin dgutgu tōman na keye, yesu re duu moso jō fe, o tōkri ko Mariti (Marthe) wee ra bishimila a ka shoo.³⁹ wo dgō jō tinmin jii n'a tōkri ko Mariyaman (Marie) wee ri ski yesu sinkō ka to ka ka komanw lamen.⁴⁰ Nka Mariti jankwannin tinmin tibiri ni kwomensenw na. Ere na yesu kō kana fwo: «Matki jinshi ti foshi ke era, nne dgō min kowmenwen biē tora nne keen ma? a fwo a fe ko ara un janman.»⁴¹ Nka matki e y'a fō a janna: « mariti,mariti , e hanmin, ka binbin kwo shaanman kanman,⁴² Nka kwoken ne nafa ka buun. Mariyaman seberman ye jnatōnmōn, wo min tinna mna ara fiyehu.»

Chapter 11

¹ Yesu tinmin Ala daare kera dunjō jōman karandin jō re ko: «Matki an dgeee Ala daare ra, nafwō Yuhanna na ka karandinw dgeee tgomin na.»² Yesu le ko aa ma: « A ka fwo ka Ala daare kē, a fō, faa, e tkō ra senunmanya. e ka kuntgiya ra na .³ An dun o dun dunfen j'an ma.⁴ Yaafa an ka friw ma, shee ji an man an ni ka yaafa mgōminnun fri an man. E ka an yaten kōwōri ma.»⁵ Yesu re y'a fō a fe ko:«A ye shema joon na wuuri dgutaaman ka ta bruuru din saba daare a teeri fe,⁶ ko un teeri jōre nshō min dee ka bō dgura foshi tin nfe ka ji aman:"⁷ Min danin shokōna, we she ka fō e ka un jan kwan, daa tgura kaba, nne nin diinw daare kaban. Nne ti sghe ka wri ka buuru ji e ma."⁸ Nne ra fwo a fe, ari n'ama wri buuru ji kanman bari a teri le muun, ana wri ka buuru ji e min sabu a min aye jankwan na.»⁹ Nne ra fe kun :«aa ka daare ana sōn, aa ka a yaara ana jee aa daa tgunin mablee an'a dayee.¹⁰ Mjō min ka fēn daare , ana ji a man, ni min ka a jayaara ana jee, ani daa n'a yee a mablee bga fe¹¹ faa jōon min aye shera, ni a diin ka yeeke daare a fa fe eree saa jaman yeeke kōna?»¹² waama na ka sisekri daare, ere bintiin jaman?¹³ Ahiwa, aye min ka dgu ni aye she ka fē jnnman ji a diinw ma, sanko, a ka saakora faa na jinsenenun ji a daare bgaw ma?»¹⁴ O kwō dōnin, Yesu tinmin jran bobo jō kwēma. o jran bōra, a tinmin cē min na ere koma. janmanw kabakwoyara!¹⁵ Nka jō tinm'a fwoyōra:«A min Belizebili (Beelzebub) jranw ka masadin tgo were kera ka jranw kwen.»¹⁶ jō le y'a kōwō ani ka layrika saako tjamashien jō ra.¹⁷ Nka Yesu r'a miriyaw don ere ko oma:«Masaya min tran na ee kaaman o rakira (devaste). ani shoo min papaa a yee kanman, o wan na.»¹⁸ Ni shitannin ka tran-tran a yee kanman, a ka masaya na to dishii? sabu aye m'a fwoora ko anne jranw kwen Beelzebub tgo ra.¹⁹ Ni nne jranw kwen Beelzebub tgo ra, A ye ka karandinw jranw kwen jōn tōra? wee kōwōda n'a kē a ka kitigēlaw ye.²⁰ Nka ni nne min jranw kwenna ni yaamasa (Ala) bokwendin ye, o ra yaamasa ka masaya na aye ma.²¹ Ni cēbaakaman jōmin a ka shoo kōsh ira, ni kēkemnanw m'a boo ra, a ka fēn biē maranin lo ka yan.²² Nka cē min baaka ka duun ni wo ta ye, ni o kana shee sō a ka a dki da ni tinmin a ka fēn ka , a na wuu mna biē mna ra.²³ Miin ti nne fe, watgi nne kōnniya re, nka min ti mjōw kē njōn ka ni nne o r'a yinken ne.²⁴ Ni jindgu ka bō mjō na, ere ta yalankon jō ka ka mashōn yaara, ni ama jaa sō, ere na fwo;«nne bōra shoo min na nne na un kwōseki hin."²⁵ Na ka e kwōseki, kana

sɔɔ o shoo flaani ka laben ka jan.²⁶ Ere ta jindgu wonwla kri min nun ka fari n'a ye, aa re na duu k'a ski o shoo ra. O tgo ra mɔɔ laban ka kwow le dguya ka teme gare ta ka.»²⁷ Ka Yesu to koma na, moso jɔɔ re koma ka kan kɔɔta ko: «Moso min ye kɔɔta ka e woo ka shiin ji ema. duuba min wee:»²⁸ «Nka Yesu re ko minmun yaamasa ka koma lamen ka mara, duuba min wuu le ye.»²⁹ Jannman tinmin shiyara, Yesu re to ka fwo. bɔnsɔn hinnun mi bɔnsɔn dguu re. a mi tɔanshiyen le yaala na. tɔanmansyen foshitin'a ji o ma ni Jonasi ka tɔansyen.³⁰ Sabu o tgo ken na Jonasi kera tɔanmasyen niniw fe, ora o tgo ra kun, mɔɔ dince na ke tɔanmansyen ye bɔnsɔnw jinnun fe.³¹ Kɔɔɔdugu japanfe masa moso na wri kititge duu na ni bɔnsɔn mɔɔw ye ka yaakiri bin a ka, sabu a bɔra dgunmanko kwiiw ra kana Solomannin ka hakili ya lamen, ani a fee mɔɔ jɔ min yan min ka buu ka teme Salomɔn ka.³² Ninive mɔɔ na wri kititge duu na ni mɔɔ bɔnsɔn ye ka yaakiri bin a ka. ka sɔɔ a nikisira Jonasi ka waajuli fe. A fee yan mɔɔ jɔ min yan min kabuu ka teme Jonasi ka.³³ Mgɔshi ti lamba man ka bla jadgonin waaman sinsin kɔɔnna. Nka era dendaa ne yako duubaw ra she ka keen je.³⁴ Eɔnaadin wee min pisgo ka lamba wee, nin naadin ka jii, e pisgo bieɛ re keen sɔɔ. Nka nin naadin man k,ennɔn,e pisgo bieɛ re paa ni jibi ye.³⁵ Janto yaako keen miin mi era, ka nake jibi ye.³⁶ Nin pisgo bieɛ lajenin ka keen sɔɔ ni jibi ti a jashi ra,wona e pisgo bieɛn nake nafɔɔ lamba keen janjunman era.»³⁷ yesu koma ra ka baa, farizen jɔ re y'a daare ko ara duunin ke n'a ye a ye ka shoo. Nka Yesu re dun k'i sgii ka duunin ke.³⁸ Farizen yrii le bla ko aye m'i kwoo ka sɔɔ ka duunin ke.³⁹ Nka Matgi era fɔ a fe :«Aye Farizenw, aye tasaw ni jeminmnanw keemmajaw kwoo. Nga kɔɔnanw panin kunnayaw ni dguyaw ra.⁴⁰ Aye mɔɔ hariintanw! Min keenmanja ke, a tgi ma kɔɔnna fana ke waa?»⁴¹ Feen min mi kɔɔnna, a o ji desebgashɔw ma.O ra feen bieɛ na sanniyen aa ye.⁴² Farizenw bɔɔn min a taye, sabuu aye nanaye ni nanfenw ani nakɔfenw bieɛ yiika bɔ, nka aye teeninya kwow ni yaamasa kannuya to hin. a tin ka kan ka wo brekeebaw ke, ka feen mensenw fanna faarauu kan.⁴³ Bɔɔ min aye farizenw ye, ka sɔɔ Alabatuu shoo kɔɔnna jateena skijiaw ani mɔɔ ra fwo fyee keen baw ra, le ka ji aa ye.⁴⁴ Bɔɔn min aa ye, ka sɔɔ aye bɔnin mun saree dgoninw ne fe, mɔɔw tɔɔma min ka n'a ti o sarenw dɔn.»⁴⁵ Yahutuwa ka sariya kaamɔɔ jɔ re y'a fɔ ko:«kaamɔɔ, e min mi fwoɔra, wo m'an nee nee ninkan ne.»⁴⁶ yesu re y'a lamna ko:«Bɔɔn min aye sariya kaamɔɔw fnan ye, sabu diin minnun ta ka kweɛnɔye ure da mɔɔw kunnan, aa ti sɔn k'a bokwindi keen ke k'a janman.⁴⁷ Bɔɔn min a ye, sabu ayee veraw ka sarenw didaa ka jan kwosebe, ka sɔɔ a benmencew re uu pgaa.⁴⁸ Ora yira ko a sɔnna aa benmew ka kewariw ma, ka sɔɔ uu re ceraw pgaa, aye kwin uu ka sarenw didaa ni tɔanmansyen ye.⁴⁹ wee fana kanman Ala ka hakritgiya ko: Nne na ceraw ni cedinw cee a fe. Ana wuw pgaa, k'a gwan jɔkweɛw ra ka uuw tɔɔɔɔ.⁵⁰ wu bieɛ na ke yako cera minnun pgaa ra kabɔfɔɔ drunpan dan skannan u biishi prikari ra ke bii mɔɔw la.⁵¹ ka damna Abeli biishi ma fwoɔ ka ta bla zakari biishima, wo min pgara saakabɔnan ni Alabtushoba flanshe ra. haan nne ra fwo aa fe, o biishiw bieɛ prikari na ke bii mɔɔw ra.⁵² « bɔɔn min aye sariya kaamɔɔw ye, ka sɔɔ aye dɔnniya kwennjendin ta; aye tin na duu , a fana t'a to dunbgaw ra dun .»⁵³ yesu bɔra o jaara skan min na, farizenw ni sariya kaamɔɔw re y'a ban ara, ani ka daramen kwo shanman kuun kan.⁵⁴ ka lapri ka mna jaanna ni a darakomaw ye.

Chapter 12

¹ wo tuman na, janman ba taa ke ngɔn kan fuɔɔ a tun ngɔn sin dɔn shiyakuodgu fe. yesu y'a da mlan ka fuɔ a ka kalandiw ye ban ko. aa ye l'a yee kɔɔshi*farizjɔw ka burufununan man, min mi flankafuya ye. ² fendgoni shi ti ji mii tinan je. bunne shi tii ji mi tinan bɔ keen kan. ³ bari aa mannan fen wo fen fuɔ dgo nan, wo nan men keen ka. Aa mannan fen fuɔ ngɔn ye too kɔɔ sho kɔnnan, wo wanko nan da sankasho ka. ⁴ « Aa ye mii min ne teriw ye, ne la fuɔ aa ye ko mɔɔ minw mɔɔ pka n'a ti she ka jɔ gwɔman ke a la wo kɔfe, aa ka sran wuu jan. ⁵ Aa ka kan ka sran mi jan, ne nan wo fuɔ aa ye. she miin ye ka mɔɔ jiiin mlan, wo kɔfe, e she ka fri yandanman kɔnnan, aa sran we jan. ⁶ Mɔɔ ti kɔnni juru fiere pɔpɔɔ fla la wa? ka sɔɔ ala ti jran wu kuo. ⁷ Ali aa kunshe yee, ala wo bie da dɔn. wola, aa ka sran. aa ka pisa ni kɔnniw ye. ⁸ Ne l'a fuɔ aa ko ni mɔɔ min k'a fuɔ mɔɔw jannan k'o tgi man ka mɔɔ ye. ⁹ Nga ni mɔɔ min ki ba ne la mɔɔw jannan, ne fannan nan ba wo tgi la aa ka mekew jannan. ¹⁰ mɔɔwo mɔɔ mannan mɔɔdice tɔɔ shien, wo tgi nan wo yafa sɔɔ. Nga minnin ka jii senuman tɔɔ shien wo tgi kwiin ti nan wo yafa sɔɔ. ¹¹ N'aa kaa mlan wate min nan ka ta n'aa ye kalanshow kɔnnan, waman kititgelaw fe, waman Fganman nantenan, aa nan min ke k'a jaabi, waman aa nan mi fuɔ ka shien sɔɔ, aa hakri « kanan nganmi wo la. ¹² jii senuman nan aa ka fuɔta dun aa daa la wo janin bi» ¹³ Cee jɔ le y'a kaan to yesu man janman sheman ko:« kaamɔɔ, a fuɔ n kɔɔɔ ye ko a l'a to an nin kan faa shen talan.» ¹⁴ yesu y'a jaabi ko :« shee, joo ne sgi ka ke aa ka kuow kititgela ye?» ¹⁵ wo kɔfe, yesu y'a fuɔ jaman ye ko :« aa yee kɔshi nafuo hanmikuodgu man, bari ali nin nafuo ka sha mɔɔ fe tgo wo tgo, a ti she ka ke a tgi jii shutani ye. ¹⁶ wo la, ee talen dan a ye ko:«nafuotgi jɔtun min ji, a ka jii janan kuosebe» ¹⁷ e ya fuɔ a yee kɔnnan ko:« ne nan ka shuman dun ja jɔn tɔi. ne nan mɔn ke?» ¹⁸ wo kɔfe, aa fuɔ, aa fuɔko :« ne na min ke, ne wo dɔn. ne nan ka bonow tin, ka brekebaw jɔ. wo la, ne nan ka shunman ni ka bola fenw bie lajen wu kɔnnan. ¹⁹ wo kɔfe, ne nan manshɔn, ka duni ke , ka mɔimin ke, ka nɔnunshɔnja, bari san danmanni dunifen mi ne feka ban.» ²⁰ nga ala y'a fuɔ a ye ko:« e nranman , bii shu ji nan yee, ne nan ka kalifa mlan la. wo tunman nan, e nafuo min bie lajen ka sɔɔ, a nan ke jo ta ye?» ²¹ yesu y'a fuɔ ko:« mɔɔ min mi nanfuɔ lajen a yee ye ka ala to jin, wo shin le nan a tgisɔɔ.» ²² wo kɔfe, yesu la fuɔ a ka kalandiw ye ko:« wo kanman, ne l'a fuɔ aa ye ko aa kanan hanmin aa ka balo kuo la ko aa nan mɔn dun? aa kaa hanmin a ka ferebɔkuo la, ko aa nan mɔn dun? ²³ bari aa jii kuo ka gwre ni dunin kuo ye, pii kuo ka gwre ni frun ye. ²⁴ Aa kaankaanw ka kuo jate k'a fee . aa ti dani ke aa ti shunman tge. bono t'a fe. Nga ala l'a balo. aa ye man pisa nin kɔɔn ye pew wa? ²⁵ aa la jo she ka tee kee ke danman fra a shii kan hanmi fe? ²⁶ Ayiwa, min mi fitinio ye , n'aa ti she ka wo ke, mɔnan aa le hanmin kuo shɔw la? ²⁷ Aa ye l'a byin fierew ka cepan fee. a ti bara ke, a ti gweni fannan gwrrinni. ne l'a fuɔ aa ye ko masashe solomani n'an ka fganmanya bieɛ, a man frun sɔɔ min ka ce jan ye fiere junun ta bɔ.

²⁸ biin min mi kogo konnan, ni fiin nan a kun sini, ni ala l'a janto wola tan, a ti n'an janto aa la ka teme wo kan wa? dgi tan junnun! ²⁹ << Aa nan fen mi dun, wariman aa nan fe min mpin, aa ka aa hakri ngan min wo sookuo la. ³⁰ aladonbiw le wo few bie jinin. nga aa faa l'aa mankuoyanfenw don. aa ala ka masaya ³¹ aa ala ka masaya jini premie, n'o kake, ala nafen show j'aan man. ³² « Aa kera nan fuo sgakrufitini.wo nan ta bie, aa ka sran, bari a jara aa faa ye ka ka masaya jaa man. ³³ aa k'aa bora fenw fiere k'a wari talan fgantanw she. nanfuo min mi ala fe sankola, aa wo yara. wo nanfuo ti sshien ka je, a ti ban suw ti she jin, bwa ti she ka shien. ³⁴ aa ka nanfuo min ja mi nan, aa ka miriya mi wo jaa la fannan. ³⁵ « aa she sri, kaa ka finan mannin mlan aa boola. ³⁶ aa koonnin ke na fuo bara dinw jow, minw m'a kuntgi kuosikisho konnan ka bo konponya la. nan ki kuosiki wate wo wate ka daa koko . aa la daa yee aa ye. ³⁷ shen nan, ne l'a fuo aa ye ko, ni baaradin miw kuntgi kuosikisho kanaan a soo konni nan, aa ka kuntgi yee nan baarakefrunw dun ka dunnikuo pannanbo aa ye. ³⁸ naan kuntgi ka siki dguntaman, waaman dono komowate la kanaan soo konninan, aa nan jishonja. ³⁹ aa ye la don ko ni shotgi tun sun nan waate don, a tunnan yankon a ka dun a ka sho konnan. ⁴⁰ aa ye fanan labeni ka kan ka to, bari aa ti miri waate mi kuo la , wo wate la, mgo dince nan nan.» ⁴¹ wo tunman nan, piyeri le yesu jinni ka ko: «mantgi, e ka talen jan shoinni mi aan ne kalandiw ne man wa?» ⁴² mantgi y'a jaabi ko:« baaradin teenin hakriman joon minjin, nan kuntgi l'a ski a ka baaradin show kunnan waasa a la dunni jii a man wate la? ⁴³ n'an kuntgi ki kuosiki karan soo a min wo baara mi nan, baaradin nan boyan soo. ⁴⁴ shen nan, n la fuo aa ye ko a kuntgi nan nan ka nan fuo biee janmgoya dun a boola. ⁴⁵ Nga ni baara din ka miri ko a kuntgi tinnan e kuo siki jonan, wola, n'a ka damlan ka to ka baaradin show ble, ka to dunnibaba la, ani kalo doobaa mpi nan, ⁴⁶ wo baaradin ti miridun mi, wate min kuo la, wo dun yee la, a kuntgi nan nan. a nan wo baaradin bo jiiin ka tooro mgo teebiiwu toortgo. ⁴⁷ Baaradin min n'an kuntgi sako don, n'a ti je ka wo ke, a kuntgi nan ble kuosebe. ⁴⁸ nga ni baaradin min t'a kuntgi sako don, n'a ka kuo koo jo ke min nan blekun bo, a kuntginan ble dooni don. wo la, Ala fen shaanmanji mgo minnun maan, a nan shaanman jini wo tgi fe. ee feen shaanman kalfa min man , a nan shaanman jinika wo tgiw fe. ⁴⁹ ne nan ni fien le diyan nan. m'an fe wo fien la maan dipii sisa . ⁵⁰ ne ka kan ka tenmen batiseli jo fe. ne koorotonin wo toro koo. ⁵¹ Aa yannan ko ne nan ni minnin here la wa? ayi! ne l'a fuo aa ye ko ne nan paani dun mgow she. ⁵² wee l'a to depii sisa, sho min konnan mgow mi juuru ye. a nan paan . saba nan wri mgo fla kanman. ⁵³ faa nan wri a dince kanman, dince nan wri a faa kanman. baa nan wri a dinmoso kanman, dinmoso nan wri a baa kanman. bamuso nan wri a yee dince moso kanman, dince moso nan wri a bla moso kanman.» ⁵⁴ yesu l'a fuo janman ye fanna ko:« ni aa ka sankaba wrisho je koon fe. aa ye n'an fuo wo janibie ko sape nan na. e nan nan nan sh, en nan. ⁵⁵ ni fien mi wrila ka bo kogodugu nan fe, aa n'an fuo ka ja nan wushu, e nan ke shennan. ⁵⁶ aa ye she ka dgukoo ni sankoo fee ka wate tgo fanmu. ala mi kuo minw kela aa sheman sisa , mon nan aa wufuranmun? nranman jinun! ⁵⁷ « monnan a ye ti miri a yee man kakuoruman ke? ⁵⁸ Ni kuo je min e nin mgo jo she, ni wo tgi man fe ka ta n'i ye fganmansho , ye l'i jelaja ka been jinni a fe n'aa man she fganmanw fe, yako a ka nan ta e dun fganmanw bola, wuu kana e dun polisiw bola, polisiw kanaan e dun kashola. ⁵⁹ N la fuoe ye ko e ti bo kashola ni ne man ye ka juru biee saa.»

Chapter 13

¹ wo watela, pitati tun galileka joo jii bo k'a to biekaw pka la ala ye. mgow joo nan wo laki yesu ye, ² yesu y'a fuo a ye ko : aa miiri k'o galileka junu sara tiin bari a tun mi hake ke ka teme galileka show biee ka wa? ³ ne l'a fuo a ye ko shien te. ni aa man nimise ka faa aa ka kuo dguw la, aa biee nan halaki fanna, ⁴ silowe ciin sagasho biinnan mgo ta ni sigi minw kan k'a pka , aa ye miri ko w'u tun kuodgu kelaw ye ka tenmen Zeruzalemuka shon biee ka wa? ⁵ Ne la fuo aa ye ko shien te. Ni aa man nimisa ka paan aa ka kuodguw la, aa biee nan halaki fannan.» ⁶ Wo kofe, yesu talen jii da aa ye ko:«tooba tun mi cee jo fe a ka jii la. Duun jo, e taa too a ka nga a ma fuyi soo. ⁷ wo duun ji nan, a fuo a ka baradin ye ko: Ne saan saba jinan , ne ti fuo yi soo ala. a tge. Kun tala a la to jii konnan gwansan ⁸ Nga baaradin ya jabi ko:A ti wo ji nan kun,. ne nan dgan siin ka lamini ka ngon ke a konnan. ⁹ Ni wo ka ke, n'ar soo a nan diin ke saan gwee. n'an man dicin ke, e n'aan pka. ¹⁰ Manshon dun jo la, yesu tun tun min mgow kalannan kaasha jo konna. ¹¹ Moso jo tun min wo jaa ra, jranbannan tun m'a la depii saan tan ni sigi. Bannan tun min ka kuokru, a tun ti she kitee ki jo. ¹² yesu l'a je wate min nan, e y'a kri ka fuo a ye ko:« Moso, e kennganya sho fee» ¹³ E ya boo da moso ka, wo jani biee, a kio tee,e y'a damlan ka ala tannu. ¹⁴ Nga kalansho kuntgi jiiinminan bari yesu mgo kennganya manshondun nan. E koma ta ka fuo janman ye ko:« An ka kan ka baara ke tee woro konnon . Aa nan wo dunw nan, aa l'u kennganya. Ala ka nan lafien dun nan.» ¹⁵ Mantgi la fuo ko:«aa ye mi flankanfulaw le ye, manshondun nan, aa ye ken ken biee ti aa ka mishi, waaman faki fii ka taa son je la wa? ¹⁶ Moso jin min buruju bora lbrayima ma, ni shitanni tun mi ka siri ni bannan ye depii saa, tan ni sigi, a tun man dga k'a wo moso ke kennganya manshon dun na wa?» ¹⁷ Yesu koman jii fuo wa te min nan, a dguw biee munnan. jama biee jishon tun kaji yesu ka kabako keninw kama. ¹⁸ Yesu l'a fuo kun ko:« Ala ra masaya boni mon fe? Ne n'an kanyan ni mon ye? ¹⁹ A min e ko mutaridinkise, she jo wo ta ka dan a ka nankuo kon nan. A finnan ka boyan ka ke yri ye, konw l'a ka pannganw da a boow ka.» ²⁰ Yesu l'e ta nin koman ye yan ka fuo ko:«Ne nan ala ka masaya nin joon kanyan kun? ²¹ A mi e ko vwuru fununan moso jo min ta ka mugu fiee paa ke na ka jonna k'a bla fuo a bie fununa.» ²² Yesu tasho Zeruzalemu, a tun min dgugubaw ni dgufitiniw she tge, a n'an biin mgow kalanna. ²³ Mgo jo ya jinika ko:« Matgi, mgo shama tinan krishi wa?» ²⁴ e ya jaabi ko:«Aa jeja ka dun da fitini ye fe baari ne fa a ye ko mgo shama biee nan tgo jini ka dun nga a tinan she.» ²⁵ Ni shotgi ka wri ka daa sko wate minan k'aa to kenma. aa nan damla ka da koko k'a fuo ko:«matgi, daa yee an ye» a nan aa jaabi ko t'a boja don. ²⁶ Wo tuma na, aa nan fuo a ye ko aa ye dunni ke n'a ye, ko a l'aa kalan aa ka dgu fuobajaw la. ²⁷ A nan fuo aa ye kun ko a ye t'aa bo ja don, ko aa kuodgukelaw biee la bo n koo. ²⁸ «Wo jaala, n'aa ka Ibrahimia , Isiyaka, ani Yakuba ani

shelaw bieë je ala ka masaya la waate mina, kak'a sɔɔ aa tonin mi kenma, wo tunma na, aa nan komo ka klo.²⁹ mgo jɔw nan ka bɔ kɔɔn, ni teechiin, ani kɔkɔdgu ɲaafe, ni worodgu fe. aa nan skin dunni na ka masaya la.³⁰ Wo tunma la, kuɔmgɔw jɔɔ nan ke nanmgo ye nanmgo jɔɔ nan ke kuɔmgɔ ye.»³¹ Wotunma na, Farizije jɔw gwaara, yesu la k'a fuɔ a ye ko: «taa ja gwɛɛ ka yan bla, bari Erɔdi ma fe ki pka.»³² Yesu y'a jaabi ko: «aa ta fuɔ wo nanmaamgo ɲii ye ko» nee jinaw gwen ka bɔ mgɔw la, ka bannabgashɔnw kenngenya bii ni sini, ani tee sabanan dun, ne nan tra unka bara la.»³³ Nka wajibi lo ne la taa ni ka sra ye bii ni sini ani sinigenngen, bari a beni te shela la pka ja gwɛɛ zeruzalemu kɔfe³⁴ Zeruzalemukaw, zeruzalemukaw aa ye minw sheraw pka, kaala ka shedinw buun ni kɔkɔkruw ye k'a pka, shiyan yoo ne tun m'a fe k'aa lajen ne kɔɔ n'a fuɔ sise l'a dinw lajen a ganman kɔɔ tgo min na, nga aa man sɔn!³⁵ Ayiwa, aa ka sho lakoo nan to. Ne la fuɔ aa ye ko aa ye tinan ne je kun fuɔ duun min nan aa n'an fuɔ ko "mgo min nanan matgi tgo la, Ala baaka dun a la.»

Chapter 14

¹ Mashɔ dun jɔra yesu re ta farisiew ka mgo baw jɔ ka sho ka ta duni ke ɲi. Farisien miinu tun ɲi y'a wuu ma kɔɔshira.² cɛɛ jɔ tumun ɲi, piisko funun bannan tumana.³ Yesu re koma ta sariya kaamgɔw n in Farisiew ɲirika: ka kanya ni sariya wee, a dgani mun ka bannabgashɔ kennigeya mashɔ dun waa ya a dgani te?»⁴ Nka aa ma shɔ ka foyii fwo. wo sgan na, yesu ree o bannabgashɔ ta ka a kennig, enya ka bla ka ta.⁵ wo kwo, ee ra fwo aa ye ko: a ye jɔ din wamaa a ka mishi ka byin kɔɔnna a tgi ti latge ka ta bɔ, ari ni mashɔ la mun wa?⁶ Aa ma she ka koma.⁷ Miinun krila duninna, yesu re taren da wu fe, bari a tun maa kɔɔshi ra ka je ko aa tumun jateena sgi jawure womanna. ee ya fwo a ye ko: ⁸ «mgo ki kri fru dunin na, e kooti sgi jateena sgijaara. bari e taa dɔn mgo jɔ krinin nin miin ka pisa ye.⁹ Min naa fla bieë kri, ni wo kana fwo ye ma kiya sgi jaa ji cɛ ɲi ma wo sgan na e muunin na wuri ka ti sgi kɔfe sgi jaa ra.¹⁰ Nga ni ka kri ti sgi kɔfe sgi jaa re, jaako e kri bga kanna na, ee ka fwo ko, nen lamgɔ wuri ta ka ti sgi jateen na. wo sgan na ena bɔnan sɔɔ. ee duninkengɔnw shema.¹¹ mgo o mgo ra yɛɛ kɔɔta, wo manadji. mgo o mgo ra yɛɛ madji wo kun na kɔɔta.¹² mgo min yesu kri dunin na, era fwo o bie ye ko: "nin ee duninbaa laben shufe waama teefe, e kaa e lamgɔ kri waama badin waama e bareman, waama e sgijɔn nafaotgiw, bari wuu bieë she ka ye kri ka yuru saa.¹³ ngo e ka o duninba shi laben, ee fgantanw ni mgo fiemanw ni murukuw ani fienshow re kri.¹⁴ e ree duba sɔɔ, bari wu tinaa she ki ka yuru saa. e na a saa sɔɔ mgo teeniw suw krun dun.¹⁵ duninkeraw mgo keen wo koma mɛn miin ke, ee ko: "mgo miin na dunin ke masaba ka masayara wee duba din ye.¹⁶ "Nga yesu le ya fwo a ye ko: cɛ jɔ shufe dunin labeen ka mgɔw shaaman kri.¹⁷ dunin waate shera, e ya ka baaradin cɛ ka ta a ka mgo kri ninw kri ko ola na; fɛɛn bie laben na ka ban.¹⁸ wu bieë keen-keen ne byin yanfa ɲiri kan ni dosokun keen ye. mgo gare we ko: nee jii jɔ saan ne ka kan ka ta o fɛɛ, ne ri daare e ka yaafa ne ma.¹⁹ jɔ kpeeman ne ko, ne minka tora tun san, ne na ta wu kɔɔbɔ ne ri daare, ee ka yaafa ne ma.²⁰ jɔ biere ko kun ko: nee min ka piere tge sisa sisa, wera to nen ti she ka ta.²¹ baaradin wee seki ka ta a kuntgi fe ka ta wo kow bieë laakii a fe. djuntgi jinmina, e ra fwo ka jaw ra kato fgantanw nin mgo fiemanw ni fiyeshow ani murukuw kri ka na naaye yan.²² wo kera baaradin wee ya fwo a fe ko: "ne kuntgi, ee min fwo wo kera, nga a ni wo bie sho ma pa".²³ kuntgi wee ko baaradin ma ko: "ta srabaw ni sinsan ygelanw ra ka ta mgo kaaba ka na na ye yaako shoo ra pa.²⁴ nenra fwo a ye ko, mgo miinu tin kri ra, wu shi ti nen ka shufe dunin nene!²⁵ Janman kganni tumun yesu nɔngan eri yeema a ka pan fe aa ye ko: ²⁶ ni mgo ka na a ye nɔngan, ni wo maa fa kɔnniya ani a ba nin a moso na dinw, ni a barema cɛw ni a barema mosow a ni a yeekundin wo, a ti she ka ke nen ka krandin ye.²⁷ Min ti a kwengwe yiri ta ki gwan nera o ti she ka ke nen krandin ye.²⁸ aa ye ra jɔɔ, nama fe ka sanmu yan jɔ, a ti sgi ka jaate bɔ ban ne ka fɛɛ nin fɛn ma boora ka jɔ ka laban ne?²⁹ ee re sran ko ni a ye ka a jubɔ nama she ka sho laban, a je bgaw bieë na damna ka ka yeekwo o ra.³⁰ ka fwo a ma ko: cɛ ɲi sho jɔ damna, nga a ma she ka laban.³¹ wamaa masace jɔɔn na ma fe ka ta masace kpeeman kee, a ti sgi ka miyiri ban ni cɛ wuga tan she masace kpeema ni cɛ wuga mɔn na wa?³² ni a ti she ka masace jɔ to ja yan na, a na cedinw bla ka ta wo cɛ laben tgo yaara.³³ wo tgo ra, aa ye ra mgo o mgo ti jien a nboofen kwo, wo ti she ka ke ne ka karandi ye.³⁴ kɔkɔ kapi nka a ka timiya na ban, a nan ke tgo din ka timiya kun?³⁵ a na ke fɛɛn ko wee dguko ma wala sisiwo. o na a fri keema. ko too mi mi fe wo la lamɛni ke.

Chapter 15

¹ fganman wari mna bgaw ni jurumushow biere ya kpaa yesu ra ka ka komaw lamɛn.² farisienw ni sariya kaamgɔw dujukɔɔ koma ke, ko: cɛ ɲi junrunmunshow mna kwɔna, a ni wure dunin ke ngɔn fe."³ yesu re taren ɲi da aa fe ko: ⁴ aa ye ra mgo jɔɔn ni ska keme ma fe, ni keen ka fri aara na ti ska show biikrɔntɔn ni kɔɔntɔn to kongokookɔɔna ka ta frinin yaara, fɔ ka je?⁵ nin a ka wo je sgan min na, a yirilajaman sho re na da a kanmankun kan.⁶ A ka she sho sgan min na ena lamgɔw nin a sgingɔnw kkri ka fwo wu ye ko: aan yiralaja ngɔnfe, ne ni ka ska frinin jee.⁷ o tgra ne ra fwo aye, junrunmunkera mgo keen ka nimisa a ka jurunmunw yirilaja wee ke sankoora wo tgi kanma ka tɛmɛ mgo teenin biikɔnnɔntɔn ni kɔɔntɔn kan, minun makwo tiniminlira kun.⁸ Moso jɔɔn, ni waripie din tan ma fe, keen ne fri shoora a fe ka ti lanpa maa ka shoo fla ka a yaara cɛɲi fɔ ka a je?⁹ nin a ka a je sgan min na, a ta a lamgɔw ni sgingɔw kri ka fwo wu ye ko: aan yirilaja ngɔn fe, bari ne ni ka wari pie fri nin je.¹⁰ wo tgora ne ra fwo aye, ni junrunmunkera keen ka niminsa a ka jurunmunw na yirilaja wee ke masaba ka meenkew shema wo tgi kama.¹¹ yesu re ko kun: dince fla tumun cɛɛ jɔ fe.¹² din kpeenni wee ya fwo aa fa ye ko ko: ne fa, ne ɲijaa bɔ e ka nafoo ra ka ji ne ma. wo sgan na fa wee a ka nafoo taran a din fla she.¹³ wo tee dunma tenmenin kɔfe, din kpeenni wee ya taa bie ke ngɔn kan ka ta nee janmanan kpeema kɔɔna min ja ka yan, ka ta a bieë ban kronyara.¹⁴ a ka wari bie baanan sgan min na, kongoba re dun wo janmanan ra, a ka dunnin

wee ban. ¹⁵ ere ta dun wee ra bla ka ta a ka jiw ra ara ta jew koooshi . ¹⁶ jew tun yiridin minun dun, a tun mafe ka a koonbaa pa nin wure ye, nga mgo shi ma fwoyi ji a ma. ¹⁷ e hakri soo miikee, een ko : baaradin shaanan min ne fa fe shoo, wuu dunin ke fo k'aa pa ka a sho to, ne kpiin na sa kongo boora yan. ¹⁸ Ne na wri ka ta nfa ka shoo, ka ta fwo a fe ko: nen fa, nee masaba hake taa, ne ye fana hake taa. ¹⁹ ne man kan ka kri ki din kun. ne mlan na fo e ka baaradinw jo. ²⁰ ere wiri ka ta a fa ka sho. ka to ja yan, a fare yaa nasho je, a mashe we ya mlan . ere wiri ka kunben ni bii ye ka ti yoon a din na ka da mjan mjan. ²¹ dince we ya fwo a fa fe ko: ne fa, ne masaba hake taa, ka ye fana hake ta, ne man kan ka kri ki dince kun. ²² Njan a fa re ya fwo a ka baaradinw fe ko: aa latge ka na ni deekew la junmanman wee, ka na wo dun a kanna, ka boorange dun a boora, ka sabaan dun a sisa. ²³ aa na nin mishi din tooni wee ka na wo pga . aan ni ka dunin ke k'an yirilaja, ²⁴ bari ne din min de a sanin ne tumun, a pananmanyara . a fri nin tumun, a jera. aare panapie damna. ²⁵ a din ce gare tumun jira. wo sunnupana sho ra, ere fwoi kan ni donke kan men. ²⁶ ere baara din jo kri ka o jirika panapie kwo sababu ra . ²⁷ wo ya jaabi ko: e dgo ce we na nin, e fa re mishidin toonin jo pga a fe bari a naa na kenge yanin ye ²⁸ Dince gare we jinmin, a ma son dun shoo ra a fa re bo ka ta a daare. ²⁹ nja e ya fwo a fa fe ko: ne san shaanman kee ni ye baara ra. ne man bab e kan na dun shi ani sgan shi. wo bie na ta e ma ari ba din keen ji ne ma, yaako ne ni lampow ran yirilaja ngon fe. ³⁰ Nja e din min de arie ka nafoo bie shen moso kri ra. A naa kun, ere mishi din toonin pga a fe! ³¹ a fa re ya ya fwo a ye ko: ne din , ye min ne fe yan sgan bie, ne ka fenw bie yee ta ye. ³² Nja an ka kan ka yirilaja k'aan panapie, bari e dgo min sanin tumun a pananmanyara . a fri nin tumun, a je ra.

Chapter 16

¹ yesu re ya fwo a ka krandinw fe fran ko. ce nafooba tgi jo tinmiin, kunasgi bgajo tima fe a ka nafoora. jooe na a fwo a fe, ka maka nafoo shen nan. ² wra nafootigi were wo wari mra bga kr ka fwo ye ko nee min mene ka kwora, ekodiwora? an jatee bo katgu e tin na she kato ne ka nafoo kuna kun. ³ wo sgan nan nafoo mrabga wera fwo a koon ko ne na mookne? ne kuntigi na ne bo nafoo kuna neenti she ka seenke, daare fran muupa minne ra. ⁴ uhun ne na miin ke ne wo donn yaako ne ka bo nafoo tgi ka nafoo kunaa mgojoo ra son ka ne ladunaa ka sho . ⁵ wo sgan naan minnu yrartaa akunigi fee, e damlan ka wo mgo ken ken bie kri ka gare jrika ko ne kuntigi ka yon mira? ⁶ we yaalabi ko tru bidon ke men. e ya fwofofe k'aroti jakun ka sebeta ka bidon biduuru sebe. ⁷ wo kofe e keno jrika ko yero ye taamin yoon ye? we ya labi ko don botto kemen. e ra fwo wo fe ko sebeta ya botto bisekin sebe. ⁸ kuntigi were nafoomra bga teenbii tano a ka ce kuya koman. katgu dian mgow kwow ke nin ce kuya tine aa nin ngon she. ka teme kee na dinw kan . ⁹ ne kmi na fwo a fe ko aa lamgow yaar a fe nin ce kuya ye nafoo ye, ya koo. nin wo nafoo ka ban aa re ka aa ladun sgija banbii ra . nin mgo min min danamgo ye kwo fitiniwna wo tgi min danamgo ye kwo baw fanan nan. mgo min teenin te kwo fitininw na, wo tgi teeni te kwo baw fonan nan. ¹⁰ mgo min min danamgo ye kwo fitininw na wo tgi min danamgo ye kwo baw fonan nan ¹¹ wee kaman ni aa ma ke dananmgo ye tebiya nafoo pan fee jo na nafoo sebe karifa aa man.? ¹² nin aa man ke danan mgo ye mgo kpee nafoo kwo ra, jo na a ka nafoo karifa aa man? ¹³ baradin shi ti she ka baarake kutgi flaye kutgu a na jo k,onniya ka ken kannu. wamaa nin joojo ken na ki mokwo bo jora.aa ti she ka baara ke yaamasaye ka ke nafoo fanan ye. ¹⁴ farisien wo komanw bie men miinkee, aa re yee kwo yesu ra. katgub nafoo tin ka jaaruye ka temen. ¹⁵ era fwoaa fe ko mgo minu m'aa ye jate ra mgo teeninw mgo jana wo min aaye re ye nja yaa yaamasa ra dosokuw don kwo min nun bojan mg fe, wuu haramuya nin no yaamas a fe. ¹⁶ sariyaw ni ceraw ka kitabuw tinmiin fwo ka na she yuhana bali seri kera ka waatii man . kaboo fwo wo waatira yaamasa ka masaya kibaro juman min fwoa, mgow bie ma jejara ka dun a ra. ¹⁷ sakoo ni dgukoo we shaa temen njaa saria seberin dinshi tinaa bara. ¹⁸ mgo o mgo ra mosoo ka fruu sa ka jo kpee man fruwo tgi yashoya kee mgo o mgo moso frusanin fruwo tgi fana yash oyakee. ¹⁹ ce nafoobatgi jo timiin a tin dakabanan funun dun. ka fjanaman dunin ke k'janapie dun o dun. ²⁰ ce fganlan koo jo danin tumun wo ka shoo dara ko lazare. ²¹ yuu tuman pii ja bie ra dunnin muru muru min nun tin bunu nafootgi ka tabari koo a tumafe ka wuu dun. wruw tin na a ka yuu don. ²² Ayiwa wo fgantan koo sara mekew re yaa ta ka bla ibrhima koo. nafoobatgi fana re sa aa re ya shuu dun. ²³ k'a a toonin to adesi koon, eyi paa koota ka ibrahima je fwo ja yan nan, ka lazare fanan je a koo. ²⁴ wo sgan nan e pren ka fwo ko ne ne fa ibrahima makari ne ra. lazare bla ka ta a bookpennipushu je ra ka nan na ne shon katgu ne tooro ni min fiinin koonan kwosebe. ²⁵ Ibrahima re ya labi ko. ne din a d:o kiri ka fe jumanw bie soo kito dian nan, wo tgara lazare kwo dgure soo. si saa kpiin wo min ja kpaan nana. ²⁶ ka fra wo bie kan dgan bare min aaye ni an ne she fwo minun mafe ka boin na an ne fe wuu fanan ti she. ²⁷ wo sgan nan , nafoo batgi we ko. ne fa ne ri daare ya lazare bla ka ta ne fa ka sho. ²⁸ katgu ne bare juuru mun a ra ta wu lasonmin wu fana kaa na na tooro jin nan. ²⁹ Ibrahila re ya labi ko. musa nin ceraw ka komawmaru boora aa ra wu lamem. ³⁰ Nja e ko. waryi ne fa ibrahima njaa nin mgo ken shu ka kun nunka ta a fe aa na ngisa aa ka jrumunwan. ³¹ Ibrahima re ya fwo a ye ko. n'a ti musa nin ceraw ka komaw lamem, ari nin mgo jo ka kun nun ka bo shuw sheman aa ti naa danaya ke.

Chapter 17

¹ yesu re ya fwo a ka krandinw ye ko. kunnashirikwow ti shaa to kebii. Nja mgo min num wo kwow ke boon min wuu ta ye. ² mgo min ka de nsen jinun ken kun nashie, nin sene tin jaa sri wo tgi kan nan ka fri koko jera, wo tinja pisa a man. nin wo ke nin wee. ³ aa yee koooshi wo kwow ra. nin e bareman ka jrumu ke , a fwo a a panan n'a ka ngiso, yafa a ma. ⁴ n'a ki hake ta shaan wowola tee ken koo, ka seki shaan wonwla ka fwo kii hake to, ya yafa a man. ⁵ ceradinw ne ya fwo matgk wee ko jo fra an ka dananya kan. ⁶ matgi wee ya fwo aa fe ko. n'a ka dananya boja tin muturde kese shi bo, aa tin she ka

fwo tooba wee k'a na dribie ra bwonka tii gman koka jee ra .wo tin na ke. ⁷ Nin baara din min aa ya jo fe n'ii senke wamaa k'i ka biekanw ngen konjoora n'a ka na ka boin yee na fwo a fe kara nii sgi ka dunin ke wa? ⁸ njaaa a tinaa fwo ko wo baara din naa dun ni didaa ki shesri k'a ye n'akkwo nan. n'a ka bandunni ni myinni na sja min nan. E soon ka dunin nin myinnin ke. ⁹ a na ka baara din tano katgu a ra lagninin dapaa. ¹⁰ wo tgora fan ce miinun fwoa a fe, n'a ka wu bieka ka dapa aa fwo k'a min baaradin gmansan nee ye k'ara jin ja dronw nee kee. ¹¹ ka yesu to sra kan ka jerusalem, e temen samari nin galilr jamana she, ¹² adun shoogdu jo konna, kunashoo ce tan ne nan kunbe k'a jo jayona. ¹³ ka pren ko . kanmgo yesu mankari an nan. ¹⁴ Ara jee munkte e ya fwo a fe ko aa t'a ye yra saakatashe bgaw ra. k'a ta sho to srafee aa re kengen ya. ¹⁵ aa sheman mgo ken nan jee k'a ye kenganya raa miin ke, e yi kwoseki ka yaa masa bojan nin kanba ye. ¹⁶ e yi kminnmjri gman yesu sin koo k'i naan bri dguman ka baaka d'a ye. samari kan nee tumu. ¹⁷ yesu ren ko. mgo tan ne ma sanniya? a sho mgo kooton min mii? ¹⁸ Mgo shi mi kwo seki nin donan ce in kente? ¹⁹ wo sgan nan yesu re ya fwo wee ko wri kata e ka danaya ri krishii. ²⁰ farisienw re yesu jri ka ko. yaamasa ka masaya na nan. waati jonnann. e ko yaamasa ka masaya naan nan ka kanja nin mgow ka kccshiriwee. ²¹ aa ti naan fwo fanan ko a fee yan wamaa a fee yan fe in . katgu yaamasa ka masaya min aa sheman. ²² wo fofe e ya fwo a ka krandinw nanan ko. dun min nanman a tinan jaa ye ka mgo din ce ka dunw ken jen . nja aa tinaan jen. ²³ mgo n'a fwo a fe ko. a fe a min yan , waama a min yan fe. aa kaa tnin aa ka gman a nankan. ²⁴ yaatgana we ngan tin miishi ka keenbo sanko pan ken fe sanko pan show bierenan je, mgo dince bie na ke tine a na dun. ²⁵ njaa wodun ka fiishe, wajibiro a raa tawo fwo byi mgowra ban nan. ²⁶ kwo miinnu tin ke nuhun ka tee ra, wuu na ke mgo dince ka duw fana nan. ²⁷ mgow tin dunin ke ka myinni ke ka mosow fru kadinw ji frura . fwo ka ta she nuhun duma kumunba konna. wo sjan nan jeba wee nan abie haraki. ²⁸ loti ka waati kera tin min shi, a na ke tin fana . mgo tin dunninke ka myinnin ke , ka sanin fierew, ka seenke ka show jo. ²⁹ njaa loti bora sodome dgu konna dun mina fien nin kribi wee dgi ka bo sankooro konjo sanje keke ka bie haraki. ³⁰ mgo dince n'i yra dun min na, a na ke tine wo dun biera. ³¹ wo dun nan nin min min a ka san kan n'a boo fenw min shoookonnan , a kaa dgi k'aru ta min m'a ka jiira, wo k'ii kwoseki a ka tun bla jaara. ³² Aa akri bla loti mossora. ³³ nin min mafe kpini krishiwo na soon a ra min ka soon a jin na wo na krishiwo . ³⁴ Ne ra fwo a jana ko wo dun shufe mgo fla na ke daran ken kan ken na mlan ka ken to. ³⁵ moso fla na ke shirira ngon fe ken na mlan ka ken to. ³⁶ ce fla na ke jii ta ken na mlan ka ken to. ³⁷ krandinw ra jrika ko kaamgo wo na ke miin? e ya ru jaahi ko fe shu ka ke ja min na, jakupiew na ngon lajenin.

Chapter 18

¹ E le tale fwo a fe. ka ira ka fwo a ka kan ka to daleli la kamina woni a ka a ko бага. ² a koo. tige la yadatin dio timun dugu diola, a tin ti s'ran Ala na ani a tintin mogoshi diate. ³ wo dugu kwo na fan na, tiamoso dio tumun ni to ka ta a dali ko ala a ye diama ka sie a duguwu ko. ⁴ n'ka ali a tinta te ka son a ka daleli la, dunjina e na seki ki ye miri ko.« ali ni ne ti s'ran Alan na, ali ni ti mogo diate, ⁵ ne na moso ni diama a la sien so a ka kitila, yako a ko na un toko kwan kun. ⁶ wo kwo matigi e ko a ma « A kitege la ni konna miri ni men. ⁷ sisa, Ala ka mogo tonmoniwo mi nun komo a fe snu ni te, a ta diabili dji wu ma? a na son ka mien ka wo ke? ⁸ ne la fwo a fe ko a na aa la mi na diona!»! wo togo la mogo dinke seki sho na na danaya so duguko kan wa? ⁹ wo kwo e le tale ni da mogo dio fe minun tun na yeke mogoteniwuye. ka mogo showu diate tuye. ¹⁰ Mogo fla ta Alabatoshoba kon na dale li kama, (ke tumun pharizien ye kewe min lampo mina bagaye) ¹¹ « pharizien wele wri ki djo, ki ye kwofwo daleli la ko, Ala ne bakada e ye ka so ne ma ke mogo showu shiye, kogo bikanikelawu, nambashowu, Diuladu guwu ali kogo lampo mini la mi mun de!». ¹² Ni shun dun sija tla dogokunkonna, niun ka soli fewu bie tonw saka bo. ¹³ N'ka lampo mina la we li to diayana ali a tin ti son ki kunkota, e li bo da et shishinkan a fwo ko« Ala makari ne akekelala» ¹⁴ Ne na fwo a te ko tieni na ta na na akri sigi ni ye a ka sho tenme doni kan, katugu mogo min ki ye boja wo na dogoya , min ki ye madigi wo kunko na ta. ¹⁵ mgo tunmu nana ni a dinw wu ye ni kalandinwu mu a niakege la. ¹⁶ nka yesu le li kambe a ma ko:«a densen to a la na ne fe, a ka lu niatege. katugu ala ka masaya mi wo mogo shiwu tale. ¹⁷ sien sien na ne la fwo ne la fwo a fe ko mgo o mgo ni ala ka masaya mina na fwo dencen, e ti na na so ka dun a labanna a kon na.» ¹⁸ kuntigi ba dii le yesu jinika ko:«kamgonnuman, ne kakan ka mon ke yako ka na nibanbi so? ¹⁹ yesu le li to a ma ko "mon na ye ne kri ko numan, katugu mgo numan shi tiji ala ke ko.» ²⁰ e kwin tiwu gon? e ka djuladuguyake, e ka sonali ke, e ka siere duguya ke, e ba ni fa boja» ²¹ kuntigi ko: « ne wo kwowu la bato ka to kanmin yala» ²² wo men ni kofe yesu fe, e li to a ma: kwo ke nangan e ka ki bola fewun bie fiere ka ji famgantawu sie wola e na nafoba so sanko la wo kofe na koni guanne ne la. ²³ nka wo min ni kofe, nafa tgi fe a gna shishi la fwo k'a temen, katugu nafotigiba le tumun. ²⁴ yesu la die wo tgo la a doso kashi afus ko: a ka kwe nafotigiwo la dun ala la masaya la. ²⁵ katugu ngomin la tenmen minsen digan fe ka mgo nafotigu duni we ala ka masaya la. ²⁶ min nu wo min wu le ko:«wo sangan na dio na se ka kisi?» ²⁷ yesu le ya jaabi ko:«kwo min mogo wu kanja wo ti ala kanja.» ²⁸ pieri le ko:« a fe an ne lan bolofenwu bie toyni k'an gwan e la.» ²⁹ wola yesu le li to a ma ko sien sebe la ne la fwo e fe ko mgo shi ti a sho, walama a moso, walama balemanwu walama a bankibawu, walama a dinwu ala ka masaya soon ³⁰ ni a ma fen so duguko kan yan, komati ji bambila. ³¹ yesu la ka kalandi tanifla ke nongon kan ka two ko « an ta sho fe jerusalem . wola tiela ka kwo sebeni wu bie mogonnanfin din kwola na ke ka dapa. ³² katugu dun Ala donbiwo ma, wu na a dogobo ka muna kuo wu k'ala, k'a dadie tun a kan. ³³ wokofe ana a matige, a na paga. Ete sahanan a na kunun. ³⁴ a ma fwoshi famu wo kwowu dihi la , wo kama dogo na a fe wola a ma fwoshi fanmu kwo fwoni wala. ³⁵ a na ke nafwo yesu shie shomu jricho tiecho sigi ni tunmu daleli s'ra dala. ³⁶ Mogo tenmen kan men na a fe e li to ko mon kenimu? ³⁷ E le fwo a fe ko Nazareth yesu temen sholo. ³⁸ wola e le pren ka fwo: « David din yesu makari ne ma» ³⁹ gnafetongonma bagaw le soon go tiesho ma ko ali mapaga. N'ka ali bin fie showe pren

tienji« David din yesu makari ne man»⁴⁰ yesu le li djo ka a frosie ko a la na ni tiewe a fe. fiesho kwani na yesu koo yesu le la njinika : ko⁴¹ « Emi mon njinina ne fe » we ko « matigi ne mi dieliwe fe»⁴² yesu le to a ma:« e na dielike e ka danaya li kenjenya.»⁴³ wo non biela a njawe ye . e li gwom yesu la ka Ala bona wo dieni na diama bie le Ala tando.

Chapter 19

^{1 2} yesu tenmesho duna dugu diola ko zeriko. tie dio tumi wo dugu la a togo kri ko zanké. lampo mina бага ka njamogo nafa tigi le tumu. ³ A tu mafe ka yesu elie ka don. mogowu ka sia kama a tun ti sie, ⁴ wo kama e le biiki bla mogowu ka ta ie taba dio la yesu tnme sira kan. ⁵ yesu sieni wo dia la, le li kunkota ka fwo a fe ko« digi diona, zanke ne ka kan ka digi ye fe e ka sho»⁶ zanke le li latige ka ta ne a ka sho ni iriladaye a ka sho⁷ wo dieni mogowu a le koma sia ka fwo :« a ta wo mogowu ake kela bie te a ka sho»⁸ zanke le li dieni to yesu na ko a mawo : ne na bola fewu talensie ni tantanw sie . ni ka ke ka namba ke diola kwo dila ne wo si nanni dji a tigu ma.»⁹ yesu le ko :« krishili duna shonji bie kona bi katugu a ye fanan mi Ibrahim din diola.»¹⁰ ka soo mogowu nan tin din naa ka na mogowu tununniun le lara ka a ku ma bo»¹¹ k'aa to koma la men na, yesu le ta le ni da a fe , tumun ko Ala ka masaya na ira aa la. ¹² E ko: « fanganmandi dio le wala ki ta tongon ma yan na ka ta yela fangan yala ka na . ¹³ Ele a ka baradin tan kri ka yela fangan yala ka na , i a bie keke ma, ka fwo ko a aa bagaya ya ni a la ta ka seki . ¹⁴ ka so a kwo tuma ji a diamana mogowu ye. a le lasirdiw bla ka ta fwo a fe» anti tienji ka tanganmanya fe, ¹⁵ Masaya soni kofe ki koseki ka na, E wali gi minun ma e le wu kri ka njirika a ka waliw makibi togo ni a nafa soniwo. ¹⁶ yon gale we ni dio a njate na ko « matigi e ka ka wati siyala ka tan fara a kan»¹⁷ fanganman di we ko « baradin numan a ka ni, e sina ka cron ya ke kwo kwini na, ne na dugu tan bla e ka maa la»^{18 19} flanan we na ko: matigi et ka wari makibi la ni juru ye fanganmandi we ko

Chapter 20

¹ Duun jora , yesu tinmin mjowu kronna alabatushoba konna, ka kibarujunman waajuri ke. O sjan na saakalashebgaw kuntkiw ni sariya kaamjowu ani yahutu cekobaw taa yesu nonka. ² k'a njrika ko: « shebgaya min nato ere kwo jinnun ke, yera u fo an fe. joon wo njan ji e ma » ³ yesu re y'a jaabi ko: nne fana n'aye njrika o kwokan na . ⁴ joon yuhanna ce kana batiseri ke? Ala wa, wanman mjowu?»⁵ O waati ra , aa re koma njonfe ko: « n'aan ka fwo ka ala le r'a ce , ana fwo ko mon na to aan ma d'a ra?»⁶ nka n'aan ka fwo ko mjowu le r'a ce , mjowu n'aan kuu ni sendew ye k'aan pka, ka soo u dani kwosebe ko yuhanna tinmin pka, ka soo u dani kwosebe ko yuhanna tinmin cera le.»
⁷ were kama aa re y'a jaabi ko aan t'a boja don. ⁸ yesu re y'a fwo aa fe ko: « Nne shi , nne wo kwo minnun ke ni kunti ye, nne tin a o sotgo fo aye fe.»⁹ O waatira yesu re taren daa ko:«cee jo erezen nankwo ke ka a kifabo dun erezen seelaw jo boora ka ta jamana kwema ra minen hin. ¹⁰ Erezen munhon span shera, ere y'a ka baarakedin jo ce Erezen seelaw fe ko ura Erezen munhon ni j'ama. Erezen seelaw re y'a ble ka kwen ka bla n'a boora kon ye. ¹¹ cee ere baarakedin jokwe ce ka ta kun seelaw ree o ble, ka le, ka kwen a borako. ¹² cee ere baarakedin sabanan cekun , erezen seelaw le wo manjin min ka kwe. ¹³ erezen nankwo tki re y'a fwo ko: «nne mon ke? nne na n dince manjunman ce aa na wo boyan»¹⁴ Nka, kabofwo erezen seelaw dince je, aa re y'a fwo ani njonsh: cee centabka ye nadee, aa na an ni ka pka yaako an ninka ceen soo.»¹⁵ Uu re diin mna ka fri ereze'n nakon kofe ka pka. sisa erezen nankwo tki na mon ke uu ra?»¹⁶ A na na kana o erezen seelaw pka, ka a ka nankwo, kifa mjokwee mannun ma mgowu wo koma men, are ko«ala m'a krishi ra o ma»¹⁷ Nka yesu re uu fe ka fwo :«seberi hin koo min joo ye?»shoojbgaw sendee min fri, o sendee kera koko nonkon jusginan kuntkeren ye wa? m?»¹⁸ Mjo o mjo ka bhin sendee hin ka, wo tgi na njonhon, sendee ka bin mjo min ka, ana o tgi njonhon.»¹⁹ Sariya kramjowu ni saakalashebgaw kuntkiw re yesu mna tko lapin o waati biee ra. ka soo uu ra don ko yesu taren da aye ko nka , aa sranna mjowu nan nan. ²⁰ o ra aa to ka koochi ka jan, uu re yayiri jo ce ka kafwo o fe, ka ara e yeke mjoteenn ye fwo ka yesu mna, ni yesu dara komaw ye, yako aa ka dun guvereneri kuntki boora. ²¹ Uu re yesu layrika ko:« kramjo, ko e koma ani mjowu krwo minnun na, u teenin no,ko e ti mjo ra, nka e mjowu kran ala sra la,ka piee fana,shen ka. ²² aan ka kan jinskon saa ka ji sezari ma waa, waman aan man ka saa?»²³ Nka yesu re uu ka cekuya faamu, ere uu jaabi ko: ²⁴ «a wari njinnin keen yra nna. jan kunkofoto min a ka, ni jan bonon bla ni mun a ka?» uu re ko «Sezari ta ro»²⁵ yesu re ko aa ma:«ora min Sezari ta ye, wora ji Sezari ma, min mi ala ta ye, wora ji ala ma.»²⁶ Uu ma she ka yesu ka koma shi sooo mjowu pana. a ka jaabiw re uu kabakowya, nka uu re y'a mapka. ²⁷ ka dan sadusehen mjowu joo ma, uu ko, ko shukrunnin tin jin, aa re y'a yesu ra ka kriko: ²⁸ «kramjo, Musa ce minnun sebe ka j'an ma u min de:"ni mjo koocee ka sa, ka moso to dinntan ye, a dkooce ka kan ka kooce moso fruu, yako ka diin soo a ma ka ke kooce diin ye.»²⁹ ka soo, dko ni ko cema wenla tin min jin, kooce ye moso fru ka sa ko moso to dinntan ye, ³⁰ flannan ye moso ta ka ke a moso ye, ka sa ka dinntan ye, sabanan ye wo mosoken fru ka sa ka to dinntan ye, ³¹ nanninan fana ta ye keti fwo ka ta she wonwla nan ma, uu bie re sa ka moso to dinntan ye, ³² o kofe moso fran le sa.»³³ yala shekranni duu na, mjo wowla jinnun na, moso na ke joon frumoisio ye? bari uu bie ra soo ka ke aa moso ye.»³⁴ yesu re y'a jaabi ko: << Drunjaa na , diinw fruu njofe , fana u ji njoo ma fruu ra. ³⁵ Nka cew ni mosow minmin ka kan na wo dinna nata soo ye ani shukrunnin ye, o duu na, cee tina fruu, moso tina ji cee ma . ³⁶ mjo shi tina sa kun, nka aa bie na ke nafwo meekew. uu min alal diinw ye, fran uu min shukrunnin diinw ye. ³⁷ Musa ra fwo ko mjowu shuw na krun. bari yritunin kwo e fwo jaa minaa, o jaa era , musa re matki kri ko Ibrama ka Ala, Issaka ka Ala ani yakuba ka ala. ³⁸ Ala ti shuu ka ye, njanmanw ka Ala lo, biee njanmanya a ye ra.»³⁹ Sariya kranmjowu jow a fwo ko: « kranmjo e komana ko na.»⁴⁰ O koo, uu m'a yarakpyakun ka njrika fwoshi ra ^{41 43} yesu re a fo ko: « mon kanman mjowu le nafwo ko krista min Dawuda bonson ye?»⁴² ka soo Dawuda yekun na fwo Zabrun kitabu ra ko: matki ra fwo ne ka matki

fe ko: « e ski nne krinbo fe, fwo ne ra e dguw ke e sinkw brimuku ye »⁴⁴ o sjan na, Dawuda krista kri ko matki, Ala le ke o bonson ye dishii?⁴⁵ mjo w bie m'a lamén na sjan min, ere ko krandinw ma: ⁴⁶ Aa yee kwoshi sariya kranmjo w la. uu re deekewaw dun ka yaara. a ka ji a ye mjo w mjo w ra uu mjo w baya fwo fyew ra, k'a ski natena skjaw ra alabatu show kóna, ani k'a ski na duninke jabaw ra. ⁴⁷ uu re fyamosow bo few bie mn'ara. ka miyen Ala daare ra yaako k'a mjo sebeyá yra. uu ka yaakiw tóow na dguya."

Chapter 21

¹ Yesu re a naan kwata, ere nafootkiw je, a ka ninlifénw blara sinsin kwóni. ² Ere fyamoso fñantan fana je, a min wari nñennin din fla blara. ³ Ere ko: «shenro, nne ra fwo aa fe, fyamoso fñantan le wari shaanman bla ka teme bie kan. ⁴ jinnun bie r'a ka waribaw kunka ta bla ka ke ninlifénw ye. min Nka fyamoso hin naka borawari bie re bla, min bie tin m'a fe ka she kabalonen.» ⁵ Nafwo mjo damadama tin min Alabatusho kwofw ra, a masritgow ni bejñunanw ni ninlifénmaw ye. ⁶ A ko: «aa min fee minun jera, duunw jow minana ni bee ni bee te, fshi tina toin.» ⁷ aa re yesu yrika: «kramgo, wo kwoow nake skan jónna? ani tñamansyen jón na wo kwoow nali yira?» ⁸ Yesu re y'a jaabi ko: «aa janto a yeera, mgo kana lafrii. sabu shaaman na nne tkwra ka to ka fwo "nne mun krista ye ani waati min srúnyan naa k'a ywan a ra" ⁹ n'a ka keebaw ni mrutiriw kibariyaw men sjan min naa ka sran. waajibi lo wo kwow ra ke ban, nka laba tina she janinken.» ¹⁰ O ra, ere ko: «janmana jo na wri janmana jo kanma ani masaya jo na wri masaya jo kanman. ¹¹ Dguko yeeyee nana ke, jaaw jow ra kónjoww ni banashidónbiw, balawukwobaw nana ke, ani tñanmasyenbaw yatñanna ra. ¹² Nka, ka flan kwow naa, aa n'a boo da ka, ka tóow, ka jónlajenshoba namjow ma, k'a bla koshora, k'a shunma ka n'a ye masaw ni janmanan namjow fe nne tkw kwón. ¹³ O na tko ji aman ka sheereyabo. ¹⁴ ay r'a hakrito ara ko aa man kan ka hanmin aa ka fwotaw ra wuwu janna. ¹⁵ sabu koman minnu ka kan ka fwo nne na uu dun a dara ani hakritgiya min kwón aa dguw tishe k'a jo a jakwón ani ati she k'a sów. ¹⁶ Nka, aa woobgaw n'a dun bora, aa badinw, aa teriw, aa baremanw bie n'a dun bora, ani aa na shaanman pga aye shema. ¹⁷ Bie n'a kónnjan nne tkw kama. ¹⁸ nka, a kunshe din keen shi tin'a trun ka bo aa kunko ra. ¹⁹ aa n'a jinnw sów, ka bo aa jijari fe. ²⁰ aa kana jerisalemu (jérusalem) lamini je ni keedinw ye, aa don ko a halakiri srúnjan na. ²¹ ora, minnum na ke jude (judée) ura bii ka ta kruuw ra, minnum na ke dgu sheman ra to ani minnum na kedafew ra, uu ti duu. ²² sabu o na ke kunmabóridunw ye, ka kwo sebeninw bie dapalira. ²³ kwón ka ke moso minnum na, ani minnum min shiin jira bóon mi uu ye o dunw na! sabu janashishiba re na sów janmanna ra ani jinmiinya kwow na bin o shyá mjo w ka. ²⁴ u na pga ni npamunrunw ya, u na mna yónya ra ka yiiken shyakwew sheema shyá kwew na jerizalemu tkitkw a sinkwón, fwo o shyaw ka waati ra dapa. ²⁵ tñanmanshyenw na je tee ni karo ni dooninw na. nanjin na shyaw sów dguko kan, u na kwónnafri s: o: o kókoje ni a jekrubaw kukan fe. ²⁶ mjo w na saa srayanbaw fe ani dguko ka kwón nataw nanafeeri kwón, sabu yaatñanna shebgayaw na yeeyee. ²⁷ o sjan na una mjo dince nasho je kabanjón ka ni kwónba ye. ²⁸ ni o kwow she sjan ka damna, aa kwón kóta ani a kun a kuun kwón, sabu aa kahónrónyali mi srúnja. ra ka na.» ²⁹ yesu re taren da u fe: «a namin tooba ni yriiw bie ra.» ³⁰ aa mi ka nkudaw bo, aa ra don aa jetko fe ko sunmanan srúnja ra ka ban. ³¹ o tko keen ra, aa wo kwo kesho je sjan minna aa a don ko yaamasa ka masaya srúnja ra ³² shen na nne ra fwo a nanan ka wo bonson jinnun ti ban ni wo kwow bie ma she. ³³ yaatñanan ni dguko na tenmen, nka nne ka komaw ti tenmen bada. ³⁴ aa janto a yekun na yaako a sokunw a sokunw k'ana paa ni nukumanya, ni dówshoya, ani drúnyan hanminw ra. ³⁵ Na fwo sebeen mnaniñen, wo duu na dguko ka, mjo w bie re ka. ³⁶ aa kwóshiri ke wkati bie, ka ala daare yako aa pñan sów ka krishi o kwow nata bie ma, ani aye ra she k'a jo mjo dince jakwón.» ³⁷ yesu tinmin mjo w kranna Alabatushoba ra duu o duu teera. shufe ere ta shi kruu ra. wo jaa we kri ko Oliviyé (Oliviers). ³⁸ Mjo w bie tin to ka ta sgomanjoona Alabatusho ra, yako ka lamén.

John

Chapter 1

¹ Gare gare, sani díjan koni da, min kri ko koma wo, wo tin mijin. wo koma tin mi Ala da fe, wo koma tin mi Ala lee. ² Wo tin mi Ala da fe kabini gare gare. Fen bie dara we fe. ³ Fen o fen dara, wo fen shi ma da ni aye nón te. ⁴ jñanmaya tin min aye ra, wo jñanmaya tin min mgow ka keen we ye. ⁵ Wo keen tiin keen bo jibi ra, nga jibi ma son a ma. ⁶ Ala lee ce jo ce, wo tgo wee kri ko zan. ⁷ We naan ka ke sheere wee ka wo keen sheereya ke, yaako mgow bie ra dannaya ke a ka sheereya baka ra. ⁸ Aye yee kun tun ti wo keen wee, nga a nakun tin min wo keen sheereya we ye. ⁹ Wo keen ti min keen sebe lee, a naan díjan na, e ren keen bo mgow bie ye. ¹⁰ Wo koma tin mi díjan na. Díjan dara a fe, nga díjan maan a don. ¹¹ A naan a yee kun ka shiya ma, nga a yee kun ka mgow ma son a ma. ¹² Wo bie na ta, miinnu sonna a ma ka da a ra, e re fgan ji wuu bie ma ka ke Ala dinw ye. ¹³ Aa ma woo mgo woo tgora, wala hadamadin sako baaka ra, wala ce sako baaka ra, Ala le l'a ru woo. ¹⁴ Wo koma kera mgo ye ka sgi aan shema. Aan na kwón lapie, wo kwón mi e ko dince keenpe min ta bóra a fa Ala ra, a pani min neenma ni shen ra. ¹⁵ Zan la sheereya ke, ni a prenna ko: Ne komana ce min kwo ra ko min na nan ne kofe, wo kera ne jan, katgu a ti min jin sani na koni woo, jin non. ¹⁶ A pani min miin na, aan bie wo jo sów, ani duba frani duba kan. ¹⁷ Ala sariya jii aan ma Musa baaka ra, nga neema ni shen naa Yesu Krista le baaka ra. ¹⁸ Mgo shi ma Ala je abada. Dince keenpe min mi a fa Ala la, ni Ala yee lo, we ra a tgo yira. ¹⁹ Zan kan sheereya fee jin ye, jerusalem yahutuww saakalashebgaw jow ni Levitew jow ce a fee sgan min naa ka a jrika ko: E mi jon ye? ²⁰ Ee yi tee ka koman, a ma son ka shen dgon aa man, nga ee ya yira ka pie janna, ee ko: Ne ti Krista ye. ²¹ Aa re yaa jrika ko: Ayiwa, a min dii? E min Eli

lee wa? Zan nee ko: Wayi, ne ti wee. Aa re ko: E min wo cera wee ye wa? E re aa jaabi ko: Wayi.²² Aa re yaa fwo a ye ko: ayiwa, e mi min ye, wo fwo aan ye, yaako aan ni ka jaabi lashe aan cebgaw ma. Ee mon fwo e yeekun kwora?²³ Zan nee yaaru jaabi ko: Ce min pren kongo konna ko: A' mantgi ka sra lateen! ne mi wo tgi kan we ye, e ko cera Esayi la fwo tgi min naa.²⁴ Miinnu cera ka ta Zan fe, Farisuenw jo tin non,²⁵ wuu re yaa jrinka ko: Ni e ti Krista ye, wala Eli, wala wo cera wo, mon na e ren batiseri ke?²⁶ Zan nee aa jaabi ko: Ne pkin min batiseri kera je ra nga jo min aa shema, aa ti wo tgi don.²⁷ Wo min nanra ne kw, nga ne man kan ni a ka sabaan yru firi wee.²⁸ Wo kwow bie kera betani, jurden ba kofe, Zan ti min batiseri kera ja miin na.²⁹ Wo dguspie ra, Zan nee Yesu nasho je a ma, ee ko: Ala ka sgadin min dijan ka jrumu ta ka bo jin, wo fee.³⁰ Ne komana ce min kwo ra ko min mi nana ne kw, wo kera ne jan, katgu a tin min jin sani ne koni woo, jin non.³¹ Ne pkiin tin maa aye don, nga ne naa batiseri ke jera yaako a ra yira Israel la.³² Zan sheereya ke ko: Nee jin senuma dgi sho je ka bo sankoo ra e ko jenekantgan, wo naan e sgi a kan.³³ Ne pkiin tin maa a don, nga Ala, wo min ne cee ko ne ra batiseri ke jera, wo ra fwo ko, ni ne ka jin senuma dgi sho je ka e sgi ce min kan, we re batiseri ke jin senuma la.³⁴ Ne ra jee ka shereya ke ko, jin min Ala dince we ye.³⁵ Wo dguspie ra, Zan ni a ka krandinw la fla jonin tin min jin kula ye,³⁶ e re Yesu temansho je. Ee ko: Ala ka sgadin fee!³⁷ Zan ka wo krandin fla la ka koma men miin kee, aa re ya gwan Yesu nogan.³⁸ Yesu ri yeema ka aa gwannin je a nogan, e yaa jrinka ko: Aa min mon yaara la? Aa re ya fwo a ye ko: Rabi, (wo kw o ko, kranmgo,) e dginnin min miin?³⁹ E re aa jaabi ko: Aa na a fee. Aa taa a fe, aa re ya sgija je, ka tee sho ke a fe jin. Wo ra so tee shon sgan we tin mun.⁴⁰ Wo krandin fla minnu Zan ka koma men kaa gwan Yesu nogan, wuu la keen tin mi Andre le, Simon Pieri baremace lo.⁴¹ Andre gare taa Simon nogan ka a fwo a ye ko: Aan nee Masiya je. (wo kw o, krista.)⁴² E re Simon janmna ka ta Yesu fe. Yesu Simon manfee, e ko: e min Zan dince Simon le, e tgo na da ko Sefas. (wo kw ko, Pieri wala paakru.)⁴³ Wo dgupiera, Yesu lee ya latge ko a na ta galile jamana la. A ni Filipe benna, ee ya fwo wo ye ko: E gwan ne nongan!⁴⁴ (filipe tin min betisayidakan nee, Andre ni Simon fran tiin bo wo dgu we ra.)⁴⁵ Wo kw, Filipe lee Natanael je ka fwo a ye ko: Musa seberi ke min kwora sariya ra, ni ceraw fran seberi ke a kwora aan nee wo jee. Yusufu dince Yesu lo, ka bo Nazareti.⁴⁶ Natanael lee yaa fwo a ye ko: Fen puma she ka bo Nazareti wa? Filipe lee yaa jaabi ko: Na a fee.⁴⁷ Yesu Natanael nasho jee a maa sgan min naa, e ko: Israel mgo sebe jo fee, nanmaa shi ti a la!⁴⁸ Natanael lee yaa jrinka ko: Ee ne don ja jonma? Yesu lee yaa jaabi ko: Ne jan tin mi ra ki to toobaa kw, sani Filipe ko kari kri.⁴⁹ Natanael lee yaa fwo a ye ko: kramgo, e mi Ala dince we ye, e mi Israel ka masace we ye!⁵⁰ Yesu lee yaa jaabi ko: Ne ra fwo e ye ko ne jan tin min ra ki to toobaa kw, wee kwso e re dannaya ke waa? E na kwobaw je ka temen jinnun kan!⁵¹ E ko fran, shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Aa na sankoo dayeeni je ka Ala ka meekew yeesho ni aa dgisho je mgo dince kan!

Chapter 2

¹ Wo kwow keni tee sabanan dun na, pienya jo lee ke kana, wo mi galile dgu jo ye. Yesu ba tin mi jin. ² Yesu ni a ka krandinw fran krini tin mi wo pienya ra. ³ Diven naa dese sgan min na, Yesu ba re y'a fwo a ye ko: Diven ti aa fe kun. ⁴ Nga Yesu re y'a ba jaabi ko: Moso, e min mon yaarala ne fe? Ne ka waati ma she ban. ⁵ Yesu ba re y'a fwo baaradinw ye ko: A ka fen o fen fwo aa ye, aa ren ka wo bie ke. ⁶ Ayiwa, paa dga wooro tin jin Yahutuw ka kwori kama, ka kanjan ni aa ka saniyari laandaw ye. Fieba jan juuru wama wooro je tiin ke wo dgaw bie keen_keen konna. ⁷ Yesu re y'a fwo baaradinw ye ko: Aa dga jinnu pa ni je wee. Aare y'a ru pa fwo aa da ra. ⁸ Yesu re y'a fwo aa ye ko: Aa jo suu sisa, ka ta ji dunni taranbgaw kuntgi ma. Aa re ta neen. ⁹ Je we yeeman ka ke diven ye, dunnin taranbgaw kuntgi la nennin. A ma wo diven bo ja don, nga baaradin minnu je suu, wuu kpin tin na bo ja don. Dunnin taranbgaw kuntgi wee pien ce kri Ka a fwo wo ye ko: ¹⁰ Mgow bie to ka flan ka diven bie la numan we ji mgow ma. Ni aa ka wo shaanman myin, wo kw, diven miin ka ji ddonin, wee sdon ka ji aa man. Ye ren diven bie ra numan mra fwo sisa! ¹¹ Wo kera Yesu ka tgenmshen gare kenin we, ee wo ke Galile kana ka a wooro yira. A ka krandinw nee da a ra. ¹² Wo kenin kw, e re ta kapernaum, a ni a ba ni a baremacew ani a ka krandinw. Aa re tee damanin ke jin. ¹³ Yahutuw ka Temekan sii srujanra, Yesu re ta jerisalem. ¹⁴ Mgo miinnu tin mi mishiwi ni sgaw ani jenenkan tganw fyeere, e re wuu so Yaa masa batoshoba konna, ani wari piiraw, aa sginin tin mi aa ka tabariw kw. ¹⁵ E re yrukesew ke shon ye ka aa bie kpen ka bo Yaa masa batoshoba konna, a ni aa ka sgaw ni aa ka mishiwi. E re wari piiraw ka wari fri dguman ka aa ka tabariw dabri. ¹⁶ E y'a fwo jenenkan tgan fyeerelaw ye ko: Aa fen jinnun bo yan! Aa kaa ne fa ka sho ke yakori ke ja ye! ¹⁷ A ka kradinw hakri dgira kitabu konna koma la miin na fwo ko: E ka sho kwo ka ji nee haari, a hanmi min ne ra kwosebe. ¹⁸ Yahutuw le y'a jrinka ko: Ee she ka tgenmshen joon yira aan na ko jo min e fe ka kwo jinnu ke? ¹⁹ Yesu lee aa jaabi ko: Aa Yaa masa batoshoba jin tin, ne na a jo kla ye tee saba konna. ²⁰ Yahutuw lee y'a fwo a ye ko: San binaani ni wooro le kera Yaa masa batoshoba jin jori la, ye ren na a jo kla ye tee saba konna tgo dii? ²¹ Nga Yesu kan tin mi Yaa masa batoshoba miin na, wo tin mi a yee piikoo we ye. ²² Yesu krunnin kw ka bo shuw shema, a ka krandinw hakri dgira a la ko a tiin wo koma fwo, aa re da kitabu ni Yesu ka koma fwo niw na. ²³ Ka Yesu to jerisalem, Temenkan sii waati ra, mgo shaanman na ka tgemanshen keninw je miinkee, aa re da a ra. ²⁴ Nga Yesu maa yee to aa boora, katgu ee aa bie don. ²⁵ A makwo tin tara ka jrinkari ke mgo shi ka kwonjanw ra, katgu a yeekun wee mgo konna kwow bie don.

Chapter 3

¹ Farisien jo tin mi jin, ko Nikodeme, Yahutuw ka fganman jo tin non. ² Wo taa Yesu sgera dun jo shufe ka fwo a ye ko: Kramgo, aan na don ko e min kramgo ye miin naan ka bo Yaa masa ra, Katgu ee tgemanshen miinnu ke, mgo shi tin she ka wuu ke, ni Yaa masa ti wo tgi fe. ³ Yesu re y'a jaabiko: Shen shen na ne ra fwo e ye ko: Ni mgo ma seki ka woo klaye, a ti she

ka Yaa masa ka masaya je. ⁴ Nikodemee lee yaa jrinka ko: Mgo min koorra ka ban, wee she ka woo klaye tgo dii? Mgo ti she ka e kwoseki a ba koonna klaye ka soon ka woo. ⁵ Yesu re yaa jaabi ko: Shen shen na ne ra fwo e ye ko: Ni mgo ma woo je ni jin la, a ti she ka dun Yaa masa ka masaya ra. ⁶ Miin woora piisgo ra, wo min piisgo re ye. Miin woora jin senuma ra, wo min jin ne ye. ⁷ E kaa kabakwoya a ra ko ne fwo e ye ko, waajibi lo ko aa woo klaye. ⁸ Fiyeen we tin ja min ka ji a ye. E ra mgankan men, nga e m'a bo ja don, e m'a ta ja don. Mgo o mgo woora jin na, wee min tin. ⁹ Nikodemee lee yaa jrinka ko: wo kwow she ka ke tgo dii? ¹⁰ Yesu lee yaa jaabi ko: Ye min mi Iszrael ka kaamgo ye, e ti wo kwow don? ¹¹ Shen shen na ne ra fwo e ye ko: Aan min don, aan koma wee kwo ra. Aan miin jee, aan we shereya ke, nga aa ti son aan ka shereya ma. ¹² Ni ne ka koma aa fe dgukoo kan kwow ra, aa ti da wuu ra. Ni ne ka sankoo ra kwow fwo aa ye, aa na da wuu ra tgo dii? ¹³ Mgo shi ma yee ka ta sankoo ra, fwo mgo dince min dgira ka bo sankoo ra. ¹⁴ Musa sranige sa koota konjokoon koonna tgo min na, waajibi lo mgo dince laa koota tin ne, ¹⁵ walisa mgo o mgo dara a ra, wo ra jranmaya banbii soo. ¹⁶ Bari Yaa masa dipan kanu haari, fwo ka a dince ni keenpee ji, walisa mgo o mgo ka da a dince ra, wo kaa haraki, nga wo ra jranmaya banbii soo. ¹⁷ Yaa masa maa dince ce ka na dinpan na ka kiti tge dinpan kan, nga a ra ce walisa dinpan laa kishili soo a baaka ra. ¹⁸ Mgo min ka da Yaa masa dince ra, wo sin ti kiti ra, nga min ma da a ra, kiti tge ra wo kan ka ban, katgu a ma da Yaa masa dince ni keenpee tgo ra. ¹⁹ Wo kiti sabaabu fee jin ye ko, keen naa dinpan na, nga jibi jara mgow ye ka temen keen kan, katgu aa ka kewariw ka dgu. ²⁰ Mgo o mgo kwo dgu ke, keen ma ji wo tgi ye fiewu, wo ti son ka na keen na fran, yaako a ka kewariw dguw kaa yira keen kan. ²¹ Nga mgo min shen kwow ke, wee na keen ra, yaako a ka kewariw laa yira ko aa kera ka kanpan ni Yaa masa sago we. ²² Wo kwow: Yesu ni a ka krandinw ne ta jude jamana ra. E ri to aa fe jin ka waatinin ke, a tiin batiseri ke. ²³ Zan fran tiin batiseri ke Enon, Salim ygeman, bari je shaanman tin min wo ja ra. Mgow tin ta a fe, ee tin naa batise. ²⁴ Wo ra soo Zan tin ma bla kaso ra ban. ²⁵ Ayiwa, Zan ka krandinw ni yahutuww joo re ngon soo aa ka saniyari laada kwo ra. ²⁶ Aa re ta Zan fe ka fwo a ye ko: kramgo, ce min ti min e fe jurden ba kofe, ee wo min sheereya ke, wo mi batiseri kera sisa, mgow bie mi tara we fe! ²⁷ Zan nee aa jaabi ko: Mgo ti she ka fwoshi soo ni Yaa masa ma wo ji a ma. ²⁸ Aaye yee mi ne sheereya kera ko ne ra fwo ko ne ti krista ye, nga ne cera a jan re. ²⁹ Pyien mi miin ta ye, we min pyien ce wee, nga pyien ce terice min jo ni min a ygeka ka a lamen, wee ni yrilaja kwosebe pyience komankan koso. Ne ka yrilaja min wo shi wee ye, a dapanin min sisa. ³⁰ Jo ka kan ka fra wo bojanri kan, jo ka kan ka bo ne ta ra. ³¹ Min naan ka bo san fe, wo min bie kun na. Min bora dgukoo ra, wo min dgunma ta wee, wee koma dgukoo tgo we ra. Miin naan ka bo san koo ra, wo min bie kun na. ³² Ee min jee ka min men, ee wee sheereya ke, nga mgo shi ti son a ka sheereya ma. ³³ Min son a ka sheereya ma, wo ra yira ka pie ko Yaa Masa min shen wee ye, ³⁴ Katgu Yaa Masa min ce, wee Yaa Masa ka komanw fwo, bari Yaa Masa a paa jin senuman naa. ³⁵ Fa Yaa Masa dince kannu, ee fen bie dun a boora. ³⁶ Min ka da dince ra, jranmaya banbii mi wo tgi fe. Min ti son ka dince kan mnan, wo tinaan jranmaya soo, nga Yaa Masa ka jiminya tonin min wo kan.

Chapter 4

¹ Farisienw la men ko Yesu min krandinw soora ka aa batise ka tenmen Zan kan. ² Wo bie na ta, Yesu yee tun ti mgo shi batise, a ka krandinw nee tin min batiseri kera. ³ Yesu wo don sgan min naa, e re bo jude jamana na ka e kwoseki galile jamana na. ⁴ A tasho o, Waajibi tin non a ra Samari jamana shetge. ⁵ A shera Samari dgu jo ra, wo tgo o ko sikar. Yakuba ji min jii a dince Yusufu ma, a ka srun wo ra. ⁶ Yakuba ka koon tin min jin. Yesu badani tgonma fe, e yi sgi wo koon da ra. Tee kpanni man ra. ⁷ Samarikan moso jo naan je bo. Yesu re yaa fwo a ye ko: Je jo ji ne man, ne raan un myi. ⁸ Wora soo a ka krandinw tin taa dgu koon ka ta dunni san. ⁹ Wo samarikan moso we ya fwo Yesu ye ko: Ye yahutusho ne daare je myinta ra tgo dii? ne min mi samarikan moso ye. (katgu Yahutuww tun ti son aa ni samarikanw naa je fwoshi ra.) ¹⁰ Yesu lee ya jaabi ko: Ni e tiin Yaa Masa ka nininfe don, ani min mi je daare ra efe ka myi, yee tin na wo daare, a tin na je janama ji e ma. ¹¹ Moso wee ya fwo a ye ko: Matgi, yurufie ti e fe, koo ka yan fran. Ye na wo je janama bo miin? ¹² Aan beman Yakuba lee koo jin jii aan maan. A ni a dinw ni a ka byekanw nee yaa je myin. Ye ka bun ni Yakuba ye waa? ¹³ Yesu re ya jaabi ko: Mgo o mgo koo jin je myin, myinngon na wo mnan kun, ¹⁴ nga nee je min ji mgo ma, ni a ka wo myin, myinngon ti a mnan kun abada, katgu ne na je min ji, wo na ke je bwuta ye a koon min woyo fwo ka ta bla jranmaya banbii ra. ¹⁵ Moso we ya fwo a ye ko: Matgi, wo je ji ne ma, yaako myinngon kaa na ne mnan, ne kaana na je pa yan kun. ¹⁶ Yesu re ko: ta e ce kri ka na. ¹⁷ Moso we ya jaabi ko: ce ti ne fe. Yesu re yaa jaabi ko: Ee shen fwow ko ce ti e fe, ¹⁸ katgu ee sgi ke ce juuru fe. E mi min fe de sisa, wo ti e ce ye. Ee shen fwow. ¹⁹ Moso we ya fwo a ye ko: Matgi, ne ra koooshi ka je ko ye min cera lee. ²⁰ Aan ne samarikaw, aan ne bemanw Yaa Masa bato kru jin kan, nga aaye yahutuww ra fwo ko mgo ka kan ka Yaa Masa bato ja min na, ko we jerusalem nee. ²¹ Yesu re yaa jaabi ko: Da ne ra, moso, waati min nana, aa na fa Yaa Masa bato ni kru jin te, ni jerusalem fran te. ²² Aaye Samarikaw, aaye min bato, aa ma wo don. Aan ne Yahutuww min bato, aan ne wo don, katgu kishiri bora Yahutuww le ra. ²³ Nga waati min nana, wo waati shera ka ban, batobga sebew na fa Yaa Masa bato ji an ani shen na, bari fa Yaa Masa min wo batibga shiw re yaarala. ²⁴ Yaa Masa min ji ne ye. Minnu na bato, waajibi ro wuu ra bato ji na ani shen na. ²⁵ Moso we ya fwo a ye ko: Ne ra don ko Masiya na na, wo koo wo, Krista. Ni wo ka na sgan min na, a na fen bie fwo aan ye. ²⁶ Yesu re yaa jaabi ko: Wo mi nee ye, ne min mi komana e fe. ²⁷ Wo sgan ra Yesu ka krandinw ne ya kwoseki ka na a fe, aa re yaa je ko a min komana moso jo fe, aa kabakwoyara, nga aa shi ma she ka a jrinka ko: E min mon yaara la wo moso fe, wala mon na to e mi komana wo moso fe? ²⁸ Moso kpiin naka jedga too jin ka seki dgu koon ka fwo mgow ye ko: ²⁹ Aa na ce jo fee, ee ne ka kwo keninw bie fwo ne ye. ³⁰ Nin ti Krisya ye wa? Mgow re bo dgu koon ka ta Yesu nonjan. ³¹ Wo waati ra krandinw tin min Yesu daarela ko: kaamgo, dunnin ke. ³² Ngan Yesu re aa

jaabi ko: dunnin jo min ne fe ka dun, aaye ti wo don.³³ We ra too krandinw tin min ngon jrikara yara ni mgo jo nani ka dunnin ji a ma.³⁴ Yesu re y'a fwo aa ye ko: Ka ne cebga sako ke, ee baara min ji ne ma, ka wo ke ka dapa, we min ne ka dunninfeen wee.³⁵ Aa t'a fwo ko karo naani min aan ni shunman tge she waa? Nga ne ra fwo aa ye ko aa aa janw koota ka jiw fee. Shunman kokora, a tge sgan shera ka ban.³⁶ Miin shunman tge, wo ra ka saa so, e ren shunmakesew laje janamaya banbii kama, warisa miin dani ke ani miin shunman tge, wuu ra junshonja ngon fe.³⁷ Koma jin min shen ye miin na fwo ko: Mgo jo dani ke mgo kpeema nan shunman tge.³⁸ Aa ma ji miin seen, ne re aa ce ka ta wo shunman tge. Jo kpeema nee wo seen, aa ye re nafa so wu ka baara la.³⁹ Wo dgu ra samarikaw shaanman dara Yesu ra wo moso ka sheereya koso, a ko ko Yesu ra ka kwo keniw bie fwo a ye.⁴⁰ Samarikaw taa Yesu nonka sgan min na, aa re y'a daare ko a ri to aa fe. Ee yi to jin ka tee fla ke.⁴¹ Mgo shaanman kpeemaw dara Yesu ra a yeekun ka koma koso.⁴² Aa re y'a fwo moso we ko: Sisa kpin, aan ma da a ra e ka koma doronw koso, nga aan yeekunw na lamen, aan na don shenna ko jin mi dipan kishibga we ye.⁴³ Tee fla temennin kwo, Yesu re bo jin ka ta galile,⁴⁴ bari Yesu yeekun na fwo ko: Cera shi ti bojan so a yee ka jamana ra.⁴⁵ A shera Galile sgan min na, wo jamana mgow lee y'a mnan kwonan, katgu wuu fran tun taa sii ra Jerusalem. Ee kwo minnu ke wo sgan ra, aa wuu bie je.⁴⁶ Yesu taa Galile Kana kun, ee je yeema ka ke diven wee dgu miin naa. Goferenaman ka kuntgi jo tin min jin, a dince bananin ti min aa ka sho Kapernaum.⁴⁷ Wo ce ra men ko Yesu bora Jude jamana ra ka she Galile jamana ra, ee ta a nonjan ka a daare ko a ra na Kapernaum ka a dince kenngenyana, katgu wo tin mafe ka sa.⁴⁸ Yesu re y'a fwo a ye ko: Ni aa man tgemanshenw ni kabakwow je, aa ti son ka danaya ke fyewu!⁴⁹ Kuntgi we y'a jaabi ko: Matgi, na ne ka sho, sani ne din ka fii sa.⁵⁰ Yesu re y'a fwo a ye ko: Ta, e dince min a jannan. Wo ce dara Yesu ka koma ra, ee ta.⁵¹ A tasho o, a ka yow nee na a kunben ka fwo a ye ko: E dince kenngenyara!⁵² E y'a jrika ko a dince pisayara waati jon na, aa re a jaabi ko: kunun tee kpannimanra, piikpan we ya bla.⁵³ A fa ra don ko wo waati we ra Yesu ra fwo a ye ko a dince jranman no. A yeekun ni a ka sho mgow bie re danaya ke Yesu ra.⁵⁴ Wo ke ra Yesu ka tgenmashen flanan wee, ee min ke kabini a bora Jude jamana ra ka ta Galile jamana ra.

Chapter 5

¹ Wo kuo, Yahutuw ka sii jo kera, Yesu re ta jerusalem. ² Jedganba jo tin min jerusalem, sgaw ka dunda ygema, heburukan na wo tgo o ko beteseda. Kpa juuru tin min jin. ³ Banbgasho caanma danin ti min wo kpaw koo, fiyenshow ni sinkeemanw ni labaan. Aa tin min je ka lamganri mankoo na, ⁴ bari Matgi ka meeke jo tiin dgi wo dgan na jebaa koonna sganw joo ra ka je lamgan. Banabgasho min tin ka flan ka dgi je ra wo je lamganni kwo, bana shifa o shifa min a ra, wo tiin kengenyana. ⁵ Ce jo tin min jin, bana tin min a ra kabini san bisaba ni sekin. ⁶ Yesu wo dani je ka don ko kabini sganmanya a man kenngen, e wo jrinka ko: E man fe ka kenngenyana waa? ⁷ Banabgasho we a jaabi ko: Matgi, mgo shi ti ne fe ka ne ladgi je ra a lamgan sgan ra. Ni ne ka fii ni jija ko nee dgi sgan min na, mgo kpeeman ne kon ka dgi ne jan. ⁸ Yesu re yaa fwo a ye ko: wri ka e ka daran ta ka tgonman. ⁹ Wo jani bie ra, wo ce we kenngenyana. Ee yaa ka daran ta ka tgonman. Wo kera lafiye dun jo ra, ¹⁰ We ra to yahutuw re ya fwo wo ce kenngenyananin we ko: byi mi lafiye dun nee, a ma dgan e ye ka e ka daran ta. ¹¹ E re aa jaabi ko: Miin ne kenngenyana, we ra fwo ne ye ko ne ra n' ka daran ta ka tgonman. ¹² Aa re y'a jrika ko: Mgo jon na fwo e ye ko ya e ka daran ta ka tgonman? ¹³ Nga ce min kenngenyara, wo ma a kenngenyana bgaa don, katgu jama koso Yesu tin bora jin ka ban. ¹⁴ Wo kwo Yesu re wo ce so Yaa Masa batoshoba koonna ka fwo a ye ko: E kenngenyananin fee sisa. E kaa jrumun ke kun, yaako fe min ka dgu ni bana we, wo kaana e so. ¹⁵ Ce we ta fwo yahutuw ye ko Yesu re a ye kenngenyana ¹⁶ Wee koso Yahutuw re ya damnan ka Yesu tawo, Katgu ee wo kwow ke lafiye dun na. ¹⁷ Nga Yesu re aa jaabi ko: Ne fa baara ke sgan bie, ne fran baara ke. ¹⁸ Wo koma koso, Yahutuw tiin tgo yaara k'a pga ka temen gare kan, lafiye dun shenri dama don te, nga a ko fran ko Yaa Masa min a fa ye, Wo ra, aa re ko, a min a yee ni Yaa Masa kanjan na. ¹⁹ Wo sgan na Yesu re aa jaabi ko: Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Yaa Masa dince ti fwoyi ke a yee baaka ra, fwo ee min kesho je a fa fe. Fa we fen o fen ke, a dince fran we yee ke. ²⁰ Fa Yaa Masa ra dince kanu, a yeekun we fen o fen ke, ee wo bie yira a dince ra. A na kewariw fran yira a ra minnu ka bun ni jinnu ye, yaako aa kabakwoya. ²¹ Fa Yaa Masa mgo shuw lakunun ka jranmaya ji aa ma tgo min na, Wo tgo ra a dince ma fe ka jranmaya ji minnu ma, a ra ji wuu ma. ²² Fa Yaa Masa ti kiti tge mgo shi kan, nga ee kiti kwo bie jii a dince ma, ²³ yaako mgow bie ra dince bonya e ko aa faa bonya tgo min na. Min ti dince bonya, wo ti a cebga fa Yaa Masa bonya. ²⁴ Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Miin ka ne ka komaw lamen ka da ne cebga ra, jranmaya banbii min wo tgi fe. Wo sin ti kiti ra, nga a bora saya ra ka dun jranmaya ra. ²⁵ shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Waati min nana, wo waati min sisa re ye, mgo saninw na Yaa Masa dince kan men, a menbgaw na jranmaya. ²⁶ Katgu fa Yaa Masa janma min a yee ma tgo min na, wo tgo ra a ra jii a dince ma a ra jranmaya a yee ma. ²⁷ Ee fgan ji a dince ma fran ka kiti tge katgu mgo dince ro. ²⁸ Aa kaa kabakwoya wo ra, katgu waati min nana, mgo sanin miinnu min kabruw koonna, wuu na a kan men. ²⁹ Aa na bo jin. Kwonumakeraw na kunun jranmaya kama, kwodgukeraw na kunun kiti kama. ³⁰ Ne ti she ka fwoyi ke ne yee baaka ra. Ne kiti tge ka kanjan ni ne ka kwo mennin we Yaa Masa fe. ne ka kiti teenin non, katgu ne ti ne yee sako yaara, fwo ne cebga sako. ³¹ Ni ne ni yee sheereya ke, ne ka sheereya ti shen ye. ³² nga jo kpeema ne sheereya ke, wee ne sheereya min ke, ne ra don ko wo min shen re ye. ³³ Aa cedinw bla ka ta Yuhana fe, e re shen sheereya ke. ³⁴ Ne t'a yaara mgo ra ne sheereya ke, nga nee kwo jinun fwo yaako aa krishi. ³⁵ Yuhana kera lanpa maanin ye min keen bo, a jara aa ye ka waatinin ke ka junshonja wo keemaanin na. ³⁶ Nga sheereya jo min ne fe min ka bun ni Yuhana ta we. Ne fa we kewari minnu ji ne ma ko ne ra wu ke ka dapa, nee wuu minnu ke, wo kewariw re ne sheereya ke ko ne fa re ne ce. ³⁷ Ne fa min ne ce, wo yee ne sheereya ke. Aa ma a komankan men sgan shi, aa ma a tgo je. ³⁸ A ka koma tonin ti aa koonna, katgu ee min ce aa man da wo ra. ³⁹ Aa ra aa janw jo kitabu komaw ra, katgu a min aa koonna ko jranmaya banbii

we sɔɔ wuu ra. Wuu re ne sheereya ke! ⁴⁰ Wonata, aa ti sɔn ka na ne ma yaako aa pranamaya sɔɔ. ⁴¹ Ne ti bonyari yaara ka bɔ mgɔw fe. ⁴² Nga nee aa dɔn, ne ra dɔn ko Yaa Masa kanuya ti aa kɔɔna. ⁴³ Ne naan ne fa tgo ra, aa ma sɔn ne man. Ni mgo jɔ ka na a yee tgo ra, aa na sɔn wo ma. ⁴⁴ Aa ye she ka danaya ke tgo dii? Aa ye minnu ngo ka bonyari yaara, ka sɔɔ bonyari min bɔ Yaa Masa keenpe ra aa ti wo yaara. ⁴⁵ A kaana ke aa kɔɔna ko ne na aa sindun ne fa jan kɔɔ de. Aa dgi min Musa min kan, wee na ke aa sindunbga we. ⁴⁶ Ni aa tin dara Musa ra, aa tin na da na fran na, katgu wee seberi ke ne kwo ra. ⁴⁷ Nga ni aa ma da wo ka kitaabu sebeninw na, aa na da ne ka komaw ra tgo dii?

Chapter 6

¹ Wo kwɔ, Yesu taa Galile ba kɔfe, wo min Tiberiyade ba we. ² Jamaba ra gwan a nongan, katgu a tin min banabgasɔw kenngenyara tgo min na, aa tin min wo kabakwow jera. ³ Yesu re yee kru kan, a ni a ka krandinw ne aa sgi jin. ⁴ Yahutuwa ka temenkan sii sruapanin tin non. ⁵ Yesu ri jan kɔɔta ka jamaba nashɔ je a man. E y'a fwo Filipe ye ko: An na bwuuru san miin, yaako mgo jinnu na dunni ke? ⁶ Ee wo fwo ka Filipe dakɔɔbɔ, katgu a tin na min kera, a yee kun we wo dɔn ka baan. ⁷ Filipe re a jaabi ko: Hari ka wari depe keme fla bwuuru san ka jɔni jɔni ji aa ma, aa bie tinaan jɔ sɔɔ wo ra. ⁸ Simɔn Pieri baremace Andre, miin ti min a ka krandin jɔ ye, we y'a fwo a ye ko: ⁹ Bwuurukun juuru ni yige din fla min ce jɔ boora yan, nga we mɔn jan mgo shaanman jin ma? ¹⁰ Yesu re y'a fwo aa ye ko: Aa jama lasgi. bwin shaanman tin min wo jara. Aa re y'a sgi, aa tiin ce wga juuru ngɔnnan bɔ. ¹¹ Yesu re wo bwuuru ta ka baaka da Yaa Masa ye ka wo bwuurukunw tarantaran wo mgo sgininw she. E re yige fran ji aa ma tin, bie keen keen nee aa sagonan ta sɔɔ. ¹² Aa bie panin kwɔ dunni nan, Yesu re y'a fwo a ka krandinw ye ko: Aa bwuuru kunkrun shɔ toninw she yaako aa shi kaana shen. ¹³ Aa re wo bwuurukun juuru shɔ toninw she ka sinjin tan ni fla pa, miinnu tora dunnikeraw kwɔ. ¹⁴ Mgɔw Yesu ka tgemashen kenin je sgan miin naa, aa re ko: Cera min ka kan ka na dinjan na, ce jin ne mun! ¹⁵ Yesu re y'a dɔn ko aa tin ma fe ka mnan jaagoyara k'a ke masace ye, we ra to ee yi mabɔ aa ra ka ta kru kan klaye a dan na. ¹⁶ Teebyin sgan nan, Yesu ka krandinw nee dgi ka ta ba da ra. ¹⁷ Aa re dun krun jɔ kɔɔnna ka ba tge damnan ka ta kapernaum pan fe. Jibi dunna ka sɔɔ Yesu tin ma na aa fe ban. ¹⁸ Fiyenba wrira baje kan fɔ ka je lamgan kwosebe. ¹⁹ Aa taa jan ni krun we baje kan ka kilometere juuru wala wɔɔɔ ngɔnnan ke. Wo sgan nan aa re Yesu je, a min tgonmana je kan ka e kpaa krun na, aa re sran. ²⁰ Nga Yesu re a fwo aa ye ko: Ne ro aa kaa sran. ²¹ Wo sgan na a jara aa ye a ra dun aa fe krun kɔɔ na. Wo jani bie, krun shera aa ta ja dgukoo ma. ²² Wo dgupie ra, jama min tora ba kɔfe, Wuu ra kɔɔshi ko krun ni keenpe re tin mi jin. Aa ra dɔn ko Yesu ma dun wo krun kɔɔna a ka krandinw fe, nga krandinw gwansan ne tin bɔra jin. ²³ Wo ra sɔɔ Matgi we baaka da Yaa masa ye ka bwuuru ji aa ma aa ra dun ja min na, krun jɔ kpeemanw shera wo jaa ra ka bɔ Tiberiyade dgu ra. ²⁴ Jama ra jee ko Yesu ni a ka krandinw shi ti jin, aa re dun wo krunw kɔɔna ka ta kapernaum ka Yesu yaara. ²⁵ Aa Yesu sɔɔ ba kɔfe minke, aa re y'a fwo a ye ko: Kramgo, e shera yan sgan jɔnna? ²⁶ Yesu re aa jaabi ko: Shen shen ne ra fwo aa ye ko: Aa tgenmashen minnu je, aa t ne yaara la wuu kama de. Aa min ne yaara la katgu aa dunni ke ka aapa. ²⁷ Dunni miin ban, aa kaa baara ke wo sɔɔ drɔnhu kɔɔ, fwo dunni miin to badaa ka pranamaya banbii ji. Mgɔ dince na wo dunni ji aa ma, katgu fa Yaa masa ra ka tgenmashen daa wee kan. ²⁸ Aa re y'a prinka ko: Aan ka kan ka mɔn ke wrisa ka Yaa masa sako ke? ²⁹ Yesu re aa jaabi ko: Yaa masa sako we jin ne, ko Yaa masa min ce, aa da wo ra. ³⁰ Aa re y'a prinka ko: Ee she ka tgenmashen jɔn yira an na, yaako aan da e ra? E na kewari jɔn ke? ³¹ Aan bemanw mane dun kogokon kɔɔna, e ko a sebeni min kitabu ra tgo min na ko: Ee dunnifen ji aa ma ka bɔ sankoo ra. ³² Yesu re aa jaabi ko: shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Musa ma dunnifen ji aa ma ka bɔ sankoo ra, nga ne fa re dunnifen sebe ji aa ma ka bɔ sankoo ra. ³³ Katgu min dgira ka bɔ sankoo ra ka pranamaya ji dinan ma, wo min Yaa masa ka dunnifen wee. ³⁴ Aa re y'a fwo a ye ko: matgi, ye ra wo dunnifen ji aan sgan bie. ³⁵ Yesu ra fwo aa ye ko: Nee min pranamaya dunnifen we. Mgɔ min ka nan ne ma, kɔngɔ ti naan wo mnan fyewu. Miin ka da ne ra, myinngɔn ti wo mnan abada. ³⁶ Nga ne ra fwo aa ye ka baan ko: aa ye ne jee, wo na ta, aa man danaya ke. ³⁷ Ne fa miinnu ji ne ma, wu bie na na ma. Miin ka na ne ma, ne ti naa wo tgi kpen ka bɔ keenma fyewu. ³⁸ Katgu ne ma dgi ka bɔ sankoo ra ne yee sako kerika, fwo ne cebga sako wo. ³⁹ Ne cebga sako fee jin ye ko, ee miinnu jii ne maan, wuu shi kaa tunun ne ma, nga ne ra aa lakunun pranamaya kama laban dun na. ⁴⁰ Ne fa sako fee jin ye ko, mgo miinnu ka a dince lapie ka da a ra, wuu ra pranamaya banbii sɔɔ, ne na aa lakunun laban dun na. ⁴¹ Yahutuwa re dajukɔ koma ke Yesu kama, katgu a ra fwo ko a ye min dunnifen ye min dgira ka bɔ sankoo ra. ⁴² Aa re ko: jin ti Yusufu dince Yesu ye wa, aan min fa ni a ba dɔn? Sisa a ra fwo tgo dii ko a dgira ka bɔ sankoo ra. ⁴³ Yesu re aa jaabi ko: Aa' dajukɔ koman dabra. ⁴⁴ Mgɔ shi ti she ka na na ma ni ne fa miin ne cee, ni wo maa saman. Ne na a lakunun laban dun na. ⁴⁵ Ceraw koma jin sebe ko: Aa bie na kran Yaa masa fe. Mgɔ o mgo ne fa lamena kran a fe, wo na ne lamena. ⁴⁶ A te ko mgo jan dara ne fa kan. Miin naa ka bɔ Yaa masa ra, wo keenpe jan dara ne fa kan. ⁴⁷ Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Min ka da ne ra, pranamaya banbii min wo tgi fe. ⁴⁸ Nee min pranamaya dunnifen we. ⁴⁹ Ka aa bemanw to konjokoon kɔɔnna, aa mane dun, aa sara. ⁵⁰ Nga dunnifen min dgi ka bɔ sankoo ra, jin no. Ni miin ka wo dun, wo tinaa sa. ⁵¹ Ne min dunnifen pranamaya we min dgira ka bɔ sankoo ra, yaako ni mgo jɔ ka wo dunnifen dun, wo pranamaya naa to badaa. Ne na dunnifen min ji, wo min ne piisgo we ye, ne na wo ji yaako dinan ra pranamaya. ⁵² Wo koma kɔɔ, sɔsɔriba lee wiri Yahutuwa shema. Aa tin ma fwo ra ko: Ce jin she ka a piisgo ji aan ma tgo dii, aan ni ka a dun? ⁵³ Yesu re y'a fwo aa ye ko: Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Ni aa ma mgo dince piisgo dun ka a yuu myin, pranamaya ti aa kɔɔna fyewu. ⁵⁴ Miin ka ne piisgo dun ka ne yuu myin, pranamaya banbii min wo tgi fe, ne na a lakunun laban na. ⁵⁵ Katgu ne piisgo min dunnifen sebe ye, ne yuu min myinnifen sebe ye. ⁵⁶ Miin ne piisgo dun ka ne yuu myin, wo tonin min ne ra, ne tonin min wo ra. ⁵⁷ Ne fa miin ne ce, wo pranamaya non tgo min, nee pranamaya wora, wo tgo ra min ka ne dun, wo ren pranamaya ne ra. ⁵⁸ Dunnifen miin dgira ka bɔ sankoo ra, jin non. Aa bemanw mane min dun ka

sɔɔn ka sa, a ni wo ti keen ye. Min ka dunnifen jin dun, wo jranma na to badaa.⁵⁹ Ka Yesu to Yaa masa batoshob kɔɔnna Kapernaum mgɔw kran na e re wo komaw⁶⁰ Yesu ka krandinw shaanma na ka komanw men miinke, aa re ko: Koman jin ka gwren de. Mgɔ jon she ka wo mnan?⁶¹ Yesu ra don a yeema ko a ka krandinw min dajukɔɔ koman fwɔra wo kwo ra, e y'a fwɔ aa ye ko: wo r'aye kunnashen re wa?⁶² Mgɔ dince ti min ja min na gare, ni aa ye ka a yeeshɔ je ka ta jin non?⁶³ Nin we min mgɔ ka jranmaya we, piisgo ti fwoshi jnan. Nee koman minnu fwɔ aa ye, wuu min jin ni jranmaya we ye.⁶⁴ Nga jɔɔ min aa shema miinnu ma danaya ke. Mgɔ minnu ma danaya ke ani miin na a dun boo ra, Yesu wuu bie don kabini gare ra.⁶⁵ E re jin fran fwɔ ko: We ra to ne ya fwɔ aa ye ko, mgɔ shi ti she ka na ne ma ni ne fa ma wo she ji a ma.⁶⁶ Kabini wo sgan na, a ka krandinw shanma ne seki kwɔ, aa ma tɔɔnma nen kun.⁶⁷ Yesu re y'a fwɔ a ka krandin tan ni fla we ko: Aa fran man fe ka seki re wa?⁶⁸ Simɔn Pieri re y'a jaabi ko: Matgi an na ta jon fe? Nranmaya banbii komanw sɔɔ we fe.⁶⁹ Sisa an dara a ra ka don ko e mi Yaa masa ka senuma we ye.⁷⁰ Yesu re aa jaabi ko: Ne ma aa tan ni fla nanatɔmɔ wa? Wo bie na ta, aa ra keen we shitani nee!⁷¹ A tin mi koman na Simɔn Isikarioti dince Juda kwo ra, we ti na Yesu dun boo ra, a ka krandin tan ni fla la keen tin non.

Chapter 7

¹ Wo kwɔ, Yesu tin mi yaaraaara Galile. A tin ta fe ka yaara jude, katgu yahutu w tin mi tgo jini na k'a pga.² Yahutu w ka Gakɔɔsɔgi sii tin srɔnjara.³ Yesu baremacew re y'a fwɔ a ye ko: Y'a bɔ yan ka ta jude, yaako e ka krandinw fran la e ka kewari ketaw fee.⁴ Mgɔ shi ti dgon ka kwo ke, ni a ma fe a ka kwo ra don. Ni e mi kwo jinu ke ra, aa ke keen kan ki yee yira dijan ra.⁵ A baremanw yee tin ma da a ra.⁶ Yesu re y'a fwɔ aa ye ko: Ne ta sgan ma she ban. Aa ye fe, sgan bie ka ji.⁷ Dijan ti she ka aa ye kɔniya, nga ee ne kɔniya, bari ne ra a sheereya ke ko a ka kewari w ka dgu.⁸ Aa yeru ra ta sii jin na. Ne ti na ta sii jin na, katgu ne ya sgan ma she ban.⁹ Ee wo kwow fwɔ aa ye, ee yi to Galile.¹⁰ Yesu baremacew ta ni kwɔ sii ra, a yee kun fran le ta, nga a ma e yira keen kan, a taa mgɔw jranma.¹¹ Yahutu w tin mi a yaara la sii ra, aa ti mi jrikari kera ko: a mi miin?¹² Dajukɔɔ koma shiyara jama shema a kwo ra. Jɔɔ ko: Mgɔ juma non. Jo kpeemaw ko: Wayi, ee jama lafri le de.¹³ Wo bie na ta, mgɔ shi ma koma kee kan a ka pan fe, katgu aa ti mi sranna Yahutu w jna.¹⁴ Sii tin mi a shemashe ra sgan minna, Yesu re ta Yaa masa batoshoba kɔɔnna ka mgɔw kran.¹⁵ Yahutu w re kabakwoya, aa re yaa fwɔ ko: Ce jin kitabu don tgo dii? ka sɔɔ a ma wo kran ke.¹⁶ Yesu re aa jaabi ko: Nee mgɔ kran min na, wo ti ne ta ye, ne cebga ta ro.¹⁷ Miin ma fe ka Yaa masa sako ke, wo na don sala ni wo kran bɔra Yaa masa ra, wala ni ne min komana ne yee baaka ra.¹⁸ Mgɔ min koma a yee baaka ra, wo ra yeebonjari yaara. ga min na a cebga bonjari yaara, wee min shentgi we, teebiiya shi ti a kɔɔna.¹⁹ Musa ma sariya ji aa ma wa? Nga aa shi ti tɔɔnma ka kanja ni wo sariya we. Mɔn na to aa re tgo yaara ka ne pga?²⁰ Jama we ya jaabi ko: jina min ra, jon min tgo yaara la ka e pga?²¹ Yesu re aa jaabi ko: Nee kewari keen ne ke, aa bie kabakwoyara wo ra.²² Musa re kenjen sariya jii aa ma, wo bie na ta Musa ma wo keru damnan, a damnanna aa bemanw fe, wo sariya we kɔɔ aa sɔn ka mgɔ kenjen hari lafiye dun na.²³ Ni aa din ceman kenjen lafiye dun na yaako Musa ka sariya kaa shen, mɔn na to aa jinminnin min ne kɔɔ ko ne ce jo piiikoo mume bie kenngeny lafiye dun na?²⁴ Aa kaa kiti tge ka kanja ni fenw kwokana tgo we. Aa kiti teenni tge.²⁵ Jerusalemkaw jɔɔ re ya fwɔ ko: Aa ma fe ka ce min pga, wo ti jin ye?²⁶ A fee, a mi komana jama jnan na, aa ti fwoyi fwɔ a ye! an ka fganmanw na don ka pie ko jin ne mi krista ye wa?²⁷ Nga ni krista ka na sgan min na, mgɔ shi ti n'a bɔ ja don, ka sɔɔ an ce ji bɔ ja don.²⁸ Ka Yesu to mgɔ kran na Yaa masa batoshoba kɔɔna, e re pre ko: Aa ko aa ne don ka ne bɔ ja don! Wo bie na ta, ne ma nan ne yee baaka ra, nga ne cebga mi sebenma ne. Aa ma wo don.²⁹ Ne kpin na don katgu ne na ka bɔ aye ra, aye re ne ce.³⁰ We ra to aa re tgo yaara ko aa na a mna, nga mgɔ shi ma she ka e boo da a kan, katgu a ka waati tun ma she ban.³¹ Wo bie na ta, jama ra mgɔ shanman dara a ra. Aa re ko: Ni Krista ka na sgan min na, a na tgenmashen shanman ke ka temen ce jin kan?³² Farisienw jama ka dajukɔɔ koma fwɔninw men Yesu ka pan fe, we kɔɔ, saakalashebgaw kuntgiw ni Farisienw re garadiw bla ko aa ra ta a mna.³³ Yesu ra fwɔ ko: Ne min aa fe ka waatinin ke ban, wo kwɔ, ne na ta ne ce cebga fe.³⁴ Aa ne yaara, nga aa tinan neje, katgu ne na ke ja min nan, aa ti she ka ta jin.³⁵ Yahutu w re ngon jrinka ko: Aye she ka ta ja jonma, ni an ti she ka ta jin? Yahutu minnu yigen nin mi Grekiw shema, a na ta wuu re fe ka Grekiw kran wa?³⁶ Ee koma minnu fwɔ ko an na a yaara, nga an tina a je, katgu a na ke ja min na, aan ti she ka ta jin, wo kɔɔ we mɔn ye?³⁷ Sii laban dun na, sii dunba kpin, Yesu ri jo jama shema ka pre ko: Myinngon mi min na, wo ra na ne ma ki myin.³⁸ Mgɔ min ka da ne ra, baje jranmanw na woyo ka bɔ wo dosokun na, e ko kitabu ra fwɔ tgo min na.³⁹ Yesu tin mi koma na Ni we kwo ra, a danabgaw na min sɔɔ. Wo waati ra Ni senuma tun ma ji ban, katgu nɔɔɔ tin ma da Yesu kan ban.⁴⁰ Jama ra mgɔw jɔɔ Yesu ka komaw men, aa re ko: Shen na, ce jin min wo cera we ye!⁴¹ Jɔɔ re ko: Krista ro! Jo kpema ne ko: Nga Krista she ka bɔ Galile?⁴² Kitabu m'a fwɔ ko Krista na bɔ Dawuda bɔnsɔn na, ko a na bɔ Betilehem, Dawuda tin sgira dgu min na?⁴³ We ra to sɔsori we wri jama na Yesu kwo ra.⁴⁴ Aa jɔɔ tin ma fe ka a mnan, nga mgɔ shi ma she ki boo da a kan.⁴⁵ Garadiw sekira ka ta saakalashebgaw kuntgiw ni farisienw fe, wuu re aa jrika ko: Mɔn na to aa ma na ni a ye?⁴⁶ Garadiw re aa jaabi ko: Mgɔ shi ma koma e ko ce jin abada!⁴⁷ Farisienw re aa jrinka ko: Ee aaye fran lafri le wa?⁴⁸ An ka fganman keen wala farisien keen dara a ra wa?⁴⁹ Nga jama jin ti sariya don, aa dananin non.⁵⁰ Nikodem min tin taa Yesu nonkan, Farisienw la keen ne tin mun, we y'a fwɔ aa ye ko:⁵¹ Ka kanjan ni aa ka sariya we, an she ka kiti tge mgɔ kan n'an man a lamɔn ka ka kwo keninw don wa?⁵² Aa re y'a jaabi ko: Ye fran bɔra Galile le wa? Ta kitabu w lapie, e na je ko cera shi ma dgen ka bɔ Galile.⁵³ Wo kwɔ, aa bie keen keen ne ta aa ka sho.

Chapter 8

¹ Nga Yesu taa Oliviye kru kan. ² A dgusopie sgoma da jona ra, e yi kwoseki Yaa masa batoshoba koonna, jama bie re aa kpa a ra. Ee yi sgi ka aa kran. ³ Sariya kaamgaw ani Farisienw naan ni moso jo ye a fe, aa tiin wo mnan nanmgoya ra. Aa re wo moso jo jama bie nan koo ⁴ Ka fwo Yesu ye ko: Kramgo, moso jin mnanna nanmgoya we ra. ⁵ Musa ra fwo sariya ra ko wo ngonnan mosow ra kuu ni senekruw ye ka aa pka. Ye ren mon fwo wo kwo ra? ⁶ Aa wo fwo ka a dakoo, yaako ka a sindun sababu soo. Nga Yesu re yi bri ka seberi ke dguma ni a bookpenni we. ⁷ Aa re to ka a prika, Yesu re wri ki jo ka fwo aa ye ko: Aa ra mgo min ma jrumu ke, wo ra gare ka a kuu ni senekruw we. ⁸ E yi bri kun klaye ka seberi ke dguma. ⁹ Wo koma mennin kwo, aa dosokun we aa koofo, aa bie re ta keen keen, k'a damna cekoo, fwo ka ta bla aa kwomgaw ra. Yesu Keen ni wo moso we to jin, min jonin tin mi a nan koo. ¹⁰ Yesu wrira ki jo ka fwo a ye ko: Moso, e sindunbgaw mi min? Mgo shi ma e yaaki ke? ¹¹ Moso we ya jaabi ko: Matgi, mgo shi. Yesu re ko: Ne fran ti e yaaki. Ta, e kaa jrumu ke kun. ¹² Yesu komana kun jama fe kla ye ko: Ne mi dinja ka keen we ye. Mgo mi ki gwan ne non kan, wo ti nan tgonma jibi ra, nga wo na jranmaya keen soo. ¹³ Farisienw re yaa fwo a ye ko: E ri yee shereya ke, e ka shereya ti shen ye. ¹⁴ Yesu re aa jaabi ko: Hari ni ne min yee shereya kera, ne ka shereya min shen ye, katgu ne ni un bo ja don, ne ni un ta ja don. Aaye kpiin ti ne bo ja don, aa ti ne ta ja don. ¹⁵ Aa kiti tge Hadamadinya tgo we ra, ne kpiin ti kiti tge mgo shi kan. ¹⁶ Wo bie na ta, hari ni ne ka kiti tge, ne ka kiti teennin non, katgu ne keen ti wo kiti tge ra, nga miin ne ce, wo min ne fe. ¹⁷ A sebe ni mi aa ka sariya ra ko: Ni mgo fla ka ben shereya keen na, wo shereya mi shen re. ¹⁸ Ne ni yee shereya ke, ne fa min ne ce, wo fran ne shereya ke. ¹⁹ Aa re yaa prika ko: E fa mi miin? Yesu re aa jaabi ko: Aa ma ne don, aa ma ne fa don. Ni aa tiin ne don, aa tin na ne fa fran don. ²⁰ Yesu wo komaw fwo ka a to mgow krannan Yaa masa batoshoba koonna, jinifenw tiin bla mnan miinnu koonna, a tin mi wuu yigema. Mgo shi m'a mnan, katgu a ka waati tin ma she ban. ²¹ Yesu ra fwo aa ye kun ko: Ne na ta. Aa na ne yaara, nga aa na sa ka aa to aa ka jrumu na. Nee ta ja min na, aa ti she ka ta jin. ²² Yahutuw re ya fwo ngon ye ko: A na a yee pga re wa? Bari a ko a na ta ja min na, an ti she ka ta jin. ²³ Yesu re aa jaabi ko: Aa ye mi dguma taw ye, ne kpiin mi yaama ta re ye. Aa ye mi dinjan jin taw ye, nga ne ti dinjan jin ta ye. ²⁴ We ra to ne yaa fwo aa ye ko, aa na sa ka aa to aa ka jrumuw na. onhon, ni aa ma da a ra ko: Ne mi aye ye, aa na sa ka aa to aa ka jrumuw na. ²⁵ Aa re y'a prika ko: E mi jon ye? Yesu re aa jaabi ko: Nee wo mi fwo aa ye kabini gare ra. ²⁶ Fen shanman mi ne fe ka fwo aa ye ani ka kiti tge aa kwo ra. Nga min ne ce, we shen fwo. Nee min men wo fe, nee we fwo dinjan ye. ²⁷ Aa m'a faamu ko a ti mi komana aa fe a fa kwo ra. ²⁸ Yesu re y'a fwo aa ye ko: Ni aa ka mgo dince koota sgan min na, aa na don ko ne mi aye ye. Aa na don ko ne ti fwoyi ke ne yee baaka ra. Na fa ne kran tgo min na, ne mi kwo jinu fwo ra ka kanjan ni we ye. ²⁹ Min ne ce, wo mi ne fe. A ma ne to ne keen na, katgu ne ra jafenakwo ke sgan bie. ³⁰ Yesu wo kwow fwo sgan min na, mgo shanman dara a ra. ³¹ Yahutu minnu dara Yesu ra, e y'a fwo wuu ye ko: Ni aa ka ne ka komakan mnan ka to a kan, aa na ke ne ka krandinw ye sebe ra. ³² Aa na shen don, shen na aa hoonya. ³³ Aa re ya jaabi ko: An ne min Ibrahim bansonw ne ye, an ma ke mgo shi ka yonw ye abada. E ra fwo tgo dii ko an na hoonya? ³⁴ Yesu re aa jaabi ko: Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Mgo o mgo jrumu ke wo mi jrumu ka yon ne. ³⁵ Yon ti sho mgo ye sgan bie, nga dince kpin mi sho mgo re sgan bie. ³⁶ Ni Yaa masa dince ka aa hoonya, aa na ke hoonw ye shen na. ³⁷ Ne ra don ko aa mi Ibrahim bansonw ye, wo bie na ta aa mi tgo yaarala ka ne pga, bari aa ma son ne ka koma ra sgi ja soo aa koonna. ³⁸ Ne kwo minnu je ne fa fe, ne koma wo kwow le ra. Aa fran kwo minnu men aa fa fe, aa wuu re ke. ³⁹ Aa re ya jaabi ko: An fa mi Ibrahim le ye. Yesu re ya fwo aa ye ko: Ni aa mi Ibrahim bansonw ye, aa Ibrahim ka kewariw ke. ⁴⁰ Nga sisa, ne miin shen men Yaa masa fe, ka wo fwo aa ye, aa ren tgo yaara ka ne pga. Ibrahim ma wo ke de! ⁴¹ Aa r'a fa ka kewari shi re ke. Aa re ya jaabi ko: Aan kpin ma woo nanmgoya ra. Fa ni keenpe re mi an fe, we mi Yaa masa ye. ⁴² Yesu re ya fwo aa ye ko: Ni Yaa masa tin mi aa fa ye, aa tin na ne kanu, bari ne bora Yaa masa ra ka na. Ne ma na ne yee baaka ra, nga we re ne ce. ⁴³ Mon na to aa ti ne ka koma faamu? Bari aa ti she ka ne ka komaw lamen. ⁴⁴ Aa fa mi min ye, shitani non. Aa ma fe ka aa fa jafenakwow re ke. We kera mgopgara ye kabini garegare. A ma to shen kan, bari shen shi ti a koonna. Na ka fii finan fwo sgan min na, e ren koma ka kanjan ni a yee tgo we, bari finanfwo ro, finanfwa we yee mun. ⁴⁵ Ne kpin shen we fwo, we ra to aa ma da ne ra. ⁴⁶ Aa ra mgo jon jrumu soo ne ra? Ni ne ka komaw mi she ye, mon na to aa ti da ne ra? ⁴⁷ Min bora Yaa masa ra, we Yaa masa ka komaw lamen. Aaye ti aa lamen, bari aa ma bo Yaa masa ra. ⁴⁸ Yahutuw re ya jaabi ko: Shen t'an fe ka fwo ko e mi Samarika ye, ko jina mi e ra wa? ⁴⁹ Yesu re aa jaabi ko: Jina ti ne ra de, nga ne min ne fa bonanra, aaye mi ne dgoyara. ⁵⁰ Ne ti bonanri yaara ne yee ye. Jo min jin ni wo re yaara ne ye, we re kiti tge. ⁵¹ Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Min ka ne ka komaw mara, wo ti naa sa abada. ⁵² Yahutuw re ya fwo a ye ko: Sisa aan na don ka pie ko jina mi e ra! Ibrahim sara, ceraw fran sara, ye ren na fwo ko, miin ye ka koma mara, wo ti naa sa abada. ⁵³ An fa Ibrahim sara, ye ka buun ni we wa? Ceraw fran sara. E ri yee ke jon ye? ⁵⁴ Yesu re aa jaabi ko: Ni ne min ne yee bonanra, wo bonanri ti fwoyi ye. Miin mi ne bonanra, wo min ne fa re, aa ra fwo miin ma ko wo mi aa ka Yaa masa ye, ⁵⁵ nga aa man don. Ne kpin na don. Ni ne ka fwo ko ne ti a don, ne re ke finanfwo ye e ko aaye. Nga ne ra don, ani ne ra ka komaw mara. ⁵⁶ Aa fa Ibrahim li yrilajaa ko a na ne ka tee je. A ra jee, a punshonjara. ⁵⁷ Yahutuw re ya fwo a ye ko: E ma hari san biduuru soo ban, E ko ki nan dara Ibrahim kan wa? ⁵⁸ Yesu re aa jaabi ko: Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Yani Ibrahim koni woo, wo ra soo ne mi jin. ⁵⁹ Wo koma koo aa re senekruw ta ko aa na wuu ke ka a kuu, nga Yesu re yi dgon ka bo Yaa masa batoshoba koonna.

Chapter 9

¹ Yesu temensho o jaa jo ra, e re ce jo je, wo fiyennin woora. ² Yesu ka krandinw ne a jrinka ko: Kramgo, jon jrumun ke, ce jin wa, wala a woobgaw, fwo a fiyenin woora? ³ Yesu re aa jaabi ko: Ce jin ka jrumu non te, a woobgaw ka jrumu non te.

Nga wo kera yaako Yaa masa ka shebgaya ra yira a kwo ra.⁴ Waajibi ro an ne cebga ka kewariw ke tee fe. Shu na kwo. Ni shu ka kwo, mgo shi ti she ka baara ke wo sgan na.⁵ Ka ne to dinjan na, ne mi dinjan ka keen re ye.⁶ Wo komaw fwonin kwo, Yesu re daje tu dguma ka wo bgo she ka wo myun fyienisho janw ra,⁷ ka fwo a ye ko: Ta e jan kwo Siloe dgan na jeba ra. Siloe kwo ko cedin. fyienisho taa ka a jan kwo. A jan yeenin we yi koseki.⁸ A ygema mgow ani miinu tin dgenna ka a je saaka daare la ka kwo, wuu re y'a damnan ka fwo ko: Ce min sginin tin mi saaka daare la, wo ti jin ye?⁹ Joo re ko: Aye mun. Jo kpeemaw ne ko: Wayi, wo te, nga a bonin mi a fe. Nga ce yEEKun we ko: Ne ro.¹⁰ Aa re y'a jrika ko: E jan yEera tgo dii?¹¹ E re aa jaabi ko: Ce min tgo mi ko Yesu, we bgo ke ka myun ne janw ra, ka fwo ne ye ko ne ra ta Siloe la kan jan kwo. Ne re ta ka ne jan kwo, ne re jeri ke.¹² Aa re ya jrika ko: Wo ce mi min? E y'a jaabi ko: Ne m'a don.¹³ Aa taa ni wo fyensho kwo we farisienw fe.¹⁴ Yesu bgo ke ka a jan yEE dun min na, wo tin mi lafine dun ne ye.¹⁵ Wee kwo Farisienw fran le ya jrinka a jan yEE tgo ra. E y'a fwo aa ye ko: E bgo ke ne janw ra, ne re ne jan kwo, ne re jeri ke sisa.¹⁶ Farisienw joo re ko: Wo ce ma bo Yaa masa ra, katgu a ti fafien dun bla. Nga jo kpeema ne ko: Ni ce jin mi jrumusho ye, ee she ka kabakwo jin ngonnanw ke tgo dii? Aa kan we taran.¹⁷ Farisienw re fyensho kwo jrika kun ko: Miin ni jan yEE ye mon fwo wo ka pan fe? Ee ko: Cera ro.¹⁸ Nga Yahutuw tin ma da a ra ko wo ce tin mi fyensho ye, ko a jan yEera, fwo aa ra bangibgaw kii¹⁹ ka aa jrinka ko: Aa ra fwo ko aa dince min fyenni woora, jin non wa? Ayiwa a mi jeri kera sisa tgo dii?²⁰ A bangibgaw re aa jaabi ko: Aan nan don ko aan dince ro, ko a fyenni bangira.²¹ Nga e jeri ke sisa tgo min na, aan ma wo don. Aan ti a jan yEEba fran don. Deensen te kun, aa a yEE kun jrinka, ee she ka wo kwow pie aa ye.²² A woobgaw koman ke wo tgo ra, katgu aa sranna Yahutuw re jan, bari Yahutuw ti benna a ra ka ban ko, ni mgo min ka fwo ko Yesu mi Krista ye, ko wo na kpen ka bo Yaa masabatosho jen ra.²³ We ra too a woobgaw re y'a fwo ko: Deensen te kun, aa a yEE kun jrinka.²⁴ Farisienw re wo fyensho kwo kri a shian flanan ra ka fwo a ye ko: Yaa masa bonan. Aan na don ko wo ce mi jrumusho re.²⁵ E yaa jaabi ko: Ni jrumusho ro wala ni jrumusho te, ne ma wo don. Nee kwo keenpe re don. Ne tin min fyensho re, sisa ne jeri ke.²⁶ Aa re y' a jrika ko: Ee mon ke e ra? A ri jan yEE tgo dii?²⁷ E re jaabi ko: Nee wo fwo aa ye ka baan, nga aa ma ne lamen. Mon na to aa man fe ka a men kun? Aa fran man fe ka ke a ka krandinw nee ye wa?²⁸ Aa re y'a nen ka a fwo ko: Yee min wo ce ka krandin wee. Aan ne kpin min Musa ka krandinw ne ye.²⁹ Aan nan don ko Yaa Masa komana Musa fe, nga ce jin kpin an taa bo dia don.³⁰ Fyen sho kwo we aa jaabi ko: Nin min kabakwo ye de. Aa m'a bo ja don, ka soo e min ka ne jan yEE!³¹ Aan na don ko Yaa Masa ti jrumushow lamen, nga mgo min sran a jan ka a sako ke, ee we lamen.³² A man abada ko mgo min fyen nin woora ko mgo joo wo jan yEE.³³ Ni ce jin tin ma bo Yaa Masa ra, a tin ti she ka fwoyi ke.³⁴ Aa re wo ce jaabi ko: E jrumunsho re yEE woora, e man fe ka aan kran ne wa? Wo fwo ni kwo, aa re ya kpen ka bo Yaa Masabatosho konna.³⁵ Yesu ra men k'a wo fyensho kwo kpen. Yesu re y'a kunben ka a fwo a ye ko: E dara mgo dince ra wa?³⁶ E ya jaabi ko: jon mun, Matgi, yaako nen ka da a ra?³⁷ Yesu re yaa fwo a ye ko: E jan mi min nan, ni a min koma na e fe, we mun.³⁸ Ce wen ko: Ne dara a ra, Matgi. Ee yi bri a kwo ka a bato.³⁹ Wo sgan na Yesu ren ko: Ne naan dijan jin na kiti we kama, warisa fyenshow ra jeri ke, ani minnu jeri ke wuu janw ren ka fiyen.⁴⁰ Farisien miinnu ti min Yesu fe jin, wuu wo koma men miinkeE, aa re yaa jrika ko: Ayiwa, aan ne fran min fyensho re ye waa?⁴¹ Yesu re yaa jaabi ko: Ni aa tin min fyenshow ye, jrumu tin ti naa je aa ra, nga aa ko aa jeri ke sisa, we ra to aa ka jrumuw toni min aa kuna.

Chapter 10

¹ Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Miin ti dun sgasho da fe,² nga ee yEE pan kpema fe ka dun, sun no, byinkanikera lo. Nga miin dun sgasho daa fe, wee min sga ngen nan we.³ Dakwoshibga we da yEE wo sga ngenna we. Sgaw ra kan men. A ra yEE ka sgaw kri aa tgow ra ka aa labo keenma.⁴ Ni a ka aa labo sgan min na, e re tgonman aa jan, sgaw ren naa gwan a nonka, katgu aa ra kan don.⁵ Aa taa gwan dona nonkan, aa bii a jan re yEE, bari aa ti donaw kan don.⁶ Yesu tare jin da aa ye, nga a komana kwo min na, aa ma wo faamu.⁷ Yesu ra fwo kwokulaye ko: Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Nee min sgasho da we.⁸ Minnu bie naa ne jan, wuu min sunw ni byinkanikelaw le ye, nga sgaw ma aa lamen.⁹ Nee min da wee. Ni min ka dun ne fe, wo na krishi. A na dun ka bo ka dunnike ja soo.¹⁰ Sun ti na fwoyi kama fo sopanni ni pgari ni shenri wo. Ne pkiin naa yaako ne ka sgaw ra jannamaya soo, wo ra shiya aa ra ka ta'a fe.¹¹ Ne min sga ngenna juman ne ye. Sga ngenna juman na jin ji a ka sgaw kwo.¹² Nga saa yarala wo, ni wo ti sga ngenna sebe ye, ni sgaw ti a ta ye, we wara nasho je re, e ren sgaw to jin ka bii. Wara wen sgaw joo mnan, aa ren jensen.¹³ Wo saa yaarala we bii katgu saa yaarala lo, sgaw hanmi ti a ra.^{14 15} Ne mi sga ngenna juman ne ye. Ne fa ne don, ani ne ni fa don tgo min na, wo tgo ra ne ni ka sgaw don, ani ne ka sgaw ne don. Ne ni jin ji ne ka sgaw kwo.¹⁶ Sga pkeema nun min ne fe minnu ti sgasho jin konna. Wajibi ro ne ra na ni wuu fran ye. Aa na ne kan men. Aa na ke kru keen ye, ani sga ngenna keen.¹⁷ Ne fa ne kanu, katgu ne ni un jin ji yaako ka a ta kwokula.¹⁸ Mgo shi ti ne jin mnan ne ra, nga ne ra ji n yEE ye. She mi ne ye ka ne jin ji, she mi ne ye ka a ta kwokula. Wo ce we fwo ra ne ye ne fa fe¹⁹ Yahutuw kan taranna kwokura a ka koma fwoninw kwo.²⁰ Aa shanman ko: Znan mi a ra, pa mi a ra. Mon na to aa ren na lamen?²¹ Jo kpeemaw ko: Znansho te de. Znan she ka fyienisho jan yEE wa?²² Yahutuw ka sii jo kera jerusalem fwonene sgan na, wo tgo ko Dedikase.²³ Yesu tin mi yaarayaarala Solomani ka pka kwo Yaa Masabatoshoba jun konna.²⁴ Yahutu re yaa lamini ka fwo a ye ko: E na an hakri yoonin to fwo sgan jonnann? Ni min Krista ye, wo fwo an ye ka pie.²⁵ Yesu re aa jaabi ko: Ne ra fwo aa ye ka ban, nga aa ma da a ra. Nee kewari minnu ke ne fa tgo ra, wuu re ne sheereya ke.²⁶ Nga aa ma dannaya ke, katgu aa ti ne ka sgaw joo ye.²⁷ Ne ka sgaw ne kan men, Nee aa don, aa ra gwan ne nonan.²⁸ Nee jranmaya banbii ji aa ma, aa ti naan haraki abada. Mgo shi ti naa aa bishi ka bo ne boora.²⁹ Ne fa miin aa ji ne ma, wo ka bun fe bie ye, mgo shi ti she ka aa bishi ka bo ne fa boora.³⁰ Ne ni ne fa min kee ne ye.³¹ Wo sgan na Yahutuw re kwookruw ta kwokura ko aa na wuu ke ka kuu ka a pga.³² Yesu re ya fwo aa ye ko: Nee

kewari junman shaanman ke aa jan na ka bo ne fa ra. Wo kewariw la joo keen na to aa ren kɔkɔkruw ke ka ne kuu ka ne pga.³³ Yahutu w re ya jaabi ko: Kewari junman keri m'an to an kɔkɔkruw ke ka e kuu ka e pga, fwo Yaa Masa tgo shenri, ani ye hadamadin gwansan mi e yee kera Yaa Masa ye!³⁴ Yesu re aa jaabi ko: A sebenin ti aa ka sariya la wa ko, Yaa Masa ko: Aa mi Yaa Masaw ye?³⁵ Aan na don ko min fwo ra Kitabur ra, wo ti she ka yeema. Yasa Masa ka koma shera minnu ma, ee wu kri ko Yaa Masaw.³⁶ Wo sgan na Yaa Masa mi blaa a yee ye ka a saniya ka a ce ka na dipan na, ni wo mi ne ye, aa yen na fwo ne ma tgo dii ko nee Yaa Masa tgo sheen, bari ne ra fwo ko ne mi Yaa Masa Dince ye?³⁷ Ni ne ti ne fa ka kewariw ke, aa kaa da ne ra.³⁸ Nga ni nee wuu ke, hari ni aa ma da ne ra, aa da wo kewariw ra, warisa aa don ka pie ko ne fa mi ne ra, ani ne mi ne fa ra.³⁹ Aa re ya yaara kun kura ye ko aa na a mnan, nga aa ma tgo so a ra, e re ta.⁴⁰ Yesu taa jurden ba kofe kun kura ye, Yuhana tiin Batiseri ke ja mi na garegare, e yi sgi jin.⁴¹ Mgo shanman taa a sgara. Aa re ko: Yuhana ma tgemashen shi ke, nga ee kwo minnu fwo ce jin ka pan fe, wo bie mi shen ye.

⁴² Mgo shanman dara Yesu ra jin.

Chapter 11

¹ Ce jo ti min Betani, a tgo tin min ko lazare, wo banana. Betani ti min Mariyama ni Marte ka dgu we.² Wo Mariyama we re tru shon junma yeema Yesu sinw kan ka aa dishi ni a kunshe we. Lazare min banana, wo ti min Mariyama baremance re.³ Baremamosow re ce bla Yesu ma ka fwo a ye ko: Matgi e terice banana.⁴ Yesu wo kibarur men sgan min na, e ko: Lazare ka bana ti a pga bana ye, a kera Yaa Masa bonjari kama, yaako Yaa Masa dince ra bonjan wo bana koso.⁵ Yesu tiin Marte ni a Baremamoso ani Lazare kanu.⁶ kabinin a ra men ko Lazare man kenngen, a ti min ja min na, e yi to jin ka tee fla ke.⁷ Wo kwo, e ya fwo a ka krandinw ye ko: Aan kwoseki jude jamana ra.⁸ Krandinw ne yaa fwo a ye ko: Kranmgo, a ma myen, Yahutu w ti ma fe ka e kuu ni kɔkɔkruw we ka e pga, e ren seki ka ta jin kun wa?⁹ Yesu re aa jaabi ko: Leri tan ni fla ti tee kɔɔna wa? Mgo min tgonma tee fe, wo sin ti pkishi, bari a min ni dipan keen we.¹⁰ Nga min tgonma shu fe, wo sin we pkishi, bari keen ti a kɔɔna.¹¹ wo komaw fwonin kwo, e ya fwo aa ye ko: An terice Lazare shinnjona, nga ne na ta a kunnun.¹² Krandinw ne ya fwo a ye ko: Matgi, ni a shinnjona a na kennganya.¹³ Yesu tin komana a saya kwo ra, nga krandinw hakri la, a komana shinnjona we kwo ra.¹⁴ Wo sgan na Yesu re ya fwo aa ye ka pie ko: Lazare sara.¹⁵ Ne tin tinjin, wo jara ne aa kama, yaako aa re ka danaya ke, nga aa na, aan ni ka ta a nonkan.¹⁶ Wo sganna Toma miin tgo kri ko flani, we ya fwo krandin show ye ko: Aa na, an fran re ka ta yaako aan ni ka ta sa ngon fe.¹⁷ Yesu shera jin sgan min na, wo ra so Lazare tee naanin ke kabruu ra ka ban.¹⁸ Betani ni jerisalem she tin ma ya, donni tin na jen kilometre saba ra,¹⁹ we kama yahutu w shaanma tin taa Marte ni Mariyama ka sho ka aa bareman ce sgan fwo.²⁰ Marte ra men sgan min na ko Yesu min nana de, e re bo ka ta a kunbe, nga Mariyama sgin we to sho kɔɔna.²¹ Marte re yaa fwo Yesu fe ko: Matgi, ni e tin min ya, ne baremace tin ti sa.²² Nga ne ra don ko hari sisa, e ka fen min jini Yaa Masa fe a na wo ji e ma.²³ Yesu re yaa fwo a ye ko: E baremace na kunu.²⁴ Marte re ya fwo a ye ko: Aan, ne ra don ko a na kunu shu kunu dunna laban dun.²⁵ Yesu re ya fwo aye ko: Nee min shu kunu ni janamaya we. Min ka da ne ra hari ni wo ka sa a na janamaya.²⁶ Miin janamamun ni wo ka da ne ra wo ti sa abada. E dara wo ra wa?²⁷ E ya jaabi ko: an, Matgi, ne daraya ko e mi krista ye, Yaa Masa dince, miin nana dipan na.²⁸ Wo koma fwoni kwo, Marte re yi dgon ka ta a baremamoso Mariyama kri ka fwo a ye ko: kaango mi jin, a mi kri ra.²⁹ Mariyama wo men min ke, e re wri jona ka bo ka ta Yesu nonjan.³⁰ Yesu ti ma dun dgu kɔɔna ban, nga Marte ra kunbe ja min na, a tin min jin.³¹ Yahutu minnu ti min Mariyama fe sho kɔɔna sgan fwo ra, wuu ra jee sgan miin na ko a wri ra jona ka bo, aa re yaa gwan a ra. A tin maan kɔɔna kii ta kabru we kan ka ta komon jin.³² Mariyama shera Yesu man sgan min na, e yi bla Yesu sin kwo a ye ko: Matgi, ni tin min ya, ne baremace tin ti sa.³³ Yesu Mariyama komo sho je, yahutu miinnu naa a fe ee wuu bie komo fwo je miin ke, dosokashi we ya mnan kwosebe, a jan we shishi.³⁴ E ko: A shu dun na miin? Aa re ya jaabi ko: Matgi, na a fee.³⁵ Yesu re komo.³⁶ Yahutu w re ko: Aa fee de, a kwo tin ka ja ye de.³⁷ Nga aa jo re ko: A ye min fyenshow jan yee, a tin ti shaa to Lazare fran kaa sa wa?³⁸ Yesu dosojinmina kun kla ye, e re she kabru ma. kruwo re tin mun, a da tgu ni tin mu ni sene we.³⁹ Yesu ren ko: AA sene bopin. Shu baremamoso Marte re ya fwo a ye ko: Matgi, sisa ra so a shon bora sa. Byi min a tee naani ne kabru kɔɔna.⁴⁰ Yesu re ya fwo a ye ko: Ne maan fwo e ye ko, ni ee danaya ke, e na Yaa Masa ka shebgaya je wa?⁴¹ AA re sene ta ka bopin. Yesu re yi jan kɔɔta yaama ka fwo ko: Ne fa, nee baaka da e ye ko ee ne lameen.⁴² Ne ra don ko ee ne lame sgan bie, nga nee wo fwo ne lamimin jama koso, yaako aa re ka da a ra ko ye re ne ce.⁴³ Wo komaw fwo ni kwo, e re pre ni kanba ye ko: Lazare, bo keenma.⁴⁴ Shu we re bo, a sinw ni a boow mrinni ti mu ni frun we, pataa srini ti min a jan da ra. Yesu re ya fwo aa ye ko: Aa fii, ka a bla ka ta.⁴⁵ Yahutu minnu taa Mariyama ka sho ka ta Yesu ka kwo keniw je, wuu shaanman nee da a ra.⁴⁶ Nga a jo re ta faarisienw fe ka ta Yesu ka kwo keniw lankii wu ye.⁴⁷ Wo sgan na faarisienw ni saakalashebgaw kutgiw aa re ya ka kiti tge jamakru bie ke ngonkan ka fwo wuu ye ko: Aan na mon ke? Bari ce jin kabakwo shaanma ke.⁴⁸ N'a ka jin to tin, mgow bie na da a ra, Romen fgan tgiw na nan ka na Yaa Masa ka batoshoba shen, ka aan ka shiya haraki.⁴⁹ Aa ra keen min tgo tiin kri ko Kayife, wo tin min saakalashebgaw kutgi we wo san na, we ya fwo aa ye ko: Aa ti fwoyi don.⁵⁰ Aa man do ko a ka pisa aa ma ce ke na sa mgow bie non na, yaako shiya bie kaa na haraki wa?⁵¹ A ma wo koma fwo a yee baakara, nga saakalashebgaw kungti re tin min wo san na, we ra to e re ceraya koma fwo ko Yesu na sa Yahutu shiya koso.⁵² Wo shiya demen te, nga yaako Yaa Masa din minnu ygen na, a ra wu bie ke ngonkan ka ke kee ye.⁵³ Ka bo fwo wo dun, Yahutu ka kungtiw re ben a ra ko aa ra Yesu pga.⁵⁴ We ra to Yesu ma to ka yaara Yahutu jama shema kun. E re ta kongonkon dafu dgu jo ra, wo tgo we kri ko Efrayime, a ni a ka krandinw ne yaa sgi jin.⁵⁵ Yahutu w ka temekan sii srujani, jamana mgo shaanman taa jerisalem ka flan Temekan jan, yaako aa re ka aa saniya ka kanjan ni aa ka landa

we.⁵⁶ Aa tin min Yesu yaara la. K'a keni to ngon kan Yaa Masa batoshoba koonna, aa ti min ngon prikara ko: Mon m'aye koonna? A na nan sii ra wa, ya a ti naan na?⁵⁷ Saakalashebgaw kuntgiw ni faarisienw re cee fwo mgow fe ko ni mgo min Yesu ja don, wo r'a fwo aa fe, yaako aa ren ka amnan.

Chapter 12

¹ Tee wooro sani Temekansii ra she, Yesu re ta Betani. Yesu Lazare mi krun ka bo shuw shema, wo sgini tin min jin ne.² Aa re shufe dunni laben Yesu fe jin. Marte tin min dunni taratarana aa she. Lazare fran tin min wo dunni raw la keen ye.³ Mariyama re tru shonjunma litiri taranshe ta, Nar tru sebe re tin mun, wo sgon tin ka gweren kwosebe, e re wo yeema Yesu sinw kan ka a sinw dishi ni a kunshewe. Sho koonna bie re pa wo tru shonjunma kasara⁴ Yesu ka krandinw la kee, Juda Isikariyoti, min na Yesu jafara, we ra fwo ko:⁵ Mon na to wo tru shonjunma jin ma fyere wari dapan keme saba ra ka wo wari ji fgantanw ma?⁶ Juda tin ti wo fwoa fgantanw mashe koso, nga e wo fwo bari sun ne tin mun. Wari blanan tin ma ye boora. Miin tin bla wo mnan koonna a ye tiin wo ta.⁷ Nga Yesu re ko: A to jin. A ra wo mara ne shu dun dunjan.⁸ Fgantanw min aa shema ya sgan bie, nga ne pkiin ti naa ke aa shema ya sgan bie.⁹ Yahutuw ra men ko Yesu min Betani sgan min na, aa jamaba re ta jin, Yesu je kwo demen tin te, nga yaako aa ra lazare fran je, Yesu wo min kunu ka bo shuw shema.¹⁰ We koso saakalashebgaw kuntgiw wu re yaa latge ko aa na Lazare fran pga,¹¹ Bari we kama Yahutuw shaanma ne ta kata da Yesu ra.¹² Wo dguspie ra, jamaba min tin naa Temekansii ra, wuu ra men ko Yesu nasho mun Jerisalem.¹³ Aa re tamaro boow ta kata a kunben, aa tin pre ko: Tanuli laa ke Yaa Masa ye! Min nasho mun Matgi tgora, Israel ka masace, we dubadin nee.¹⁴ Yesu re faridin jo so ka ye wo kan, e nafwo a sebenimun kitaabu ra tgo min na ko:¹⁵ Siyon dinmosoo, e kaa sran! E ka masace na sho fee, a sginimu fari din kan.¹⁶ A ka krandinw ma wo kwow faamu aa ke sgan na, nga Yesu dunna a wooro ra sgan min na, aa hakri we re dgi a ra ko wo kwow tin sebe kitabu ra a ka pan fe, ko mgow re wo kwow ke a ye ka a bojan wo tgo ra.¹⁷ Jama min tin min Yesu fe, e re Lazare kri ka bo kabru koonna ka kunu ka bo shuw shema sgan min na, wuu tin min wo kwo lankiira.¹⁸ We ra to jamaba we bo ka ta Yesu kunbe, bari aa ra men ko Yesu wo kabakwo ke.¹⁹ Faarisienw re ya fwo ngon fe ko: Aa ti she fwoyi ra. A fee, dinjan bie tani fee a nonjan.²⁰ Mgo minnu ta jerisalem yaako aa ra batori ke sii sgan na, grekiw jo tin min wuu shema.²¹ Flipu miin bora galile betisayida aa re yaa pkaa wo ra ka fwo a ye ko: Cemgo aan ma fe ka Yesu je.²² Flipu re ta fwo Andre fe, wo kwo aa fla bie re ta fwo Yesu fe.²³ Yesu re yaaru jaabiko: Nooro we da mgodince kan sgan minna wo shera.²⁴ Shen shen nan ne ra fwo aa ye ko: Ni non kese ma dan dgukoo ra en ka sa, ee to a kee na re, nga na ka sa, e ren kese shaanman ke.²⁵ Mgo min na jin kanu, wo na koon a jin na, nga min na jin koniya ka to dinjan na, wo na a mara jranmaya banbii kama.²⁶ Mgo miin ma fe ka baara ke nee, wo ri gwan ne ra. Wo tgo ra ne min ja mina, ne ka baaradin fran na kepi. Min baara ke nee, ne fa na wo tgi bojan.²⁷ Ne dosokun tooro ni no sisa. Ne na mon fwo? Ne na fwo ko, ne fa, ne krishi waati jin tooro ma wa? Nga ne na waati jin na we jate kama.²⁸ Ne fa, e tgo bojan. Wo waati ra koman kan jo re bo sankoo ra ka fwo ko: Ne ra bojan, ne na a bojan kun klua ye.²⁹ Jama min tin min jin, ni wuu wo kan men, wuu ren ko: San kru ra. Jo pkeema ne ko: Meeke jo komana a fe.³⁰ Nga Yesu re yaa fwo aa ye ko: Wo koma kan ma bo ne koso, a bo ra aa ye koso.³¹ Kiti na tge dinjan kan sisa. Dinjan jin kutgi na pke ka bo keema sisa.³² Ne pkin, ni ne ka koota ka bo dguma sgan min na, ne na mgo shaanman bie sanman ka na ne ma.³³ Ee wo komaw fwo, yaako a na sa tgo min na, a ra wo yira.³⁴ Jama we yaa jaabi ko: Aan na kran aan ka sariya sebeniw na ko Krista panama na to badaa. Ayiwa, e ra fwo tgo dii ko waajibi mgo dince ka kan ka koota? Wo mgo dince mi jon ye?³⁵ Yesu re yaa fwo ye ko: Keen m'a shema ban, nga a ti naa myen. Keen m'a fe sgan min na, aa tgoa wo sgan na, yaako jibii k'a na dun aa ma, katgu min tgonma jibii ra, wo t'a taja don.³⁶ Keen m'a fe sgan min na, aa da wo ra, yaako aa ren ka ke keen dinw ye. wo komaw fwo ni kwo, Yesu re ti dgon aa ma.³⁷ Hari ka so e tgemashen shaanma ke aa jan na, aa ma danaya ke a ra,³⁸ wo kera warisa cera Esayi ka koma ra dapa ko: Matgi jon dara aan ka kibarw fwo ni na? Matgi ra ka shebgaya yira jon na?³⁹ We koso aa tin ti she ka danaya ke, katgu Esayi ra fwo fran ko:⁴⁰ Yaa Masa r'a janw fyen, ee aa hakri kwoya, warisa aa janw kaa na jeri ke, aa hakriw kaa na faamuni ke, aa kaa na aa yeema a ka pan fe, ani aye kaa na aa kengeya.⁴¹ Esayi wo fwo, katgu ee Yesu nooro je ka koma a kwo ra.⁴² Wo bie na ta, Yahutuw ka kuntgiw shaanma dara Yesu ra, nga aa tin ti jo a ra faarisienw jansiran koso, yaako aa kaa na pke ka bo Yaa Masa ka sho jen ra.⁴³ Aa tin mi mgow ka bojanri fe ka temen Yaa Masa ta kan.⁴⁴ Yesu prena ka fwo ko: Mgo min dara ne ra, wo ma danaya ke ne doron na, nga wo dara ne cebga fran na.⁴⁵ Min jan dara ne kan, wo jan dara ne cebga fran kan.⁴⁶ Ne pkiin naan dinjan na nafwo keen, Yaako mgo o mgo dara ne ra wo kaa to jibira.⁴⁷ Ni mgo jo ka ne ka komaw men, na ti aa mara, ne ti naa kiti tge wo kan, bari ne ma na kiti tgera dinjan kan, ne naa yaako dinjan ra krishi.⁴⁸ Min ni ban ne ra, ni a ti son ne ka komaw ma wo ka kiti tgera mi jin. nee koma min fwo, we re na kiti tge wo kan laban dun na.⁴⁹ Bari ne ma koma yee baakara, nga ne ka kan ka min fwo, ne fa min ne ce, ne wo so we fee.⁵⁰ Ne ra don ko ce min bora ne fa fe, wee jranmaya banbii re. We ra to ne min fwo, ne wo fwo ka kanjan ni ne fa ka cefwoni we ne fe.

Chapter 13

¹ Temenkan sii srujani wo, Yesu ra don ko a ka waati she ra ka bo dinjan jin na ka ta a fa fe. Ayiwa, a ka mgo minnu tin min dinjan na, a tiin minnu kanu, ee wuu kanu fwo labanna.² Yesu na ka krandinw tin mi shufe dunni na. Shitani tin myiriya dun Simon Isskarioti dince Juda dosokun na ko a ra Yesu dun boora.³ Yesu ra don ko Yaa Masa she ji a man fe be kan, ko a naa ka bo Yaa Masa ra, ko a ni kwo seki ka ta Yaa Masa fe.⁴ E re wri ka bo tabari koo ka a ka deekew bo, ka frun jo ta ki shesiri.⁵ Wo kwo, e re jee ke mnan jo koonna ka a ka krandinw sinmakwo damna, kaa dishi ni a shesiri frun we.⁶ A

shera Simon Pieri ma sgan min na, we ya fwo aye ko: Matgi, ye re ne sinw kwo wa? ⁷ Yesu re yaa jaabi ko: Nee min ke de e ti wo don sisa, nga e na wo faamu kofe. ⁸ Pieri re yaa fwo aye ko: Wayi, e ti ne sinw kwo abada! Yesu re yaa jaabi ko: Ni ne maaru kwo, e ti nijashi soɔ ne ra kun. ⁹ Simon Pieri re yaa fwo a ye ko: Matgi, ne sinw demen te, nga ne boo ni ne kunkoo fran! ¹⁰ Yesu re yaa fwo aye ko: Mgo min kwora kaban, wo makwo ti kwori pkeema na fwo ka a sin kwo, bari a saniyanin no. Aa pkiin sanijani mu, nga aa bie te. ¹¹ Miin ti na Yesu dun boora, ee wo don, we ra to een ko: Aa bie saniyani te. ¹⁴ Yesu r'a sinw kwo kaban sgan min na, e yaa ka deekew dun ki sgi tabari koo ka fwo aa ye ko: Nee min ke aa ra de, aa wo faamun wa? ¹³ Aye ne kri ko kaamgo ni Matgi, aa shen fwo, bari nee we ye. ¹² Ne min mi Matgi ni kaamgo ye, ni ne ka aa ye sinw kwo, aa ye fran ka kan ka ngon sinw kwo. ¹⁵ Nee tgo yira aa ra yaako nee min ke aa ra, aa ye fran la wo shi ke. ¹⁶ Shen shen na ne ra fwo aaye ko: Baara din shi man buun ni a kuntgi we, cedin shi ma buun ni a cebga we. ¹⁷ Sisa aa wo kwow don. Ni aa ka wo kwow ke, aa na ke dubadinw ye. ¹⁸ Ne ti koma aa bie ka pan fe. nee minnu janatomon, nee wuu don. Nga waajibi ro kitabu koma fwo ni na dapa ko: Mgo min tin dunni ke ne fe, we ne tiin na sin we ¹⁹ Ka bo fwo sisa ne ra fwo aa ye yani a ka fii she, yaako a ka she sgan mi na, aa ren ka dara ko ne we ye. ²⁰ Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Mgo min ne ka cedin mnan ka jan, we ne mnan ka jan. Min ne mnan ka jan, we ne ce bga we mnan ka jan. ²¹ Wo komaw fwo ni kwo, Yesu doso ra tɔɔɔ kwosebe, e ya shereya ko: Shen shen ne ra fwo aa ye ko: Aa shema mgo kee na ne dun boora. ²² Kran dinw ne ngon mafee. a tin min komana krandin min kwora, aa koonna fyinni tin min wera, bari aa tin ti wo tgi don. ²³ Krandinw na keen, Yesu tiin min kanu, wo sgi ni tin min Yesu yigema. ²⁴ Simon pieri re e kun nadon ka fwo wo fe ko a ra Yesu prika yala ni a min koma min fwo. ²⁵ Wo krandin we yenge Yesu mafe ka prika ko: Matgi, wo min jon yee? ²⁶ Yesu re ya jaabi ko: Ne na bookrin shu ka ji miin ma de, we mun. Yesu re bookrin ta ka shu ka ji Simon Isikarioti dince juda ma. ²⁷ Kabo fwo juda wo bookrin min mnan shitani we re dun a ra. Yesu re yaa fwo juda ye ko: E ma fe ka min ke, woke jona! ²⁸ Yesu wo fwo sababu miinna, mgo minnu tin min dunnina, wuu shi ma wo don. ²⁹ Wari blanan tin min juda boora, we ra to a tin min wu shaanma koon na ko Yesu ra fwo re ko, a ra aa makwo few san sii kama, wamaa a ra fe jo ji fgantanw man. ³⁰ Juda pkiin bookrin mnan, wo jani bie e re bo. wo ra soɔ shukwora. ³¹ Juda boni kwo, Yesu re ya fwo ko: Sisa, koono dara mgo dince kan, koono dara Yaa Masa fran kan a kwora. ³² Ayiwa, ni koono dara Yaa Masa kan a kwora, Yaa Masa na koono da a dince kan a yee kwora, sooni a na wo ke. ³³ Ne ka deensenw, ne na dooni ke aa fe yan ban. Aa na ne yaara, nga nee min fwo Yahutuw ye, ne na wo fwo aa ye sisa ko, ne ta ja min na aa ti she ka tajin. ³⁴ Nee ce kula fwo aa fe aa ngon kanu. Aa ngon kanu nafwo ne ra ye kanu tinmishi. ³⁵ Ni aa ka ngon kanu, mgow bie na don we fe ko aa min ne ka krandinw ye. ³⁶ Simon Pieri re ya prika ko: Matgi, ee ta miin? Yesu re yaa jaabi ko: nee ta ja min ma, e ti she ki gwan ne ra ka ta jin sisa, nga wo kofe, e ni gwan ne ra. ³⁷ Pieri re yaa fwo a ye ko: Matgi, mon na to ne ti she kan gwan yera sisa? Ne labenino kan jin ji ye kama! ³⁸ Yesu re ya jaabi ko: Sebera e labenimu ka e jin ji ne kama wa? Shen shen ra ne ra fwo e ye ko: Yani dondon kaffi komon e ni ban ne ra shian saba ki ma ne don.

Chapter 14

¹ Yesu ko: Aa hakri kaa nganmi. Aa da Yaa Masa ra, aa da ne fran ra. ² sgi ja shaanma mi ne fa ka junma. Ni wo tin ti shen ye ne tin ti naa wo fwo aa ye. Nee ta ja laben aa fe jin. ³ Ni ne ka ta ja laben aa fe, niin na kula ye kun ka na aa ta, yaako ne min ja min ma, aa fran laa ke jin. ⁴ Nee ta ja min ma, aa wo sraa don. ⁵ Thomas re yaa fwo a ye ko: Matgi, aan ma e ta ja don. Aan na a sraa don dii? ⁶ Yesu re ya jaabi ko: Nee mi sra we, a ni shen wo, ni janamaya wo. Mgo shi ti na ne fa ma ni a ma temen ne fe. ⁷ Ni aa tin kaa ne don, aa tin na ne fa fran don. Ka bi ni sisa, aa ra don, aa ra jee. ⁸ Filipe re yaa fwo a ye ko: Matgi, e fa yira aan na, wo raan bo. ⁹ Yesu re yaa jaabi ko: Filipe, byi ma ne ni aaye bla ngon fe, a ri byi e ma ne don wa? Min jan dara ne kan, wo jan dara ne fa kan. E ra fwo tgo dii ko ne ra fa yira aa ra? ¹⁰ E ma da a ra ko ne mi ne fa ra, ko ne fa min ne rta wa? ne koma minnu fwo ye, ne ti wuu fwo nyeeema, nga ne fa miin min ne ra, we ra ka kewariw ke. ¹¹ Aa da ne ra, ko ne min ne fa ra, ko ne fa min ne ra, waama aa danaya ke wo kewariw yee kaman. ¹² Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Min da ne ra, ne kewari minnu ke wo fran na wuu bongon kwo ke, ka kewariw jo ke minnu ka buun ni jinun ye, Bari ne mi taran ne fa ma. ¹³ wo tgo ra, aa ka fen o fen dare ne tgora, ne ne wo ke, yaako koono ra da ne fa kan a dince kwora. ¹⁴ Ni aa ka fen jo dare ne tgora, ne ne wo ji aa ma. ¹⁵ Ni aa ne kanu, aa na ne ka ce fwo niw mara. ¹⁶ Ne na n fa daare a na jaman bga pkeema ji aa ma, yaako wo ra to aa fe sgan bie. ¹⁷ Wo mi shen jin we ye. Dinjan ti she ka wo soɔ, bari wu t'a je, wu t'a don. Aaye pkiin na don, bari a sginimu aa fe, ani a na ke aa koono. ¹⁸ Ne ti naa to aa keena, ne na nan aa fe. ¹⁹ Dooni dinjan ti ne je kun, nga aaye pkiin na ne je. Ne janama no, wee kama aa fran na janamaya. ²⁰ Ni wo dun ka she sgan miin na, aa na don ko ne mi ne fa ra, ko aa min ne ra, ko ne min aa ra. ²¹ Ne ka ce fwo niw mi miin koono, ni a r'a ke, we re ne kanu. Min ne kanu, ne fa na wo kanu, ne fran na wo kanu, kan un yee yira a ra. ²² Juda, miin ti juda Isikarioti ye, wee yaa fwo ko: Matgi, mon kama e na e yee yira aan nan, ka soɔ e ti naa e yee yira dinjan? ²³ Yesu re ya jaabi ko: Miin ne kanu wo na ne ka komaw mara. Ne fa na wo kanu, ne ni ne fa na nan wo ma kan sgi wo fe. ²⁴ Miin ti ne kanu, wo ti ne ka komaw mara. Aa koma min men ne dara, wo ma bo ne ra. Ne fa miin ne ce, a bora we ra. ²⁵ Nee kwo jinnu fwo aa fe ka ne to aa shema. ²⁶ Nga ne fa na janman bga min ce ne tgo ra, jin senuma pkin, wo na aa kran feen bie ra. Nee kwo minnu fwo aaye, wo aa hakri dgi wuu bie ra. ²⁷ Nee dososhon to aa fe. Ne ni yee ka dososhon ji aa ma. Dinjan ra ji tgo min na, ne t'a ji aa ma ti de. Aa hakri kaa njami, aa k'a sran. ²⁸ Aa ra men ko ne ra fwo aa ye ko, ne na ta, nga ne na seki ka na aa fe. Ni aa tin ne kanu, aa yrila ti na ja ko ne mi tara ne fa ma, bari ne fa ka bun ni nee. ²⁹ Nee wo fwo aa fe sisa, yani wo kwow ka fii she, yaako a ka na she sgan min na, aa ren ka danaya ke. ³⁰ Ne ti nan koma shaanma fwo aa fe kun, bari dinjan kuntgi mi nana, sheshi taye ne kan, ³¹ nga dinjan jin ka kan ka do ko ne ni fa kanu, ani ne fa ce minnu fwo ne fee, ne we ke. Aa wri,

aan ta ka bo yan.

Chapter 15

Ne rezenshun sebe re, ne fa nui a seen ke ra we. ² Boo o boo min ne ra, ni a ti din, ee wo tge re. Boo o boo din, ee wo ygema boow tge yaako a ra din ka teme gare kan. ³ Nee koma min fwo aa fe, aa saninya nimu ka ban we baaka ra. ⁴ Aa to ne ra, ne ka to aa ra. yriboo ti she ka din a yeema na jwɔɔɔnɔnɔte a shun na, wo tgo ra aa ti she ka din, na ma jwɔɔɔ ne ra. ⁵ Nee rezenshun ne, aaye ma boow ye. min toni min ne ra, ni ne toni min a ra, we re din shaanma ke, bari a ti she ka fwoyi ni ne te. ⁶ Min ti to ne ra, wee fri keenma na fwo yri boo, e ren ya. Wo boo yarenw ne she k'a fri fyien na aa ren giin. ⁷ Ni aa to ne ra, ni ne ka komaw to aa kɔɔna, aa mi fe o fe fe, aa wo daare, aa na wo sɔɔ. ⁸ Ni aa din shaanma ke, kɔɔɔ we da ne fa kan we ra. Wo tgo ra aa na yira ko aa kera ne ka kran dinw ye. ⁹ Ne fa ne kanu tgo min naa, ne r'a kanu tin ne de. Aa to ne ka kanuya ra. ¹⁰ ¹¹ Ni aa ne ka ce fwɔniw ke, aa na to ne ka kanuya ra, e ko ne ni fa ka ce fwɔniw kee tgo min na, ka to a ka kanuya ra. Nee wo kwow fwo aaye yaako ne ka yrilajaa ra ke aa kɔɔna, ani aa ka yrilayaa ra dapa. ¹² Ne ka ce fwɔniw fee jin ye ko: Aa ngɔn kanu na fwo ne ra ye kanu tgo min na. ¹³ Kanuya shi tipin ni min ka buun ka temen jin ka, mgo ra a jin ji a lamgow kaman. ¹⁴ Ni aa ne ka ce fwɔniw ke, aa mi ne lamgow re ye. ¹⁵ Ne taa kri ko yɔnw kun, bari yɔn ti a kuntgi ka ketaw dɔn. Ne ra kri ko nlamgow, bari ne fe o fe men ne fa fe, ne wo bie yira aa ra. ¹⁶ Aa ma ne jannatɔmɔn, nga ne ra ye janatɔmɔn, ka fwo ko aa ta ka din, ani aa dinnin nee ka to. Wo tgo ra ni aa ka fe o fe daare ne fa fe ne tgoɔa, a na wo ji aa ma. ¹⁷ Ne ce min fwo aa ye, wo fee jin ye, ko aa ngɔn kanu. ¹⁸ Ni dinjan k'a kɔnniya aa dɔn ko ee ne kɔniya aa jan dee. ¹⁹ N'a ti min dinjan taw ye dinjan ti na aa kanu, nafwo a yee taw. Nga ne ra ye janatɔnmɔn ka bɔ dinjan na, aa ti dinjantaw ye, we ra to dinjan re naan kɔniya. ²⁰ Ne koma miin fwo aa ye, aa hakri dgi wo ra ko: Yɔn ma buun ni a kuntgi we. Ni aa ne tɔɔɔ, aa na aaye fran tɔɔɔ. Ni aa ka ne ka komanw mara, aa na aaye fran taa mara. ²¹ Nga aa na wo kwow bie ke aa ra ne tgo kama, bari aa ma ne ce bga dɔn. ²² Ni ne tin ma na ka na koma aa fe, jrumu tin ti na sɔɔ aa ra. Nga sisa, jo shi ti aa fe aa ka jrumu kwo ra. ²³ Mgo min ne kɔnniya we ne fa fran kɔnniya. ²⁴ Mgo pkeema ma she ka kewari minnu ke, ni ne ti ma wuu ke aa shema jrumu tin ti naa sɔɔ aa ra. Nga sisa, aa ne ka kewariw je, aa re ne kɔnniya ka ne fa fran kɔnniya. ²⁵ Nga wo kera yaako koma miin sebenimi aa ka sariya ra, wo ra dapa, ko: Aa ne kɔnniya, sabaabu shi t'a ra. ²⁶ Janman bga na na, wo min shen jin we, miin bɔ ne fa ra. Ne na wo ce aa ma ka bɔ ne fa fe. Wo janmabga ka na a na ne sheereya ke. ²⁷ Aa fran na ne sheereya ke, katgu aa kera ne fe kabɔ fwo gare ra.

Chapter 16

Ne ra sonmin wo kwow ra sani aa ka fii she, wuu k'a na ka aa kunnashen sababu we. ² Aa na aa pken ka bo Yaa Masabatoshon jen na. Waati mi nana, mgo minnu n'a pka, a na ke aa koon ko aa min baara ke ra Yaa Masa re. ³ Aa na wo kebari aa man ne fa don, aa man ne don. ⁴ Nga nee wo fwo aaye yaako ni wo waati ka she, aa hakri we ka dgi a ra ko ne ra sonmin wo ra. Ne man wo kwow fwo aaye ka bo fwo gare ra, bari ne tin m'a fe yan. ⁵ Sisa nee ta nce bga man, aa shi man ne prika ko nee ta miin? ⁶ Nga aa panashishira kwosebe, bari nee wo fwo aa ye. ⁷ Wo bie na ta, nee shen fwo aa fe ko, a ka pisa aa man ne ra ta, bati ni ne man ta, janman bga ti n'an nan aa man. Nga ni ne ka ta, ne na wo ce aa man. ⁸ Ni wo ka na sgan min na, a na dinan mgow ka jrumun yira aa ra, ani teeniya kwo, ni Yaa Masa ka kiti kwo. ⁹ A na aa ka jrumun yira aa ra bari aa man da ne ra. ¹⁰ A na teeniya kwo yira aa ra, bari ne min tara nfa ma, ani aa ti ne je kun. ¹¹ A na Yaa Masa ka kiti kwo yira aa ra, bari kiti tgera dinan jin kuntgi kan ka ban. ¹² Fen shaanman mi ne fe ka fwo aa fe, nga aa ti she wuu koo sisa. ¹³ Ni shen jin ka na sgan min na, wo na aa pan nman shen sraa bie ra. A ti naa koma a yee baakara, nga a na min bie men, a na wo fwo, ani a na kwo nataw fwo aa fe. ¹⁴ A na koo da ne kan, bari a na ne taw ta ka wuu fwo aa fe. ¹⁵ Ne fa taa bie ne ta, we ra to nee yaa fwo ko jinsenuma na ne taw ta ka wuu fwo aa fe. ¹⁶ Dooni aa ti naa ne je, wo kwo dooni, aa na ne je kun. ¹⁷ A ka krandinw joo re yaa fwo ngon fe ko: wo koo we mon ye? A ra fwo aan fe ko, dooni aan ti naa a je, wo kwo dooni, aan na a je kun, ani a ko katgu nee ta nfa fe. ¹⁸ Aa ren ko: A min dooni min kwo fwo ra, wo koo we mon ye? Ee koma min fwo, aan ti wo koo don. ¹⁹ Yersu ra don ko aa tin ma fe ka a prika, en ko: Ne ra fwo aa fe ko, dooni aa ti naa ne je, wo kwo dooni, aa na ne je kun. Aa min ngon prikarara we ra wa? ²⁰ Shen shen na ne ra fwo aa fe ko: Aa na kishi ka klo, nga dinpan yrilanaja. Aa jannan na shishi, nga aa ka jannan shishi na yeema ka ke yrilaja ye. ²¹ Ni moso koo ba ka wri sgan min na, a pan we shishi, bari wo waati she ra, nga a ka woo sgan min na, a hakri ti to wo koo ra kun, bari a yrilarenja ko mgo jo woora dinpan na. ²² Wo tgo ra, aaye fran nanan shishi nimi sisa, nga ne na aa je kun, aa doso junsnonna ja. Mgo shi ti naa she ka aa ka yrilaja bo aa ²³ koon. Ni wo dun ka she sgan minna aa ti naa ne prika fwoyi ra kun. Shen shen na ne ra fwo aa ye ko: Aa ka fen min daare ne fa fe ne tgora a na wo ji aa man. ²⁴ Fwo ka ta she sisa man aa man fwoyi daare ne tgo ra. Aa daarereri ke, aa na sori ke, wo tgo ra aa ka yrilaja na dapa. ²⁵ Nee wo kwow fwo aa fe tarenw ne ra, nga waati mi nana, ne ti naa koma aa fe tarenw na kun, nga ne na ne fa kwo fwo aa fe ka pie. ²⁶ Ni wo dunw ka she, aa na ne fa daare ne tgora. Ne taa fwo aaye ko ne na a daare aaye, ²⁷ ka soo ne fa yeera kanu. A r'a kanu, bari aa ne kaun, ani aa dara a ra ko ne naa kabo Yaa Masa ra. ²⁸ Ne bora ne fa ra ka na dinpan na. Sisa ne na bo dinpan na ka ta ne fa fe. ²⁹ A ka krandinw ne yaa fwo a fe ko: Sisa pkin, e ti taren shi fwo, nga ee koma ka pie. ³⁰ Aan na don sisa k'i fen bie don, ani e makwo tara ko mgo ri prika. We ra to aan dara a ra ko e naan ka bo Yaa Masa ra. ³¹ Yesu re yaa ru jaabi ko: Aa danaya ke sisa wa? ³² A fee, waati min nana, wo waati she ra yee, ko aa bie na yigen ka ta aa ka jaw ra, aa na ne to ne keen na. Nga ne ti ne keen na, bari ne fa min ne fe. ³³ Nee wo kwow fwo aa fee yaako aa ren ka here soo ne fe. Aa na koo soo dinpan na, nga aa yarapkeya, nee she soo dinpan kan!

Chapter 17

¹ Wo komaw fwo ni kwo, Yesu re yi jan koota yaama ka fwo ko: Ne fa, waati shera. nwo da e dince kan, yaako e dince fran re ka nwo da e kan, ² bari ee fgan jii a maan adamadinw bie kan, yaako ee minnu jii a man, a ra nranamaya banbii ji wuu bie man. ³ Nranamaya banbii we jin nee ko, aa ye don ko ee min Yaa Masa sebe keenpe we, ka Yesu krista don, ee wo min ce. ⁴ Nee nwo da e kan ka ne to dgukoo kan. Ee baara min ji ne man ko ne ra ke, nee wo ke ka dapa. ⁵ Sisa, ne fa, nwo min tin min ne kan e fe yani dinjan raa da, wo nwo da ne kan e yee daa fe. ⁶ Ee mgo minnu ji ne man ka bo dinjan na, ne ri tgo yira wuu ra, yaako aa ren ki don. E ta re tin mun, ee yaaru ji ne man, aa re yi ka koma mara. ⁷ Sisa aa ra don kii fe minnu ji ne man, wuu bie bora yee ra, ⁸ bari ee koma minnu fwo ne fee, nee wuu bie fwo aa fe, aa sonna wuu bie man. Aa ra don ka pie ko ne bora yee ra, aa dara a ra ko ye ren ne cee. ⁹ Ne ri daare wuu re ye. Ne ti daare dinjan ye, nga ee miinu jii ne man, ne ri daare wuu re ye, bari wuu min taree. ¹⁰ Ne taa bie ye ta ree, e taa bie ne ta ree, nwo dara ne kan wuu kwora. ¹¹ Ne ti to dinjan ra yan kun, nga jinnu kpin min dinjan ra ya, nee ta e fe. Ne fa senuma, ee tgo min jii ne man, ne r'a mara wo baakara, yaako aa ra ke keen ye, nafwo ye ni ne min keen ye tgo mina. ¹² Ka ne to aa fe, ee tgo min jii ne man, nee ra'a mara we baakara. Ne ra'a mara, aa fwoyi kunna man fri, fwo haraki din wo, wo kera yaako kitaabu koma ra dapa. ¹³ Nga sisa, nee ta e fe, nee koma jinnu fwo ka ne to dinjan na ban, yaako ne ka jinsan ja dapani naa to aa konna. ¹⁴ Ne ri ka koma fwo aa fee, dinjan re aa konniya, bari aa ti ta ru ye, e nafwo ne ti dinjan ta ye tgo miin na. ¹⁵ Ne ti e daare ki yaa ru bo dinjan na, nga ki yaa ru tgan shitani man. ¹⁶ Aa ti dinjan ta ru ye e ko ne ti dinjan ye tgo miin na. ¹⁷ Aa bla e yee ye k'a saniya shen sraa kan. E ka koma wee shen re. ¹⁸ Ne ra'a ce dinjan na, nafwo ee ne ce dinjan naa tgo miin naa. ¹⁹ Ne ni yee bla e ye kan sanjan aa kama, yaako aa fran l'a bla yee k'a snjan shen kan. ²⁰ Ne ti daare jinnu demen ye. Miinnu na da ne ra aa ka koma kaman ne ri daare wuu fran ye, ²¹ yaako wuu bie ra ke keen ye, ne fa, e nafwo e min ne ra ne min e ra tinminshi, wuu fran l'a ke aan na, yaako dinjan r'a dara ko yee ne cee. ²² Ee nwo min jii ne naan, nee wo jii aa maan, yaako aa ra ke keen ye nafwo e ni ne min keen ye tinminshi. ²³ Ne min aa ra, e min ne ra, yaako aa ka keenya darapa, yaako dinjan raa don ko ye re ne cee, a ni e ra'a kanu nafwo ee ne kanu tinminshi. ²⁴ Ne fa, ee minnu jii ne man, ne min ja miin ma, ne ma fe wuu fran laa ke ne fe jin, yaako ee ja miin jii ne man, aa ra wo jee, bari ee ne kanu yani dinjan r'a da. ²⁵ Ne fa teeni, dinjan mi don, nga ne ri don, jinnu fran la don ko ye re ne ce. ²⁶ Ne ri tgo yira aa ra, yaako aa ri don. Ne na yira aa ra kun, yaako ee ne kanu kanuya miin nan, wo ra ke aa ra, ani ne fran laa ke aa ra.

Chapter 18

¹ Yesu banni kwo wo komaw ra, a na ka krandinw ne ta sedron kwo tge. Nankwo jo tin mi jin, Yesu na ka krandinw nee dun wo konna. ² Juda min tin na a dun boora, wo fran tiin wo nakwo ja don, bari Yesu na ka krandinw tin dgenna ka ta jin. ³ Wee kama Juda taa wo nakwo ra, ani sorodashikru ni gaadi miinnu ceni tin mun saakalashebgaw kuntgiw ni faarisienw fe. Wuu labenni tin mun ni keeke mlanw ni fintaanw ni kaamaaw ye. ⁴ Kwo min na ke Yesu ra, a yee kundin we wuu bie don, e re ta aa kunben ka aa prika ko: Aa min jon yaara ra? ⁵ Aa re yaa jaabi ko: Yesu nazaretikan. Yesu re yaa fwo aa ye ko: Nee mun. Juda miin na a dun aa boora, wo joni tin min aa shema. ⁶ Yesu ra fwo aa fee sgan min na ko: Nee mun, aa re seki kofe ka byin dgunman. ⁷ Yesu reyaa ru prika klua ye ko: Aa min jon yaara la? Aa re yaa jaabi ko: Yesu nazaretikan. ⁸ Yesu re yaa jaabi ko: Ne ra fwo aa fee ko nee mun. Ni aa min ne yaara la, aa to jinu naa ta. ⁹ Wo kera yaako wo koma ra dapa, a tiin wo min fwo ko: Ne fa, ee minnu jii ne man, wuu shi ma fri ne boora. ¹⁰ Mrunba jo tin min Simon piri fe, we re wo saman ka bo ka saakalashebgaw kungsi ka yoe krinbookoo too caro. Wo yoe tgo we kri ko malkis. ¹¹ Nga Yesu re yaa fwo Piri ye ko: E ka mrunbaa dun a da ra. Ne fa tgo je fyee min jii ne man, ne man kan kan myin wora waa? ¹² Wo sgan na sorodashikru ni aa ka kuntgi ani yahutuwa gaagiw re Yesu mlan ka sri. ¹³ Aa re ta neen Ane fe ban gare. Kayife min tinmun sakalashebgaw kuntgi wee wo san na, Ane tin mun wo blance re. ¹⁴ Ayiwa Kayife miin tin mun ka yahutuwa laji ko: A ka pisa ce keen naa sa mgow bie konna, wo kayife we tin mun. ¹⁵ ¹⁶ Simon Piri ni Yesu ka krandin jo kpeema gwanni tin mun Yesu njan. Wo krandin tin mun sakalashebgaw kuntgi don bga ye. Yesu dunna sakalashebgaw kuntgi ka jun konna sgan miin na, wo fran re dun. Nga Piri joni we to keenma dun da yigema. Krandin min tin mun sakalashebgaw kuntgi don bga ye, we re bo. Moso min tin mun daa koshira, we re koma wo fe Piri le dun. ¹⁷ Moso baarakera min tin min da koshira, we yaa fwo Piri ye ko: Ye fran min ce jin ka krandin jo re wa? Ee yaa jaabi ko: Wayi, ne ti wee. ¹⁸ Nene bo ni tin mun, we kama baaradinw ni gaadiw tin mun ka fyen cin ni fyin fyin we, wuu jo nin tin mun wo koo naan ra manan. Piri fran joni tin mun wuu yigema nari manan. ¹⁹ Sakalashebgaw kuntgiw re Yesu prika a ka krandinw ni a ka kran kwo ra. ²⁰ Yesu re yaa ru jaabi ko: Ne komana dinjan bie janna keen kan. Sgan bie nee mgow kran Yaa Masa batoshaw ani Yaa Masabatoshoba konna, Yahutuwa bie tin naan kunben ja miinna. Ne ma fwoyi fwo dgon na. ²¹ Man na to aa re ne prika? Minnu ne lamen, wu prika ne ka fwoninw na. Nee min fwo wuu wo don. ²² Yesu wo komaw fwo sgan min na, gaadiw la keen min jo ni tin ma yigema, we ya jan mana ni tge wee ka fwo ko: Ee sakalashebgaw kuntgi jaabi tin ne ke? ²³ Yesu re yaa jaabi ko: Ni ne ka ke ka koma dgu miin fwo, wo koma dgu shereya, nga ni ne koma junma ne fwo, man na to ee ne ble? ²⁴ Wo sgan na Ane re Yesu srini bla ka ta sakalashebgaw kuntgi Kayife fe. ²⁵ Wo waati ra Simon Piri jo ni tin min jin ka e manan. Aa re yaa prika ko: Ye fran ti ke ce jin ka krandin jo ye wa? Nga Piri re yi bannan ko: Wayi, ne ti wee. ²⁶ Piri ce min too caro, wo barenmace tin mun sakalashebgaw kuntgi ka baara din jo we, we ra fwo Piri ye ko: Ne man ye je neen nakwo ra? ²⁷ Nga Piri le yi ban na kun klua ye, wo jani bie, dondon we konmo. ²⁸ Wo kwo, aa re bo ni Yesu ye Kayife ka sho; ka ta neen govenera ka sho. sgnoma re tin mun. Nga Yahutuwa ma dun govenera ka

sho koon, yaako aa ngobii ra she ka aa ka temekansii dunni ke. ²⁹ We kama govenere Pilati lee bo ka ta aa nɔɔnan wo jaa ra. Ee yaa ru jrika ko: Aa min ce jin mamrina mon na? ³⁰ Aa re ya jaabi ko: Ni ce jin tin ti kwodgu kera ye, aan tin ti naa dun e boora. ³¹ Pilati re yaa fwo aaye ko: Aa yeekun naa ta ka ta kiti tge a kan ka kanjan ni aa ka sariya we. Yahutuwo re yaa jaabi ko: a ma dga aan ne ye ka mgo shi pka. ³² Wo kera yaako Yesu tiin koma min fwo ka a ka saya tgo yira, wo ra dapa. ³³ Wo sgan na Pilati re dun sho koon ka Yesu kri ka jrika ko: Yee min Yahutuwo ka masace we wa? ³⁴ Yesu re yaa jaabi ko: E min wo fwo ra e yee ma re wa, ya joo re ra fwo e fe ne kwora wa? ³⁵ Pilati re yaa jaabi ko: Ne min Yahutuwo re? E yeekun ka shiya mgow ani sakalashebgaw kuntgiw le ri dun ne boora. Ee mon ke aa ra saa. ³⁶ Yesu re yaa jaabi ko: Ne ka masaya ti dinjan jin ta ye. Ni ne ka masaya tin min dinjan jin ta ye, ne ka baara ke raw tin na keeke yaako ne kaa dun Yahutuwo boora, Nga sisa, ne ka masaya ti dinjan jin ta ye. ³⁷ Pilati re yaa fwo a ye ko: Ayiwa, yee masaya ce re wa? Yesu re yaa jaabi ko: Nee masace re. Ne woo kun ni ne na kun wo dinjan na, wo mun ka shen shereya ke. Mgo o mgo min shen ta ye we ne ka komaw lamɛn. ³⁸ Pilati re yaa fwo a ye ko she we mon ye? Wo komaw fwo ni kwɔ, Pilati re bo klua ye kun ka ta Yahutuwo tin min ja min ma, ka ta fwo aa ye ko: Ne ma yaaki ja shi je ce jin na. ³⁹ Nga ka kanjan ni aa ka laanda we, nee kasora din keen bla temekansii waati ra san o san. Aa man fe ne ra Yahutuwo ka masace bla wa? ⁴⁰ Wo sgan nan aa re pren kun klua ye ko: Wayi, ce jin te! Barabasi le ra bla. Ka soo Barabasi tiin byinkanni kera re.

Chapter 19

¹ Wo sgan na Pilati re ko aa ra Yesu mlan ka ble ni wookanmin we. ² Sorodashiw le nmiin denmen ka ke banfla we ka dun Yesu kun na, ka woroje frun dun a kannan. ³ Aa re yaa kpaa a ra ka fwo a ye ko: E daanan, Yahutuwo ka masace! Aa re tge tin a too koo. ⁴ Pilati lee bo klua ye kun ka fwo jaman fe ko: A fee, ne na bo ka bla aa fe keenma, yaako aa ren ka do ko ne ma yaaki ja shi je ce jin na. ⁵ Yesu boora keenma, nmiin mrini tin mi a kunna, woroje frun dunni tin mun a kan na. Pilati re yaa fwo aa ye ko: ce wee de! ⁶ Saakalashebgaw kuntgiw ni gaadiw ra je sgan min naan, aa re pre ko: A kpenjme yri la! A kpenjme yri la! Pilati re yaa fwo aa ye ko: Aa yeekunw naan kpenjme yri la, bari ne ma yaaki ja shi je a ra. ⁷ Yahutuwo re yaa jaabi ko: sariya jo m'an fe, ka kanjan ni wo sariya we, a ka kan ka pka, bari a ra fwo ko a ye min Yaa Masa din ye. ⁸ Pilati wo men sgan min naan, e re sran ka temen gare kan. ⁹ E re dun sho koo na kun klua ye ka yesu jrika ko: E boora miin? Nga Yesu maan a jaabi. ¹⁰ Wo sgan na Pilati re yaa fwo a ye ko: E ti koma ne dara? E taa don ko she min nee ki bla, ani she min nee ki kpenjme yri la? ¹¹ Yesu re yaa jaabi ko: She shi ti ye ne kan, fwo ni Yaa Masa ka min ji e man ka bo yaama. We ra to miin ne dun e boora, wo ka jrumu ka buun ni ta we. ¹² Ka bo fwo wo sgan na, Pilati tin min tgo yarala ka Yesu bla, Nga Yahutuwo re pren ko: Ni ka ce jin bla, e ti Rome masace lamgo ye. Mgo o mgo ra yee ke masace ye, wo min Rome masace dgu ree! ¹³ Pilati wo men sgan min na, e re Yesu bo keenma. E yi ski kiti tge jaara min tgo kri ko pave, wo koo, ja didaani, Ebru kan na, a tgo kri ko Gabata. ¹⁴ Wo kera ka fnan Temekansii dun nan, teen kpan kpan na. Pilati re yaa fwo Yahutuwo ye ko: Aa fee aa ka masace we de! ¹⁵ Aa re pre ko: A bo yan! a bo yan! A kpenjme yri la ! Pilati re ya fwo aa ye ko: Ne r'a ka masace kpenjme yri la wa? Sakalashebgaw kuntgiw re yaa jaabi ko: Masace pkeema taa ne fe Rome masace kwo. ¹⁶ Wo sgan na Pilati re Yesu dun aa boora, aa ra kpenjme yei la. Aa re Yesu mnan ka ta men. ¹⁷ Yesu re yaa kpenjme yri ta ka bo dgu koon ka ta jaa jo man, wo ja wee kri ko kunkoo ja, Ebru kan nan, a tgo we kri ko golkata. ¹⁸ Sorodashiw re Yesu kpenjme yri la wo jaara, ani mgo fla pkeema, keen tin man yigema, keen tin min yigema do jin na, Yesu tin m'an fla she. ¹⁹ Pilati re seberi jo ke ka joojo Yesu kpenjme yri la. Min ti sebera a kan, wo fee jin ye ko: Yesu Nazaretikan, Yahutuwo ka masace. ²⁰ Yahutuwo shaanman ne wo sebe kran, bari aa Yesu kpenjme yri la ja miin man, wo ja tin ka snun dgu ra, wo sebe tin kera Ebru kan na Romekan na ani Geki kan na. ²¹ Yahutuwo ka sakalashebgaw kuntgiw re yaa fwo Pilati we ko: E kaa a sebe ko: Yahutuwo ka masace, nga a sebe ko, a ko ko ne min Yahutuwo ka masace re. ²² Pilati re yaa ru jaabi ko: Nee min sebe, wo sebera ka ban. ²³ Sorodashiw Yesu kpenjme yri la miinke, aa re yaa ka frunw taran taranja naani ye, sorodashi keen, taran keen. Aa re yaa ka frokiya ta, kaa sra tin ti wora, nga a dannan ka ke koo keen ye ka dannan yaama fwo ka she dguma. ²⁴ Sorodashiw re yaa fwo ngon ye ko: Aan kaa wo frokiya paa, nga aan kaada a kan ka a soo bga don. Wo kera yaako kitaabu koma ra dapa min na fwo ko: Aa ne ka frunw taran ngon she, ka kaada ne ka deeke kan. Sorodashiw lee wo kwow kee. ²⁵ Yesu ba ni a ba barenman moso ani Klopasi moso Mariyama ni Magadala Mariyama, wuu jo ni tin min Yesu kpenjme yri koo. ²⁶ Yesu re yaa ba je ani a tiin krandin miin kanu, ee wo fran jo ni jee a ba yigema. Ee yaa fwo a ba fe ko: Moso, e dince fee. ²⁷ Wo kwo, ee yaa fwo wo krandin wee ko: E ba fee. Ka bo fwo wo sgan na, wo krandin we ta ni Yesu ba ye a yeekun ka sho. ²⁸ Wo kwo, Yesu ra do ko fen bie kera ka dapa sgan miin na, ee ko: myinnjo min ne ra. Ee wo fwo yaako kitaabu koma ra dapa. ²⁹ Mnan jo tin min jin, wo pani tunmin diven kunni na. Sorodashiw re fwo jo shu wo diven kunni na ka sri hizope yriboo kun na, ka wo da Yesu daa ra. ³⁰ Yesu wo diven kunni soo sgan min naa, e ko: A dapara! Wo kwo, ee yaa kunkoo madgi ka a jin bla. ³¹ Temekansii mashi we tin mun. Yahutuwo tin ta fe mgow shuw laa to kpenjmeyriw ra ka mashon dun ke, bari wo mashon dun tin min dunba re. Wee kamaa aa re Pilati daare ko mgo kpenjmeniw sinkaaw ra kii, aa shuw kaa bo yriw ra. ³² Sorodashiw shera Yesu kpenjme njo jo ma gare, aa re wo sinkaaw kii, wo kwo, ka she jo kpeema ma, ka wo taw kii. ³³ Aa shera Yesu ma sgan min na, aa re yaa je ko Yesu sara ka ban, wee kama aa ma wo sinkaaw kii. ³⁴ Nga sorodashiw la keen nee yaa yige sgo ni tama wee, wo jani bie bishi ni je we bo. ³⁵ Miin na jee, wo yeekun we yaa shereya, a ka shereya we shen re. Wo ra don ko ee sheen fwo, yaako aa fran ra danaya ke. ³⁶ Wow kera tin yaako kitaabu koma ra dapa ko: a koo shi ti naa kii. ³⁷ Kitaabu koma kpeema na fwo ko: Aa miin sgo, Aa janw na da wo kan. ³⁸ Wo kwo, Arimate yusufu re Pirati daare ko a na Yesu shu ta. Yusufu tin min Yesu ka krandin jo ye, nga e re wo dgon Yahutuwo nan sran koo. Pilati re son. Yusufu re ta Yesu shuu ta. ³⁹ Nikodeme min tin taa Yesu nɔɔnan lajo

shufɛ, wo fran naa ni mire ni Aloes tru shonjunman njanmini kilo bisaba kundaman ye. ⁴⁰ Wo mgo fla we Yesu shu ta ka leni frun mrin a ra, ka wo tru shonjunmaw ke a kan, ka kanjan ni Yahutuw ka shu dun tgo we. ⁴¹ Yesu kpenjme ra yrila ja miin man, nankwo jo tin min jin, saren klua jo tin min wo nankwo koonna, mgo shi shu tin ma dun wo koonna ban. ⁴² Aa re Yesu shu sun jin, ka soɔ Yahutuw ka lafyen dun mashi we tin mun, wo saren tin ka srun wo jaa ra.

Chapter 20

¹ Dgokun tee gare sgonma jonna na, ni keen ma tin ban, Magadala re ta saren ka. Ee yaa je sene boni tin min saren dara. ² E re bii ka ta Simon Piere fe a ni Yesu tiin krandin miin kanu, ka fwo wuu fe ko: Aa Matgi boɔ saren koonna, aan maan blaja don aa fe. ³ Piere ni wo krandin we sraa mnana ka ta saren ka. ⁴ Aa fla bie tin min biira njon fe, nga wo krandin we re bii ka Piere dan, ka flan ka she saren kan. ⁵ Ee yi bri ka fee, e re leni frunw dani je dguma, nga a ma dun a koonna. ⁶ Simon Piere miin tin ma kofe, wo shera, we re dun saren na. E re leni frunw dani je dguma, a ni frun min srini tin mun Yesu kun na. ⁷ Frun min srini tin mun a kunna a ni leni frun tin ti njonna, nga frun mi tin ma kunna wo krundi tin mun ka bla a dana. ⁸ Wo sgan na, krandin min gare tin shera saren kan, wo fran le dun. E re wo fenw je ka danaya ke. ⁹ Wo ra soɔ krandinw tin ma kitaabu koma don ban, miin na fwo ko Yesu ka kan ka krun ka bo shuw shema. ¹⁰ Wo kwo, wo krandinw nee seki ka ta sho. ¹¹ Mariyamap pkiin jo ni tin mun saren dara keenma, a tin min kishira. Ka a to kishi ra, e yi bri ka saren koon lapie. ¹² E re meeke frun pie tgi fla je. Yesu shuu dani tin min ja miin na, aa sgi ni tin min jin ne, keen tin min a kunkoo pan fe, jo tin min a sin koo pan fe. ¹³ Meekew re Mariyama jika ko: moso, monna e min kishi ra? E yaa ru jaabi ko: Aa ne mantgi taa, ne man bla ja don aa fe. ¹⁴ Wo komaw fwo ni kwo, ee yi yeema ki kofe fee, e re Yesu joni je jin, nga a tin m'a don ko Yesu ro. ¹⁵ Yesu re yaa jrika ko: Moso, monna e min kishira? E min jon yaara la? A tin min Mariyama koonna ko nankwo tgi ro, we kama ee yaa fwo a ye ko: Cemgo, ni ye min ka ta, ee ka a bla jaa fwo ne fe, ne na ta ka ta neen. ¹⁶ Yesu ren ko: Mariyama! Mariyama re yi yeema wo pan fe ka fwo a ye Ebrukan na ko: Raboni! Wo koo wo, kaamgo. ¹⁷ Yesu re yaa fwo a ye ko: Ne bla ban, bari ne ma yee ka ta un fa ka jaara ban. Nga ta ne baremaw fe ka ta fwo wuu ye ko ne min yeera ka ne fa ni aa fa fe, ka ta ne ka Yaa Masa ni aa ka Yaa Masa fe. ¹⁸ Magadala Mariyama re ta ka ta fwo krandinw fe ko a ye Mantgi jee. Yesu miin fwo a fee e re wo lankii aa fe. ¹⁹ Wo dun yeera, dgokun tee gare wluarala, krandinw lajen ni tin min shoo jo koonna ka shodaw sgo Yahutw jan sran ya koo. Yesu re na ka ni jo aa shema ka fwo aa ye ko: heere laa ke aa ye! ²⁰ Wo fwo ni kwo, ee yaa bootgew ni a yige yira aa ra. Krandinw Yesu jee miin kee, aa yrilalee ja kwo sebe. ²¹ Yesu re yaa fwo aa ye klua ye kun ko: Herera ke aa ye! Nefa ne cee tin miin shi, ne fran na aa ye ce tin ne de. ²² Wo komaw fwo ni kwo, Ee yi da fyien ke aa kan ka fwo aa ye ko: Aa jinsenuma mnana! ²³ Aa ye ka mgo o mgo ka jrumuw yafa aa ma, wo na yafari soɔ. Ni aa ma son ka miinnu ka jrumuw yafa aa ma, wuu ti naan yafari soɔ. ²⁴ Wo ra soɔ Toman miin kri ko flani, ni yesu ka krandin tan ni fla la keen ne mun, wo tin taa ru fe jin Yesu na sgan na. ²⁵ Krandin show re yaa fwo Toman ye ko: Aan nee Mantgi jee! Nga Toman re yaa ru jaabi ko: Ni ne ma pkennjme njenw non je a tgew ra, Kan bookpeen din dun njenw koonna, kan boo da a yige ra, ne ti naan danaya ke fiyeu. ²⁶ Wo dgokun ben na, Yesu ka krandinw lajen ni tin mun shoo koonna kun klua ye, Toman tin maa ru fe jin. shodaw sgoni ne tin mun, nga Yesu re ni jo aa shema ka fwo aa ye ko: Here ra ke aa fe! ²⁷ Wo kwo, ee yaa fwo Toman ye ko: E bookpeendin dun yan ka ne tgew fee, ee ni boo bo ka da ne yige ra. Faa danabiya ra ka danaya ke. ²⁸ Toman re yaa jaabi ko: Ne Mantgi ni ne ka Yaa Masa! ²⁹ Yesu re yaa fwo a ye ko: Ee ne jee min kee, we ra to e ren danaya ke wa? Miinnu danaya ke ka soɔ aa ma ne je, wuu min dubadinw ne ye! ³⁰ Yesu tgemashen shaanman kpeemaw ke a ka krandinw jan naan ni miinnu ma sebe kitaabu jin koonna. ³¹ Nga kwo jinnu sebe ra yaako aa da a ra ko Yesu mi krista ye, Yaa Masa dince o, ani yaako aa janamaya soɔ a ye tgo ra wo danaya fe.

Chapter 21

¹ Wo kwo, Yesu re yi yira a ka krandinw na klua ye kun, wo kera tiberiyade ba da ra. A ri yira tan nee. ² Simon Piere ni Toman min kri ko flani, ani Natanael ka bo galile ka na ani Zebede dincew, ani Yesu ka krandin fla kpeemaw, wuu tin min njon fe. ³ Simon Piere re yaa fwo show ye ko: Ne na ta mwori ke. Aa re yaa fwo a ye ko: Aan ne fran na ta ni ye. Wo sgan na aa re wri ka t a dun krun koonna. Aa ma fwoshi mlana wo shufɛra. ⁴ Dgupie danmanna, Yesu jo ni tin min ba da ra, nga krandinw tin maa don ko Yesu ro. ⁵ Yesu re yaa fwo aa ye ko: Deensenw, Aa yige soɔ wa? Aa re yaa jaa bi ko: Wayi. ⁶ E yaa fwo aa ye ko: Aa jo fri krun krinboo pan fe, aa na jo soɔ. Aa re jo fri, jo we pa yige ra fwo aa ma she ka a sanman ka bo je ra. ⁷ Wo sgan na Yesu tiin krandin min kanu, Wo yaa fwo Piere fe ko: Mantgi ro! Simon Piere ra men sgan miin na ko Mantgi ro, e yaa ka deeke dun ki she sri, bari a tin min ka a ka frunw bo, ee yi bla je ra. ⁸ Krandin show re na krun koonna. Jo miin pani tin min yige ra, aa tin min wo sanmanna. Wo ja tin ma yan konjon da ra, metre kenmen shi re tin mun. ⁹ Aa she ra konjon da ra sgan min na, aa re fyenkiin je jin ka yige dani je a kan ani bwuru jo. ¹⁰ Yesu re yaa fwo aa ye ko: Aa na naan ka yige mlanniw jo ye. ¹¹ Simon Piere re dun krun koonna ka jo sanman ka bone keema, a pani tin min yige kunba kunbaw ra, a bie lajenni ke ra yige din kenmen ni biduuru ni saba re. Yige na ka shiya bie, jo ma paa. ¹² Yesu re yaa fwo aa ye ko: Aa na dunni ke. Krandin shi ma she ka a jrika ko: Ye min jon ye? Bari aa tin na don ko Mantgi ro. ¹³ Yesu re yi kpaa ka bwuruu ta ka ji aa ma, ka tige fran ji aa ma. ¹⁴ Wo kera Yesu ka yee yira kwo sabanan we a ka krandinw na, a krunni kwo ka bo shuw shema. ¹⁵ Dunni keni kwo, Yesu re yaa fwo Simon Piere ye ko: Yuhana dince Simon, ne kanuya min ye koonna ka temen jinu kan wa? E ko: Aan, Mantgi, e ra don ko ne ri kanu. Yesu re yaa fwo a ye ko: Dunni ji ne ka sga dinw ma. ¹⁶ E yaa fwo a shinnan flana na ko: Yuhana dince Simon, ee ne kanu wa? Piere re yaa jaabi ko: Aan, Mantgi, e ra don ko ne ri kanu. Yesu re yaa fwo ye ko: Ne ka sgaw koooshi. ¹⁷ Yesu re yaa fwo a fe shinnan sabana na ko, Yuhana dince Simon, ee na kanu

wa? Pieri jannare shishi bari Yesu ra jrika a shijan sabana na n'a ra sɔɔ a ra kanu. Ee yaa jaabi ko: Mantgi, ye min fen bie dɔn , e ra dɔn ko ne ri kanu! Yesu re yaa fwo a ye ko: Dunnɪ ji ne ka sgaw ma. ¹⁸ Shen shen na ne ra fwo e ye ko: Ki to e ka densen ya ra, e tin ni shesri e yee ye ka ta e jajena jaw ra, nga e ka na kɔɔ sgan mi na, e ni boo kɔɔta, mgo kpɛema na e shesri ka ta ni ye e kwoyaye jaw ra. ¹⁹ Pieri na sa timinshi, ka nɔɔ da Yaa Masa tgo kan, Yesu tin min we yira ra a ka koma jinnu fe. Wo kwo, Yesu re yaa fwo a ye ko: E gwan ne ra! ^{20 21} Pieri re yi yeema, Yesu tiin krandin miin kanu, E re wo na sho je aa kɔfe, wo krandin tin ni yenje Yesu mafe shufe dunnɪ sgan na ka a jrika ko: Mantgi, miin ni dun boora, we jon ye? Pieri wo krandin je ka fwo Yesu fe ko: Mantgi, nin no, mɔn na ke wora? ²² Yesu re ya jaabi ko: Ni ne mafe a jranman na to fwo ne na sgan kun, e ka mɔn min wo ra? E kpiin niin gwan ne ra. ²³ We ra to wo koma we re yigen baremaw shema ko wo krandin ti naa sa. Wo bie na ta, Yesu maa fwo Pieri ye ko a ti naa sa, nga a ra fwo ko: Ni ne mafe a jranman to fwo ne na sgan kun, e ka mɔn min wora? ²⁴ Wo krandin we wo kwow shereya ke, e yaa ru sebe, aan na dɔn ko a ka shereya we shen re. ²⁵ Yesu re kwo shaanman kpɛema nun ke. Ni aa bie keen keen tin sebe ra, a min ne kɔɔna ko wo kitaabu sebeniw tin ti naa kwu dipan yee ra.

Romans

Chapter 1

¹ Ne Paul miin mi krisita ka yɔn ye, yaa Masa (Ala) ne njanatɔnmɔn ka ke a ka cera di ye: k'a a ka kunnanfoni juman fwo. ² A tun wo kunnafoni jumanw kwo fwo a ka kitabu sanni njanɪw kɔnna: ³ Wo kunnanfoni juman ye na dince kwofwo, wo miin mi bɔra D'awuda ra pii sgo ra. ⁴ A kera yaa Masa (Ala) din ye n'a ka she ni jiin sebe tigiya ye, n'a ka kannun ya ka bɔ shuw shema Yesu krisita , an ka cera la. ⁵ Ne heere ni cedinya soka bɔ a ye fe. Yako mgow la dananya k'a la, k'a ka koma kanw ke shen ye shiyaw bye shema a tgo kanma. ⁶ A ye min nun kri ni Yesu krisita fe ka ke a taru ye, Aa fana min wu jɔɔ ye. ⁷ Yaa Masa (Ala) nja mgo min nun bye min Rome, Yaa Masa (Ala) min nun kri k'a ke a ka mgo sebermanw ye, ne na sebe nin ce aa fe. An fa yaa Masa (Ala) n'an ka cera Yesu krisita ra heere ni doso shɔn ji an ma. ⁸ Gare ban, nne yaa Masa (Ala) baa ka da, ka Yesu krisita baakada aa bye kanma, katugu aa ka danan ya knafoni fwɔra dija pan byera. ⁹ Ne baara ke ni yaa Masa (Ala) ye ni doso kun bye ye a dince ka kibaruya junman kwo ra. Yaa Masa (Ala) min ne sheere ko nne la kwofwo nja yaa Masa (Ala) dare lasjan bye ne ti wo da bla. ¹⁰ Ne to ka yaa Masa (Ala) dare, Na ka j'aa ye ni nja to ka ta bɔ aa fe ¹¹ Ne m'a fe k'aafe kwosebe ya ko ne ka jiin sebe ra jinnin fe jo ji aa ma, yako aa to a kan. ¹² Wo kɔɔko an ngɔn jija dnnan yara , a ye ni ne. ¹³ Ne ma fe aa dɔn, bale manw, ko netuma fe ka na bɔ shanman a fe, yako n'an ka baara nɔn sɔɔ afe, e ko n'a sɔɔ shiya kweew fe tgo min na, men hali byi nma she ka ta. ¹⁴ Mgɔw bye ka yru min ne la, Grekiw ni shiya show mgo kalanninw ni kalanbiw. ¹⁵ We kanma, ne m'a fe ka kibarua juman fwo aa fe kwosebe, Aye min nun sginin rome. ¹⁶ Kibaru juman, munjan ti ne ra, ka sɔɔ wo min yaa Masa (Ala) ka she bgaya ye, ka danan ya bga bye krishi, Yahutu w ni shiya show. ¹⁷ Kibaru juman ye yaa Masa (Ala) ka tenniya yira, e sɔɔ dannaya ka bɔ a damnafwe a labana, kongo kitabu ra fwo kanmina ko: "mgo tenna njan mam ya ra dananya ye baa ka la. ¹⁸ Yaa Msa (Ala) ra kajinmin yira mgo w ra ka bɔ sankoo la a ka yaa Masa (Ala) nasranya biyani tenbiya e ra wu min shen banan n'a ka tenbiya kwo ye. ¹⁹ Katugu min she kafamun yaa Masa (Ala) kwo la pye ni no, yaa Masa (Ala) ye ra yira a laa. ²⁰ Ka bɔfwɔ dinja dan sjanna, yaa Masa (Ala) kwo je bii bye yira ka lasan, a ka she bgaya banbii ni la ya wo wu faamun ya a ka fe daninw fe. We kanma shen sɔɔ sababu ti mgo shi fe. ²¹ A li n'a ka yaa Masa (Ala) dɔn, aa m'a bonja kongo Ala, aam'a baa kada fana. Men aa ka myiriw kera fuuye jibi dunna aa sokun a kritanw na. ²² Aa ra ye jate a kritgiw ye, men aa kera nalonmanw ye. ²³ Aa yaa Masa (Ala) tonjin k'a kɔɔ piman mgo sataw ni kɔɔnw, ni sin naanin ka few ani dungmafew yaw la. ²⁴ We kanma yaa Masa le ra to kwo nɔɔnninw ke ra ka kaja nin a sɔnkun nege ye, fwo aa nɔnw bɔa piskow ra. ²⁵ Aare yaa Masa ka shen pinan ka ke finjan ye, ka dafew bato ka baara ke wu ye k'an da bga yaa Masa to nin, tanoli min wo min ye badaa-badaa. Amiina. ²⁶ We kanma, yaa Masa le ra to aa pisgo nege tiifew bora. yaa Masa ce ni moso kwo laben, Aa ka mosow le wo yema ka kwo bebiiw ke. ²⁷ Wo tgo kenna cew le mosow to nin, aa cenjɔnw nege ye ra mna. cewle munbiya ko kea cenjɔnw ra k'a ka duguya saa sɔɔ aa piisgow ra. ²⁸ Aa mason ka yaa Masa dɔnniya to aa kɔɔna, we kama yaa Masa re a to hakrifrininw bora, yako aa ra kwo dgo biiw ke. ²⁹ Aa sokunw panitenbi ya shaw ni kɔnna duguya ne wasadunbiya ni njakwoya la. Aa pani cele ya mgo pga, kee, nanbaa, sɔnkolon, ani yayriyaa la. ³⁰ Tgo shen bagaw, yaa Masa duguw le mun-aa ti muun, kuntge bga ni yebonja bga le mun kwo dugu da bɔra lee mun, wobga sɔsɔra le mun. ³¹ Hakritanw, Kantanw, mgo gwerenw, hinentanw le mun. ³² Ali n'a yaa Masa ka kiti kwo dɔn ka nja. Ko wo kwow kebgaw ka kan ni saya ye, aa ti da wo kwo kerima, men wo kwow kebgaw fana kwo kaji aa ye

Chapter 2

¹ We ra te, ye mgo show yaaki, shen sɔ sababu t'i fe. Show yaaki, sho e ni yee yaaki, katugu ye min show yaaki e yekun e wo kwow ke. ² An na dɔn ko min nun wo kwow ke, yaa Masa (Ala) kiti tge wu kan ni shen ye. ³ Ye min wo kwow ke bgaw yaaki, ka sɔɔ e yekun ye wo kwow ke, e ka myiri la k'ina kri shi yaa Masa (Ala) ka kiti male? ⁴ E ra yaa Masa (Ala) ka kwojuman, ni sabati, ni munjun damadɔnbiw mafjen wa ? E ma dɔn ko yaa Masa ka munjun ni sama k'i ya nikisa e ka drunmuni ke ni na? ⁵ E ka to kwlen ya n'i ka nigisabiya fe, e ka kwo jolabe ka bla e nja ka kiti dun kɔɔ yaa Masa (Ala) na a ka jinmin n'a ka teenniya yira dun min na. ⁶ Yaa Masa na mgo w saa keen ka nja a ke kwowra . ⁷ Min nun to ka kɔɔ ni bonja ni tobi ya jinnin ni kwo jun mon ke ye, a na njanman ya banbi ji wu ma ⁸ Men min nun sɔsɔri ke k'a ba shew na ka sɔn teenbi

Chapter 3

yama, dosojin min ni dosobo na wu sɔɔ. ⁹ Tɔɔɔ ba ni ŋa kwanba na da kwo dugu kelaw kan keen-keen, cubabuw (Yahutu) ban ka sɔɔn ka she shiya kwew ma ¹⁰ Men nɔɔɔ ni bonya ni here na ji kwo ŋunman kelaw ma keen-keen, cubabuw ban, ka sɔɔn ka shiya show ma. ¹¹ Yaa Masa ti mɔɔɔ bɔ mɔɔɔ ra. ¹² Min nun drunmun ni ke ka sɔɔ sariya ti ŋi, wu na yaki ni sariya ye, men min nun drunmun ni ke k'a to sariya kan, kiti na tge wu kan ka kanan ni sariya ye. ¹³ Sariya men bgaw teen ni ti ni yaa Masa fe, sariya tgma bgaw na shen sɔ yaa Masa fe. ¹⁴ Shiya show kwin sariya ti min nun fe, a k'a ŋana k'a min tgoma na ka kaja ni sariya ye, wu ke ra sariya ye a yefe. Ari k'a sɔ sariya ti aa fe. ¹⁵ Aa re na fwo ko sariya ye min fwo, ko wo sebe ra aa hakrila. Aa sonkun ye wo shere ya. Aa nanninŋa ye n'a yaaki ŋjanw jɔra, waama e shen ji aa ma ŋjanw jɔra. ¹⁶ Wo yira Yesu krisita fe ken ka kaja ni ne ka kibarun juman fwo ni ye. ¹⁷ E kwin, e ri ye ke cubabuya ye, e ri digda a ka ¹⁸ sariya ka, k'i ye bonŋan yaa Masa kwo ma E yaa Masa sako don, e kwo ŋunman don ka bɔ nɔɔn na, ka sɔɔ e min ŋi kii sariya ma. ¹⁹ E min ki yee jate, ki min fyen show ka beme mna na ye ani jibila mɔɔɔ ka keen ye. ²⁰ E ko e min kwo don biw ni densenw kaan fa ye ka sɔɔ e doniya nin shen bye sɔɔ ka bɔ sariya la. ²¹ Ye ro, ye min mɔɔw kalan, e ti yee kalan? ye min mɔɔw waju ko sonjani ka ke, e sonjani ne ke? ²² Ye min na fwo ko yashɔya ka ke, e yashɔya re ke? ye min jow haramun ya, e jo bato jo fen jo re taa? ²³ Ye min ni yee bonŋan sariya kwola, mon na e yaa Masa dɔɔ ya ni sariya shen ni ye! ²⁴ Yaa Masa tɔɔ ye shen shiya show fe a ye cubabuw le kan ma, e naa fwo a sebe nin tgo min na. ²⁵ Nafa min kengwen na ni min sariya sira tɔɔn mana, men ni ka ke sariya shen bga ye, e ka kengwen kera kengwen biya ye. ²⁶ Mɔɔɔ min ma kengwen n'a min sariya tɔɔn mara, wo ka kengwen biya ta ken kengwen ye. ²⁷ Min na kengwen pisgo la, men a min sariya tgma na, ye min min sariya shen bga ye, kasɔɔ sebenin ani kengwen min fe, a tina ye yaa kii? ²⁸ Mini yahutu a min kwoka na kwo ke, woti Yahutu sebe ye kengwen min kera pisgo ra woti kengwen sebe ye. ²⁹ Nŋa min min Yahutu sebe ye sariya konno kwow ra, we min yahutu sebe ye. Doso kun na kengwen sebe min ke ŋinna n'ati ke pisgo ra ta ye we min kengwen sebe ye. Wo tanoli ti bɔ mɔɔw ra we bɔ yaa Masa era.

Chapter 3

¹ Ayiwa yahutu pisaya sababu min mon ye mon nafa min boo ku fanna la? ² A ka buun pan bie la. Ala la ka koman kalifa yahutu gale le man. ³ A min dishii? Ni mɔɔw jo man danaya ke, wu ka danayabiya ye Ala ka kantgiya shien wa? ⁴ wayide! Ala ka sɔɔ shien fwo min, Ali mɔɔw bie ka ke finanfwolaw ye. E ko a sebe ni tgo min nan ko: Ka she ka jo sɔɔ e ka koman la, ya she sɔɔ ni kiri kana tge e kan wa te min na? ⁵ Nka men ni an ka teebiya min Ala ka teeniya yira la, An na mon fwo wo la? Ala ka fii la ka jimiya biin kudgu kelaw kan watemin na, Nka men a ye min teebii lee ye? Ne koman mɔɔw tgo ya we la. ⁶ wayiwa! Ni Ala teeni tun te, atun nan kiri tge dijan ka tgo jonman? ⁷ Ni Ala ka shien ka yiriwa ne ka finan fwo ya ka, fwo ka bonan da Ala tgo ka, mon nan to kun kiri tge ne ka ko nemin kuodgukela ye? ⁸ wayiwa, wo tgo la mon nan an nin nan fwo ko: An kuodgu ke wola kuo numan la bɔwo la? mɔɔw jow ne shien ko ne min wuu fwo la. wokiwe bennan. ⁹ Nka men min dishi, an ne yahutu ka pisa nin mɔɔw show ye ke? wayi de! Ne la jra ka ba ka yahutu ni shiya show bien kuodgu ke. ¹⁰ E ko a sebe ni tgo minan ka mɔɔw shi teni te li kee. ¹¹ Hakritgi shi tiji. mɔɔw shi ti Ala yarala. ¹² Bien min ka yenje. Aa bien kera nafatanw ye nɔɔn fe. kuonuman kela shi tiji; Ali kee. ¹³ Wo shiwi boni buru dayeni fe. Aa mɔɔw lafri n'a nedin ye. Aa dala koma je ko ŋo fonfonni bga. ¹⁴ Aa daw pani dana ni koma kuntanw na. ¹⁵ A ka terika mɔɔw pka. ¹⁶ Shenli nin bɔɔn min aa ka sra fe. ¹⁷ A man here sra sɔɔ pewu. ¹⁸ Aa ti tɔɔnman ka kanyan nin Ala jan sra ye fiew. ¹⁹ Ayiwa an nan don sariya ye fe wo fe fwo, e wo fwo sariya mɔɔw lee ye, ya ko mɔɔw bien da la tgu, dijan mɔɔw bie la yaki Ala jan kɔɔ. ²⁰ Wola adaman din shi ti nan jo sɔɔ Ala jan kɔɔ sariya ke tawu fe, ka sɔɔ mɔɔw jurumu don sariya we fe. ²¹ Men sisa, Ala ka teniya yrala ali nin sariya te. Sariya nin sheraw la sereya ke. ²² we Ala ka teniya we danaya bakala Yesu krista la a danabga bie fe. ²³ Pa an tgo shi tala, mɔɔw bie lee jurumu ke aa bie banala Ala nɔɔw kɔɔ. ²⁴ Jo wo ji aa man gwansan Ala ka neman we baka la, krista Yesu ka kunman boli fe. ²⁵ Ala Yesu krista yira ko a bishi bonan ka ke mɔɔw ka jurumu yafa saka ye, wuu minu dara a la. wo kera ka a ka teniya yira, ka sɔɔ jurumu minu kela ka kɔɔ, e wuu muju a man wuu saa. ²⁶ Wo kanman, e ya ka teniya yira wate ji nan, ya ko a teni we kato, hali ka sɔɔ e joji Yesu danabgaw man. ²⁷ Yee bonan sababu min miin? A tii jin. Wee sariya jon non ye? kewali sariya me mu wa? Ayi de! Dananya sariya non no. ²⁸ An nan jate ko mɔɔw jo sɔɔ dananya we bakala ni sariya kewali te. ²⁹ Ala min yahutu dama ka Ala lee wa? Ati shiya show fannan ka Ala ye ke? An, shiyaw fanan ka Ala lo. ³⁰ K'a sɔɔ min jo ji bokuoniw man dananya kanman, ka jo ji bokuobiw fannan ma dananya baka la, wee Ala kepe lee. ³¹ An sariya ke fu le dananya fe wa? Ayi de! An sariya bonan.

Chapter 4

¹ Ibrahim min min an fa ye pii sgo ka pan fe, an nan fwo ko we mon sɔɔ? ² Ni Ibrahim tun jo sɔɔ kewaliw ka, A tun she ka a yee bonan, nka men wo ti ke Ala jan kɔɔde. ³ Kitabu mon, fwo? A koo: Ibrahim dala Ala ka koman nan, wo dananya jatela a fe teniya ye. ⁴ kewalikela saa ti jate nilifen ye, e jate jurumu saa lee. ⁵ Nka men min jo ji Ala jan sra biw man, ni kewali kebii ka da wo tgi la, a ka dananya we jate a fe yeniya ye. ⁶ Wo tgo yala, Ala mɔɔw min jate teeni ye ni kewaliw te dawuda koman nan wo tgi ka dubadiya kuo la. ⁷ A ko: minu ka teebiiya kuow yafara, ni aa ka jurumu datgula, wuu dubadinw nee ye. ⁸ Masa (Ala) ti mɔɔw min ka jurumu jate a fe, wo tgi dubadinw nee. ⁹ Wo dubadiya mi bookuoniw danman ta lee wa? Wola bookuobiw fannan sin mannan? An nan fwo ko: "Ibrahim ka dananya jatera a fe teeniya ye" ¹⁰ Wo kera wate jonnan? A bookuoni kɔfe ke, woola yani a ka fii la bookuo? A man ke a bookuoni kɔfe nka men wo kera sani a koni nan bookuo. ¹¹ Wo bookuoli kela tanmanshien ye Ibrahim fe, ka yira ko Ala la jate teni ye a ka danaya kanman, yani a koni nan bookuo. Wo tgo la Ibrahim mi dananbga bookuobiw bie fa lee, yako wuu fana la jate teni ye. ¹² A mi

bookuoniw fana fa lee, wuu mi man da bookuo danman man, nka men aa ygonman nan dananya sra ka e ko an fa Ibrahim, wo mi dananya ke yani à koni nan a bookuo. ¹³ Ala layidu min ta Ibrahim nan bɔnsɔw ye ko aa nan diɲan sɔɔ shien ye, wo nan sɔɔ sariya tɔɔman bakaa la, wo min sɔɔ dananya fe. ¹⁴ Ni sariya sra tɔɔnmanbgaw tun wo shien sɔɔ, nafa tun tina ke dananya la, layidu tun na ke gwansan ye. ¹⁵ Sariya wee jimiya la wri sariya ti ja min nan, sariya shienni fannan tɔɔni. ¹⁶ We la to wo shien ye we ke dananya fe, wola ka ke nilifen ye min ke Ibrahim bɔnsɔnw bieɛ ta ye, minu sariya sra tɔɔnman, wuu drɔn ta te, fwo minu dananya ke e ko Ibrahim. wee min an bieɛ fa ye. ¹⁷ E ko a sebeni tgo min nan ko: Neli ke shiya shanman fa yee. A mi an fa lee Ala ɲan kɔɔ a dara wo min nan, ko Ala shuw kunnu, ko fe minu man ke baan, e koman wuu kuo la nan fwo wuu kela ka ba. ¹⁸ Dgidaja tun ti kuo min nan, e dananya ke ki dgidaja wuu kaan. Wola, e ke shiya shanman fa ye, e ko a fwoɔ ko e bɔnsɔnw nan shiya tin. ¹⁹ Ibrahim tun mi mirila a yee piisgo kuo la n'a fwo a sani, a ka san keme sɔri kanman. A tun miri saran ka wobiiya kuo la fannan, ali wo, a dgiman mensenya. ²⁰ A man shikashika Ala ka layidu la dananyabiya fe, nka men a ka dananya baka bɔɲannan, e Ala tannu. ²¹ Ibrahim tun n'an dɔn ka ɲan ko Ala layidu ta kuo min nan, ko Ala she ka wo ke. ²² We la to a ka danaya we jate a fe teniya ye. ²³ Wo koman man sebe wo kee kanman, ko wo jatera a ye. ²⁴ Nka men a sebela an fran kanman, a nan jate an fe teniya ye, ka sɔɔ min an matgi Yesu lakrun ka bɔ suw sheman, an dara wo la. ²⁵ Wo dunnan kiri la fwo ka sa an ka hakew kanman.

Chapter 5

¹ Jo jira an man dananya baaka la, wo kɔsɔn heere dun an nin Ala she an mantgi Yesu krista baaka la. ² Aa min neeman min nan sisaɲ dunnan wo la dananya la we baaka la. An yrila ka ji Masa (Ala) nɔɔɔ sɔri dgi ya la. ³ Wo drɔn te, nka men an yrila ja tɔɔɔ kuow la fannan. An nan dɔn ko tɔɔɔ mupuli ji mgo man. ⁴ Mgo she sɔɔ kɔɔbɔli la mupuli fe. Wo she sɔɔri mgo dgi sgi. ⁵ Dgi ti mgo muu fiew, katgu Ala la ka kannuya dgi an dosokunw na ka shiya a ɲii ɲannanman baaka la, e wo min ji an man. ⁶ Ka an baaka tan to, krista sara Ala ɲansrbiw ye waate beni nan. ⁷ Mgo min sɔn ka sa mgo teeni kɔsɔn, wo sɔɔ ka gwre. A drɔn mgo jo sɔn ka yɔa kweya fwo ka sa mgo ɲuman kanman. ⁸ Nka men yaa-Masa la kannu tgo min nan, e wo yɔa ɲii ne fe, ka an jurumu sho to, Yesu lee sa an ye. ⁹ Sanmee jo jini kofe Yesu yuu baaka la, an nan krishi yaa-Masa ka jinminya nan wo baaka la. ¹⁰ K'a to yaa-Masa dguwye, an ni wo ce nan-nan a dince saya fe, yaako an nin yaa-Masa she beni kofe an nan krishi a dince ɲannanman baaka la. ¹¹ Wo drɔn te nka men an yrilakaji kuosebe yaa-Masa la an matgi Yesu krista baaka la, wo min an ni yaa-Masa she be sisa. ¹² Jurumun dunnan diɲan la mgo kee ne baaka la, saya fran lee dun jurumun baaka la. saya she adanmandinw bieɛ man tin, katgu aa bieɛ yurumun ke. ¹³ Yurumun tun min diɲan sani sariya koni sgi, nka men jurumun ti she ka jate nin sariya ti ɲin. ¹⁴ Wo bieɛ n'an ta, kabini Hadama fwo ka she Musa ma, saya she sɔɔ mgow bieɛ ka, hali minnu man jurumun ke Hadama ka sariya shenni tgo la. Min tun ka kan ka nan, Hadama kela wo bisi lee. ¹⁵ Nka men wo hake kuo ni yaa-Masa ka nilifen tgo ti kee ye. ni mgo kee ka hake l'a to mgo shanman ɲii bieɛ sa, a piɛni no ko yaa-Masa ka neema ninilife min bɔ mgo kee ka neema la, Yesu Krista gwiin, wuu dgi la mgo shanman ka shiya ka tenmen wo hake kuo ka. ¹⁶ Yaa-Masa ka ɲifen ani wo mgo kee ka hake nɔn ti kee ye. Yaaki sɔɔ wo hake kee la, nka men yashe shanman keni kofe, jo sɔɔ wo nilifen baaka la. ¹⁷ Mgo kee ka yashe le l'a to saya le kuntgiya ke wo mgo kee baaka la, sanme minnu neemanba ni teeniya ɲifen sɔɔ, wuu nan kuntgiya ke ɲannanya la, mgo kee Yesu Krista baaka la. ¹⁸ Mgow bieɛ yaakira yash, e kee kanman tgo min na, wo tgo la jo jira mgow bieɛ man ɲannamanya kanman teeniya kuo kee baaka la. ¹⁹ Mgo keepe ka kan blali l'a to mgo shanman lee ke yashekew ye tgo min nan, w tgo la fannan mgo keepe ka kan mlanli n'an to mgo shanman nan ke teeniw ye. ²⁰ Ayiwa sariya sgila yaako yashew la shiya nka men yashe shiyara ja min nan, yaa-Masa ka neeman shiyara ɲi ka tenmen wo ka kuosebe. ²¹ Wola jurumu kuntgiya ke saya baaka la tgo min na, wo tgo la yaa-Masa ka neema la kuntgiya ke teeniya baaka la ɲannanya banbii kanman, Yesu krista an man mantgi baaka la.

Chapter 6

¹ An nan mɔn fuo sa? An to jurumu la yaako nee ma la shiya waa? ² Wayi de! An ne minnu sara jurumu ka panaa fe, an na to ka jurumu tgo dii? ³ Aa ye m'a dɔn ko an ne minnu balisera krista Yesu la, ko an min batisera saya wee la? ⁴ Ayiwa an ni wo shu dunnan ɲɔn fe batiseli fe saya la, wola krista krunnan ka bɔ shuw shema a fa nɔɔɔ baaka la tgo min na, wo tgo la an fran la tɔɔn ɲanamaya kula la. ⁵ Nin an nin wo kera kee ye a saya bisigi la, a pie nin no ko an niwee na ke kee ye a kununin fannan bisigi la. ⁶ an nan dɔn ko an mgo kɔɔ nin krista kpegmera yrila ɲɔn fe, yaako an mgo kɔɔ jurumuman fgan la ba, an k'a to jurumu ka yɔya la kun. ⁷ Katgu min sara, wo hɔɔɔnya jurumu ma. ⁸ Nin an nin krista ka asa ɲɔn fe, an da Ala ko an nin wo nan ɲanamaya ɲɔn fe fannan. ⁹ An nan dɔn krista krunni kofe ka bɔ shu sheman, a ri sa kun bada. saya tinan she sɔɔ an ka kun. ¹⁰ A sara saya min nan, a sara yashe ka pa fe shiɲan keepe. A min ɲannanman min na, a ɲannanman no yaa-Masa ka pa fe. ¹¹ Wo tgo la aa fanna la aa yee w jate shuw ye yashe ka pa fe, ka aa jate ɲannanman ye yaa-Masa ka pa fe krista Yesu la. ¹² Yashe ka sgi aa piikoo sataw kun nan kun, fwo aa ka ngew kan mlan. ¹³ Aa ka to ka aa piikoo jaa bla yashe boola aa ke teebiiya baarake mlanw ye. Nka men aa ka yee ji yaa-Masa ma e ko mgo minnu ɲannanmanyara ka bɔ shuw sheman, ka aa piikoo jaa ji a ma ka ke teeniya baarake mlanw ye. ¹⁴ Jurumu tinan e sgi aa kun nan kun. Katgu aa ti sariya kɔɔ, aa min neeman we kɔɔ. ¹⁵ A min di we? An ti sariya kɔɔ fwo neeman kɔɔ, wee kanman aan jurumu ke waa? wayi de! ¹⁶ Aa laa yee dun min boola ka ke wo ka yɔn ye ka wo kan mlan, aa miin kan mlan, aa ye man dɔn ko aa min wo tgi ka yɔn ye waa? Ni jurumu ka saya we mun, wo la ba ye saya lee. Nin kan mlanli ta lo, wo laba ye teeniya lee. ¹⁷ Nka men baaka yaa-Masa ye, hali kasɔɔ aa ye tun min jurumu ka yɔnw ye ka kɔɔ, aa kalannan kalan tgo

min nan, aa sɔnnan wo man nin aa dun kun biɛ ye. ¹⁸ Aa hɔnrɔnya nin kɔfɛ jurumu man, aaye kela teeniya ka yɔnw ye. ¹⁹ Ne koman ka kanɔan nin mɔɔ ya tgo ye aa piisgo baakan tanya kanman. Aa tun aa piikoo jaw jɔ nɔɔnniya nin dguya ka yɔnya la kuo dgu kanman tgo min nan, wo tgo la sisa aa kaa piisgo jaa jɔ teeniya ka yɔnya la sannian kanman. ²⁰ Aa ye tun min yashe ka yɔnw ye sgan min nan, aa tun min hɔnrɔnw nee teeniya ka pa pɛ, ²¹ Aa mun kuo minnu nan sisa aa tun min mɔn nafa sɔɔ wo kuow keni la ? Wuu laba ye saya lee. ²² Nka men sisa aa hɔnrɔnyani kɔfɛ yashe man ka kɛ yaa Masa ka yɔnw ye, aa nafa min sɔɔ, wee sannianli lee. ²³ Jurumu saa saya lee, nka men yaa Masa ka nilifen min jannanmanya babii lee Jesu Krista an mantgi la.

Chapter 7

¹ Nbarenmanw ne koma aa ye fɛ nafwɔ sariya dɔnbagaw. Aa m'a dɔn ko ka mko ta shira, sariya min a ka? ² O tgo ra, muso cɛ frunnin , o srinin no a cɛ ra sariya fɛ ka a cɛ to a janan.Nka ni cɛ ka sa, o moso hɔnrɔnya ra cɛ ka sariya ra. ³ We kɔsɔn ni a ka kɛ cekweman moso ye ka cekɔɔ to shira , o moso nin jashɔmoso re. Nka ni cɛ ka sa, a hɔrɔnya ra o sariya na ora , ni a ka fruu cɛ jɔ man a ti ja shɔnosɔ ye kun. ⁴ Aa ye fran min tine, nbarenmanw aa sara sariya ka panfɛ krista pista pisgo fɛ, yaaka aa ka kɛ jɔkwenman ye , krista min krunna ka bɔ shuw sheman yaako an dinke yaa Masa K'an to aun yugo kɔɔ ra, sariya we lege dgu minnun tawri aan kɔnna, wuu tin baara kɛ an pisgo jaw ra ka diin kɛ saya ye. ⁶ sisa an hɔrɔyara sariya ma, ka sɔɔ aan tin min a kayɔnya ra, anne sa o ka pan fɛ. We kɔsɔ aan baara kɛ yaamasa ye ni yugo klula ye njinsenu na, aan ti a kɛ aan yugo kɔɔ ra sariya sebenin kɔɔ. ⁷ Aa na mun fwo kun? sariya min drumu ye wa? Wuhi dɛ nne tin tina drumun dɔn , ni sariya tin ti jin. nne tin tina jɔbɔfɛw dɔn ni sariya tun ma fwo ko: E jaa ka bɔ fɛn fɛ. ⁸ Drumun ye tgo sɔɔ cɛfwɔnin baaka ra ka jɔbɔfɛn fɛnw kwo shifa biɛ lawri nne kɔɔnna, ka sɔɔ ni sariya ti jin, drumun sanin no. ⁹ Nne jɔman ne tun mun gare ka sɔɔ sariya ti jin, nka kɔbɔfwɔ cɛfwɔnin na kaban drumun jɔmanmanya ra, nne kwin sara. ¹⁰ Cɛfwɔnin mim jira jɔmanmanya kanman, o kera nne fɛ saya sababu ye. ¹¹ Drumun we tgo sɔɔ cɛfwɔnin baaka la ka nne lafri, ka ne pga o fɛ. ¹² O tgo ra sariya ka senun, cɛfwɔnin fran ka senu, a teennin mun, a kaji. ¹³ Fɛjuman kera ne pga sababu ye waa? wuhi dɛ! drumun ye ra kɛ. A ra yiɛ kun ka drumunya yira ti, e fɛjuman kɛ ka saya lashe nne ma, yaako drumun dguya ra bonja cɛfwɔnin baaka ra fwo ka damatemen. ¹⁴ Aan na dɔn ko sariya min jin ka fɛn ye, nka nne mun pisgoman baakantan ye, ne fieere nin lo drumun ma. ¹⁵ Nne mun kɛ, nne ti o dɔn. Nne mun mun a fɛ ka miin kɛ nne ti o kɛ. Kwo minnun man ji nye fiewu, nne wuu re kɛ. ¹⁶ Nne t'a fɛ ka min kɛ, nin nne ka o kɛ, nne sɔnna sariya ma ko a kaji. ¹⁷ Nne kwim ti o kɛga ye sa. Drumun min skinin nne kɔɔnna, we mun a kɛga ye. ¹⁸ Nne kwojuman dɔn, nka a ti nne kɔnna. kɛ kwojuman kɛ kwo min nne ra, nka a she ti npisgo ye. ¹⁹ Nne m'a fɛ ka kwojuman mun kɛ, nne ti o kɛ, nka nne t'afɛ ka kwodgu mun kɛ, nne wee kɛ. ²⁰ Nne mun kɛ, nin nne t'afɛ ka o kɛ, nne ti o kɛga ye kun. Drumun min skinin nne kɔnna, we min a kɛga ye. ²¹ Nne o sariya sɔɔ nyiɛ ra: nin nne mi a fɛ ka juman kɛ, kwodgu srinin mun nne ra. ²² bari yaamasa ka sariya min nne jinkankwo ye. ²³ Nka nne tgo kweman ne je npisgo jajɔw ra, we nne hakrila kɛ, ka nne bla drumun ka baaratgo ka yɔnya ra, o drumun min skinin mun nne kɔnna. ²⁴ He! nne jaanibgasho fɛ! joon na nne krishi jin saya pisgo ra? ²⁵ Baaka yaamasa ye, Yesu Krista aan Matki ra! O tgo ra, nne na baara kɛ yaamasa ka sariya ye nne hakrila, nka nne pisgo ye baara kɛ drumun ka sariya ye.

Chapter 8

¹ Sisa kwin, minnun ni krista Yesu ra, yaaki ja foshi ti wuw ra kun. ² jɔmanmanya nin mi kristaYesu ra, wo jɔmanmanya nin e ka baarake tgo ne hɔrɔnya drumun ni saya ka baarake tgo man. ³ Sariya ma she ko min kɛ pisko baakanya kɔɔ , Ala o kɛ. ar'a yekun diin ce kana hadamadin drumunman bisgi ra ka kɛ drumun yafa saaka ka drumun yaaki pisgo ra. ⁴ Yaako sariya ka teeniya ra dapa aan na, aan ne minnun ti tɔɔnma drumun jin kwow ra, fwo jinsenu kwow le ra. ⁵ Ka sɔɔ minnun pisgo jujen sraw tgoma, wu re miiri pisgo kwow le ra; nka minnun jinsenu jajeen sraw tgoma, wu re miiri jinsenu kwow ra. ⁶ Pisko kwow miiriliw min saya re, nka jinsenu ko miirili min jɔmanmanya ni hɛɛɛ le. ⁷ Pisgo kwow miirili min Ala dguya re, sabu a koo nin tɛ Ala ka sariya ye. A ti she ka o kɛ fran. ⁸ We kɔsɔ, minnun min pisgo jajeen sraw tgoma na Wuw kwo ti she ka jya Ala ye. ⁹ Aye kwin ti tgoma pisgo jujee kwow sra fɛ, nka a ye tɔɔnma jinsenu baaka ra, na k'a sɔɔ Ala jinsenu min mun a kɔnna, Krista jin ti min kɔnna, o tkii ti Krista ta ye fywu. ¹⁰ Ni Krista min aa ra , hari ni aa pisgo sunin mun drumun kɔɔ, aa jinw jɔmanman lo teeniya kɔɔ. ¹¹ Ala min Yesu lakrun ka bɔ shuuw shema, o jin skinin aa kɔna, aye min Krista Yesu lakrun ka bɔ shuuw shema, ona aa pisgo sataw jɔmanmanya apiin baaka ra, o min ski nin mun aa kɔnna. ¹² O kama barenmanw, pisgo ka yruu ti an na kun, fwo n'an ka tɔɔman pisgo kwow ra. ¹³ Ni aa ka tɔɔman pisgo kwow ra, aa na saa? Nka ni aa ka pisgo ka kewariw pka jinsenu baaka ra, aa na neemaya. ¹⁴ Ala jinsenu min minnun jɔnma wuw biɛ min Ala diinw nee. ¹⁵ Aa ye jin min sɔɔ, o ti jɔnya ni sranya jin ye nka aye dinya jin ye sɔɔ. O baaka ra, an ni pren ko: Aba, aan faa! ¹⁶ Ala jin ka sheɛɛɛ ani an jin ka sheɛɛɛ berna njɔn ma ko an min Ala diinw ye. ¹⁷ Ayiwa, n'an min Ala diinw ye, an min centaraw ye fran. Ala ka centarawani ani krista centanɔɔnw ni a ka sɔɔ an ni krista min tɔɔɔ ra njɔn fɛ, yaako tɔɔɔ ra do an ni Krista ka kenye. ¹⁸ Nne r'a jate ko sisa t;or;o kwow ti fwoshi ye, ani wuw ti shɔn njɔn ma, O tɔɔɔ min na yira, aa na ka bɔ jinsenu fɛ. ¹⁹ Danfɛw krɔɔnin mun ka Ala diinw ka yrali mankɔn. ²⁰ Danfɛw biɛ bla ra nafa ntanya pɔan kɔɔ. O ma kɛ wuw sako ye, wuw bla bga nɔn no. Wuw dgii min a ka. ²¹ Ko danfɛw biɛ fran na hɔrɔnya ka bɔ yɔnya ra, damadoba ra, ani ani hɔrɔnya Ala diinw ka tɔɔɔ ra. ²² Sabu an na ko danfɛw badabie min njuntan na ani a mi baara kɛ ra ken ye tɔɔɔba ra fwo ka she sisa ma. ²³ O denmen tɛ, anne minnun ka jinninfen gare sɔɔ, anne biɛ njuntan an kɔnna, ka an ka diin ya duu mankɔn, an pikow kunmabɔli fɛ. ²⁴ Sabu, anne fran

krishi ra ni o jigiya we ye. Ka sɔɔ, an jigiya min je, mɔnna to, an ni n'a jigiya o sɔɔri ka kun? ²⁵ Nka an man min je, an jigi min we la, an o mankon ni munjun ye. ²⁶ O tko ra jinsenen na, an janma, an ka baaka ntanya kwow ra fran, ka sɔɔ, an ka kan ka Ala daare kwo min na, an ti wo don. ? jinsenen yekun na wo yira. ²⁷ Min sokunw segesege, we jiin ka miiriya don, sabu, aye re son nari daarew ke danabgaw pan fe, ka kanja Ala sako ma. ²⁸ Aan na don ka Ala baarake ni feen bie ye, a kannun bgaw ka makopan kuman, e wo minun kri ka kanja ni, a ka kwo latkenin ye. ²⁹ Sabu Ala flan na ka mgo minnun wooman ka bo fwo gare gare, a flannan ka latke fran ko wuw tgo ra ke nafwo a dince ta wo, yaako a dince jiin ra ke mgo shanman koo jin. ³⁰ A flannan ka minmun ka kwo latke, e re wuw kri, e minnun kri, ere wuw jate mgo teenin ye, e minnun jate mgo teeninw ye, ere bopan da wuw kan. ³¹ An na mon fwo o kwow ra? Ni Ala min aan fe, joo na ke aan kanma? ³² Mgo min ma hinne a yera dince ra, nka a ra dun saya ra an bie koo, o tin a fee bie ji an ma a dince fe tgo di? ³³ Joon na Ala ka panatomonniw sindon? Ala ka sheen ji. ³⁴ Joon na yaaaki ke? Krista yesu re saara. O denmen te, a krunna ka bo shuu shema. A sginin mun Ala krinbo fe. A min Ala daare re an fran ye. ³⁵ Joon na, aan paa ka bo Krista ka kannunya ra? boonba, waman jannin, waman mgo ka tsoo, waman kongonba, waman fiyeere wo, waman sranya kwow, waman pgari waa? ³⁶ Nafwo kitabu ra fwo tgo min na ko: mgow to k'an pga ye koo. An yatee ra sgaadin pga taw ye. ³⁷ Nka o kwow bie ra, an tenmen na she sɔɔ bgaw bie ka, an kannunbga baaka ra. ³⁸ Nne ra don ka pieya ka saya o, jranmanya o sisa feenw o, fen nataw o mee kew o, kuntkiya o, ³⁹ shebga o, jatgana fenw o, dguko kan fenw o, hali danfe shifa o shifa, wuw shi tina she ka aan paa ka bo Ala ka kannuyanra min min Krista Yesu an Matki ra.

Chapter 9

¹ Nne shien fwo Krista la. Nne ti fjan fwo, ani nne koonna mko we shereya bo ka tenmen jinsenen fe, ² dosokashi ni jinminya banbii min nne sokun na. ³ Nne ka laprin tin min ye ka dagaa sɔɔ fran ani ka mabo Matki ra, hun baremanw ka kannuya, nka piisko ra shiya mko ka kannunya fe nne dosokun na. Wuw min Israyelikaw ye. ⁴ Wuw min min ni yaamasa ka ladjanmunni, a ka koo, a kasherabenin, a ka sariya jinninfe, a ka baturi ani a ka layrukanw ye. ⁵ Ani benmencew Krista woo ra ka bo minnun na pisko ra, Krista min min yaamasa ye feen bie safee, A ra taden fwo Abada aminna! ⁶ Nka wo t'a yira ka fwo ko yaamasa ka layruw ma she sɔɔ. Sabu mko minnun min Israyeli, wo mko bie ti Israyeli ta ye. ⁷ Fran Abrahamu bonsonw bie ti a diin sebe sebe ye, nka ka tenme Isaka fe, aa bonsonw na nana kii. ⁸ O koo ye ko, pisgo ra diinw ti yaamasa diin ye, nka layrukan diinw re yate nin nafwo bonsonw. ⁹ Sabu layrukan koma we min de: Wate jin njonna kun na, nne na na ani diin na banki Sara fe. ¹⁰ Wo denmen te, nka Rebeka fran diin ce ken fe, an faa Izaki; ¹¹ sabu diin tima wooba ani aa tima kwonunman waaman kwodgu ke, yako yaamasa ka latgeta wo ka kanjan a ka panatomon ri la she ka baski, baaraw, ceew kama te, nka min kririke wo ka sakoya kama. ¹² A tin fwo ra a fe: cemkoman na baara ke densen we. ¹³ Wo tin kera nafwo a tin sebera tgo min na: Nin Yakuba kannun ari nin Esawu konniya. ¹⁴ Anne na mon fwo kub? Wo jaara yaamasa ka tebiya lo wa? ko wo ka ke bada. ¹⁵ Sabu ara fwo Musa fe: nne na hinne mko ra min ka ji hun ye, ka makari mko ra min ka ji hun ye. ¹⁶ Ora sa, o ti bo mko ra, n'a ka ji we, ni fran a ti bo biibga ra, nka yaamasa min hinne ke, e bo we fe. ¹⁷ Sabu sebeni r'a fwo Frahunna fe ko: latketa kunnin nin jin ne kama nne ri koo yaako nka ska shebgaya ra wareya aa ra, ani nne tko ra wankoda dguko jaa bie ra. ¹⁸ Ora, yaamasa hinnen ke, a jagen mko ye ani e mko dosokun kwenya min fana ka ji a ye. ¹⁹ Ye na fwo nne fe kun ka fra o ka: mon koo ere taja ka frii jee? Joon na a sako sɔɔ ka je? ²⁰ Wo kwokanata wo, ye mko min jon je ka she ka yaamasa ka fwtaw sɔɔ feen min kerabgo ye, wo na fwo a didabga fe: monna to ere ne dida tan? ²¹ Dgadanbga man kanka bgon dida a janna mnan marataw ye wa, ka jow dida ceka mnanw wa? ²² Mon fwo kun ni yaamasa min sako mun ka a ka jinminya wareya sanko a ka shebgaya ra don ka kwi ni mununnin shaanman ye, mko minnun labenna halakili kama? ²³ Mon fwo n'a ka sɔɔ e wuw ke yako ara she ka a ka nafotkiyaw koo yira hinnebgashow kan, a flanna ka minnun laben a ka koo kama wa? ²⁴ Mon fwo n'a ka sɔɔ e wuw ke fran aan ne ye, ko a fran ma kriri ke ka bo yahutu denmen shera, nka ekirike ka bo Aladonbiw fran shera wa? ²⁵ Nafwo aa fwo Oze fran ka sebera: Nne na mko tko kri minnun tinti nka janmanw ye ani nka kannunniw, minnun kannun tinte. ²⁶ A fwo jana jaminna, ena ketin ne franko: Aa ti ne ka mko ye, wo jaara aye na kri ko yaamasa jranman diinw. ²⁷ Ezayi kishira Israyeli ka kwo ra: Nin Israyeli diinw dakun shiya tin shee nafwo koojje dare ceen wo, aa shonin ne denmen tinna krishi. ²⁸ Bari matki tinna a ka koma bla baara la duguko ka dapaninya ra ani jonna jonna. ²⁹ Ani akera nafwo Ezayi r'a fwo jare ra ko: Ni matki keebotki tinma bonsonw to kofe aa fe, aan tinna ke nafwo Sodomu ani aa tinna ke Gomori bononko. ³⁰ Aan na mon fwo kun? ko danabiw minnun ti teenninya yaara, wuw teenninya sɔɔ, teenninya ka bo dananya fe. ³¹ Nka Israyeli min tinmin sariya ka teenninya yaara ra, ma she ka wo sariya sɔɔ. ³² Mon koo? Israyeli m'a yaara ni dananye nka ka teme a ka ketaw fe, aa ra teere gweya sende ma, ³³ Nafwo a tin sebe ra ko: aa a fee nne gwera sende damana ski Sijon ani paako drunmunw. Miin ka daa wo ra, wotki ti muun.

Chapter 10

¹ Nbaremanw ne min miin fe kwo sebe ndosokuun nan nee-miin daare yaamasa fe Israel kwora, wo m'a ru ka krishi wee ² Ne m'aru shere ye k'a dosokun bie min Ala kwoora nga aam'a tgo don ³ Aa ma yaa masa ka teen nin yafaan mun aa tun mafe k'a yee ke mgo teenin ye aa ma koo yaamasa ka teeni ya ye ⁴ Krista min sariya dapanin nee yaako a danan dgaw bie teenin yaa sɔɔ ⁵ Teenin ya miin sɔɔ sariya ra, Musa wo tgo sebee ko: Miin sariya sra teeni tgon man, wo na jran manya ka kanjan ni wee. ⁶ Teenin min sɔɔ danan yaa ra wee fwo tane ko: E kaa fwo e koon nan ko: Jon nan yee kwo ka dgi ⁷ Wa maan ko jon na dgi wo dgan yaan koon na? (Ka krista lawri ka bo shuw shema) ⁸ Ayiwa wee mon fwo? A koo wo koma ka

srun e ra a mi daara ani dosokun nan wo koo o danan ya koma o an wo min wan juri ke⁹ Nii jo ara ka fwo e daara ko yesu min matgi ye ka d'ara e dosokun na ka dara fanna ko yaa masa ra lakun nun ka bo shuw she ma,e na krishi¹⁰ Katgu mgo dana yaa ke a dosokun na ka teenin yaa soo. Ee jo ara e daara ka krishi ri soo¹¹ Kitabu ko, ko mgo o mgo ka da wora, wotgi ti muun a bada¹² Dan paa ti yahutuwan shi show she. Matgi ken nee ma bie kunna, a min fen tgi ye k'a tgo kribgaw bie ma kwo jnan¹³ Katgu mgo o mgo ka matgi tgo kri ee wo tgi mak wo jare¹⁴ Aa na tgo kri du n'a ma dara: Aa na da ara dii n'a maa kwo men ?Aa na kwo men dii nin mgo m'a wan juri ke? ¹⁵ Aa na wanjuri ke dii n'a ma ce ?E na fwo a sebe nin tin miin shi ko:Miinu na ni kibaro jun man wee aa sinw ce ka jiin¹⁶ Wo bie nan ta mgow bie man son wo kibaru juman man Esayi re ya fwo ko: Matgi yo dara an ka kibaro juman fwonin nan? ¹⁷ Dananya wee soo lamen nin wee bo Krista ka koman wee fe. ¹⁸ Nga ne koo yalaman aa maa men ne ke? Aa men dee. Aa ko an kan bora ka tu dgukoo ja biera aa ka koman shera fwo dipan daan nan. ¹⁹ Nga ne ra fwo yalaman Israel man wo don ne ke? Musa re gare ka fwo ko. Min ti shia ye ne nan cerenya dun ara wu kwora shiya akrin tanw ne nan to are ka wu koniya. ²⁰ Esayi re yi yarakpeya ka fwo fanan ko: Minu tinti ne yarara wu ne je. Minnu tinti ne kwo yrika ne ni yee yraa wuraa. ²¹ Israel ka pan fe e ko ne teenan kan boo bo shiya kan mlan bii sosorikeraw fe.

Chapter 11

¹ Ne koo: Ala ra ke ka mgow frire wa? wayi de, katgu ne bie min Israel jore Ibrahim banson Benzame ka shiya o. ² Ala ra ka shiya min nu don kabo fwo gare a man wu fri Eli Ala daare Israel yee tin min shii kitabu wee min fwo wo kworaa aa man wo kran ne wa? ³ A koo matgi aa ri ka ceraw pkaa k'i ka saaka bonanw tin ne ken ne tora aa man fe ka ne bie pka. ⁴ Nga Ala ra labii tgo di? e ko nee ce wga wonwla re jannan tonmon n yee ye wu shi m'a kminjnmri gman baal ye. ⁵ Wo tgora hali sisa wu show minpin Ala wu min janan tonmon ka kanjan nin a ka neeman wee. ⁶ Nin wu ka panantonmonri kera ka kanyan nin a ka neeman wee wo man ke kewari non ye nin wo te neeman ti ke neeman ye kun. ⁷ Sisa a min di? Israel min jinnin a man wo soo. Nga min panantonmon nan wora soo. Mgo show dosokunw gbeyara. ⁸ E nan fwo a sebenin tin minshi ko: Ala sinngon jin jii aa man ani na minnun ti jeri ke anin too minnun ti nienni ke fwo ka nan she byi man. ⁹ Dawuda biera yaa fwo ko: Aa ka dunnike tubarira ke aa mlan njan nin aa mlan yru ye ani aa kun nanshen fen ni aa ka sawo. ¹⁰ Aa jannanra fwin aa kaa jeri ke y'aru kwo kru sgaa bie. ¹¹ Ayiwa ne ko: Aa sin kpishira fwo k'a byin ne wa? wayide nga aa ka fri ra to shiya show re krishi yaako wura cerenya Israel kwora. ¹² Ayiwa nin Israel ka fri ra too oli an re nafaba soo nin aa dgoya ra too shiya show re nafaba soo wo dapa nin ta kwo ba ke ka tenmen jin bie kan wo? ¹³ Ne koman aa ye showre fe, ne min ceradin nee ka ta shiyaw man ne nin ka baara bonan. ¹⁴ Yaako nii shaa ke ne ra cerenya dun un shiya ngonw ra fwo aa joo ra krishi. ¹⁵ Nin aa ka fri kera sababu ye ka ben dun aa nin Ala she, nin son kera aa man wo na ke mon ye? Wo nan ke sababu ye ka shuw jran manya. ¹⁶ Nin shun man ku ka ji Ala man a shoo bie re saniya. Nin yri dri ka ji Ala man a boow bie ree san niya. ¹⁷ Ni yribow joo ka kii ka bo yribara, ye min tin min kongo koon nan olivie yriye yri boo min nun tora ni ki joo wura e ni wure jendriw ni a tru kan. ¹⁸ E ka e yee bonan wo yribow man ni ka e yee bonan a don ko ye ti dri ta bga ye nga driwe min ye ta bga ye. ¹⁹ Yri boo min nun kiira ka bopin wo kera yaako yii joo wo jaara. ²⁰ Shenro aa kii sababu kera aa ka dunan biya we ye topin e ka dananya we kanman e kii wanso wora sran de. ²¹ Ni Ala man hinan olivie yri yee ku bow ra a ti naan hinan ye shira. ²² Ala ka jumanya nan ka gmreya min wee ye miin nu bin nan a ka gmreya wee she wuu man ye kmin Ala ka jumanya min ye kan. E to a ka jumanya ra n'oota ye fan nan nan ca ron. ²³ Ni wu fanan man to dananbii ya ra aa na joo aa ba shun nan. Katgu Ala min tine e she k'aru joo kla ye. ²⁴ Ye kmin tgera ka bo kongo olivie yri la ka joo olivie yri sebe ra ka soo ye tgo nin aa tgo ti kenye wu min min olivie yri sebe bow ye wu taa joo kla ye aa ba shun nan kwosebe ka tenmen ye kan wa? ²⁵ Ayiwa n baremanw ne tafe aa to bune jin nun don bii ye. Yaako aa kaanan an yee jate a kri tgiro ye. Israel dinw joo ban ka shen don tine wo kwo nan mien fwo shiya show biera dananya ke ban. ²⁶ Wo tgo ra Israel bie nan krishi na fwo a sebeni tin ko: Krishibga nan nan ka bo Sion a na Ala jnan sranbiya bo Yakuba ra. ²⁷ Wee min ne ka layru wee aa fe ni ne ka nancaa ka jrumu ta ka bopin skan min nan. ²⁸ Kibaro juman pan fe aa nin Ala dgure a ye kan man?Nanatori ka pan fe Ala raa kanu aa bemanw re kka man. ²⁹ Katgu Ala ti ngisa a ka jini nin a ka panatmon ri ra fyew. ³⁰ Aa tin ti Ala kan mlan gare nga aa man karisoo sisa wu ka kanblari kanman. ³¹ Wo tgora wu kera Ala kanbla bgaw ye sisa yaako aa ye makari soo tin miishi wu biera mankari soo ti sisa. ³² Ala mgow bieshi yatee kanblacba yee yaako a ra mankari biera. ³³ E! Ala ka nafootgiya nin a ka akritgiya nin a ka doniya ka jun kwosebe haari. A ka kiti ka buun ka tenmen dipan dun ka, a ka saw ti shaa don. ³⁴ E ko a sebenin tin min shi ko jon Ala ka myiriyaw don jon kera a jayra bga ye? ³⁵ Jon elan nan ka fe jo ji a man n'a kapiin ka wo saa? ³⁶ Fen bie bora Ala le ra fen bie minyin a yee bakara fe bie a ye ta ree. Noroyara da a kan badaa badaa.Amiina.

Chapter 12

¹ Werato nbaremanw ne ra daare Ala ka mankari kwow kaman, ko aa piisgo bie ji Ala man saaka jranman ye a sanniya wo ka ji Ala ye. We min aa ka batorijranman wee. ² Aa kaa a ka kwo ketaa kapan nin diyaan ka kwoketaw ye kun. nga ka kwoketaw ra yee man aa akri ka laklayarii fe yaako Ala sako jumana juman dapanin min mii miin ye aa re ka wo don ka jnan. ³ Ka kapan nin Ala ka neeman jini wee ne man re fwo aa bie kenken ye ko aa kaa aa yee boyan ka damannntenmen. Nga Ala dananya min jii mgow bie kenken maan aa yee jate nin aa akrisginin ye ka kapan nin wee. ⁴ Pigo ja shaanman min piisgo ken nan. Nga wo jaw ka baara ketaw tin ken ye. ⁵ Wo tgora an ka sha, nga an kera piisgo ken ye Krista ra an bie kenken min mgon piisgo jaw jore ye. ⁶ jinin fen min nun jira an man ka kanjan nin Ala ka neeman wee wo shii ka an

baara ke nin wuu ye nin cereya ro an cereyaa ke ka kanjan an ka danaya wee. ⁷ nin baara ro an baara ke. Min mgow kran wora to mgo kran nan. ⁸ Min wanjuri ke wora to wanjuri ra min jin nin ke wora a boo fii. Min nan mlanri ke wori jeja wora min mankari ke, wora a ke nin junshon ja ye. ⁹ Kanuya kaa ke flanka fwoya kan. An kwo dgu haramu k'an kwo kwo puman weera. ¹⁰ Aa ngon kanu konjo baremanw shi an ngon dan ngon bojaan nan. ¹¹ Aa jeja aa kaa ke saa sho ye. Aa ke dosoman nun ye ka baara ke Ala ye. ¹² Aa yrira ja aa dgiya k'a munjun tawo waatira k'a tin min nan ja Ala daare ra. ¹³ Aa bareman senumanw mankwon ka donanw ladun. ¹⁴ Miinun n'an gmanra k'a tawo aa duba dun wuu ye aa k'a ru daga. ¹⁵ Aa yrira jaa ke nin yriraja bgaw ye ka koomo nin koomo bgaw ye. ¹⁶ Aa miiriyaw ra ke keen ye aa k'a yee bojan nga aa fra mgo mandgininw kan. Aa kaa aa yee jate akrimanw ye. ¹⁷ Aa kaa mgo shi ka kwo dgu saa nin kwo dgu ye ye aa kwo teenin wee ke mgow bie nan nan. ¹⁸ Aa ye ka paa fe heere ra to aa nin mgow bie she. ¹⁹ Ne ra ye miin nun kanun aa kaa aa ka hake saa mgo shira nga aa jaato Ala ka jinmin wee katgu a sebenin ko. Hake bo kwo wee ne ta ree ne nan saa. matgi ko tin. ²⁰ Nin konjo mine dgura dunnnin j'aman nin myin ngon man nan jee j'a man. Ni ka wo ke e nan fien kiin tun a kun kan. ²¹ E kaa to dguyara she so e kan nga yaa she dguya kane ka kwo junnman fe.

Chapter 13

¹ Mgow bie ra koo an kun nan fganw ye, katgu fgan tiyin nin Ala non te. ² Wee kan man nin mgo miinti koo fganwee a tgi ti koo Ala ka kwo latge ninw ye. Miin tu koo fgan wee wo tgi na yaaki byin a yee kan. ³ Kutgi ti kwo puman kera bgabga fwo kwodgu kera ni tafe ka sran fganjan kmiin kwo puman ke e nan tanarisoo a fe. ⁴ Kuntgi min Ala ka baara kera ree ye nafaa kanman. Nga n'ii kwo dgu ke sran de katgu a ti munnun baa ta gman an a min Ala ka baara kera re ka yacew yru saa kwodgu keraw ra. ⁵ Weera to wajibiro ya koo a ye jin min nasran dron te nga dosokun puman yaa kanman fanan. ⁶ Weera to aare jin sgon saa fanan, ka tgu kuntgiw min Ala ka baara kera ree aa re naa yee ji wo bara man. ⁷ Mow bie ka kan nin miin ye aa wo j'aa man. Aa jin sgon saa jin sgon mlanraw fe; ka sra saa ji sra saa mlan law man. E ka kan ka sran miin jan sra wo jan. E ka kan ka min bojan wo bojan. ⁸ Mgo shi ka yru kaa to aara ngon kanun kwo min ka a mgo ngon kanun we sariya dapaa. ⁹ Katgu ce miinun fwora ko; e kaa jan mgoya ke, e kaa mgo pka, e kaa sojannin ke, e jan kaa bo wari fenfe anin ce fwonin show bie jwonin weera ko. E mgo ngon kanun na fwo e yee. ¹⁰ Kanuya ti kwo dgu ke a mgo ngonnan yera to kanuya wee sariya dapare. ¹¹ Aa wo ke ka don k'aan kunu sgaan shera ka bo sin ngon ra ka ban. Katgu an dananya kee wati miin nan an ka krishii srujanan sisa ka tenmen wo waati kan. ¹² Shu manfe ka tenmen dgupie srujanra wera to an jibi ka kewari dabra ka keen keeke mlanw dun an nan. ¹³ Antkonman sebeyara nanfwo teefera tgo wo. An yee tgan dguya nin doosho yaa man, nin kakaa ya ni kew nin ceere sho yaa man. ¹⁴ An Matgi Yesu Krista dun aa kan nan nanfwo deeke aa kaa aa piisgo lgeraw jan sgi.

Chapter 14

^{1 2} Mgo miin ka dananya ka dgo aa wo tgi mlan ka jan aa ka sosori ke shikashika kwowra. ² Mgo jo darara ka ye she ka few bie dun nga jo kpeeman min baaka ka dgo wee senfew drow ne dun. ³ Dunnin kera kaa kunni ke bii manfienya. Dunnin kera fanan kaa dunnin ke bii yaaki, katgu Ala ra mlaan ka jan. ⁴ Ye min jo ye ka mgo kpiee ka baradin yaaki? A jorawo a byin nan wo wo man kuntgii kun kworee. Nga a nan jo katgu she min matgi wee k'a jo. ⁵ Mgo jo dun bojan ka ten men dun jo kan ka so jo min myiirira ko dunw bieka kan bie ken ken naanson a doso kun ka myiiri man. ⁶ Miin min dun jo bojan nan a man bojan nan matgi wee ye, miin min dunnin kera ee dunnin ke matgi wee katgu a nan baaka da matgi wee. Min ti dun nin kera a ka dun nin ke biiya we ka ke matgi ree a fanan baaka da Ala ye. ⁷ An shi ti jan manya an yee an shi ti sa an yee ye. ⁸ n'an jan manyan an janmanyen mun matgi re n'an ka sa an sa matgi re wee kan man an jan man no wo an sara wo an min matgi ta ree. ⁹ jin re ra too matgi re sa ka jan manya kla ye yaako a ra ke mgo saninw nin jan manw bie matgi ye. ¹⁰ Ye kpiin mconan eeni bareman yaaki? ye fannan mo;anan eeni bareman man fienya? An bie jo Ala ka kitira. ¹¹ A sebeni mun ko ne janman no matgi ko tin. Mgow bie nan kpingri gban ne koo. Mgow bie nan Ala tanu nin aa nen kun wee. ¹² Wo tgora an bie kenken nan an ka kwow jate Ala jan. ¹³ Wee mgo shi kaa mgo ngon yaaki kun nga wo bie natan aa biera latge aa konan k'a tinaan fwoi ke min nanto e bareman sin naan kpishi wara ka byin. ¹⁴ Ne ra don ka pie matgi Yesu ra ko fe shi ngoninte a yeman nga nin mgo ka fenjo jate ngonin ye a ngonin wo tgi fe. ¹⁵ Nin e bareman jan ka shishi e ka fen dun taa kanman e ti kanuya sra kan Krista sara mgo nin kanma e kaa ke wo halaki sababu ye nika dunnin ye. ¹⁶ Aa kaa to aa kwo puman naan man fien ya. ¹⁷ Katgu Ala masaya ti duni ni myinin ye fwo teeninya nin dososhon nin junshoja nin nisenu baka la. ¹⁸ Wo tgora min bara ke Krista ye wo kwo ka ji Ala ye e tgo jumansoo mgow fe fan nan. ¹⁹ Wera to an gban here kwow non kan. A nin nun jo fra an nin an mgo ngonw baaka kan. ²⁰ E kaa Ala ka baara shen duninfe kanman. Fen bie san sanniya nin no nga min ka dunin we mgo kpeeman kuan shen wo ka dgu wo tgi man. ²¹ Sgo jimin nin diwen myin nin fe o fen na to ne mgo ngon kuan laa shen n'ii wo toyin wee ka jin. ²² Dananya min mi fe wo mara e yee ye Ala jan koo min fe jate fe puman ye nin a dosoku t'a yaaki a ra wo min dubadin ye. ²³ Nka min dunin ke nin shika ye wo yaakira katgu a m'a ke nin dananya ye. Fe o fe man ke nin dananya ye we kwo dgure jrumun no.

Chapter 15

¹ An ne minu baaka ka bu danayara, woni mgo minu baaka ka dgo, an ne ka wu ka dinw ta an ka an jaye kwo ke. ² Aan

kenken bie ra an mgo ngon jape kwo ke a nafa kama, yako ka jo fra a baaka kan.³ Hali Krista ma ye jape kwo ke, e na fo a sebeni tgo min na, ko e mafienya bgaw, ka mafiyali byi ni ne kan.⁴ Kwo minu sebera ka koo, wu bie kera k'aan dgi sgi mujuli ni Kitabul ka lajiri baakara.⁵ Mujuli ni doso saaro bga, Masa ra myiyya ken ji aa ma ka ke Yesu Krista ta shiwe,⁶ yako bie shira Yesu Krista fa yaamasa bonan ni doso ken ni ji ken ye.⁷ Krista mi ka mlaka jan tgo mina, a ye fana ka ngon mlan ka ja ti ka yaamasa bonan.⁸ Ayiwa ne ko Krista kera Yahutu ka baara kela ye ka yaamasa ka kan tgiya yra yako yaamasa mi ka layidu mi ta an bemaw wu ye wo ra sin sin.⁹ Woni shi ya showu fana re ka yaamasa bona a ka makari koon. nafa a sebeni tgo mi na ko an ne na e tgo tano shiyaw shera, ki tgo tano donkriw ra.¹⁰ A ko fana shiya wu ni yaamasa ka mgow ra pusho ja ken ye.¹¹ A ko fana aa ye shiya wu bie chi ra Matgi tano, mgo bie shira o tano.¹² Ezayi fana re ko, Isahi drina keji a na ngu ka wri ki sgi shiyawu kun na? Shiyawu na dgi da kan.¹³ Dri tgu bga yaamasa ra pa yrira dja ra ni doso shora danaya baakara. Yako aa dgi we ka bonan kwo sebe ni shenu ka she bgaya baakara.¹⁴ Ne baremanw ne ra don ko yara kwe ya ma ra ani doniya wo, ka she ka ngon laji.¹⁵ Nga ne ni yara kweya ka fenw joo sebe ka djuma ka aa na kri bla wora katgu yaamasa ka neema mi ne fe.¹⁶ Yako ne ra ke Yesu Krista ka baara din ye. aa she ma ka sakala she bgaya baara ke yaamasa ka kibaro junma na, yako shiyawu sako ni na dja yaamasa ye, aa blara yaamasa ye kaaru saniya nisenu fe.¹⁷ We ra to yee bona sababu mi ne fe Krista Yesu ra, yaamasa ka baara kwo ra.¹⁸ Ne ti yara kwe ya ka koma fen kwema kwo ra. ni Krista ma wo ke ne boora, yako shiyawu ra son yaamasa ma. E wo koma ni ketaw fe.¹⁹ Woni taan ma shienw ni kaba kwo wu, nisenu ka she bgaya baakara? wo tgora ne re Krista kibaru junma wajuli ke, ka dapka da mlan Jerusalem na dafa jama bie shira fo ka ta she Iliri jamana ma.²⁰ Krista tgo ma fo jomi naa ban, ne ni jeja ka kibaru juma fo ji. yako ne kana sho jo mgo kwema ka ju sgi ni ka.²¹ E ko a sebeni tgo mi na ko: a kibaruya ma she minu ma, wu na a je. Minu ma me ban, wu na a famu.²² Were ne bana sgan shan ma ka ta kun bo aa fe.²³ Mesisa ne ni ka baara dapa jamanaw ra kabini san shaama temeni ne ti ma fe kwosobe ka ta kun bo aa fe.²⁴ Ni ne ma fe ka ta Esipapi wote mi na un teme sho dgi ma ka naan jafin ka ngon bla sganmi na, aare ta ne bla sra ka ta ji.²⁵ Nga sisa ne na ta Jeruzalemu danabgaw ma kwo dida kama.²⁶ Katgu a jara Masedwane ni Akayi danabgaw ye ka wari jo ke ngon kan k'ara ta ji Jeruzalemu dana bga pgantanw ma.²⁷ A djara wu ye me wu ka jru tin mara fana ka soo shiya jinu kera jen ngo ye Ala kwora, shiyawu ka kan k'aaru djama ni aa boo fenw joo ye.²⁸ Ni ne ka wo kwo jabo ka ban, ka wo wari ji aa ma sgan mi na, ne na teme aa fe Espapi.²⁹ Ne ra don ko ni ne ka she aa fe ji ne na ni Krista ka duba dapa ni wee.³⁰ Ne ra dare balemaw Matgi Yesu Krista nisenu ka kanuya kama aa jeja ka ne jama ni Ala daare we, ne ye yaamasa.³¹ Yako ne ka ban Jude danabgaw hura wo ni ne na tani jini fen mi ye Jeruzalemu. we ka dja wo danabga ye.³² Wo tgo ra ne yrila djani na she aa fe ni yaamasa sako we, ani ne na lanfia soo aa fe.³³ Here tgi yaamasa ra to aa bie fe. Amina

Chapter 16

¹ Neran bareman moso febe tgo juman fwoaa fe sankre eglisi baara kera joro. ² Aa mlan kwo jan matgira ka kanjan nin dananbgaw tgo wee. A makwo m'aara ka kwora, aa janman wo biera, ka tgu e mgo shaanman janman. Ee ne bie janmaan. ³ Aa prisiye nin Akilas fwo wu min ne baara ke ngon re Krista Yesu ra. ⁴ Aa faashira aa jin nan Yesu Krista ra yaako aa ra ne krishi. Ne keeti baaka da ye shiaw shanman Eglisiw bie baaka d'aa ye. ⁵ Eglizi minnun m'aaka sho aa wu bie fwo a yee flan nan ka dananya ke Krista ra jamannan ra. ⁶ Mariyama min baara ke aa ye aa wo kwo. ⁷ Aa Andronikus nin Junias fwo wuu min ne barena an ne ye an tin kasora ngon fe fan nan aa tgo bora ceradinw sheman aa flan nan ka ke Krista ta ye ne jan. ⁸ Aa Anplias fwo nera kanu kwosebe Matgira ra. ⁹ Aa Urben fwo wo nan baara ke ngonre Krista ra aa ne kanubga situsis bie fwo. ¹⁰ Aa Apeles fwo wee tgo juman soo Krista ra. Aa ye Aris tubule ka shomgow fwo. ¹¹ Aa ne bareman Herodion fwo Narsise ka shomgo minnun min matgi ra aa wu fwo. ¹² Trifene nin Trifose min nu min matgi ka baarara. Aa wu fwo anin kanubga Perside wee baaraba kee matgi wee. ¹³ Aa matgi ka janatomonin Rufus fwo anin a ba ne wo bie yate nbare. ¹⁴ Asenkrite nin Flegon nin Hermens nin Patrobas nin Hermas ani baremansho minnun m'aa fe aa wu fwo. ¹⁵ Filoloje nin Juli anin Nere n'a bareman moso nin Olenpe anin danabga min nu m'aa fe jin aa wuu bie fwo. ¹⁶ Aa ngon fwo ka ngon daa mgan nin jan nian juman ye Krista ka Eglisi ra bie fwo. ¹⁷ Mgo minun mgow paa ka danabgaw lafri ka aa ka kran soo nin soso nera daare nbaremanw aa yeekoshi wo mgow ra. Aa mabo wura. ¹⁸ Katgu wo bongon kwo mgow ti baara ke matgi Krista ye fwo aa koonbaa wo. Aa kwo donbiw dosokun yeeman nin koman jumanw nin koman nguninw ye. ¹⁹ Aa Matgi ka komanw mlan tgomin nan wo kibaroya shera bie man weera to ne yrira kaji aa koo nga ne man fe aa ke akriman ye kwo juman ka pan fe ka ke mgo pieninw ye kwo dgu ka pan fe. ²⁰ Here tgi Matgi na shi tani jonojono aa sin koo yani doonin. An matgi Yesu neeman ke aa bie ye. ²¹ Ne baara ke ngon Timote r'a fwo. Anin ne bareman Lusius, Jason anin Sosipater bie. ²² Ne Tarsius min letre jin sebee ne biera fwo Matgi ra. ²³ Ne yatgi Gayus biera fwo Eglizi bie yatgiro fanan dgu ka wari mrabga Erasite anin an bareman ce Kartus r'a fwo. ²⁴ An matgi Yesu ka neeman naan to aa fe amina. ²⁵ An Ala tanu she min wee ka aa jeraja ka kapan nin ne ka kibaro juman fwo wee. We Yesu Krista kwo wanjuri wee. We kanja nin bun ne yranin wee womin dgonin tun mun ka flan dian ka daa jan. ²⁶ Ng'a a yrara sisa ceraw ka sebew fe ka kanjan nin yaamasa min ti ban wo ka ce fwo wee, ka shiaw ladonia wo kwora yaako a biera dara ka a kaan mlan. ²⁷ Yaamasa miin kee min akri tgiye, noorora da wo kan Yesu Krista baaka ra fwo abada. Amiinan.

2 Corinthians

Chapter 1

¹ Ne pori, Krista Yesu ka cedin wo Yaa masa sako baaka ra ani an baremace Timote sebe ji ce Yaa masa ka eglisi ma korenti, ani Yaa masa ka mgo senuma miinnu bie mi Akayi janmana ja bie ra. ² An fa Yaa masa nin matgi Yesu Krista ra neema ni doso shon ji aa ma. ³ Aan matgi Yesu Krista fa Yaa masa ra tado, woin mi makari fa ni doso saarori bie tgi Yaa masa wee. ⁴ A ye re an dosow mada an ka tawrow bie ra, yaako miinnu mi tawrow shifa o shifa ra, an yee kunw doso madari min so Yaa masa fe, aan she ka wuu dosow mada ni wo ye. ⁵ An Krista ka tawrow bongonkwo shaanman so tgo min na, wo tgo ra fran aan doso madariba so Krista fe tin ne. ⁶ Ni an ka tawrow, wee ke aye ka dosomadari ni aye ka kishiri we kama. Ni an doso ka mada, we ke aye ka doso madari we kama, yaako an tawrow miinnu so, aye ra she ka baaka so ka wo bongonkwo tawrow munu. ⁷ Aan dgi sginin no aye ka pan fe, bari an na don ko aa jinja so aan ne ka tawrow ra tgo min na, aa jinja na ke doso madari fran na tin. ⁸ Ayiwa baremanw, aan ne tawrow minnu so k'an to Asi jamana na, aan ta fe aa to wuu donbiw ye. Wo tawrow diin pkriyara aan ne ma kwosebe fwo ka temen aan baaka kan, fwo aan dgi tgera ko an tinaa baro kun. ⁹ Aan tin mi myiirira ko an saya kwo latgera, yaako aan kaa aan dgi da aan yee kunw kan, fwo Yaa masa kan, wo min shuw lakrun. ¹⁰ Aye ran denge wo sayaba ra, a na aan denge, onhon, aan dgi mi a kan ko a na aan denge kula ye. ¹¹ Aaye ru bie ran jama ni aa ka Yaa masa daareriw ye aan ye, yaako Yaa masa jinninfe min jii aan ma mgo shaanman ka daareriw kama, wo ra to mgo shaanman naan baaka da Yaa masa ye aan kaman. ¹² An ne she ka an yee w bonan kwo miin na, wo fee jin ye ko: An dosokun mi an sheere ye ko an ne tgonman tgo min ke dinan na, sanko aaye jan na, wo ke ra ni pieniya ni sebeya we ka bo Yaa masa fe. wo ma ke ni mgo ka akritgiya ye, nga wo kera Yaa masa ka neema baaka ra. ¹³ An fran ti fwoyi sebe ka ce aa ma fwo aa she ka min kran ka a faamu. Ne dgi ma kan fran ko aa na jin faamu ka dapa, ¹⁴ E ko aa ra faamu donin sisa ko matgi Yesu ka dun wo, aan na ke aa ka yee bonan sababu we, e ko aa na ke aan ne ka yee bonan sababu we tgo min na. ¹⁵ Ne dgi tin min a kan kwosebe, wera to ne tin min ka latge gare ra ko na ta aa fe yaako aa ren ka duba fla so. ¹⁶ Wo kwo wo, ne tin min ka latge ko ne tasho masedwane jamana na, ne na teme aa fe. Wo kwo ne sekisho na she aa fe jin, yaako ne ka fii ta jude jamana ra sgan mi na aa ren ka ne blasra. ¹⁷ Ne kwo jin latge sgan min na, yala ne hakri sginin tun te re wa? Ne kwo miinnu latge, yala ne wo ke ka kanja ni dinjan jin na mgow tgo we wa? fwo ne ra fwo aan, aan, ni wayi, wayi, jani keen na wa? ¹⁸ Nga Yaa masa min kantgi ye tgo min na, an ne koman min fwo aa fe, wo tin ti aan ni wayi ye jani keen na. ¹⁹ Bari Yaa masa dince Yesu krista min kwo fwo ra aa ye ne ni silven ni timotye fe, wo tin ti aan ni wayi ye, nga wo ta min aan re sgan bie. ²⁰ Yaa masa ka layuruw bie min aan re krista ra. We kama aanni amiina fwo a baaka ra fran ka Yaa masa tado. ²¹ Miin aanne ni aaye tgo jan ngon fe krista ra ka aan bla aan danman fe a yee ye, wo mi Yaa masa ye. ²² A ye yee a ka tgemashen daa aan kan fran ka ji saniyani ji aan ma ka wo sgi aan dosokunw na ka ke fen jabra ye heere nata kwo ra. ²³ Ne na miin fwo, Yaa masa ra ke ne sheere ye ne ji kama ni ne ma ke ka shien fwo. Wo fee ji ye ko aa manshe we ra to ne re ne ka Korente ta kwo dabra. ²⁴ A te ko aan ne mi aa kuntgi ye dananya ka pan fe, bari aa ka dananya tgo janni non, nga aan baara ke aa fe aa ka yrilaja we kama.

Chapter 2

¹ Wo kama ne y'a latge un yee konna ko ne jan shishini ti naa seki ka ta aa fe. ² Bari ni ne ka aa jan shishi, jon na ke ne junshonjabga ye, fwo ne aaye miinnu jan shishi wa? ³ Ne wo sebe ce, katgu ne tin mi sran na ko ne mana she aa fe jin, ne ka kan ka junshonja miinnu kama, ne kaana jan shishi wuu kama. Ne dgi mi aa bie kan ko ne junshonja kwo mi aa fran ta re. ⁴ Ne doso kashiniba ni ne hakri nganmini ni ne janje shaanman boshu re wo letre sebe. Ne ma wo ke ka aa janashishi, nga ne wo ke yaako ne ra kanu tgo min na, aa wo don. ⁵ Ni mgo jo ka janashishi kwo ke, wo ma ne janashishi. A raa bie janashishi doni. ⁶ Ne wo fwo yaako ne kaana gwreya ka dama temen. Aa shaanman yaaki min bwin wo ce kan, wo ra bo. ⁷ Sisa pkin, aa ka kan ka yafa a ma k'a doso saaro, yaako a dgi kaana tge janashishi kwodgu fe. ⁸ We ra to ne raa daare ko aa yira a ra ko aa ra kanu. ⁹ Ne ka sebe ce kun fran jo tin mi jin ye, ka aa kwo ka fee ni aa ne kan men kwo bie ra. ¹⁰ N'an ka kwo jo yafa mgo jo ma, ne bie wo yafa a ma. Ni ne ka kwo jo yafa jo ma, nee wo yafa aaye kama krista jan kwo, ¹¹ yaako shitannin kaana she so aan kan, bari aan mi na ka kwo ketaw krama. ¹² ¹³ Ne shera Troas krista kibaro junman fwo ri kama sgan min na, nera so ko Mantgi we da yee ne jan jin. Hari wo ne dosokun ma lanfiya shi so, bari ne man an baremance Tite so jin. We ra to ne nin saa aa ra ka bopin ka ta Masedwane jamana na. ¹⁴ A baaka Yaa masa ye, aye r'an ke she sobgaw ye sgan bie Krista ra, ka an ke Krista doninya yirabgaw ye jaa bie, e nafwo tru shon junman kasa we she jaa bie tgo min na. ¹⁵ Bari an kera Krista shon junman we Yaa masa ye krishininw ni hrakibgashow shema. ¹⁶ Mgow jo kwo ra an ne mi saya kasa we saya kama. Jo pkeemanun kwo ra, an mi janamaya kasa we janamaya kama. Jon she ka wo kwow ke dapa? ¹⁷ Mgo shaanman Yaa masa ka koma ke yakori fen ye. An pkiin ti wuu jo ye, nga an ne cenin no Yaa masa fe, we kama an ne koma nin pyieniya we Krista ra Yaa masa jan kwo.

Chapter 3

¹ An nan damnan klaye ka aan yee tgo junmanw fwo wa? Yala aan mankwo ma la ka sebew jo ji aa ma miinnu nan tgo junma fwo e ko jo ra ke tgo minan wa, waaman ka wo shi sebe so ka bo aa ye fe jin? ² Aa ye yee ran tgo junman fwo sebe je min sebenimu aan dosokunw na. Mgow bie wo konna kwo don ka a kran. ³ Onhon, a pien no ko aa ye krista ka letere sebeni je aan ne boow fe. Wo ma sebe ni lankri ye, fwo Yaa masa janman jin wo. Wo ma sebe senekru walgaw kan, fwo mgow dosokun walgaw kan. ⁴ Aan dgi sgini ne mun wo kwo ra krista baaka ra Yaa masa jan kwo. ⁵ A te ko an myiiri ko aan she ka wo baara ke aan yee baaka ra, nga aan ka she we bo Yaa masa le ra. ⁶ A ye re she ji aan man fran ka ke

layidu kla baarakeraaw ye. Sariya sebenin taa te, fwo ji senuma ta, bari saya we bo sariya sebeni na, nga Ni senuma we jranmaya ji. ⁷ Sariya min negnega senekruw kan ni sebedinw ye, saya bora wo ra. wo bie na ta Yaa masa noko li yira wo waati ra. Musa janda tun maanmaanna fwo Istael mgow ma she ka aa janw gwan ra, nga wo noko tin mi noko banta re. Ni sariya ka baara yira ra ni Yaa masa noko we, hari ka soa saya bora wo ra, ⁸ Ni senuma ka baara ta e yira ni noko we ka temen wo kan waa? ⁹ Baara min yaakiri ke, ni noko tin mi wo ra, baara min teeninya ji, wo noko na bojan ka temen jo ta kan kwosebe. ¹⁰ Ka kanjan ni we, wo noko temennin ti fwoyi ye, sabu noko jo pkeman na min ka buun ni wo ye kwosebe. ¹¹ Ni noko tin min fen banta ra, fen banbii noko na bojan wo ta we kwosebe. ¹² Wo dgi numa min aan fe, we ra to aan ni koma ni yara pkeya we ka pie. ¹³ Aan ta ke e ko Musa. Wee frun bri a janda kan, yaako Israel mgow kana a noko banta laban je. ¹⁴ Nga aa hakriw datgura. haribiin, ni aa ka fii layidu koo kitabuw kran sgan min na, wo frun brinin mun aa hakri kan, a ma bo jin, katgu ee bo krista re baaka ra. ¹⁵ Haribiin, ni aa ka fii Musa ka kitabuw kran sgan o sgan, wo frun brinin mun aa hakri kan. ¹⁶ Nga Ni mgo jo ka yeeman Mantgi ka pan fe, wo frun brinin we bo jin. ¹⁷ Ayiwa, Mantgi min kwo fwo yan, wo min Ni senuma we ye. Mantgi ji min jo min na, horenya fran min ji. ¹⁸ Frun brinin ti aan janda kan, we ra to aan bie Mantgi noko lapie ka wo noko yira e ko mug fen lapie yaafena ra tgo min na. Aan ni yeema wo fe ka ke Mantgi bongonkwo ye. Aan bo noko jo ra ka she noko jo pkeema ma, wee ke Mantgi ji we baaka ra.

Chapter 4

¹ Yaa masa makarira an na ka an bla baara jin na, we koo an ti sge. ² Munan kwo minnu ke ka dgon, an na ban wu bie ma. An ti tgonman ni cekuya ye. an ti Yaa masa ka yeema, nga an shiyen fwo ka pie, yaako mgow bie keen-keen dosokun nan an tgo numan fwo Yaa masa jan koo. ³ Wo bie nan ta, ni an ka kibarun junman dgonnin mun, a dgonnin mun harakibgashow rema. ⁴ Wu ti dananya ke katgu dinjan jin batofen we aa hakriw fiyen, yaako Krista min mi Yaa masa yaa we, wo noko kibarun junman kaana keen maan bo aa ye. ⁵ Aan ti an yeew kwo waajuri ke ra. an mi Krista Yesu kwo waajuri ke ra ko we min wee, ko an mi aa ka baaradinw ye Yesu koo. ⁶ Yaa masa, wo min nan fwo ko keen ra bo jibi ra, were keen bo an dosokunw na, yaako Yaa masa noko min mi krista janda ra, wo donniya ra ji an man ka keen bo aan ye. ⁷ Aanne minnu mi bgo mnanw ye, wo nafooba we so an konna, yaako mgow la je ko wo shebgaya dama donbii we bo Yaa masa ra, ko wo ti bo an nan. ⁸ Aan tgo tgo bie ra, nga an ma dese. Aan hakri nganminin no, nga aan yii ma tge. ⁹ Gwan kera an noka ka an tgo, nga Yaa masa ma an bla. Aan blera ka byin dgunma, nga an ma sa. ¹⁰ An Yesu ka saya kwo yira an piikora sgan bie, yaako a ka jranmaya la e yira an piikora fran. ¹¹ An ka dingnan ra, an mi saya da ra sgan bie Yesu koo, yaako Yesu ka jranmanya fran la e yira an piiso sata ra. ¹² Wo tgo ra, saya mi baara la an konna, nga jranmanya mi baara la aa konna. ¹³ Kitabu ra fwo ko: Ne dannaya ke, we ra to ne komana. An fran dannaya ke ni wo dannaya doso keen we ye, we koo an nin koman. ¹⁴ An na don ko min matgi Yesu kunun ka bo shuw sheman, wo na an fran kunun Yesu fe ka an ni aa ladun a ye jan koo ngon fe. ¹⁵ Wo kwow bie ke ra aaye koo, yaako Yaa masa ka neema nan bojan mgo shaanman na ka ta'a fe tgo min na, wo ra to mgo shaanman na baaka da Yaa masa ye ka noko da a kan. ¹⁶ We ra to an ti sge. Hari ka so an piikoo mi shenna, an jin mi laklaya ra dun o dun. ¹⁷ An ka waatinin tgo fiyemani mi noko ba dama donbii laben na ye, a banbii lo. ¹⁸ Bari an janw jonin ti fen jetaw ka, aa jonin mi fen jebiiw le kan. Fen jetaw waati donnin donh ne ke, nga fen jebiiw mi badaa fenw ne ye.

Chapter 5

¹ An sginin mi bwu min konna dgukoo kan, an piikoo pkii, ni wo ka bwin, Yaa masa sho ji an man sankoo ra, mgo boo ma min jo. Sgi ja banbii ro. ² K'an to bwu jin konna ya, aan nutan, bari an manfe kwosebe ka dun wo sankoosho konna, e ko mgo frun dun e kan na tgo min na. ³ Ni an ka wo dun an na, an pii lankoon tina ke. ⁴ Onhon, K'an to bwu jin konna, aan nuntan, an mi ni diin nee. A te ko an man fe ka dgukoo kan piikoo bo an na, nga an man fe ka sankoo ra ta dun an na, yaako jranmaya la fen sata ban. ⁵ Min mi ka an didaa wo kwo ye kama, wo mi Yaa masa le. Were Ni senuma jii an ma ka ke here nata fen gare we. ⁶ We koo an yara pkeyani no sgan bie. An nan don ko ka an to piikoo jin na, an ja ka yan matgi ra. ⁷ An tgonman dannaya baaka we ra, jeri baaka te. ⁸ An yara pkeyani no. An mafe ka bo piikoo jin na ka taan sgi matgi fe, we ka pisa. ⁹ Nga fen bie jan, ni an ka to piikoo jin na wo, ni an ka bo a ra wo, an man fe an kwo ra jiya Mantgi we ye. ¹⁰ Katgu wajibi ro an bie ra jo Krista jan koo a ka kiti tge jara, yaako mgow bie keen-keen min ke k'a to piikoo ra, kwo numan wo, kwo dgu wo, en ka wo saa so. ¹¹ sranba min ka kan ka ke Mantgi jan, an wo don, we koo an mgow lasonmi ka aa daare. Yaa Masa ran tgo don kwosebe. Ne dgi man kan ko aa fran ran tgo don aa dosokunw na. ¹² An ti an ye tgo numan fwo aa ye kula ye, nga an tgo ji aa ma ka aa ye bon an kwo ra, yaako minnu ti aa ye bonjan dosokun kwow ra, fwo kwokanna kwow ra, aa she ka wu jaabi. ¹³ Ni a ka so an hakri wrila, wo kera Yaa Masa re koo. Nga ni an hakri sginin no, wo kera aaye koo. ¹⁴ Bari Krista ka kanuya we ran jeraja. An nan don ko ni mgo keen sara bie no na, mgow bie fran sara. ¹⁵ Aye sara bie no na, yaako minnu janama mun, wu kaa janamaya aa ye ye kun, nga min sara aa no na ka kunun, aa ra janamaya we ye. ¹⁶ We koo, an ti mgo shi jate ka kanjan ni mgo tgo we kun. Hari ni an tiin krista jate ka kanjan ni a ka mgo tgo we, an t'a jate wo tgo ra sisa kun. ¹⁷ Wera to ni mgo jo min Krista ra, a kera dafen kula ye. Fen koo temenna. A fe, fen bie kera kula ye. ¹⁸ Wo bie bora Yaa masa le ra. Aye le an ni a ye she ben Krista baaka ra. E wo she benni baara ji an man aye ni mgow she. ¹⁹ Katgu Yaa masa tin baara ke Krista ra ka mgow ni a ye she ben. A man aa ka yacew jate aa kun. E wo she benni waajuri baara karifa an ne man. ²⁰ We koo an ne min Krista ka lasgidinw ye ka koman a no na. A mi e na fwo Yaa masa waajuri ke an da ra. Aan aa dare Krista tgo ra ko aa son aa ni Yaa masa she ra ben. ²¹

Chapter 6

Krista min ti mi jrumu donbii ye, Yaa masa wo ke jrumu ye an koso, yaako an Yaa masa ka teenninya je aye ra.

Chapter 6

¹ We koso, an ne minnu mi Yaa masa baarakengonw ye, aan aa daare ko aa Yaa masa ka neema min so, aa kaa son wo la ke fwu ye, ² katgu Yaa masa ko: Ne ri ka daareru lamu ne jajena waati ra. Ne ri jaman kishiri dun na. A fee, Yaa masa jajena waati min sisa le. A fee, byi min kishiri dun we ye. ³ An ti kunnasheni sababu ji mgo shi ma kwo shi ra, yaako an ka baara kaana yaaki. ⁴ Nga aan naan yee yira ko an mi Yaa masa ka baarakera numanw ye feen bie ra. An na yira ni mununiba ye tsoo kwow ni boba ni sge kwow ra. ⁵ An ble, an bla kaso ra, balawu we wri an kama. An baara grenw ke, an tsoo shinngonbiya ni konjo fe. ⁶ An nan yee yira Yaa masa ka baarakera ye ni yarakpeya we, ani donniya ni sabari nijumaya we jisenuma baaka ra, ni kanuya sebe we. ⁷ An wo yira ni shen koma we, ani Yaa masa ka shebgaya wo. An teenniya ke an ka keeke mnanw ye an kininboo ni an jomaboo ra. ⁸ An bonya, an dgo ya fran. An tgo dgu we fwo, an tgo juman we fwo fran. An jate mgo lafribgaw ye, ka so an mi shentgiw le ye, ⁹ e ko an donnin te, ka so an donnin mun kwosebe, e ko mgo sashow, ka so an panama fee, e ko mankishiniw, nga an ma pga, ¹⁰ e ko panashishiniw, wo bie na ta an yrilakaji sgan bie, e ko fgantanw, ka so an mgo shaanman fentgiya, e ko boo lankoonw, ka so fen bie mi an ta ye. ¹¹ Aan barema korentekaw, an shen we fwo aa ye. An dosokun dayenin no aa ka pan fe. ¹² An ma aa deku, nga an yeekunw ka kanuya ka dgo. ¹³ Ayiwa sisa, ne na koma aa fe e ko ne dinw, aa aan lamnan ka aa ka kanuya bonya an ka pan fe. ¹⁴ ¹⁵ Aa kaa dun dananbiw fe aa ka tonanyiri benbiw koo. Jen joon min teenniya ni dgu ya she? Keen ni jibi fran she ka jen tgo dii ? ¹⁵ Ben joon min Krista ni shitani she ? Jenngonya joon min dananbga ni dananbii she ? ¹⁶ Ben tgo joon min Yaa masabatoshoba ni jow she? Aan min Ala pananma batoshoba we ye, e ko Yaa masa ra fwo tgo min na ko: Ne nan sgi aa sheman ka tgonman aa fe. Ne nan ke aa ka Yaa masa ye, aa na ke ne ka mgow ye. ¹⁷ We koso Matgi we ko: AA bo aa shema ka faa aa ra. Aa kaa mgan fen sanjanbii shi ra. Ni aa ka wo ke, ne nan son aa man. ¹⁸ Ne nan ke aa fa ye, aa nan ke ne dincew ni ne dinmosow ye. Matgi shebgayabietgi we wo fwo.

Chapter 7

¹ Wo layiduw tara aan ye, bareman jinmgow. We ra to aan aan saniya piisgo ngonninya ani dosokun ngonniya bie ma, ka saniyari dapa ni Yaa Masa nasran we. ² AA son aan man! Aan ma mgo shi tjon . aan ma mgo shi shie. Aan ma aan yee fentgiya ni mgo shi ka fen ye . ³ Ne ti wo fwo ra ka aa yaaki, bari ne ra fwo ka ban ko aa kanuya mi aan na foan ni aa ye panamaya ngon fe ka sa ngon fe . ⁴ Ne dani mi aa ra kwosebe. Ne raa tgo juman fwo kwosebe . Ne doso shonna fwo ka ne wasa . K" an to an ka tsoow bie ra, ne ka junshonja ka buun haari. ⁵ Shiye na , kabini aan shera masedwane jamana ra , aan ma laafiya shi so, nga aan tsoora an pan bie ra. keeman , kee kwow ti mi ji. Aan yee dosokun na, aan ti mi sran na. ⁶ Nga Yaa Masa, wo min mgo deguniw dosow saaro, wo r"an doso saaro Tite nari fee. ⁷ Ayiwa a nari kwo dama te, nga aaye Tite doso saaro tgo min na, wo fran an ne doso saaro. A ra fwo aan ye ko ne panafyin min aa ra, ko aa panashishira ani aa timinanjani min ne kwo ra. We jo fra ne ka junshonja kan. ⁸ Hari ne ka sebe ka ke ka aa panashishi, ne ti nimisa wo ra, hari ka so ne tin nimisara wo ra gare, bari ne ra je ko wo sebe we aa panashishi waati doni donh ne konna. ⁹ Nga sisa ne ni junshonja. Ne ti junshonja aa ka panashishi koso, nga ne ni junshonja bari wo panashishiri la to aa re ya kwoseki ka aa tgo yeema. Aa ka panashishiri pkin benna Yaa Masa sako ma, fwo aan ma dguman shi lashe aa ma. ¹⁰ Bari panashishi min ben Yaa Masa sako ma, we ra to mgo ren ni kwoseki ki tgo yeema ka kishiri so, a ti nimisa wo ra, nga dipan ka panashishi we na ni saya le. ¹¹ Aa ka panashishi min benna Yaa Masa sako ma, wo naa ni miin ye, wo fee: Aa ra sebe dun wo kwo ra. Aa jo yara kwosebe. Aa jinmina kwosebe. Aa sranna kwosebe. Aa tin ma fe kwosebe ka ne je. Aa doso bie tin min wo kwo ra. Aa yaakiri ke wo kwo ra kwosebe. Aa ra yira tgo bie ra ko aa pieni no wo kwo ra. ¹² We koso ne wo sebe ce aa ma. A ma ce wo kwodgukera koso. Wo kwodgu kera min na, a ma ce wo fran koso. Nga a cera yaako an hanmi min mi aa konna, wo ra yira aa ra Yaa Masa ja koo. ¹³ We ra to an doso saarora. Ka fra an ka doso saarari kan, an junshonjara kwosebe Tite ka junshonja koso, katgu aa ra junshonja. ¹⁴ Ne tin naa tgo junman fwo a ye fen jo ra, ne ma muun wo ra kun. An fen bie fwo aa ye shen ra tgo min na, wo tgo ra aan tiin aa tgo juman min fwo Tite ye, wo fran soora shen ye. ¹⁵ A ka kanuya bonara aa ka pan fe bari a hakri tin to aa bie ka kan mnanli ra, ani aa ra ladun kapan ni sranya ni yeeeyeri we tgo min na. ¹⁶ Ne ni yrilaja bari ne she ka ne dgi da aa kan kwo bie ra.

Chapter 8

¹ Baremaw, Yaa Masa ka neema min jira mgow ma Masedwane jamana eglisiw ra, an wo kwo fwo aa ye. ² Ka dannabgaw to koooriba ra aa ka tsoow boora jin, aa ka yrilaja we ra to aa re jini ke ni tge lablari we, hari ka so aa ka fgantanya tin ka dgu. ³ Ne min aa sheere ye ko aa jini ke ka kanja ni aa she kwo we ni janiya junman ye, fwo ka temen aa she kwo kan yee. ⁴ Janman miin ce Yaa Masa ka mgo senumaw ma, aa ran dare kwosebe ko aan son aa ren ka jija ta wo ra. ⁵ Aan dgi tin min a kan ko aa na min ke, aa temenna wo kan. Gare wo, aa ra yee ji Matgi ma. Wo kwo aa re fe ji aan ma ka kanjan ni Yaa Masa sako we. ⁶ We koso aan ne fran le Tite daare ko ee baara juma min damnan jini kwo ra aa fe ji, a ra ta aa fe ka wo dapa. ⁷ Aa kera fen tgiw ye fen bie ra, wo koo, dannaya ra, koma ra, doniya ra, ani timinanja shifa bie, ani aan kanuya min mi aa ra. An ma fe aa ke fetgiw ye jini ji fran ra. ⁸ Ne nan min fwo aa ye, wo ti ce fwoni ye, nga ne na mgo pkeemanu ka jejari kwo fwo yaako ka aa ka kanuya koo ka fee yala ni kanuya sebe mun. ⁹ Bari aa aan matgi Yesu

Krista ka neema don, ko a ti mi fentgi ye, nga a ra yee ke fgantan ye aa koso, yaako aaye ra fentgiya a ka fgantanya fe. ¹⁰ Ne na un ka myiriya yira kwo jin na ko aa ya min damnan kabini sanun, a benimu aa to wo kan ka a dapa. Aa ye garera ka wo kerri damnan, wo dronh te, aa ye garera ka wo naniya yira fran. ¹¹ Wera to sisa aa ta jan wo kerri ra ka a dapa, yaako aa wo kwo latge ni naniya min ye, aa wo ke ka dapa ni wo naniya keen we, ka kanjan ni aa ka she kwo we. ¹² Bari ni jini naniya min mgo ra, Yaa Masa so a ma ka kanja ni a boora ta we, nga fen min ta boora, wo sin ta ra. ¹³ Wo kwo te ko ka mgo kpeemaw janman ka aa yee makwo sa, nga yaako bie ra kanjan. ¹⁴ Sisa pkin, aa fentgiyara. Wera to aa she ka fgantanw janman. Ayiwa na ka so fgantanya shera aa ma, ka so punu fentgiyara, wu na she ka aa janman. Wo tgora bie na kanjan, ¹⁵ e ko a sebenimu kitabu ra tgo min na ko: Miin shanman she, wo ta sho ma to. miin fitiini she ban. ¹⁶ Baaka ra ji Yaa Masa ma bari a ra bla Tite dosokun na a ra e timinaja aa kwo ra, e ko aan man kera tgo min na. ¹⁷ Aan min jini a fe, a sonna wo ma. A taa jan ni timinaja we, fwo a ra latge a yee ye ka ta aa fe. ¹⁸ Eglisiw bie mi baremace min tandon ra a ka baara numan koso kibaro junman waajuri ra, an na wo ce ka ta Tite fe. ¹⁹ wo dronh te, an tgonma min ke wo jini kwo ra, eglisiw aye nanatomo ka ta aan fe wo ra. Aan na wo tgonma ke yaako ka koso da Matgi kan ani ka naniya numa yira mgo kpeemaw jaman kwo ra. ²⁰ Aan na wo jiniba kwo janabo tan, an na tgo bie ke yaako mgo kaana yaaki ja so an na wo ra. ²¹ Aan man fe ka kwo junma ke Matgi jan kwo, wodronh te, aan man fe ka wo ke mgow fran jan na. ²² Aan na aan baremance ce ka ta aa fe. Aan na koso kwo shaanma na ka so ko a jejanin no sgan bie. Nga a jejanin no sisa ka temen gare kan a ka danaya koso aa ra. ²³ Tite kpiin ka pan fe, wo mi ne tgonmanngon ni ne baarakengon ye aa koso. Barenman show mi eglisi ka cedindw ye, aa mi krista koso we ye. ²⁴ We koso aa yira aa ra ko aa ra ru kanu sebe ra, yaako eglisi la wo je, ka don ko jo mi aan fe ka aa tgo junma fwo.

Chapter 9

¹ Shiye ra, waajibi te ko ne ra sebe ce aa ma Yaa Masa ka mgo senumaw jaman kwo ra, ² bari ne raa sako don ka ban. Ne r"aa tgo junma fwo Masedwane jamana mgow ye ko: Akayi jamana baremanw labeni mun ka janman ji kabini sanun. Aa ka timinajari we barema shanman jija. ³ Wo bie na ta, ne mi baremacew ce ra aa ma, yaako aan n'an tgo junma min fwo wo kwo ra, wo kaana so fwo ye. Ne ma fe aa labeni nan so, e ko ne tin na fwo tgo min na. ⁴ Ni wo te, ni Masedwane mgo joo ka ta ne fe aa ka jara ka so aa ma labe, aan na muun katgu aan dani tin mi aa ra. ⁵ We koso, ne ra myiri ko ne ka kan ka wo baremanw daare ko aa ra ta ne jan aa ka jara, yaako aa jinifen min kwo fwo, aa ra wo janabo sani ne ka fii she ji. Wo na a yira ko a kera ni japeya ye, ko wo ma ke ni jaagoya ye. ⁶ Aa don ko min ka shunman doni dan, wo na shunma doni tge. Min ka shunman shaanman dan, wo na shunman shaanman tge fran. ⁷ Mgo keen - keen bie min latge aa yee konna, aa ra jini ke ka kanjan ni wo ye. wo kerri kaa greya aama, a kaa ke ni jagoya ye, bari min jini ke ni jape we, wo tgi re kwo ka ji Yaa Masa ye. ⁸ She mi Yaa Masa ye ka dubashifa bie ke aa ye ka shiya, yaako aa makwonan fenw na so aa boora sgan bie, kwo bie ra, ka shiya, yaako aa ren ka ta jan kewiri junmanw bie ra, ⁹ e ko a sebeni mun kitabu ra ko: A ri tge lagla ka jini ke fgantanw ra, a ka junmaya ti n'an ban abada. ¹⁰ Yaa Masa, wo min dani shi ji danikera ma, ka dunnifen fran ji a ma, wo na danishi shaanman ji aa ma ka wo bonan yaako aa din shaanma ke ni aa ka junmara we. ¹¹ A na aa jidi kwo bie ra, yaako aa ren ka aa tgew labla sgan bie, fwo mgo shaanma na baaka da Yaa Masa ye aa ka baara fe. ¹² Bari aa janman min ji, wo ti dan Yaa Masa ka mgo senumaw makwo jari dama ma, wo na to mgo shaanman na baaka da Yaa Masa ye ka ta' a fe. ¹³ Aa ka wo jama so, aa na Yaa Masa tanu bari aa ka kewariw kapana ni aa ka danaya fwoni we krista kibaro juma na, ani bari aa ye aa tge labla yee aa ye ani mgow bie ye. ¹⁴ Yaa Masa neemaba min ke aa ye, wo na to aa ra Yaa Masa daare aa ye ka aa kanu kwosebe. ¹⁵ Baaka Yaa Masa ye a ka jini fenba koso min ngon te!

Chapter 10

¹ Ne Paul r'a daare, ne min madginin mun ka ne to aa fe, nga ne yarakpeya ni no aa ka pan fe ni ne ti ji sgan min na. Ne aa daare krista ka doso shonniya ni a ka sabari koso ko ² aa kaa ne wajibiya ka fariya ni ne ka she aa fe jin sgan min na, bari minnu mi myiri ra ko aan mi tgonmana Hadamadinw tgo ra, ne ra don ko ne yarakpeyani na fariya wu ma. ³ Shiye na, aan piisgoma we tgonma, nga aan ti kee ke piisgo tgo ra. ⁴ Aan ka kee ke mnanw ti dinan jin taw ye, nga mnan baakamaw no Yaa Masa fe, ka kee kunben kokow ti. ⁵ Bisigiw ani fen o fen wri Yaa Masa donniya kama ka a kee, aan wuu re dabri. Aan ni myiriw bie koo, aa ra Krista kan mnan. ⁶ Aan labennin mun ni aaye ka kan mnanri ka dapa sgan min na, ka kan mnanbiya kwow bie hake bo. ⁷ Aa ye fenw kwokanna we fee. Ayiwa, ni mgo jo dani min a ra ko a ye min krista ta ye, wo la mniri a ra ko a ye min krista ye tgo min na, aan ne fran min krista ta ye tin ne. ⁸ Bari Matgi we fgan min ji aan ma, wo ma ji aa shiye koso, nga wo jira aa ka nafa so we kama. Hari ni ne ni yee bonan wo fgan koso ka damateme doni, ne ti naa muun. ⁹ Ne ta fe ka yira ne ka sebew fe ko ne min aa lasrana. ¹⁰ Joo kpin na fwo ko ne ka sebew konna koma ka gweren, ko aa baaka ka bun, ko nga ne yee kun min baakatan ye, ko ne ka koma ti fwoyi jan. ¹¹ Wo tgiw l'a don ko aan ka koma min tgo min na aan ka sebew konna ka so aan ti jin, aan fran na ke tin kewariw la ni aan ka she aa fe jin sgan min na. ¹² Minnu na yee tgo numanw fwo, aan ti aan yarakpeya ka aan yee jate wuu bongonkwow joo ye, wala ka aa yee shon ninwu ye. Wu l'a yee shon ngon ma ka aa yee kanjan ngon ma. We koso aa min hakritanw ye. ¹³ Aan kpin ti na aa yee bonan ka dama teme, nga Ala dan min sgi aan ye, ni aan fran min wo konna, aan na aan yee bonan ka kanjan ni wo ye. ¹⁴ Ni aan tin ma ta aa fe jin, aa tin na temen aan dan kan, nga aan ti temen wo kan, katgu aan she ra aa jara ni krista kibaro junman we ye. ¹⁵ Wo tgo ra dan min sgi ra aan ye aan ti temen wo kan. Mgo kpeema nu baara min ke, aan ti aan yee bonan wo ra, nga aan dgi ma kan ko ni jo ka fra aa ka danabgaw kan, aan ka baara ja na bonan aa shema kwosebe, ¹⁶ warisa ka she ka

kibaro junman fwo aa kofe jamanaw ra . Baara min kera mgo kpema ka baara jaw ra kan ban, aan ti na aan yee bojan wo ra. ¹⁷ Wo bie na ta, min na yee bojan, wo ra yee bojan matgi Kwo ra. ¹⁸ Katgu min na yee tgo junma fwo, wo ti tgo sebe sɔɔ, fwo Matgi we min tgo junman fwo.

Chapter 11

¹ A! Ni aa tiin sɔn ka ne ka hakritanya mupɔ dɔnnin, wotin na ja nee. Ayiwa, a'ye la ne mupɔ! ² Aa jannɔya min ne ra e ko a min Ala la tgo min na, bari ne r'aa mamnace keen je, wo min krsta re, warisa ka aa ji a ma e ko sungɔ sebe. ³ Nga ne mi sran na ko aa hakri kaa na yee ma, fwo aa ren k'aa dosokun jannɔya bla krsta ka pan fe, e ko sa we hawa njanni ni a ka cekuya wetgo min na. ⁴ Bari ni mgo jo ka na yesu kpeema kwo fwo aa ye, ni aan ka fwɔni kɔɔ te, aa na sɔn wo ma. Ni aa ka jin jo kpeema sɔɔ min ni naa ka kɔɔma ti keen ye, wala ka kibaro junma kpeema sɔɔ, aa ti ma min sɔɔ, aa na sɔn wu fran ma. ⁵ Ne ra jate ko ne man dgo ni wo cedin pisamanw ye fwoshi ra. ⁶ Hari ni ne min kwodɔbii ye koma la, ne ti kwodɔnbii ye dɔnniya ra. Aan wo yira aa ra fen bie ra ani tgo bie ra. ⁷ Nee Ala ka kibaro junma fwo aa ye sgan min na, ne ni yee madgin walisa ka aa kɔɔta. Yara wo kera jrumun ye ne fe? ⁸ Nee saa mnan eglisi kpeemaw na, e na fwo ner' a ka nafoo mnan aa ra warisa ka aa ye jama. ⁹ Ka ne to aa fe jin, ne mankwo ti min fenw jo ra, nga ne man ke mgo shi ka diin ye. Bareman minnu naa ka bo masedwane jamana na, wu re ne makwojan fenw jii ne ma. Ne ni yee kɔɔshi yaako ne kaa na ke mgo shi ka diin ye fwoyi ra. Ne na ne yee kɔɔ shi wo ra haribiin. ¹⁰ Krista ka shen mi min ne fe, wo kɔɔɔ ne ra fwo ko mgo shi ti she ka ne bari wo yee bojan ra Akayi jamana ja shi ra. ¹¹ Mɔn na ne re wo fwo? Ne wo fwo bari ne ti aa kanu wa? Ala la dɔn ko ne ra kanu de! ¹² Nga nee miin ke, ne nan to wo kan, yaako minnu min sababu jrin na ka aa yee bojan ko aa min aan ne bɔngɔnkwo ye, aan wu bari ka wo sɔɔ. ¹³ Wo mgow min cedin finjanfwow ye, ani baarakera lafribgaw. Aa r'aa yee w tgow yeema ka ke krsta ka cedinw ye. ¹⁴ Wo ti kabakwo ye, katgu shitani na a yee tgo yeema ka ke keen meeke we. ¹⁵ Wee kɔɔɔ, ni shitani ka baarakera w ka aa tgo yeema ka ke teenniya baarakera w ye, wo fran ti kabakwo ye. Aa laban na kanjan ni aa ka kewariw ye. ¹⁶ Ne na seki a kan kun ko mgo shi kaa ne jate hakritan ye. Nga ni aa ne jate tin, aa ne mnan e ko hakritan, yaako ne fran len ka yee bojan dɔni. ¹⁷ Ne na min fwo sisa, ne ti wo fwo Matgi tgo ra, nga ne jo re mun ka yee bojan. We ra sa ne ne koma e ko hakritan. ¹⁸ Mgo shaanman na yee bojan dipan jin kwow ra, ne fran na ne yee bojan. ¹⁹ Aa sɔn ka hakritanw ka kwow mupɔ, katgu aa ye min hakritgiw ye! ²⁰ Ni mgow aa ye ke yɔnw, warisa ka aa boofenwmnan aa ra, wala ka aa tɔnɔn, wala ka waso aa ra, wala ka aa tge tin aa jan kan, aa ren wo mupɔ. ²¹ Ne na min fwo, ne muun ne wo ra, ko: Aan ne hakritanya le yira! Wo bie na ta ni mgo jo ri yarakpeya ka yee bojan kwo jo ra, ne fran na yarakpeya ka wo ke. Haribiin, ne koma e ko hakritan. ²² Wu min Ebrulee ye? Ne bie min we ye. Wu bie min Israel shiyaw jo rze ye? Ne bie maa ru jo re. Wu bie min Ibrahim bɔnsɔnw jo re ye? Ne bie maa ru jo re. ²³ Wu min krsta ka baara kera lee ye? Ne maye ka temen wu kan. Ne koma konjon hakritan. Ne baara ke ka temen wu kan. Ne blara kasoo ra shian shaanman. Ne blera kwosebe ka temen wu kan. Ne tin min saya dara shian shaanman. ²⁴ Yahutuwookanmi jan bisaba ni kɔɔntɔn shian juuru bo ne ra. ²⁵ Ne blera nin beemew ye romekanw fe shian saba. Ne kuura ni senew ye shian keen, yaako ne ra pka. Ne tee ken nin shu ken kee kɔɔ jee ra. ²⁶ Ne dguratga shaan man kee. Ne tin min faashiira bajeew kan. Ne tin min faashiira byinkanikeraw shera. Ne tin min faashiira un yeekun ka shiyaw shera ani shiya kpeew shera. Ne tin min faashiira dbu kɔɔnna, ani konjo kɔɔnna. Ne tin min faashiira kɔɔjee kan. Ne tin min faashiira bareman finjanfwow shera. ²⁷ Ne tin min baara gwren ni sge ra. Ne shira un jannan shian shaanman. Kɔnjo ni myinnɔn we ne mlan. Ne tora kɔnjo bora shian shaanman. Ne tɔɔɔ ra nene ni fyee fe. ²⁸ Ka fra wo keenman kwow bie kan, eglisiw bie hanmin tin min ne ra dun wo dun. ²⁹ Nin mgo miin baaka ka dgo, fwo wo ra je ko ne bie baaka ka dgo? Ni mgo jo kunnan ka shen, wee dgi ne ra fran. ³⁰ Ni ne ka kan ka un wanso ne na wanso un ka baakatanya kwow re ra. ³¹ Mantgi yesu fa Ala laa tanun fwo badaa! Wo ra dɔn ko ne ti finjan fwo. ³² Ka ne to damasi, masace Aretasi ka gofrenere we dgu dun daw kɔɔshii yaako a ra ne mnan, ³³ nga ne ladgira saba kɔɔnna ni yrukese we flenti fe dgu lamrin koko kofe . Nne degen ka bo a boora.

Chapter 12

¹ Yeebojanri we waajibi re, nga nafa ti a ra. Wo bie na ta nne yiralifen minnu ye ka dɔnniya min sɔɔ ka bo matgi fe, ne da na she wu ma sisa. ² Nne krsta danabga jo dɔn, wo tofara ka ta sankoo sabanan la, a san tan ni naani fee jin ye. Ni a yee kun we taa jin, wala ni ee yirali fen jo re jee, ne ma wo dɔn, Ala lee wo dɔn. ³ Onhɔn, ne ra dɔn ko wo mgo tofara ka ta arijanna na. Haribyi ne m'a dɔn yala ni a taa jin, wala ni ee arijanna fen jo je, Ala lee wo dɔn. ⁴ Ee komaw men, mgo ti she ka seki aa kan. A ma dga mgo ye ka aa fxɔ fran. ⁵ Ne na yee bojan wo mgo shi kwo ra, nga ne ti na yee bojan un yee kwo ra, fwo ka ne ka baakatanya kwow fwo. ⁶ Hari ni ne ma fe ka yee bojan, neti naa ke hakritan ye, sabu ne na shen fwo. nga ne na yee bojan kwo topin, yaako mgo ne je tgo min na, ka min men ne kwo ra, a kaa ne jate ka temen wo kan. ⁷ Wo bie na ta, yaako ne kaana kuncabaya ke wo yirali fen kɔɔɔ, njmiin dun na ne piisgo ra, wo kera shitanni ka ce din ye ka ne tɔɔɔ yaako ne kaa ne kuncabaya ke. ⁸ Ne mantgi daare shian saba koa ra wo mabo ne ra. ⁹ Nga ee ne jaabi ko a ka neeman na ne bo, bari a ka shebgaya we yira ka pie baakatanya we ra. Ayiwa ne sɔn kwosebe kan yee bojan ne ka baakataya kwow ra ka temen fen bie kan, yaako krsta ka shebgaya ra to ne kan. ¹⁰ Wee kɔɔɔ baakatanya kwow ni nenni wu ni makwofentanyaw ni tɔɔɔ nisse wo krsta kɔɔɔ, wu bie ka ji ne ye, bari ne min baakatan ye sgan minna, wo ra sɔɔ ne baakatgi re. ¹¹ Ne tiin koma e ko hakritan, nga aa ne waajibiya wo ra, ka sɔɔ ne tgo juma fwo bga tin ka kan ka ke aaye ye. Hari ni ne ti fwoyi ye, ne ma dgo wo cedin pisaamaw ye tgo shi ra. ¹² Shien naa kekwo miinnu na yirra ko ne mi cedin ye, wu yira ra aa ra ni

munjūn ni biē ye. Wu kera tgemanshienw ni kabakwow ni kewari baakamanw ye. ¹³ Eglisi kpeemanw pisayara aa ye mōn kwo ra, fwo kwo keen jin, ko ne man sōn aa ne ka diin ta? Aa yafa ne ma wo kwo ra. ¹⁴ A fēē, ne labenino sisa ka ta kwo sabana kē aa ka jaara. Ne ti naa kē aa ka diin ye shian jin na fran, katgu ne ti aa boo fēnw jini, fwo aa yēē kunw. Dinw ma kan ka nafoo lajen aa banjibgaw ye, banjibaw lee nafoo laje aa dinw ye. ¹⁵ A ka ji ne ye ka ne boofew biē ji aa kōsō ani ne yēekun fran. Ni ne k'a kanu ka ta aa fē, ne kanuya we dgōya aa wa? ¹⁶ Aa na fwo ko ne ma kē aa shi ka diin ye, sōsōri t wo ra, nga aa jōō na fwo ko ne tin ka ceku, ko ne ra mlan ni ce kuya ye. ¹⁷ Ne miinnu ce ka ta aa fē jin, yala nee tōō sōō aa ra wuu jōō fē waa? ¹⁸ Nnee Tite daare ko a ra ta aa fē. Ne r'an baremace bla ka ta nen. Yala Tite tōōn sōō aa la waa? Ne ni wo ka kē ta man kē myiri keen ye? Aan tgonman tgo ma keen ye? ¹⁹ Kabini waati yan aa myiri ko aan ne jo ji aan yēē ma aa jan kōō, nga wo tē. Aan koma Ala jan kōō Krista ra. Barema kanubgaw, aan wo biē fwo aa ka nafa sōōri we kama. ²⁰ Nee sran ko, ni ne ka she aa fē jin, ne ta fē ka aa sōō tgo min na, ko ne ra aa sōō tin, ani aa fran ta fē ka ne sōō tgo min na, ko aa ne sōō tin. Ne sran ko ne na sōō kēē mi aa shema, ani cereya ni doso bō ni bla ngōn na kwow, ani tgo shēnni ni dajukōō komaw, ni yēēbojan ani wōyō kwow. ²¹ Nee sran ko ne sheni wo aa fē jin, Ala kaana na ne madgi aa jan kōō, ko mgo shaanman miinnu jrumu kē ka baan, ni wu ma nimisa aa ka ngōnniya ni aa ka kakraya ani aa ka kwo dgu dama tenmeninw na, ne kaa na komon wuu kōō.

Chapter 13

¹ Nin na kē na ta kwo saba na we aa fē jin. Kwo biē na jannabo ka kanjan ni shēēē flā wala shēēē saba dala koma we. ² Miinnu jrumu kē ka ban ani mgo shōw biē, ne ne wu lasōnmi hari ka sōō ne ti jin, e ko ne yin na fwo wuu ye ne ta kwo flanan la tgo min na, ne tinaan mgo shi nganni. ³ Wo sgan na aa ye tgemashen min yaara ko krista koma ne da ra, aa na wo je. Krista baaka man dgo aa ka pan fē, nga a na a ka shebgaya yira aa shema. ⁴ Shen ro, a kpenkpenla yri la a ka baakatanya ra, nga a jranmano sisa Ala ka shebgaya baaka ra. Aan fran mi baakatanw ye aye ra, nga aan na jranmaya aye fē aa ka pan fē, Ala ka shebgaya baaka ra. ⁵ ⁶ A' ye aa yēē sgesge ka aa yēē kōōbō ka fēē yala ni aa mi danaya sra kan. Aa m'a dōn aa yēew ka pan fē ko Yesu Krista mi aa kōōna? Fwo ni a ka sōō ko ban kē ni mi aa ra. Nga aan dgi ma kan ko aa na dōn ko gan ma kē aan na. ⁷ Wo biē na ta, aan Ala daare ko aa kaa kwo dgu kē. Wo kun tē ko aan tgo juma naa fwo, nga yaako aaye la kwo juma kē, hali ni aan kē ni mun na fwo ban kē nimin aan na. ⁸ Bari she shi ti aan ye ka shen kēē, fwo ka shen jama. ⁹ Ni aan ka kē baakatan nu ye sgan mi na ka sōō aan baaka ka buun, aan ni naa yrilaja wora. Aan min daare Ala fē fran, wo min de ko aan dapa. ¹⁰ We ra to nee sebe jin ce aa man ka sōō ni ne ti aa fē jin, yaako ne ka na she aa fē jin sgan min na un ka kwo janabo kaa gwreya, ka kanjani Matgi ka fgan ji ni wee ne ma. wo fgan ji kun min aa ye ra nafa sōō, a ma ji shēnri kama. ¹¹ Ayiwa baremaw kaa ni yēēē bēn. Aa darapa ka ngōn jeraja, ka myiriya kē ta, ka to hēē ra ngōn fē. Ni wo ka kē, kanuya ygi ni hēē tgi Ala na to aa fē. ¹² Aa ngōn fwo ni janninjan sebe ye. Ala ka mgo senumaw biē ra fo. ¹³ ¹⁴ Matgi yesu krista ka nēēma na ka kanuya ni nisenu ka jen ngōn ya juma naa to aa biē fē.

Galatians

Chapter 1

¹ Ne paul sebe jin ce, ne min kenin cedin ye, nga mgōw ma ne ce, wo cedinya fran ma bō mgo ra, fwo Yesu Krista ani fa Yaa Masa, wo min na lakrun ka bō shuw shema. ² Bareman miinnu byē mi ne fē yan, ne ni wuu sebe jin ce Galati jamana eglisiw ma. ³ Aan fa Yaa Masa ni Matgi Yesu Krista la nēēma ni dososhōn ji aa ma. ⁴ Krista ra yēē ji an ka jrumunw kōō, walisa ka an tla dījan dguman jin la, ka kanjan ni an fa Yaa Masa sago we. ⁵ Nōōō la da wo kan badaa - badaa Amaana. ⁶ Min naa kri krista ka nēēma baaka ra, aa wo bla jonaa ka aa yēēma kibarū juman shifa pkeēma ka pan fē, we re ne kabakwoya haari. ⁷ A tē ko kibarū juman pkeēma min jin, nga mgōw jōō ma kan ka aa hakri nganmi. Wu ma fē ka Krista kibarū junman yēēma. ⁸ Ngā ni aan ne yēekunw wala sankoola mēēē jō ka kibarū junman pkeēma fwo aa ye, min ni aan ka gare fwo ni ti keen ye, wo tgi la danga. ⁹ An na fwo ka ban tgo min na, nee segin a kan sisa kun ko: Ni mgo jō ka kibarū junma pkeēma fwo aa ye, ni wo ti aa ka mnannin we, wo tgi la danga. ¹⁰ Ayiwa, ne ma fē ka ne kwoja mgōw le ye wa, wala Yaa Masa ye? yala ne man fē ka mgōw jajenankwow le kē wa? Ni ne tin ma fē ka mgōw jajenankwow kē halibiyi, ne tin tinaa kē Krista ka baaradin ye. ¹¹ Baremaw, ne ra fwo aa ye ka pyē ko ne kibarū junman min fwo aa ye, wo ma bō mgōw ra. ¹² Ne ma wo sōō mgo fē. Mgo shi fran ma ne kran wo ra, nga a yirala ne ra Yesu krista le fē. ¹³ Ne tiin tgonman Yahutuwa ka diina sra la tgo min na gare, aa wo mēn. Aa ra dōn ko ne tin ni tgu Yaa Masa ka eglisi nōfē ka a tōōō fwo ka dama temen, walisa ka a shiye. ¹⁴ Ne tin temenna ne flannōn Yahutuwa shanman kan Yahutuwa ka diina kwow ra. Ne dosokun biē tin mu aan bemanw ka landa fwo niw ne ra. ¹⁵ Ngā Yaa Masa ne janatōmō yani ne koni bangi, ka ne kri a ka baara kama a ka nēēma baaka ra. ¹⁶ A jara a ye ka a dince yira na ra walisa ne ra wo kibarū junma fwo shiya pkeē mgōw ye sgan min na, wo jani n biē ne ma mgo shi jrika. ¹⁷ Minnu kera cedinw ye ne jan, ne ma ta wuu sgara jerusalem, nga ne shinna ka ta Arabi jamana la. Wo kwō, ne ni kwōseki ka ta Damasi. ¹⁸ San saba temenin kwō, ne taa jerusalem yaako ne ni Pieri la ngōn dōn. Ne re tee tan ni juuru kē a fē jin. ¹⁹ Ngā ne ma cedin shōw shi je, fwo Matgi baremace Yakuba. ²⁰ Ne ra fwo Yaa Masa jan kōō ko, ne kwo minnu sebe, finjan ti wuu ra. ²¹ Wo kwō, ne ta siri ni silisi jamananw ra. ²² Wo waati biē ra, Krista ka eglisi minnu mi jude jamananw ra, wuu tin ma ne je ka ne dōn. ²³ Aa tin na mēn dōrōnh ko min ti nin tgu aa nōngan ka aa tōōō, ki sinkoo mapkeya ka dannaya shiye, ko wo biē wo dannaya kwo waajuli kē sisa. ²⁴ Wo sganna aa tiin Yaa Masa tadon ne kwo ra

Chapter 2

¹ San tan ni naani temennin kwo, ne ni Barnabasi le y'an kwoseki jerusalem. Nee ta ni tite fran ye. ² Ne taa ka kanjan ni Yaa Masa ka yirali we ne ra. Ne dgenna ka kibarun juman min wanjuri ke shiya pkeman mgow sheman, nee wo bie yira aa jan mgow ra aa dan na, yaako nee baara min ke ka temen, ani ne min baara min kera sisa, a kaa na so ko nee wo ke fu. ³ Ayiwa, ne tgonmanngon Tite min mi Greki ye, wu ma wo waajibiya ka bookwo, ⁴ hari ka so bareman fjanfwow so tin ma fe k'a waajibiya wo ra. Wu tin naa dgon ka dun aan sheman, yaako aan hronya min so Krista Yesu ra, aa ra wo shyen ka soon ka aan bla yonya ra. ⁵ Aan ma aa kan mnan, aan man koo aa ye hari waati kunkurunnin konnan, yaako kibarun junman shyen laa to a fe. ⁶ Nga minnu jatra jan mgow ye, shye na aa tin mi wo min ye, wo ti fen ye ne jan na, sabu Yaa Masa ti mgo fee a kwakanna fe, minnu jatera jan mgow ye, wu pkin man fwoyi fra ne ka kibarun junman fwonin kan. ⁷ Nga aa yekunw na je ko Yaa Masa re baara karifa ne ma ko ne ra kibarun junman fwo shiya pkeew shema, e ko a ra ji Pieri ma ka a fwo Yahutu shema tgo min na. ⁸ Bari Yaa Masa Pieri laben ka ke Yahutu ka cedin ye tgo min na, ee ne laben ka ke shiya pkeemaw ka cedin ye tin ne. ⁹ Yakuba ni Pieri ni Yuhana minnun tin jatera e ko samasinw, wu ra je ko wo baara karifara ne ma Yaa Masa ka neema baaka ra sgan min na, wu re aa tge dun ne ni barnabasi tge ra ka yira ko aan kera jengonw ye. Aa sonna an ta baara ke shiya pkee mgow shema, ko aaye na ta Yahutu shema. ¹⁰ Aa r'an daare dronh ko aan hakri to danabga fgantanw na. Ne fran leen jija ka wo ke. ¹¹ Pieei nanin kwo Antiose, ne ra so so mgow bie jan nan, katgu a yaakini tin mu. ¹² Sani mgo so ra she jin ka bo Yakuba fe, wo ra so a tin dunnin ke ni shiya pkee baremaw fe. Nga wu shera jin sgan min na, e y'i mabo aa ra, a ma son ka dunnin ke aa fe kun, bari a sranna bookwoniw na. ¹³ Barema Yahutu show fran lee ya ka flankafwoya shii ke, fwo Barnabasi yee lafrila aa ka flankafwoya fe. ¹⁴ Ne ra je ko aa tin ti tgonma ka teen ka kanjan ni kibarun junman shen we sgan min na, ne y'a fwo Pieri ye aa bie jan na ko: Ye min mi Yahutu ye, ni ye shiya pkeema mgow tgo ta, ka Yahutu tgo bla, ee she ka shiya pkeema mgow kaaba ka Yahutu tgo ta tgo dii? ¹⁵ AAn pkin mi Yahutu yewow ye, an ti shiya pkee mgo jrumukelaw ye. ¹⁶ Wo bie na ta, an nan don ko mgo shi ti jo so Yaa Masa jan ko sariya kewariw baaka ra, fwo Krista Yesu dannaya baaka ra. We koso an fran dara Krista Yesu ra yaako an jo so Krista dannaya baaka ra, wo kaa ke sariya kewariw no ye, bari mgo shi ti jo so Yaa Masa jan ko sariya kewariw baaka ra. ¹⁷ Ayiwa, k'an to jo yaara la Krista baaka ra, ni an yekunw ka so jrumukelaw ye, wo ko ko Krista baara ke jrumu we wa? Wayi de! ¹⁸ Nga ne tin fen minnu shye, ni ne wu didaa kwo kula, ne ni yee yira sariya shyebga le. ¹⁹ Ne pkin sa ni mun sariya ka pan fe, sariya pkee fe, yaako ne ra jranmaya Yaa Masa ye. ²⁰ Ne ni Krista pkenpkenra yri la ngon fe. Ne jranman no, ne yee te kun, Krista le mi jranmayara ne konna. Ne mi jranmaya min na sisa, ne tgonma wo ra Yaa Masa dince dannaya baaka ra. Aye le ne kanu ka a yee ji ne koso. ²¹ Ne tin ban Yaa Masa ka neema ma, bari ni teeniya we so sariya baakara, Krista sara fwu.

Chapter 3

¹ Aye galatika hakritanw! Yesu Krista pkenpkeni yri la, wo kwo yirala aa ra ka pye, jon n'aa malasa? ² Ne ma fe ka jin dronhn ne don aa fe: Aa ji senuma so sariya kewariw baaka ra wa, wala kibarun junman lamenni ni a dannaya baaka ra? ³ Aa kera hakritanw ye tan tgo dii? Aa ra damnan ji senuma baaka ra, sisa aa man fe ka a dapa aa yekunw baaka ra wa? ⁴ Aa kwoba minnu so, aa wu so fu wa? Nga wu ti she ka ke fu. ⁵ Yaa Masa ji senuma ji aa man ka kabakwow ke aa shema sgan min na, ee wo ke aa ka sariya kewariw keri koso wa, wala kibarun junman lamenni ni a dananya koso? ⁶ Wo tgo ra kitabu we koma Ibrahim kwo ra ko: A dara Yaa Masa ka koma ra, we jatera a ye teeniya we. ⁷ We ra to aa don ko minnu mi dannaya sra kan, wu re min Ibrahim bonson sebew ye. ⁸ Kitabu konna ka a je ko Yaa Masa na jo ji shiya show ma dannaya baaka ra, we koso a flanna k'a kibarun junman fwo Ibrahim ye ko: Shiyaw bie na duba so yee ra. ⁹ We ra to minnu min dannaya sra kan, wu duba so e ko dannabga Ibrahim duba so tgo min naa. ¹⁰ Mgo minnu bie min sariya kewariw sra kan, wu min danja ko. katgu a sebennin mu ko: Mgo o mgo ti to ka sariya kitabu la kwo sebenninw bie ke, wo danjani mu. ¹¹ Ayiwa a pie ni mu ko mgo shi ti jo so Yaa Masa jan ko sariya baaka ra, katgu a sebenni mu ko: Mgo teennin na jranmaya danaya we baaka ra. ¹² Sariya pkin ti danaya kwo ye, bari a sebenni mu ko: Min sariya ce fwonw bie ke, wo na jranmaya aa baaka ra. ¹³ Krista l'an kumabo sariya ka danan ma. Aye yee kera danan wee aan no nan, bari a sebenni mu ko: Mgo o mgo pgara yri kan, wo danjannin mu. ¹⁴ Wo kera yaako Ibrahim duba min so, wo ra lashe shiyaw bie ma Yesu Krista fe, yaako jin senuma mi lahidu tara, aan wo so danaya baaka ra. ¹⁵ Baremaw, ne na koma ka kanjan ni hadamaadinw ka kwo ketgo we. Ni Mgo jo ka layidu ta ka a sgi kwonuman, mgo pkeema ti she ka wo shie wala ka fe pkeema fra wo kan. ¹⁶ Ayiwa, Yaa Masa tin layiduw ta Ibrahim ni a bonson we, kitabu ma koman a bonson shaanman kwo ra, ko bonsonw, nga a komana a bonson keen ne kwo ra, ko a bonson, ni wo mi krista ye. ¹⁷ Ne man fe ka min fwo, wo fee jin ye ko: Yaa masa layidu ta ka a sgi kwo juman. Sariya min sgira san keme naani ni bisaba wo layidu tanin kwo, wo ti she ka wo layidu yeema ka a kwo fwonin shie. ¹⁸ Bari Yaa masa cyen min jii, ni wo tin basgira sariya kan, wo tin tina ke layidu non ye kun, nga Yaa masa ra jii Ibrahim ma ka kanjan ni a ka layidu we ye. ¹⁹ Wo sgan na sariya sgi kun we non ye? A sgira layidu tani kwo, sariya shienri kwow lee koso. A tin ka kan ka to jin fwo layidu tara Ibrahim bonson min kwo ra, wo ra na. Wo sariya sgira meekew fe, a temena mgo boo fe. ²⁰ Min temen mgo boo fe, wo ti mgo kee ka kwo ye, ka so Yaa masa mi keenpe re ye. ²¹ Yala sariya mi Yaa masa ka layidu we kama wa? Wayi de! Sariya min she ka jranmaya ji mgo ma, ni wo tun sgira, wo sgan ra mgow tin na teen nin ya so sariya baaka ra. ²² Nga kitabu ra fwo ko hadamadin bie mi jrumu fgan ko, yaako layidu jinifen min so Yesu Krista dannaya fe, wo ra ji a dannabgaw ma. ²³ Sani

dannaya waati we she, aan tin mi sariya ka mra la, aan blara jin ka wo danna nata yirali makoon. ²⁴ We ra to sariya kera an densennama blasrabga we ka an lashe krista ma, yaaka aan jo sɔɔ Yaa masa jan kɔɔ danna baaka ra. ²⁵ Danna waati sheniwo, aan ti densenma blasrabga boora kun. ²⁶ Aa bie mi Yaa masa dinw ye danna we baaka ra Krista Yesu ra. ²⁷ Aye minnu bie batisera krista ra, aa krista dun aa kan na e ko deeke. ²⁸ Wee kɔɔɔ frawasi ti yahutu w ni shiya show she kun, wala yɔnw ni hɔɔnw, wala cew ni mosow, bari aa bie mi keen krista Yesu ra. ²⁹ Ayiwa ni aa mi Krista taw ye, aa mi Ibrahim bɔnsɔnw fran ye, ani cyentalaw, ka kanjan ni Yaa masa ka layidu we.

Chapter 4

¹ Ne ko : Ka cyentala deensenma to, danpaa shi ti a ni yɔn she, hali ka sɔɔ a mi fen bie kungti we. ² Ka a deensenma to, a mi kɔɔshibgaw ni kwo janabolaw boora fwo ka she a fa ka waati latgenin ma. ³ An fran mi tin. Ka an to deensenya ra, an tin mi dijan la kwow ka yɔnya ra. ⁴ Nga waati dapanin shera, Yaa masa re ya dince ce ka na. A wooro moso re fe, a wooro sariya kɔɔ, ⁵ yaako a ra sariya kɔɔ mgow kunmabo yaako an dun ja sɔɔ Yaa masa dinya ra. ⁶ Aa mi Yaa masa dincew ye, we kɔɔ Yaa masa re yaa dince Nin ce ka na dun aan dosokunw na. O Ni we pren ko: Aba, aan fa. ⁷ We ra to e ti yɔn ye kun, fwo dince. Ayiwa, ni mi dince ye, e mi cyentara fran ye Yaa masa baaka ra. ⁸ Waati temennin na, aa tin ti Yaa masa don. Aa tin mi miinnu ka yɔnya ra, wuu ti batofen sebew ye. ⁹ Nga sisa, kabini aa Yaa masa don, ayi, kabini aa dunna Yaa masa fe, aa ra kwɔseki wo kwo fwo baakatanw ma tgo dii? ¹⁰ Aaye dunw ni karow ni waatiw ni sanw bla! ¹¹ Nee sran aa kwo ra ko a kana na sɔɔ nee baara ke aa kɔɔ fwo. ¹² Baremanw, nee aa dare ko aa ke e ko ne, katgu ne fran mi e ko aa ye. Aa ma ne tɔɔɔn fwoyi ra. ¹³ Aa ra don ko ne ta kwo gare wo ka kibarun junman fwo aa ye, wo ra sɔɔ ne tun man kenngen. ¹⁴ Aa kɔɔɔri sɔɔ ne ka bana kɔɔ, wo bie na ta aa ma ne mafyena wala ka nunun ne ra, nga aa ne mnan e ko Yaa masa ka meeke jo, wala krista yesu yee. ¹⁵ Aa pushojanin tin mun ne kwo ra kwosebe. Nga wo pushonja mi min? Bari ne mi aa sheere ye ko ni a tin she ka ke, aa tin na aa yee janw bo ka wu ji ne ma. ¹⁶ Nee shen fwo aa ye, we kɔɔ ne kera aa dgu ye sisa wa? ¹⁷ Wo mgow jijanin no aa kwo ra, nga wu ka myiriliw man jin. Wu ma fe ka aan ni aa paa ka bo ngon na, yaako aa jeraja wu kwo ra. ¹⁸ Jejari pkin ka jin kwo junman ka pan fe, sgan bie. Wo kaa ke ka ne to aa shema dɔɔnh. ¹⁹ Ne ka deensenw, ne mi din woo kɔɔnbaa jinmin tɔɔɔ ra aa kɔɔ kula ye, fwo krista laa ke aa kɔɔna sebe ra. ²⁰ Ne tin ma fe kan yee sɔɔ aa shema sisa, yaako ne ra she kan koma tgo yee, sabu ne shikanin non aa kwo ra! ²¹ A ra fwo nee, aaye minnu man fe ka ke sariya kɔɔ, yala aa ti sariya koma lamen wa? ²² A sebenin mun ko dince fla tin mi Ibrahim fe. Keen tin mun a ka yɔnmoso din ye, a sɔ keen tin mun a ka hɔɔnmoso din we. ²³ Yɔnmoso dince wooro piisgo baaka ra. Hɔɔnmoso dince wooro Yaa masa ka layidu baaka ra. ²⁴ Kɔɔ pkeema mi wo kwo ra: Wo moso fla mi layidu fla bisgiw ye. Keen mi Agar ye, wo mi sinayi kru bisgi wee. Ee dinw woo yɔnya ra. Agar mi sinayi kru we Arabi jamana ra. ²⁵ Wee kanjan ni jerusalem sisalama we, bari a ni a dinw mi yɔnya ra. ²⁶ Nga sanfe jerusalem mi hɔɔnmoso we, we mi aan bie ba we. ²⁷ A sebenin mun ko: Moso dinwoobii, e yirilaja! woo kɔɔnbajinmin ma ye mi mna, e yirilajaninba laa konboka tin! Bari moso min tora a dana, wo dinw na shiya ka temen moso cetgi ta kan. ²⁸ Aaye pkin baremanw, aa mi layidudinw ye e ko Isaka. ²⁹ Waati temennin na, din min wooro piisgo tgo ra, wo ri gwan Yaa masa jin ka din nonkan ka a tɔɔɔ. A mi tin halibyi. ³⁰ Nga kitabu we mɔn fwo? A ka: ki ya yɔnmoso ni a dince pken, bari yɔnmoso dince ni hɔɔnmoso dince tina cyen ta ngon fe. ³¹ Wee kɔɔ baremanw, aan ti yɔnmoso dinw ye, fwo hɔɔnmoso dinw.

Chapter 5

¹ Krista laa tla hɔɔnya we kama. we kɔɔ aa sinsinnin nan to wo hɔɔya kan, aa kaa aa yee bla yɔnya tɔnnayri. ² A fee, ne Paul la fwo aa ye ko: Ni aa ka kenjen, krista tinaa fwoyi jan aa ye kun. ³ Ne sekin a kan kin ko: Mgo o mgo ka kenjen, ne ra fwo wo tgi ye ka pie ko sariya kwow bie keru yru mi a ra. ⁴ Aa ye minnun bie jo yaara Yaa masa jan kɔɔ sariya baaka ra, aa paara ka bo Krista ra, aa byinna ka bo Yaa masa ka neema na. ⁵ Aan pkin dgi man kan jin senuma baaka ra ko aan na teenninya sɔɔ Yaa masa fe. Aan mi we mankɔɔna ni danna we. ⁶ Bari Krista Yesu ra, kenjen wo, kenjenbiyi wo, nafa ti wo shi ra. Danna min baara ke kanuya baaka ra, nafa min we ra. ⁷ AA tin bii kapan. Jon aa bari ka bii shen sra kan? ⁸ Wo myiiri ma bo aa kribga Yaa masa ra fiyewu. ⁹ Bwuurufwunnun fen dɔɔnin we mgu kɔɔnninin bie fwuunnun. ¹⁰ Wo bie na ta, ne dgi dani min aa kan Mantgi ra ko aa tinaa sɔn ka myiiri kwo pkee ra, nga mgo o mgo aa hakri njanmi, wo tgi na tɔɔɔ de. ¹¹ Baremaw, ne pkiin ka pan fe, ni a ra sɔɔ ne mi kenjen kwo waajuri ke ra kun, mɔn na to gwan ne ke ne nonjan ka ne tɔɔɔ halibiin? Ni ne tiin wo kee, Krista pkenkenyri kwo tin tinaa ke kunnashenri kwo ye kun. ¹² Miinnu mi tɔɔɔ lawrila aa shema, ne tin ma fe wu ra a yee tige pewu! ¹³ Baremaw, aa pkin krira hɔɔnya we kama, nga aa kaa wo hɔɔnya ke piisgo kwow ke sababu ye, nga aa ngon makwo jan kanuya ra. ¹⁴ Bari sariya bie dapa ni koma keen jin nee ko: kiya e mgo ngon kanu e ko e yee kun wo.

¹⁵ Nga ni aa min ngon cin na ka ngon jimin, aa' aa yee kɔɔshi, aa kaana ngon ban dun na. ¹⁶ Ayiwa min mi ne fe ka fwo aa ye, wo fee jin ye ko: A' tgonma ji senuma baaka ra. Ni wo ka ke, aa tina piisgo nge kwow ke fiyewu. ¹⁷ Bari kwo minnu man ji ji senuma we, piisgo jan bo wu fe. Kwo minnu ka ji piisgo we, ji senuma ti wu fe fiyewu. Aa ngon kee re, yaako aa ma fe ka kwo minnu ke, aa kaa wuu ke. ¹⁸ Nga ni ji senuma mi aa nanmnangba wee, wo sgan na aa ti sariya kɔɔ. ¹⁹ Piisgo ka kewariw yirala, wuu fee: janmgɔya, ngonniya, kakraya, ²⁰ jo sɔn wo, shubgayawo, dguyawo, sɔsɔriwo, keewo, pangoyawo, jinminyawo, bla ngonna kwow, paariwo, kan taariwo, ²¹ konjanriwo, dɔɔshɔyawo, ni kwo koonke ani wuu bɔngonkwow. Nee aa lasɔnmi e ko ne tin na fwo aa ye ka ban tgo min na ko miinnu wo kwow ke, wuu ti naa dun Yaa masa ka masaya ra fiyewu. ²² Nga ji senuma din we kanuyawo, ani pushonjawo, herewo, mupuriwo, hinnanwo,

jumayawo, dannamgoya,²³ sabari, yeemnanri. Sariya shi ti wo bongonkwow kee!²⁴ Minnu mi krista Yesu taw ye, wuu piisgo ni a lgera kwow ni a sakonan kwow pkenpken yri la ka aa pga.²⁵ An janama no ni senuma baaka ra, we kɔsɔ aan tɔnma ni senuma baaka ra.²⁶ Aan kaa an yee bonjan, ka dun ngon jinmin kwow ra, ka ngon cereya.

Chapter 6

¹ Baremaw, ni mgo jo ka mnan yacema kwo keri la, aaye miinnu mi ni senuma sra kan, aa wo lateen ni madginniya ye, ka e yee kɔshi, yaako e fran kaana kɔɔɔ. ² Aa ngon janma ka ngon ka diinw ta. Aa na Krista ka sariya dapa tin. ³ Ni mgo jo myiiri ko aye mi fen ye, ka sɔɔ a ti fwoyi ye, a ra yee lafri. ⁴ Mgow bie keen-keen naa aa yee ru tɔnma tgo sgesge. Wo tgo ra, ni yeebonan ja mi aa fe, aa na wo sɔɔ aa yee ra, mgo pkeema sin tinaa ke wo ra. ⁵ Bari bie keen-keen na a yee ka diin ne ta. ⁶ Mgo min kran mgo pkeema fe Yaa masa ka koman la, wo tgi laa a kaamgo nija bo a boofenw bie ra. ⁷ Aa kaa aa yee lafri. Mgo ti yeekwo Yaa masa ra. Mgo ka fen o fen dan, ee wee shunman tge. ⁸ Min ka danni ke a piisgo we, wo na tiininya sɔɔ ka bo piisgo ra. Min ka danni ke Ni senuma we, wo na pranmanya banbii shunman tge ka bo Ni senuma fe. ⁹ Aan kaa sge kwo junma ke ra, katgu ni aan ma sge ka a bla, aan na shunman tge sgan bennin na. ¹⁰ Wee kɔsɔ, ni tgo mi aan fe, aan kwo junman ke mgow bie ye, saanko aan barema dannabgaw. ¹¹ A' sebedin kunbaman jinnun fee. Ne yeekun boo we ra sebe ka aa ce aa ma. ¹² Miinnu man fe ka aa kwo ja mgow ye piikoo kwo ra, wuu ma fe ka aa waajibiya ka kengen. Aa wo ke yaako mgow kaana aa tɔɔɔ Krista pkenpkenyri kɔsɔ. ¹³ Miinnu kengen na, wuu yee ti sariya sra tɔnma. Aa ma fe ka aaye kengen yaako aa ra aa yee bonyan ko wo tgenmashen mi aa pii ra. ¹⁴ Ne pkiin tinaa yee bonya fwoyi ra ni aan Mantgi Yesu Krista pkenpken yri te. Wo pkenpken yri baaka ra, dijan sanin no ne ka pan fe, ne sanin no dijan ka pan fe. ¹⁵ Kengen ni kengenbiya, wo shi ti fwoyi ye. Ka ke danfen kuula ye, wo re jate. ¹⁶ Miinnu bie mi sra jin tɔnma na, ne ra fwo wuu ye ko: Yaa masa ka here ni a ka makari la ke wuu ni Yaa masa ka Israel bie lajenin fe. ¹⁷ Kabini sisa mgo shi kaa ne tɔɔɔ kun, bari Yesu ka tgenmashenw mi ne piikoo ra. ¹⁸ Baremaw, aan Matgi Yesu Krista ka neema laa ke aa fe. Amiina.

Ephesians

Chapter 1

¹ Ne Poli Krista Yesu ka ceradin Yaa Masa sago baaka ra, ne sebe jin ce Yaa Masa ka mgo senumanw ma Efese, wu minnu min Krista Yesu dananbgaw ye. ² An fa Yaa Masa ni Mantgi Yesu Krista la neema ni dososhon ji aa ma. ³ An Mantgi Yesu Krista fa Yaa masa la tando. E Nin senuma ka dubaw bie daa an kan sankoo jaw ra Krista la. ⁴ Yaa Masa r'an janatomo Krista ra sani dijan koni da, yaako an ke senumaw ni yaakibiwi je a jan kɔɔ. ⁵ Yaa Masa ka kanuya kɔson a flannan ka latge ko an na ke a dinw ye Yesu Krista baaka ra ka kanjan ni jape we, ⁶ yaako a ra ka neema mi jin aan na a ka kanunin na, wo nɔɔɔ ra tanu. ⁷ An kunmabɔri sɔɔ aye ra a yuu bonnin baaka ra, jrumunw yafa kpin, ka kanjan ni Yaa Masa ka neema dama donbii we. ⁸ Ee wo neema shiya an fe haari, ni hakritgiya ni donniya shifa bie ye. ⁹ A ra sako bunde yira an na ka kanjan ni a yee jape we. A ra latge Krista ra, ¹⁰ ko ni waatiw ka dapa sgan mi na, a na sankoo ra fenw ni dgukoo kan fenw bie lajen ka ke keen ye krista ra, ¹¹ An kera ciantaraw ye Krista ra fran, bari mi fen bie ke ka kanjan ni a yee sako ka kwo latgeni we, wo flannan ka an kwo latge ka kanjan ni a sako we, ¹² yaako an ne minnu flannan ka aan dgi da Krista kan, aan ke a nɔɔɔ tanunli sababu we. ¹³ Aa fran, kabini aa shen koma men, aa krishili kibarur juman kpin, aa dgi dara we kan. Aa danin kwo wo ra, tgemashen dara aa kan. Wo mi layidu Ni senuma we. ¹⁴ Ni senuma mi aan ka cen gare fen we, k'a yira ko aan na dun wo cen na, ni Yaa masa ka a taw bie kunmabo sgan mi na, yaako a nɔɔɔ la tanu wo ra. ¹⁵ We ra to, dananya mi ma fe Mantgi Yesu ra, ani aa Yaamasa ka mgo senumaw bie kanun tgo mi na, kabini nee wo kibariya men, ¹⁶ ne ti baaka dari dabra Yaamasa ye aa kɔsɔ. Nee aa tgo fwo ne ka darelw la fran, ¹⁷ Ko aan mantgi Yesu Krista ka Yaa masa, nɔɔɔ fa, wo ra Ni senuma ji aa ma, ka aa ke hakritgiw ye ka Yaa masa donnuya yira aa ra, yaako aa aye don. ¹⁸ Ne ra a dare ko aa dosokun janw la yee, yaako Yaa masa laa krie dgi mi na, aa wo don, ani a na cen mi ji aa ma a ka mgo senunmaw shema aa wo nɔɔɔ fran don, ¹⁹ ka a ka shebgaya damadobii fran don aan dananbgaw ka pan fe. Wo shebgaya we kanjan ni a ka fganba baarake tgo we. ²⁰ Ee wo fgan yira Krista krunni we fe ka bo shuw shema ka a sgi a yee krin fe sankoo jaw ra. ²¹ A ra sgi kuntgiyaw ni shebgaya ni fgan ni masayaw bie kun naan kwosebe, ani tgow bie kun na, dijan jin la tgow dama te, hari dijan nata ra tgow fran. ²² Yaa masa fen bie koo Krita ye k'a ji ka ke eglisi kuntgi we kwo bie ra. ²³ Eglisi mi a piikoo we. Aye min fen bie pa, eglisi min wo dapaniya we ye.

Chapter 2

¹ Aaye kpin sa nin tinmun aa ka yacew ni aa ka jrumuw la. ² Aa tin tɔnma wu ra gare ka dinpan jin tgo ta ka kanjan ni fyen fgan kuntgi tgo we, wo ni min baara ke kan blali dinw kɔna sisa. ³ Aan bie ani wuu fran tin min jengonw ye ka aan gwan aan piisgo ngew ra, ka piisgo ni myirili sagow ke. An tin min jinmiyadinw ye fran e ko show, an woora tin ne. ⁴ Nga yaa masa ka makari ka bun kwosebe ! A ran kanu kanuyaba min nan, ⁵ wo kɔsɔ, k'an sani to aan ka yacew fe, a ran ni krista pranmanyaan ngon fe. Aa krishini mu neenman we baaka ra. ⁶ A ran lakrun ngon fe fran ka aan sgi ngon fe sakoo jaw ra krista Yesu ra. ⁷ Ee wo ke yaako a ra a ka neenman daman donbii yira a ka jumaya fe aan ka pan fe krista Yesu ra waati nataw bie ra. ⁸ Aa krishini mu neeman we baaka ra dananya fe, wo ma bo aa yeekun na de, Yaa masa ka jinifen no. ⁹ Wo ti kewariw non ye, yaako mgo shi kaana a yee bonjan. ¹⁰ Yaa masa ka baara non mi aan nee ye. A ran da Krista Yesu ra kewari

junmanw kama, a konna ka wu laben yaako aan tgonma wu ra. ¹¹ Aye minnu min shiyaw ye piisgo ka pan fe, ni aa krila kenjenbii kenjenniw fe, wo kenjen min kera aa piisgo ra mgo boo fe, aye raa hakri to aa tgo gare ra, ¹² ko wo sgan na krista tun ti aa fe, aa tun ti Israel shiya jaye, aa tun mi donanw ye Yaa masa ka kwo fwoniw layiduw ka pan fe, dgiya shi tun ti aa fe. Yaa masa tun ti aa fe dijan na. ¹³ Nga sisa, ka soa aa mi krista Yesu ra, aa minnu ja tin ka yan, aa srujan ni mu krista yuu baaka ra. ¹⁴ Aye yee kun mi aan ka heere we. Pari koko min tin mi Yahutuw ni shiya show she, wo koo wo, dguya min ti mi aa she, ee wo tin ka aa fla ke keen ye. ¹⁵ Ee sariya ni a ce fwoniw ni a kwow wri ni a yee ka saya we, yaako a ra aa fla ke mgo kla keen ye a yeera ka heere dun aa she, ¹⁶ ka aa fla ke piikoo keen ye ka aa ni Yaa masa she ben a saya fe kpenweyri kan, ka wo dguya ban a kpenweyri fe. ¹⁷ Yesu naan ki kan bo ko: Aye minnu ja tun yan ani aye minnu ja tun ka srun, dguya baana. ¹⁸ Bari aan fla bie she ka dun aan fa fe Ni keen na Yesu yee kun baaka ra. ¹⁹ Ayiwa we koo aa ti donanw ni jamana kpeema mgow ye kun, nga aa ni Yaa masa ka mgo senumanw mi jamana keen dinw ye, aa mi Yaa masa ka sho mgow ye. ²⁰ Aa joni mi ju min kan, wo mi cedindw ni ceraw ye. Krista Yesu yee kun mi wo kpiira sendekru we. ²¹ sho bie ngon mnan we ra ka jo ka ke Yaa masa batoshoba senuman we matgi ra. ²² Aa fran jo ngon fe aye ra ka ke Yaa masa sgi ja we Ni senuman baaka ra.

Chapter 3

¹ We koo ne paul, Krista Yesu ka kasolamgo wo aa ye shiya kpeew koo, ² baara min karifara ne man Yaa masa ka neema kwo ra aa koo, aa man wo men ke? ³ Yaa masa ra ka gundo doniya yira ne ra, e na fwo ne ra sebe sisa ni koma dama joo ye. ⁴ Aa ka wo kran, aa na a je wo ra ko nee Krista ka gundo faamun. ⁵ Wo gundo tin ma don waati temennin mgow fe, nga Yaa masa wo yira sisa a ka cedin senumaw ni a ka ceraw ra Nin senuma fe. ⁶ Wo gundo fee ni ye, ko kibaro juman baaka ra, shiya kpeew ni yahutuw mi centangonw ni piikoo keen ye, ani jengonw Yaa masa ka layidu ra, ee wo mi ta krista Yesu ra. ⁷ Ne kera wo kibaro juman baarakera ye ka kanjan ni Yaa masa ka neema jini we min jira ne man a ka shebgaya baarake tgo fe. ⁸ Ne miin ka dgo ka temen Yaa masa ka mgo senuman show bie kan, ni neema jira ne ma ka Krista ka nafootgiya dama donbii kibaro juman fwo shiya kpeew fe. ⁹ Wo gundo min tin dgon mi feen bie dabga Yaa masa fe kabini gare gare, a ko ko ne ra wo baara ke tgo bo keen kan, ¹⁰ Yaako Yaa masa ka hakritgiya tgo caanman na yira sisa kuntgiyaw ni shebgayaw ra sankoo jaw ra eglisi. ¹¹ Ee wo min ke ka kanjan ni a ka badaa kwo latgeniw ye, ee wo min ke Krista Yesu aan mantgi ra. ¹² Yesu le ra aan dgi sgini we she ka aan kpaa Yaa masa ra ni yara kpeya we Yesu dananya baaka ra. ¹³ We koo ne ra daare ko koo minnu she ne ma aa koo, wuu kaa aa dgi tge, bari wuu min aa koo le ye. ¹⁴ We koo ne ni mandgi fa Yaa masa jan koo, ¹⁵ wo min tgo dara dinbayaw bie kan, sankoora taw ni dgukoo kan taw. ¹⁶ Ne r'a dare ko aa koo mgo baaka ra bojan ni shebgaya we Ni senuma fe ka kanjan ni a koo dama dooii we, ¹⁷ ko krista ra sgi aa dosow ra dananya baaka ra, yaako aa dri dunnin ni aa bamanni kanuya ra, ¹⁸ aa ni Yaa masa ka mgo senumanwbie ra she ka wo pee ni a jinjan ni a jo jinjan ni a junjan don ngon fe. ¹⁹ Aa krista ka kanunya fran don, wo mi ka bun ka temen donniya dama bie kan, yaako aren ka fa Yaa masa ka dapani bie ra. ²⁰ Ayiwa min she ka fen bie ke ka temen aan ka dareli ni aan ka myirili bie kan kwosebe, ka kanjan ni a ka shebgaya baarake tgo we an koo, ²¹ koo la da we kan eglisi ra ani krista Yesu la sgan bie, badaa badaa. Amiina.

Chapter 4

¹ WE ra to ne min mi kasora mgo ye matgi ra, ne aa bie dare ko aa krila krili min na, aa tgonma tgo la ben wo ma, ² ni yeemandginiya ni sabari ani munpuni bie ye. ³ Aa ngon ka kwow munpu ni kanuya we. A' aa jeja ka Ni senuma ka kelenya mra here srinan la. ⁴ Piikoo keen min Nin, ani Nin senuman keen, e ko Yaa masa laa kri dgiya keen kamaa tgo min naa. ⁵ Mantgi din keen ne min Nin, ani danaya keen, ni batiseli keen. ⁶ Yaa Masa din keen ne min Nin, aan bie fa ro, a min fen bie kun nan, bie sheman, bie koo. ⁷ Neeman jira aan bie ken ken man ka kanjan ni krista ka jinnin shonni kundama we. ⁸ We ra to a fwo ko: A yeera yaaman minke, a taa ni mgo mnanni shaanma ye. Ee jinnifen ji mgow maa. ⁹ K' a fwo ko a yeera yaama, wo mi mon ye ni nin te, ko a tin dgira ka dun dgukoo jukoo jaw ra? ¹⁰ Min dgira ani min yeera sankoo jaw bie yaama, yaako a ra fen bie pa, wo mi keen nee. ¹¹ Ee mgow joo jii, joo ra ke cedindw ye, joo ra ke ceraw ye, joo ra ke kibaro junman fwobgaw ye, joo ra ke sga ngennanw ni kaamgow ye, ¹² yaako Yaa masa ka mgo senumanw la laben Yaa masa ka koma baara kaman, ka to ka jo fra krista piikoo kan, ¹³ fwo aan bie ra ke kee ye danaya ni Yaa masa dince doniya ra, ka ke mgo mwonniw ye, fwo ka she krista ka dapaniya jo kun dama ma, ¹⁴ Yaako aan kaa to deensenya ra kun. An kaa dgudgu ka jantin ka ta yan fe ani ka ta yan fe kran shifaya bie fiyen fe mgow ka nanbaa ni aa ka mgo lafrili cekuya tgo junniw ra. ¹⁵ Nga aan shen fwo ni kanuya we, ka mwon fe bie ra krista ra, wo mi piikoo kunkoo we. ¹⁶ Piikoo bie labenni mi we ra, a jaw bie ngon mnan kootgu jaw baaka ra ka kanjan ni aa bie keen keen ka baara ke tgo we. Wo tgo ra e ren jidi ka jo fra a yee baaka kan kanuya ra. ¹⁷ Ayiwa ne min fwo aaye ye mantgi ra ka pie, wo fee jin ye, ko aa kaa tgonma kun e na fwo Yaa masa donbiiw tgonma aa ka myirili fufafwu la tgo min na. ¹⁸ Aa hakri jibini no. Aa min donanw ye Yaa masa ka jranmanya ta pan aa ka kwo donbiiya koo, wo min naan dosokun gwreya. ¹⁹ Aa dosokun ti shaa bo fen shi sheere ma kun. Aa r'a yee ji kakaraya man ka kwo ngonni shifaa bie ke ka grin aa kan. ²⁰ Nga aaye kpin ma krista ka kwo kran tin de, ²¹ na ra soa ko aa ra men ka kran a ra ka kanjan ni shen we min mi Yesu ra, ²² ko aa aah tgo koo bla, wo min nan yee tii ka kanjan ni lafrili ngew ye. ²³ Aa lakulaya aa jin ani aa hakri ra, ²⁴ ka tgo kula dun aa yee ra, wo min dara Yaa masa bisgi ra, she ka teenniya ni a ka senumaya ra. ²⁵ We koo, aa fjan dabra, aa bie ken ken nan she fwo ngon ye, katgu aan min ngon piikoo jaw le ye. ²⁶ Ni aa ka jinmin, aa kaa jrumun ke. Tee kaa byin ka aa jinminnin to. ²⁷ Aa kaa da shi ji

shitani ma .²⁸ Min tiin sojanni ke , wo kaa sojannin ke kun , nga a ra e jeja ka baara bennin ke ni a yee boow ye , yaako miin makwo mi fe na , a ra she ka fe jo ji wo ma .²⁹ Koma dgu shi kaa bo aa daa ra , fwo koma bennin miin she ka jo fra mgo kpeema baaka kan , ka neema ji a lamengaw ma .³⁰ Aa kaa Yaa masa ji senuma doso kashi , wo min kera Yaa masa ka tgemashen dani we aa kan kunmabori dun jan .³¹ Aa kunaya ni doso bo ni jiminya ni woyoy ni nenin ani koonna dguya shifa bie dabra .³² Nga aa kwo juman ke ngon ye , ka hina ka yafa ngon ma , e ko Yaa masa yafara aa ma krista ra tgo min na

Chapter 5

¹ We ra to aa ke Yaa masa ladgenbgaw ye e ko din manjunmaw ,² ka tgonma kanuya ra , e ko krista fran laan kanu ka a yee ji aan koso ka ke sonni fen ni saaka ye Yaa masa ye , kasa ja³ Jatoya ni ngonniya shifa bie ani wasabiiya , wuu tgo yee kaa fwo aa shema , wo ti ben Yaa masa ka mgo senumaw ma .⁴ Muubiiya koma ni koma kunntan ani toon komaw fran bennin te de , fwo baaka dari wo .⁵ Aa ji don ka piye ko jato ni mgo ngonnin ni wasabii , wo koo , josona wo , wuu shi jinjo ti krista ni Yaa masa ka masaya ra fiyewu .⁶ Aa kaa to mgow laa aah lafri ni koma fwo ye , bari wo kwow le ra to Yaa masa ka jiminya wee she kan blari dinw ma .⁷ We ra yo aa kaa dun aa ka jen ra .⁸ Aa tin min jibi lee ka koo , nga sisa , aa mi keen le matgi ra . A' tgonman e ko keen dinw .⁹ Keen ra ke ta min jumaya ni teeninya ani shen we bie ye .¹⁰ Aa' Mantgi janjenan kwow franfasi .¹¹ Aa ni jibi ra kewari nafatanw kaa jen , nga aa ru kowfwo le yee .¹² Wo mgow kwo miinnun ke dgon na , wu fwori yee min munjan kwo re .¹³ Kwo minnu bie kowfwo , wu yirala keen fe , katgu minnu yirala kee kan , wu bie min keen ta we ye .¹⁴ Wee koso a fwora ko Kunnun , shinngonbgasho , ka wri ka bo shuw shema , Krista na keen bo e ye .¹⁵ A' yee kowshi ka aa tgonman tgo don . Aa kaa tgonman nan fwo hakritanw , nga nan fwo hakritgiw ,¹⁶ ka waati kunmabo ; bari dun juunnu ma jiin .¹⁷ Wee koso aa kaa ke hakritanw ye , nga aa Mantgi sago don .¹⁸ Aa kaa aa janamini ni dwo we , kakaraya min wo ra de , nga aa pa jin senuman ra .¹⁹ Aa koman ngo fe ni zabruw ni tanori donrin ani Yaa masa ka sra donriw ye . Aa donrinw da ka Mantgi tano ni aa dosokunw bie ye .²⁰ Aa baaka da fa Yaa masa ye sgan bie fen bie koso , an Mantgi Yesu krista tgo ra .²¹ Aa koo ngon ye krista jansran na .²² Mosow a' koo aa yeekunw cew ye , e nan fwo aa koo Mantgi wee tgo min na ,²³ bari ce mi moso kuntgi we , e ko krista mi eglisi kuntgi we tgo min na . We yee mi piikoo krishibga we .²⁴ Eglisi koonin mun krista ye tgo min na , wo tgo ra mosow la koo a yeekunw cew ye fen bie ra .²⁵ Cew , aa mosow kanu , e ko krista eglisi kanu ka a yee ji a koso tgo min na ,²⁶ yaako a ra a saniya je la kwori fe ni Yaa masa ka koma we , ka a ke a yee ta ye ,²⁷ warisa ka eglisi jo a yee jan koo , a nworoma , ngon ja wala fonsnfonsn ja wala wo bongonkwo fen shi ti a ra , nga a ra ke senuma ni yaakibii ye .²⁸ Wo tgo ra cew fran ka kan ka aa mosow kanu e ko aa yee piikoow . Min na a moso kanu , wo ra a yeekun kanu .²⁹ Mgo shi ma a yee piisgo koniya abada , nga a ra baro ki janto a ra , e ko krista fran la ke eglisi we tgo min na ,³⁰ sabu aan min a piikoo jaw le ye .³¹ We koso , ce na a fa ni a ba bla ka e jowo a moso ra , aa fla na ke piisgo keen ye .³² wo gundo ka buun de , nga nee koma krista ni eglisi we kwo ra .³³ Wo bie na ta , aa bie keen keen naan aa mosow kanu e ko aa yee kunw . Moso fran laa a ce bonan .

Chapter 6

¹ Deensenw , aa aah woobgaw kan mnan wman Mantgi ra , bari wo benni mu .² E fa ni e ba bonya . Layidu tara ce fwonin miinnu fe , wo mi aa la gare lee ,³ yaako ya to here la ani ee ka shi yan sjo dgukoo kan .⁴ Faw fran , aa kaa aa dinw doso kashi nga aa ru lamun ni mantgi ka koori ni a ka lajiri we .⁵ Baaradinw , aa kuntgi minnu mi dgukoo kan , aa wu kan mnan ni sran ni yeyee ni doso keen ye , e na fwo aa krista kan mnan timishi .⁶ Aa kaa baara ke aa jan na jeri dama ra , e na fwo aa ma fe ka aa kwoja mgow ye , nga aa baara ke e na fwo krista ka yonw , ka Yaa masa sago ke ni aa dosokun bie ye .⁷ Aa baara ke ni jijie ye , e na fwo aa mi baara kera mantgi we , aa ta kera mgo ye .⁸ Aa a don ko mgow bie , yonw wo , hronw wo , aa bie keen keen na aa ka kwo juman keninw saa sjo Mantgi fe .⁹ Kuntgiw , aaye fran la wo bongonkwo ke aa ka baara dinw ye , aa kaa kangari da aa ye . Aa a don ko wu kuntgi ni aa kuntgi mi sankoo ra wo ti mgo bo mgo ra .¹⁰ Wo bie kwo , aa aah baaka bonnan Mantgi ni a ka shebgaya fganman na .¹¹ Aa Yaa masa ka keeke mnanw bie dun aa ra , yaako aa she ka jo ka shitani ka nanbaaw kunben .¹² Katgu aan ni miinnu kee ke , wo ti damaadin ye , nga wo mi kuntgibaw ni fgantgiw ni dijan jibima jin kunna sgibgaw le ye , ani sankoo jaw ra jiranw .¹³ Wee koso aa Yaa masa ka kee ke mnanw bie ta , yaako aa she ka kee ke dun dgu la , ani aa shenin kwo wuu bie ra , aa jonin na she ka to .¹⁴ Aa aah jo , aa shesrini ni shien we , ka teeniya ngendeeke dun aa kan na .¹⁵ here kibaro junman we labenni min ji , wo ra ke aa ka sabaan we .¹⁶ Ka fra wo bie kan , aa dananya ngenbennan ta . Aa na she ka shitani ka bipe fiyenlamanw bie pga ni wo ye .¹⁷ Aa kishiri ngenbanfula ta ani jin senuma ka mrunba wo , wo min Yaa masa ka koman we ye .¹⁸ Aa Yaa masa dare sgan bie jin senuman baaka ra ni daareliw ni daareliba shifa bie ye . Aa to aa jan na ka aa jija wo ra . Aa Yaa masa daare a ka mgo senumanw bie ye ,¹⁹ ka adaare ne fran ye , yaako ne ka fii koma sgan min na , Yaa masa la koma tgo ji ne ma ka kibaro juman gundo fwo ka piye ni yara kpeya we .²⁰ Wo kibaro juman min koso ne min kasora din ye . Aa Yaa masa daare ko ne ra koman ni yara kpeya ye , e ko ne ka kan ka a ke tgo min na .²¹ Nga baremace kanubga , Matgi ka baarakera dananmgo Tisike na ne kibaro bie fwo aa ye ani ne ka kwonnanw .²² Ne ra ce ka ta aa fe we koso , yaako aa aa ka kwow don , ani en ka aa doso saaro .²³ An fa Yaa masa ni an Mantgi Yesu Krista laa dososhon ni kanuya ani dananya ji baremanw bie ma .²⁴ Minnu n'an Mantgi Yesu Krista kanu ni kanuya banbiwe , neema ra ke wuu bie fe .

Philippians

Chapter 1

¹ Ne Paul ni Timote, Krista Yesu ka yonw, an sebe jri she Ala ka mgo yannanmanw man Filipe, minu min Krista Yesu la ani egilisi janmlanbgaaw ni a barakelaw . ² An fa Ala ni matgi Yesu Krista la nee man ni dososhon ji aa man . ³ Ne ka fii miri aa ye kuo la wate wo wate, ne baaka da Ala ye . ⁴ Ne nishonjani wee dareli ke aa ye ne ka dareli bie la. ⁵ Kasoo aa kela ne jennonw ye kibarun junman fwo la, kabini dun gale la fwo sisa . ⁶ Ne la don k'a pie ko Ala min baara puman damlan aa koonnan, wo nan to a kannan dapa fwo Krista Yesu ka dun nan. ⁷ A dganimu ko ne la miri aa ye bie kuo la tin, kasoo aa ye kuo ka jinee kuosebe. ka to kasho la, woni ka ne to kibarun junman lasheli ni a sabatili la, aa ye kela ne jennonw ye Ala ka nora. ⁸ Ala mi ne shere ye ko aa ye nge minnela kuosebe ka kanpan ni Krista Yesu ka kannuya ye ⁹ Ne Ala daare ko aa ye ka kannuya la boyan ka t'a a fe donniya sebe ni hakritgiya bie la. ¹⁰ Yaa ko aa ye la she ka kuo puman bodon ngon nan . Wo tgo la aa ye nan ke mgo pienen yakibiw ye fwo krista ka dun nan . ¹¹ Aa ye ka pa teeniya non la krista baaka la wee ke Ala tannu kuo ye ka nora da a tgo. ¹² Ne man fe aa ye la ni don, balimanw, kuo kuo minu ke la ne la, wuu kela kibarun junman jan tga sababu lee, aa maan bali. ¹³ Ayiwa, kube mgow bie ani mgo show bie l'a don ko ne mi kasho la krista kanman. ¹⁴ Baliman shan man dgi dara mantgi ka ne ka kashola blali kanman, aa jra kweyala kuosebe ka Ala ka koman fwo anan ke ni sraya ye. ¹⁵ Shen nan, joo waajuli ke krista kuo la ni sheleya ni sosoli ye. ¹⁶ wuu la ke kannuya kanman, aa la don ko Ala kibarun junman jan tga bara kalifa ne man. ¹⁷ Men joo krista kuo fwo sosoli ye, wuu t'a ke ni sebe ye. aa miiri ko aa nan jo fra ne ka tgo ka ka ne to kasho la. ¹⁸ Baashi te! tgo o tgo, n'an ka ke sebe la, waaman nan ti sebe, krista kuo fuo . Ne jri shon ja ni wo la. Ne jri shon na n to ka ja. ¹⁹ Ka soo ne la don ko wo kuow bie nan ke ne krishi sababu ye aa ka dareliw ni Yesu krista jii saniman ka janmali baaka la. ²⁰ Ne krtoni mun jannanferi la, ne dgiya man ka ko ne tinan mun flew, kna men ne nan yrakweya soo sisa ani waate bie, jannanmanya la, saya laa, ka krista ka bojan yra ne kuo la. ²¹ Ka soo ne fe, ka ne jannanman to, wee krista lee, wee krista lee, ka sa wo wo min ton lee. ²² Nka men ka ne jannanman to, ni wee ne ka baara jan ne ka kan k'a min fee ka ta, ne ti she ka wo fwo. ²³ Ne hakri njanmini kuo fla la, ne m'an fe ka ta to krista fe jri, wee ka pisa kuosebe ²⁴ Nka men waa jibilo ne la to piisgo la aa ye kanman. ²⁵ Ne la don ka jan ko ne nan to ya, ka sgi aa bie fe, yaa ko aa ye la ta jan woni kaa nishonja dananya la . ²⁶ Aa ye nan yeebojan sababu kula soo ne kuo la krista Yesu la ne sgini kanman aa sheman . ²⁷ Aa ye tgonman tgo la be ni krista ka kibarun junman ye ka tenmen feen bie ka, wola ne ka ta ka je wo, ni ne man ta wo, ne la kibariya men ko aa sinsinni mi mirili kee nanani aa ngon janman kee la kibarun junman danaya kanman ni doso kee ye. ²⁸ Aa ye ka to aa dguw la a ye sra fuoyi la. Wo nan ke wuu halakili tanmashen ye, wo le bo Ala la. ²⁹ Ala neema kee aa ye ko naa ka da krista la, wo drow te, aa ye la tgo a ye kanman fran. ³⁰ Aa ye la ne je tun min kee mi nanji aa ye la don hali byi, aa ye fannan mi wo bonjon kuo kee la

Chapter 2

¹ Ni dosoman saalo mi krista la, ni dososhon mi kannuya la, ni jennonnya mi jri jannaman nan, ni hine ni makari ni jri. ² Aa miriyaw ke kee ye ka ne ka nishonja dapa. Kannuya kee la ke aa la, aakoonw la ke kee ye, aa miriya la ke kee ye. ³ Aa ka fuoyi ke ni papa doso ye, ali yee jrasiya wo, nka men aa bie la aa yee manogi, ka jate ko aa mgo ngon ka pisa ni aa yee ye. ⁴ Aa shi kaa miri aa yee drow ka kuo la, nka men aa bie ke . Ke la miri aa mgonw ka kuo frannan la. ⁵ Miriya min tun mi Yesu krista la, wo fran la ke aa ye la . ⁶ Wo tun mi Ala tgoya la, a yee ni Ala ka kan, a man wo jate mlan fen ye . ⁷ Nka men e wo mabo a yee la ka jon tgo ta, ka ke hadamadin jon ye. a soora mgo bisgi la. ⁸ E ya yee madgi ka ke kanmlanbga ye, fwo ka she saya man, wgewne yiri la saya ye-ye. ⁹ Wee kanman Ala yaa koota kuo sebe. tgo min ka bun tgow bie ye, Ala lee wo jaman ¹⁰ Yako sankoo la fenw ni dgukoo ka fenw ni dgukoo jukoo fenw bie la so .so Yesu tgo la. ¹¹ Ani nenkunw bie la jo Ala ko Yesu krista le min matgi ye. Wo nan nora da Ala tgo ka . ¹² Wo tgo la ne kannu bgaw, aa ye la kan mlanli ke waate bie ka ne to aa shema Nka men sisa aa ye la ke kan mlanbgaw ye ka teme wo ka, hali ka soo ne tiji, e aa ye krishi li kuo bara ke ni sraya ni yee ye . ¹³ Ka soo mi baara ke aa koonnan, ka she ji aa man ka son a yee dja ne kuow ma ka wu ke wee Ala lee. ¹⁴ E fen bie ke ni dajukoo koman ni sosoli te. ¹⁵ Yaa ko aa ye la ke yakibi pienen ye, Ala din yaakibiw, mgo too grew shema, k'a soo aa ye kee bo aa shema e ko lapay kee bo djan la tgo min nan. ¹⁶ Aa ta wo ja jannanmanya koma ye. Wo nan ke ne yee bojan sababu ye krista ka dun nan, ka yra ko ne man ke gwansan, ne man bara ke gwansan. ¹⁷ Hali ne bishi ka bon, wo koo, nine jri ka bo, ka fra aa ka dananya saaka ni a baara ka Ala jan koo, ne nishonna ja wo la, ka nishonna ja aa bie fe . ¹⁸ Wo tgo la a ye fannan la nishonna ja wo la, ka nishonna ja ne fe. ¹⁹ ²¹ Ne dgi y'a man k'a Yesu la, ko doni ni nan ti mote ce aa man, yaa ko ne mannan aa ye kibariya don wate min nan, ne jra le kagwe ya. ²⁰ A kee ne min ne jen ngo ye miriya ni aa hanmi kuo la sebe la. show bie mi hanmi nan aa yee kuo la, aa ti hanmi krista Yesu ka kuow la. ²² Nka men aa ye la don ko timoti l'a ka dananmgo ya yra, ko e bara ke ne fe kibarun junman bara kuo la, e ko din she bara ke a fe tgo min nan ²³ We kanman ne mannan un ka kuo yanw don, ne dgi man k'a ka ce wo ja ni bie. ²⁴ Ne dara a la matgi la ko doni ne yee kun nan ta bo a fe. ²⁵ Ne tun mi mirila ko ne ka kan ka epafrodite kuusigi aa man, wo min ne baliman ni ne baarakengon a ni ne kee ke ngon lee . aa ye tun nan ce ka nan ni ne makuo jan few yee. ²⁶ Aa ye bie jeni nge tun mannan kuo sebe. A dgila a la kuo sebe ka soo aa ye la men ko a bannan la. ²⁷ Shen lo, a tun ma kenngen, a tun man fe ka sa yee kun. Nka men Ala lee hine a la, wo drow te, a hine la ne fannan la, yaako paman sisi gwema ka fra ne ka jannan sisi ka. ²⁸ We kianman nee teliya ka ce, yaako aa ye kanan a je aa nishon la ja ka bojan, ne ka jannan sisi nan dgoya. ²⁹ Ayiwa, aa ye la mlan kuon kuo sebe mtgi la ni nishonja tgo ya fason bie la, ka wo bonjonkuo mgow bojan. ³⁰ Ka soo a tun man fe ka sa krista ka baara kan man . Aa ye tun ti she ka baara min ke ne ye, wofarabila a yee jri nan ka na wo ke.

Chapter 3

¹ Ayiwa sisa, ne balimanw, aa, jinishon ja ke mtgi la. Ka wo kuow sebe ka ce aa man, wo man gwre ne man, e ce ka aa banman. ² Aa yee koshi wruw la, k'aa yee koshi kuodguke la, k'aa yee koshi bookuo gwansan nan. ³ Un tee an ne min bookuola numanw ye an ne minnu Ala bato jnisenuman baka la, ka an yee bojan krista Yesu la, nka men an t'a dgi da piisgo kuow ka. ⁴ Wo biee nan ta dgi da ja min ne fe piisgo kuow la .Ni mgo jo ka ke mirila ko dgi da ja man a ye fe piisgo kuow la, a min ne fe ka tenmen wo ka. ⁵ Ne boo kuo la ne woni tee sigi nan.Ne min israel shiya jo lee, benjamen nantaw lo. Ne min heburu yee yee lee ⁶ Sariya ka pha fe, ne tun min egilisi toro la .Teeniya min soo sariya la, ne yaaki bii tun no wo pha fe. ⁷ Nka men ne tun toon soo kuo minnu na, ne wuu jate boon lee Krista kanman ⁸ Ska la, ne fe biee jate boon lee nii nafaba kanman, Yesu Krista ne mtgi doniya kwiin.Weee kanman ne fwo fee biee la ka wuu biee jate sebe man ye, yaako ne la krista soo. ⁹ Ani ne la soo wo la. Ne ye kun ka teeniya min soo sariya la, wo non te, fwo teeniya min soo dananya fe krista la. wo teeniya ye bo Ala le la, a dananya baaka la. ¹⁰ Ne min min fe, wo fee ji ye, ka krista ni a krun tgo do, ka jiyro ta a ka tooro kuow la ka ke a ronkuo ye a saya la. ¹¹ Yaako yaako ne fannan la she ka kru ka bo shuw sheman. q ¹² A ma ke na fwo ne la soo ka ba, waman ko ne dapani mu.Nka men ne min bira a nonja ne, yaako ne la un jela ja ka wo soo, ka soo krista Yesu ne mlan wo kanma ka ba. ¹³ Balimanw, ne ta jate ko ne la soo ka ba, nka men ne fe kee ne ke. nka men ne ni hakri bo kofe few ka, k'a yee monnenbo jatena few nonja. ¹⁴ Ne bii ka she wo bii danan yaako ne la wo she soo yaa soo, wee Ala ka yaatgannan krili lee Krista Yesu la. ¹⁵ An ne minu dapala ji na, an biee la miri ti. Ni mirili gwema mi aaye joo la, Ala nan wo fran yra aa la. ¹⁶ Tgo wo tgo, an shera dan man min man aan tgonman, ka kanjan ni wee. ¹⁷ Balimanw, aa biee la ke ne ladegbaye. An wo tgo yra a ye laa .Miinu tgonman ka kanjan ni wee, a wuu fee. ¹⁸ Ne la fwo aa ye shian shaa man, ne komo sho nan siki aka sisa kun, ko mgo shanman tgo ya la yra ko a min krista gwegweyiri dguw ye. ¹⁹ Aa laba min halakili lee. Aa la yee bojan aa muan kuow lee la, aa miri dipan kuo lee droo nan. ²⁰ An ne gwiin, an fasho min sankoo la. An min krishibga mtgi Yesu Krista mankonnan ka bo wo jaa la. ²¹ A nan an ka mandginiya piisgo yeema ka ke a yee piisgo nonman bonkuo ye, ka kanjan ni a ka shebaya baarake tgo ye, ee she ka fe biee koo a yee ye wo shebgya min nan .

Chapter 4

¹ We la to ne baliman kannubgaw , aa jelajani la to mtgi la . Aa jeni nge min ne kuosebe.Kannuniw, aa ye min ne ka jishonja ni ne kunaja ye. ² Nee Evodi daare ka sentise fannan daare ko aa koon la ke kee ye mtgi la. ³ Ye fannan, ne baarakejon kan tgi, ne l'i daare ko ya wo mosow janman . wuu tun min ne janmanbgaw lee ye kibarun janman fwo la, aa ni kle ani ne baarakejon show jannan.Aa biee tgow sebeni mun jannanman ya kitabu la. ⁴ Aa jishon ja matgi la waate biee nii sigi a ka kun, aajishonja. ⁵ Aa ka doso shonniya la don mgow biee matgi man jge man . ⁶ Aa hakri ka nganmi fuoi la, nka men fe wo fe ku min aa la , aa wo yara ala fe ni daareliw ni daarelibaw ni baaka dali ye ⁷ N'i wo ka ke ,ala ka here min tenmenw mgow ka miriyaw biee ka, wo n'aa dosokunw n'aa ka miriyaw mra krista Yesula. ⁸ Wo biee kofe, balimanw, kuo mi nu mi shen ye, kuo miinu be bonali man, kuo miinu teeni, kuo miinu pini, kuo miinu ka ji, kuo miinu tgo juman bora, kuo miinu ka jii, kuo miinu ka kan ni tannuli ye, aa miiri wo kuow biee la ⁹ Aa kuo miinu kaan ka wuu soo,k'aa men ka je ne fe, aa wuu ke.Ni wo ka ke, heretgi ala nan ke aa fe ¹⁰ Ne jishon jara matgi la kuosebe ka je sisa ko aa mi aa janto la ne la klwa ye.W biee n'an ta, aa ye tun mi aa an to la ne la, nka men aa man tgo soo a la ¹¹ Wo fwo kun ti ne fe ni ne ka fgantanya ye ali ne ka ke tgo wo tgo ne dgena wo la kawasa. ¹² Ni fgantanya min ne la, ne wo tgo do.Ni ne ka fetgiya, ne wo fannan tgo do.Fe wo fe nan, tgo wo tgo, ka fa wa, ka to kono la wa, ka ffetgiya wa, ka koo wa, ne dge nan wuu biee la. ¹³ Ne she ka fe bie ke krista baaka la, wolee ne baaka bojan. ¹⁴ Wo biee n'an ta, aa kuo juman ke ka ne janman ne ka tooro laa. ¹⁵ Aa ye filipekaw yee l'a don ko ne bora mase dwane jamannan la wate min na, kibarun juman fwo da mian wate la, Egilisi min kela ne jeron ye nili ni solli la wo min aa ye droo nee, ¹⁶ Hali ka ne ke to te salo nika, aa ye ne mankuonan fen jo she ne man shiinan fla. ¹⁷ A te nan fwo ne min nili fen jo jini napka men ne m'aa ye ka dananya di we jini nan, aa l'a shiya ka jate aa ye. ¹⁸ Ne ni mankuonan fenw biee soo, wo ka sha ka tenmen ne mankuo ka. Ne pala, sabu aa ye fen min she ne man Epafrodite boola, ne wo bie soo. Wo kela saaka shon juman mlan ni ye Ala fe, a ka ji a ye.Ne ka Ala n'an. ¹⁹ Ne ka Ala n'an mankuo biee jan ka kanjan ni a yee ka fentgiya ye nono la krista Yesu la. ²⁰ An fa Ala la bojan wate biee la aminan. ²¹ Aa Ala ka mgo sanniyanniw biee kee. kee fwo krista Yesu la .Balimanw minnu min ne fe yan wuu biee la ye fuo. ²² Ala ka mgo sanniyanniw biee la fuo, sanme minnu mi Rome masashe ka sho. ²³ matgi Yesu krista ka nee man l'a ke aa biee fe.

Colossians

Chapter 1

¹ Ne Pori, Krista Yesu ka cedin ka temen masaba baakara, a ni an bareman ce Timote, ² an sebe ji ce masaba ka mjo saanninpaniw ma kolose, a ye minun mi bareman dannanbgaw ye krista ra. ³ Aan baakada an matgi Yesu Krista an fa masaba wee, ssgan bie an ka daareriw ra aa ye. ⁴ Bari aa ka danaya wo Yesu Krista ra a ni an masaba ka mjo sanninpaninw kannun tko miina, an wo meen. ⁵ Dgi min m'aa ra nin k'aa makoon sankoora, kibaro juman she koma shera aa ma ka koo ju sgini wo dgiya we kan. ⁶ Wo kibaro juman shera aa ma, nafwo a shera dina bie ma ka din ka bgu. Ee wo ke a shema ka bo fwo an masaba ka neeman kwo men ka don she na. ⁷ An baarakejon sebe kanuni Epafraasi mi kera Krista

Chapter 2

ka barakera sebe ye, we kibaro juman we fwo aa fe nofwo aa r'a men timinshi. ⁸ Epafrasi r'aa ka jii na kanuya kwo fo an fe ⁹ Wo kanuya kaman, kabɔ fwo an wo komaw men dumina, , an ma Allah madare dabla aa panja. An a lapini dun wo dun ko A sago dɔn ani a famuyari ji na aa pa ni hakritgiya ye. ¹⁰ an na ta ja ka dareli ke yako aa tɔnma tgora min ben ni Matgi wee tgo benni na. An ta ja ka dareli ke yako aa ka kwo keta sebɛw bie ra ke kesemanye ani aaren ka mwɔn Yaah Masa dɔnniya ra ¹¹ Baaka dun aa ra kwo bie ra ka bɔ e ka she bgaya nɔɔɔman fe, yaako aan to yrilaja ra ni jejari ni munjun nan sgan bie. ¹² Aa baaka da fa we, wo min she ji i aa man ka aa jin jo sɔɔ a ka mɔɔ senunmanw ka cɛn na keen na. ¹³ A ran tra ka bɔ jibii fgan ra ka aan ladun a dince kannunnin ka masaya ra. ¹⁴ Aan kunmanbɔri sɔɔ wee ra, jrumun yafa kpin. ¹⁵ Krista min masaba jebii yaa we. miin fnan na ka woo danfen bie ra, ¹⁶ bari feen bie dara aye ra, sankoora fenw ani dgukookan fenw, fe jetaw ni fe jebiiw, masayaw ni mantgiyaw ni kuntgiyaw ani fganw. wu bie dara afe ani a ye. ¹⁷ A min fe bie jan, fe bie ngɔn mnan aye ra. ¹⁸ A min piikoo kun we, eglisi kuntgi kpin. Aye min damnanwe. Gare woonin no ka bɔ shuw sheman, yaako a ra janfera ta kwo bie ra. ¹⁹ katgu a jara fa yaamasa ye ko a ka dapaniya bie ra sgi aye kɔɔna. ²⁰ A ye here dun a yee ni fe bie she a dince yuu baakara kpenjɔmeyiri kan, ka fen bie ni a yee she ben aye ra, dgukoo kan fenw ni sankoo ra fenw. ²¹ Aa fran tin mun donanw ni dguw ye gare aa ka myiriw ni aa ka kewariw dguw kɔɔɔ, ²² Nga sisa ee aa ni a she be a dince mɔɔya piikooman la saya fe, yaako a la aaye senumanw yaakibiiw kɔɔfɔbiiw jo a jan kɔɔ. ²³ wo bie na ta aa bamannin sabatini na to dananya la. Aa k'a to aa yengen k'a manbɔ kibnaru junman dgiya ra, aa wo miin meen. Wo kibaru junman fwoɔra sankoo jukɔɔ dafɛ bie ye. Ne paul kera wo baarakera ye. ²⁴ Sisa nee junshɔnja ne ka tɔɔɔ kwow ra aa kɔɔ. Min desera krista ka tɔɔɔ ra, ne wo dapa ne yee piisgo ra, apiikoo kɔɔɔ, wo mi Eglisi we ye. ²⁵ Ne kera eglisi baarake ra ye ka kanjan ni wo baara we, yaa masa miin karifa ne ma aa kɔɔɔ, yaako ne ra yaa masa ka koma fwo ka dapa, ²⁶ wo kɔɔ wo, wo gundo miin dgonin tin mun mɔɔ bie ra kabi garegare, nga a yirala a ka mɔɔ senumanw ra sisa. ²⁷ wo gundo nɔɔɔ breke we min ye shiyaw sheman, a jara yaa msas ye ka wo yra womɔɔ senumanw ra, ko krista min aa kɔɔna, nɔɔɔ dgima no. ²⁸ An wo kwo fwo ka mɔɔw bie laji ka aa bie kran ni akritgiya bie ye, yaako an mɔɔ bie keen keen yra yaa masa ra, aa dapanin krista ra. ²⁹ We kɔɔɔ ne baara ke ka kee ke ka kanjan ni krista ka baara tgo we, wo min baara ke ne kɔɔna ni shebgayaba we.

Chapter 2

¹ Ne keeba mii ke aa kaman, ani Laodisekaw, ani minun bie ma ne nɔɔda je ban. ² ne m'afe aa ra wo dɔn yako wu doso marada, aa re ka ke keen ye kannunyara, yako aa ra she ka faanmuyari pienin dapanin shaanma sɔɔ, yako aa ra Yaamasa ka bunde dɔn, wo miin mu Krista ye. ³ Hakritgiya ni dɔninw nafamanbaw bie dgonni mu aye ra. ⁴ Ne wo fwo yako mɔɔ chi ka na aa lafri ni koma nɔɔniw ye. ⁵ Ari ni ne ti aa fe piisgo ra, nmi naa ye nɔɔni na. Ne ni yrilaja k'a je ko aa mifen bie kera a tgo benni na ani aa ka danaya sinsin ni wee Krista ra ⁶ Aa sɔɔna mantgi yesu krista ma tgo min na, aa tɔnma ara tin. ⁷ Aa ke yesu ra e ko yri dri dunni, ka jiidi a ra, ka sabaati dananya ra ka kanjan ni aa ka kran sɔɔnin wee. Aa baaka dari ke ka shiya. ⁸ A' yee kɔɔshi, yaako mɔɔ ski kaana aa mnan ni mɔɔw ka akritgiya kran ni lafrili koma fu ye, ka kanjan ni mɔɔw ka landaw ni dɔnan jin kwow ye, wuu ti kanjan ni krista ta wee. ⁹ Alaya ka dapaniya piisgoman sgini mun a ra. ¹⁰ Aye min kuntgiya ni fgan bie kun na, aa kpin dapanimun aye ra. ¹¹ Aa bookwora aye la fran. wo bookwori man ke mɔɔw boo fe, nga wo min piisgo kwow blari we krista ka bookwori fe. ¹² Aa shuw ni krista shu dun nan ngɔn fe batiseri la, aa ni aye krunnan ngɔn fe batiseri la fran, katgu aa dara Ala ka shebgaya ra, wo min na lakrun ka bɔ shuw shema. ¹³ Aa sanin tin mun aa ka yacew ni aa piisgo bookwobiiya ra sgan min na, Ala lee aa ni krista jranmanya ngɔn fe, ka sɔɔ a raan ka yacew bie yafa aan maan. ¹⁴ Sebe min tin mun aan kama aan ka sariya shenri kɔɔɔni a tun n'an kee, Ala wo bɔ jin, k'a kpenjen yri la. ¹⁵ Ala fe min mnan kuntgiw ni fgantgiw ra ka aa ke mafiyeyari fenw ye feen bie jan nan, bari ee she sɔɔ aa kan krista kpenjen yri baaka ra. ¹⁶ Wo tgo ra mɔɔ shi kaa aan yaaki dunnin kwo ra, waaman myinni kwo ra, waama sii dun waama kalo klua ani manshɔn dunw kwo ra. ¹⁷ Wo kwo bie mi fen nantaw yaa we ye, nga wo fen yee sɔɔ krista le ra. ¹⁸ Aa kaa to mɔɔ shi ra aa bari ka aa ka shesɔɔ jara sɔɔ ni a ka yeemandginiya flankafwɔma we wala a ka meekew batori. Wo mɔɔ shifa ri dgi da a ka jeri few kan ka a yee bojan fu a ka adamadinya myiririw ra. ¹⁹ A ti jɔɔɔ piikoo kuntgi krista ra. piikoo bie baro ka ngɔn mnan kootgu jaw ni pasaw fe aye ra. Een bojan ni Ala bojanri we. ²⁰ Ni aa ni krista sara ngɔn fe dɔnjan jin na kwow ka pan fe, mɔn na aa ren sɔn cefwɔni jinnun ma, e na fwo aa mi dɔnjan jin taw ye? ²¹ Ko: "E kaa jin mnan. E kaa jin nene. E kaa mgan jin na". ²² Wo few bie ban e makwo janri ra. Wuu mi Adamadinw ka ce fɔninw nu aa ka kran we. ²³ Wo ce fwɔnin we akritgiya re mɔɔw jan na, aa ka batori tgo kɔɔ min bɔ mɔɔ ra, ani aa ka yeemadginiya ni aa yee piikoo tɔɔɔ kwow, nga nafa ti aa shi ra. Aa ka ji piikoo we dɔɔhun.

Chapter 3

¹ Ayiwa, ni aa ye ni krista krunna ka bɔ shuw shema kenye. aa ka kan ka sanfe (yaatjanna) feenw yaara, krista skinin jaminna yaamasa krinbokɔɔ. ² aa miiri sanfe feew na, aa ka miiri dgukokan feew na. ³ Sabu aa sara nka, aa ka jranmanya ni krista dgomin mun kenye Ala fe. Krista min aa ka, jranmaya ye. ⁴ Ni krista ka e yra sɔn minna, aa ni krista na yra kenye Ala ka nɔɔɔ la. ⁵ Ayiwa yuko min m'an na dguko kan, aa wo pka. O kɔɔ ko: jashɔyaw, nɔɔnniyakwow, dɔnjan janbɔfew, ngeredguw, dɔɔshɔyaw, jɔsɔnw ni wasabiyaw. ⁶ Ala ka jinminya e na wo mko kanbla bagaw re ka. ⁷ aa ya fran tin tɔɔma wo two shiw le ra garegare, n'an tin min jranmanya ra u la. ⁸ Nka sisaa, aa ka kan ka yee mabɔ wo jinnun biee ra: (finyaw, keew, janniyadguw, neenninw tgenin komaanw, ni yayriya koma minnunw bɔ aa daara). ⁹ aa ka finjanfɔ nɔɔn fe, sabu aa ra yee mabɔ a yugokow biee ra, ani wu latkeriw bie. ¹⁰ aa yugokla ta ka dun a yeera, wo yugo min nin

laklaya ni dɔninya ye ka kanɲa ni a dadga tko ye. ¹¹ O tgora: Greki ni yahuto tipin, mɲɔ ken kennin ni kenkenbii tipin, mɲɔkranbi ni kogokɔnamɲɔ tipin, yɔɔn ni hɔrɔn tipin. Nka krista min fɛɛ biɛ ye ani fɛɛ biɛ ra. ¹² aa masri nafwɔ Ala ka mɲɔɲanatonmɔnni, senunman ni kannunninw we kɔɔ: aa hinnen ni junmanya ni yɛmadgiya ni sabari ani munjunin duu aa yɛɛ ra. ¹³ aa nɲɔn ka kwow munjun, ka nɛema ke nɲɔn ye. ka yafa nɲɔn ka gashiw ma nafwɔ Matki yafara ma tinminshi. ¹⁴ Ka da u biɛ kan, aa Kannunya kɛ. O min dapaninya sɾifen ye. ¹⁵ Krista ka hɛera ra kuntkiya ta aa dosokunw na. aa krira o hɛere we kɔɔ pɔsgoken na. aa ke ɲumandɔndgaw ye. ¹⁶ Krista ka koma ra to aa kɔɔna ka shiya. aa nɲɔn kran, ka nɲɔn laji ni hakritgiya biɛ ye ni zabruw ni tadori dɔnkriw ani Ala sraa dɔnkriw da ninla. aa dɔnkri da Ala ye ni dosokunna warɲunmandɔn ye. ¹⁷ aa na fɛɛ kɛ, koma wo, kewatiw wo, aa u biɛ ke Matki yesu tkora, ka baaka da faa Ala ye. Ka baaka da faa Ala ye aye tkɔɔ baaka ra. ¹⁸ Mosow, aa yemadgi a cɛw ye, nafwɔ a bennin matki ma tgo min na. ¹⁹ Cɛw, a mosow kannun, a ka dgu ya aa ma. ²⁰ Densenw, a era woobgaw kanmna ka koo a ye, fɛɛ biɛ ra sabu o ka ji matki ye. ²¹ faaw, a k'a dantenmen densenw ka, kan'a dosow syen. ²² Baarakedinw, aye kuntki minnum min dguko ka, aa koo a ye, k'a kanmen kwo biɛ ra. aa ka baara ke nu ɲanajeni dɔnɔw fɛ nafwɔ a mafe k'a kwoja mɲɔw ye. Nka, aa baara ke ni dosokun pieninya we mantgi nasranya na. ²³ Aa fɛ o fɛ kɛ, a' wo kɛ ni aa dosokun biɛ ye, e nan fwɔ aa ra ke mantgi ye, aa t'a ke mgɔw ye, ²⁴ ka dɔn ko aa na ciyen ta mantgi fɛ aa ka baraji we. Aa bara ke mantgi krista ye. ²⁵ Nga min teebiiya kwow kɛ, wo na saa a ka teebiiya kwow ra, katgu Ala ti mgɔ bɔ mgɔ ra.

Chapter 4

¹ Kuntkiw, aa ka baarakedinw mna ka ɲa ni tenniya ye, ka dɔn ko kuntki fana min a kunna sakoo ra ² Aye ra sinsin Ala daara la, ka ta to, a ɲana daara kɔɔna ani baakadariw la. ³ A Ala daare ke kenye ani aan ne fran ya, yaako Ala ra daa jɔ yɛɛ, a ka koma ye. sanko krista ka gundo fwɔ. nne min kasha ra sisa wo gundow re kɔɔko. ⁴ A Ala daara ko ne ra o koma fɔ ka piɛɛ. ⁵ Minnin ti danabgaw ye, aa tɲɔma ni hakritkiya ye uu ka pafɛ. aa waati kunmabɔ ⁶ aa ka koma ra ke ni nɛemaye sɲan biɛɛ, kɔkɔra kɛ a ra, yaako aa she ka mɲɔw jaabi tko ɲuman dɔn. ⁷ Kwo minnun mi nne kundara, Tychique na o fwo a fɛ. barenman kannun ne mun, baarakela kantki, ani baarakedin no, na fwo nne Matki ra. ⁸ Nne ra ce aye fɛ, yako aa kunnafoninw sɔɔ anne ka ani k'an yarakweya. ⁹ Nne r'ani Onésime ce, barenma kantki kannunni ni O m'aye jɔɔ ye. Kwo minnun biɛ kera yan, aa na wuw biɛ ɲafwɔ a fɛ. ¹⁰ Nna kasho blannan Aristarque ra fwo. Barnabas barenmaandince Marka fran r'a fwo. (aye anne kacera w sɔɔ ka bɔ o fɛɛ; ni a ka na, a fɛ mna ka ɲan) ¹¹ Ani fran yesu min kri ra ka Justus, a fana r'a fwo. Yahutu minnun kera danabgaw ye, o mɲɔ saba denmen kera nne baara kenɲɔnɔw ye, Ala ka masaya kwo ra. Wuw kera nne dososaaro bgaba ye ¹² Epaphras r'a fwo. O min aye jɔye, ani Yesu krista ka baarakedin, e kɛkɛ Ala daare ra aa ye yaako aye sinsin nato ni dgiyadapanin ye Ala ka Sakoya biɛɛ ye. ¹³ Nne mi Epaphras sheere ye ka aa hannin min a ra kwosebɛ, aye ni Laodicée danabgaw ni Héerapolis danabgaw. ¹⁴ Luka dgɔtrɔce kannunninw, ani Démas r'a fwo ¹⁵ Barenman minnun mi Laodicée an'a fwo, ni Nympras, ni nne ka shora Egilizi biɛ fwo. ¹⁶ N'aa ka seɛ ɲiin kran, are ka to Laodicée Egilizi r'a kran. seɛ min na ka bɔ Laodicée, aye fran ra o kran. ¹⁷ aa fwɔ Archipe fɛ, Matki ka baara min karifa min mun e ma, k'ari janto, o ra. ko ar'a kɛ ka dapa. ¹⁸ Nne Paul fwori ɲiin koma seɛ nin yɛerabo ye. aye yrii ka bɔ ko nne min kasho ra. Ala ka nɛema ra to n'an ya

1 Thessalonians

Chapter 1

¹ Ne Paul nin Silven ani Timote seɛ ɲin she tesalonike egilisi man aa ye minnu min an fa ala ni Yesu Krisita la; ala la neman ni doso shɔn ji aa man. ² An baaka da ala ye aa biɛ kanman waate biɛɛ, kaa kuo fuɔ an ka darelw la. ³ Aa ka dananya li yra ni kewaliw yee, ka aa ka kannuya yra ni baaraba ye, ani aa dgi sgini an mantgi Yesu Krisita ka tgo min nan, an miri wo biɛɛ la an fa ala ɲan kɔɔ waate biɛɛ. ⁴ An nan dɔn, badin kannuniw yaamasa fɛ, ko yaa; masa lee aa ɲannantɔnmɔ ka kɛ a yɛɛ taw ye. ⁵ katgu an ka kibarun junman man she aa man nin koman dɔn nka mɛn a she bgaya fannan ye ɲin ɲannanman baaka la, an tun wo dɔn ka ɲan; an tun tɔɔnman aa ye sheman aa nafa kanman tgo min, aa yɛɛ wo dɔn. ⁶ Aa kela an ladegbgaw ye ani mantgi ladegbgaw fannan, ka tgu aa sɔnnan yaamasa ka koman man waate min nan, aa tɔɔ la wo kanman kuodgu, hali, aa ɲinshɔnjara kuosebɛ ɲin sannuman baaka la. ⁷ Aa ye kera ɲanyrabga ye masedwane nin akayi janmannanw biɛɛ la. ⁸ Mantgi ka koman fuɔra a ye fɛ ka piɛ, masadwane nin a kayi dɔn tɛ, nka mɛn aa ka dananya wo yaamasa la, wo kibaruya fuɔra jaa biɛɛ la, wee la to an yɛɛ man kan ka fuoyi fuɔ wo kuo la. ⁹ Aa la ne mlan tgo min nan, aa yɛɛ wo lankii ko aa sɔnnan yaamasa man ka faa jow la ka baara kɛ yaamasa seɛ man ye. ¹⁰ Ka dice yesu mankɔɔn ka bɔ sankoo la, yaamasa la krun ka bɔ shuw sɛ man, wo lan bɔ yaamasa ka jinmiya nanta la.

Chapter 2

¹ Aa yɛɛ la dɔn, badinw, ko an tali min ke a ye fɛ ɲin, wo man ke gwansan. ² Aa l'a dɔn ko an tɔɔla k'a lagoshi Filipe, nka mɛn wo kɔfɛ, yaa. Masa lee y'an yra gweya ka a ka kibarun junman fuɔ aa ye, hali ka sɔɔ mgɔw tun man fɛ ka an ɲan kɔɔn. ³ Fri tun ti an ka koman fuɔ taw la, ɲɔɲniya nin nanmaa fran tun ta la. ⁴ Nka mɛn yaamasa la dɔn ko a beni mun ka kibarun junman kalifa an man, wee kanman an nin koman. An ti koman k'an kuo ja mgɔw ye, fuɔ yaamasa, wee l'an dosokunw sgesge. ⁵ Aa la dɔn ko an m'an koman ɲɲuni fuɔ waate shi. wasabiya dgo nin tun ti an la fran, yaamasa min wo shere ye, ⁶

Chapter 3

An man bojan mlan mgo shi fe, a ye fe ali mgo gwæw fe. Wo bie nan ta, an ne minu min krista ka cedinw ye, an tun she ka wo bojan mlan aa fe. ⁷ Nka men an ne sabali ne tun mun aa shema, nan fen dinbatgi la yee dinw mra tgo min nan. ⁸ Wo dronw te, an tun nan ye kannu kuo sebe, wee kanman an labeni tun mun ka yaamasa ka kibarun junman ji aa man, ali an jiiin wo, katgu aa kuo jara an ye kuosebe. ⁹ Badinw, aa hakri min aa kabaarani an sge tgo la, ko an baara ke shufra tee ka, yaako an kana ke aa shi ka diin ye k'a to yaamasa ka kibarun junman fuo la aa ye. ¹⁰ Aa ye ni yaamasa min an shere ye ko an tgonman tgo pieni, teeni yaakibii tun mun aa danabgaw ka pa fe. ¹¹ Aa l'a don fran ko an kela aa bie kee kee fe e ko yaamasa man dinw fe tgo min nan. ¹² An n'aan waaju ka aa dosow manda. An n'aa jelaja ko aa tgonman tgo benni yaamasa jan koo, wo min l'aa kri ka ka dun a ka masaya ni a ka ncoo la. ¹³ Wee l'a to an nin baaka da yaamasa ye waate bie jin kanman ko an yaamasa ka koman fuo aa ye waate min nan, aa l'a lamem, ka mlan e ko yaamasa ka koman. Aa man jate mgo ka koman ye. Shiennan yaamasa ka koman lo. Ee baara ke aa danabgaw koonnan. ¹⁴ Badinw, yaamasa ka egilisi minnu min krista Yesu la Jude janmannan la, aa kela wuu ladegbgaw ye, katgu Yahutuw yan dannabgaw tcoo tgo min na, aa yee shiyaw l'aa tcoo wo we la. ¹⁵ Wo Yahutuw matgi Yesu pga, ka sheraw pga, ki wgan an fran nconjan ka an tcoo. Aa kuo man ji yaamasa ye, aa min mgow bie dgu lee. ¹⁶ Aa la bali ka yaamasa krishili komanfu shiya gwæ ye. Aa to ka jo fra aa aa ka jurumu dron ka waate bie, nka men yaamasa ka jinmiya dapani bjinnan aa ka. ¹⁷ Badinw, an gwiin paanan aa la waate dcon janda la, nka men an man paa aa la dosokun nan. Aa jeni nge tun min min an nan, fuo an nan sinman kuo bie ke ko an ta aa fe. ¹⁸ An tun man fe ka siki aa ye fe jinpe Paul yee laa lajen shinan. kee dron te, nka men shitanni n'an bali wo la. ¹⁹ Jo minan dgi ye nin an jinshonja sababu ani an ka kunnaja je? Wo ti aa ye an mantgi Yesu jan koo a nan waate la ke? ²⁰ Aan, aa ye lee min an ka kunnaja ninan jinshonja sababu ye.

Chapter 3

¹ An na she ka sgi ka makoo kun, wera to anne ya latge ka an to an yema atene. ² Ka timote ce ka ta a fe ji an baremance ni yaamasa ka baarakera ni an baarakenjo ro krisita kibarun juman fwo jaara. An na ce yako ara sra yira ara ka ja k'a yarakeya a ka dananyara. ³ Yako mjo shi k'a yeye sisa tcoowkama. A yee ra don ko a latge ko wo tcoow kama. ⁴ Ka an to a fe ji an tun na fwo a fe ko an na tcoo soo. Ere ke tin, are ya don ⁵ Wera to ne koonfrini tumun fwo ne ce bla ka ta aka dananya tgo don. Ne tumun sranna ko aka na soo shitanni min k'a njanni ani an ka baara k'ana ke fu. ⁶ Sisa kwiin, timote sekira ka bo a fe ka na nin kunnanfoni juman ye a ka dananya ni aa ka mjo kan tgo ra. A ko an fe ko a ka myiriyaw ra yira ko an kwo ka ji a ye ani a ma fe kwosebe ka an je, nafwo anne bie mafe k'a je tgo minna. ⁷ wora baremanw, k'an to an ka sge nin an ka tcoo kwow bie ra, an doso shona a ketgora a ka dananya kaman. ⁸ Sisa, ka soo a bamanni toni matgi ra, sebera anne janamanya ⁹ An ne she ka bakabenni da yaamasa ye dishii? ¹⁰ An to ka yaamasa dare mensene ke shufe fra tefe kan, ko an mafe k'a je kwua ye pada nin pada, yako min ka ke ka a ka dananyanjan annin ka wo dapa. ¹¹ An fa yaamasa ani an matgi Yesu ra an ka tgoma kwo yanabo ka ta aye feji ¹² Matgi ra aka kannun baka boja ka ja ani njon she ni anin mjo bie she, nafwo anne raye kannun tgo min na. ¹³ Yako a sonkunw na pie ka ke yaakibii saninjaninw ye an fa yaamasa jakoo an matgi Yesu nasgan we na ka mjo teenninw bie ye.

Chapter 4

¹ Awa bareman, a ka kan ka tgoma ti mi shi k'a kwodia Ala ye an na kalan wo ra. shinro aa mi tgoma ti nga anna dare ka a laji Mtgi Yesu tgo ra ka pgan soo ka ta jan. ² An tie mi mun fwo a fe mtgi yesu bakara, a wu don. ³ Yaamasa (ALA) sako we a sannigan, ko a ka panmgoyake. ⁴ A bie keen -keen na banma ka ye nina sebeyara ni bojan na. ⁵ Aka ye bila mgo koya lge kwo ra na fwo Ala don biwu wu kwin ti Ala don. ⁶ Mmgo shi ka a bareman tconjan kwoshira bari matgi we mun wo kwo yatie bonbgaye, na fwo an fina ka pie a fe kwomina. ⁷ yaamasa ma kri nconiya kanma fwo sanniyani. ⁸ We kanman min ni ban kalan jin ma wo ti ban na mgo ma, a mi banna yaamasa re ma, wo mi na a jin sannima ji a ma. ⁹ Mgo ma kan ka sebe tie a ma bareman kannu kwo ra bari a kalan yaamasa fe ka njon kannu. Shinro, aa mi tgon mana ti ne bareman bie ka pafe ^{10 11} Masedwane janmana ja bie. Nga an dare bareman ko a pan soo wo ra ka ta jan. A banma ka to herela ngon fe ka ye ka kwo janbo, ka barakeni a yekundi bowye e na fwo an tun na gwele ya a ma tgomina. ¹² Wo tgola a tgoma tgo na be danabiwma, aa ti na ke mgo shi ka din ye. ¹³ Ayiwa, bareman, mi nun sincon, an ta fe a ke kwo don biye wu ka pafe, yako a jan kana shishi nafwo dgiya ti mgo ni nun fe. ¹⁴ Ni an dara ko Yesu sara ka kunnun, wo tgo ra fanna an dara kominun sara ka a to yesu ra, yaamasa na wu sanman ka na a ye fe. ¹⁵ Awa an jin fwo a fe ka kanjan ni matgi ka ko ma we, ko an mi nun jannan ka to fwo matgi nasjan an ti na fina mgo sani jan fie, ¹⁶ Bari matgi ye na dgi ka bo sankora ni prekanba ni meke kuntgi kanba a ni yaamasa ka bwurukan ye. Mi nun sara krista ra, wu gare na krun ¹⁷ Wo kofe, an mi nun janna to ra, an ni wu na tofa ka ta ngonfe sankabawla matgi kunbe jo ra fie na. Wo tgo ra an to mtgi fe baada-baada. ¹⁸ A ngon doso shin ni wo ko ma ye.

Chapter 5

¹ Baremanw aaye makwo tala mgo ra sebe ce aye ma wo sganw ni wo waatiw ra kwow ra. ² Bari aara don ko apienin no ko matgi na dun we ke nafwo sun we na shufe tgo min na. ³ Mjo ka na fwo sgan mi na ko: yerewoyere tcoo te, wo sgan wo ra arakili we na baa an na jona na fwo moso konman konba we wri a fe tgomina, aa tin na denge wo la bada. ⁴ Nga bareman aye ti dibira kun san ko wo dun na baa aye ra kogo sun baani ara. ⁵ Aye bie kwiin min keena din ne ye tefe dinw.

Chapter 1

An ti shufe ni dibi din ye ⁶ We kanma an ka sinnyon na fwo joo la ke tgomina, nga an to an janna an jannaka na miri na fwo doshoo. ⁷ Minnu sinnyon wu sinnyon shufe. minnu na hakri njanmi do fe, wu bie wo ke shufe re ⁸ An ne kwiin mi tera ta ye an hakri jannakamiri. An danaya ni kannuya ke an ka ngeradekeye. An digi mimi an kirishiri mi kan wo ra ke ngerabafle we. ⁹ Yaamasa ma latge ko an jinmina soo, fwo krishiri, an mtgi Yesu krista bakara. ¹⁰ We sara an kanma ya ko an njanna no wo an sani no wo an ni aye ka njannaya njonfe ¹¹ We kanma aa njon timinan ja ka jo bla njon bakakan nafwo ara ke timishi. ¹² Bareman mi nun barake a shema ka ke a kunna mtgi la ka aa laji an na dare a wu jate. ¹³ A wu bonan kwosebe a ka bara kanma heere la ke a ni njonshe. ¹⁴ Mi nun firifara kwow ke, an na ye bareman dare ko a wu laji. Mi nun yitgeni a wu yarakwe ya, ka bakatanw janma, ka munjun mjoy bie fe ¹⁵ A yee koshi mjoy shi ka kwodgu saa ni kwodguye a gwan njonna kwo juma ke ra ani njonshe, a ni a ni mjoy ce bie she sgan be. ¹⁶ A yiriladia sgan bie. ¹⁷ Aka yamasa dare dabra. ¹⁸ A yaamasa baakada kwo bie ra, bari we Yaamasa sako re a kwo ra krista Yesu la.

¹⁹ A ka ni senu pga. ²⁰ Aa kaa ceraya mafineya. ²¹ Aa kwo bie sgesge. Mi ka ji, a wo mina kwosebe. ²² A ye koshi kwodgu shi bie kerima. ²³ Heeretgi yaamasa ra aa naa bie sannija ka ke a ye ta ye. a yi we ni an dosogu ni piisgo, wu bie labinni yakibi lakanna fwo Matgi Yesu krista nasgan. ²⁴ Aa kribga we kantgi ye aye na wo ke fanna. ²⁵ Baremanw a yaamasa dare an ne ye. ²⁶ A njogo fwo ni yemadgini ya ye. ²⁷ Ne ra dare kwosebe Matgi kanma, ko sebe na kalan bareman bie janna ²⁸ An Matgi Yesu krista ka neeman na ke a fe.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹ Ne Pori ni silven ani Timote sebe jin ce Tesalonike Egilisi man, aa ye miinu min aan fa Yaa Masa ni aan mantgi Yesu krista ra. ² Aan fa Yaa masa ni mantgi Yesu krista ra neeman ni dososhon ji aa man. ³ Baremanw, aan ka kan ka baaka Yaa masa ye aa koso sgan bie. Wo benimun, bari aa ka danaya min bonanna ani aa bie ka ngon kanu fran min shiyara ka ta jan. ⁴ Aan naa ye tgo junman fwo Yaa masa ka egilisiw saman, bari ari ka soo gwan keni min aa ra k'a tsoo tgo bie ra, aa wo munun ka danaya ke. ⁵ Wo ra yira ko Yaa masa ka kiti kwo teeni no. A na jate ko aa ka kan ni Yaa masa ka masaya we, aa min tsoo ra wo min kaman. ⁶ A benimun ni Yaa masa teeni ya wee ka aa tsoo bgaw tsoo, ⁷ ka lanfiya ji aa man aan fe, aa ye minnu tsooni mun. Wo na ke ni mantgi Yesu ki yira ka bo sankoo ra ni a ka shebgaya meekew ⁸ ani fyen maanba wee sgan min na, ka yace bo Yaa masa dobiw ni aan mantgi Yesu kibaro junman kan mlan biw ra. ⁹ Wu ka tsoo na ke harakira ban bii we. Wu na kpen ka bo mantgi ni a ka shebgaya tsoo koo a na sgan na. ¹⁰ Wo dun wo, mantgi we na ka bonan a ka mgo senumaw kwora ka ke kabakwoye danabgaw bie janan. Aa ye mi wuu joo ye, bari aa dara aan ka sheereya ra. ¹¹ We kama aan dareri ke aa ye sgan bie ko aan ka Yaa masa r'a jate ko aa ka kan ni a ka krili we. Aan na daare ko a r'a sako junman bie ni aa ka danaya ka baara bie dapa ni a ka shebgaya we, ¹² yaako aan mantgi Yesu tgo r'a bonan aa kwora, aa ye fran ren ka bonan aye kwora ka kanjan ni aan ka Yaa masa ni mantgi Yesu krista ka neema baaka wee.

Chapter 2

¹ Baremanw, aan mantgi Yesu krista na kwo pan fe a ni aan lapie kwo a ye fran fe aan nan daare ko ² aa k'a yeye jon na ka aa hakriw wri ceraya koma wamaa wajuri koma fe ko mantgi ka dun shera ka ban, wama sebe, a ri na ka fwo ko nee wo ce. ³ Aa kaa son mgo shira aa lafri tgo shira, bari wo dunw ti naa she ni mrutiri ma ke Yaa masa ka sra ma ban, ani ni wo mgo dgu ma e yee yira ban, wo haraki din kpin. ⁴ Fe o fe kri ko Yaa masa, fe o fe bato, a na wo kee ka a yee bonan wo kun na, fwo ka e sgi Yaa masa batoshoba konna ka a yee yira ko a ye min Yaa masa ye. ⁵ Aa hakri ta ra ko, ka ne to aa fe jin, ne wo fwo aa fee wa? ⁶ Miin na bari sisa, yaako a kaa ni yee yuira yani wo sgan naa she, aa ye wo don. ⁷ wo teen biya bunde we baara ke a ri byi, nga min na bary sisa wo na a bari fwo ka ta abo jin. ⁸ Wo sgan na wo mgo dgu na e yira, nga Mantgi Yesu na na giin ni a yee daafyen we ka a haraki ni a yiralii man man we? ⁹ Wo mgo dgu na na ka kanjan ni shitani ka baara ke tgo we ni kabakwo shin bie ke ri wee ani tgemashen ni kwoba finjanmaw, ¹⁰ a ni teen biya ka lafriliw bie ye fran, mgo harakibga show kama, bari wuu man son shen ma ka a kanu, wo min tin na aa krishi. ¹¹ We kama Yaa masa re lafrilibga baakama ce aa ma fwo aa dara finan na, ¹² yaako minnu ma da shen na, nga teenbiya kwo jara aa ye, kiti ra tge wuu bie kan. ¹³ Baremanw, Mantgi ka kanuniw, aan ka kan ka baaka da Yaa masa ye sgan bie aa kama, bari Yaa masa ra janatomo krishiri kama ka bo fwo gare gare, jisenuma ka saniyan ri baakara a ni aa ka danaya shen na. ¹⁴ Yaa masa ra kri wo krishiri kama aan ka kibaro junma fe, yaako aa ren ka aan mantgi Yesu krista tsoo soo. ¹⁵ Ayiwa baremaw, aa sin sin nin naa to. Aa lajiri minnu soo aan ka koma wala aan ka sebe baaka ra, aa wuu mlan kwosebe. ¹⁶ Aan mantgi Yesu krista yee a ni aan fa Yaa masa miin aan kanu ka dososhon banbii ni dgi juman ji aan man a ka neema baakara, ¹⁷ wo ra aa dososhon ka aa baaka bonan ke wari jumanw bie ni koma jumanw bie ra.

Chapter 3

¹ Wo bie kwo baremanw, aa Yaa masa daare aan ye, yaako mantgi ka koma ra yigen ka ta a fe ka bonan, na fwo ee ke aa shema tgo miin na, ² a ni yaako aan ni ka taa mgo dgu teen biw ra, bari mgow bie ti danaya ke. ³ Nga mantgi min kan tgi ye, a ye na aa sabati ka aa tgan shitani ma. ⁴ Aan naa bla kwo min na, aan pie ni min a ra mantgi ra ko aa wo ke, ko aa na

Chapter 1

to ka wo ke fran.⁵ Mantgi ra aa dosokun jan teen Yaa masa ka kanuya ni krista ka mujuni ma.⁶ Baremanw, aan min fwo aaye ka gwreya mantgi Yesu krista tgo ra ko bareman miinu mi tgonma na prikipraka ra, ni aa ti tgonma ka kanjan ni aan ka lajiri we, aa mabo wuu ra.⁷ Aa ka kan ka aan ladgen tgo min na, aa yee kunw wo don, bari aan ne man tgonma prikipraka ra aa shema.⁸ Aan ma dunnike mgo shi ka sho gwaansan, nga aan tiin baara ke k'an sge shu fra tee kan, yaako aan kaa ke mgo shi ka diin ye.⁹ A te ko wo shen t'an fe, nga aan tin ma fe ka tgo yira aa ra yaako aaren ka aan ladgen.¹⁰ Ka aan to aa fe jin, aan jin fwo aa ye ka gwreya ko: Ni jo ti son ka baara ke, wo fran kaa dunni ke fiyeu.¹¹ Aan na men ko joo min aa shema miinu mi tgonma na prikipraka ra. Aa ti baara ke fiyeu, aa ra daadun kwow bie ra.¹² Minnu min wo tgo ra kpin, aan na fwo wuu ye ka gwreya aa man mantgi Yesu krista tgo koso, k'a r'a baara ke cenpin ka aa yee baro.¹³ Aa ye kpin baremaw, aa kaa banda kwo junma ke ra.¹⁴ Aan kran min ji aa maa sebe jin na, ni mgo min ma son wo ma, aa wo koshi, aa ni wo tgi kaa jen fwoyi ra, yaako aa kaa muun.¹⁵ Wo bie na ta aa kaa a jate aa dgu ye, Nga aa laji nafwo barema jo.¹⁶ Here tgi Yaa mmasa ra here k'a ye sgan bie tgo bie ra. Mantgi ra to aa bie fe.¹⁷ Ne Pori yee kun boo wee aa ka fwoi komaw sebe. Ne ra sebe tan ne, wee tgemanshen re ne ka sebew bie ra.¹⁸ Aan mantgi Yesu Krista ka neema nan ke aa bie fe.

1 Timothy

Chapter 1

¹ Ne Pori, Yesu ka cedin ka kanja nin ce jinin we ne ma aan krishi bga masabaa ni Krista Yesu fe, o miin maan dgiya² we, nee sebe ji ce e ma, Timote, ye miin min ne din tkitki ye dananya ra. Aan fa masabanin dososhon ji e ma.³ E to Efese na fwo ntunni timinnanjaa timinshii nta sjan na Masedwane janmana ra. Minnun min mgow kranna ni kran kwla ye, a fwo fe ka gwreya ka araa o dabra,⁴ k'a kaa gwan tarew ni bruju kwo daman donbiw ra. Wu sosori le wri donw, kasoo a ti ben ni masaba ka kwo latgenin ye, nin miin soo dananya ra.⁵ Wora ce fwoninw dapa man wev ka njan kannun, we bo dosokun pienin nin dosokun junman a ni dananya sebe ra.⁶ Mgow jora yengoen ka sra numan mbla ka ke koma kpansanman fwo bgaw ye.⁷ Aa ma fe k'aa ke sariya kaamgow ye, wo bie na ta aa koma miinun fwo a ni aa sinsinnin koma miinun kan, aa ti fwoyi fanmunya wu ra.⁸ Aan na don ko sariya kapi ni mgow ra a tgo ra.⁹ Aan na don ko sariya ma sgi mgo teenninw kanman fwo kwodgu keraw ni murutiniw ni masaba nasranbiw ni jrumunkeraw ni masaba donbiw ni masaba bla bgaw ni fa pga bgaw ni ba pga bgaw ni mgo pga bgaw,¹⁰ ani kakalaw ni miinun naa ce ngow jini ani mgo sojanaw, nifinawfow ni shere dgu miinun naa kii finja kan, ani kwo miinun kran sebe soso.¹¹ Wo sariya sgira ka kanja ni dubatgi masaba noko kibaruu ju man we, wo miin karifara ne ma.¹² Nee baaka da an matgi krista yesu ye. wo miin she ji ne man, bari e ne jate dananaya mgo ye ka ne bla a ka baara ra.¹³ Ari ka soo ne ra tgo dgu fwo ka koo, ka ke mgow tsoo bga ye ni mgo finma ye. Nga masaba makarira nen ra, bari nee wo ke dananbiya ni kwodonbiya ra.¹⁴ An matgi ka neeman bonannan kwosebe ni dananya ni kanunya wee miin min krista yesu ra.¹⁵ Koma ji pienin no, mgow ka kan ka a mlan, ka don ko yesu krista naa dije na yaako jrunmun keraw la krishi. Ne mi wu biera jrunmun keraba wee ye.¹⁶ Ne min mun wu bie ra jrunmun keraba we, masaba makarira ne ra wee kaman, yaako yesu krista r'a ka munpu bie yira ne ka kwo keninw na, wora mgo minun na da a ra ka jananmaya banbi soo, nen ra ke payira nan ye wu ra.¹⁷ Badaa masace wo, sa bii wo, je bii wo, akeenpe, wo ra boja ka tannu badaa- badaa aminna.¹⁸ Ne din ce timote, ne ce ji fwo e fe ka kanja nin ceraya koma fwo ninw ye e ka ta boofe ka koo, kiya kee junman ke ka kanja ni wuu ye.¹⁹ Ka dananya ni dosokun junman mara tin. mgow joo ra ka dosokun pieninya bla. wure fri ka dananya sra bla, are ke nanfwo je kan krun we fri tgo miina.²⁰ Himene ni Alekissandre wu m'a jo ye. Nee wu dun shitanin boora, yako aa dgen a ra aa ka na masaba tgo she.

Chapter 2

¹ Ne ka waanjuli gare we de ko mgow bie ra daareriba shifayaw bie ke, ka masaba daare ngo ye baaka da masaba we mgow bie kanman.² Daare ra ke masacew ni kuntgiw ye yaako aan ni ka to lanfiya ra ni hakri sginin ye, anin ka tgonman masaba jansran na ni ketgo wee.³ We ka ji a krishi bga masaba ja koo, a ka ji a ye.⁴ A man fe mgo bie ra krishi ka she ka shen don.⁵ Bari masaba min keen pe re, masaba ni mgow she soona ke bga bie mi keen nee, we mgo yesu krista ree.⁶ Wera yee ji ka ke mgow bie kunmanbo saa wee. A shereya kera wati bennin na.⁷ Were ne re sgi ka ke waajurikera ni cedin ye, ka ke shi kpee w ka kaamgo ye dananya nisha na. Nee shen we fwo finjan tara.⁸ We kaman ne ma fe cew ra masaba daare jaa bie, ka boo pieninw koota nin jinminya ni sosori tara.⁹ Wo tgora ne man fe mosow ra aa masri ka jan ka frun sebe dun min n'a shutaa. Aa k'a mansri ke ni kundan sgo shaanmanaw ye, waama sannun ni kokeke sgo shaanman waama frun saramanw.¹⁰ Aa ra masri ke ni ygo ni ke ta junman we. Moso minnun ko k'a sran masaba jan, we ree ben ni wu tgo wee.¹¹ Moso mankunni nan kran laman ni koori bie ye.¹² Ne ti son moso ra ke kaamgo ye, waaman ka ke cew kuntgi ye, nga a makunni nan to.¹³ Bari Adama re gare dara wo kwo Awa.¹⁴ Adama kpiin ma lge, moso we lgera ka masaba ka ce fwo ni shen.¹⁵ Wo bie na ta moso na krishi din wo kaman ni a ka to dananya ni kannun ni pieniya ra ni yeemadgininyz ra.

Chapter 3

¹ Koma ji pienin no, ko ni mgo jo min Eglisi koshi bgaya yaara la, wo tgi min baara junman ne fe.² Waajibi ro Eglisi koshi bga ra ke mgo yaakibii ye, moso keen tgi yeemlan bga akriman, a tgo bennin, donan mlan bga, a ra she ka mgo

kpeeman kran.

³ A k'a ke dɔɔ myinan ye, waaman mɔɔ finman, fwo mɔɔ min sabari. Ak'a ke keetgera ye, a kii gwan wari la. ⁴ A ra she ka a yeekun ka sho mɔɔw mnan ka jan, ka a dinw koo tɔɔ junman nan. ⁵ Bari ni mɔɔ min tishe ka a ka sho ladun wee she ka e janto Masaba ka Eglisira tɔɔ dii? ⁶ A k'a ke mɔɔ tubinin kla ye, wo ra a kaa nan ke yeɛɔɔnara ye ka yaakiri sɔɔ, e ko shitanin yaakira tɔɔ minna. ⁷ A tɔɔ tɔɔ junman nan fwo dananbiw fe, yaako manfiyari k'a nan she a ma shitanin ka ngen daninw k'a nan a mlan. ⁸ Eglisi baarakeraw la ke mɔɔ sebew ye ni flankafwɔya te, aa k'a ke dɔɔshɔru ye. Aa k'a ke tɔɔn dɔɔ juninaru ye. ⁹ Ara she bunde mara dananya kwow ra aa dosokun pienin na. ¹⁰ Aa ru kɔɔɔɔ ban, wo kɔfe ni yaaki ja ma sɔɔ aa ra, aa she ka ke Eglisi baarakeraw ye. ¹¹ Mosow bie ra ke mɔɔ sebew ye, aak'a ke mɔɔ tɔɔ shen nanw ye. Aa ra ke yeemnan bgaw ni dananmgow ye feen bie ra. ¹² Eglisi gaarakeraw ra ke moso keen tɔɔw ye. Aa ra aa dinw nin aa ka show mnan ka jan. ¹³ Miin nun Eglisi ka baara ke ka jan, wu janmgɔya junman sɔɔ ka yarakpeya sɔɔ dananyara, wo miin mun krista Yesu ra. ¹⁴ Ne dɔɔ man kan ko yani dɔɔnin ne na nan e fe jin nga ne kwo jinnun sebe ka ce e ma, ¹⁵ yaako ni ne ka myen mɔɔ ka kan ka kwo miin ke masaba ka janman junman sheman, e ka wo dɔn wo min masaba jananma ka Eglisi we, shen samasin ni a sinsin ya ro. ¹⁶ Masaba jansran gundo ka bun kwo sebe, sɔɔsɔri ti wo ra. Masaba piiskoraman ni yra. jo jira a ma jin junman fe Meekew ra jee. Waajuri kera a kwora shiyaw sheman. Dananya kera ara dijan ra. A kɔɔtara ka ta kɔɔɔ ra.

Chapter 4

¹ Yaa masa jin na fwo ka pie ko dijan laban dunw na, mgow jɔɔ n'a ban dananya ma ka zran lafribgaw ni zranw ka kran kwow lamen ² finjan fwoɔw ka flanka fwoɔya fe, wu minnun naa dosokun greya, e na fwo nɔɔn wleni ka fen giin da. ³ Aa ren na fwo ka greya ko fru k'a ke ko dunni fenw jɔɔ fran k'a dun, ka sɔɔ Yaa masa wo fenw daa yaako dananbga dananbga minnun shen dɔn, wuu ra aa dun ni baakadari we. ⁴ Yaa masa ka danfen bie ka jin. Mɔɔ man kan ki ban a fwoyi la ni aa laa mnan nibaaka dari we, ⁵ sabu aa saniya Yaa masa ka koma ni yaa masa daareli fe. ⁶ Ni ee baremanw kran wo kwow ra, e na ke krista Yesu ka baara din junman ye, e jin baroni dananya ni kran shetgi koma fe, e gwan nin wo miin na. ⁷ E ban taren Yaa masa jansranbiya kuntanw ma. E yeɛ dgen Yaa masa jansran kwow ra. ⁸ Nafa min piisgo dgen na kwow jɔɔ ra, nga nafa min Yaa masa jansran dgen na feen bie ka pan fe, bari jranmaya layidu min a ra sisa jranmanya ani srin ta. ⁹ Wo koma pienin no mgow bie ka kan ka mnan. ¹⁰ Wee kɔɔɔ aan baara ke ka kee ke, bari an nan dɔɔ da Yaa masa jranman kan, wo min mi mɔɔ bie krishibga we, saango dananbgaw ta. ¹¹ Wo kwow fwo gwreya ka mgow kran aa ra. ¹² Mɔɔ shi kaa e dɔɔya e ka deenseny kaman, nga e ke janyira nan je dananbgaw ra, koman nin kewariw nin kanunya nin dananya nin pieniya ra. ¹³ Yani ne ka fii nan, e jeja ka Yaa masa ka koma kran mgow janan, ka aa waaju ka aa kran. ¹⁴ Ee yaa masa ka jinin fen miin sɔɔ, wo min jira e man craya koma fe ani cemgɔɔw jama ka boo dari fe e kun na, e kaa faashi wo ra. ¹⁵ E jeja wo kwow ra ka e sebe dun aa ra yaako mgow bie ra je ko e min tara ja. ¹⁶ E janto e yeɛ ra ani mgow kran na. E sinsinni naa to wo kwow ra. Wo tɔɔ ra e na e yeɛ krishi ka e lamenbgaw fran krishi.

Chapter 5

¹ E kaa cemgɔɔw kɔɔ fwo ni janpratinya ye, nga aa laji e na fwo e fa. kanmiinw laji e na fwo e baremancew. ² Mosokɔɔɔw laji e nafwo e baw, ka moso mensenw laji e nafwo e baremamosow, tɔɔ benin na. ³ Moso minnun cew sara k'a to aa keen na, bojan da wuu kan. ⁴ Nga nin dinw waman mamininw min moso ce sanin jo fe, wu ra dgen kewari junman ke ra aa ka sho mgow ye gare ka kanjan nin yaa masa jansran we, ka aa woobgaw ka kwo junma ke ninw ngɔn ke aa ye, Ala ye. ⁵ nga moso ce sanin miin man keen na, wori dɔɔ da Yaa masa kan ka to Yaa masa daareba ra shu fra tee kan. ⁶ Nga moso min gwan ni jannapie kwow nɔɔnjan, wo sani no k'a jranma to. ⁷ Ayiwa wo kwow fwo aa ye ka gwreya, yaako aa ra ke yaakibiiw ye. ⁸ Mɔɔ min ti mankwɔ dun a yeɛ ka kwow ra sankoo a ka sho mgow, wo tɔɔ ka dɔɔ nin dananbii wee. ⁹ Moso ce sanin min shi we san biwɔɔɔ sɔɔ, ni a tin kara ce keenpe moso ye, ¹⁰ nin a tɔɔ junman fwoɔra a ka kewari junmanw kɔɔ, nin ee densenw lamɔɔn, ni ee donanw ladun, ni ee yaa masa ka mgow sinw kwo, niee mɔɔ tɔɔɔninw, janman ka kewari shifa bie ke, wo tɔɔ we she ka sebe. ¹¹ Moso ce sani min man kɔɔ ban, e kaa sɔn ka wu tɔɔw sebe, bari aa ngew ka aa sanma ka krista bla, aa na ke fru fe. ¹² Aa na yaaki aa ka layuru gare shennin kaman. ¹³ Ka fra wo kan, aa ke saashɔw ye ka yaara yaara show ni ngɔ she. Saashɔya demen te, aa ren aa daw dun mgow ka kwow bie ra ka mgow ka bundew fwo keenman, ka koma fwoɔbiiw fwo. ¹⁴ We kaman ne man fe moso moso deensen minnun cew sara aa segi ka cefrun ka dinw sɔɔ, ka aa makwo dun aa yeekunw ka show ra, yaako aan dɔɔ k'a na tɔɔ shi sɔɔ ka an lagwashi. ¹⁵ Bari aa jɔɔ sra bla ka ban, k'a gwan shitani nɔɔnjan. ¹⁶ Ni moso ce saninw jɔɔ min dananbga jo ka sho, wo ra wu janma, a k'a aa to Eglisi kunna, yaako moso ce sani miinnun mi aa keena Eglisi ra she ka wu janman. ¹⁷ Eglisi cemgɔɔ minnun jannabgaya junman ke, Eglisi la wuu jate ko aa ka kan nin bojan fla ye, saanko minnun yaa masa ka koma waajuri ni mgow kran baara ke. ¹⁸ A fwoɔra kitabu ra ko mishi min nɔɔn jinmin e kaa jo wo daa ra. A fwoɔra fran ko baarakera ka kan ni a ka saa wee. ¹⁹ E k'a sheereya dɔɔ mnan eglisi cemgɔɔba kama, fwo ni sheere fla waama saba ka sɔɔ wo kwo ra. ²⁰ Mininun jrumu ke, wuu kɔɔfwo mgow bie jannan, yaako aa show fran laa sran. ²¹ Ne ra fwo e fe ka gwreya yaa masa ni krista Yesu ani meeke janatɔmɔniw jan na ki ya wo cew bie ke. E k'a mɔɔ jo pisaya jo ye, e k'a mɔɔ bɔ mɔɔ ra. ²² E k'a e boo da shi kan jona ka a bla eglisi ra. E k'a jen ni mɔɔ kpeew ye aa ka kwo dɔɔw ra. E yeɛ tgan jrumu bie ma. ²³ E k'a je gwansan myi, diven kpeenni myi e kɔɔbaa ni e ka banan shaanma kaman. ²⁴ Mɔɔw jɔɔ ka jrumu yrala keen kan, aa ya aa jan kiti jaa ra, nga jo kpeemanw taw laa gwan aa kwo. ²⁵ Wo tɔɔ ra fran, kewari junmanw na aa yira keen kan. Miinnun

man bɔ keɛn kan jona, wuu dgonni ti naa to.

Chapter 6

¹ Minnun min yɔnw ye , wuu biɛ ra aa tgiw jate ko aa ka kan ni bojan biɛ ye, yaako mɔɔ shi k'a na Yaa masa ni aan kran tɔɔ dɔu fwo. ² Yɔn minnun tgiw min dananbgaw ye, wuu k'a aa tgiw dɔɔya, bari aa min bareman nee ye, nga aa ra baara ke aa ye ka temen gare ta kan, bari minnun nafa sɔɔ aa ka bara la, wuu min dananbga kanuninw ne ye . To ka mɔɔw kran wo kwow ra ka aa waaju. ³ Ni mɔɔ jɔ ka mɔɔw kran tɔɔ kpeɛman na, ni wo kran ti kanjan ni aan matgi yesu krista ka koma junmanwamaa yaamasa jan sran kran we , ⁴ wo tgi min yee bojan na re a ti fwoshi don . jrikari kow ni koman mensɛnw sɔsɔri la hakri sheen. Kwo minnun bɔ wuu ra, wuu fɛɛ jinu ye: cereya ni sɔsɔri ni neninw ni kɔɔna dguyaw ⁵ ni kɔɔfwɔri kuntgarayan minnun ke myiiriya dɔu tgiw ni ngɔn she. Shen ti wo mɔɔw fɛ fyɛu. Aa myiiri ko yaa masa jan sran we tɔɔ sɔɔ kwo re je . ⁶ Onhon yaa masa jansran ni wasari , we mi tɔɔnba we. ⁷ Aan ma na ni fwoyi ye aan boora dinan ji na , aan ti na she ka bɔ yan ni fɛn ye fran aan boora ka ta . ⁸ Wo ra ni dunnin ni frun min aan fɛ , wo ka kan ka aan wasa . ⁹ Nga minnun ma fɛ ka fɛntgiya, wu na byin kɔɔbɔri fɛ. Aa lge dɔu kuntanw na ke sgo mnan ngen ye ka aa mnan ka aa bla harakili ni shenli kwow ra. ¹⁰ Bari wari lge mi kwo dɔu shifaa biɛ dri lee. Mɔɔw jɔɔ ra gwan a nonjan ka dananya sra bla, Fwo aa tɔɔɔ shaanman sɔɔ aa yɛekunw dosokun na. ¹¹ ¹² Ye kpin , yaa masa ka mɔɔ, e yee tgan wo kwow ma, yi gwan teeniya ni yaa masa jansran ni dananya ni kannunya ni munjun ani sabari ra. Ye ra dananya keɛ junman ke, ka jranmaya banbii mnan kwosebe, e kri la we kaman. Ee shereya junman ke shere shaanman jan na ¹³ Yaa masa min jranmánya ji fɛn biɛ ma ani krista Yesu min sheereya junman bɔ Pɔnse Pilate jan kɔɔ, ne ra fwo e ye wu jan na k'a gwreya ¹⁴ ko e yaakibii ra ce fwɔninw mra ni pieninya ye, fwo kashe mantgi Yesu Krista na dun ma. ¹⁵ Shebgayabietgi, dubatgi keenpe, masacɛw ka masacɛ, mantgiw ka mantgi,wee na wo yran a ka waati latgenin na. A keenpe le min sabari we. ¹⁶ Mɔɔ shi ti she ki kpaɛ keɛn min nan, a sginin min weera. Mɔɔ shi m'a je, aa shi ti she k'a je. Bojan ni shebgaya banbii min a yee ta ye Amiina. ¹⁷ A fwo dinan jin nafoobatgiw ye k'a gwreya ko aa k'a aa yee bojan; Ko aa k'a aa dgi da nafoɔ bantaw kan, nga aa l'a aa dgi da Yaa masa kan. Were fɛn biɛ ji aan man ka shiya, yaako wu ra ke aan jape kwow ye. ¹⁸ Aa ra kwo junman ke, aa ka nafootgiya ra ke kewari junmanw keri we. Aa ra sɔnin ke teriyara ka aa tɔɔw lagla. ¹⁹ Wo tɔɔ ra aa na nafoɔ junman banbii laje sini aa ja, yaako aa ra jranmaya sebe sɔɔ. ²⁰ Timote, kwo min karifara e man, wo mara ka jan. E yee tgan dinan jin koma kuntanw ma, ani finjanfwɔya donin ni sɔsɔri komanw ma. ²¹ Mɔɔw jɔɔ ra fwo ko aa wo doninya sɔɔ. Aa frira ka aa mabɔ dananya sra la. Yaa masa ka neɛman la ke aa fɛ.

2 Timothy

Chapter 1

¹ Ne Pori, Krista Yesu ka ce din Yaa Masa sako baaka ra, Ka kanjan ni jranmaya layidu we, wo min mi Krista Yesu ra, ² nee sebe jin ce e ma, Ne dince kanuni Timote. Aan fa Yaa Masa ni aa Mantgi Krista Yesu ra neema ni makari ani dososhɔn ji e ma. ³ Ne baaka ba Yaa Masa ye, ne baara ke wo miin ye ni dosokun pie ni we, E na fwo ne benmɛɛw ra ke timishi. Ne ti e tɔɔ fwɔri dabra ne ka Yaa Masa daareri la shu fra tee kan. ⁴ Ne yrimin e panje ra, ne mafe kwosebe ka e je klua ye, yaako ne ra yrilaja kwosebe. ⁵ Ne yri min e ka danaya sebe ra. Wo danaya tin min e maamoso Lois ra gare, ka ke e ba Unise ra. Ne danimara ko a min ye fran na. ⁶ We ra to ne ri yribla a ra ko ee Yaa Masa ka jinife miin sɔɔ ne ka boo dari fɛ e kan, wo fyɛn dadun. ⁷ Ka sɔɔ Yaa Masa ma sranya doso ji aan ma, fwo shebgaya ni kanuya ani donniya doso. ⁸ E kaa muun ka shereya ke aan Mantgi kwo ra. E kaa muun ne fran kwo ra, ne miin min a ye ka kasora mɔɔ ye. Nga e jinja ta tɔɔɔ kwow ra kibarɔ junman kama ka kanjan ni Yaa Masa ka shebga ya we. ⁹ Aye ran krishi ka aan kri ka ke senumaw ye. Wo ma ke aan ka kewariw kɔɔ, fwo a yee ka kwo latgeni kɔɔ, a ni a ka neema wo, wo min jira aan man Krista Yesu ra yani dinjan ra da. ¹⁰ Aan krishibga Yesu Krista wo neema yira sisa, bari a ye re saya baaka ban, ka jranman ya ni tiibiya yira keɛn kan kibarɔ junma fɛ. ¹¹ Wo kibarɔ junman kama, ne re sgi ka ke wajuri kera ni ce din a ni kaamɔɔ ye. ¹² We ra to ne ren tɔɔɔ sɔɔ wo kwow ra, nga ne ti muun wo ra, sabu ne dara min na, ne wo don. Nee min karifa a maan, ne dara a ra ko she mi a ye ka wo mra fwo laban dun na. ¹³ Nee koma kenngen minnu fwo e yee, wo bɔngɔn kwo komaw mara danaya ni kanuya ra, wuu minnu min Krista Yesu ra. ¹⁴ Fɛ junma miin karifara e man, wo mara jinsenuma baaka ra, wo miin sginin min aan kɔɔna. ¹⁵ E ra don ko Asi mɔɔw biɛ ne bla, a jɔɔ min Fijele ni Hermojene ye. ¹⁶ Mantgi r'a makari Onesifwɔre ka sho mɔɔw ra, sabu ee ne doso shɔn kwo shaanman keɛ. A ma muun ne ka kasola bla kwo ra, ¹⁷ nga a shera Rome sgan min na, e re ne ja yaara kwosebe fwo ka ne je. ¹⁸ Mantgi ra to a ra makari sɔɔ Mantgi fɛ laban dun na. Ee ne makwo jan fɛ shaanman miinnu naan k'an to Efese, e wuu don ka temen mɔɔw biɛ kan.

Chapter 2

¹ Wo kaman, E ne dince, neɛnma min mi Krista Yesu ra, E yara kpeya wo ra. ² Ee kwo miinu men ne dara shere shaanman janan, wuu karifa danamɔɔw jɔɔ ma, miinu she ka mɔɔ kpeɛmanu kran fran. ³ E jin jaa ta tɔɔɔ kwow ra, na fwo Krista Yesu ka sorodashi junma. ⁴ Mɔɔ miin ta sorodashiya, ra wo ti hanmi dinjan kwow ra, ni a ma fɛ a kwo ra ja a kun tgi we. ⁵ Miin dun ngɔn dan biira, wo ti she sɔsɔri jara sɔɔ fwo ni a ka a ke a tɔɔ ra. ⁶ Senkera miin baaraba ke, wo gare we ka kan ka a jin ja sɔɔ shunma na. ⁷ Nee min fwo, myiri wo ra, bari Mantgi na hakri ji e ma ka wo biɛ faamu. ⁸ E yri to Yesu krista

ra. Dauda ka shi ro. A krunna ka bo shuw shema ka kanjan ni ne ka kibaro junma fwo ni we. ⁹ Wo kibaro junma fwo kaman, ne tawo ra fwo ne srini min ni ngenyoko we e na fwo kwo dgu kera. Nga Yaa Masa ka koma srini te. ¹⁰ We ra to nee fe bie munun Yaa Masa ka janatamoniw kama, yaako krishiri min mi Krista Yesu ra, wuu fran ra wo so a ni kowro banbii wo. ¹¹ Koma jin pie ni no ko: Ni aan ni Krista sara ngon fe, aan ni aye na nramaya ngon fe fran. ¹² Ni aan naa munju fwo a laban, aan na sgi masaya ra a fe. Ni aan ka aan ban a ra, aye fran ni ban aan na. ¹³ Ni aan ti ke kantgiw ye, aye to a ka kantgi ya ra, a ti she ki ban a yee ra. ¹⁴ Mgow hakri dgi wo kwo ra ka fwo aa ye ka gwreya Yaa Masa jana ko aa kaa sosori ke komaw ra. Wo ti fwoshi jan fwo ka a men bgaw la fri. ¹⁵ E baman ki yee yira Yaa Masa ra na fwo baara kera miin tgo juman so, ni muyna sababu ti wo ra. Ee shen koma danpaa tgo sebe ra. ¹⁶ E yee tgan dijan na koma gansanw fwo ma, sabu wo fwo bgaw mi tara jan Yaa Masa pansran biya ra. ¹⁷ Aa ka komaw yigen na fwo sgo shu kasa. Wo mgow joo min himele ni filete ye. ¹⁸ Wuu ra yenge kaa mabo shen na ka fwo ko shu kruni ke ra ka ban, aa re mgow joo ka danaya shen. ¹⁹ Wo bie na ta Yaa Masa ju sgi na miin sgi, wo banmani tora. Koma jinun sebe ra a kan ko: Mantgi ra yee taw don, ani ko: Mgo o mgo mantgi tgo kri, wo ri manbo teenbiya kwow ra. ²⁰ Shoba konna mlanw dan ti sanu ni waripie denmen ye, yri mlanw ni bgo mlanw bie mijin. Joo ke bonan kama, jo kpeemaw ne ke baara dgu kama. ²¹ Ni mgo jo r'a yee saniya wo kwow man, wo na ke baara junma ke mlan ye, a bla ra Yaa Masa ye ka saniya, a na ke mankwo jan mlan ye a mantgi we, a labeni baara juman bie kaman. ²² Bii kanmiin ya ra njenw jan. Miinu Mantgi daare ni dosokun pie ni we, e ni wuu ra teeniya ni danaya ni kanuya ani here jini. ²³ Nga e ban hakritanya sosori fwuw ma, e ra don ko wuu kee re la wri. ²⁴ Mantgi ka baara din man kan ka ke kee tge ra ye. A ka kan ka ke mgo doso shonni ne bie fe, ka mgow kran tgo don, ka she munun na. ²⁵ A sabarini naa sosori ke raw kran, wo ra ni Yaa Masa ti naa niminsa doso ji aa ma, yaako aa ra she ka shen don, ²⁶ Ka hakri so ka bo Shitanni ka ngen dani man. a tin min ka aa mlan ka aa bla a yee kun sako we ra.

Chapter 3

¹ A don ko Laban dunw na, waati gwrenw na ke. ² Mgow na ke aa yee fe, nafoo lge show, tgo jrin naw, kunshebaw, Yaa Masa tgo shen bgaw, woo bga kanmen biiw, pitrimawariw, Yaa Masa jan sran biiw, ³ mgo gwrenw, hinnentanw, tgo shenbgaw, yee mlan biiw, farimanw, aa ti kwo junma fe, ⁴ janfatinw, yeesako keraw, aa pani mun yee bonan na, jannapie kwow ka ji aa ye ka temen Yaa Masa ka kwo kan, ⁵ Yaa Masa ka sra kwakanna kwow tgonman bgaw, nga aa ra ban a ka shebgaya man. E manbo wo mgo shiw ra. ⁶ Aa joo dun show konna ka moso hakriyuanw joo njani. Wo mosow kpiin min k'a diin jrumuw koo, aa gwan nimu ngen shifaya shaanman nonan. ⁷ Aa kran sgan bie, nga aa ti she ka shen danpaa don. ⁸ Janes ni janbres Musa so so tin min shii, wo mgow shen so so tin ne de. Wo mgow hakri njanmini no, ban kera aa ra danaya ka pan fe. ⁹ Nga aa ti naa ta jan, bari aa ka hakritanya na yira keen kan mgow bie jannan, nafwo janes ni jabres ta yira la tin min shi. ¹⁰ E kpin, e ri gwan ne ra ne ka kran ni ne tgonman tgo ni ne ka kwo latgeniw ni ne ka danaya ni ne ka muiju wo ni ne kanuwo ni ne ka tinminaja wo ¹¹ ani ne ka torkoww bie ra. Torko ni sge minnu ke ra ne ra antiose ni Ikone ani lisitre, e wu don. Nee torkoww mupu, nga Mantgi we ne denjen ka bo a bie ra. ¹² Ayiwa, minnu manfe ka tgonma Yaa Masa jan sran Krista Yesu ra, gwan na ke wu bie ra tin ne ka ru torko. ¹³ Nga mgo dguw ni flankafwow na dguya ka ta jan. Aa na joo lafri, wuu yee lafrini no. ¹⁴ E kpin, e kran na kwo miinnu na ka aa do shen ye, e joroni naa to wuu ra. E ri kranbaw don wo kwow re ra. ¹⁵ E kitaabu nenumaw do ka bo fwo e deesen ma. Wuu re she ka hakritgiya ji e man, yaako ee ka krishi danaya fe, wo min mun Krista Yesu ra. ¹⁶ Kitaabu koma bie kera a seberi ke raw konna Yaa Masa da fyen fe. Nafa mara kran ni kowfori ni lateeni kama, ani koori, teeniya kwora, ¹⁷ yaako Yaa Masa ka mgo ra dapa, a sheni kwo kewari junmanw bie ra.

Chapter 4

¹ Ne ra fwo aa fe ka gwreya Yaa Masa ni Krista Yesu janna, wo min naa kiti tge mgo janamaw ni shuw kan, a ni Krista nari ni a ka masaya kanma, ² ki ya Yaa Masa ka koma fwo ki timinnaja sgan beni na ni sgan bebii ra. Een kaa ru ka kwonaw yira aa ra ni kowfowi we, kaa laji kaa kran ni munun bie shiye. ³ Sabu waati jo min nana, mgow ti naa son kran sebe man kun, nga ka kanjan ni aa yee kun lgew ye, aa na kaamgo shaanma yaa ra aa yee ru ye, minnu n'an tooraja kwow ⁴ fwo. Aa naa too bo shen na, k'a gwan tarenw na. ⁵ Ye kpin, e ke mgo sebe ye kwo bie ra, ka tawo munun, ka kibaro junman waajuri ke, ki ka baara bie ke ka dapa. ⁶ Ne kpin, ne kera e nafwo saaka bon ta, ne ta sgan skera. ⁷ Nee kee junman kee, ne ngondan bii kee ka a ban, nee danaya mraa. ⁸ Ka bo fwo sisa, teeniya masa banfla mrani mun nee. Mantgi, kiti tgera teeni na wo ji ne ma wo dun. ne keen te, minnu bie ra ka na kanu a na ji wuu bie fran ma. ⁹ E baman ka na ne fe yan jon na. ¹⁰ Demasi ri paa ka bo ne ra, ka so dinjan jin kwow jara a ye. A ta Tesalonike. Kresan taa Galasi janmana na, Tite taa dalmasi. ¹¹ Luka keenpe re min ne fe yan. E nansho raa na ni Marka ye, bari ee she ka ne janman ne ka baara ra. ¹² Nee tisike ce ka ta Efese. ¹³ Nee dekeba min too karpis boora troas, e ka fii na sgan min na, een ka na ni wee, a ni kitaabuw. Ne min kitaabu woomanw fe ka temen show kan. ¹⁴ Dejan pka njun Alekisandre kwodgu shaanman kee ne ra. Mantgi na a saa ka kanjan ni a ka kwo ke niw ye. ¹⁵ Ye bie ri yee kowshi a ra, bari a r'an ka komanw so so kwosebe. ¹⁶ Ne ni yera kee ke gare sgan min nan, mgo shi ma ne janman wora. Aa bie re ne bla jin. Yaa Masa kaa wo jate aa kun. ¹⁷ Nga Mantgi we ne janman ka ne baaka bonan yaako ne ra waajuri ke ka dapa, ani Yaa Masa do biiw bie ren ka men. Ne taara ka bo yaa daara. ¹⁸ Mantgi na ne taa ka ne bo kwodguw bie ra ka ne krishi, ka ne ladun a ka sankoo masaya ra. Noko ra da a ye kan badaa badaa. ¹⁹ Amiina Prisiye ni Akilas fwo, ani Onesifore ka sho mgow. ²⁰ Erasite to ra korente. Nee Trofime too Mile, sabu a tin man kennjen. ²¹ E bama ka na sani fwonene ka fii she. Ubulus li fwo, ani pudans ni Linus ni klodiya ani

bareman show bie. ²² Mantgi ra to e fe. Yaa Masa ka neema naa ke aa fe. Amiina.

Titus

Chapter 1

¹ Ne poli mi mun Ala ka bara kela, a ni Yesu krista ka cedin ye, ne womana waasa ka Ala ka mugɔ womaminw jama aa le ka she ka da Ala la, anin ka shien don min be alqasirnan ye. ² A dgi ya mi nii babimin ka, ala shentgi l'a dajii min na depii diɲe man daba. ³ A ka wate latigenin ji wa te la, e le wo yra a ka koma baka la. an kricibga ala le w'o baara kalifa ne ma. ⁴ Ne na sebe ji ce TiTi ma min min ne diin yejate danaya ke baaka la, aan mi min kuɔ. faa Ala ni Yesu krista an kricibga la neman ni duba ke eye. ⁵ Ne l'i to kereti jamanan la kun min kama, ali e ka krista ka jama ka kuo shew janabo ka jamgcnw skin jama kunna dgu ke ke bie la, ka kanpan ni ne ka lajili ye. ⁶ Aa jamgɔw junun ka kan ka ke mgo yakibi lee, ani mosoketgiw. Aa diw l'a ke mugɔw ye danaya mi minw na, minw tugo dugu ti fuɔ aa tgonma tgo kɔsɔn. wa ma a ka murutili kama. ⁷ Krista ka janman mugɔw, min nu man lamra bga ye, wo ka kan ka ke mgo ye yatija ti min na. A ka na ke yee bonananla ye, a ka ke dosotgiye fannan, wama dɔɔ sho, wama mgo fin ma ye, ani a kana ke mgo ye mi nanmnaa ke ka tɔɔn sɔɔ. ⁸ A tgi ka kan ka ke mgo ye mi donanw la dun, kuo numan ka ji aye, hakriɲumantigi, mugɔ numa, mugɔ pieni, ani yee mla. ⁹ Danaya ye sɔɔ ala ka koma min baka la, a nɔɔni na to wo la, mi beni min ka kaa ye. minw nan sɔɔɔ, ka wu ka fri ja yrala. ¹⁰ Mugɔ chama mi ya, minw taa yee madgi A kela komakɔfɔlaw ni mugɔlafribgaw ye. A shanman mi zuwifu ye minw sonan krista ma. ¹¹ E ka kanka wu yantge wu ka koma. aashe ka faw n'a diw kunna shen, na ka dgu ye a mi bie ke tɔndgu kama. ¹² keretika jo, mi tun kela a ka shela jon ye, wo tun koma min fuɔ koi:«keretikaw ka fiyanfuɔya ka sha, aa ka fiin eko kogosugow, ngubashɔw ni sakɔbaw la.». ¹³ koma nii kela shin ye, we la to e yaa gre ya a ma, yako ale ka she ka she ka danaya sebe sɔɔ. ¹⁴ ye la fuɔ a ye ko a kana nɔɔ zuwifuw ka t alenw na kun, wo ni mgo minw banan dijan la, ko a ka sɔn wu ka fuɔ taw ma. ¹⁵ mugɔ minw pieninmi ala nakɔɔ, feen bie bieni wulu fe, nga mugɔ minw bana ala la wu pieni te, wu fe, feen bie pieni te, bari a ka miri naan dosokun bie fiin ni no. ¹⁶ Aa la ye aladɔnbugaw ye, ngna a kaketgow la yira ko ati sɔn ala ma. A kela fela fen dguw ye, a ti meni ke, a ti she ka kuo numa shi ke.

Chapter 2

¹ E kwin n'a mɔgɔw k'aa ka kanɲ nin k'aa sebe ye. ² e na fuwɔ ka ce mɔbaw la ke yemna bugaw ya, mɔgɔ sebew, akiritigiw ye. are nga ke sobgaw ye, danaya ni nyinɔgɔ ani sabari la. ³ E na fuwɔ ko mosokɔbaw tɔngɔnma tugo la ke seberman ye. a ka ke mɔgɔ tɔgɔ shenna, wama dɔshɔw. are ka ke lajili nyuman ji bugaw ye. ⁴ Yaa ko ale nga moso mensenw kalan k'a cew ni a diw ke a nyinga mɔgɔw ye. ⁵ A're nga ke masa hakitigi piyeniwyey, ka ke makari mɔgɔwyey, k'a koo a cew ye, yako yaa masa koma kan tɔgɔ ka shen. ⁶ Kanminw fana la laji k'ara ke hakiri tigiw ye. ⁷ e ye kun na ke payirabga ye watibiyera ni e ke kwo sebermanw ye. e nga mɔgɔw kalan ni sebe ni piyenin ya ye. ⁸ E nga komaw fuwɔ minnum tisha sɔɔɔ, yako e sɔɔɔ buga la mun, katugu a ti sha duguma foyi fuwɔ an ma. ⁹ Baradiw laji ko bara la ke nin matigi sako ye sɔsɔli ti min na. skaan biye. ¹⁰ K'a ka matigiw ka feshi ta, me k'ara ke hɔɔnyey fe biye la, yako a la an krishi бага yaa ka kalan bonnya yira kwo biye la. ¹¹ Yaa here yira mɔgɔw biye krishini ye koma. ¹² Wo here la kalan k'an ban yaa pasira ya bi ya ni diɲe nege kwo dugu ya ma, ka tɔngɔnma jin sangan jinna ni hakilisigi ni teliya ye ni yaa na siran ya ye. ¹³ An nga yaa masa, an digidabagawo, an mi we makɔnna, wo min min an digi duba man ye. ¹⁴ Yesu krisita la ye jin an kanma, yako ala an kunmabo kwo dugu biye ma, ka mɔgɔw jo sanija k'a ke a yee ken ta ye, aa jijani kwo numanw keli la. ¹⁵ mɔgɔw kalan ti k'a laji ka na ni kan biye ye, mɔgɔ shi k'i dɔgɔ ya.

Chapter 3

¹ A fɔ aa jaan ko aura janmatigiwi ni kuntigiw ma. Yoco numa wen ka sɔɔ ela, Ni keta numa. ² Aah k'a ke koma dugu fora ye, aah ka ke kee tigera ye. Aah doso chɔn ka sabari ka Madigi. ³ Ka tugu anh fana tin hakiritan nee kakɔɔ anh tin kan men bii le ye. Anh tin fee bihe ka yɔn nee, aanh tin tɔngɔma duguyawela aanh tin ka dugu, aanh tin nugɔn kɔniyan. ⁴ y'a ka ji e y'a kirichi. ⁵ Aanh ka keta ta numan cwo te. fɔ yaa ka makari wo, wo cwo kula piin sebamafe. ⁶ E wo piin sebe digi ka chiya Yesu Krisita le Sababuru. ⁷ Ya ko, jo jira anh ma Nenma we bakara anh digi mi wo mi sɔɔ ka. ⁸ Wo koma pienino. Ne ma fe ya wofɔ ka gwekɔya, y'a ko Minu dani mara wura jeja kwo numan nafa mi kwɔnuma kera. ⁹ E yekɔchi jirikali kuntan ma Burugu kwow sɔsɔliw kewu we kwo Nafatan nee. ¹⁰ Min ka ke niikee du Egrichi la, wo laji shija ken fila, wo kwo E mabo wo tigira. ¹¹ Pasigi wo tigi firila ka sira bla wee to jurumuna le, ka yee shien na lajili chɔwo. ¹² Ni ne ka artemas ni tisike ce efe, E ka e banma ka na ne fe Nikopolis sabu neneba na ne sɔɔpi. ¹³ E banma ka kuamɔgotie zenasi ni Apolosi janma aah ka dugulatiga la, foci ka aah dese. ¹⁴ An ka mugɔw dɛgɛ kwɔnumakela, y'ako aah ra she ka mugokwemakonpan, aah k'ana ke nafatan ye. ¹⁵ Miinu mi nefe yan wu biye shi mi E fora. Miinu nanh kanu danaya la, yɛka fori jii wu biye ma. Yamasa ka neema na ke a biyeye.

Philemon

Chapter 1

¹ Ne Poli kirisita yesu ka kasora mogo ni ne bareman ce Timote an ne sebe ji ce an kannu buga ni an baarakenugo Filemo ma. ² a ni an baremanmuso Afiya ni an jamanbuga o keera Arsipe ani Egilizi minu bie na e ka sho. ³ An fa yaamasa ni an matigi yesu kirisita ra neema ni dososhu ji a ma. ⁴ Na baaka da ne ka yaamasa wee sgaan bie, ka masaba daare i ye ne ka daareriw biera. ⁵ kasoo e yaamasa ka mugo pieniw kannu tgoya miina an ni e dara matigi yesu ra tugo min na, ne wo koma meen. ⁶ Ne masaba daare jennogoya min m'an she e ka danamugoya ra wo ra ta ja ka din yako feen juman ka ke an ta ye kirisita ra ,een ka wu don ka dapa. ⁷ Ne baremance, ne yirilaja ni dososhon soo e ka kanu koma sababu ke yaamasa ka mugo teeniw dosow shonni wee e fe. ⁸ Poli feen jo daare Onesime kama. Wo kama ari na ra soo ko yesu min she ji ne ma min na to e she ka kwo benni ke, ⁹ o bie na ta ne ma fe ka feen jo daare e fe an she kanu kuman. Ne Poli ri daare ne miimi cemugoba we, wo demeen te, ne min kirisitan yesunka kasoramugo ye sisa. ¹⁰ ne ri daare ndin ce onesime kama ne wo min woo k'an to kaso ra. ¹¹ Wati temenin na a mi makwo ja, nga sisa e ne ni ye bie makwo ja. ¹² Ne na seki ka jima sisa, wo min je nafa ne piisko jo. ¹³ Ne tumafe ari to ne fe kian to kasora ka to ka yesu kwofu mugow fe yako a ra ye non ta baara ta ne fe. ¹⁴ Nga ne sako tu te ka fwoi ke a kwo ra ni ye ma son min na yaako e kwojuman minuke ne ye wo k'a ke e ma fgan ye, nga wora ke nin jape ye. ¹⁵ we ra to neera paa ka bo era ka wati donni ke, yako ala na ka e ta ye wati bie. ¹⁶ a ti ke yon ye kun, nga a ka pisa ni yon wee barema kannunin na kirisita ra a kwo ka ji ne ye haari, nga a kwo a kwo ka kan ka ja yee ka teme ne kan, mugoya ra ni matki ra. ¹⁷ wo kama ni ne jate e jenufon ye, a la ladun kongo e ne ladun tgo min na. ¹⁸ Na ki tojo kwo jora, wamaa ni e ka yuru mana, ya wo yuru jate ne ka saa ta ye. ¹⁹ ne pora na nii sebe ni yeekundin booye ko ne na wo yuru saa. o bie na ta ne tafe ka fwo e fe ko ne ka yuru min min e la ko wo min ye yeekundin wee. ²⁰ Awa, ne baremance, ne ri daare, ya ne jama matigi kama ka ne doso shon kirisita ra. ²¹ ne ra don ko ne min fen min yaarala e fe, e na wo ke. wo ra nee ji sebe ka wo ce e ma. Ne ra don ki na ke ka teme ne ka fuwo ta kan. ²² Shoo jo laben ka ne koon, sabu ne dgi ma kan ko ne n'an kwoseki aa fe aa ka daareli baakara. ²³ Epafarasimi fora, wo ni ne mi kasorablanugo ne kirisita yesu ra. ²⁴ Ne baarakenugonw marika ni arisitarika ni demas ani Luka bieri fwo. ²⁵ an matigi yesu kirisita ka neeman na ke an fe.

James

Chapter 1

¹ Ne yakuba, Ala ni matigi yesu krsita ka yon tie la ka mara tani tla yegeni bie to. ² A na ken me ngueleya sugu minu biela, A wu djate nison dja kwoye. ³ Ala don ko a ka danaya lopieni we na ni yala kweya ye. ⁴ ya la kweya ka a ka bara ke sebe la yakouba moge labeniw dapaniw ye a ni a ka twe fe na. n'ka ni a djomi sebe yafe, a la dare Ala fe. ⁵ o mi djilike nison dja ni yki tan ye a dure blaw ma. An na teman dji a ma. ⁶ N'ka fwo a la dare ni danaya ye a ni aka sika fwoi la. katugu mogo o mogo sika, kera kokodji kru si ye, fien we mi lamini. ⁷ Ka tugu o tigi ka a miri ko ana fe so matigi fe. ⁸ O tigi tini akiligi ya ni teni ya ye a ka sira shife. ⁹ Balma flantamiti nison dia a kotani na. ¹⁰ N'ka nafotigi fana ni nison dia a madigui na. ka tugu a na ke nafwo fe fiere ni biimna kogo kon na. ¹¹ katugu te na boni fintin ba ye ka bin ya o ni fiere na brun ka tienja kunpaga. O taga la nafa tigi na monron a tongon ma sira siela. ¹² Mogo min ka lapieli ku, o kuna ka dji, ka tugu didji kela njanamaya mi kola Ala kanu bagaw fe a na wo so. ¹³ Ni mogo dio ka njia dugu so a ka fwe ko «Ala ma dun a ye la, katugu njania dugu ti ala la woni Ala ti njania dugu bla mogo la.» ¹⁴ njani a dugu we so mogo bie keka na a ka miriya konna. miria dugu we ni ban ma ka sie so miria dugu ka sie so wele na ni ake we. ¹⁵ A ke ka baka wele na ni saya we. ¹⁶ Balemenw a ka to a fri! ¹⁷ Bona gnuman ni bona sebe we bo sanfe le e digi ka Ala masa ka kenw le la. wo sababu la yemani si ti na ni djibi ye. ¹⁸ Ala la lagnini ki mi dji an ma a ka sien koma sababoula. ya ko an ke a ka fendan niw bie niamogo we. ¹⁹ Balemanw a don mogo bie ka kan ki laben lamini na, ki akri sigi koma na oni ka e doso da. ²⁰ Ka tugu mogo doso wrini ti Ala salia ke ka dapa. ²¹ Wola a mabo kwo nongon ni ni kwoduguw la. e madun koma sebe la min na sie ka njin kisi. ²² A ke koma ladun blaw ye sa ni a ke a lamien blaw ye ka ye lafri. ²³ ka tugu ni mogo dio ki ye ke koma lamien бага ye sani a la ke a bato бага ye! o kera mogo ye. mi ni ye fe ya fe nan na. ²⁴ A kwo dun ni kofe a t'a ye togo ya don kun yee. ²⁵ N'ka mogo min salia togoya fee ni njama dio ye n'a ta min ka e akri bo a la a ni ka mara wo tigi na so a ke taw la. ²⁶ Ni mogo dio ki ye ta danaya mogo ye wo la ye sonkun lafri. woni бага ti a ka Ala sira la. ²⁷ Dina sira sanjani ni a dapaniwo en fa Ala njana wo mi gni ye : ka petadiw ni fiamosow djama a deku watiw la woni ka sie e ye ko dijana.

Chapter 2

¹ Ne balemanw, a ka danaye ta en matigi ncorotigi Yesu krista la ka so a mi mogo woman na ka bo non gon na. ² ka ke ko a ka djin krun beni na, mogo dakamani dio le dun a sie ra, nisanu bora nige ye woni fangantan deke ko tigi dio fanna le dun. ³ Ni ka fo mogo dakamanan, aketo ni sigi dio juman njin na. woni ka fwo deke ko tigi fe e dio ni to o dio la nj, walama ni sigi ne sin ko ya! ⁴ E ma salia tege e ye kon na? e ma ke hakili kuntan tigi kititigela ye? ⁵ Ne badei kanuniw Ala ma djina fangantanw la ton mon danaya la ka ke nafotigi ye danaya la ka ke tientalaw ye a ka masa ya labeni na a ko ka dji minun ye u kama. ⁶ N'ka a ye fangantanw t'a mafienya, Dion nu biin a ka? na fo tigiw te? dion nu na koro ka ta daw la? A Ye tigiw te? ⁷ A ti a togo jumanw mafienya? ⁸ N'ka son ni ka masaka ka salya tongon ma a sebe togo la «e mogo njongon kanu na fwo e ye kundin» e ke togo kanji. ⁹ n'ka e ka mogo woman ka a bo nongon na e akee! wola e kera kwo njamini kela ye. ¹⁰ ka tugu ye mogo o mogo salia bie bato ali eka kelu donni e kera njanmini kela ye salia bie kon na. ¹¹ ka

Chapter 3

tugu ye min ka fwo «e ka diato ya ke» a ni ka fwo «e ka mogo paga». ali ni ma diatoya ke, e ka mogo paga e kera ko njanmini ke la ye salia konna. ¹² wola a koma ni kwo u ke na fwo minu ka kiti na ke salia lafiani konna. ¹³ ka tugu minu ka kiti we tege ni makari ya bi ye wu ka kiti na ke makari ya tan. makari ya we sie so ka temen salia kan. ¹⁴ Ne balimanw na fa dion mana mogo la fwo ko danaya min a ye la ka so ke togo ta tigi la? wo danaya we sie ka tigi krishi? ¹⁵ A ka so ni baleman tieman wama mosoman dio minji ni teke duni ta fe, frun ta fe. ¹⁶ Aa dio le ka fwo a fe: «ta ere la ki konpanito fintin na » ka so ye ma pisogo makoya fe si dji a ma, we mon na a ma ? ¹⁷ Wo togo la danayao ni ke togo tala, a sani no! ¹⁸ N'ka mogo dio na fwo kun :« danaya mi ye la, ne mini nin ke togo we» e danaya-ke togo tanw ira na, ne na ka danaya ira e la ni un ke togowu ye. ¹⁹ Ye dani mi ala ko ala ke ne minji, wo kagni e fe, n'ka ali sitan niw fanan dani mi o la fo aa ye ye. ²⁰ E layritan n'a fe ka don ko ni danaya migni, ni ketogo tala, nafa tala fana. ²¹ An Ibrahim ta dii tie Isaka dji saka tabali kan wati mina, a ma ke mogo te ni ye a ke togo la wa? ²² A die ka fwo ko danaya we tongonma ni ke togowu ye non fe. woni ke togowu we baka dun danaya la ka dapa kosobe. ²³ Wola sebe fwo ta dapa la:« Ibrahim dala Ala la we la ke mogo teni ye» wo togo la Ibrahim togo we kri ko Ala la mogo. ²⁴ A don ka fwo onnya so ke togo la ni danaya demen te. ²⁵ Wo togo la fanan, diatoya moso Rahab na onnya so a ke togola, e tielaw ladun wati mina a ni ka bii sra kweman ira a la wa? ²⁶ Ka tugu pii sogow ni ni tala a sa la, danaya fana ni ke togo tala a sani no.

Chapter 3

¹ Badiw aa shaaman kana ke kaa mugow ye bari n'an don ko kaa mugow ka kiri naa greya. ² An bie le fri tugo shaan man nan. mugow min ti fri koma na,wo tigi mi mugow dapani ye,e she k'a yee mlan fannan. ³ An kaa fii jrudun shoo daa la yako e ka son an ta ma. N'an ka fuo ka ta pa mina,e le yi. ⁴ Wama a le kunnunbaw fee. Ali n'i jo ka boya tugo wo tugo ali ni fieba k'a puse tugo wo tugo, ni kunnun bira ma fe a la ta ja mi na, e ta ni ne a yantee fen fitini bakala. ⁵ Wo tugo ke nan,mugow nee fannan man pii ja fitini jo ye min she k'a yee boyan haali. Fien fitini fannan mi tin. E she ka cu brekeba bien dunnan kuo la. ⁶ Mugow new fannan ye eko fien. Fien dgu lo, an pii ja jolo, wo le mi pii ja show bie dunnan kuo la. Wo fien ye yaadanman talee. ⁷ Kogosgow , ni kow,saaw,ani jie konnanfaw shi fa bie, adamadin she ka wuule koo. ⁸ Nga mugow shi ti she ka nedini mara. Balawufen lo mi ti to jake man, bga ye:elo mii mgo pka. ⁹ Aa matgi, ni an faa tannu n'an neen ye, ka tla ka mgow daka nin wee. Ala lee mgo da e ko a yee. Duba ni daga nin la bo daa ke nan. ¹⁰ Duba ni daga la bo daa kenan, n badinw, wo dganite! ¹¹ Jie jun man, anijie kunnan man she ka bo kon ke konnan wa? ¹² Nbadinw, togo she ka tge olivuyiri kawa? jie junman ti she ka bo kwojie la. ¹³ Jo mi hakritgi ye aa she man? wotgi l'aa jra a ka kewalipumanw fe e minw ke ni yeemadgi ani hakritgiya ye. ¹⁴ Nga ni min kon ka dgu, ni shre ya mi min na, wo tgi ka n'an yee waso k'a ka fin nan ke ka shen datgu. ¹⁵ wo hakritgi ya shi ti bo ala fe, nga we dien ta lee, adan maa din ni shi tanni ta. ¹⁶ kon nan dguya ni shele ya mi jami nan, kuo ngan mini ni dguya shifa bie nan so wo jaala fannan. ¹⁷ nga hakritgiya mi min ala fe, we mgo ke mgo pima ye, here mgo, hinebga, mi ka kuo ka ji, a ka kewaliw ka pii kuo sebe, e makari kuo sebe. a ti womanni ke. a ti koma fla fuo. ¹⁸ Mgo minw min here jini nan, wu le teeniya nafa so here konnan.

Chapter 4

¹ kee ni sosoli minw wri aa sheman na, wulu bo ja jon man? wee bo nge dguw la minw maan susu susu la. ² feen jon nge maa la nga aa ti wo so, aa ye mugow pga ka konnan dguya ke, nga aa ye mi min fee, aa ye ti she ka wo so. kee ni sosoli na wri aa sheman. aa ye ti fuoyi so bari aa ta d'aale ala fe. ³ Aa man d'aale fannan, aati fuoyi so bari a ka miri ya man pii. aa ye la daale a ka nge ya danman kan man. ⁴ a ye tee bii punu! aa ye m'an don ko mgo mi ka dinjen kuo ja a yee ye, k'o tgi ni ala ti ben wa? ayiwa, ni mgo min min dinjin kuo jara a yee ye, wo tgi la yee ke ala dgu ye. ⁵ A fuo la ala ka koman nan ko:«aa ye nii min dun aa la, a sheleya we la.» A ye ka miri nan kuoye fuu lee wa? ⁶ e kuo bie ke k'a ka neeman jra. wola, a fuo la ala ka koman na ko:«ee neeman ke mgo mandgininw ye, ka fiya yee bonannanw man.» ⁷ Aa ye la yee madgi ala ye kaa b'a shitanni man. wo la, a nan nan aa je k'aa toji. ⁸ aan gwa Ala la, wo fannan nan e gwaa an nan. hake punu! aa yee la boo naa dodokun sannipan. kon fla tgi jinu! ⁹ Aa nimisa ka komo kuo sebe, aa kaa yeekuo ke komo ye, k'aa ka nishon ja yeman ka ke dosokashi ye. ¹⁰ aa yee man dgi mantgi ye, a nan kun kota ji aa man. ¹¹ N baliman, aa ka Ngon tgo dgu fuo, ni min k'a ton ngon tgo dgu fuo, waman k'a jaa ki, wo tgi mi koman dgu fuo ala ka sariya la, k'a dgoya. k'a so mgo min sariya dgoya, wo tgi ti sariya bato bga ye, nga a la dgoya le. ¹² sariya sgi bga ni kiti tge bga we ala ke pe le, wo mi she ka mgo krishi, wa man ka halaki. ye min nin ton ngon jaa ki, ye min jo ye? ¹³ ayiwa, aa ye minu nan fuo ko:« bii waman sinni, an nan ta dgu ni nan ka yakoli ke sa ke ka wari so.». ¹⁴ k'a so aa ma don ni sinni nan ke tgo mi na aa fe, bari aa min nan fuo konmijie. ¹⁵ Nga aa ka kan k'a fuo ko ni matigi sonnan, ko anan ni ni ji ke. ¹⁶ aa l'aa ye boya n'aa ka koman gwansan ye. ka so wo shi man pii. ¹⁷ ayiwa, mgo min ne koman puman don a t'a ke, wo tgi ye hake ke.

Chapter 5

¹ sisa, n kaan mi aa na fuotgiw le man. aa ye la komo kuo sebe, bari bon nan ke aa ye ta ye. ² aa ye la dcn ko a ka na fuo tii nin no, bwaw l'aa ka frun jimi jimi. ³ aa ka sannu naa ka wari bie sonni lo, wo sho pii naa ka tgegwreya yira, a naa aa shen shen e ko fien. aa ye nafa la jen aa yeew ye wate labeni nan. ⁴ Baradin mu nun bara ke aa ka jikonnan. aa ma wuu ka saaw ji wu ma. matgi, shetgi baaradin yu n'u komo kan men. ⁵ dije nan, aa ye fganmandu ni ke k'aa japekuow ke, ka to e n'a fuo biekan pkata, k'aa sadu kon. ⁶ aa ye mgo teeniw jalaki kaa pka. aa ma aa so. ⁷ N ba diw, aa muju fuo ka she

matgi kuosiki dun man nam fuo senkelaw la muju tgo min nan. ni saje premie mi nannan, a lee nan muju fuo ka she sanjie labani biin man, ale soon k'a ka baara nafa so. ⁸ wo tgo ke na, aa fana l'a muju, ka jelaja bari kuosiki wate surujannan, ⁹ N badiw, aa kanan jinmi mara ka t'o ka ngon koo fuo yako ala kanan aa kiti. a labeni no kiti kanman de. ¹⁰ N badiw shela mi komanan matgi tgo la, wuu toro muju tgo min nan, aa ladge. ¹¹ Mgo minw muju fuo ka she a daa man, aan ko wulu dgan muni no. zobu mupunan tgo minan, nko aa ye wo men ke. matgi mi jumanany ni makaritgi ye. ¹² Nbadiw, aa kaa kii fiew. aa ka kii san koola, aa ka kii tgo shi la. aa ye la fuo ko on hon ni onhon lo, ka fuo ayi lo, waasa ala ka kiti kannan biin a ka. ¹³ N'aa jomi toro la, ale ka ala daare. min jishon ka ji, wo la ala tannuni donkri ye. ¹⁴ N'aa jo man ken ngen, wo tgi la krita kajanman janmgow kri, a lee ka daareli ke he ye, ka klo ke e kunnan matgi tgo la. ¹⁵ wo daareli min ke k'aa dgi da matgi ka, aa nan bannan bga sho krishi, matgi n'aa kennganya. n'a k'a so a min ka hake ke, a nan wo yafa so. ¹⁶ wo la sa, aa ye hake minw ke, aa wu fuo ngon ye ka ala daare ngon ye waasa aa lee ka kennganya. baaka mi mgo teni ka daareli la kuosebe. ¹⁷ cela Eli tun min aan bongonkuo adanmandin ne. E ya dgi da ala ka k'a daare ko saje kaa nan. saje fannan man nan fuo sa saba ni kalo wooro. ¹⁸ wo kofe, e daareli ke gun, saje nan, shunmanw jannan. ¹⁹ N badiw, n'aa jo frini ka shiin sra bla, ni mi ka ke sababu ye k'i kuosiki. ²⁰ aa ye l'a don ko ni mgo min ka hake kela kuosgi ka bo a ka fri sra ka, wo tgile ke sababu ye k'a tonngon krishi, hake shaaman le yafa.

1 Peter

Chapter 1

¹ Ne piyeri, Yesu Krisita ka cedin , jin bataki jin ce aa ma ,yaa masa l'aa ye minnu wooma n'aa min donaya la pon mra la, ni galati ani kapadosi ni Azi ani Bitini mra la. ² Yaa masa l'aa wooma kabi gale , k'aa ke a taa ye jin panama baaka la , waasa aa meni ke yesu krisita fe ani ka saniya a bishi bonin na Yaa masa la neema ni here ke aa ye waate bie. ³ ⁴ An baaka da Yaa masa ye min mu an matgi Yesu Krisita fa ye !A makarila an na kuosebe k'an ke dafekula ye ka dgii praman ji an ma yesu krisita ka kruni baaka la ka bo kabru la, ani ka jinja ji an ma , min ti shen , a ti njashi, ngon ti she a ma ka fyew .A mrani m'aa ye arijran na, ⁵ She tgi yaa masa l'aa ye minnu mra dgi kama fuo ka she kishi li dun yee _yeema.Yaa masa wee min ltge nin wee na ke dije laba waate ra ⁶ Aa jinshon ka ji wo kishili kama hali ka so a kela waajibi ye aa jannasisi sisa waate donnin koboli shifa shama fe ⁷ Ka aa ka dannaya koo. sanu min fe bata ye , wo bie nan ta ce koo fien fe . Wotgo la aa ye ka danaya min ka fisani sanu ye kuosebe, wofanna koo, wasa aa she ka tanuli ni koo ani bonyali so wo kama yesu krisita yra waate ra ⁸ Aa ma wo je ba , wo bie nan ta aa lee nan kanu. Hali ni aa jan ta la sisa , aa dani ma na . Wee kama aa le n'a ni shonja nin jinshonjabo ye , wo dama ti she ka fuo, ⁹ K'a man so aa la aa ka danaya ngon so, wo min jinw kishili ye ¹⁰ Nee ma min tuna ji aa ma shela minnu shelaya ke wo kuo la , wuu njinkali ni sgesgeli ke wo kishili kuo ¹¹ Krisita jin min tun m'aa konna , aa tun n'a sonmin nin krisita torow ye ani koo min tun nan da a ka wuu kofe, wo jin tin kuo minnu yra celaw la , wuu tuna n'aa jeja ka wuu ke waate ni wuu ketgo don ¹² Yaa masa l'a yra wuu la kowuu tun koma kuo minnu na ka baara min ke, ko wo kuow tina ke wuu yee ye , fuo aa ye le . Kibariya juman fuobgaaw wo kuow fuo aa ye sisa jin panama baaka la, wo mi cela ka bo sankoo la. Meekew kwin ma fe ka wo kuow je ka wuu don. ¹³ Wee koon , aa hakri sgi ka aa to aa jan na .Nee ma min na dij aa ma masa yesu krisita yra waate la , aa dgi bie da wo soori ka ¹⁴ Aa ke yaa masa kan mlanbgaa ye . Nge ya minnu tun m'aa la aaka kuodonbiya waate la, aa k'aa tgo ya kanjan ni wuu ye ¹⁵ Nga aa ke senumaw ye aa tgonman tgo bie la e ko aa kribgaa yaa masa ka senu tgo min na ¹⁶ Ka so a sebeni mu kitabu la ko:"aa ke senumaw ye , katgu ne ka senu " ¹⁷ Yaa masa , wo min mgow bie keeke ka kiri tge ka kanjan ni aa ka ketaw ye ni ati mgo bo mgo la n'aa wo kri k'aa fa , wo tuma la aa ka kuo ke taw bie ke ni yaa masa jansra ye aa ka dijan latge la ¹⁸ Ka tgu aa l'a don ko aa kun mamabo nife tiitaw ye , e ko wari ni sanu wo ka bo aa tgonma tgo gwansan -gwansan la aa kaana wo min na aa faw fe ¹⁹ Nga aa kumabo la nin krista bishi ye, wo ka pisa nin fe bie ye.Wo kela e ko sgadin jon shi t'i a la ngo ja ²⁰ A kuo latgela yaa masa fe ya nin dijan koni da, a yrala waate laba jin na a ye kama ²¹ Aa ye minu dala yaa masa la wo baaka la. Wee la kunnu ka bo shuw she ma ka koo da a ka, y'aa ko a lee ka da yaa masa la k'aa dgi da a ka ²² Aa dosokunw saniya shien kanmlanli la kanuya sebe kan man . Flyiwa , aa ngon kanu kuosebe ni aa dosokun bie ye ²³ K'a tku aa wooru kun kula ye , nka wo ma ke ji shi tiiti ye, fwoshi tiibii, yaa masa ka koma panama babii baaka la ²⁴ E ko kitabu la fwotgo ya min na ko: "Mgow bie min eko byin , aa koo bie min eko byin ²⁵ Nka mantgi ka koma wee to kudayi-kudayi , kibariya djunma koma min lashe aa ma, wo la.

Chapter 2

¹ Wee kan man aa ka dguya bie dabra, an nanmaaw bie ni flankafy ya ani tgo dgu fuoli bie ² Shin kuo min dinwleni kla la tgo min na, wo tgo la yaa Masa ka koman min mu e ko koo ye wo ngé la ke aala , wo a aa lee ka bonya wo fe ka kishili so. ³ K'a so aa la shi fee ka do ko Matgi ka ji. ⁴ Aa kwaa matgi la , sene kru panama no , Mgow laa ba a laa , nka men a pana tonmon ni no , a sgon ka buun yaa masa pana ⁵ Aa ye fanna la kwaa a la e ko sene kru panamaw wola ale ka jo ka ke ji panama ka sho ye saka la she bga pana maw , ka saaka panama la she minnu na dja yaa masa ye Yesu Krista baaka la. ⁶ Katgu kitabu la fuoko." A pee, ne nan sho seleke senekru sgi sion, a panatonmonni no , a sgon ka buun hali. Min ka da ala, wo ti muuni pew" ⁷ Aaye minnu da la a la a ka pisa fe bie ye aaye na na , hka men kanmlanbiiw ka pa fe , "shojolaw bana sene guru min na , wo kela sho selege jukoo senekru lakika ye . ⁸ Wo min sinkwishi senekru ye , ani mgo byin paa wo, "aa sin wee kwishi , katgu aa man son ka Yaa Masa ka koman kan lamen .Wo kuo latge la tin fana . ⁹ Nka men

Chapter 3

aa ye min shyapanatōnmōnilee ye ani saakalashebgaw Masa maw ni shiya panamaw ani Yaa Masa ka mgo kunma boniw , wasa min n'aa kri ka bōjibi laka aadun a ka kabakuo kēē la, aa wo ka jumaya kuow fuo. ¹⁰ Aa ye tunti Yaa Masa ka mgo ye gale, men sisa aa man ka mgow ye. Aa ye tun man makari sōo ka kōo, nka men aa wo sōo sisa. ¹¹ Badin kanu lenw, aa ye min donawni sgifew ye dijanla , wee kama ne l'da dare ko aa ka piisgo kuo ngeyaw to nin wuu mgo dosokun ne kēē dē. ¹² Aa tgonma tgoya beni YaaMasa dōnbiw shema . Wo tun man la , ali nin a l'aa tgo dgu fuo aa min kuodgukelaw ye, aa n'aa ka kewali jumaw je ka Yaa Masa tannu wuu kama , ni a ka nan bō a yedun min na . ¹³ Aa madgi mgow ka kuntgiyaw biēē kōo Matgi kama . Aa koo masashew ye ; wo min mun fen biēē kun na ¹⁴ Aa koo guverneew ye ,katgu aa sheni mu masashe fē ka kuodgukelaw jagña, ka kuojumakelaw tanu ¹⁵ Yaa Masa sago min jin nee ko aa ka hakilitan kuo dōnbiiw daw tgu ni aa ka kewali numanw ¹⁶ Aa ye hōrōw nee ye wo biēē n'an ta , aa ye ka hōrōya ka kē dguya datguna ne , katgu aa ye min yaa masa ka jōnw nee ye ¹⁷ Aa mgow biēē bonña , ka badinw kanu . Aa sra yaa masa jan , ka masashew bonña. ¹⁸ Baaradinw aa koo aa kuntgiw ye ni bonña biēē ye , kuntgi numanw ni shōnninw drōnw tē, hali dgumanw fran ¹⁹ Katgu mgo man kan ni tōrō min ye, ni a ka wo mupju yaa masa jansr a kama, wee tanuli sababa ye ²⁰ A yiwa ni ka kwishie ka kewali dguw kama , mōn tanuli min wo mupjuli la? nka ni ka tōrō e ka kewali numanw kama ni ka wo mupju , wo min tanuli sababu lee yaa masa jan kōo ²¹ Aa krista wee kama, sabu krista yēekun tōrōla aa ye kama , ee tgoya yra aa la , Yaako aa ye l'aa gwan a sinnōn na. ²² A man kuodgushi kē janmaa shi man sōo a da la . ²³ A nē nan waate min na, a maan ta saa.A tōrōla waate min na , a man kanari da aa ye nka e ya kuo biēē to yaa masa boola , wo min kirite nin teniya ye. ²⁴ Krsta yēē kun nanka jurumuw ta a piisnola wje wje yiri ka, aako an kē saniw ye jurumu ka pa fē ka panamaya teeniya kama aa ye kennjenyala a ka wjishili pē. ²⁵ Aa ye tun min nafe sga fri ninw , nka sisa aa sigila aa jinw Gweba ni aa kōoshibgama.

Chapter 3

¹ Mosow , aa koo aa shew ye,wola nin aa jōo ma yaa masa ka koma kan mlan . Wuu la sōn ka dannaya kē aa tgonma tgo kama ni koma tē , ² Ka sōo aa tgonma tgo puma ni bonyaliw aa wo fēē ³ Aa ka masri k'a kē kōfē masri ye n'a fuo kun digili wala sana masriw ni frun sramanni dun wo ⁴ Nka aa ka masrri la kē konnan masri wee masri dgoni ye , wee dososhōn sabali ni nee , wee masri fē shienbii le. A sōjōn ka bun yaa masa janna hali. ⁵ Gale moso sanniya minnu tun n'aa dgi da yaa masa ka , wuu tun n'aa masri ti ne . Aa koo ni tun min aa cew ye ⁶ E ko saran ibrahima kan mlan tgo min na ka kri " Matgi"Aa ye man dimosow ye, n'aa ye kue puma kē ka sōo aa ahkri ti ti njami sra kuole. ⁷ Wo tgo franna , cew aa ye l'aa mosow lan nin hakritgiya ye .mosoya tgoya min na fē mlan min baaka ka dgo aa ye ta ye . Aa ye l'aa bojan, katgu aa ye min panamaya nilifē shentanjonlee ka bō yaa masa fē, yaako aa ye ka yaa masa dareli kana tge ⁸ Wo biēē kōfē , aa ye biēē miriya la kē kee ye . Aa ye la hina njōn na , ka njōn kanu e ko badinw , ka makari mgo tōrōniw na , ka aa yēē madgi njōnyē ⁹ Aa ka kuodgu saa nin kuojuma ye , wala ka nenni saa nenni ye nka aa duba ta , katgu aa ye kri la jin ne kama, ko aa ye la duba sōo shen ye ¹⁰ Kitabu la fuo ko:"panamaya kuo ka ji miin ye , ni aa ma fē ka dō puma ye , aa la nen kōohikuo fuo ma ¹¹ Wola kuō dun dguya ma ka kuo puma kē ka hēre jinnin ka tgu wo kuō ¹² Katgu matgi ja min mgo tee ni ka , a too min aa ka dareliw la , nka matgi la ja yēē ma kuodgu kelaw kama ¹³ Nin aa timinnakaja kuojuma kela joma kuodgu kē aa la? ¹⁴ Hali nin aa min tōrō la teeniya kama aa dubadi nee ye. Aa k'a sra aa ka sra few ja, Aa hakri ka njami ¹⁵ Nka aa krista boja aa dosokunw na ka kanja ni a ka matgi ya ye. sababu la , aa labeni la sōo waate biēē ka wo jabi, nka wo la kē ni mandgi nira ni boja ye ¹⁶ Dosokun puma ta to aa fē,wolo ni aa min aa tgo dgu fuola waate min na ko aamin kuodgukelow ye aa tjonma tgo puma krista la wo la to aa tgo shenbgaw la muuj ¹⁷ Nin yaa masa sagola k'aa tōrō kuojum a kē kama, wo ka pisa kuodgu kama tōrō ye ¹⁸ Krista sala shinja keepe jurumuw kama,tee nii tōrō la tee biiw nōn na , yaako a la an la she yaa masa ma . A pgala piisgo ta pa fē nka a jannamayala jin ta pa fē ¹⁹ A taa kashola jinw waaju wo jin we la ²⁰ Wuu tun yaa masa kanbgaaw ye ga le, yaa masa tun min mankōnni kē nin mupjuli ye Nuhun ka krun dida waale la .Mgo dōōnin, wo kōo mgo sigin ne je shetge ka krishi ²¹ Wo je kela batiseli bisgi ye, wo min n'aa ye kishi sisa. Woti piisgo njōnw kuoni ye nka wee yaa masa jaabii ye ka bō suw she ma. ²² Wo yēē la ka ta sankoo kōnna , a sgi nin yaa masa krin boo fē .Meekew nin kuntgiw ani she bgayaw kooni min aye.

Chapter 4

¹ Wo tgo ra, Krista tōrō ra piisgo raa, wo kama aa fran r'a yēē laben ni njanjan numan ken wee; bari mgo woo mgo tōrō ra a piisko ra, jrumun ti wo tgi ma kun. ² We r'a to wo tgiramgo man kan ka jranmaya kun ,k'i jibō diyen mgow fē, ŋa a ka kan kapranmaya Yaa Masa sgo ra a shi shō biē. ³ Bari waati yan temen na k'aa to diyen mgow sago kerī ra: kakaruya kwow, lgera kwow, dōoshōya wo, duni kuntanw, biekanya kwow, jōsōn na kwo kuntanw. ⁴ N'aa ma sōn ka jēn n'aa ye wo kwow ra, aa ren wo je kabakwo damatemeni ye, aa ren'aa tgo shen. ⁵ Ŋa, miin labenni,mu ka kiti tge jramanw ni shuw kan, wo n'i yra'aa ra. ⁶ We ra to kibaro juman fwo ra shuw fran fē, yaako, ari ta to kiti tgenin m'aa kan k'aa to jranmanya ra, aa ra jranmanya jii na nafwō Yaa Masa. ⁷ Fen biē laban sōōña na. Wora, aa hakri sgi, k'aa ka myiiriyaw damakapa, k'aa to Yaa Masa dare ra. ⁸ ka temen wo kwwow biē kan, aa njōn kanun kwosebē, katgu kanuya wee jrumun shaanman datgu. ⁹ Aa njōn ladun, njrunnjrun kaa sōo a ra. ¹⁰ Na fwo aa biē kenken mi ka jinninfen sōo timinshi, aa njōn makwo ja nēē, Aa wo kē nafwō Yaa Masa ka jinnifen shifa shaanma mrabaganuman nuw . ¹¹ ni miin ka fwo k'i i wanjuri kē, a ra a kē ka kapan ni Yaa Masa ka kabakwow fwo tgo wee; Yaa Masa fgan miin j'i miin maa, wo ra bara kē ka kapan ni wee, yaako nōrō ra da Yaa Masa kan kwow biē raYesu Krista baaka ra. Nōrō ni shebkaya min we ta ye bada bada! Amiina. ¹² N'bareman kanunniw, aa mi kōōbōri gbren miin shetge ra, aa kaa wo fēē nafwō aa mi kabakwo fyen shetge ra, miin shi

m'aa soɔ ka je. ¹³ Aa yiriraja, katgu aa nija soɔ Krista ka tɔɔrɔw ra, yaako a ka nɔɔɔ ka fii yra sgan mi na, wo ra ke yiriraja ni jrunshɔnja ye kwosebe aa fe. ¹⁴ N'aa ka nen Krista tɔɔɔ kanman, aa mi dubadin ye, Katgu nɔɔɔɔ Nɔ miin mi Yaa Masa Nɔi wee, wo sgini m'aa kan. ¹⁵ Na, mgɔshi kaa tɔɔɔ a a shema k'a mi sun ye, wamaa kwodgu kera, wamaa dɔgodgoni kwo kera, ¹⁶ naa, nin miin ka tɔɔɔ nawɔ danabga, wo kaa muun wora , a raa baaka da Yaa Masa ye ni a tɔɔ wee. ¹⁷ Katgu kiti damlan sgan shera Yaa Masa ka mgɔw ma. Ayiwa, ni kiti ka kan ka damlan an ne ma, miinuw ti Yaa Masa ka kibaro Juman bato, wu taa na ke dishi? Nafwɔ kitabu ra fwo timinshi ¹⁸ ko: «Ni mɔ teeniw krishi ka gbren, mɔ nɔnninw ni jrumukeraw taa na ke dii?» ¹⁹ Wee kaman, miinuw mi tɔɔɔ ra ka kɔnan ni Yaa Masa sago wee, wu r'a nii karifa an danbga Yaa Masa Kantgii ma, ka to juman kee ra.

Chapter 5

¹ Eglizi cemgoba miinuw m'aa shema, ne wu jeraja, ne mi aa shi cemgoba ree, ne Krista ka tɔɔrɔw dɔn a ni k'aa shereya, a ni a ka nɔɔɔ miin na na jra, ne n'in nija soɔ woraa fran. ² Wo kaman ne r'a jeja ko : Yaa Masa ka sgakru miin karifa ra aa ma, aajanto wu ra. Aa kaa wo ke ni waajibiya ye, naa, aa ke ni janjeya ye ka kɔnan ni Yaa Masa sago wee. Aa kaa wo ke tɔɔn dɔgu kwo ra, na aa ke ni naniya juman ye. ³ miinuw karifa ra aa ma, aa kaa fgan dgi aa kan, naa aa ke jayribganumanw ye sga kruw shema. ⁴ Nin sganenkuntgii ka n'i yee yra sganmiina, aa na ⁵ Wo tɔgo kenw na, kanmiiw naa koo cemgobaw ye, ka nɔn makwo na ni yee madginiya ye; bari kitabu ko; « Yaa Masa kunshebaw kee, ka neeman ke mɔ madgininw ye. » ⁶ Wee kaman, aa yee madgi Yaa Masa boo baakaman kɔɔ, yaako a r'a kɔɔta waati bennin na. ⁷ A'a ka haminankwow bie da a kan, katgu aye r'i janto aa ra. ⁸ Aa janto aa yera, bari dɔgu shitaani ri den-den nafwɔ yaa kɔngɔshɔ, ee she ka miin soɔ ka jimin, a min we yara ra. ⁹ Aa fgan jɔ a fe k'aa sinsin danaya ra, k'a dɔn ko aa bareman miinuw mi dijen kɔɔna, a tɔɔɔ kenw mi wu bie kan. ¹⁰ Aa tɔɔɔnin kwo waati dɔɔnin, neema bie tgi Yaa Masa ,miin 'aa kɔri a ka nɔɔɔ banbii kaman Krita ra, wo yee kun n'a dapa, k'a sabati, k'a baaka boja, a nin k'a sinsin. ¹¹ She min Aye ye bada bada. Amina! ¹² Nee Silven jate bareman kantgi ree. We r'a to ne re seberi ni ce aa fe, k'a temen wo fe. Ne r'a jeraja a ni ka a shentgiya ko nee miin sebee ka ce aa ma, wo mi Yaa-Masa ka neema lakika wee ye. Aa ka'a dɔɔɔ wo ra. ¹³ Babiloni eglizi miin janatɔmɔn na nafwɔ aaye, wo ka fwo m'aa ye. Ne dice Marka bie r'a fwo. ¹⁴ Aa nɔn fwo ni kanuya ye. Aaye miinuw mi Krista ra, hɛrɛ ra to aa fe.

2 Peter

Chapter 1

¹ Ne Simɔn Pieri, Yesu krista ka yɔn o ni a ka cedin we sebe jin ce aan danabga nɔɔnw ma, wuu miin jinjaa soɔ danaya sebe ra aan fee, aan ka Yaa masa, aan krishibga Yesu krista ka teeni ya baaka ra. ² Neema ni dososhɔn ra ji aa ma ka shiya Yaa masa ni aan mantgi Yesu dɔnniya baaka ra. ³ Fen minnu na to aan ni janamaya ka tɔɔnma Yaa masa jan sran na, ee wo bie jii aan man a ka shebgaya alamanya baaka ra, ka kanjan ni aan kribga dɔnniya wee, wo miin naan kɔri a ye nɔɔɔ ni a ka jrunmaya soɔni kama. ⁴ A nɔɔɔ ni a ka jrunmaya baaka ra, ee lahidubaw ta aan ye miinu ka pisa fe bie ye. Ee wo ke yaako aa krishi dijan na lgedguw ka tiini ya man, ka jin ja soɔ alamaya ra wo lahiduw baaka ra. ⁵ Wee kama, aa baman kwo sebe ka jrunmaya bla aa ka danaya kan, ka dɔniya bla jrunmaya kan, ⁶ ka yeemlan bla dɔniya kan, ka munjun bla yeemlan kan, ka Yaa masa jan sran bla munjun kan, ⁷ ka barema kanuya bla Yaa masa jan sran kan, ka kanuya bla barenma kanuya kan. ⁸ Ni wo fenw min aa ra ka shiya, wuu na to aa ti ke saashɔw ye waama nafatanw aan mantgi Yesu krista dɔniya ra. ⁹ Nga ni wo few ti miin kɔɔna, wo tgi ti jayan na fen je, a fiyen ni no. A yri bɔra a ka jrumun kɔɔw sanjanri kwo ra. ¹⁰ We kama baremanw, aa bama ka aa kri kun ni aa janatɔmɔn kun sabati ka ta a fe. Ni aa to ka wo ke, aa sin ti naan taron fiyeu. ¹¹ Wo tɔgo ra aan mantgi ni aan krishibga Yesu krista ka badaa masaya dunni labla ni no aa ye. ¹² We ra to ne na to ka aa yri bla wo kwow ra sgan bie, hari ka soɔ aa r'a dɔn ka kɔɔ. Shen koma miin shera aa man, aa sin sin ni min wo ra fran. ¹³ Nga ne myiri ka ne jranman to, a ka niin ne ra aa tinminna ja ni ne ka yri bla komaw ye ko aa to aa pana. ¹⁴ Ka soɔ ne ra dɔn ko ne na bɔ piisgo jin bwusho kɔɔna yani dɔɔni, nafwɔ aan mantgi Yesu krista la yira ne ra tɔgo miin naan. ¹⁵ we kama ne na tɔgo bie ke yaako ne tani kwo, aa she ka aa hakri to wo kwow ra sgan bie. ¹⁶ Aan nee aan mantgi Yesu krista ka shebgaya ni a ka nan kwo fwo aa fe sgan min naan, aan m'an gwan tarenw na miinu bɔra mgɔw hakriw ra ka kanjan ni aa ka cekuya tɔgo we, nga aan na bojanbaa jee aan yee kunw janw ra. ¹⁷ Ee wo bojanba ni nɔɔɔ so fa Yaa masa fe sgan miin naan, wo sgan na kan we bɔ nɔɔɔ ni bojanbaa tgi ja ka fwo a ye ko: jin mi ne dince kanuni nee, a kwo ka ji nee haari. ¹⁸ Aan yee kunw wo kan men ka bɔ sankoo ra k'an to a fe kru senuma kan. ¹⁹ Wo kwow bie ra yira aan na ka pie ko ceraw ka koma we shen re. Ni aa ra janto aa ra, wo na ke kwɔjunma ye, bari wo komaw je nafwɔ fintaan min kee bɔ jibira, yani dɔgu ra pie, fwo sgido raa man man aa dosokunw na. ²⁰ Aa dɔn ban ko mɔ shi ti she ka kitaabu ceraya komaw kɔɔ dɔ a yee man, ²¹ bari ceraya koma shi man na mɔ sako ra abada, nga Yaa masa ra ka koma min jii mgɔw man, aa komana ka wo fwo jisenuma we baaka ra.

Chapter 2

¹ Cera finnafwɔw tin min mɔɔw shema ka kɔɔ tin min shi, kaamɔ finnafwɔw bye na ke aa ye fanna shema tin ne. Aa na paa paa kwow dun aa shema dɔn na miin mɔɔw dun hrakirii ra. Matgi miin n'a kumabo, aa n'a ban wo ra ka hrakii byin aa

ye kan jona. ² Mjɔ shaanma n'a gman aa ka kakaaniya kwo danmatenmenniw na, fwo shen sraa tɔɔ na shen aa kanma. ³ Aa na aa ke yakokun ye n'aka lafiriri komaw ye wasabiya kɔɔ, nja aa yaakiri min sin na ka bɔ fwo waati yan, wo hrakii ti sinnɔn. ⁴ Meeke miinnu jrumun kee Yaamasa ma hinna wuw ra, nja ee wuw frii yannamaa dgan yaan jibiman kɔɔna, k'a sri nin mra jin kiti dun kanma. ⁵ A ma hinna diyan kɔɔmaan shi ra, e r'e na ni jeba ye wo diyan mjɔ Yaamasa jan sran biiw kan sgan miin na, nja e r'e mjɔ seki krishi, Nuhun na ka sho mjɔw, wo tiin teeniya kwo wanjurii ke. ⁶ E r'e sosome ni gomɔr dguw giin k'a hraki ka ke bripie ye, ka wuw ke jna yra nan ye Yaamasa ,nan sran bii na taw ra. ⁷ Nja ee Loti teennin krishi, wo min tin tɔɔ la kwosebe wo kwodgu keraw ka kakaaniyaa kɔɔ. ⁸ Ka sɔɔ wo ce ken nee teenni tunmun aa shema. A tin n'a ka teen biiya kwo miinnu je k'a men, wuw tin na dosokun teen nin tɔɔ dun o dun. ⁹ Wo bye ra yra, ko matgii she ka Yaamasa nasran bgaw taa kɔɔbɔri ra,ka kwodgu keraw mra kiti dun tɔɔ kɔɔ. ¹⁰ Yaako miinnu n'a gman aa piisgo nonkan ka kanja ni aa ka njɔnniyaa njew ye, ka kuntgiyaw lakpishi. Wo kaamjɔ finnafwɔw pɛni mun, yee sakokera r'e mun. Aa ti sran ka sankoo fgantgiw ne. ¹¹ Ali meekew, wuw min baaka nin aa fgaan ka bun ni wo mjɔw ta wee, wuw ti wo fgan tgiw yaaki ka aa tɔɔ shen Matgi fe. ¹² Nja wo kaamjɔw bɔni mun byekan hakrin tanw fe, wuw min woo kun min k'a mlan k'a pka. wo mjɔw ti kwo miin nun dɔn, aa wuw r'e lakpishi. wee kanma, aa na hraki aa yee kun ka tii nin yaa fe. ¹³ Aa teebiiya kwo miin nun kee ka mjɔw tɔɔ, aa na saa nin wo bɔnjɔnkwo tɔɔ ye. Teefe kakaaniyaa ka j'aru ye. K'a to dunni na aa fe, aa ree janapiye ke n'a ka fri kwow ye k'a ka dunni kwow njɔn n'a ka muun biiya kwow ye. ¹⁴ Aa jaw pani yashɔ yaa ra. Aa ti wasa kwodgu kee ra. Aa r'e mjɔ hakri sgi biiw njanni. Aa dosokunw ti myiri fwoyi ra ni wari kwo te. Aa danjani no. ¹⁵ Aa sra teenii blaa. Aa r'e fri k'a bman bosɔr dince balam ka sraa ra, a jara wo miin ye ka teen biiya kwo ke saa kanma, ¹⁶ nja a kɔɔ fwɔra a ka kan blarii kanma, fwo farimoso dantan komana mjɔ kaan na ka wo cera ka hakritanyaa lajɔ. ¹⁷ Wo mjɔw min je bwu da yani nee ye, a nin sankaba njɔnni ninw fyenbaa fe. jibi fyin mrani mun aa ja. ¹⁸ Aa r'a yee bɔna koma fufaafu fwo wee ra. miinnu taara kabɔ frii sraa tɔɔma bgaw boora nin a ma myen ban, aa wuw njanni nin piisgo njew nin kakaaniya kwow r'e ye. ¹⁹ Aa ra fwo wuw fe ko aa na wuw hɔrɔnya, ka sɔɔ aa ye yee kun min tiiniya kwow ka yɔnw ye, barii fen o fen ke shesɔɔ mjɔ kan, ee wo ka yɔn nee. ²⁰ Shen na, mjɔ miinnu taara ka bɔ diyan ka kwo njɔnniw boora an Matgi ni an krishi bga Yesu krista dɔniyaa baakaa ra, nin wo kwow ka wuw mlan ku ka she sɔɔ aa kan, wo tgiw laban kwo na dguya ka tenmen a garee kan. ²¹ Ce senuman miin fwɔra aa fe, wo duniin kwo aa fe, ni aa k'a yenjen ka wo bla, shen sraa dɔnbiiya tin ka pisa aa ma ni wee. ²² Taren miin dara ko; wruu sekira a fwɔɔnnɔn kan, ani je mosoo kwonin sekira ka dun bgɔra, wo kwo kera shen ye.

Chapter 3

¹ Sisa, Nbareman kanuniw, nee sebe flanan ji ce aa ma, k'aa hakriw laknun sebera, ² yaako aa yrir 'aa to cera senumanw ka koma fwɔniw na ka kɔɔ, a nian Mtgi Krishibga ka cefwɔniw na ka temen aa ka krandinw fe. ³ Aa flin k'a dɔn ko mg,o dgɔɔraw na na dun labanw na, aa n'aa dgɔɔ a ni ka tɔɔnma ka kapan ni aa yee sako wee ⁴ n'aa r'a fwo ko: «Ee layrun miin taa k'a na na, wo mi miin? Ka bɔ fwo an bemaw sara, fenw bie min aa tɔɔ ra, ka bɔ fwo dijen dan sgan?» ⁵ Aa r'aa yribɔ ko yatganna ni dgukoo bɔra je ra, a ni ka temen je fe, ka bɔ fwo sganyan ni Yaa-Masa ka koman wee, ⁶ je wee drunja duun a ni k'a hraki gare, ka temen wo kwow re fe. ⁷ Naa, sankoo ni dgukoo sisaraman mra ni hrakiri kaman ni fiyen ye, Yaa-Masa ka cefwɔniw baaka ra. Aa mra ni mu ka kititge, ni mgɔdguw ka hrakiri dun makɔn. ⁸ Nbareman kanuniw, kwo ken mi jin, aa k'a yribɔ wo ra, ko tee keen mi Matgi jana nafwɔ sanje wga ken, a ni fran sanje wga ken je nafwɔ tee keen. ⁹ Matgi wee layru miinuw taa, a ti naa mien ka wu dapa, nafwɔ jɔɔ r'a myiri ti min shi. Nja a munun ni mu aa kɔɔ re. A t'a fe mgɔshi ra hraki, nja, a sako mi miin ye, bie ra njisa a ka drumunw na. ¹⁰ Wo bie n'a ta, Matgi ka dun na na nafwɔ sun. Sankoo na temen ni krunkanba ye. Fiye na a kɔɔna fenw bie jeren, dgumakoo n'a kwɔkan fenw bie na labla wo fiyen fe. ¹¹ Katgu, wo fenw bie ka kan ka hraki wo tɔɔ ken we ra, aaye ka kan ka ke mgɔ shifa jɔn ye? Aa ka kan ka pramanya senumanya ni teeniya ra. ¹² Aa ka kan ka Yaa-Masa ka dun kɔɔn ni mununin ye, wo dun miinuw na, fien na sankoo hraki, a ni k'a kɔɔna fenw bie jeren. ¹³ Naa, an na sakoo klua ni dgukoo klua makɔn ka kapan ni Yaa*Masa ka layrun tani wee, teenin ya na sgi wu kɔɔna. ¹⁴ Wee kaman, bareman kanuniw, Ka aa to wo kwow makɔn na, aa banban yaako aa piɛni yaakibii ra sɔɔ aye jakɔɔ here ra. ¹⁵ Aa yri to a ra ko an Mtgi ka munju wee aa krishiri ree, nafwɔ an baremance kanunni Pori ra fwɔ aa fe a ka sebe ra tɔɔmi na, ka kapa ni hakritgiya jinin wee a man Yaa-Masa fe. ¹⁶ Pori wo kwow bie fwɔ a ka sebew kɔɔn na, .nja wo sebew kɔɔn na komanw jɔɔw fanmu ka gwren. Mgɔ fanmubiiw ni basgibiiw wo kwow kɔɔ yeema Nafwɔ aa r'a ke kitabuw jɔɔw ra timinshi, k'a ye hraki. ¹⁷ Aaye kpen, bareman kanuniw, aaye lasɔnmini no, we kaman, aa yee kɔɔshi, mgɔ dguw k'a n'a dun frira, fwo k'aa ka kantgiya shen. ¹⁸ Naa, aa mwɔn an Matgi ni an Krishibga Yesu Krista ka neeman n'a ka dɔniya ra. Nɔɔɔ raa d'a kan sisa fwo bada bada Amina!

1 John

Chapter 1

¹ Kwo minnun tun minjin kabi gare gare, aan min meen, an minnun jee an janw ra, an min la pyee an minnun kee, an we fwo aa fee. ² Wo janamaya we yi yira; an na jee ka ke sheere ye. Nanamanya babii min tin min Yaamasa dafɛ ka yraa na, aan wee kwo fwo aa fee. ³ An min jee ka miin meen, an we fwo aa fee, yaa ko aa ye bie ra dun an ka jen na. An ne kpin dunninmun Yaamasa ni a dince YESU KRISITA ka jen na. ⁴ An kwo jinnun sebe ka ce aa fe, yaa ko an ka junsɔnja ra dapa. ⁵ An koma min meen a fee ka fwo aa fe, wo fee jin ye ko: YAAMASA min keen re; jibi shi tara fyiyeu. ⁶ N'an nan fwɔɔ

Chapter 2

k'an nin YAAMASA min jen ra, ka sɔɔ an tɔɔma tɔɔri ra jibi ra, an finjan fwoɔ, an ti shen ka. ⁷ Nga n'an tɔɔnma keen ra, kongo YAAMASA min keen ra tɔɔ min nan, an min jennɔn nunma ye, a dince yesu krista yuu r'an saninja ka bɔ jrumuw bie ra. ⁸ N'an ga fwo ko jrumu t'an na an naan yee lafri,shien t'aan kɔɔna. ⁹ N'an k'an jɔ an ka jrumuw ra a min kantgiye, a teeninu k'an ka jrumuw bie yanfa an man, a ni k'an sanija teenbiiya bie man. ¹⁰ N'an ka fwo ko an man jrumu ke an ni YAAMASA ke finanfwo ye, a ka koma ti an kɔɔna fyewu.

Chapter 2

¹ Ne ka deensenw ne na kwo nun nun sebe ka j'aa ma yaako aa kaana jrumu ke. Nga ni jɔ jrumu ke, jaman bga maan fe aan fa ygema ni wo mi YESU KRISTA teenin wee. ² We r'an ka jrumuw yru saa, an drɔnw ta te fwo dijan bie ta. ³ N'an ka a ka ce fwoɔniw mara, aan nan a dɔ wera ko aan na aye dɔn. ⁴ Miin nan fwo ko aye ra dɔn, ka sɔɔ a taa ka ce ninw mra, wo min finjan fwo re, shen ta kɔɔna. ⁵ Nga min nan ka koma mra YAAMASA kwo dapanin min wo kɔɔna sebe ra. Aan nan dɔn wera ko aan min aye ra. ⁶ Miin nan fwo ko aye to nin min a ra. wo ka kan ka tɔɔnman kongo a ye tɔɔman nan tɔɔ miin na. ⁷ AA ye minnu kanun na, ne ti sariya kla sebe ka ce aa man fwo sariya kɔɔ, wo m'a boora kabi gare gare.AA koma min men ka ban we min sariya kɔɔ wee. ⁸ Wo bie nan ta nee miin sebe ka ce aa man wee sariya kla lee. Wo min shen aye nin aaye fe, bari jibi temeshɔro keen sebe bɔra ka ban. ⁹ Miin ka fwo ko aye min keenra , ka sɔɔ a ra bareman kɔɔniya, wo min jibira aribiin. ¹⁰ Miin nan bareman kanu wo tonimu keen na, a ti ke mɔɔ shi kunnashen sabaabuye. ¹¹ Nga min nan a barema kɔɔniya wo min jibi ra, ee tɔɔnman jibi ra. A ti a ta jɔɔ dɔn katgu jibi ra jan fyin. ¹² Nee sebe jin ce aa man , deensenw, aa ka jrumuw yafara aa man a ye tɔɔ baakara. ¹³ Nee sebe jin ce aa man ne faw, katgu miin mijin ka bi gare gare aa wo dɔn. nee sebe jin ce aa ye kanmiinw man , katgu aa she sɔɔ shitani kaan. nee sebe jin ce aa man, deensenw, katgu aa faYAA MASA dɔɔn. ¹⁴ nee sebe jin ce aa man ne faw, bari min mijin ka bi gare gare aawo dɔn.Nee sebe jin ce aa man, kanmiinw, bari aa baaka ka bun,YAA MASA ka koman to ni min aa kɔɔn nan, aa ye she sɔɔ shitani kaan. ¹⁵ AA kaa dijan kanu aa kaa dijan kɔɔn na few kanu. Nin mɔɔ jɔɔ dijan kanu fa YAA MASA kanuya ti wo kɔɔn nan fyewu. ¹⁶ katgu fen miinnu min dijan la ,piisgo janbɔn fenw, jaan ka lge, a nin dijan ka yeyra wo, wuu shi ti bɔ fa YAA MASA ra, aa bɔ wee ra. ¹⁷ Dinjan kwiin nan ka ngela kwow teme, nga min YAA MASA sago ke we to badaa badaa. ¹⁸ Ne ka deensenw, laban waati srujanra. Aa ra meen ko krista keebga ka kan ka nan.Ayiwa sisa krista kee bga shianma nan yee yiraa. we ra aan nan dɔn ko laban waati srujan ra. ¹⁹ Aa bɔ ra an ka jen ra, nga aa tun taan jɔye. N'an tun m'an jɔ ye, aa tun nan to aan fe. nga aa bɔra ka yra kaan tun taan jɔ ye. ²⁰ Aa ye kwin tru myunin sɔɔ senuma we fee, aa bie re dɔɔniyaa sɔɔ. ²¹ Ne ka sebe ce kunte ko aa ti she dɔ, Nga ne ra ce katgu aa ra dɔ, ani aa dɔ ko finjan shi ti bɔ she nan. ²² Jon min finjan fɔ we, min nan fɔ ko yesu ti krista ye? wo tgi min krita kee bga re, a ri ban fa YAA MASA ni a dince ra. ²³ Min nin ban dince ra, wo ri ban fa fannan. min sɔn dince man we sɔ fa fanna man. ²⁴ Aan kwin koma min meen kabi gare gera, wora to aan kɔɔn nan.Aan min meen kabi gare gera, nin wo to nin min aa kɔɔn nan, aa jɔɔɔni nan to dince nin a faa fannan ra. ²⁵ Krista layidu ta ko a nan min jaaman, we jranmanya babii wee ye. ²⁶ Miinnu man fe k'aan lafri nee jin sebe ka ce aa man wu kwora. ²⁷ Aa kwin jin senuma sɔɔ KRISTA fe, wo toni min aa ra aa makwo ti mɔɔ shi ra k'aa kra.Ninsenuma naa kra fee bie ra, a ka kra we she ye ,finjan ta ra, we ra to aa pinsenuma ka kra mra kaa to krista ra. ²⁸ Ayiwa, deensenw, aa to krista ra warisa a k'i yra dun miin nan aan yarakweyani nan sɔɔ, an kaa muun a jan kɔɔ a nan duun nan. ²⁹ Aa ra dɔn ko KRISTA teenin no, wo ra aa ka kan ka dɔ ko mɔɔ o mɔɔ teeniya ke,wo bagira a ye fe.

Chapter 3

¹ An fa YAA MASA raan kanun hari tinmin shi, wo fee jin ye. Ko an kri ko YAA MASA dinw. An ne ketin fanan.We ra to dian t'a dɔn katgu a man YAA MASA dɔn. ² AN ne minnun kanun nan, sisa an kera YAA MASA dinw ye. Nka an nan ke miin ye wo ma yra ban .An kpin na dɔn ko ni krista ki nin yee dun min na an n'a ka shiye katgu a ye min tinminshi an na ke tin. ³ Wo dgiya min mɔɔ o mɔɔ fe krista kan, wo tgin ra saniya na fwo krista saniya nin tinmin shi. ⁴ Mɔɔ o mɔɔ to ka jrumu ke, wee to ka sariya fran shen re, katgu katgu jrumun we sariya shien nin we ye. ⁵ Aa ra dɔn ko krista ri yee yraa yaa ko a ra jrumunw bɔ mɔɔw ra jrumun fwoyi ta ye ra. ⁶ Mɔɔ o mɔɔ to nin maye ra, wo ti to ka jrumun ke nka min to ka jrumun ke, wo maa je, wo maa dɔn. ⁷ Densenw mɔɔ sgi k'a lafri mɔɔ min wo teeninw ke wo tgi teenin konkon krista yee kun teenin tɔɔ minnan. ⁸ Min to ka jrumun ke, wo bɔra shitannin wee ra katgu shitanin wee jrumun ke ka bɔ fwo gare. YAA MASA dince ri yraa we kaman yako a ra shitanin ka ketaw shien. ⁹ Mɔɔ o mɔɔ woora YAA MASA fe, wo ti to ka jrumun ke katgu a woora YAA MASA ka danin feen ma kɔɔn na a ti she ka to ka jrumun ke katgu a wora YAAMASA fe. ¹⁰ YAAMASA dinw dinw nin shitanin dinw dɔn ka bɔ ngɔnnan jinne ra. Min ti to ka teenin ya kwow ke, wo man bɔ YAAMASA ra. Anin min t'a bareman bareman kanun fana. ¹¹ Aa cera min meen ka bɔ fwo gare wo fee ji ye ko aan ngo kannun. ¹² An kaa ke kaen shiye, wo bɔra shitanin nan ka yee dgɔce pga. Mɔɔnnan ee yaa pga? katgu a ka kewariw tin ka dgu, a dgɔce ka kewariw tin ka jin. ¹³ Nbadinw nin dian k'a kɔnnian aa kaa kabakwoya wo ra. ¹⁴ An nan dɔ ko an bɔra saya ra ka dun jranmaya ra , katgu ann'an baremanw kanun ,mɔɔ min taa bareman kanun wo tgi tora saya ra. ¹⁵ Mɔɔ omɔɔ ra bareman kɔɔniya wo tgi mɔɔ pkara re. Aa ra dɔn ko jranmaya banbii ti to mɔɔ pkara kɔɔnnan abada. ¹⁶ An kanunya dɔn min nan we min de katgu KRISTA ra jin jii an kanman. An ne fannan ka kan ka an jin ji an baremanw kan man. ¹⁷ Nin dijan nanfoo min mɔɔ miin fe, na ka a bareman deku nin je nan man sɔn ka hinara Ala ka kanunya min wo tgi kɔɔnan dii? ¹⁸ .Deensenw an ka kanuya k'a ke dala koman drɔnw ye fwo kewari o a nin shen wo ¹⁹ Wera an na dɔn ,k'an min she ta ye an she ka an hakri sgi she jan kɔɔ. ²⁰ Nin an dosokun ka an yaaki Ala ka bun nin dosokun wee .Ee fen bie dɔn. ²¹ Aan ne minnun kanun nan,

Chapter 4

nan dosokun man an yaaki, an yara re kpeya Ala jan kɔɔ. ²² N'an ka fɛn o fɛn dare a fɛ aan nin wo sɔɔ a fɛ, katgu an ce fwo nin mara kaa jape nan kwow kɛ fannan. ²³ A ka ce fwo nin fɛɛ jin ye ko , aan da a dince YESU KRISTA tɔɔ ra, ka ngɔn kanun ka kanjan na ka ce ji nin we an man . Min nan ka ce fwo mra wo tgi tora Ala ra Ala tora ²⁴ wo tgi ra an nan dɔn ko Ala tonin maan nan jin ne ra a ra ka jin sanniya ni jii an maan .

Chapter 4

¹ Aa ye minnun kanun nan aa kaa da jinw bie ra nka aa ru kɔɔɔ n'aa bɔra Ala le ra katgu cera finjanfwo shaanma naa dian na. ² Aa nan Ala jin dɔn miin nan jin wo jin ka fwo ko YESU KRISTA piisgoraman naan ; wobɔra Ala la . ³ N'a man fwo ko YESU KRISTA piisgoman naan wo jin man bɔ Ala la. wee KRISTA jin kɛɛ bga ree aa mɛɛn k'a min nanan dian nan aa yɛ min yan ka ban . ⁴ Aa ye kpin dɛɛnsenw , aa ye bɔra Ala la aa she sɔɔ wo ceraw finjan fwo kan katgu min manye kɔɔnnan wo ka bun diyan kɔɔnnan ta ye . ⁵ Wu min diyan taree weera to aa re koma diyan tgora diyan we naa lamen . ⁶ Aan ne kpin bɔ Ala la miin Ala dɔn wee r'aan lamen. miin man bɔ Ala la wo t'aan lamen an shen nin finjan jin, dɔn we fɛ . ⁷ Aan ne miinnun kannun nan aan ngɔ kanun katgu kanunya bɔra Ala le ra kanuya seɛ min miin kɔɔn nan wo wooru Ala la ee Ala dɔn . ⁸ kanunya seɛ ti min kɔɔna , wo ti ala dɔn, katgu Ala min kanuya re . ⁹ A fɛɛ Ala la ka kanuya yra an na jin ne ra , k'a dince ken pe ce ka na dian nan ya ko an jranmanya wo baaka ra . Kanuya min jin ne ra . ¹⁰ Aman kɛ konkɔn aan ne re Ala kanu mɛɛ aye ra kanun ka a dince we kanan kɛ aan ka jrumu saa wee . ¹¹ Aan ne min nun kanun na ka je ko Ala l'aan kanun tan , an ne fanna ka jin ka ngɔ kanun dɛ ! ¹² mɔɔ shi man Ala je abada n'an ngɔ kanun Ala re to an nan a ka kanuya we dapa an nan . ¹³ jin ne ra to an nin dɔn kaan to nin mayera ani a ye toni m'aan nan . katgu a ra jin dɔ jii aan maan . ¹⁴ An kpin na je k'a shereya ko: an fa YAMASA ra dince ce ka na kɛ dian krishi bga we ye . ¹⁵ Mɔɔ o mɔɔ ra fwo ko yesu min Ala dince ye Ala min wo tgi ra , wo tgi fannan min Ala la. ¹⁶ Ala l'aan kannun kanunya miin nan an wo dɔn an dara wo ra fana . Ala min kanuya re min ki to kanuya ra wo to nin Ala le ra . A ni Ala to ni min wo tgi ra . ¹⁷ Kanuya wee dapa an fɛ jin ne ra yako an yara la kpeya kiti tge dun nan , katgu a ye min tgo min nan aan fana min dian nan wo tgo we ra. ¹⁸ Sraya ti kanuya ra , Nka kanuya dapani wee sranya kpe nee ka bɔjin , katgu sraya wee tɔɔɔ re miin sra wo man dapa kanunya ra . ¹⁹ Aan kpin Ala kanun katgu a ye flin nan k'aan kanun . ²⁰ Nin mɔɔ jɔ ka fwo k'a ye ala kanun ka sɔɔ a man bareman kɔnninjan ra , wo tgi finjan fwo re katgu a jan min a bareman min na n'a ti wo kanun , a jan ti Ala min nan e she ka wo kanun dishii ? ²¹ AAN ce min sɔɔ a fɛɛ ko : min Ala kanun wo tgi ra a bareman fanan kanun.

Chapter 5

¹ Mɔɔ o mɔɔ dara a la ko yesu min KRISTA ye wo wooru Ala fɛ. Mɔɔ min faa kanun wo tgi din fana kanun . ² Naan ala kanun , ka a ka ce fwo ninw mara an na dɔn we fɛ ko aan dinw kanun . ³ Ka ala kanun wo kɔɔ o ka a ka ce fwo ninw mra . A ka ce fwo ninw man gbren . ⁴ Katgu min wooru ala fɛ, wee she sɔɔ re dian kan. She min sɔɔ dian kan wo min de an ka dananya o . ⁵ jon she sɔɔ dian kan ? fwo mɔɔ min ka dara ko yesu ala din ye. ⁶ Min naan je nin yuu baaka ra wee yesu krista ye . A man nan nin je dɔn ye a naan nin je nin yuu bie ree . YAA MASA we re wo shereya kɛɛ. Katgu yaa masa jin we shien re . ⁷ shere saba miin , ⁸ Yaa masa jin wo nin je wo a nin yuu wo . Wo saba ka shereya ben nin no keen man . ⁹ Nin an mɔɔw ka shereya mlan, ala taa ka bun ni wee . Katgu ala shereya min jin ne ko a ra dince shereya kɛɛ . ¹⁰ Min ka da ala dince ra , shereya min wo tgi kɔɔn na. Min man da ala ka koma na , wo tgi ala kɛɛ finja fwo yee . Ktgu ala la din shereya min kɛɛ a man da wo ra . ¹¹ WO shereya fɛɛ ko : Ala jranmanya banbii jii an man wo jranmannya we sɔɔ a dince ra. ¹² Wo dince min miin fɛ jranmanya mi wo fɛ . Ala dince ti mii fɛ jranmanya ti wo fɛ fyewu . ¹³ A ye minnu dara ala dince tɔɔ ra je kwo jinnu seɛ ka ji aa ye man yaa ko aa ye ra dɔn ko jranmaya banbii mi aa fɛ . ¹⁴ Yarakpeya miin min aan fɛ ala jan kɔɔ wo fɛɛ ko nin an ka fɛ o fɛ daare a fɛ ka kanjan nin a sako wee e nan lamen . ¹⁵ Nin an ka dɔ ko a raan lamen an nan dɔn ko an fɛ o fɛ daare ko an wo sɔɔ ka baan . ¹⁶ Jrumun min ti mɔɔ bla saya ra ni ka je e bareman jɔɔ wo jrumun kɛɛ ya ala daare a ye . Ala nan jranmaya ji a man jrumun min ti mɔɔ bla saya ra wo kwo ro. Jrumun jɔ mɔɔ bla saya ra ne ya fɛ daareru la kɛ wora . ¹⁷ Teebiiya bie jrumun nka jrumun jɔ miin jin miin ti mɔɔ bla saya ra . ¹⁸ An nan dɔn ko mɔɔ oo mɔɔ wooru ala fɛ wo ti to ka jrumun kɛ. Katgu ala dince we wo mra re shitani ti she ka mjan nan . ¹⁹ An na dɔn ko aan min ala ta ree, ko dian bie min shitanin ka fgan kɔɔ . ²⁰ An nan dɔn fanan ko ala dince naan akri ji aan man yaako an sebeman kɔɔ dɔn aan min wo sebeman weera de . A dince YESU KRISTA kpiin , we min ala sebeman wee a nin jranmaya banbiio . ²¹ Dɛɛsenw aa yɛ kɔɔ shi jɔ batora .

2 John

Chapter 1

¹ Ne egrichi cɛmhɔbowo ne seɛ tie ye moso mi ni dinw womana yamasa fɛ. Ne ra ka kanu kwoseɛ ne ke tɛ, bari chien d;, onbgaw diye chiro. ² Chien mi toni ma na k'an kafe bada-bada , wo chien kɔɔ nera kanu. ³ Nenma ni hine wo ni dosochɔn ra to an fɛ yamasa ditie yesu krisita la chien ni kanuya ra. ⁴ Ne yirila ka ji ko e diw jɔɔ mi tara chien sira kan. E ko an na sɔɔ an fa fɛ tgomi na. ⁵ Moso neri dare ko an to ka ngɔn kanu . wo ti tie gla ye. an wo sɔɔ kabini galegale. ⁶ Kanuya we jine ko ce mi fɔra an kabini galegale ya ko an ni ka tɔɔnma ka kanja ni we . we mu. ⁷ Mɔɔ lafri la chiaan man ne dipan bi, aa tɔɔn ka yesu krisita kwo fɔ ka jan , mi ; miti we krisita dgure. ⁸ A ye kɔsi dɛ. ya ko a baara mi kɛ a ka wo dapani sɔɔ. ⁹

Mgo wo mgo ni a ma ka mgo yara ni krisita ti wo tigi fe. yamasa tiwo tigi fe. Mi to krisita ka an kan yamasa fe. Mi to krisita ka an kan yamasa mi wo tigi fe. ¹⁰ Ni mgo mi ka na e ka choni krisita ka karan ta fe, a ka to ara ya, sango a na fo. ¹¹ Katugu ni mii k'a fon wotigi kera a jen ngon dugu ye. ¹³ Koma chanma mi ne fe ka fo, nga ne ti na wo sebe, sebe foyi ra kun. fo ne jawo ah jawo. yako junchandiya ra dapa. ¹² E balema moso sebe, na diw ni fo.

3 John

Chapter 1

¹ Ne eglisi cemgoba ni sebe ce un kanujon Gayus fe. Chien na e kanuya mina kwosobe. ² Majunma! ne ma fe e banma ni na to wate biye. E kenya ni we ka to ka jidi. ³ Ne yirila ka ji, saabu ne balemaw joo rikwo fwo fe. Kiri chien kan, woni e mi chien baara la. ⁴ Foyi ti ne yirila ja ka teme ni kan. Ka men k'a ne diw mi chien sira kan. ⁵ Kanulen e bonan oh bonan ke balemaw ni balema donaw fe. E che ka biye sebe. ⁶ Wure ni sereya ke. Eglisi ra, ne kwin ni dare ko e karu jama ka benni yamasa sako we ⁷ katugu ah mi yamasa ka tgonma le ra ah mason ka jama mina yamasa don bii fe. ⁸ An ka kan ka wo mho sebe chiire mlan kay yako an ni ka jengon ye chien baarala. ⁹ Ne sebe dini jo ce Eglisi la. nga Diotrefe ti ma fe ka ke namgo ye, nga a ti mgow mlan ka yan fewu. ¹⁰ Ni ne ta kwo ka fo ah ye fe ere koma kwun tanw ni gwo kuntanw ke. wo chi ta wasa. minu mafe ka kwo juma ke an fe, e wu fana bari fo k'a ru gwen Eglisi ra. ¹¹ Kanulen e ka duguya dge. Nga e bama ka juma ke. Sabu juma bora yamasa fe kwo dugu we bo chitanina. ¹² mgo biye chii Demetrius tgo juma fo. Chien yekun na tgo juma fo. An ne fana ra fo. wora a don, ko an ne ka shereya fana ka ni. ¹³ Fen chanh ma mi fe ka fo e ye nga ta fe karu sebe ni k'aa ye kun. ¹⁴ yani doni an na ngon je, an ni wo ka ji ngon ma. ¹⁵ Dosochon we ka jima, yi lan mgon biye fo ken ken. E fana lamgow mi fora.

Jude

Chapter 1

¹ Ne jude, yesu krista ka yon, yakuba bareman ce wee sebe jin ce aa man. Aa ye minnu kri la YAA MASA fe ni aa tgonman fa YAA MASA ka kanunya la ni aa mra ni mun yesu krista ye. ² Makari ni dososhon nin kanunya la ji aa man ka shiya. ³ Aa ye minnun kanu na ne tin nin baman ka sebe ce aa man aan ka krishi kwo ra, aa ye ta ni ne ta ka ne to wora je yaa jee ko a ka ra waajibi ye ne man ka sebe jin ce aa man walisa ne ra aa jeraja ka kee ke danaya ka man, YAA MASA wo danaya min jii a ka mgo saniya ninw maa shian kee pe. ⁴ mgo dguw joo la dgon ka dun aan she maan. Aa ka kiti kwo fwora kitaabu la a myien nan. YAA MASA jansrabiw lo aa min aan ka Ala ka neeman koma yee man nan k'a ke kakrayaa sababu we. aa ra ban an kutgi ken mantgi yesu krista laa. ⁵ Hali ni aa wo kwow bie don ka ban, ne man fe ka aa hakri dgi a ra, ko mantgi we israel mgow krishii ka bo misira jamanara nka wo kwo, e re aa ra danabiiw hraki. ⁶ Meeke min nun man to aa ka kuntgiya gare la nka aa re yaasgi ja kow bla, YAA MASA le wu sri nin ngen yowko tgebii we, jibi jukoo kiti dunbaa kaman. ⁷ Sodom ni gomor ani a dafe dguw bie wo shii kee; aa re yaa yee bla kakraya ra ka ke ce ngon jrinnaanw ye. Aa re tawo fien pga bii fe ka ke lasonmini ye aa bie ye. ⁸ Wo bie nan ta, wo mgo minnu shiko wu re yaa piisgo ngon, aa re kuntgiya manfiyenya aa re sakoora Meeke nworomanw ne. ⁹ A ri meekeba mishel a ni shitani tinmi kee ke ra ka sosori ke musa shuu ka kwo ra sgan min nana man eh yara kpeya kaa ka kiti kwo fwo nin neni ye. A ra fwo dronhun, ko matgi laa eh kowfo. ¹⁰ Nka wo mgow ti kwo min nun fanmun, aa wu lagwashi re. Aa fen minnun don aa hakri la eh nan fwo datan few, aare hraki wuu fe. ¹¹ Bon maan ye! aa kaen ka sra wee tgon maan. Aa ra yee bla lafrili laa wari kow eh kalam. Aa hrakira katgu aah ra mrutii eh nan fwo kore. ¹² Aa re ke shenrikeraw ye aa ka baremanya dunnike sganw ra. Aa timuun dunnina aa ra yee pii yaara. Aa boni mun sakaba je tanw fe, miin nun taa fien fe. Kawule yri din tanw le mu, ani yri sani miinnun dri bora, aa bonimun wuu re fe. Aa bonimu kowe kru baakamaw fe, aa ren ¹³ naan muupnan kwow kanna bo. Dooni yaara yaara taw lo, jo labeni min aa ye jibiba ra badaa-badaa. ¹⁴ Adama bonson woonwulanan henaki fran ceraya kee wo mgo dguw kwo ra ko: mantgi nan niin fee ni a ka meeke senuman dama dobiw ye, ¹⁵ Ka kiti tge mguw bie kan, ka Ala jansranbiw bie yaaki aa ka kewari dguw kow, aa wu min nun kee Ala jansrabiya laa ani Ala jansrabi jrumunsho, koman bgren minnu fwo aa kaman. ¹⁶ Wo mgow min dajukoo koman fworaw le ye, aa kishi aa yee kuntee we ra, aa tgonman aa ka ngew nafa kow. ¹⁷ Aa ye kpin min nun kanun nan aan matgi yesu krista ka cediniw koman min nun fwo ka kow aa hakri to wu ra. ¹⁸ Aa ra fwo aah ye ko: laban sgan ka she dgobrikeraw na ke jin, aa nan tgonman Ala jansrabiya ka kanjan naan ngew ye. ¹⁹ Shepaari keraw lo, Adamadin gwansanw, jin senu ti aa fe. ²⁰ Aa ye kpin, kanu ninw aa to ka ta jans aa ka danaya senumana ka Ala daare jin senun baakara. ²¹ aa to Ala ka kanuya ra, ka aan matgi yesu krista ka makari mankon fwo jansmanya babii ra. ²² Aa makari shika shika show ra. ²³ Ka aah tofa kabo fien la kaa ru krishi. Aa len mankari jo kpeen man nun ra ni sran ye, ali deeke min ngon ni mu aa piisgo fe aa wu bie koniya. ²⁴ miin she ka aa mra walisa aa kaa byin, ka aa yaakibii la she a nworon jans kow ni junsho ja ba ye. ²⁵ Ala keepen kpin aan krishiba yesu krista aan matgi baakara, tanuli ni nworon ni baaka ani shebgaya ra da wo kan kabi gare gare ani sisa ni badaa-badaa Amiina.